BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VIII — Nr. 351 • Sîmbătă 27 iunie 1964 • 8 pagini — 1,50 lei

Învățătoarea

Cînd vin vacanțele mari și cînd copiii pornesc voioși spre case, învățătoarea Veronica Nahaiciuc îi petrece cu privirea din pragul școlii.

I-au plecat copiii... cei 46 de elevi cărora le-a așezat în mîini, cu grijă, creionul și pe care i-a supravegheat zi de zi, cu răbdare și cu duioșie.

I-au plecat ucenicii, micii ucenici, mîndria școlii de 8 ani nr. 1, din Cîmpulung-Muscel.

...Sînt aproape 30 de ani de cînd este învățătoare. Uneori, își amintește cu tristețe de elevii ei de altădată, care veneau la școală flămînzi și desculți, cu bruma de cărți așezate în trăistuțe sărmane.

Uneori, în liniștea căminului învățătoarea citește multe scrisori. Sînt rînduri trimise de foștii elevi. Ochii-i negri se aprind. Liniile feței sale se deschid luminos. Iată și ultima scrisoare primită. Îi vorbește inginerul Mlejanec Puiu, care i-a fost elev, acum 30 de ani.

„Stimată și iubită tovarășă învățătoare,

...Deși sînt departe, gîndul meu și acum se îndreaptă către dumneavoastră. Mi-amintesc cu multă recunoștință de vremea cînd m-ați învățat cum să despic valurile nopții... de vremea cînd m-ați îndrumat spre școală. Eram un copil sărac... Vă mulțumesc pentru că m-ați deprins să studiez și să ajung ceea ce sînt"...

Învățătoarea împăturește cu grijă scrisoarea și o așează alături de altele. Îi scriu elevi din toate generațiile, ajunși acum muncitori harnici, agronomi destoinici, ofițeri, profesori. Rîndurile lor sînt pentru ea adevărate comori.

Nicolae NASTA

(Continuare în pag. a 4-a)

COMUNICAT

În ziua de 24 iunie 1964 a avut loc plenara lărgită a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn.

La plenară au luat parte membrii și membrii supleanți ai Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn, miniștrii, conducători ai unor instituții centrale și organizații de masă, primii secretari ai comitetelor regionale P.M.R., șefii secțiilor C.C. al P.M.R., redactori șefi ai ziarelor centrale, alte cadre de partid și de stat.

Plenara C.C. al P.M.R. a examinat propunerile Biroului Politic al C.C. al P.M.R. privind majorarea salariilor la toate categoriile de salariați, reducerea unor cote ale impozitului pe salarii, creșterea plafoanelor de salarii în funcție de care se acordă alocația de stat pentru copii și a adoptat hotărîri corespunzătoare.

Îndemn la noi înfăptuiri

Seara de vară s-a lăsat peste oraș. La o fereastră, într-un bloc nou de pe Calea Griviței, strălucesc lumini sub adierea perdelelor. Întreaga familie a muncitorului tîmplar Gheorghe Boaghe, s-a strîns în jurul mesei. Dumitra — mama — struneşte fetițele.

— Fiți cuminți, nu vedeți că avem musafiri?

Magdalena are 7 ani, Angela 5. Iar păpușa dolofană cu ochii de mărgean le zîmbește parcă la amîndouă. Da, chiar așa este. Nu se cade să-ți faci de joacă cu o păpușă cînd ai oaspeți în casă. Inginerul Vasile Vascan e vecin de apartament și a venit în vizită la vechiul lui prieten Gheorghe. A fost muncitor și el, au lucrat cot la cot, iar acum este inginer la aceeași întreprindere de utilaje-construcții și transporturi din București.

Acum beau cîte-o cafea și ascultă muzică la radio, ca oamenii după masă. Angela s-a retras în pătucul ei. Este ora 10 seara. Se anunță radio-jurnalul de seară. Și de la primele cuvinte toți se string în jurul aparatului. Pe calea undelor se transmite în clipa aceasta Hotărîrea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn și a Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romîne cu privire la majorarea salariilor la toate categoriile de salariați, reducerea unor cote ale impozitului pe salarii și creșterea plafoanelor de salarii în funcție de care se acordă alocația de stat pentru copii.

Dau radioul mai tare și ascultă cu atenție fiecare cuvînt. Este vorba de fapt despre viața lor tot mai bună,

D. TABACU

(Continuare în pag. a 4-a)

MICROANCHETE

FESTIVALUL FILMULUI ROMÎNESC
La teatrul din Mamaia
Pagina a 8-a

O pagină de modă
Vacanță, excursii, concedii
Pagina a 6-a

Imagini dintr-un album „Băncilă"

Pe strada Știrbei Vodă la nr. 111 din Capitală, în fundul unei curți, se află o clădire veche cu un etaj, unde o placă de marmură albă atestă că aici și-a trăit ultimii ani ai vieții unul din pictorii noștri de frunte: Octav Băncilă.

Fiica artistului, care locuiește și acum în această casă, păstrează o serie de amintiri de la tatăl ei: tablouri, desene, tăieturi din presa vremii, precum și o scrisoare a lui Tudor Arghezi către Băncilă. Cu prilejul vizitei noastre am răsfoit și un mic album care conține cîteva imagini din vasta operă a pictorului. Dintre primele s-a relevat un autoportret, înfățișîndu-l pe Băncilă în perioada maturității artistice, atunci cînd a zugrăvit cele mai importante opere ale sale. De la picturi în ulei la acuarele, desene, guașe, compoziții sau portrete, graficianul a înfăptuit nu mai puțin de 1 500 de lucrări.

Prima întîlnire cu Creangă

Copilărind la Iași în apropierea bojdeucei lui Creangă, Băncilă relatează următoarele despre prima lui întîlnire cu marele povestitor:

„Ion Creangă, fiind la noi, ne-a luat la el, în vestita sa „bojdeucă", pe care mai tîrziu am pictat-o. Sfătos și prietenos cum era cu copiii, căci avea un dar dumnezeesc de a cuceri sufletele lor — Creangă, cogeamitea cum era, m-a apucat pe mine după cap, încolăcindu-și mîna înapoia gîtului, și așa am parcurs strada Sărăriei pînă la bordeiul său. Am intrat în casă, Creangă fiind întîmpinat de motanii săi favoriți. Apoi, am ieșit amîndoi în cerdac, de unde am admirat fermecătoarea panoramă a Ciricului și a Șorogarilor, la ale căror poale se văd pitoresc iezăturile, grădinile și bojdeucile din valea Țicăului...".

Mult mai tîrziu, o dată cu restau-

Simion SĂVEANU

(Continuare în pag. a 3-a)

La pas prin București

OMNIPREZENȚA FLORILOR

Noi ne-am obișnuit cu ele. Dar vizitatorii — fie că vin din îndepărtate fiorduri ale Norvegiei, din întinsul de ceață al Londrei sau din unele țări de peste ocean, — vizitatorii aproape toți sînt impresionați de florile bucureștene. Vorbesc de ele, vor să afle amănunte despre ele, le fotografiază și le duc acasă imprimate pe peliculă și în suflet — ca un simbol al Bucureștiului. Pentru ei — fie din pricina climei, a arhitecturii orașelor sau a prețurilor — florile sînt lucruri rare, iar o floare dăruită la o onomastică echivalează cu un cadou scump și ales. Pentru noi însă sînt doar un element în decorul bucureștean, un element viu și necesar, dar un element obișnuit. Obișnuit în primul rînd prin omniprezență. Le găsești peste tot: în parcuri răsădite de mîna pricepută a grădinarilor, pe bulevarde cultivate de hărnicia gospodarilor, în curți îngrijite de dragostea copiilor, sau de-a lungul gardurilor răsărite din... proprie inițiativă! Și, de ce n-am recunoaște-o, trei fire de nu-mă-uita ivite dintr-o palmă de pămînt sau o ramură de rochița rîndunicii care urcă grăbită pe o ulucă, ne dăruie bucuria unei autentice victorii: „uite săraca, neîngrijită, neudată, neplivită, a ieșit singură spre soare!"

Omniprezența florilor e o realitate în București. Pleci de la Arcul de Triumf: chiar în piațetă pe stînga, se desfășoară un semicerc de flori, culori și parfumuri. Pînă de curînd, vizavi se legănau încă în boschete ramuri mov și albe de liliac bătut. Boschete care nu pot fi evaluate în cifre — unul, două sau zece, ci în metri liniari și măsuri de greutate: 12 metri de liliac sau cîteva kilograme de liliac. Acum s-a trecut, parcă doar din delicatețe de a nu face concurență trandafirilor care se înșiruie de o parte și de alta

Pia RADULESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

Desen de Beca RIND

ȚIGLINEI

Coordonatele geografice pe care vom încerca să le dăm nu vor corespunde poate, cu exactitate realității, odată cu trecerea vremii. Nici nu mai știm dacă Țiglinei i se potrivește denumirea de cartier. La cele circa 7 000 apartamente date în folosință pînă acum, numărul locuitorilor devine impresionant. Avem de-a face cu un mic oraș în permanentă prefacere.

Țiglina, cunoscutul cartier gălățean, are pentru localnici, la fel ca și pentru vizitatori, o extraordinară putere de atracție. E un punct (dacă se poate vorbi de punct atunci cînd e vorba de puzderia de blocuri ce se încadrează în cîteva microraioane) care centrează, alături de preocupările arhitecților și constructorilor, discuțiile, comentariile, sugestiile celor ce locuiesc acolo sau ale celor care fiind gălățeni, socotesc Țiglina — și pe bună dreptate — drept o realizare deosebită și se mîndresc cu ea.

Așadar, microraioanele Țiglinei (la terminarea construcțiilor acestui cartier, vor fi cinci) le afli deocamdată pe strada Brăilei. Trei sînt date în folosință — cu unele adăugiri de blocuri și alte clădiri care sînt socotite necesare și care se mai fac acum — alte două, dintre care unul e în construcție, se vor înălța de partea cealaltă a străzii Brăilei, în fața Țiglinei de acum, în care de altfel avem de gînd să pornim, ca să zicem așa, în recunoaștere. Delimitarea între diferitele străzi asfaltate e ușurată doar de existența literelor care indică blocurile A, C, E, etc, cu cifra corespunzătoare alături, constituind deocamdată singura și — trebuie să recunoaștem — destul de precara posibilitate de a găsi o adresă exactă. Gălățenii se descurcă mai ușor, sfatul popular e în măsură să dea indicații mai exacte, factorul poștal are o memorie exersată și a început să-i cunoască bine pe unii locatari dar tu, călător, vizitator dintr-un alt oraș ai nevoie dacă nu de un ghid, atunci măcar de o zi întreagă la dispoziție pentru a păși fără grabă, așa ca în plimbare, pe alei, pentru a te opri în fața blocurilor, pentru a sta de vorbă cu locuitorii mari și mici — mai ales cu cei mici, care inundă pur și simplu drumurile de acces la orele amiezii — pentru a intra într-o școală și a vizita mai pe îndelete magazinele cu vitrine bogate și îmbietoare. Căci de la strada Brăilei pînă către Dunăre, unde ajung ultimele blocuri ale celor trei microraioane construite de partea stîngă a străzii Brăilei — cum vii din oraș către Țiglina — se întind vreo cîteva zeci de hectare.

Privești blocurile a căror asemănare e întreruptă de coloritul în tonuri pastelate de verde, albastru, galben, a căror înălțime monotonă e spartă ici și colo de blocuri-turn. De fapt e numai impresia unui neinițiat, fiindcă așezarea blocurilor-turn are o socoteală bine determinată, dar e făcută cu ingeniozitate, așa încît dă această impresie de presărare, de asimetrie. În dimineața unei zile de vară, blocurile din microraioanele Țigleni apar în culori satinate parcă de strălucirea soarelui, drumurile străbătute de pașii grăbiți ai celor care urmăresc cu înfrigurare minutarele ceasurilor și umplu grăbiți autobuzele oferă încă de la această oră matinală imaginea vieții fremătătoare din această parte a Galațiului, balcoanele salută parcă dimineața însorită, oferind luminii generoase florile ce păstrează încă prospețimea nopții, la ferestrele deschise larg, cu perdelele trase de o parte și de alta, se încadrează de-acum siluetele gospodinelor legate cu bășmăluțe gata să-și înceapă ocupațiile casnice cotidiene.

Răcoarea nopții a rămas o amintire, lumina a devenit mai puternică, soarele a început să-și facă simțită din plin fierbințeala. Forfota pe trotuare s-a liniștit, copiii încinși la joacă au început să caute umbra, ferestrele s-au închis, ori deschise încă, opun razelor solare perdele întunecoase, trecătorii sînt mai rari pe aleile asfaltate. Undeva însă, deocamdată numai la intrarea în cartier, chiar în mijloc, încadrat de blocuri în complexul comercial cu numeroase și variate magazine, se observă, în ciuda căldurii, forfota obișnuită. Am spus deocamdată și precizarea presupune

Lucia MANOLESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

Căutătorii de comori

Departe, în celălalt capăt al țării, în Cuhea Maramureșului, un grup de oameni — orășeni — bat ulițele satului. Dis-de-dimineață, cînd omul pleacă la muncă, te trezești cu ei că-ți bat în poartă. Omul se grăbește, femeia dă grăunțe la păsări și pregătește merindea, dar cei veniți, musai să stea de vorbă cu ai casei.

Și iată-i intrați în ograda omului și așezați la sfat cu bunica familiei, care de multe ori e străbunică. Bătrîna femeie îi privește cu puțină curiozitate. Și din vorbă în vorbă femeia îi poftește în casă, în odaia „frumoasă" ca pe niște oaspeți de seamă ce sînt. Și astfel, pe nesimțite, femeia află că oaspeții au venit tocmai de la București, iar aceștia că dînsa „nu mai mere la muncă și stă acasă cu copiii cei mici și mai lucră la o cergă și o scoarță".

— Dar lada asta de zestre cine a lucrat-o mătușă, că tare-i frumoasă?

— Apăi cine? Un om din satul nostru, da-i mort de mult săracu, că lada pentru muma mea a fost făcută.

Și conversația continuă în odaia „frumoasă", căci aici, în

C. PAUZANE

(Continuare în pag. a 8-a)

Londra: Aspect de la un miting de protest împotriva condamnării patrioților sud-africani

Procesul RIVONIA

Era în noaptea de 11 iulie 1963. Din Johannesburg, mai multe furgoane cu polițiști goneau spre Rivonia, o periferie a orașului. Se aflase, la direcția politică, că acolo, într-o fermă, se aflau ascunși cîțiva fruntași ai luptei împotriva apartheidului din Republica Sud-Africană. Unii erau căutați de multă vreme. Împotriva lor fuseseră emise și mandate de arestare. Și atunci, în noaptea aceea de iulie, se ivise prilejul să fie prinși. Expediția nocturnă, organizată în grabă de inspectorii de poliție, se termină cu arestarea unor patrioți, conducători ai partidului Congresul național african, interzis de autorități.

A doua zi, ziarele guvernamentale au anunțat evenimentul cu litere de-o șchioapă. Jubilau. Scriau despre „complotiștii" de la Rivonia și anticipau condamnarea lor la moarte. De procesul Rivonia care trebuia, în concepția inițiatorilor săi, să frîneze ampla mișcare de luptă împotriva apartheidului, începuse să se ocupe, personal, însuși ministrul de justiție Balthasar Vorster.

Cine erau acuzații? Nelson Mandela (46 ani), avocat, șeful partidului Congresul național african; Walter Sisulu (52), secretar general al partidului, fost miner; Dennis Goldberg (33), inginer alb; Govan Mbmeki, jurnalist, fost învățător, Raymond Mhlaba (44) fiul unui polițist african; Lionel Bernstein, arhitect alb; Elias Motsoaledi (39) activist sindical, Andrew Mlangeni (38) Ahmed Kathrada.

Formal, grupului de la Rivonia i s-a adus acuzația de sabotaj, a fost învinuit că a înființat „Lancea națiunii", organism militar al Congresului național african. Dar, în timpul instrucției, Balthasar Vorster a avut o surpriză neplăcută: acuzații nu au negat de a fi făcut parte din „Lancea națiunii". Dimpotrivă, au recunoscut aceasta cu mîndrie. Au arătat că, în urma politicii tot mai sălbatice de asuprire promovată de guvernul rasist sud-african, crearea „Lancei" devenise o necesitate, o ultimă soluție prin care se putea impune autorităților să renunțe la apartheid.

Anchetatorii au încercat să obțină atunci declarații provocatoare, false, de la acuzați. I-au oferit bani lui Govan Mbmeki și i-au promis protecția poliției pentru a da asemenea mărturii și a renunța la lupta împotriva apartheidului. Govan a refuzat cu demnitate. Pentru a-l sili pe Elias Motsoaledi să facă declarații provocatoare, anchetatorii au dispus arestarea soției sale, Carolina, mamă a șapte copii. Pentru a se exercita presiuni asupra lui Mandela, i-a fost arestată sora. Lui Sisulu i-a fost întemnițat fiul. A fost arestată și Esme, soția inginerului Dennis Goldberg și timp de 34 de zile a fost ținută izolată într-o celulă strîmtă. Dar nici unul din acuzați, nimeni din familiile lor nu a consimțit să facă jocul poliției rasiste. Goldberg, cu cătușe la mîini, i-a scris soției sale, după eliberarea ei, cîteva scrisori pline de speranțe și încredere; cu prilejul onomasticii fetiței sale Hilary, care împlinea nouă ani, i-a închinat un poem optimist în care scria: „nu fii necăjită, eu sînt sigur că va fi multă fericire pentru tine cînd vei mai crește".

Anchetatorii au fost nevoiți pînă la urmă să se bazeze numai pe „mărturiile" unor membri ai Congresului național african rămași anonimi... Alți martori au fost deținuți pînă la trei luni de zile pînă au formulat declarații convenabile anchetatorilor. După ce a început procesul, unul din acești martori a avut curajul să-și înceapă depoziția prin „a formula acuzații la adresa autorităților și forțelor polițienești care la interogatoriu l-au supus la tot felul de torturi și violențe", cum relata corespondentul agenției Reuter aflat în sala procesului.

Acuzații, departe de a se apăra, ignorînd amenințarea cu moartea, care plana asupra capului lor, au acuzat.

— După ce guvernul a dovedit că vrea să ne domine cu forța și că răspunde la cererile noastre cu violență, a declarat Nelson Mandela, noi am ales calea luptei. Lupta noastră este un rezultat al agresiunii și tiraniei exercitate de ani și ani de zile de rasiștii albi asupra poporului sud-african. ...Noi luptăm împotriva a două fenomene care par să fie legalizate în Africa de sud: sărăcia și lipsa de drepturi umane. Republica Sud-Africană este cea mai bogată țară din Africa și una din cele mai bogate din lume. Însă ea este un pămînt al contradicțiilor și contrastelor. Albii se bucură aici de un nivel de viață care se numără printre cele mai ridicate și africanii trăiesc în mizerie. Absența demnității umane de care suferă africanii este rezultatul politicii de supremație a albilor. Africanii cer să primească un salariu echitabil. Ei cer să li se dea muncile pe care sînt capabili să le efectueze... Ei vor să facă parte din națiune și nu să trăiască izolați în ghetouri. Iar înainte de toate, noi cerem egalitatea în drepturi politice... Mi-am consacrat întreaga viață luptei pentru poporul african. Am combătut dominația albă și am combătut ideea dominației negre. Cred în ideea unei societăți democratice și libere unde toți să trăiască în armonie și cu șanse egale.

Procesul Rivonia a avut un larg ecou. În Republica Sud-Africană ca și în numeroase alte țări s-au ridicat glasuri de protest împotriva reprimării patrioților africani, împotriva politicii apartheidului.

Tocmai de aceea, tribunalul rasist din Pretoria, găsindu-i vinovați de „activitate subversivă" pe Mandela, Sisulu și alți membri ai grupului de la Rivonia, nu a îndrăznit să-i condamne la moarte. I-a condamnat la închisoare pe viață, cu excepția lui Lionel Bernstein, care a fost achitat.

Cînd condamnații au fost scoși din sala tribunalului, — transmitea din Pretoria corespondentul ziarului „New York Herald Tribune", — Mandela și-a ridicat mîinile încătușate și a strigat „Africa!" Grupuri de femei africane așteptau în fața tribunalului purtînd pancarte pe care scria: „Nu veți executa această condamnare atîta timp cît noi trăim!"

Procesul Rivonia s-a încheiat. De fapt, s-a încheiat prima sa parte. Pentru că lupta pentru eliberarea curajoșilor luptători nu încetează.

U. VĂLUREANU

De pretutindeni

DE PRETUTINDENI

IN AUSTRALIA există o disciplină sportivă neobișnuită. Un sport pe care-l practică în exclusivitate femeile. La recentele competiții au

participat și reprezentante din Anglia și S.U.A. Concursul a constat în aruncarea... făcăleților, victoria revenind reprezentantelor țării gazdă. Ele au stabilit un record de 37,5 metri.

●

SVATI TIRUNAL, fost maharadjah din Travantcour și-a sărbătorit recent împlinirea a 150 de ani. Încă în secolul trecut, el era considerat unul din cei mai bătrîni poeți-barzi, lucrările sale muzicale au devenit tradiționale în repertoriul de muzică națională a popoarelor din India de sud. În ziua aniversării sale, posturile de radio indiene au transmis opera sa poetică în mai multe limbi vorbite în India.

●

UN TRIBUNAL din Chicago a achitat pe Joseph Abraham, învinovățit de depășirea vitezei legale pe cînd conducea automobilul. Joseph Abraham este în vîrstă de... 105 ani, posedă permis de conducere din anul 1914. De atunci nu a săvîrșit nici o altă contravenție.

●

IN ANII CELUI de al doilea război mondial, cîteva milioane de femei și copii din Japonia au lucrat la construirea unui adăpost subteran pentru familia împăratului japonez. Sistemul de tuneluri și coridoare subterane pătrunde pe distanță de 9 km într-un munte. După încheierea războiului încăperile subterane au fost părăsite. Recent însă, s-a stabilit că acestea constituie încăperi potrivite, ideale chiar, pentru o stațiune seismică. Zidurile groase, cazematele și adîncimea adăpostului asigură o izolare fonică perfectă față de zgomotele de la suprafață.

●

COLIN BOSHER, în vîrstă de 81 ani, cetățean al Noii Zeelande, a bătut recordul mondial la... tunsul oilor. În opt ore și 53 de minute a tuns 565 oi. Vechiul record, de 463 de oi, aparținea altui neozeelandez, Goldfrey Boewen.

●

IN ORAȘUL Bünde (R.F.G.) există un muzeu al tutunului. A fost reunit aici tot ce are legătură cu fumatul, cu istoricul său. Printre exponate figurează și „cea mai

mare țigară din lume". Lungimea ei este de 1,71 metri, grosimea de 58 cm. S-a calculat că unui fumător pătimaș, acest uriaș din lumea țigărilor i-ar ajunge pentru... 8 luni.

●

ÎNTR-O PERIFERIE a orașului Bergen (Norvegia) se află un cartier cu foarte multe căsuțe în care locuiește de obicei o singură familie.

Casele seamănă între ele de parcă ar fi „gemene". De aceea copiii nimeresc cu greu acasă atunci cînd vin de la joacă sau de la școală. O adunare a părinților a găsit soluția pentru această situație: pe fiecare ușă de la intrare se află fotografia... mamei din casa respectivă.

IN CADRUL Institutului de fizică al universității John Hopkins, în S.U.A., a fost realizată construcția unui robot cu însușiri multiple. Printre altele, el este în stare să-și încarce propriile sale baterii, în număr de 120, și să-și curețe creierul său electronic fără ajutor din afară.

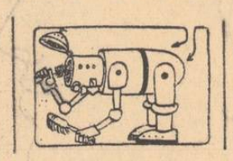

CÎINELE-ȘOFER

PARE CURIOS, dar lucrurile s-au petrecut întocmai, pe una din străzile Angliei. Pînă acum s-au mai întîlnit maimuțe-șoferi și, poate și alte animale. Cît despre cîinișoferi s-a auzit mai puțin, dacă nu aproape deloc. În timpul exercitării misiunii sale de controlor al circulației, un polițist a fost de-a dreptul surprins cînd, oprind o mașină în apropiere de orașul Drogheda — comitatul Eyre, la volan ședea tacticos un... cîine, iar, alături, stăpînul automobilului, un oarecare domn Peter Duff.

În fața instanței judecătorești (Peter Duff a fost dat în judecată pe motiv că în acel moment se afla sub influența alcoolului), polițistul a de-

clarat că mașina mergea normal, cu o viteză de 15 mile pe oră, iar cîinele-șofer stătea cu picioarele dinainte pe volan iar cu cele dinapoi pe schimbătorul de viteze... Proprietarul mașinii a declarat că a pus pe cîine să conducă mașina deoarece carnetul lui de conducere a fost suspendat în urma nerespectării legilor de circulație.

Dar, încă un lucru din cele mai curioase: cîinele-șofer nu a condus mașina în mod „ilegal", totul a fost în regulă — el avea carnet de conducere pe numele Shoo-Shoo! Acest lucru a fost verificat de polițist cînd a cerut actele... Atunci „șoferul", cu ajutorul picioarelor, i-a întins carnetul de șofer cu toate vizele necesare!

De pretutindeni

Pe harta lumii

Insula SFÎNTA ELENA

Un subcomitet de lucru al Comitetului special al O.N.U. pentru examinarea problemei aplicării Declarației cu privire la acordarea independenței țărilor și popoarelor coloniale („Comitetul celor 24") analizează situația dintr-o serie de mici teritorii care se mai află încă sub dominația unor puteri coloniale, precum și modalitatea acordării independenței acestor teritorii.

Recent, acest subcomitet a dat publicității un raport asupra situației din insulele Sfînta Elena, Mauriciu și Seychelles, în care se apreciază că, pînă în prezent, nu a fost realizat nici un progres pentru încredința populației acestor teritorii răspunderile administrative și guvernamentale. Subliniind „dreptul inalienabil la autodeterminare" al populației din insulele Sfînta Elena, Mauriciu și Seychelles, subcomitetul recomandă Marii Britanii, care administrează aceste teritorii, să acorde, fără nici o întîrziere, popoarelor respective libertatea, să le recunoască dreptul de a hotărî însile asupra soartei lor și de a-și alege în mod liber forma de guvernămînt pe care o doresc.

În cele ce urmează, prezentăm cîteva date asupra insulei Sfînta Elena.

Colonie a Marii Britanii încă din anul 1651, insula Sfînta Elena este situată în partea de sud a Oceanului Atlantic, la o distanță de aproximativ 1 900 km. de coasta de vest a Africii, între coordonatele 10—20 grade latitudine sudică și 0—10 grade longitudine vestică. Suprafața totală a teritoriului acestei colonii este de 384 km.p., din care: insula Sfînta Elena — 122 km.p., insula Ascension — situată la o distanță de 1 100 km. spre nord-vest de insula Sfînta Elena, între coordonatele 0—10 grade latitudine sudică și 10—20 grade longitudine vestică — 88 km.p. și grupul insulelor Tristan da Cunha — 174 km.p. (anume: Tristan da Cunha — 87 km.p., Gough — 75 km.p., Inaccesibile 10 km.p. și Nightingale — 2 km.p.). Populația insulei Sfînta Elena — care e formată, în majoritatea ei, din mulatri și negri și în rîndul căreia trăiește și un mic număr de englezi și chinezi, este de aproximativ 5 000 de locuitori (după datele O.N.U. din anul 1959), excluzînd dependințele. După datele din anul 1958, insula Ascension are doar 326 locuitori, iar insula Tristan da Cunha 257 locuitori.

Principalele ocupații ale populației de pe insula Sfînta Elena sînt: pescuitul, deservirea și alimentarea navelor aflate în trecere, agricultura și zootehnia. Cea mai răspîndită cultură agricolă este inul. Din totalul de 3 400 hectare, cît reprezintă întreaga suprafață cultivată, 1 400 hectare sînt însămînțate cu in. În anul 1954 recolta de in era de 513 tone. Se cultivă, de asemenea, legume, în special cartofi și fructe. Creșterea animalelor se rezumă, de fapt, la un număr modest de ovine, caprine și iepuri de casă.

În ce privește industria, aceasta se rezumă doar la opt mici fabrici de prelucrare a inului și o fabrică care produce cilți, sfoară și ață.

Articolele principale ale exportului acestei colonii sînt inul și produse de in (sfoară, ață). Se importă, îndeosebi, produse alimentare. Cea mai mare parte din comerțul pe care îl face colonia îi revine Angliei și țărilor din imperiul britanic. Insula este legată de restul lumii prin căile maritime. S-a stabilit o legătură regulată cu vapoarele, odată pe lună, între Jamestown (centrul administrativ și principalul port al insulei Sfînta Elena), pe de o parte, și Capetown (Republica Sud-Africană) și Anglia, pe de altă parte. Pe insulă există doar circa 60 km de șosele moderne. Învățămîntul se face în 11 școli elementare și o școală medie.

În ce privește administrația coloniei, aceasta este condusă de un guvernator englez, pe lîngă care își desfășoară activitatea un consiliu executiv, format din 4 funcționari și un consiliu consultativ, format din 6 reprezentanți ai populației, care sînt numiți toți de guvernator.

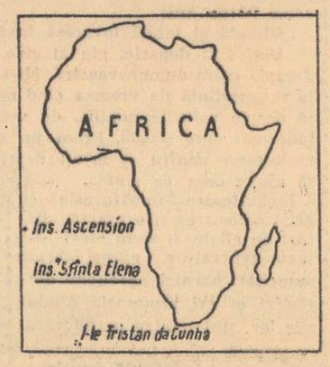

Emilian GAINĂ

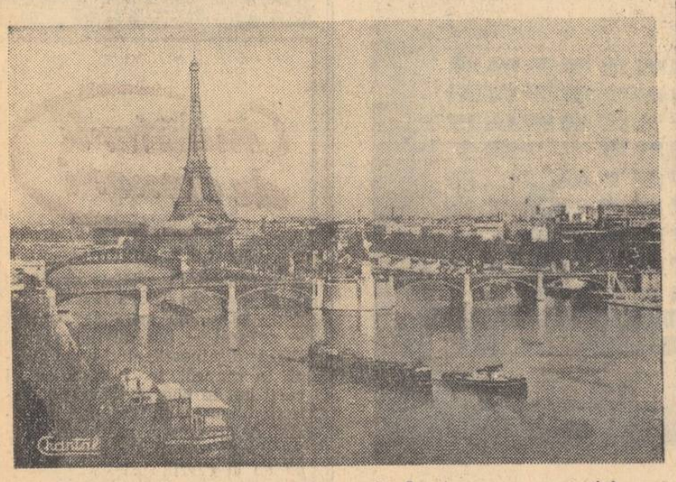

Cu „CYTIRAMA" prin Paris

VALERIU POP

În mai, la Paris, vremea este pe cît de nestatornică pe atît de generoasă cu vizitatorul dornic să guste dintr-o sorbitură farmecul marelui oraș de pe Sena. Agasantul ciclu „ploaie-soare-ploaie" adeverește că prognoza qvasi-permanentă a meteorologilor — „timp schimbător" — este cît se poate de exactă. (Prietenii noștri glumesc, sfătuindu-ne să pornim spre Bois de Boulogne numai cînd în piața Operei va începe să plouă). Verdele crud al ierbii și al frunzelor reușește cele mai neașteptate acorduri cu policromia milioanelor de flori din rotondele parcurilor și peluzelor așezate de-a lungul bulevardelor largi. „Le jour du muguet" — tradiționala zi a lăcrămioarelor — oferă florăreselor și altor cîtorva mii de vînzători ocazionali, de la copii pînă la venerabili octogenari, prilejul unor afaceri pe picior mare. Cloșarii au părăsit pînă la toamnă reședința lor de iarnă — gurile de canal cu suflarea lor căldușă —, trăgîndu-și trupurile colțuroase spre zonele verzi. Lumea trece pe străzi, grăbită și voioasă, spre treburile cotidiene sau promenadă, iar tinerii gălăgioși ca peste tot își strigă prietenele de pe la etajele blocurilor severe dar înțelegătoare.

Primăvara explodează la Paris cu violență, suflul pompelor eoliene împrăștind peste tot mirosuri dulci de tei și trandafiri.

Mai ales noaptea.

În timpul zilei alte miresme stăpînesc peste asfalturile străzilor. Sînt aromele sutelor de tone de uleiuri și benzine, pulverizate în aerul parizian de peste 700 000 de eșapamente. Dar, marea și încîlcita problemă pusă și repusă la ordinea zilei de creșterea numărului de mașini este circulația.

Într-una din zile, fiind grăbiți, am luat-o pe jos spre Arcul de triumf și ne felicitam că noi ființe bipede mergeam cu o viteză mult mai mare decît șirurile dese de mașini care reușeau cu greu să cucerească cîte un metru de stradă. În ziua aceea, un teribil ambuteiaj a blocat ieșirea vestică a orașului. Asaltul amatorilor de „week-end", motorizați și grăbiți, a fost simultan și concentric. Mașinile revărsate dinspre bulevardele Foch, Victor Hugo, Champs Elysées, Courcelles s-au pomenit strînse într-un ghem imposibil de descurtat în Place de l'Etoile. În fața se deschidea, liber, Avenue de la Grande Armée, pe care, țîșnea ca din pușcă, din cînd în cînd, cîte o mașină desprinsă din încîlcitul ghem. Au fost suficiente două accidente, o mașină răsturnată de-a curmezișul străzii și alta înțepenită, cu gingia motorului dezvelită, pentru ca în spatele lor să se înșiruie în așteptare un sfert din rotile Parisului. Din pricina ambuteiajului din autostrada de vest mașinilor prinse în strînsoare le-au trebuit 7 ore (de la orele 16 la 23) pentru a putea ieși din oraș. Bineînțeles, acest lucru nu se întîmplă în fiecare zi ci numai atunci cînd apare — așa cum spune „Le Figaro" — „febra evadării care îi cuprinde pe cetățenii avizi de aer pur". Pentru că, lăsînd deoparte situațiile mai neobișnuite, nu vom greși spunînd că la Paris circulația auto este în general bine organizată, iar șoferii și deopotrivă pietonii și-au însușit și respectă cu strictețe judicioasele norme de circulație stabilite de autorități.

După încercări zadarnice de a-și întocmi un program care să-l ajute să vadă Parisul în două zile, vizitatorul străin se declară învins prin abandon și se predă organizațiilor turistice de specialitate. Sediul biroului îl va găsi repede pentru că, între timp, a colecționat, nici el nu știe cum și de unde, un stoc întreg de broșurele colorate și explicite: „Cityrama". Prin presă și televiziune, prin anunțuri introduse între filele registrului de meniuri, pe sub ușa la hotel sau oferit pe stradă de o grațioasă prezentatoare, prospectul turistic te va convinge să urci fără întîrziere în autocar. Căci „Cityrama" nu este altceva decît un autocar cu care poți vizita Parisul în 3 ore (deoarece va alege trasee mai puțin aglomerate). „Dar — după cum precizează prospectul — „Cityrama" nu este un autobuz ca altele și nici vizita nu este ca altele. Este un autocar „imperial". Vizibilitate totală, texte sincronizate cu mersul autobuzului și înregistrate pe bandă de magnetofon. Comentariul se difuzează simultan în franceză, engleză, germană, spaniolă, italiană, olandeză, rusă, suedeză și japoneză". Ruta clasică: Piața Concordiei, Louvre, Notre Dame, Piața Bastiliei, Sacré-Coeur, Piața Vendôme și încă ceva, costă 16 franci, plus 1 franc pentru opriri speciale. „Ar fi bine să încheiem ruta cu „Louvre" — gîndea cu glas tare un ghid. De ce? întrebăm noi, amestecîndu-ne în gîndurile omului. „Pentru că mulți intrînd numai pentru două minute „ca să aibă doar o idee despre muzeu" uită să se mai întoarcă la autocar". Era necăjit și avea dreptate. Am hotărît deci că nu e bine să fii indisciplinat.

Dar cine se poate ține de o promisiune atît de ușuratecă în fața „Giocondei". În ultimul timp Mona Lisa obișnuiește să plece în lungi călătorii, așa că ne-am bucurat mult găsind-o acasă. Încadrat într-o ramă groasă de catifea roșie, tabloul domină peretele din stînga primului culoar. Regina picturilor, păzită de gardieni în fireturi și galoane, și de alții, nevăzuți, amestecați în mulțime, ține pe vizitatori pironiți locului, ca hipnotizați. Prima tentativă de a te desprinde de vraja care te-a cuprins și de a-ți continua drumul nu va reuși pentru că ochii ei te urmăresc continuu, iar zîmbetul abia schițat, nespus de blînd și pur, puțin ironic, te va readuce pentru încă multe minute pe locul de unde ai plecat.

Colinzi apoi kilometri de galerie, privești cu desfătare și admirație comorile adunate de bătrînele veacuri, îți iei, în sfîrșit, rămas bun de la masiva statuie decapitată: „Victoria de la Samotrace", dar chipul Giocondei stăruie ca acea confetă de lumină care continuă să-ți ardă ochii deși ai întors de mult privirea de la soare.

„Toate vinurile trebuie să fie Porto" — susțin portughezii. Toată lumea trebuie să vadă „Le Tour Eiffel" — susțin francezii. Ei te vor convinge pe dată că numai de acolo, din vîrful turnului poți vedea Parisul pe de-a-ntregul. Căci numai de acolo, de la înălțimea de 300 de metri, de pe platforma aproximativ circulară a celui de-al treilea etaj al falnicului turn poți măsura întinsa grădină care se așterne pînă dincolo de linia orizontului.

Acoperit de o vopsea de culoarea ruginei, Guliver-ul de oțel privește cu maliție la minusculele blocuri, care se fandosesc pe Quai Branly sau pe Avenue de la Bourdonnais, din apropiere. Lunete și binocluri te ajută să descoperi diferitele obiective însemnate pe crochiurile decolorate din plafonul galeriei aeriene.

În zilele frumoase, casele de bilete amenajate în picioarele turnului, sînt luate cu asalt de miile de turiști străini. Un grup pitoresc de englezi cu serviete și pălării tari, notează în carnetele lor groase tot ce este scris pe pe-

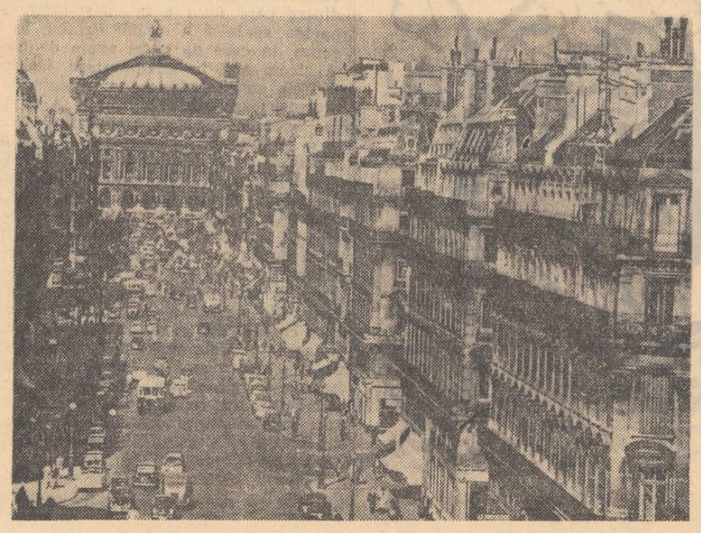

reți și pe prospectele turistice. Urmați de subțiratice soții, ei îndeplinesc cu solemnitate ritualul schimbării celor trei lifturi, iar, o dată ajunși sus, achiziționează un stoc suficient de turnulețbreloc apoi, gravi și preocupați, cercetează ore în șir fiecare metru pătrat din panoramica orașului. În urma englezilor, niște oameni se strigă în permanență. Deși ne aflăm la o înălțime de 300 metri, pe o platformă relativ îngustă, ei reușesc să se piardă mereu unul de altul. Dov'è la nonna? — Ehi, Giulio, vieni qui, disgraziato! — Mamma mia!

Italieni. Au venit din Livorno să petreacă 2—3 zile la Paris. Distracția i-a costat economiile, plus hainele făcute ferfeniță. Dar asta n-are nici o importanță. Oamenii se simt bine, sînt veseli, prietenoși. În 5 minute, întreaga serie cu care s-au nimerit în lift știa cum îi cheamă, ce le-a plăcut și ce nu le-a plăcut la Paris, cînd se reîntorc în țară, care și de ce suferă, cîți bani i-au mai rămas unchiului Marcello.

La un spectacol de varietăți l-am cunoscut pe cîntărețul Jean Ferrat, unul dintre preferații Parisului la ora actuală. Cîntecele sale, interpretate cu artă și sensibilitate, au cucerit exigențele sălilor de muzică ușoară. „Paris-Gavroche", „Deux enfants au soleil", „Les Nomades", „400 enfants noirs" sînt bisate și imprimate de casele de discuri. Dar cel mai mare succes l-a avut Ferrat cu „C'est beau la vie", compus chiar de el. Textul tot lui îi aparține. Încă și mai mult decît succesul cîntecului este discutată, mai ales în rîndurile tineretului, povestea adevărată a acestei melodii gingașe și plină de optimism, a cuvintelor inspirate care slăvesc frumusețea vieții. Cîntecul a fost scris pentru Isabelle Aubrèt, o tînără dansatoare și cîntăreață care, victimă a unui grav accident de automobil, era să-și piardă viața. După îndelungi eforturi, picioarele zdrobite i-au fost sudate și trupul slăbit a fost readus la viață. Acestui moment al zmulgerii Isabellei din ghearele morții, al victoriei vieții, i-a dedicat Jean Ferrat frumoasa melodie „C'est beau la vie". Și de atunci, în fiecare program, în orice spectacol dat de Ferrat, figurează și acest cîntec. Iar, într-unul din primele rînduri ale stalului, spectatorul va descoperi un cap blond și niște ochi mari, puțin umezi, privind la cîntărețul care povestește Parisului tragedia și norocul ei. Și de fiecarea dată, după ce cortina se lasă, Isabelle Aubrét, șchiopătînd, se îndreaptă spre scenă pentru a depune ofranda recunoștinței sale pe fruntea cîntărețului.

În timp ce turistul execută vesel și grăbit maratoanele sale de vizite și recreare, pălmașii Parisului trudesc din greu. În spatele zidurilor de uzină, în birouri, la halele uriașe și la maneta vagonului subpămîntean, parizienii lucrează cu tenacitate și sîrguință pentru a-și cîștiga pîinea cea de toate zilele. Căci în Orașul Lumină (deși noaptea lumina este dozată cu destulă grijă), viața nu se rezumă doar la imaginile oferite de prospectele lui „Cityrama". Tendința de creștere a prețurilor nu a fost stăvilită; chiriile și cheltuielile de coșniță pun probleme greu de rezolvat pentru cetățeanul mijlociu. Grevele repetate cuprind pături tot mai largi de slujbași, de la mecanicul de calorifer, la șoferul de taxi, și de la muncitorul din fabrică pînă la medic și funcționarul de bancă. Frecvența și efectul lor sînt analizate cu atenție de organizațiile sindicale, de partidele politice și de patronat.

Turistul își continuă vizita. El descoperă în programul său un punct neîmplinit: o plimbare cu vaporașul. Intră deci în primul clopot plutitor de sticlă găsit la debarcader. Apoi, împăcat și nevoit să stea locului 30 de minute, se răstoarnă pe un șezlong, apucîndu-se în tihnă să numere podurile de peste Sena și să țintească cu aparatul de fotografiat încă vreun obiectiv de neuitat. În curînd însă va sări ca ars. Avionul pleacă peste două ceasuri de la Orly, iar el nici n-a terminat de numărat podurile.

Microraioanele Țiglinei

(Urmare din pag. 1)

o explicație. Complexul comercial de acum se va completa în curînd cu altul, de mai mici proporții, care este aproape gata cuprinzînd magazine de strictă necesitate și înlesnind cumpărătorilor din altă parte a Țiglinei accesul la ele, scurtînd astfel drumul și economisind timpul. În noul complex vom păși altădată, cînd vom reveni la Galați iar vitrinele cu urme încă de var pe ele ne vor oferi atunci, într-o etalare făcută cu gust, mărfurile dorite. Deocamdată, și repetăm cuvîntul, vom trece prin vechiul complex care se mărește și el cu un restaurant, în construcție acum, cu aceiași linie modernă. Găsești aici de toate, începînd cu pîinea, carnea și zarzavaturile și terminînd cu obiecte de artizanat, de la reparații și confecții de tot felul executate de unități ale cooperației meșteșugărești pînă la debite de tutun, magazine spațioase cu vitrine largi, cu standuri și măsuțe simple, zvelte, elegante, în îmbinarea dintre lemnul din plăci aglomerate și metal, de la magazinul de chimicale, articole de uz casnic pînă la florărie, intri plăcut impresionat dintr-un magazin în altul pentru a privi la mărfurile expuse cu grijă, la mărfurile de toate felurile și pentru toate gusturile.

Cînd ai terminat plimbarea s-a făcut aproape ora prînzului. Restaurantul fiind o chestiune de viitor, te oprești la mica cofetărie, da, încă mică pentru cartier, să te răcorești. Treci pe la cinematograful cu 800 de locuri și foaier spațios unde s-au terminat matineele cu filme pentru copii, te-ai așeza într-un parculeț, dar..

— *Vedeți, Țiglina trebuie privită din anumite puncte de vedere* — spunea tov. MITICĂ CONSTANTINESCU, arhitectul șef al orașului,— *în perspectivă. Mă gîndesc la spațiul verde, așa cum obișnuim să-i spunem. Din punctul acesta de vedere micile spații verzi amenajate acum, mai mult ca o inițiativă locală, sînt insuficiente. Locul e încă sec. Da, putem spune așa.*

— Vorbeați de perspectivă. La ce v-ați referit?

— *La parcul, pot spune marele parc care va apare aici la Țiglina și care se va întinde, probabil din strada Brăilei pînă spre Dunăre, înaintînd cu verdeața, cu pomii pînă sub balcoanele ultimelor blocuri de aici. E o problemă însă în fază de studiu, dar care va întregi, o dată devenită proiect și apoi realizată, elementele indispensabile unor microraioane.*

Zăpușeala a atins, credem, apogeul. După o scurtă vizită la dispensar, la cele două școli de 16 clase, la centrul stomatologic, ne îndreptăm către centru. Vom reveni după amiază, cînd se va simți puțin adierea vîntului...

Într-adevăr, după amiaza e mai răcoare. Țiglina ne întîmpină cu o larmă veselă, aproape asurzitoare. E ora cînd copiii, conform programului, se pot juca în voie. Unii au locuri de joacă, alții te mai încurcă pe alei, în ori ce caz e și aceasta o problemă dacă nu de arhitectură, dar de convietuire în blocuri. Ca în orice mare ansamblu, ea constituie o preocupare pentru cei aleși de locatari să gospodărească blocurile.

Gospodărește vorbind, problemele se aseamănă cu cele întîlnite și în alte cartiere de blocuri noi. Locatarii se străduiesc să-și aranjeze viața în condiții cît mai bune, să introducă anumite norme ce se cer respectate. Le găsesc, le împărtășesc, le extind pe cele bune. Cartierul, micul orășel, cum i-am mai spus, își trăiește viața din plin. Unii gospodari mai vechi aici, au rezolvat probleme care se vor pune altora, celor care se vor muta în blocurile acum în construcție. Noii locatari vor avea de unde învăța, vor avea cu cine să se sfătuiască atunci cînd febra mutărilor o dată terminată, se vor ivi probleme de întreținere, de liniște, de ore de joacă pentru copii și altele...

S-a înserat. Se simte mai bine adierea unui vînticel dinspre Dunăre. S-au aprins luminile la Țiglina. Parcă ni se pare mai frumos, seara. Sau nu. Are un alt farmec. Culorile se estompează, dar licăririle acelea din ferestre, mirosul florilor din balcoane, liniștea care se așterne, toate îți oferă o altă imagine a Țiglinei pe care o îndrăgești în orele acestea ale înserării la fel ca și în zori de zi...

Plecăm către oraș, dar înainte de a ne sui în autobuz mai aflăm un amănunt nu lipsit de interes pentru a ne da o imagine mai completă. Țiglina este așezată pe partea cea mai ridicată din sud-vestul Galațiului și urme istorice îi atestă prezența încă de pe timpul împăratului roman Nero, constituindu-se aici mai tîrziu o cetate, care a servit în antichitate romanilor în scopuri expansioniste iar în epoca feudală a folosit moldovenilor ca cetate de apărare împotriva turcilor. Țiglina e legată însă și de o altă realitate istorică menită a-i explica și numele generic. În apropierea cetății de care pomeneam a luat ființă o așezare omenească mai mare în care — se spune — a înflorit industria olăritului. De la latinescul tegula (țiglă) i s-ar fi păstrat numele de Țiglina. Un amănunt deci nu lipsit de interes și chiar dacă acum, la proporțiile cetății moderne a Țiglinei, pare desuet, servește dacă nu amatorului de istorie cel puțin călătorului curios să știe și origina numelui acestui atît de cunoscut cartier gălățean.

Lucia MANOLESCU

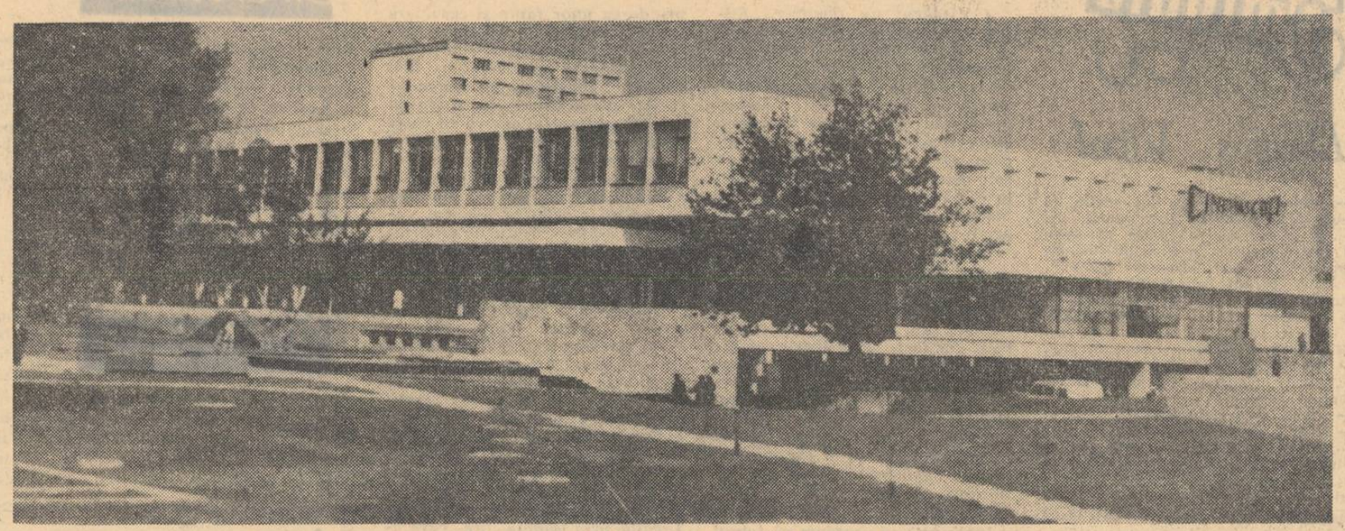

Vedere parțială a noului complex comercial

OMNIPREZENȚA FLORILOR

(Urmare din pag. 1)

a bulevardului care merge spre Piața Aviatorilor. Din pricina lor, bulevardul este trasat cu roșu, un roșu intens și totuși transparent, violent și totuși delicat. Trandafirii se agață unii de alții, se împletesc unii cu alții, se înghesuie unii într-alții, își împrumută petalele și, cînd nu mai prididesc, le dăruie pămîntului. Și tot drumul pare presărat cu scoici de catifea roșie.

Treci piața, intri în Calea Dorobanți. Și deodată ai impresia că florile cunosc și geografia orașului; au schimbat culoarea, o dată cu locul. Aceiași trandafiri, involți și trufași, au scormonit în spectrul solar alegînd nuanțele cele mai frumoase, pe care le arborează cu știință de mare artist. Într-adevăr, cînd privești în ansamblu vezi că la picioare ți se așterne o imensă paletă pe care pictorul a încercat diferite nuanțe înainte de a se opri la vreuna. Dacă ridici ochii constați că culorile urcă în sus: se cațără în roșu pe pereții caselor, se arcuiesc în alb peste garduri, se înalță în galben la ferestre. Și toate culorile astea au miros: de trandafiri, de rouă, de proaspăt... Iar oamenii vorbesc despre trandafiri, fiecare în felul lui: „sînt superbi, îți mîngîie sufletul", „is frumoși dar miros prea tare", sau „ăștia-s buni de dulceață" — dar fiecare îi iubește! Îi iubește pentru că e bucureștean, iar bucureșteanul iubește prin excelență florile.

Mergi în Piața Unirii să tîrguiești de-ale mîncării și vezi la unul răsaduri:

— Ce fel sînt? întrebi — pentru că, tot ca bucureștean autentic, nu reușești niciodată să le cunoști „după ochi". Și omul îți spune, iar după cîteva minute pleci ducînd în plasă alături de salată și castraveți, regina nopții, crăiță și busuioc. Atît avea omul — că dacă ar fi avut mai mult ai fi luat. Acasă, lași plasa pe masă și, înarmat cu lingură și cuțit dacă nu ai încă ustensile speciale, ieși pe balcon să-ți îmbogățești „grădinița" — trei lădițe de lemn suspendate de balustradă. Iar a doua zi și în diminețile următoare, prima grijă ți-e la flori, să vezi dacă au prins, dacă au dat boboc, dacă frunza nu e mîncată, dacă... Și primul fir înflorit ți se pare un neașteptat dar și ești mîndru pentru că e înflorit în lădița ta.

Pe urmă, cînd mergi pe Calea Griviței, pe Mihai Bravu sau în Balta Albă, vezi că lădița ta e reeditată la zeci și zeci de balcoane, că mîndria ta e retrăită prin zeci și zeci de fire de flori, că grija ta pentru ele este reluată zilnic de zeci și zeci de familii. Și privind, îți dai seama că nimic nu se potrivea mai bine celor mai moderne aglomerări de etaje, celor mai îndrăznețe linii, celor mai noi construcții — decît florile, vechi de cînd lumea!

Dacă vrei, poți să întocmești un alt gen de hartă a Bucureștiului, tot prin flori, care-ți pot fi și puncte de reper: la Șosea sînt trandafiri, în Piața Palatului bujori, în fața Academiei crini imperiali, la Operă stînjenei, în Cotroceni regina nopții... Harta va fi exactă, dar pentru puțin timp, pentru că alte flori, mereu altele iau locul celor care și-au dăruit toată frumusețea și gingășia lor bătrînului București. Altele, mereu altele și tot omniprezente: în oraș, în casă, în suflet.

Pia RĂDULESCU

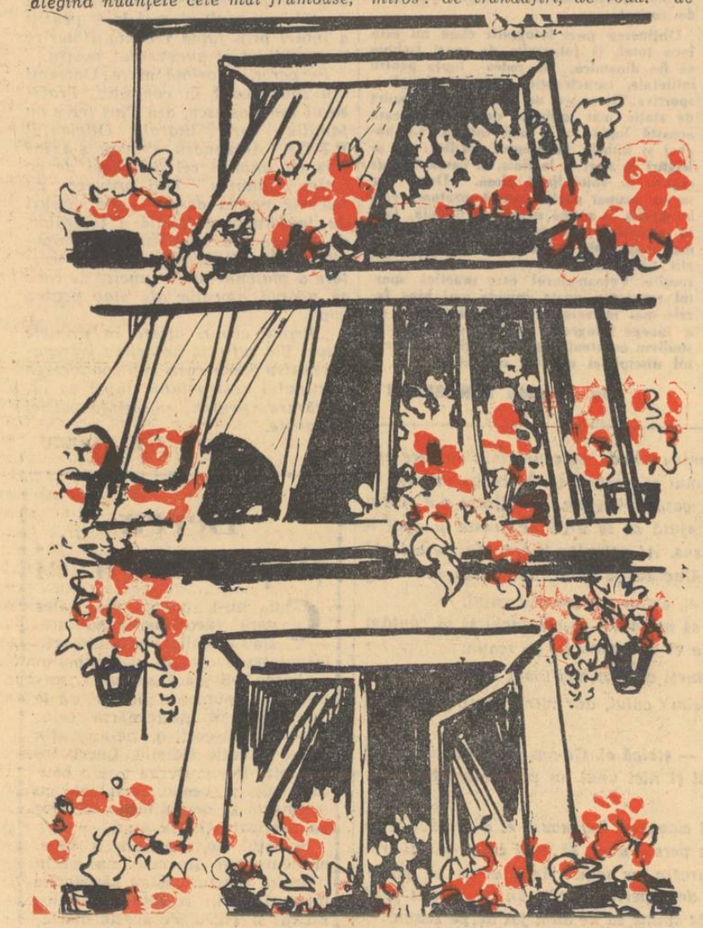

Naravuri și moravuri

O femeie obiectivă

— Eu, draga mea, sînt o femeie obiectivă. Nu-mi place să mă bag unde, vorba ceea, nu-mi fierbe oala! Da' mă-ntorc și zic: există, scumpo, femei ca, de exemplu, tovarășa Urseanu, înfipta ceea de la cooperație, care chiar că te revoltă. Nu mai departe, poftim, alaltăieri, cînd stam și răsuflam și eu puțin pe balcon, la umbră, o zăresc colea-n parc, pe aleea care duce la „Alimentara", gătită foc, mă rog, vopsită, cu-n cap ia-așa, în fine, cu coafura tapată, și toc-toc, îi iese înainte, la trei și jumătate punct lui ăla, contabilului de la DREF! Auzi, o femeie măritată, în loc să-și aștepte bărbatul acasă, că bietul de el bate terenul cîte trei săptămîni pe lună, ea, — nu, se ține scai de altul și ba chi-chi-chi, ha-ha-ha! nu crezi că-l amețește scumpo, de umblă omul la buzunar și văd că-i numără un tencușel de sute, cu care să se ducă, ca și vara trecută, la Eforie, să se bronzeze. Păi ce plajă-i mai trebuie, te întreb eu, că-i neagră de păcate, că servici nu mai are din '59, de cînd au pus-o pe liber de la Ocele, că doar știi, călca pe șnaif încă mai înainte de cînd a tulit-o la Slănic cu tehnicianul cela, cînd cel puțin mai avea oleacă de carne pe ea, nu ca azi cînd s-a uscat cum îi coarna! La urma urmei, n-au decît să se distreze, nu-i treaba mea să m-amestec în chestii fiindcă, mă cunoști și știi: eu nu-s dintr-acelea; însă-mi spunea deunăzi și madam' Lungu care stă cu-n etaj mai jos și care a văzut toată problema, că și aia are un fler, să te ferească sfîntul să intri în gura ei. Acuma, la drept vorbind, mare bază pe ce spune n-ai cum pune, pentru că, dacă-i să fiu cinstită, și ea, chiar dacă pretinde, s-o spuie lui mutu', că abia a împlinit 45 de ani. E pensionară dragă, și nu-i stă de loc bine că a închiriat odaie popîndăului celuia de ingineraș de la ICRA, care-i transferat de la Deva și care, chipurile, e-un fel de rudă cu fostul ei soț, cu locotenentul, deblocatul cela care a intrat după aceea la Panificație. Mă rog, bage ea colb în ochii cui vrea, dar castraveți la grădinar să nu vîndă, că nu mă interesează. Nu ca Popovicioaia, care doar se știe își ține apartamentul într-un hal fără hal, de te trăznește cînd deschide ușa. Tocmai m-am dus joi la ea ca să dau un telefon pentru o butelie. Ce mai? da' deabea m-am ținut să nu lesin. Vase nespălate de-o săptămînă, cada murdară cum a tăiat acolo niște pui, lingurile într-un lighean cu sandalele fetiței, un morman de bigudiuri într-o tigaie pentru ochiuri, iar dumneaei, la oglindă își reteza, c-o rugină de mașină, perii de pe picioare. Nu i-am zis nimic, doamne ferește! Că nu mă bag. Am dat telefonul, am mulțumit și-am plecat. Nu-mi stă în obicei să critic, cum îi place lui Mimi Pușcașu, cea de la parter, care are fata dactilografă la ISEM și care, recunosc, are vederea la parc și observă toate idilele de pe bănci. Ca și cînd fiică-sa ar fi cine știe ce comoară, cînd, de fapt, e lungă și zbircită (e drept, cu ceva-ceva bani la CEC) dar refuzată, soro, categoric, de-un chimist, refuzată de-un profesor de educație fizică și refuzată și de-un maistru-șef de la C.F.R., c-au știut ei, săracii, ce fac, — doar n-aveau să se-ncurce ca doctorul Dumitrescu de la scara C. Ei, aici e-o situație intimă. Eu nu mă vîr în sufletul omului. Treaba lui, însă, obiectiv, are și el dreptate și-i prea destul și-așa, că s-a săturat pînă-n gît de-un praz de muiere ca aceea care, orice-ar pune pe ea, stă ca pe băț! Parcă nici nu mănîncă; cum nu-i sufere nimica nici cumnatei directorului care șade la mezanin și care-i bolnavă și de ficat și de stomac și de rinichi, de trăiește numai cu ceaiuri și cu vitamine. O privește personal, numai pe ea, pe mine mă interesează și mă doare de fecioru-meu, Mircea. Știi ce i-a dat prin cap? Să se însoare c-o huidumă de fată, soro, — c-o felceriță din Sebeș. I-am pus în vedere că nu-s de acord. El, însă, scumpo, e surd, e orb și încăpățînat ca și taică-su, ierte-l dumnezeu, că de asta a dat cu piciorul în serviciul de ospătar care-l avea la TAPL și-a ajuns, cu vai-nevoie, remizier la „loz în plic". Dar parcă vede Mircea al meu ce-l așteaptă? Nu, nu vede, cum n-a văzut nici Lenuța ta, soro, care s-a încurcat cu-n derbedeu și-un beției și care mai are de plătit și-o pensie alimentară. Da' fata ta, scumpo, nu știa bine ce-a fost, că-i vorba, ca să fiu cinstită, de-o poveste mai lungă pe care nu ți-o mai spun, fiindcă doar mă cunoști, nu-mi place să mă amestec în viața altora. Mai bine tac, că eu nu-s dintr-acelea!...

Ion ISTRATI

(Urmare din pag. 1)

rarea bordeiului unde a locuit marele său prieten, pictorul își face o datorie de onoare realizînd binecunoscutul tablou care-i reprezintă pe Eminescu și Creangă stînd de vorbă în bojdeucă, tablou care a fost expus chiar aici.

Viața și realitatea pe primul plan

Întoarcem încă o filă din album și-n fața ochilor ne apare chipul semeț al unui bătrîn țăran care ne dă impresia că trăiește și parc-ar scruta viitorul. Trăsăturile și coloritul în care a fost zugrăvit acest tablou denotă o mare măiestrie.

Numeroasele tablouri ale artistului, care reprezintă figuri de muncitori și țărani reflectă curaj, îndrăzneală, hotărîre. Se vede acest lucru în lucrările perioadei dintre anii 1907—1916 cînd pictorul venea în mijlocul muncitorilor din Iași și București sau colinda satele din preajma Iașului, Romanului și Botoșanilor stînd de vorbă cu oamenii și oglindindu-i pe pînzele sale.

Crezul artistic al lui Băncilă explică în mod fericit modul său de lucru: „Eu înțeleg ca arta să fie pusă totdeauna în serviciul progresului omenirii și al națiunii. Cînd intri în orice lăcaș de artă, într-o expoziție de pictură și cînd ieși de acolo, să te simți mai om: desenul și culorile aruncate pe pînză să-ți scormonească sufletul. Și apoi, pentru că e vorba despre țara noastră, trebuie să zugrăvească stările de lucruri de la noi". *(Dintr-un interviu dat în 1914).*

Înțelegînd astfel arta, Băncilă a găsit și un mod nou de a-și populariza lucrările: le expunea în vitrinele librăriilor. Lucrul acesta n-a prea fost pe placul guvernanților de atunci. Alături de „1907" și „Grevistul", ambele aflate astăzi în Muzeul de Artă al R. P. Romîne, documente vii și grăitoare ale combativității artistului, pictorul și-a exprimat convingerile sale înaintate în tablourile „Revoluția și dreptatea", „Pix", în „Muncitorul și țăranul".

Filele albumului se perindă una după alta. Iată chipul unei tinere, pictură intitulată „Nostalgie" — realizată în 1891, apoi o țărancă torcînd, un țăran ascuțindu-și coasa sau o femeie spălînd rufe în apele pîriului ce trece pe lîngă casă. Privindu-le, gîndurile ni se duc spre acele vremuri, spre omul care le-a ilustrat atît de plastic și aplecîndune deasupra diverselor tăieturi din ziare reținem două din ele: „Să salutăm în O. Băncilă pe artistul îndrăgostit de cei mulți, de cei buni, de cei mai nedreptățiți decît noi" — *scria în 1914 GALA GALACTION, iar N. N. TONITZA în 1936 aprecia astfel opera colegului său:* „Octav Băncilă este fără îndoială unul din meșterii pictori cu un strălucit renume".

Simion SĂVEANU

Imagini dintr-un album „BĂNCILĂ"

Noile tipuri de vagoane

Grăbind, în gară, în căutarea unui loc în compartiment, cititorul nu observă totdeauna mica plăcuță metalică care indică întreprinderea ce a fabricat vagonul în care va călători. Poate că rareori se gîndește la munca migăloasă, plină de răspundere, a miilor de oameni ai uzinei de vagoane din Arad care se străduiesc să le asigure un drum cît mai plăcut.

Mai ales că în afară de ceea *se vede* — vagoanele de mărfuri și pasageri care circulă de mai multă vreme pe calea ferată — colectivul uzinelor din Arad a pregătit și pregătește ceea ce se va vedea în viitorul apropiat: tipuri noi, îmbunătățite de vagoane, capabile să facă față în mai bune condițiuni nevoilor sporite ale economiei, cerințelor de confort ale călătorilor.

Despre toate acestea am stat de vorbă de curînd, cu *directorul general al uzinei*, ALEXANDRU TRIPȘA.

Discuția a alunecat, firesc, spre noile tipuri de vagoane în fabricație.

— *Trei sînt factorii pe care sectoarele noastre de concepție și de execuție le-au urmărit atunci cînd s-a trecut la proiectarea și punerea în fabricație a noilor vagoane. Primul, asigurarea unui confort sporit. Cum s-a realizat acest lucru? Printr-o suspensie superioară cu ajutorul amortizoarelor hidraulice; printr-o mai bună izolație acustică; prin asigurarea unei încălziri și aerisiri optime, constante, automate. Aș mai adăuga iluminatul fluorescent, construcția îmbunătățită a băncilor, asigurarea în permanență a apei potabile, montarea de prize pentru mașinile de bărbierit și altele.*

— Pînă acum ne-ați vorbit de unul din factori. Care sînt ceilalți doi?

— *Unul, sporirea vitezei de circulație. Prin adoptarea unor frîne de mare viteză, trecerea de la vagoane pe osii la vagoane pe boghiuri, de la folosirea aparatelor de rulare pe cuzineți la aparate de rulare pe rulmenți, noile vagoane de călători vor putea circula cu viteze pînă la 160 km/oră. Bineînțeles, cînd se vor crea condiții pentru atingerea unor asemenea viteze. Măsuri asemănătoare s-au luat și la noile tipuri de vagoane de marfă, ceea ce le va asigura o viteză medie de 120 km/oră față de cea actuală de 60 km/oră.*

În sfîrșit, ultimul — dar nu cel mai puțin important — dintre factorii pe care îi urmărim este îmbunătățirea aspectului vagoanelor. Interiorul lor, construit exclusiv din plastic, sticlă și aluminiu, va mulțumi, sper, cei mai exigenți călători.

— Și pe cînd prima călătorie în aceste noi vagoane?

— *Unii cetățeni le-au și folosit deoarece un asemenea vagon circulă în mod experimental de multă vreme.*

— Vă refereați și la noile tipuri de vagoane de marfă...

— *Da, a venit acum și rîndul lor. Voi începe cu vagonul refrigerent, actualmente în fabricație, care are caracteristici termice superioare. Materialul izolator — spumă de plastic expandat — asigură transportul în perfecte condiții a alimentelor timp de circa zece zile. De menționat este faptul că prin construcția în întregime metalică — oțel în exterior, aluminiu în interior — prin perfecta ventilație, condițiile de igienă sînt optime, aluminiul spălîndu-se ușor și nereținînd mirosurile. Materialul izolator asigură apărarea alimentelor atît de căldură — vara, cît și de îngheț — iarna.*

În sfîrșit, un lucru care mai merită a fi pomenit este faptul că sarcina utilă a noilor vagoane refrigerente a sporit cu mult, de la 10 tone la 19,5 tone, în timp ce greutatea proprie a scăzut față de vechiul tip de la 26 tone la 16,5 tone.

În prezent se preconizează trecerea într-un viitor nu prea îndepărtat — la proiectarea și fabricarea unor vagoane refrigerente și mai moderne — pe 4 osii și cu agregate proprii de răcire care să înlocuiască folosirea gheții hidrice sau carbonice.

— Dar despre celelalte vagoane de mărfuri ce ne puteți spune?

— *Vă referiți desigur la vagonul descoperit — tip gondolă — de 60 tone și la cel acoperit. Primul este destinat în special transportului cărbunilor, minereului, pietrei de var, cherestelei, cel de-al doilea în mod deosebit pentru cereale. Principala caracteristică a acestora, pe lîngă scăderea greutății proprii și măririi vitezelor, este faptul că asigură o încărcare și descărcare mecanizată.*

Cam acestea sînt lucrurile care sper că vor interesa pe cititorii dumneavoastră — a încheiat tov. Tripșa. *Cel puțin deocamdată. Căci procesul de modernizare, de asimilare a noi tipuri de vagoane e departe de a fi încheiat. Deci pe curînd!*

Paul MARIAN

Săptămîna la televiziune

28 IUNIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domeniu. 9.00 EMISIUNEA PENTRU COPII ŞI TINERETUL ŞCOLAR: ● **Val Vîrtej şi pasărea Roc (II)** — În căutarea lui Val Vîrtej (reluare). ● Album muzical. ● Telejurnalul pionierilor. 10.30 REŢETA GOSPODINEI. 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE: ● În aceste zile pe ogoare. ● Buletin agricol. ● Telejurnalul sateior. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 ZIUA DE NAŞTERE — cu Abbott şi Costello. 19.35 GEORGE GEORGESCU. Portret cinematografic al cunoscutului şi mult apreciatului nostru artist. 19.45 FETIŢA ÎNCĂPĂŢÎNATĂ. 21.15 ÎNTÎLNIRE CU OPERETA. În încheiere: Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.

29 IUNIE

19.00 Jurnalul televiziunii 19.10 Pentru tineretul şcolar: Leonardo da Vinci. 19.40 Reportaj de la UZINELE ELECTROMOTOR. Transmisiune din Timişoara. 20.00 REVISTA SPECTACOLELOR. 20.45 POIANA URŞILOR. 21.05 AGENDA MUZICALĂ de Jack Bratin şi Boris Stegărescu. 21.55 TELESPORT. În încheiere: Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.

30 IUNIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Celor dragi... 19.30 Transmisiune de la Timişoara: COPPELIA de Leo Delibes. În pauze: ● Emisiune de ştiinţă: Oameni în adîncuri (VII) — de ing. Mihai Lefterescu. ● ŞAH. În încheiere. Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.

2 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru tineretul şcolar: Ce ştim despre... lapte? 19.40 Cîntă soprana EVA MARIA GROSSMAN (R.F.G.) şi tenorul ION DACIAN, artist emerit. 20.05 Transmisiune de la Teatrul „C. I. Nottara": CASA CU DOUĂ INTRĂRI de Calderon de la Barca. Versiunea românească de Mariana Crainic şi Val Săndulescu. În pauze: ● TALENTE STUDENŢEŞTI. Aspecte de la concursul echipelor culturale studenţeşti. Reportaj realizat de Studioul „Al. Sahia". ● RĂDĂCINILE ORAŞULUI. În încheiere: Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.

3 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru tineretul şcolar: Ore de antrenament. 19.50 ÎNTÎLNIRE CU LIZUCA. 20.00 SĂPTĂMÎNA. 21.00 MAGAZIN FILM. În încheiere: Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.

4 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Ştiţi să desenaţi, copii?! „POVESTE cu... CÎNTEC" de Octav Pancu-Iaşi. 19.30 DIN VIAŢA ANIMALELOR (XIII). 20.00 ÎN FAŢA HĂRŢII. 20.15 Teatru în Studio: FURTUNA de W. Shakespeare. În încheiere: Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.

NOTE DE TELESPECTATOR

Premieră — chiar dublă premieră săptămîna aceasta pe micul ecran. A intrat în funcţiune releul tur-retur Bucureşti-Timişoara. Prilejul inaugurării a fost folosit pentru retransmisia celebrei opere verdiene „Bal mascat", în interpretarea teatrului liric din oraşul de pe malurile Begăi. După Constanţa, Cluj şi Iaşi, un nou mare centru al ţării intră nemijlocit în reflectorul micului ecran, ceea ce măreşte posibilităţile televiziunii de a transduce în imagini variatele manifestări ale vieţii regiunilor noastre. Instalaţia tehnică a releului a îngăduit, în general, obţinerea unor imagini clare şi luminoase, mai ales în prim planuri. Păcat că unele imperfecţiuni — care nu ne îndoim că vor fi repede înlăturate — au stînjenit cursivitatea transmisiei, prea des întreruptă de apariţia anunţului „defecţiune tehnică".

...Duminică seara telespectatorii l-au revăzut şi ascultat pe artistul poporului Nicolae Herlea, revenit de curînd în ţară după un turneu plin de succes pe cele mai prestigioase scene de operă din lume. Cu vocea sa generoasă, caldă şi pătrunzătoare el a prezentat un recital judicios întocmit din arii celebre de operă şi din tot atît de celebre cantonete.

...Sezonul estival, ca în toţi anii, aduce pe micul ecran mai multe filme, documentare şi artistice. Pentru o mare categorie de telespectatori, aceasta înseamnă un element de atracţie în plus. Cu atît mai mult atunci cînd au prilejul să vizioneze o comedie cinematografică atît de izbutită, ca filmul românesc „Un suris în plină vară" sau chiar atunci cînd văd, din nou pe micul ecran, amar-vesela comedie italiană „Adorabile şi mincinoase". Dar abuzul de reluări în a doua sau chiar a treia ediţie a unor filme nu este îndeobşte bine primit.

...Artista emerită Elena Zamora, care în primele decenii ale secolului nostru a ridicat arta şansonetei şi aria de operetă la înălţimea unor adevărate culmi, a răspuns unei invitaţii (inspirate) a televiziunii. Telespectatorii au putut face cunoştinţă cu talentul şi temperamentul încă nealterate ale partenerei lui Leonard — care în cadrul unui recital copios a interpretat cu umor, cu sensibilitate, cu duioşie, şansonete şi arii celebre la început de veac XX.

Şt. RADU

ÎNVĂŢĂTOAREA

(Urmare din pag. 1)

...Zilele vacanţei abia începute, trec una cîte una şi fiecare îi aduce învăţătoarei alte şi alte rînduri.

Îi scriu, de data aceasta, elevii ei de astăzi, cei pe care i-a privit din pragul şcolii la sfîrşitul anului şcolar. Îi scriu Monica Roşu, Mihaela Mateescu, George Milea, Viorel Ruşeţ şi alţii. Ce-i spun ei?

„Sîntem în tabără... Zilele trec însorite... Facem excursii... învăţăm să cunoaştem potecile munţilor, să ne cunoaştem patria. Sîntem fericiţi tovarăşă învăţătoare şi ne este dor de dumneavoastră. Aşteptăm cu nerăbdare toamna, care ne va aduce revederea"...

Învăţătoarea Veronica Nahaiciuc zîmbeşte fericită. Parcă aude glasurile limpezi ale copiilor... parcă-i vede undeva în taberele ţării. Deschide atunci larg fereastra odăii sale şi privind cerul senin care acoperă umerii bătrînului oraş muscelean, rosteşte bucuroasă:

— Vă aştept, dragii mei copii! Vă aştept cu inima deschisă!

Nicolae NASTA

Prietena mea, cartea

5 minute cu: Dragoş Vicol

— Pentru a nu pierde din minute, vă rugăm, să ne conduceţi prin şantierul dv.

— În primul rînd un roman de aventuri aflat sub tipar; în al doilea rînd, de asemenea sub tipar, „Poveştile pădurii", un volum de astă dată pentru copii; în al treilea rînd un reportaj liric al Romîniei socialiste, care se adresează pionierilor intitulat „Buchet în August", de fapt o călătorie prin diversele regiuni ale ţării.

— Pentru cititorii „Magazinului", vă rugăm o mică indiscreţie cu privire la romanul de aventuri.

— Nu e prea recomandabil...

— Măcar în linii mari...

— „Omul de la ora 13", căci astfel e intitulat romanul, este povestea, pe care sper că cititorii o vor găsi pasionantă, a unui casier, victimă a unor elemente criminale. Refuzînd să intre în combinaţie cu aceştia el se adresează prin telefon procuraturii urmînd ca la ora 13 să se întîlnească cu procurorul. Şi într-adevăr la ora 13 procurorul se va întîlni cu un om, dar nu cu cel ce l-a căutat ci cu unul dintre cei ce l-au suprimat între timp pe casier. Cam asta e acţiunea din primele pagini. Cine l-a ucis? Cum munceşc procurorul şi ofiţerul de miliţie pentru a descoperi criminalii? Ce întorsătură ia întreaga afacere? Toate acestea îşi găsesc răspuns în cele 200 de pagini ale cărţii. Aş vrea să mai adaug că acţiunea se petrece într-o exploatare forestieră, că prilejuieşte cititorului pătrunderea într-o serie de îndeletniciri montane, inclusiv vînători de cerbi etc.

— Şi în perspectivă?

— Un contract cu E.P.L. pentru romanul „Oraşul din pădure", roman la care lucrez de mai mulţi ani. Este şi el într-o fază avansată.

— ...

— E situat în plină contemporaneitate, acţiunile lui începînd prin 1952—53 şi mergînd pînă-n zilele noastre.

Cele 5 minute au trecut aşa că-i mulţumim interlocutorului nostru pentru bunăvoinţă.

R. MANOLIU

Dispariţia reporterului Silvăşan

A dispărut un reporter... Silvăşan a dispărut... Unde-o fi Silvăşan? Tipografiile bombardează redacţia cu telefoane, şeful aruncă fulgere din ochi, secretarul de redacţie măsoară înnebunit camera de la un cap la altul, soneria cheamă necontenit gara, iar nevasta lui stă într-un colţ mută. Nu e nicăieri, dar nici la locul reportajului care ţine în aer tot ziarul. Unde-o fi Silvăşan?

Silvăşan a fost pînă la urmă găsit, reparînd o locomotivă drept care a şi putut împrumuta volumului de schiţe şi nuvele, numele său. Nu ştim dacă cititorii îl vor ierta, dacă îi vor înţelege pasiunea sau nu, dacă-l vor considera erou pozitiv sau dimpotrivă, cert este că schiţa lui Bozbici poartă amprenta autenticităţii, nefiind de fel exclus ca vreunul sau altul dintre cititori să raporteze întîmplarea la un fapt asemănător din proprie experienţă.

Înclinăm să credem că lucrul nu se datoreşte întîmplării.

Reportajele publicate de Cornel Bozbici, căci el este înainte de toate reporter, au reţinut fără îndoială atenţia cititorului prin diversitatea tematicii dar mai ales prin modalitatea folosită de autor în abordarea unor probleme complexe ale realităţii socialiste. Surprinderea unor fapte şi caractere tipice şi redarea lor deseori însoţite de un comentariu sobru dar care trădează un fond de idei complex, constituie tot atîtea atribute ale scrisului lui. Amintim acestea cititorului pentru că între reportajul practicat de tînărul gazetar şi culegerea de proză, volumul lui de debut pe care i-l publică Editura pentru literatură, există o relaţie, cele mai valoroase dintre trăsăturile reportajului său sublimîndu-se în elaborarea unei proze interesante, sugestive, adeseori emoţionante.

Culegerea a căpătat titlul unei schiţe, schiţă interesantă, — chiar dacă nu cea mai reuşită — din volum. „Un ceai caldă", se impune însă de departe ca piesă de rezistenţă a culegerii, aci întîlnindu-ne cu înclinarea vădită a autorului către analiză, către investigarea caracterelor şi mediilor şi mai ales cu capacitatea de a reda individualităţile cu trăsăturile lor psihologice complexe. Inedită prin unghiul din care analizează scriitorul un fenomen complex ni se pare şi povestirea „Derbil nu pleacă la oraş". Monologul tînărului colectivist aducînd în prim plan marea lui pasiune în contextul prefacerilor structurale petrecute în gîndirea ţărănimii noastre atestă, fără îndoială, maturizarea scrisului lui Bozbici.

Acelaşi lucru l-am putea nota şi cu privire la schiţa „Melancolie" în care autorul, fugind parcă de senzaţional, descoperă frumuseţile sufletului omenesc, sensibilitatea şi etica nouă, într-un fapt aparent anodin. Reale calităţi de peisagist vom întîlni deopotrivă în schiţa „A venit o fată" (deşi conflictul ni se pare oarecum schematizat) după cum „Fugarul" ne prilejuieşte pătrunderea pe diferite planuri în universul moral al unui om, aflat în vîltoarea evenimentelor istorice prin care trece ţara.

Un gînd bun deci pentru debutul tînărului scriitor şi urarea de a oferi cititorilor săi noi opere interesante.

Minzu RADIAN

Răspuns final

de Eugen Frunză

Aş vrea să te cuget, femeie!
O, lasă-mă-n cîmp, rătăcit,
ca o sămînţă adusă de vînturi
undeva, lîngă fînul cosit.

Şi lasă-mă-n cîmp să răsar
poate cîndva, într-o zi de arşiţă,
cu miezul galben de chihlimbar,
o floare albă de romaniţă.

Atunci să revii în ascuns:
frînte să cadă petale, petale...
Să mă pierd într-un ultim
răspuns
risipit la picioarele tale.

Săptămîna aceasta

AU INTRAT ÎN LIBRĂRII

Dr. C. Istrati

lucrare monografică apărută în Editura ştiinţifică, semnată de profesorii universitari I. JIANU şi G. VASILIU, cu o prefaţă de acad. C. I. PARHON. Volumul prezintă viaţa şi opera marelui medic şi chimist romîn. Remarcăm capitolele privind legăturile lui Istrati cu mişcarea socialistă din Romînia şi elementele inedite din biografia omului de ştiinţă, creator de şcoală şi animator al vieţii ştiinţifice din ţara noastră.

Beethoven — omul

roman de URY BENADOR apărut în Editura pentru literatură. Un roman interesant la care scriitorul a lucrat vreme îndelungată (fragmente din lucrare au apărut încă acum 5—6 ani).

Studii de literatură universală

din care citîm: Cartea şi viaţa, izvoare de inspiraţie în poezia lui Catul de N. I. BARBU; O temă literară: Sociologia şi psihologia ratării de VERA CĂLIN; Ecouri folclorice în poezia lui Paul Verlaine de IRINA ELIADE; Contribuţii la problema evoluţiei raportului erou-mase, cu deosebire în romanul istoric occidental de VALENTINA FETTINGER etc., etc.

Pozitivismul logic şi teoria adevărului

de ŞTEFAN GEORGESCU, reprezintă o analiză critică a teoriei şi metodologiei neopozitivismului. Interpretarea adevărului şi criteriului său în logică, matematică, în ştiinţele experimentale precum şi în unele domenii ale ştiinţelor sociale este realizată într-o formă accesibilă unor cercuri largi de cititori.

Îndemn la noi înfăptuiri

(Urmare din pag. 1)

despre munca lor de fiecare zi. Căci victoriile obţinute de poporul nostru sub conducerea înţeleaptă a partidului creează condiţii pentru luarea unor noi măsuri de creştere a veniturilor tuturor categoriilor de salariaţi.

Cei doi prieteni îşi string cu bucurie mîinile. Sus, pe bibliotecă, zăresc aşezată pe o carte insigna de fruntaş în întrecerea socialistă pe anul 1963. Îl întreb:

— A dumneavoastră, nu?

— Da, răspunde timplarul Gheorghe. Dar să ştiţi că sper să o menţin şi în acest an. De la începutul anului şi pînă acum sînt mereu evidenţiat în producţie, lună de lună. Aşa sprijinim noi toate măsurile luate de partidul şi guvernul nostru. Prin muncă, prin eforturile fiecăruia dintre noi, înfăptuind politica partidului de industrializare socialistă, de dezvoltare a agriculturii socialiste. Hotărîrea pe care am ascultat-o acum la radio este întărită de fiecare dintre noi prin angajamentul firesc, izvorît din toată inima, de a munci cu înflăcărare pentru desăvîrşirea construcţiei socialiste.

Cuvinte simple, cu sensuri adînci, care definesc adeziunea deplină şi dragostea nemărginită a poporului nostru pentru politica partidului şi a guvernului.

Inginerul Vasile Vescan ne vorbeşte apoi, completînd spusele vechiului său prieten, despre realizările din întreprinderea unde lucrează, despre economiile făcute în fiecare loc de muncă.

Oamenii aceştia întîlniţi într-un apartament dintr-un bloc nou de pe Calea Griviţei, exprimă în fond o părticică din marele cuvînt al întregului nostru popor care răspunde grijii partidului şi guvernului cu hotărîrea neclintită de a munci pentru viaţa sa tot mai bună.

În Gara de Nord a sosit tocmai acuma personalul 5004 din direcţia Mărăşeşti. Mecanicul de locomotivă Alexandru Tănase a coborît pe peron. Este ora 23,02. Desigur n-a avut încă de unde să afle.

— Vă duceţi la club, la radio?

— Am ascultat, n-aveţi grijă. Împreună cu fochistul avem un aparat cu tranzistor „la bord" cum se spune. Am ascultat cu mare bucurie şi mîndrie în acelaşi timp. Sîntem mîndri doarece aceste măsuri se datoresc politicii partidului şi a guvernului de dezvoltare a economiei naţionale, de ridicare continuă a nivelului de trai material şi cultural. Acest lucru înseamnă o răspundere sporită şi pentru mine, pentru propria mea muncă. Cu locomotiva aceasta pe care o vedeţi aici, străbat ţara de la un capăt la altul şi văd pretutindeni înfăptuirile din anii aceştia. Voi munci mai mult şi mai bine pentru a întări prin fapte recenta Hotărîre a partidului şi guvernului nostru.

Pe peron e forfotă mare. Oamenii vin sau pleacă în concediu. Profesorul Ion Costescu, din Cluj trece cu familia spre litoral. Oficiantul P.T.T.R. Alexandru Precup s-a întors cu soţia şi cei doi copii de pe Valea Prahovei. Toţi primesc cu bucurie vestea despre noile măsuri de majorare eşalonată a salariilor, de reducere a unor cote ale impozitului pe salarii, precum şi de creştere a plafoanelor în funcţie de care se acordă alocaţia de stat pentru copii.

...Prime ecouri aflate în primele clipe. Ele reflectă hotărîrea întregului nostru popor care sub conducerea partidului nostru iubit, luptă cu înflăcărare pentru înflorirea patriei socialiste.

D. TABACU

Fotografia în 20 de lecţii

SPORTUL (XII)

Fotografia sportivă este un domeniu în care aparatele de format mic sînt de neînlocuit, datorită vitezelor mari ale obturatorului precum şi posibilităţii de schimbare a obiectivelor.

Un exemplu tipic din categoria sporturilor cu mişcare rapidă la care distanţa de la subiect la aparat rămîne neschimbată este boxul; boxerii se mişcă repede şi folosesc gesturi şi mai rapide. Un ring de box este de obicei bine iluminat. Folosind film ultrarapid de 25° DIN putem fotografia uşor cu o viteză de 1:500 S la o diafragmă de 4,5. Pentru prim planuri viteza va fi de :1 000, iar pentru vederi de ansamblu, cînd ringul este mai depărtat, o viteză de 1:125 — 1:250 S este suficientă.

Fotografiile de schiori în acţiune au devenit prototipurile fotografiilor de mişcare. Totul contribuie la reuşita fotografiilor: iluminarea favorabilă, frumuseţea mişcării şi albeaţa zăpezii. Filmul folosit va fi de 17° DIN iar viteza de obturaţie va creşte o dată cu apropierea noastră de subiect. Săriturile de schi se fotografiază plasîndu-ne în partea de jos a trambulinei: cînd se fotografiază contra-lumină ele devin foarte spectaculoase. Săritorul poate fi „urmărit" cu aparatul în timpul zborului său. Teleobiectivul este de dorit. Cursele de slalom se fotografiază din dreptul unei porţi. Cursele de bob sînt şi ele foarte spectaculoase, mai ales la viraje.

Fotografia sporturilor cu mişcare cu viteză variabilă la care subiectul se deplasează la distanţe mari, rămînînd totuşi mereu vizibil (fotbal, rugbi, volei, baschetbal), este destul de grea şi necesită aparate prevăzute cu obiective de schimb. Ne vom plasa mai ales în dreptul sau în spatele porţilor. Teleobiectivul este necesar pentru obţinerea de planuri apropiate. Vitezele folosite sînt de 1/500 sau 1/1 000 S, iar filmul de 17° DIN este ideal pentru timp frumos. La meciurile de tenis folosim un obiectiv de 85 mm. Important este să ne plasăm într-o poziţie favorabilă, lucru care nu se poate face decît dacă cunoaştem bine modul de joc. Tenisul fiind un sport instantaneu, riscăm să fotografiem mişcări lipsite de graţie, în cazul unei declanşări pripite sau întîrziate. Mişcările jucătorilor vor trebui sesizate la timp în cazul în care vrem să apară armonioase.

Marile exerciţii de ansamblu se fotografiază folosind obiective normale sau chiar supraunghiulare. Vitezele de obturaţie de 1/125 sau 1/250 sînt suficiente. Estetica imaginii este singura problemă care trebuie rezolvată.

Atletismul (săritura în înălţime, cu prăjina, aruncarea suliţei, discului, ciocanului, cursele de 100 m etc). Mişcările au viteze diferite, unele exerciţii se execută într-un spaţiu restrîns, iar altele dimpotrivă se desfăşoară cu spaţii mari.

Vînătoarea de imagini este mai uşoară în cazul săriturii în înălţime sau cu prăjina. Viteze mijlocii de obturaţie (1/125—1/250 S) sînt suficiente. Săritorii se fotografiază în faza cea mai spectaculoasă: aceea în care trec pe deasupra stachetei. În acest moment mişcarea lor este încetinită şi toată arta fotografului constă în a nu scăpa această clipă. Se va avea grijă de mişcările brusce ale braţelor.

La cursele de 100 m sînt interesante două faze: startul şi sosirea. Se recomandă o expunere de 1/1 000 S. Un obiectiv normal este suficient dacă ne aşezăm la marginea pistei.

Cursele cu garduri formează un bun exerciţiu pentru amatorul fotograf, concurenţii trebuind să fie fotografiaţi în momentul în care se găsesc deasupra gardului.

La fotografierea aruncării greutăţii sau a ciocanului, se va utiliza o viteză de 1/1 000 S, căci mişcările atleţilor sînt greu de sesizat.

Obţinerea unei fotografii clare nu este încă totul. O fotografie de sport trebuie să fie dinamică, să redea lupta pentru întîietate, caracteristică oricărei discipline sportive. De aceea, ne vom alege un punct de staţie mai apropiat de locul în care această luptă va fi mai întinsă. La hochei şi fotbal în dreptul porţilor, la alergări la start şi la finiş, la baschet lîngă coşuri, la volei lîngă plasă. După ce ne-am ocupat poziţia corespunzătoare vom fotografia la prima ocazie favorabilă, fără să aşteptăm faze mai interesante. Cu cît mai mare este numărul de fotografii cu atît mai mare va fi şansa unei fotografii reuşite. Fotoamatorul care practică sportul respectiv, poate aprecia mai bine fazele mai interesante. De aceea înainte de a începe fotografia sportivă este bine să studiem cu atenţie specificul şi regulamentul disciplinei sportive respective.

Ing. Leonida TĂNĂSESCU

MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN"

Unchiul Podger la treabă

Schiţă de JEROME K. JEROME

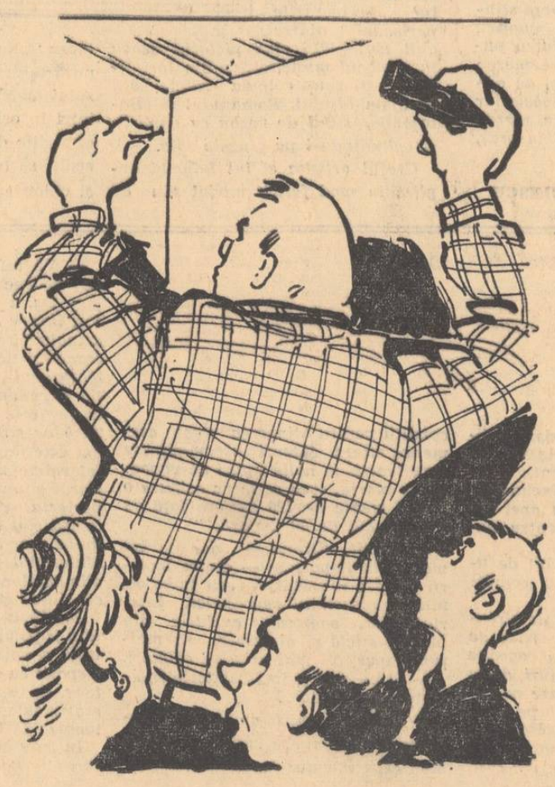

Este destul de mare numărul acelora care spun că le place să ducă la bun sfîrşit ei înşişi cîte un lucru ce nu cere îndeminare deosebită. Ei zic: „De ce să mai chemi pe cineva anume sau să ceri mai multora să te ajute la o treabă pe care poţi foarte bine să o faci şi singur".

Iar iubitul meu unchi Podger este tocmai un astfel de om. Fiindcă îi plac în mod deosebit, el cumpără adesea tablouri. Dar să vă povestesc ce se întîmplă cînd atîrnă un tablou în perete:

De la prăvălie a fost adus acasă un tablou. Acesta se află în sufragerie. Trebuie atîrnat în perete; atunci unchiul Podger spune:

„Las pe mine. Nu vă faceţi o problemă din asta. O să-l atîrn eu singur".

Zicînd acestea, el îşi scoate haina şi începe. Dar n-are cuie. Atunci trimite fata în casă să cumpere nişte cuie. Apoi trimite pe unul din băieţi după dînsa să-i spună de ce mărime să fie cuiele. După aceea strigă:

— Acum, Will, du-te şi adu-mi ciocanul, iar tu Tom du-te şi adu-mi linia; Jim, am nevoie de scară şi de un scaun de la bucătărie. Tu, Maria, să nu pleci fiindcă cineva trebuie să ţină luminarea; iar cînd fata se întoarce spuneţi-i să meargă din nou la prăvălie şi să cumpere şi nişte sfoară; tu Tom! — unde-i Tom? — Tom vino-ncoace; am nevoie de tine să-mi ţii tabloul.

Cînd totul e gata şi Tom îi întinde tabloul, el îl ridică dar îl scapă şi tabloul iese din ramă. Unchiul încearcă să salveze sticla şi se taie la mînă. Atunci începe să fugă prin odaie căutîndu-şi batista. Bineînţeles că nu o găseşte, fiindcă aceasta se află în buzunarul de la haină şi el nu ştie unde-i este haina. Toţi trebuie să înceapă s-o caute, în timp ce unchiul strigă:

— Nu ştie nimeni din toată casa asta unde mi-e haina? Sînteţi şase inşi şi nu puteţi să-mi găsiţi haina pe care am scos-o doar acum cinci minute! Dar în momentul acela unchiul descoperă că, de fapt, şade el însuşi pe haină şi atunci începe să strige:

— Lăsaţi c-am găsit-o, tot eu. Nu puteţi niciodată să daţi de nimic, nătărăilor ce sînteţi.

Trece vreo jumătate de ceas pînă cînd îl legăm la deget, îi aducem o altă sticlă pentru ramă, toate uneltele de care are nevoie, apoi scara, scaunul şi luminarea. Întreaga familie se află acum în jurul lui, gata să-l ajute. Doi dintre noi ţinem de scaun, al treilea îl ajută să se urce pe acesta şi apoi îl sprijină, cînd a ajuns sus. Al patrulea îi întinde un cui. Al cincilea îi dă ciocanul. Unchiul ia cuiul, dar îl scapă.

— Ei, poftim, spune el, acum am pierdut cuiul.

Iar noi, toţi, trebuie să ne lăsăm în genunchi şi să căutăm cuiul pe jos, în timp ce el bombăne de pe scaun.

— Dar vreţi să mă ţineţi cocoţat aici toată seara?

În cele din urmă găsim cuiul, dar între timp unchiul a pierdut ciocanul.

— Unde-i ciocanul? — strigă el. Ce-am făcut cu ciocanul? Sînteţi aici şase oameni şi nici unul nu ştie ce-am făcut cu ciocanul!

În sfîrşit, îl găsim şi ciocanul, dar acum el a pierdut semnul pe care-l făcuse în perete unde să bată cuiul şi toţi trebuie, pe rînd, să ne urcăm pe scaun lîngă el ca să găsim semnul. Dar fiecare îl descoperim în cîte un loc diferit şi el iar ne face nătărăi şi ne spune să ne dăm jos de pe scaun.

În cele din urmă, unchiul Podger găseşte semnul „său", pune, cu mîna stîngă, vîrful cuiului pe semn şi cu mîna dreaptă apucă ciocanul. Cînd dă prima lovitură nimereşte în degetul său cel mare şi atunci scapă ciocanul pe piciorul nu mai ştiu bine al căruia dintre noi. După care coboară de pe scaun şi aleargă prin cameră, cerînd să-i dăm nişte apă rece.

Dar acum mătuşa Maria se înfurie şi ea şi-i spune unchiului Podger că data viitoare cînd va mai încerca să facă vreun lucru singur, o să plece la mama ei pentru cel puţin o săptămînă.

— O, voi femeilor! N-aveţi un pic de răbdare! — spune atunci unchiul Podger. Mie îmi place doar să isprăvesc eu însumi cîte o treabă de felul ăsta.

El îşi reia activitatea şi la a doua lovitură cuiul intră de tot în perete şi unchiul scapă iarăşi ciocanul.

Trebuie să i-l găsim din nou şi acum el face o nouă gaură în perete. Cam către miezul nopţii, tabloul este, în sfîrşit, atîrnat şi toţi sînt obosiţi, afară, fireşte, de unchiul Podger.

— S-a făcut! — spune el, coborînd, în cele din urmă, de pe scaun. Şi cînd te gîndeşti că unii cheamă pe cineva anume ca să le facă un fleac ca ăsta!

Traducere de Valeriu MUNTEANU

Berea şi povestea ei

Cui nu-i place, mai ales vara, răcoritoarea băutură, slab alcoolică, obţinută prin fermentarea orzului şi hameiului — berea? Şi dacă am vrea, sorbind din spumoasa licoare, să le mulţumim în gînd măcar celor care au născocit-o, ne-am afla într-o situaţie dificilă. Lucru într-adevăr firesc. Berea este o băutură atît de veche, încît este cu neputinţă să desluşim pe cei care au fabricat-o întîia oară.

Secretul de fabricare a berei era cunoscut din cele mai vechi timpuri. Mărturie stau săpăturile întreprinse în regiunea fluviilor Eufrat şi Tigru. Pe aceste meleaguri „berăritul" ajunsese o adevărată artă încă acum 8 000 de ani. Iar cu 6 000 de ani în urmă, se fabricau acolo 16 varietăţi de bere.

Babilonienii şi egiptenii erau meşteri ai berăritului. Incaşii beau bere încă cu mult înainte de descoperirea Americii. Indienii l-au servit pe Columb cu o băutură din ovăz care, în privinţa gustului, amintea berea.

În Europa, berea a ajuns o băutură populară cu multe secole în urmă. În Evul Mediu, în numeroase mînăstiri din Europa călugării, ca şi budiştii din ţările Orientului, erau neîntrecuţi meşteri în fabricarea berei. În Bavaria, se află o mînăstire în care este instalată o fabrică de bere în toată puterea cuvîntului.

Demn de reţinut din istoricul milenar al berei este faptul că secretele proceselor microbiologice şi biochimice care au loc la fabricarea berei, au devenit cunoscute oamenilor de ştiinţă abia în secolul trecut.

Epilog cu anticipație

de DAN DEȘLIU

Suspensia în care nădăjduiau amatorii de fotbal s-a sfîrșit înainte de a începe: galopul irezistibil al dinamoviștilor a spulberat pur și simplu acea fantomă de șalanger numită Rapid. Astfel, la două etape de final, cunoaștem cu precizie numele campioanei noastre pe 1963—1964.

De fapt, îl cunoșteam de la bun început. Logica strictă nu putea să indice nici un alt lider al competiției cu balonul rotund, decît teamul lui Pircălab și al Nunweilerilor. Decalajul valoric dintre Dinamo București și toate celelalte formații de la noi a luat asemenea proporții, încît nici vorbă nu mai poate fi de „concurență". In actuala situație, mi s-ar părea mai potrivit ca băieții în alb să fie socotiți un fel de campioni permanenți, iar restul echipelor să-și dispute laurii titlului de campioni anuali... Cam acră glumă, veți zice, — dar, din păcate, întemeiată. Incontestabil, nimeni nu regretă că avem un asemenea corifeu, capabil să facă față în mod demn oricărei celebrități internaționale (acel 3—5 obținut la Madrid în compania finaliștilor C.C.E. pledează elocvent în acest sens). Regretabil e doar faptul că cea mai importantă competiție fotbalistică a țării, își pierde mult din interes.

Soccerul de calitate a fost întotdeauna produsul unor forțe multiple, al unei emulații între adversari cu gabarituri apropiate; ce să mai spunem despre spectacol, despre acea încleștare indecisă pînă-n ultima clipă, care face farmecul competițiilor similare? De vreme ce cîștigătorul poate fi desemnat cu certitudine încă de pe linia de start, e limpede că atracția întrecerii dispare.

Pentru ce pledăm așadar?

Pentru echilibru valoric între cît mai multe formații din prima categorie, atît prin măsuri luate de cluburi cît și prin sprijin acordat tuturor acestora de către Federația de specialitate, pentru redresarea fotbalului în centrele de tradiție (orice s-ar zice, e nefiresc ca Iașul, Constanța, Craiova să aibă reprezentanți în „A", în timp ce Timișoara și, mîine poimîine, Aradul rămîn fără așa ceva), pentru un campionat cu surprize, emoții și cîștigător precizat în ultima etapă, pentru majorarea numărului de participanți, imperios necesară și reclamată cu insistență crescîndă nu numai de semnatarul acestor rînduri.

Campionatul categoriei A LA FOTBAL

Clasamentul acasă

1.	Dinamo București	12	9	2	1	37:11 20
2.	Dinamo Pitești	13	10	0	3	20:11 20
3.	C.S.M.S.	12	9	1	2	26:11 19
4.	Știința Cluj	12	9	1	2	28:13 19
5.	Steaua	12	9	0	3	46:12 18
6.	Petrolul	12	8	2	2	19: 7 18
7.	Farul	12	8	2	2	20: 8 18
8.	Știința Timișoara	12	7	3	2	25:14 17
9.	Crișul	12	6	4	2	18: 8 16
10.	Rapid	12	8	0	4	29:17 16
11.	U.T.A.	12	7	2	3	19:12 16
12.	Steagul roșu	12	5	4	3	18: 6 14
13.	Progresul	11	6	2	3	24:21 14
14.	Siderurgistul	11	4	4	3	13:10 12

Duminică 28 iunie

Progresul — Farul
U.T.A. — Steaua
Rapid — C.S.M.S.
Siderurgistul — Crișul
Știința Timișoara — Dinamo București
Petrolul — Știința Cluj

Clasamentul în deplasare

1.	Dinamo București	12	8	1	3	21:11 17
2.	Rapid	12	6	3	3	17:15 15
3.	Steaua	12	5	1	6	19:25 11
4.	Steagul roșu	12	3	4	5	10:20 10
5.	Progresul	12	3	3	6	14:23 9
6.	Farul	12	3	1	8	8:24 7
7.	Crișul	12	2	2	8	10:30 6
8.	U.T.A.	12	1	3	8	8:29 5
9.	Petrolul	11	1	2	8	7:11 4
10.	Siderurgistul	13	2	0	11	10:35 4
11.	Știința Cluj	12	1	1	10	8:23 3
12.	Dinamo Pitești	11	0	3	8	5:20 3
13.	Știința Timișoara	12	0	2	10	4:27 2
14.	C.S.M.S.	12	0	1	11	10:32 1

Clasamentul general

1.	Dinamo Buc.	24	17	3	4	58:22 37
2.	Rapid	24	14	3	7	46:32 31
3.	Steaua	24	14	1	9	65:37 29
4.	Farul	24	11	3	10	28:32 25
5.	Steagul r.	24	8	8	8	28:26 24
6.	Progresul	23	9	5	9	38:44 23
7.	Din. Pit.	24	10	3	11	25:31 23
8.	Petrolul	23	9	0	10	26:18 22
9.	Știința Cluj	24	10	2	12	36:36 22
10.	Crișul	24	8	6	10	23:38 22
11.	U.T.A.	24	8	5	11	27:41 21
12.	C.S.M.S.	24	9	2	13	36:43 20
13.	Știința T.	24	7	5	12	29:41 19
14.	Siderurg.	24	6	4	14	21:45 16

Clasamentul returului

1.	Dinamo București	11	9	1	1	27: 9 19
2.	Rapid	11	9	0	2	24: 6 18
3.	Steaua	11	7	0	4	26:14 14
4.	Știința Cluj	11	6	1	4	23:14 13
5.	Dinamo Pitești	11	5	1	5	12:15 11
6.	Steagul roșu	11	2	6	3	8:10 10
7.	C.S.M.S.	11	4	1	6	17:21 9
8.	U.T.A.	11	3	3	5	12:18 9
9.	Farul	11	3	3	5	9:17 9
10.	Crișul	11	3	3	5	10:19 9
11.	Petrolul	10	4	0	6	10:10 8
12.	Știința Timișoara	11	3	4	4	13:19 10
13.	Siderurgistul	11	3	2	6	10:19 8
14.	Progresul	10	2	1	7	12:21 5

Golgeterii

1. Pavlovici (Steaua) 18 goluri.
2. Tîrlea (U.T.A.), Voinea (Steaua), Frățilă (Dinamo București), Ion Ionescu (Rapid) 15 goluri.
3. Constantin (Steaua), Dridea (Petrolul), 13 goluri.
4. Dumitriu II (Rapid) 11 goluri.
5. Lereter (Știința Timișoara), Voica (C.S.M.S.), Mureșan (Știința Cluj), Pircălab (Dinamo București) 10 goluri.
6. Adam (Știința Cluj), Milea (C.S.M.S.), 9 goluri.
7. Mateianu (Progresul) 8 goluri.
8. Stoicescu (Progresul), Codreanu (Rapid), Tufan (Farul), Petru Emil (Dinamo București), Szabo (Știința Cluj), 7 goluri.

Ultima etapă

Dinamo București — Steagul roșu
C.S.M.S. — U.T.A.
Știința Cluj — Rapid
Farul — Petrolul
Steaua — Dinamo Pitești
Crișul — Progresul
Siderurgistul — Știința Timișoara.

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul ROMINIA LIBERA
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17 60 10
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17 60 10 interior 14 00

Vuiet înfundat de motoare și elice... Forfotă... Unii pasageri au coborît din avioane și se îndreaptă grăbiți spre autocarele care-i vor transporta în oraș, alții așteaptă nerăbdători decolarea. Megafonul, amplificînd zgomotul și așa destul de mare, transmite febril anunțuri. Aici, pe aeroportul Băneasa, fiecare clipă se consumă la o înaltă tensiune. Pare locul cel mai puțin potrivit pentru o discuție, și încă pentru una liniștită, așezată. Și totuși... Iată, în mulțime, zărim silueta cunoscută a antrenorului de scrimă Vasile Chelaru. E înconjurat de floretiști.

— Unde ai plecat cu o asemenea gardă? Antrenorul zîmbește.

— Am fost invitați la două concursuri care vor avea loc în Italia, la Bologna și Milano. Consultăm instinctiv ceasul. Pînă la plecarea cursei care face ruta Budapesta—Viena—Roma, mai este aproape o oră. Timp suficient pentru un interviu.

Înainte de a relata însă după tipic întrebările și răspunsurile, reporterul se simte ispitit să dea cîteva detalii privind biografia interlocutorului.

Actualul antrenor de scrimă vădea de mic înclinații pentru... muzica vocală. A venit însă vremea să fie încorporat și iată că aici, flăcăul blond cu alură de atlet, care-i delecta pe toți cu vorba lui domoală, de moldovean din Țara de sus, cu povestirile lui pline de savoare, și-a descoperit aptitudini nebănuite. Un ofițer perspicace, văzîndu-i reflexele neobișnuite, agerimea mișcărilor, i-a pus într-o zi în mînă lama de oțel. Atunci și-a dat seama Vasile Chelaru care este adevărata lui vocație. Chiar în acel an, prin 1947, a fost selecționat în echipa ce se înfiripa a clubului C.C.A. — azi „Steaua" — în care avea să evolueze neîntrerupt, mai bine de un deceniu.

I. Drîmbă

Scrima noastră pe drumul afirmării

De vorbă cu antrenorul V. CHELARU

În palmaresul său figurează un titlu de campion individual, cîteva titluri de campion pe echipă, titlul de maestru al sportului, victorii de prestigiu la mulțiași ai floretei, participarea la Olimpiada de la Helsinki. Astăzi, tînărul de odinioară care iubea nespus cîntecul, a ajuns... dirijor, dar nu la vreo formație artistică. Împreună cu Andrei Vîlcea și cu Alex Csipler răspunde de pregătirea lotului republican de scrimă. Tocmai în legătură cu aceasta am ținut să-i punem cîteva întrebări.

— Mai întîi, ne-ar interesa care este configurația actuală a lotului nostru de scrimă?

— La floretă bărbați — ne-a spus antrenorul — contăm pe un număr de 7 sportivi. Cei mai încercați dintre ei sînt I. Drîmbă, St. Haukler, T. Mureșan și A. Csipler. La floretă femei aliniem o garnitură redutabilă. Între componente se numără Olga Szabo, Maria Vicol, Ana Ene-Dersidan, Ileana Gyulai, Ecaterina Iencec, Suzana Tarsi și Marina Stanca. Notați-i și pe băieții de la sabie: Oct. Vintilă, L. Rohoni, Gh. Culcea, H. Bădescu. Cam acestia sînt, în linii generale, oamenii cu care ne pregătim să facem față întîlnirilor în perspectivă. De menționat că, în afară de sabreuri, aceiași sportivi intră în vederile noastre și pentru Olimpiadă. Desigur însă că dacă se vor mai ivi și alte elemente valoroase noi le vom deschide cu dragă inimă porțile lotului care n-au fost și nu vor fi niciodată ferecate.

— Și acum o explicație...

— Probabil în legătură cu ultimele rezultate obținute de noi peste hotare?

— Exact!

— Nu e prima oară cînd mi se pune această întrebare și de aceea mi-a fost ușor să vă ghicesc intenția. Felul în care s-au comportat în ultima vreme fetele și băieții noștri a bucurat mult nu numai pe tehnicienii ei și pe toți amatorii de sport din țară. Rezultatele sînt cunoscute așa că nu le voi mai reaminti. Aș vrea să remarc numai că în acest an, pentru prima oară de cînd participăm la întreceri internaționale de scrimă, am izbutit să învingem la floretă femei echipa Ungariei și la floretă bărbați pe cea a Uniunii Sovietice. Pentru a înțelege mai exact însemnătatea acestor victorii ar trebui poate să spunem că ele echivalează cu a întrece pe Australia la tenis de cîmp, pe Brazilia la fotbal, pe... Romînia la handbal. Desigur că în ceea ce privește fetele noastre, ele erau de mult cunoscute ca foarte puternice, capabile de rezultate mari. La băieți însă am făcut destul de mult timp o figură mai modestă.

— Și deodată...

— Ei, n-a fost chiar deodată. Problema ridicării scrimei noastre în general — și în particular a celei masculine — pe o treaptă superioară, preocupă de mult nu numai federația de specialitate ci și pe toți cei care se ocupă de acest sport. S-au dat indicații amănunțite privitoare la felul cum trebuie să se muncească în cadrul cluburilor. Apoi, la nivelul lotului republican, s-a desfășurat o activitate asiduă în ceea ce privește pregătirea celor care ne vor reprezenta în întîlnirile internaționale. Accentul s-a pus pe însușirea pînă la virtuozitate a procedeelor tehnice. Aceasta, paralel cu dobîndirea forței necesare, cu cunoașterea elementelor de tactică. Și mai e ceva. Pînă nu de mult noi puteam prezenta într-o întrecere doi-trei sportivi mai buni; restul se comportau mai mult sau mai puțin mediocru. Ei bine, acum, datorită felului în care s-a lucrat cu fiecare sportiv, nivelul de pregătire al celor mai mulți a crescut iar lotul în ansamblu s-a omogenizat. Tocmai prin aceasta i-am surprins în ultimele întîlniri pe adversarii noștri.

— O ultimă întrebare: ce pronostic dați pentru Tokio?

— Pronosticuri nu prea sînt obișnuit să fac. Pot spune doar că vom lupta să ne impunem.

...Avionul fusese tras pe pista de decolare. Nu mai putem abuza de timpul antrenorului.

Ion PAVELESCU

Din lumea fotbalului

● *VETERANUL fotbalului englez, Stanley Matthews, care împlinește în toamna aceasta 50 de ani, a semnat un nou contract cu echipa Stocke City, aceeași echipă în care cu 35 de ani în urmă a debutat ca jucător profesionist.*

● *CELEBRUL jucător iugoslav Sekularaț va fi din nou indisponibil 5—6 săptămîni. Interul stînga al naționalei iugoslave care reintrase după o suspendare de un an, suferă de o afecțiune a nervului peroneului.*

● *F.C. SANTOS a jucat fără Pele în turneul de la Paris. „Perla neagră" nu a putut face deplasarea deoarece în meciul de la Rio cu Portugalia, a fost accidentat. Este vorba de aceeași întindere a mușchilor piciorului sting care nu i-a permis să joace în Chile finala campionatului mondial.*

● *FINALA Cupei intercontinentale la fotbal dintre Internazionale Milano și cîștigătoarea Cupei Americii de Sud, se va disputa în luna septembrie: turul peste ocean și returul la Milano. In competiția sud-americană au mai rămas în cursă Santos, Colo Colo (Chile), Nacional Montevideo, Independiente Buenos Aires.*

● *IATĂ cîteva din echipele care s-au înscris să participe la ediția 1964/1965 a „Cupei campionilor europeni" la fotbal: Internazionale Milano, F.C. Bologna, Real Madrid, Anderlecht Bruxelles, FC Koln, Odense Danemarca, Fenerbahce Istanbul, Rapid Viena, St. Etienne, LYN Norvegia, Panathinaikos Atena, Steaua Roșie Belgrad, Benfica Lisabona, Liverpool Anglia, Glasgow Rangers Scoția, Dukla Praga, Chemie Leipzig, Aria Luxemburg, DWS Amsterdam, Chaux de Fonds Elveția, Malmoe Suedia.*

● *CĂUTÎND să explice eșecul echipei Angliei de la Rio de Janeiro, comentatorul Peter Lorenzo scrie în ziarul „Daily Herald" „Ne-am făcut prea multe iluzii. Acum trebuie să privim realitatea în față; Anglia este țara care a dat lumii jocul de fotbal dar în 1964 ea este complet depășită. Fotbaliștii noștri au forță fizică, temperament, curaj, însă le lipsesc cele mai indispensabile calități: talentul și fantezia". O critică poate prea aspră, izvorîtă din amărăciunea încercată de un cronicar atunci cînd vede umilită o echipă totuși mare.*

● *IN MECIUL său de campionat contra echipei Young Boys, disputat la Berna, formația FC Zurich a marcat 7 goluri în 14 minute (scor final 8—1).*

● *TURNEUL preolimpic de fotbal se apropie de sfîrșit. La 30 iunie vor fi cunoscute toate cele 16 echipe care-și vor disputa în octombrie, la Tokio, medaliile olimpice. Pînă în prezent s-au disputat 91 de meciuri la care au participat formații din peste 60 de țări. Cele mai mari scoruri: India—Ceylon 7—0; U. R. S. S. — Finlanda 7—0; Italia—Turcia 7—1. S-au calificat: Iugoslavia, Japonia (din oficiu), Romînia, Ungaria, Argentina, Brazilia, Mexic, RAU, Maroc. Presa sportivă internațională cotează echipa Romîniei printre favoritele turneului de la Tokio.*

● *FEDERAȚIA peruviană de fotbal a hotărît să ceară federației internaționale radierea pe viață a arbitrului uruguian, Pazos, răspunzător (după părerea conducătorilor peruvieni) de tragicile incidente petrecute pe stadionul național din Lima. Federația peruviană a luat această hotărîre după ce a fost vizionat filmul golului refuzat de arbitru și s-a constatat că acest gol era perfect valabil.*

● *CENTO, extrema stîngă și căpitanul echipei Real Madrid, își va face vara aceasta debutul ca toreador în orașul Santander. In legătură cu noua sa pasiune Gento a declarat: „Nu voi părăsi stadionul și voi rămîne mai departe fotbalist. Vreau pur și simplu să văd dacă voi reuși (în fața publicului) să fentez la fel de bine în corrida ca și în meciul de fotbal. Pentru aceasta m-am antrenat și sînt în formă foarte bună".*

Desen de Gh. CHIRIAC

VARIETĂȚI-VARIETĂȚI

Torta olimpică

Organizatorii Jocurilor Olimpice de vară de la Tokio au dovedit că nu au dat uitării nici un amănunt pentru a asigura clipe cît mai plăcute sportivilor participanți la Olimpiadă. Nu au fost uitați nici cei aproximativ 1 000 de sportivi și oficiali care își vor aniversa ziua de naștere în zilele desfășurării Olimpiadei. Fiecare dintre ei va primi cu acest prilej o tortă din partea Comitetului de organizare. Pentru bărbați va fi preparată o tortă avînd drept ornament, din ciocolată, muntele Fujiyama iar pentru femei o tortă ornată cu trandafiri albi și roșii.

Va cîștiga Anquetil pentru a 5-a oară Turul Franței?

„La grande boucle" cum mai este numită cea mai mare cursă pe etape a ciclismului profesionist, a ajuns la o vîrstă respectabilă. Anul acesta a intrat în cea de a doua jumătate de veac a existenței sale. Ediția a 51-a măsoară 4 504 km., care vor fi parcurși în 22 de etape, cu o singură zi de repaos. Se spune că este un traseu echilibrat în care se acordă șanse egale cățărătorilor, sprinterilor și specialiștilor contra-cronometrului. Într-adevăr etapele alpine comportă escaladarea vîrfurilor Galibier și Restefond de peste 2 300 m. iar în Pirinei concurenții vor trebui să urce într-o singură zi cele patru vîrfuri clasice: Peyresourde (1 563 m), Aspin (1 480 m), Tourmalet (2 114 m), Aubisque (1 710 m). Și totuși se pare că Turul Franței va fi decis tot de etapele contra-cronometru, trei la număr, dintre care ultima Versailles-Paris în ultima zi a întrecerii. Evident că Turul Franței a fost croit anul acesta pe măsura posibilităților lui Jacques Anquetil. Învingător de patru ori pînă acum (1957, 1961, 1962 și 1963), asul francez are toate șansele să realizeze un record pe care nimeni nu-l va putea bate vreodată. Împotriva lui luptă 84 de cicliști belgieni cu speranța că după 25 de ani unul dintre ei va reuși să-și înscrie numele în palmares. Dar liderul lor Rik Van Loy a fost eliminat din lupta pentru primele locuri chiar din prima zi a Cursei, după ce a căzut la 4 km de sosire și complet ametit, ca un boxer făcut K.O., a reușit să ajungă la finiș cu 5 minute întîrziere.

Grupați în echipe subvenționate de firme comerciale, concurenții italieni, spanioli, olandezi nu pot emite pretenții prea mari și se pare că se vor mulțumi cu victorii de etapă și cu celelalte premii pe care fabricile de ciocolată, răcoritoare și chiar pantaloni, anul acesta le oferă cu o „generozitate" mai puțin substanțială ca în alte dăți.

SPARTACHIADA REPUBLICANĂ în plină desfășurare

A început în întreaga țară faza raională a Spartachiadei republicane, care va trebui să se încheie la 12 iulie, urmînd ca după aceea, între 25—26 iulie să se desfășoare faza regională a acestei mari întreceri sportive.

ION BALAȘ
vicepreședinte al Consiliului general al U. C. F. S.

O scurtă privire retrospectivă asupra competițiilor disputate pînă acum, ne demonstrează în mod convingător, deși nu dispunem încă de date definitive deoarece în unele raioane, din cauza timpului nefavorabil, s-a prelungit perioada afectată fazei pe asociație, că angajamentul organizațiilor UCFS de a mobiliza 4 milioane de participanți a fost depășit. In această privință merită a fi subliniate, în primul rînd, succesele dobîndite de consiliile regionale UCFS București (angajament 300.000, realizat 428.000 din care 123.700 fete), Cluj (angajament 300.000, realizat 346.630) și Oltenia (angajament 350.000, realizat 378.460).

Se poate spune încă de pe acum, cu toată certitudinea, că faza de masă a Spartachiadei republicane, încheiată de curînd, a constituit un puternic mijloc de mobilizare a oamenilor muncii, a întregului tineret, în practicarea sistematică a exercițiilor fizice. Asociațiile sportive din întreprinderi, din sate și din școli, cu ajutorul sindicatelor și al organizațiilor U.T.M., sub conducerea directă a organelor și organizațiilor de partid, au organizat în cursul lunilor martie, aprilie și mai întreceri sportive de o amploare nemaiîntîlnită pînă în prezent. Faza pe asociație a Spartachiadei republicane a constituit, în același timp, un minunat prilej de consolidare organizatorică a asociațiilor sportive, de lărgire a bazei materiale și de depistare de noi talente. Cîteva exemple în această privință sînt edificatoare.

In regiunea Banat, de pildă, cu prilejul întrecerilor Spartachiadei au fost afiliate la federațiile de specialitate un număr de 82 de secții pe ramură de sport, peste 5000 de tineri au devenit membri ai UCFS. In regiunea Bacău au fost amenajate, cu același prilej, un număr de 147 de baze sportive simple, iar alte 329 au fost reamenajate.

Fără a avea pretenția unui bilanț final, putem spune totuși că Spartachiada republicană a constituit în același timp un bun prilej de lărgire a bazei de masă la o serie de discipline sportive care dețin un loc însemnat în sistemul nostru de educație fizică.

Iată, de pildă atletismul. Întrecerile din cadrul acestei discipline au mobilizat multe sute de mii de tineri și au prilejuit afirmarea a numeroase talente, cum sînt: Mihai Cîmpeanu (Slatina) 4:23,0 pe 1 500 m. Ion Clenciu (15) 5,10 m. la lungime și Dan Carauleanu (R. Vîlcea) 12.0 sec. pe 100 m. Acest fapt va avea repercusiuni dintre cele mai favorabile, atît asupra lărgirii bazei de masă a acestei discipline, cît și asupra creșterii valorii performanțelor în raioanele și regiunile țării. Numai în regiunea Arges, spre exemplu, peste 60.000 de tineri s-au întrecut în diversele probe ale acestei frumoase discipline sportive.

In perioada care a mai rămas pînă la 12 iulie, comisiile raionale de organizare a Spartachiadei, dotate cu ajutorul consiliilor regionale UCFS și a comisiilor pe ramură de sport, o vastă activitate organizatorică, pe linie tehnică și administrativă pentru desfășurarea în cele mai bune condițiuni a fazei raionale, care atît prin nivelul organizatoric cît și prin rezultatele sportive va trebui să constituie o veritabilă sărbătoare sportivă a raionului respectiv. Folosind un termen de actualitate în aceste zile, se poate spune, pe bună dreptate, că organizarea în cele mai bune condițiuni a Spartachiadei republicane, constituie un veritabil examen de maturitate al organizației noastre.

Pentru realizarea sarcinilor ce ne revin, Consiliul General al UCFS a trimis în regiuni un mare număr de activiști, care împreună cu activiștii, tehnicienii, antrenorii și sportivii fruntași din centrele regionale s-au deplasat în raioane pentru a ajuta în mod concret și calificat la desfășurarea în cele mai bune condițiuni a acestei faze. Apoi, după încheierea etapei se vor stabili loturile raionului pe discipline sportive, în vederea fazei regionale care va avea loc luna viitoare.

In aceste zile s-a desfășurat în toate raioanele o vastă activitate pentru stabilirea programului întrecerilor, a arbitrilor și a bazelor pe care urmează să aibă loc întrecerile. Organele locale au acordat toată atenția asigurării unui cadru cît mai sărbătoresc, prin amenajarea exemplară a bazelor sportive, prin pavoazarea acestora, prin echiparea, pregătirea și prezentarea la un nivel superior a concurenților.

Comisiile regionale pe ramură de sport, împreună cu cele locale, raionale și orășenești, cu organe tehnice ale UCFS, sînt în plină activitate în aceste zile, pentru ca și faza raională să cunoască un deplin succes, făcînd astfel încă un pas important în desfășurarea acestei importante competiții sportive care va trebui să ocupe un loc însemnat în bilanțul realizărilor cu care mișcarea sportivă întîmpină cea de-a XX-a aniversare a eliberării patriei noastre.

BREVIAR PREOLIMPIC

Toate bazele sportive olimpice din Tokio vor fi gata la 31 august, a declarat un reprezentant al comitetului olimpic japonez. Lucrările de reamenajare la stadionul Național, unde vor avea loc concursurile atletice, finala turneului de fotbal, festivitățile principale, sînt pe sfîrșite. Se fac eforturi deosebite pentru a fi terminate la timp cele 23 de noi șosele și drumuri de acces care vor lega centrul orașului Tokio cu aeroportul și diferitele complexe olimpice. În regiunea lacului Sagami se construiește un sat olimpic unde vor locui 140 de concurenți la probele de caiac-canoe.

Antrenorul atleților neozeelandezi, A. Ledard, speră ca băieții lui să cîștige la Tokio cel puțin 5 medalii de aur dintre care două de către Peter Snell la 800 și 1 500 m.

Australianul Peter Makken a obținut la pentation modern 5 567 puncte — una din cele mai bune performanțe din istoria acestei probe. Clasat doar pe locul 46 la Jocurile de la Roma, Makken se anunță ca principalul favorit în Olimpiada de la Tokio. Înotul, scrima și tirul sînt probele în care el se distinge cu deosebire.

Turneul preolimpic de baschet de la Geneva s-a soldat după cum se știe cu surprize. Două din marile favorite: Franța și Spania au trebuit să cedeze locurile pentru Tokio selecționatelor Finlandei și R.P. Ungare. Finlanda, a cărei echipă era complet necunoscută, a fost revelația turneului. Unul din jucătorii săi, Liimo Kari, un baschetbalist înalt de 2,04 m a ocupat primul loc în clasamentul realizatorilor, cu 191 puncte înscrise în opt meciuri.

Ne aflăm la jumătatea anului olimpic. Specialiștii atletismului au întocmit clasamentele celor mai buni zece la fiecare probă și cercetînd aceste liste constatăm cu satisfacție prezența a numeroși atleți romîni: Șerban Ciochină, la triplu salt (locul 3), Gheorghe Popescu la suliță, Valeriu Jurcă la 400 m garduri, Zoltan Vamoș la 3 000 m obstacole, Iolanda Balaș la înălțime, Lia Manoliu la disc, Maria Diaconescu la suliță, Viorica Viscopoleanu la săritura în lungime, Ana Sălăgean la aruncarea greutății.

Peste cîteva minute fetele vor lua startul la ciclism

Fotografia: Paul ROMOȘAN

ȘAH • ȘAH • ȘAH

„Cupa Magazin" ediția a IV-a

GRUPA I—B Gh. Varabiescu (Pitești) — Anatol Ghilea (Căzănești) remiză.

GRUPA 2—B. Viorica Tolgyi (Baia Mare) — G. G. Newrich (com. Cristian) remiză.

GRUPA 3—B. T. Ciric (Constanța) — O. Iacoban (Cîmpulung Mold.) 0—1.

GRUPA 12—A. Em. Grumberg (Constanța) cîștigă prin depășirea timpului de gîndire la Matei Waedt (Tîrnăveni) și D. Călinoiu (Ploiești), conducînd în grupă cu 5,5 puncte din 6 posibile.

GRUPA 42—A. L. Justinian (Buc.) — A. Vornicu (Scuteni) 1—0, Nic. Ionescu (Sărmășel) — Vornicu 1—0, Dan Drăghici (Cluj) — N. Cotea (Rm. Vîlcea) 1—0, Drăghici — Vornicu 1—0, Șt. Golea (Cluj) — Ionescu 0—1, Drăghici conduce cu 4 puncte din 4 posibile.

Rezultatele ne-au fost comunicate de arbitrii grupelor: Valeriu Rădulescu (Buc.), Ismail Noman (Constanța), Dumitru Țepeneag (Buc.), Eug. Hang (Cluj).

Turnee prin corespondență organizate permanent

La o recentă ședință a Comisiei de șah prin corespondență din cadrul Federației de specialitate s-au adoptat unele măsuri importante pentru îmbunătățirea viitoarei activități competiționale. Pentru a se asigura un mai ridicat nivel tehnic semifinalelor campionatului republican și ținînd seama de creșterea masivă a numărului de jucători clasificați care manifestă interes pentru această etapă de concurs, s-a hotărît ca la semifinale să fie admiși direct numai jucătorii cu categoria I, candidați maeștri și maeștri. Jucătorii cu categoriile a II-a și inferioare, precum și cei fără nici o categorie de clasificare, se pot califica în semifinale, luînd întîi parte la turneele preliminare de cîte 7 jucători, turnee care, începînd din acest an, vor fi organizate în mod permanent. Cîștigătorii turneelor preliminarii, terminate pînă la 1 decembrie, vor căpăta dreptul de a juca în semifinalele care vor începe anual la 1 ianuarie.

Înscrierile pentru turneele preliminare se primesc la Federația romînă de șah, București, strada Vasile Conta 16, însoțite de un timbru de 1,75 lei pentru răspuns recomandat.

„Arma secretă" a lui Larsen

Pregătindu-se pentru o competiție importantă, marii jucători de șah au grijă să pună în mod special la punct anumite deschideri, să aducă îmbunătățiri în variantele pe care știu că le joacă viitorii adversari. Ei acordă atenție, cu alte cuvinte, elementului psihologic el surprinderii adversarului. Și nu puține sînt, de altfel, exemplele în care o partidă este decisă tocmai în astfel de împrejurări.

La recentul turneu interzonal de la Amsterdam, marele maestru Larsen — care s-a clasat pe locul întîi — a pregătit și el o „armă secretă" și, în partida cu Perez, a intrat într-o variantă din siciliană, rar utilizată la turneele importante (2.f4). Această variantă pe care multe tratate de deschideri nici măcar nu o pomenesc, este considerată ca dînd un joc ușor negrului. Larsen i-a demonstrat însă lui Perez tocmai contrariul. (De menționat că la 2. f4 negrul poate răspunde în loc de 2... e6, ca în partidă, și cu 2... Cf6, 2.. Cc6, 2... e5 etc.). Jucătorul danez a obținut un atac puternic pe flancul regelui — înlesnit și de inspirata manevră Del —h5! — a sacrificat o figură (16. Th3!) și a cîștigat într-un mod debordant.

PARTIDA

Alb — LARSEN	9. De1, b6	20. e:f5, C:f5
Negru — PEREZ	10. a4, Na6	21. Tf1, N:c4
1. e4, c5	11. Dh4, Dd7	22. Tg3!, N:f1
2. f4, e6	12. Ne3, c4	23. D:g6+, Re7
3. Cf3, Ce6	13. d:c4, c5	24. Ng5+ Rf8
4. Nb5, g6	14. Ce5, Db7	25. D:f5+, Df7
5. N:c6, d:c6	15. Tf3, f6	26. D:e4!, Tc8
6. d3, Ng7	16. Th3!, f:e5	27. Tf8, Nc4
7. 0—0, Ce7	17. D:h7+, Rf7	28. D:c4 și negrul
8. Cc3, 0—0	18. f5! e:f5	cedează.
	19. Nh6, Tg8	

Desene de Tanti Pfennings

GH. CHIRIAC

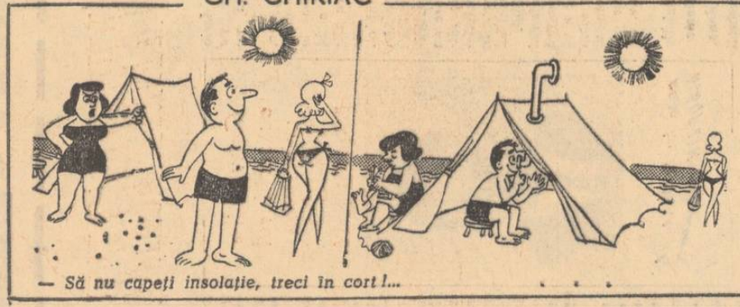

— Să nu capeți insolație, treci în cort !...

AL. CLENCIU

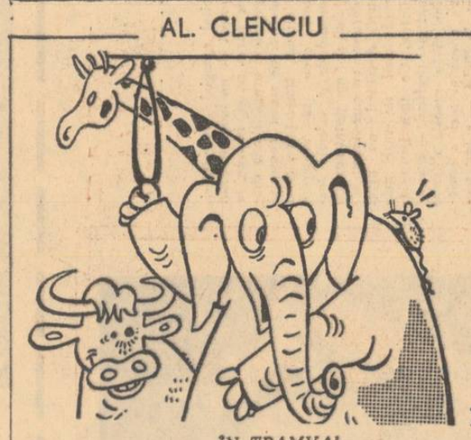

ÎN TRAMVAI

ELEFANTUL CĂTRE ȘOARECE : — Ce te înghesui așa, animalule ?...

V. TIMOC

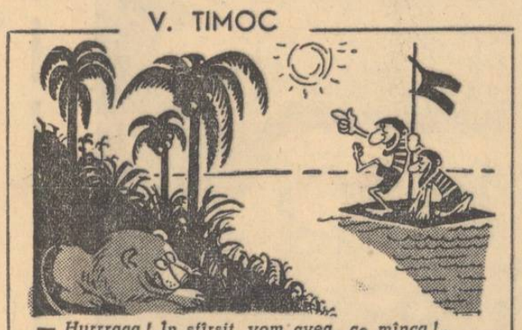

— Hurrraaa ! În sfîrșit, vom avea ce mînca !...

Umor străin

Un pacient află de la dentist cît o să-l coste extracția unui dinte :

— Zece dolari pentru o treabă de cinci minute ? E al dracului de scump.

— Cum doriți, domnul meu, îi răspunse medicul. Dacă vreți, manopera poate să dureze și mai mult.

★

Profesorul : — *Oxigenul este necesar tuturor viețuitoarelor. Fără el viața ar fi de neconceput. Oxigenul a fost descoperit cu numai 100 de ani în urmă.*

Studentul: — *Bine, înțeleg, dar cum a existat înainte viața pe pămînt?*

★

Părinții a doi studenți care urmau facultatea în alt oraș, se întîlneau deseori și de obicei stăteau de vorbă despre copiii lor, citindu-și de fiecare dată fragmente din scrisorile primite.

— Ori de cîte ori primesc o scrisoare de la Henric al meu, spuse unul din ei, trebuie să răsfoiesc dicționarul enciclopedic.

— Nu-i nimic, e totuși bine, îi răspunse interlocutorul său amărît. De fiecare dată cînd primesc o scrisoare de la băiatul meu, trebuie să fac rost de bani ca să-i trimit.

FRED GHENĂDESCU

Spirit practic.

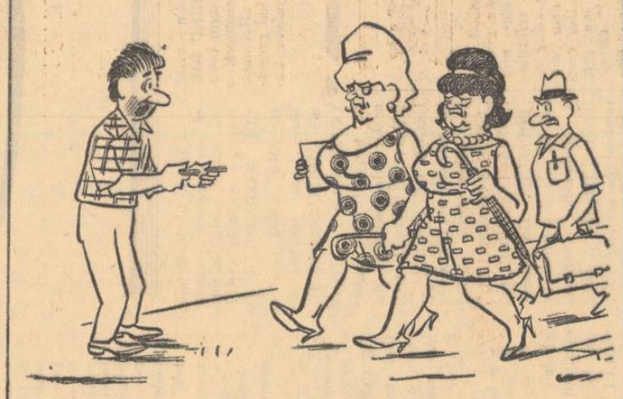

— Balene, balene, ia balenele !...
— Ce impertinent !

Umor străin

Un vas de călători efectuează o croazieră antarctică. Căpitanul vasului e asaltat cu întrebări de o călătoare plicticoasă.

— Și ce se întîmplă dacă vasul nostru se ciocnește de un aisberg — întreabă pasagera cicălitoare.

— Aisbergul își continuă drumul, răspunde exasperat căpitanul.

★

La teatru o pereche vrea să-și reia locurile după pauză. La un moment dat soțul se adresează unui spectator așezat în fotoliul de la începutul rîndului :

— Nu pe dv. v-am călcat pe picior acum un sfert de oră ?

— Da, răspunse cel întrebat, care se aștepta să primească scuzele de rigoare.

— Ei, nevastă, acesta e rîndul nostru.

★

— Ai văzut-o pe soția lui Checco ? E o femeie care-i face pe bărbați să-și întoarcă capul.

— Bine, dar mi s-a spus că e groaznic de urîtă.

— Tocmai de aceea. Cînd o văd, toți își întorc capul în altă parte.

★

— Chelner, cum se face asta ? Constat că în acest restaurant porțiile de mîncare au devenit mai mici.

— Vi se pare, domnule. Adevărul e că noi am mărit localul.

★

— Dumneavoastră afirmați că pescuitul vă face nervos ? Foarte ciudat. Eu cunosc atîția care pescuiesc pentru a-și calma nervii.

— Se poate. Probabil însă că aceștia au autorizație de pescuit...

★

Poetul francez Saint-Amant (1594—1661), fiind invitat o dată la o recepție, văzu printre invitați un bărbat cu părul negru, dar cu barba albă.

— Acest om folosește mai mult maxilarele decît creierul, remarcă spiritual poetul.

REBUS

APĂ ȘI USCAT...

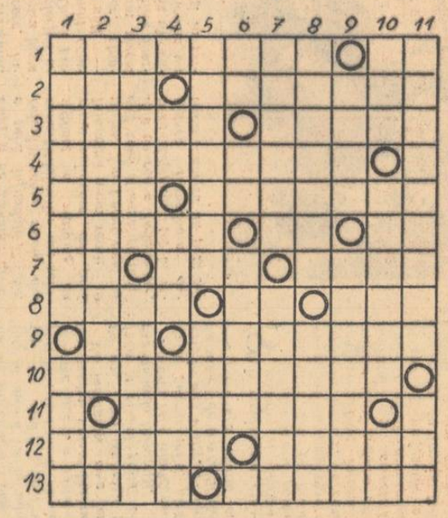

ORIZONTAL : 1. Călători pe apă. — Trecută prin APĂ ; 2. Primele noțiuni de ÎNOT ! — USCATI... la suflet (fig.) ; 3. APĂ chioară... — Poartă „dorul" peste ȚĂRI ȘI MĂRI... 4) APA care a fost și... nu mai este ! ; 5. Alergător peste nesfîrșitele ZĂPEZI. — APA plus... (pl.) ; 6. Ghem de țepi, în APĂ și pe USCAT. — O porțiune de USCAT. — Poate să conțină APA ; 7. Locul sigiliului, — APA în Bavaria. — Vulcan în Guatemala ; 8. USCAT înconjurat de APELE Oceanului Pacific. — Literă slavonă. — Oraș în Irak ; 9. Patria lui Mezeray. — Gumă.., lipicioasă ; 10. APA... din basme ; 11. APA caldă ; 12. Instrumente muzicale. — Inversunați ; 13. APA în Filipine — Prin ele circulă APA.

VERTICAL : 1. APA medicală ! (masc. pl.) — Plutește pe APA ; 2. În această ocazie, se bea VIN și nu APA ! — Ion Barbu ; 3. Cuceritori antici pe APĂ și pe USCAT. — Pe APELE timpului, înainte... ; 4. Comună în Maramureș. — APA în U.R.S.S. — APĂ în Banat ; 5. Oraș în Cipru. — Măsură de USCAT (pl.) ; 6. O clipă nedozabilă din eternitate. — Literă elină. — „Măcar" o picătură de APA ! ; 7. Așezare sătească. — APA... ceva mai solidă ! ; 8. Născută înainte de termen. — Se înghite cu APĂ ; 9. Trăiește în APĂ—Se tînguie languros pe APELE Veneției... ; 10. Numeral feminin. — APĂ MARE la sud de Italia. — Jean Luca ; 11. APA... aproape pură. — Altă APĂ din basme.

Petru VALENTIN

Cuvinte rare : AGNA — HIT — ABRA — CNA

DESPRE LUME

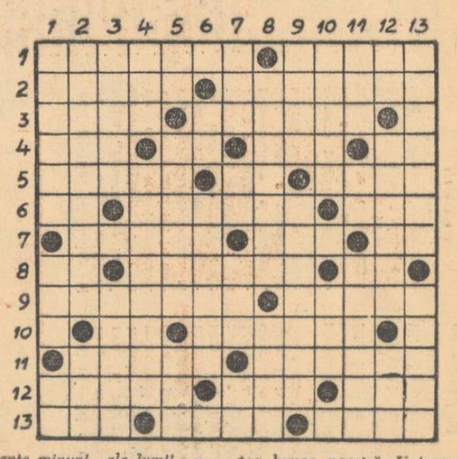

ORIZONTAL : 1) Peste lume — Autorul operetei „Frumoasă e lumea" 2) Așezări cu lume multă — Facerea lumii 3) Capitală a lumii antice — Cît îi lumea 4) Pronume — Cămașe înflorată — Personaj mitologic — De două ori 5) Tentat — Prima și ultima !—Nu e la rînd cu lumea 6) Nota redacției — Poet francez, autorul cărții „A doua săptămînă", o adevărată istorie a lumii — Din neamul antilor 7) O altă capitală a lumii antice — Un ins din lumea largă — Servește ! 8) Armăsar — Cronicar român, autorul poemului „Viața lumii" — Cupru 9) Din lumea aștrilor (pl.) — Lumea de pe lume 10) Odinioară (abr.) — Poet rus, autorul poeziei „Ca tine nu-s pe lumea asta două" 11) Smalț — Aci ați văzut „Dacă toți tinerii din lume" și „În lumea tăcerii" 12) Dă lumină lumii noastre — Măsură de capacitate olandeză — Murdar 13) Riu în Anglia — A scris printre altele cartea „Două lumi" — Ne aduce pe lume.

VERTICAL: 1) Autorul povestirii „Cine n-are dor pe lume" — Unde-i vorba de lume ? — Pronume 2) A dat foc Templului Dianei din Efes, socotită una din cele șapte minuni ale lumii — Vîntură lume ! 3) Acoperișul lumii — „Singur pe lume" de H. Malot 4) Astfel — Introducere în lumea literelor 5) Notă muzicală — Autoarea poeziei „Munții lumii pe inima mea" — Monedă japoneză 6) V — Suport pentru bicicletă 7) Lume pitică în Africa — Acul!—Interjecție — Osie 8) În rînd cu lumea (pl.) — Nimfa pădurilor — 9) Luminează noaptea lumea noastră—Univers față de lume 10) Nume feminin — Fluviu european 11) Interjecție — Spre — Nu-i ca toată lumea 12) Măsură agrară — Autorul poeziei „Lumii, fii meșterul, faurul" din volumul „Azimă" — Distrează lumea prin gesturile sale 13) „Lumea"—La fel pentru toată lumea.

Mircea BARBU

Cuvinte rare : AHM, ALN, EFE.

CULESE DIN GARDEROBĂ...

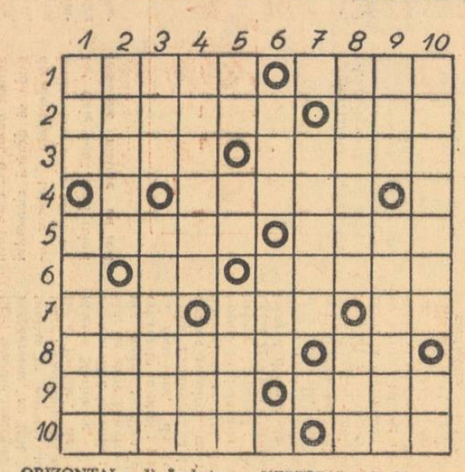

ORIZONTAL : 1) Încheie manșeta — Fustă franțuzită ; 2) „Veste"... și „veste" — Nailon netransparent 3) Haine ! — „Pantofiorii țarinei" (pl) ; 4) Partea răsfrîntă a sacoului ; 5) Îmbrăcăminte de casă — Olanda ! (pl) ; 6) Materie primă pentru piepteni sau balene — Curățat hainele ; 7) Se încheie cu „baba" ! — Un pachet (pop.) — Pere ! 8) Nu poate sta pe picioare — Consoane dintre consoane ! 9) Material folosit la croitorie — Țesătură... vaporoasă ; 10) O cîzmă aproape perfectă ! — Fir.

VERTICAL : 1) Marginea pălăriei — Pe sub haine ! ; 2) Vreme de fulgarin — Haină de iarnă universală ; 3) Haină sau scoartă (fam.) — Accesoriu vestimentar feminin ; 4) Împovărător — Buh.., oglindă ! ; 5) Pronume — La mînșete !—Îmbrăcați în haină... vesnic verde ! ; 6) Culoare pentru rochii de damă — Poartă lenjerie din Olanda ! 7) Repară hainele rupte ! 8) Poartă îmbrăcămintea altora ! — Haine croite recent ; 9) Din cel le cămilă se fac ștofe călduroase — Material cu dungi în relief ; 10) Unitate de croitorie, lenjerie etc. — A băga la apă !

Șt. CROITORU

Dezlegările jocurilor apărute în nr. trecut

ZECI DE BLOCURI

Orizontal : Aparat — Doctor — Totem — Departe — L — Lt — Măsurată — Apartament — O Năsoși — Neon — I. Tr — Gîde — Radan — Iair — Alsen — Pt — C — Carnet — Erae — M — De — Vas — Org — Oos — Tai — Ascar — Stoper — Gheată — Locativă — Idol — Orașe — Placare.

PE LAC...

Orizontal : Siutghiol — Pi — Urlea — Dranov — Hi — Ilva — Lope — Așa — Aa — Capra — I — Matița — Til — Avați — Alai — A — Are — Suav — P. — Slănic — Racoș — Ai — Taiță — Ape — Rumen — Asanat — Agi — Catina — C — T — Ceaca — Albă.

ÎN CONCEDIU

Orizontal : Stațiuni — Ici — Liniște — Anin — Amara — Cabane — Ni — ICR — Lu — Tu — Își — Eforie — C — Etapă — Încă — Ai — Țărm — Ten — El — Drumuri — E — Voioase — Uium — Curs — CEC — Ri — Pat — În — Barcă — Stei — Recreat.

Colțul celor mici

Pantofiorii

Un băiat, cîndva, trecea
Zilnic pe străduța mea ;
Haine ? Frează ? — faine — dar
Pe pantofi, vai — ce murdar !
Mițe, cățeluș, găini
Pe la garduri, prin vecini
Mare haz de el făceau
Cînd pantofii îi priveau :
— Văleu !... Oare ce purcel
S-o mai fi frecat de el ?
— Prin ce bălți s-a bălăcit
Și pantofii... și-a vopsit ?

Da-ntr-o zi n-a mai răbdat
Și băiatul a-ntrebat
Un motan cu ciuboțel
Parcă dați cu nea pe ei :
— De ce-mi faceți în necaz?
De ce-mi rideți în obraz ?
Spune, spune, motănel ?...
— Mda... Te uită, băiețel
Și la încălțări, un pic :
Spune, hai — nu vezi nimic?
Ce folos că frează ai
Dacă pe pantofi nu dai
Nici cu cîrpa ? Se cunoaște
Că îi faci... din an în paște!
. . . . . .
Poca-poca, poca-poc
Calcă țanțoș, mîndru foc
Astăzi, pe străduța mea
Un băiat... îl știți cumva ? —
Cu pantofi strălucitori
Strălucind... ca niște sori !

Romulus ALEXANDRESCU

Ghicitori

Spune-mi cine dă tîrcoale
La dulapul plin cu oale ?
Și o va certa mămica
Pentru c-a furat ?...

(PISICA)

Vînătorii nu o iartă
Că e hoață și șireată !

(VULPEA)

Cea mai rea dintre jivine
Este el, se știe bine,
Nu poate întoarce gîtul
El care se cheamă...

(LUPUL)

Foarfecei i-a luat măsura
Pentru cît deschide gura

(RAPORTORUL)

Parcă sînt niște caiete
Ce-au rămas doar în coperte ;
De o sfoară sfînzurate
Vîntu-n voia lui le bate !

(RUFELE ÎNTINSE LA USCAT)

Printr-o muncă neîntreruptă
Pila asta nevăzută
Fierului îi roade chipul
Pînă-l face ca nisipul

(RUGINA)

Șt. FĂTULESCU

ISTEȚUL BOMBO

de Gh. CHIRIAC

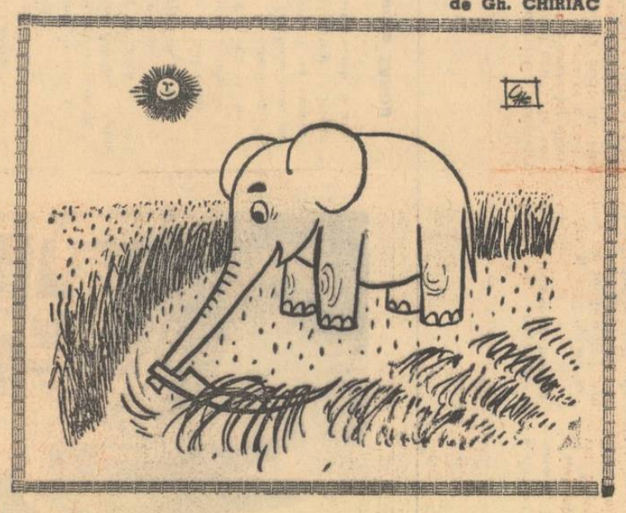

MEDICUL vă sfătuiește

Tratamentul balnear în bolile de femei

Apele sărate din numeroase stațiuni balneoclimatice ca Sovata, Bazna, Ocna Sibiului, Slănic Prahova, Amara, Techirghiol, Rupea-Cohalm, Rotbav, Telega, Lacul Sărat etc., ca și apele sulfuroase de la Pucioasa, Govora ori Herculane exercită o acțiune decongestivă asupra inflamațiilor organelor genitale ale femeii și contribuie concomitent atît la restabilirea tonicității musculaturii uterului cît și la normalizarea funcțiunilor ovariene.

Pe lîngă acțiunea apelor minerale sub formă de băi și irigații, nămolurile — prin aplicare de cataplasme, împachetări, ungeri, băi, tampoane — constituie factori naturali de cură deopotrivă de importanți în tratamentul bolilor de femei.

Afecțiunile ginecologice care beneficiază de tratament în stațiunile balneoclimatice sînt, în general, cele stabilizate, care au trecut deci de faza acută sau subacută a bolii. Se obțin, astfel, rezultate satisfăcătoare în tratamentul formelor cronice de metroanexite, cervicite, colpite, parametrite, pelviperitonite. Rezultate bune se realizează și în stări de hipoplazie uterină (dezvoltarea insuficientă a uterului), în nevralgii pelvine (ale bazinului), în diverse tulburări ale menstrelor, în unele cazuri de sterilitate.

Întrucît bolile de femei sînt variate ca manifestări și cauze determinante, utilitatea curei și alegerea stațiunii pentru tratament necesită totdeauna avizul medicului. Vîrsta femeii sufe rinde de o afecțiune ginecologică, ca și starea complexului ei neurohormonal implică de asemenea anumite considerații în ceea ce privește alegerea atentă a stațiunii de cură.

Femeile suferinde de boli ginecologice e bine să mai știe că nu orice formă de boală și mai ales nu în orice stadiu poate beneficia de tratament prin băi minerale sau nămol. Nu sînt indicate pentru tratament balnear formele acute de boală cu dureri și inflamații mari, cu secreții abundente purulente sau pierderi de sînge ; fibroamele uterine; cervicitele acute de natură gonococică sau tuberculoasă, cervicitele sîngerînde, ulceroase sau cu vegetații; chistele de ovar, hidro și hematosalpinxul ; formațiunile canceroase.

Unele forme de tuberculoză genitală stabilizată beneficiază numai de cură helioterapică (plajă). Gravidele care suferă de afecțiuni ginecologice pot face tratamente balneare numai pînă în luna a 5-a, dacă sarcina se desfășoară normal și nu prezintă predispoziție la avort. Perioada de alăptare contraindică efectuarea oricărui fel de tratament balnear.

Dr. I. LEONESCU

Actualități în sectorul balneoclimatic

• NOI HELIOTERME. În afară de bazinele helioterme existente la

Cura Ocniței și Techirghiol, vor mai putea fi folosite în acest an alte două helioterme amenajate la Telega și Slănic Prahova. Noile helioterme artificiale au proprietăți terapeutice asemănătoare cu lacurile helioterme naturale de la Sovata și Ocna Sibiului.

• MĂRIREA DEBITULUI DE APĂ LA OLĂNEȘTI. Una din cele mai reputate surse de apă minerală de la Olănești — izvorul nr. 24 — și-a mărit considerabil debitul de apă, datorită noilor lucrări de captare. De la 5 700 litri în 24 de ore, cît era pînă acum, debitul zilnic a crescut la 30 000 litri.

• NOI SURSE DE APĂ MINERALĂ. La Bazna se realizează mărirea debitului de apă existent pentru băi prin forarea a șase noi izvoare hidrominerale. Lucrări de prospectare și foraj pentru sporirea debitelor actuale de apă minerală se execută și la Covasna, Bodoc, Biborțeni, Lipova, Buziaș, Slănic Moldova.

• APARATURĂ ULTRAMODERNĂ. Printre noile aparate moderne cu care au fost dotate recent sanatoriile noastre balneoclimatice, în scopul lărgirii tratamentului complex, menționăm și aparatele bipulsatoare, cu ajutorul cărora se obține rapid calmarea durerilor în nevralgii, nevrite, mialgii, lumbago etc.

• GIMNASTICĂ ELECTRICĂ. În stațiunile balneoclimatice pentru copii de la Victoria, 1 Mai, Techirghiol și Gura Ocniței s-a extins aplicarea terapiei prin mișcări impulsionate de curenți electrici exponențiali. Prin acest procedeu se realizează o gimnastică medicală electrică care dă rezultate remarcabile în tratamentul unor deficiențe motorii la copii.

• PIESE DE ȘAH FOLOSITE ÎN TERAPEUTICĂ. În sanatoriul balneoclimatic de la Gura Ocniței se pune tot mai multă bază pe jocul de șah, printre multiplele alte mijloace, în tratamentul unor forme de deficiențe motorii.

În acest scop se utilizează piese de șah prevăzute cu diferite

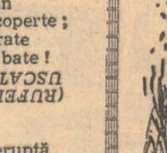

greutăți, care pot fi mobilizate de mîinile și picioarele celor suferinzi.

• DATE RECENTE PRIVIND EFICIENȚA CUREI HIDROMINERALE. Potrivit primelor rezultate obținute în urma unor cercetări întreprinse de Institutul de balneologie și fizioterapie din București, s-a constatat că prin utilizarea celei mai indicate stațiuni de către cei care necesită tratament balnear sau cură cu ape minerale, se obține reducerea la aproximativ o treime a numărului zilelor de incapacitate de muncă la cei mai mulți dintre aceștia.

Dr. I. LEGIC

Florin s-a apucat să fumeze

Un secret ca acesta, cu oricîtă grijă ar fi păstrat, pînă la urmă nu se poate să nu transpire. Consternați, părinții s-au trezit în fața faptului împlinit : feciorul lor nici n-a isprăvit școala, „e încă copil", și fumează ! Ce-i de făcut ?

— Las' că-i rup eu frumușel urechile, să-i piară pofta de tutun ! zice tata, marcînd printr-o energică luare de atitudine autoritatea sa de șef al familiei. Dar, în sinea lui, poate că de la bun început nu e tocmai convins de eficacitatea metodei. Și pe bună dreptate. Prea ar fi simplu...

Mai cuminte ni se pare a începe, calm și lucid, cu o mică analiză a situației, desigur prin prisma tuturor aspectelor particulare ale cazului în speță. Aici nu putem decît să amintim faloanele principale ale problemei.

Așadar, Florin al nostru s-a apucat să fumeze. De ce ?

Impulsul hotărîtor pentru debutul în cariera de fumător îl reprezintă fără îndoială influența mediului înconjurător. Acest mediu în zilele noastre este populat de foarte numeroase debite de tutun și de mult mai numeroase persoane de ambe sexe cu țigara în gură. Printre acestea din urmă se numără și unii prieteni și cunoscuți ai lui Florin, aflat la o vîrstă cînd — să nu uităm — spiritul de imitație și curiozitatea nu stau chiar pe ultimele locuri, printre trăsăturile de caracter.

Sigur, „e încă un copil" și n-am dori să o contrazicem pe mămica. Dar, vedeți dv., e un copil care manevrează mașina de bărbierit și — ce să-i faci — a început să se satureze de a fi copil. Să ni-l închipuim singur în camera lui, în fața oglinzii, studiind diverse poziții : cu țigara între două degete, cu țigara în colțul gurii... Da ! Așa parcă s-ar putea mai lesne să fie crezut pe cuvînt (nu precizăm de cine anume) dacă va spune că e student !

În general, cam în felul acesta au pornit-o toți fumătorii. Azi așa, mîine tot așa, se formează mai întîi deprinderea, obiceiul, pe urmă năravul, toxicomania grea de lepădat. Important de subliniat este tocmai faptul că majoritatea fumătorilor au început să fumeze de foarte tineri. Cine nu începe la vîrsta adolescenței, de obicei nu va deveni fumător mai tîrziu. Deci acum, din pripă, trebuie acționat. În ce mod ?

Interdicția simplă și brutală este dăunătoare și ineficace. Esența acțiunii este după părerea noastră următoarea : să-l ajutăm pe Florin să se convingă singur că fumatul este o afacere din cale afară de proastă, din care el nu va avea nimic de cîștigat ci numai de pierdut. Florin este băiat cult, instruit și deosebit de receptiv pentru adevărurile științei. Or, azi, în lumea întreagă oameni de știință dau alarma, pe un ton din ce în ce mai vehement, asupra gravelor prejudicii pe care le aduce fumatul sănătății locuitorilor globului nostru. Poate că pe Florin, deocamdată, îl vor interesa mai puțin datele în legătură cu cancerul și cu scurtarea vieții oamenilor. Dar îl vor interesa cu certitudine urmările directe pe care le va avea de suferit de pe urma proprietății tutunului de a fi prin excelență otrava sistemului nervos. Oare ce interes poate să aibă Florin ca din cauza cîtorva nenorocite de țigări (care deocamdată nici nu-i fac prea multă plăcere, îi provoacă amețeli, usturimi în gît și greață — dar e ambițios și nu mărturisește) să-i scadă capacitatea de efort, puterea de concentrare, atenția și memoria, de care are atîta nevoie în special acum cînd năzuiește spre o carieră la care se ajunge numai prin multă muncă și învățătură ? Ca sportiv, ce interes are el să se îmbolnăvească de plămîni ? Ca tînăr grijuliu pentru înfățișarea sa, ce interes are el să se îmbolnăvească cu cearcănele la ochi și paloarea nesănătoasă a feței pe care numărul crescînd al țigărilor — după implacabila lege a fumatului — nu va întîrzia să i le aducă în dar ?

Mai greu ni se pare de remediat situația atunci cînd fumează și tată, ca să nu mai vorbim de conjunctura deosebit de nefericită în care mama se întrece cu tata la fumat. În astfel de cazuri, este nevoie de o hotărîre eroică — abandonarea fumatului — și de respectarea ei de către ambii părinți, pentru a tăia din rădăcini principalul exemplu rău. Este aceasta un sacrificiu prea mare pentru un părinte, cînd sînt la mijloc sănătatea și viitorul copilului ? Unde mai pui că nu oricînd se ivește prilejul de a face un sacrificiu cu atîtea beneficii proprii !

Dr. Al. GHEORGHIU

Poșta redacției

GH. PETRESCU — Constanța : Instrucțiunile în vigoare prevăd că pot ocupa funcția de tehnician doi și muncitorii de înaltă calificare care sînt absolvenți de școală profesională, ai fostelor școli inferioare de arte și meserii sau gimnaziu industrial cu o vechime de cel puțin 5 ani în funcții tehnice de specialitate sau cu 8 ani în producție pe baza verificărilor cunoștințelor. Serviciile de organizarea muncii din fiecare întreprindere posedă aceste instrucțiuni care au mai multe puncte și puteți să le consultați pentru a putea vedea dacă vă încadrați în acestea.

N. C. — Sibiu. Concediul de odihnă al cadrelor didactice coincide cu vacanța elevilor. În vacanța de vară însă se mai fac și unele pregătiri de specialitate la care sînteți obligat să participați.

GH. COMĂNESCU — București : Materialele trimise de dv. nu constituiesc probleme distractive, ci curiozități enigmistice. Deși ele nu intră în preocupările rubricii de rebus, le reținem și credem că le vom insera (cu unele mici excepții, prea cunoscute, sau de o exprimare cam forțată) în coloanele revistei .

POPESCU LAZĂR — Călan-Hunedoara : Ambele probleme au mai fost publicate (cu mici modificări sau variante) în diferite reviste de specialitate.

V. N. — Arad : Problema pe care o propuneți nu este în primul rînd originală (ca dovadă, am primit-o și de la alți colaboratori !). În al doilea rînd, ea nu se încadrează în preocupările rubricii noastre de probleme distractive. În sfîrșit, în forma sub care este redactată, ea se pretează la interpretări și echivocuri. Credem să suferind unele modificări, ca de exemplu înlocuirea naționalităților prin nume proprii de oameni, — introducerea altor elemente caracteristice pentru fiecare, precum și o oarecare simplificare a numărului de date, — ar putea fi publicată într-unul din numerele viitoare.

RADU HERBAY — București : A se vedea răspunsul anterior, care în bună măsură este valabil și pentru dv.

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20, Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40.240

UN INTERPRET IDEAL

Convorbire cu scriitorul uruguayan MARIO BENEDETTI

para los lectores de MAGAZIN

O discuție cu Mario Benedetti, este pe cît de plăcută pe atît de reconfortantă.

— Bucureștiul îmi pare, după ce i-ai cunoscut multiplele fațete pe care le schimbă pe cadranul a 24 de ore, că palpită cu ritmul de viață al unei metropole, ne-a declarat el. Firește, în unele privințe, orașele mari se aseamănă : au un ritm rapid, vertiginos, o dinamică în care nu încape oboseală. De altminteri, este o caracteristică a vieții moderne. În acest sens, Bucureștiul merge în pas cu secolul.

— Cele două săptămîni petrecute în țara noastră v-au oferit prilejul de a vă apropia mai mult de viața noastră culturală. Cum vi se pare peisajul literar românesc, în calitatea dv. de prozator și poet ?

— Cunosc, din paginile traducerilor, din păcate unele din mina a doua, avînd la baza versiunii spaniole o primă traducere franceză — operele capitale ale cîtorva interesante figuri românești, pentre care nu lipsesc trei titani ai literaturii dv. : Eminescu, Creangă și Caragiale. Caragiale a fost, în același timp, și reprezentat la Montevideo, unde „O scrisoare pierdută" a înregistrat acum doi ani un deosebit succes.

În orice caz, și ca să mă refer mai concret la Eminescu, la a cărui emoționantă omagiere am avut cinstea de a participa — se întîmplă că l-am înțeles mult mai bine aci, stînd printre dv. 15 zile. Am descoperit că poetul a fost un interpret ideal al trăsăturilor tipice ale poporului român. Această caldă admirație pe care i-o dăruiți, viața intensă trăită de opera sa, pentru români, semnifică tocmai că Eminescu a știut să-și interpreteze cel mai bine poporul. Am asistat la un recital omagial de versuri, urmat de un balet inspirat de opera sa, și, în fine, la premiera evocării sale dramatice, pe scena Teatrului Național. Bineînțeles, mi-a fost greu să urmărese meandrele și valorile textului, dar am putut aprecia dăruirea cu care jucau actorii, dovedind un nivel profesional de reală măiestrie. Ce m-a impresionat mai profund — mai ales că în această direcție nu a existat nici o barieră de limbă — a fost scenografia. Este o scenografie de finețe artistică incontestabilă, funcțională și în spirit eminescian, slujind eficace acțiunea piesei.

Am putut să-mi dau seama, din fragmente de traduceri, că literatura contemporană a dv. mărturisește preocupări umaniste care o recomandă unei cunoașteri mai temeinice și se bucură de o mare diversitate de stiluri și expresii personale.

Aceasta m-a și îndemnat să imaginez un proiect care a găsit ecoul meritat și se și află la jumătatea drumului spre realizare : o antologie de proză românească. S-a constituit un întreg colectiv de confrați din Uruguay și mă bucur să vă pot spune că eu conduc lucrările pline de interes ale acestei echipe de traducători.

Eugen B. MARIAN

Călătorii de comori

(Urmare din pag. 1)

lada de zestre stau de obicei comorile pentru care străbat ei țara.

— Vai mătușă, da' frumoasă rudă aveți !

— Frumoasă, cum nu ! Da-i veche, c-o am tocmai de la bunica-mea. Aiasta-i mai nouă, că-i făcută de nora-mea.

Ruda aceasta, o compoziție decorativă de țesături diverse desfășurată pe un perete întreg, este ea singură o adevărată comoară, iar fiecare din componentele ei — o bogăție. Cei care le descoperă, le transportă cu grijă acolo unde sînt cercetate științific, și în cele din urmă expuse : la Muzeul de Artă Populară din București.

De munca aceasta vie, pasionantă și în același timp nu lipsită de greutăți — nu aveam cunoștință. Noi venim la muzeu, singuri, cu copiii, uneori și vizitatori din străinătate și admirăm, comparăm, diferențiem sau sintetizăm culori și forme de pieptare, scoarțe sau ulcioare din diferite regiuni ale țării. Dar cîtă muncă, cîtă energie, cîte căutări au fost necesare pînă ce o piesă din cele peste 30 000 cîte are muzeul să ajungă pînă la noi — nu știm. Munca aceasta de descoperire și selecționare a celor mai valoroase și reprezentative piese de artă populară, achiziționarea și apoi cercetarea lor după criterii științifice, are un caracter aproape anonim. Și totuși... „Fiecare piesă pentru noi are viață", spunea unul din membrii colectivului muzeului. Fiecare exponat are istoria lui. Istoria lui de la creare și pînă a ajuns să fie văzut de muzeografi, concretizată în fișa respectivului exponat. De pildă : „Cămașă femeiască, reg. Sucevița, raionul Rădăuți, com. Vicovul de Jos. Cumpărată de la Gorodoc Ana de 70 de ani. Vechimea aproximativă 50 de ani. Specifică nordului Moldovei" *s.a.m.d.*

Cea de a doua istorie a exponatului este de dată mult mai recentă, nu se află inscrisă în nici o fișă și nu este cunoscută decît de ei, anonimii căutători de comori — muzeografii Muzeului de Artă Populară din București. Este istoria descoperirii și achiziționării fiecărui exponat. Despre aceasta povestește Olga Horșia, unul din muzeografii colectivului :

„Cum spuneam, pentru noi fiecare piesă are viață. În momentul cînd prezentăm piesele vizitatorilor și dăm explicații, într-o suită de reprezentări rapide, — ne trec prin minte toate episoadele legate de respectiva piesă. Uite, de exemplu, această „șubă înfundată", cum îi spun localnicii. Cercetam, conform planului muzeului, regiunea Hunedoara. Întreg colectivul nostru lucra la completarea colecției acestei regiuni. După prima etapă de studii complexe asupra regiunii — istorice, geografice, etnografice etc. — am plecat pe teren cu obiective foarte precise. Trebuia să căutăm și să achiziționăm un număr de piese și în primul rînd unele care din păcate sînt pe cale de dispariție. Printre acestea și această „șubă înfundată". După cum vezi, este o haină femeiască de iarnă, din dimie. Ceea ce este însă caracteristic la ea este faptul că nu este desfăcută în laiă, ci se îmbracă pe cap. Probabil că și din cauza aceasta femeile au renunțat s-o mai lucreze, preferind sumanul desfăcut în față. Am plecat așadar în zona Pădurenilor din Hunedoara, unde știam că s-a purtat. La început ne-am dus noi la oameni. Apoi cînd ne-au cunoscut mai bine, au început să vină ei la noi. Ne aduceau tot ce aveau mai bun și mai frumos : țesături din, scoarțe, vesminte, ceramică, obiecte din lemn. Seara, ne uitam unul la altul și ne ziceam : „Nici o șubă înfundată ?". Am colindat toate satele din zona Pădurenilor, am achiziționat o mulțime de piese valoroase, dar șubă înfundată n-am reușit să găsim. Am trecut apoi în altă zonă etnografică înrudită cu cea a Pădurenilor, zona Hațegului, tot în regiunea Hunedoara, dar unde știam că nu prea s-a purtat șuba înfundată. Necăjiți, ne luaserăm gîndul de la ea și umblam prin satele Hațegului achiziționînd alte piese specifice și mai întrebînd doar din cînd în cînd : „Dar vreo șubă înfundată nu știți dacă are cineva ?" Oamenii dădeau din umeri ; majoritatea nici nu știau de existența ei. Într-o zi, în timp ce cercetam niște piese aduse de două femei, în casa unde trăiesc una un bătrîn ca din Cosînzeana „Atîta de bătrîn, născut odat' cu vremea".

— Bună ziua dumneavoastră.

— Mulțumim dumnitale mosule.

— Am auzit că vă face trebuință șuba asta și m-am gîndit să v-o aduc că mie tot nu-mi trebe. Și dacă trăiesc să ajung la muzău s-o văd toți oamenii, să mearg că la mine cin' s-o vază ? Ș-apoi să știți că-i tare faină, că nici mutera mea n-a purtat-o, nici mama, nuna' bunica.

Vă închipuiți ce-a fost pe noi. I-am mulțumit și fuga la oficiul poștal s-o expediem la București.

Aceasta este istoria care au se găsește scrisă nicăieri, în nici o fișă, în nici un raport de teren. Și fiecare piesă are istoria ei.

Sub conducerea etnografului și cercetătorului de artă populară, prof. Tancred Bănățeanu, muzeul desfășoară o activitate intensă. Pe baza unui plan bine întocmit, regiune după regiune este străbătută și cercetată. Noile condiții economice și sociale, prefacerile adînci care au loc în țara noastră își pun amprenta și în acest domeniu. Multe piese de artă populară sînt pe cale de dispariție, în timp ce apar altele noi. Cele vechi trebuie descoperite și păstrate. Cele noi trebuie să continue tradiția celor vechi, să păstrez culoarea, forma și armonia acestora. Și sarcina aceasta a fost încredințată unor oameni de specialitate, care în afară de cunoștințele lor pun în treaba asta mult suflet.

C. PAUZANE

In staginnea estivală

- CE FILME VOM VEDEA ÎN LUNA IULIE LA BUCUREȘTI.
- „ZILELE FILMULUI ROMÎNESC"

Într-o discuție avută cu tov. DINU IORGA, directorul Întreprinderii cinematografice „București" am aflat unele amănunte privind programul cinematografelor Capitalei.

— În cursul lunii iulie, se vor prezenta șapte filme noi. E vorba de interesanta realizare „OCOLUL PĂMÎNTULUI ÎN 80 ZILE", după care va urma filmul muzical danez „ÎNDRĂGOSTIT DE COPENHAGA". Filmul de aventuri este reprezentat prin producția din R.F.G., „COMOARA DIN LACUL DE ARGINT" — iar amatorii de comedii se vor putea distra văzînd „UNDE E GENERALUL", „DOUĂ DUMINICI" sau „POPASUL". De asemenea va rula și o producție a studiourilor engleze, filmul „TOPAZE", după romanul cu același nume.

Tot în cursul lunii iulie se va desfășura la cinematograful „Union" — SĂPTĂMÎNA FILMULUI DE COMEDIE — în cadrul căreia se vor reprezenta o serie din cele mai bune filme de acest gen ale anului.

În luna august, în cadrul acțiunilor pentru sărbătorirea celei de-a XX-a aniversări a eliberării patriei, vor avea loc „ZILELE FILMULUI ROMÎNESC". Cu acest prilej spectatorii vor viziona filme realizate în cele două decenii și filme românești în premieră.

Iubitorii de film din Capitală vor avea la dispoziție o nouă sală, modernă, pe B-dul 1848.

Pentru o mai bună servire a spectatorilor se vor introduce tichete cu locuri încă la 8 cinematografe, se vor deschide case suplimentare, se va generaliza difuzarea biletelor pentru următoarele 3 zile.

Marian SANDU

FESTIVALUL FILMULUI ROMÎNESC

La teatrul din Mamaia

Aparițiа cineaștilor pe litoral a intrat în tradiția sezonului. Într-un fel, ei datorează arhitecților această prezență estivală, de fiecare an.

Pentru prima oară în acest an, deși veniți devreme la Mamaia, cineaștii nu filmează nici plaja nici marea, nici oamenii, dimpotrivă : poți vedea cum ei sînt filmați. Vîlejaturiștii care se bronzează — îndeobște spectatori de filme dornici să se vadă pe ecran — aleargă acolo unde sînt instalate aparatele cineaștilor. Și nu atît ziua, cît în amurg, cînd Teatrul din Mamaia își deschide porțile și-și stinge luminile, proiectînd pe imensitatea ecranelor, un pelican imaculat — emblema primului festival al filmului românesc. Este, așadar, limpede : ne aflăm într-o zodie bună pentru public. Cum va fi ea pentru cineaști, ne-o va spune tocmai duminică seara.., juriul care pînă atunci aplică înțelepciunea populară : „vorba-i de argint, tăcerea — de aur".

Dînd o raită în primele ore ale dimineții, i-am întîlnit pe eroii filmelor în viața de fiecare zi. Fără plete, fără straie de epoca, Emanoil Petruț, „descalecă" cu... liftul hotelului „Perla" și, cu cuiaș se avîntă în valuri. Dacă cineva a remarcat că acesta era „Domnul Tudor" și, mai ales, dacă știe să înoate, se va duce desigur în larg să-i ceară un autograf...

Aflată la o amicală discuție, Flavia Buref și-a lăsat în geamantan bășmăluța eroinelor sale din „Dincolo de brazi", și „Setea", arborînd în schimb o pălăriuță. La rîndu-i, Nell Cobar, creatorul scurt metrajului „Mitică", ne istorisește, plimbîndu-se cu copilul de mînă, ceea ce a urmărit în ultima sa producție. Regizorul Horea Popescu aranjează pentru seara proiecției, filmul său „Dragoste lungă de-o seară". Gopo se plînge ediției speciale a revistei „Cinema", într-un interviu, că nu mai are amor întrucît îl visepește... în filme bune (vezi adică „Pași spre lună" întrat în concurs).

Acestei ambiante tipice festivaliere cosmetii străini îi aduc aportul lor. George Sadoul ne vorbește despre contractul încheiat pentru o nouă ediție în limba română a istoriei cinematografiei. Căutînd să învingă efectele unui drum obositor — a trecut în grabă cu avionul peste Polul Nord ca să nu piardă deschiderea festivalului — producătorul Samuel Gălu de la Hollywood ne delectează povestindu-ne cum a învățat românește în America, de la părinții săi, originari din Banat. Ca și Henry Chapier, criticul ziarului parizian „Combat" este încîntat de tot ce vede și de aceea, preferă oricărui argument o exclamație de bucurie.

Dar cînd amurgul își vestește sosirea, iar cupola celestă a teatrului în aer liber își stinge candelabrul sideral, se adună din nou în stoluri, într-o liniște respectuoasă, peste 1 000 de admiratori ai ecranului. Atunci, cu toții — cineaști, critici ori simpli spectatori — ne recăpătăm pasiunea pentru eroii ce-și țrăiesc destinul într-un dreptunghi de pînză albă. Ne desfătăm, rîdem, aplaudăm din inimă, cu privirile aținîte spre ecranul de lumini și umbre în care talentul cineaștilor se preface și în astă seară, timp de 3 ore, într-o feroastră larg deschisă către inimile noastre.

Eugen ATANASIU
Fotografii : Nicu VASILE

CRONICA TEATRALĂ O CRONICA TEATRALĂ O CRONICA TEATRALĂ

Teatrul Regional București „POVESTE DE IARNĂ" de W. Shakespeare

Modul în care Teatrul Regional București a înțeles să contribuie la comemorarea ilustrului dramaturg, cu reprezentarea unei opere pînă azi niciodată pusă în scenă, contribuie la lărgirea repertoriului Shakespeare. Dacă adăugăm că „Poveste de iarnă" este în mod unanim considerată ca una din cele mai complexe opere ale lui Shakespeare, și că una dintre cele mai dificile la reprezentare, inițiativa teatrului apare cu atît mai demnă de laudă.

„Poveste de iarnă", ea însăși operă de declin a vieții și de final al creației, este o dramă greu definisabilă în care se adună, îndelung filtrate, cele mai multe din sevele shakespeareene, cu cele mai vechi și mai noi viziuni artistice, cu precipitatul celor o mie de experiențe și de meditații asupra omului și societății pe care le-a cuprins sub altfea fațete, în operele sale anterioare. În prima sa parte, drama este tragedia sumbră și demențială a regelui Leontes, cu pedeapsa năpraznică și remușcarea de lungă durată, fără milă ; în a doua parte este pastorala luminoasă cu dansuri, cîntece și ploi de petale, a tinereții dragostei lui Florizel și Perditei, a cărei victorie se decide prin voința îndrăgostiților. Amestecul de tragedie, comedie și poem dă ope.ei o șclipire și o nuanțare nesfîncetată, o străfucire mobilă, inesezabilă, de suav. E o glumă ? E o tragedie ? E o farsă ? False morți care se dezmint după săvîrșirea lor, prunci abandonați în pustie, găsiți de păstor și regăsiți, după o viață, de părinți regali, oameni sfîșiați de urși, dansuri și cuplete, clovni și pungași de bîlciuri și țiamaroace, iată o congiomerare de elemente eterogene ce au excitat nemilos curiozitățile istoricilor și savanților, care practică asupra „Poveștei de iarnă" infinite criptografii, care de care mai ingenioase. Unitatea operei stă în unicul spirit shakespearean al operei, în cel care desparte baosul aparențelor de perenitatea esențelor : în lume e contradicție, iresponsabilitate și nebunie, dar lumea e condusă, în ultimă instanță, de căutarea îndirjită și victorioasă a unui principiu al binelui, adevărului și frumuseții, care se completează și se contopesc într-o radioasă imagine a vieții, căruia „Timpul" (personaj coral al operei) îi este slujitor devotat.

Regizorul G. Teodorescu a încercat unirea în concret a elementelor divergente, — ceea ce e cu totul altceva decît unitatea care se comunică la lectură. Pentru aceasta el a încercat să apropie prima parte de cea de a doua, atenuînd tragicul brutal al comportărilor demențiale ale lui Leontes și al efectelor acestora, printr-o distanțare critică activă. Efectul nu putea fi decît al unei relevări a grotescului în care se prăbușise raționea și măsura și care trebuie să dea nota principală a imaginii. Pe de altă parte, însăși brutalitatea absurdă și vertiginoasă a întîmplărilor sugerează ideea unei parabole, a unui joc de idei încarnate, ceea ce poate duce la o viziune convențională, rece și voită. Partea a doua, poemul și bufoneria, pun mai puține probleme, și astfel, apropiate de prima, își pot da friu liber în toate direcțiile, sub semnul comicului, grației și spontaneității. Spectacolul are ritm, armonie, inteligență, are un specific al său, e un lucru viu, convingător, care se comunică nemijlocit.

Are și scăderi, are goluri, are insuficiențe ? Are chiar față de propria sa intenție. Iată o pildă : decorul lui Paul Bortnovski, foarte ingenios, de tipul, cum se zice, „funcțional", dar, în același timp, plin de sugestii istorice și simbolice, dedus din viziunea foarte verosimil shakespeareană a teatrului în teatru, la formă improvizației populare, — decorul acesta, așadar, nu a izbutit să devină axul unei organice mișcări actoricești.

Interpretarea, de asemenea, are deficiențe, și se poate afirma că, în general, ea nu a atins, pe întreg nivelul său, plafonul intenției regizorale. În rolul regelui Leontes, Cornel Gîrbea, actor de la o vreme în neîncetat progres pe direcții variate, a avut cea mai grea sarcină : el a avut momente foarte bune, dar metoda brechtiană a fost aplicată cu unele stîngăcii vizibile, ceea ce a dus tocmai la pierderea metodei. Regele Polixenes a fost interpretat de Silviu Stănculescu, limpede, calm, liniar, cu o simplitate care a dat uneori rezultate bune, dar care prea tinde să devină elementul de identitate al tuturor rolurilor jucate de acest actor. Cele două mari roluri feminine mature au fost interpretate de Angela Marcri, care ne-a dat o imagine multumitoare a reginei Hermiona, fără strălucire, cu insuficientă modulație ; Victoria Dinu, care a simplificat excesiv rolul atît de bogat, atît de atrăgător al bunei și înțeleptei Paulina, și care, între alte omisiuni, a uitat să îmbătrînească măcar cu o zi, de-a lungul celor 16 ani ai acțiunii. Vin la rînd : Voicu Jorj, foarte promițător tînăr actor de comedie, care nu a avut însă capacitatea de elan poetic cerută de rolul lui Florizel, tot timpul handicapat și de supărătoare insuficiențe vocale (și care, nici în rolul „Timpului", nu a găsit accentul aparte necesar simbolului său) ; Rodica Popescu, foarte încurajătoare întruchipare a Perditei, cu nevoia unei mai adînci sublimizări a emoției. Personajele comice de tipul specific fanteziei shakespeareene, au fost interpretate în ordinea următoare : Păstorul, tată adoptiv al Perditei, de către Marius Marinescu, simpatic, dar fără invenție ; fiul său, de către Dimitrie Dunea, mobil, spontan, deseori foarte inspirat ; pungașul Antolycus, de către Mihai Păladescu, ca întotdeauna suculent, cu realâ dimensiune scenică, dar cu lipsuri în intonația care trebuie reparată ; Dorina Lazăr și Anda Caropol, la început doamne de curte regală, apoi tărăncuțe de idilă pastorală, au avut, în mod egal, excelentă prezență scenică, contribuind cu mult aplomb, grație și umor, la vivacitatea scenelor cîmpenești, cu dans și cîntec. Constantin Rășchitor, în crediniosul Camillus, a jucat cu discreție și sobrietate, ceea ce nu a izbutit să realizeze Eugen Petrescu în rolul nu mai puțin simpatic al lui Antigonus.

Subliniind încă o dată calitățile majore ale spectacolului, fără a uita lipsurile și fără a ignora limitele, **Poveste de iarnă** trebuie să placă și să atragă, și se afirmă ca una din cele mai dificile și mai îndrăznețe realizări ale actualei stagiuni.

Radu POPESCU

TREI TINERI SOVIETICI care cîntă atît la instrumente, cît și vocal — Iuri Balașov, Iuri Epifanov și Alinar Vikroiov — au alcătuit o formație ce interpretează într-o manieră originală un variat repertoriu. Pentru calitățile lor muzicale au fost aleși recent membri de onoare ai clubului „Cavern" din Liverpool (Anglia).

De peste hotare

O SONATĂ pentru vioară și pian, de Mihail Iora, a fost prezentată recent auditorilor franczi în cadrul unui program consacrat exclusiv unor prime audiții, organizat de societatea națională de muzică din Paris.

UN NUMĂR de 227 de tablouri, sculpturi, tapiserii și obiecte prețioase din 19 muzee austriece, au fost transportate la Versailles pentru a fi expuse aici în scopul de a evoca creația artistică vieneză a secolelor trecute.

La ce lucrați?

Răspunde cîntăreața Valeria Rădulescu

Într-o după-amiază de iunie, într-un apartament al noilor blocuri din Floreasca. Ne aflăm în dialog cu cîntăreața VALERIA RĂDULESCU, de la Teatrul de Stat de Operetă, pe care am întrerupt-o de la repetiții.

— Parcă n-am mai auzit aria pe care o cîntați mai înainte.

— E și normal. Colectivul Operetei pregătește în cinstea zilei de 23 August o premieră românească : „Țîrgul de fete" de Filaret Barbu. Eu, împreună cu două colege, pregătesc rolul Dariei.

Ne interesăm de subiectul operetei.

— Este vorba de o poveste de dragoste petrecută printre mineri, Daria, ingineră la Lupeni, se îndrăgostește de tînărul minier Ștefan. Apar diferite complicații inerente operetei. Finalul, îl bănuiți... se căsătorește...

— Cum v-ați documentat ?

— Anul trecut, la invitația direcției minei din Lupeni am dat un recital la Palatul cultural împreună cu tenorul Nicolae Țăranu, susținuți de Filarmonica din Lupeni. Apoi am mers prin abataje.

— Deci, cum s-ar spune sînteți aclimatizată...

Și fiindcă tot stăm de vorbă, am dori să cunoaștem fugar drumul dv. în artă...

— În 1955 — absolventa a Conservatorului „Ciprian Porumbescu"... Activitate în corul Operei pînă în 1959. În urma unui concurs tînut în acelaș an am intrat la Operetă. Debutul — în Prințesa din „Vînzătorul de păsări". Au urmat apoi Ana Glavari din „Văduva veselă", „Rosemarie", Marta din „Lăsați-mă să cînt", Bella Giretti și Ana Elisa din „Paganini", Anica din „Anton Pann", Cianita...

— Cel mai mare succes ?

— Cred că Ana Glavari din „Văduva veselă".

— Alte activități pe linia creației artistice ?

În acest an am dat concerte de lieduri, arii din opere și operete în Sala Dalles și la Sala Palatului. Chiar de curînd am înregistrat pentru radio un recital de lieduri, printre care trei românești de Carmen Petra, în primă audiție.

C. R.

DEBUTURI PE SCENA OPEREI

Elena Dacian și Sergiu Stefanski au debutat pe scena Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. în „Giselle" de Adolphe Adam. Evoluția celor doi tineri balerini a fost primită cu căldură și răsplătită cu aplauze de către public. (În fotografie, un moment al acestui spectacol coregrafic, cu Elena Dacian și S. Stefanski).

★

Cu multă simpatie au primit spectatorii bucureșteni și apariția sopranei Mireille Constantinescu, de la Opera din Cluj care, pentru a doua oară în Capitală, a cîntat rolul titular din „Lakme".

Fotografia : Ion POPOVICI

VĂ POVESTIM FILMUL :

„Ocolul pămîntului în 80 de zile"

O PRODUCȚIE A STUDIOURILOR AMERICANE DISTINSĂ CU PREMIUL „OSCAR"

Totul a pornit de la un pariu — cu și în cartea cu același titlu a lui Jules Verne a cărei acțiune o vom urmări pe ecran : gentlemanul Phileas Fogg a stabilit cu amicii săi de la „Reform — club" că peste 80 de zile de la plecare, exact la ora 9 fără un sfert se va întoarce în același loc de unde a plecat după ce, bineînțeles, va fi făcut înconjurul întregului glob.

Astfel începe suita nepreavăzutelor și extraordinarelor sale aventuri. Trecînd deasupra Franței, călătorii balonului admiră străvechile castele, apoi Alpii sudici, după care aterizează într-un port spaniol. De aici pe bordul unui vapor vor sosi la Marsilia, iar acolo se vor îmbarca pe altul care-i va duce în India, la Bombay. Pe drumul de la Bombay la Calcutta, Fogg salvează o tînără prințesă indiană care urma să fie arsă pe rug, care apoi îi va însoți în călătoria lor. Dar în afara prințesei, cei doi au un partener nedorit de călătorie care le urmărește pe dedesubtul celor 16 ani ai acțiunii. Vin la rînd : Voicu Jorj, foarte promițător tînăr actor de comedie, care nu a avut însă capacitatea de elan poetic cerută de rolul lui Florizel, tot timpul handicapat și de supărătoare insuficiențe vocale (și care, nici în rolul „Timpului", nu a găsit accentul aparte necesar simbolului său) ; Rodica Popescu, foarte încurajătoare întruchipare a Perditei, cu nevoia unei mai adînci sublimizări a emoției. Personajele comice de tipul specific fanteziei shakespeareene, au fost interpretate în ordinea următoare : Păstorul, tată adoptiv al Perditei, de către Marius Marinescu, simpatic, dar fără invenție ; fiul său, de către Dimitrie Dunea, mobil, spontan, deseori foarte inspirat ; pungașul Antolycus, de către Mihai Păladescu, ca întotdeauna suculent, cu reală dimensiune scenică, dar cu lipsuri în intonația care trebuie reparată ; Dorina Lazăr și Anda Caropol, la început doamne de curte regală, apoi tărăncuțe de idilă pastorală, au avut, în mod egal, excelentă prezență scenică, contribuind cu mult aplomb, grație și umor, la vivacitatea scenelor cîmpenești, cu dans și cîntec. Constantin Rășchitor, în credincriosul Camillus, a jucat cu discreție și sobrietate, ceea ce nu a izbutit să realizeze Eugen Petrescu în rolul nu mai puțin simpatic al lui Antigonus.

Subliniind încă o dată calitățile majore ale spectacolului, fără a uita lipsurile și fără a ignora limitele, **Poveste de iarnă** trebuie să placă și să atragă, și se afirmă ca una din cele mai dificile și mai îndrăznețe realizări ale actualei stagiuni.

Radu POPESCU

Ajunși pe continentul american cu un alt vas, Fogg și Passepartout traversează Statele Unite cu trenul dar, în drum, au de furcă cu Pieile roșii.

Din America cei doi pleacă spre casă cu un vas de mărfuri, fără însă a fi lipsiți de noi peripeții întrucît rămîn fără combustibil în mijlocul oceanului. Abia sosiți acasă, Fogg era însă cît pe-aci să piardă pariul întrucît este întemnițat de Scotland Yard, pînă la descoperirea adevăratului jefuitor al băncii Angliei. Cum însă, mergînd tot timpul după soare cîștigaseră o zi, totul se rezolvă cu bine și Fogg sosește punctual la club cîștigînd astfel pariul.

★

În distribuția filmului se numără artiști binecunoscuți publicului nostru : David Niven, Cantinflas, Shirley Mac Laine, Martine Carol, Charles Boyer, Fernandel, Frank Sinatra, John Clynis, John Mills, Marlene Dietrich și alții.

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VIII — Nr. 352 • Sîmbătă 4 iulie 1964 • 8 pagini — 1,50 lei

Din sumar

ORAȘUL LUI TOM SAWYER
Pagina a 2-a

Ingineri care proiectează... după natură
Pagina a 4-a

PAGINI DIN ALBUMUL JOCURILOR OLIMPICE MODERNE
Pagina a 5-a

PE DRUMUL SĂRII

De abia scăpat din încleștarea munților Ciucului, Trotușul pornește iute la vale, cotind pe după stîncile abrupte ale Tarcăului. Apoi își croiește larg valea ce-i poartă numele.

Nespus de pitorească, bogată și mîndră în primenirile ei de azi, Valea Trotușului se oferă călătorului generoasă și ospitalieră.

Panglica albă a șoselei șerpuiește de o parte și de alta a Trotușului. Apare Comănești, cu coșurile înalte ale termocentralei, cu silueta impunătoare a noului siloz de cărbune, cu șirurile de blocuri din cartierul Zăvoi.

Mai întîi, ne oprim la sectorul R.A.L. al Întreprinderii carbonifere. Știți ce înseamnă R.A.L.? Sînt inițialele minelor Rafira, Asău și Lumina, legate — în urma sistematizării și modernizării lor — printr-o galerie centrală pe care circulă vagonetele încărcate cu cărbune remorcate cu ajutorul locomotivelor Diesel și electrice.

Nicolae Bilbiie, maistru șef la mina Rafira, ne spune:

— Ei, vă place cum ne-am înnoit minele? Mai să nu cunoști locurile.

S. MIRCESCU
Const. AZOIȚII

(Continuare în pag. a 3-a)

LA INTERSECȚIA A DOUĂ SECOLE

POPAS ÎN CASA PICTORULUI GH. M. TATTARESCU

REPORTAJUL ÎN PAGINA A 3-A

Discuție lîngă o fereastră

De la ultimul etaj al maiestosului Palat al Culturii, unde se află și sediul D.S.A.P.C.-Iași, privirile îmbrățișează întreaga panoramă a luncii Bahluiului, populată acum de șiruri de blocuri semețe. În fund, la stînga, se întrevăd siluetele masive ale întreprinderilor din noua zonă industrială: hale, coșuri de fum, silozuri.

Aici, lîngă fereastra larg deschisă, am stat de vorbă cu tov. GEORGE POHRIB, director adjunct al D.S.A.P.C. Machetele și schițele care împodobeau pereții biroului său aveau confirmarea vie în imaginea amplă pe care retinele noastre o înregistrau de acolo, de la înălțime.

— Aici sînt machetele, acolo este realizarea lor, *ne-a spus interlocutorul nostru.*

Și astfel am avut posibilitatea să înțelegem mai bine, pe viu, transformările ce se petrec în bătrînul oraș moldovean.

Subiectul discuției? Noul cartier Socola-Nicolina și — legat de acesta — perspectivele edilitare și arhitectonice ale Iașului.

Numele sînt vechi, cunoscute nu numai de locuitorii orașului. Amintesc imediat o imagine tristă, dezolantă. Pe un teritoriu de aproape 100 hectare, plin de bălți care ajungeau în pragul locuințelor, se îngrămădeau haotic cosmelii așezate într-o rînă, hanuri și circiumioare dubioase, dughene insalubre. În aceste, să le spunem, case construite din chirpici și vălătuci, rare ori din cărămidă nearsă, locuia populația trudită a urbei, ceferiștii și țesătorii. „Broscăria", așa erau poreclite cartierele Socola și Nicolina.

— Eu, care am trăit pe aceste meleaguri, *ne spunea tov. Pohrib,* pot afirma că sînt inimaginabile condițiile în care era silită să locuiască populația muncitoare din oraș. Străzile, absolut toate străzile, erau nepavate. Cînd rare-ori cîte o mașină apărea în cartier, nori de praf se împrăștiau deasupra bojdeucilor acoperite cu carton, dintre care multe aveau pereții căptușiți cu bucăți de tablă. În aceste condiții, vă închipuiți ușor că diferența pînă la blocurile moderne, la dotările tehnico-sa-

Paul MARIAN
M. BERAM

(Continuare în pag. a 3-a)

Blocuri de locuințe din cartierul Socola

Noutăți pentru TURIȘTI

- Articole pentru munte, mare etc.
- Corturi, saltele-fotoliu pneumatice.
- Modele noi de umbrele pentru plajă.
- Lansetă din fibre de sticlă pentru pescuit.
- Șah cu piese magnetice.
- Rucsac cu cadru metalic.

Acum în plin sezon estival, stațiunile de la munte și de la mare primesc tot mai mulți vizitatori. Oficiul Național de Turism organizează — îndeosebi la sfîrșit de săptămînă — excursii în diferite locuri pitorești din țară.

Cei care pleacă, fie în stațiune, fie în drumeție, spre crestele munților, spre rezervații naturale, peșteri etc., fie la pescuit sau chiar într-o „oază" mai apropiată — cum e de pildă strandul — au nevoie de un anumit echipament, de un minimum de articole turistice. Întrucît în acest domeniu ni se oferă și în actualul sezon un număr de articole nou produse, am solicitat în acest sens amănunte de la tov. **THEODOR BĂDIC, director adjunct al Întreprinderii de materiale sportive din Ministerul Comerțului Interior.**

— Așa dar, înainte de a pleca la drum, de ce avem nevoie?

— **În primul rînd de un rucsac. În magazinele de specialitate s-a pus în vînzare un model nou de rucsac cu cadru metalic. Introducerea acestui cadru prezintă avantajul că greutatea nu mai apasă direct pe spatele turistului, ci e repartizată uniform pe toată suprafața rucsacului; în a-**

Mircea SCRIPCĂ
Fotografii: Ion POPOVICI

(Continuare în pag. a 4-a)

Baia Mare-i tot mai mare

Acesta-i răspunsul pe care l-a primit un pasager în timpul escalei de la Cluj a avionului nostru, la întrebarea sa: Cum e Baia Mare?

Știam și eu din auzite. Cînd am ajuns în preajma ei am privit-o de la înălțimea avionului, ce cobora lin la aterizare. Priviți-o și dumneavoastră! Tot din avion. (Fotografia nr. 1).

Nu de mult, în spațiul vast acoperit astăzi de clădirile noi, era cîmp. Evident, atunci Baia Mare era mai mică. Dar localnicul care mi-a sugerat titlul, nu spunea că e mai mare, ci că „e tot mai mare", și avea multă dreptate. Orașul crește pe zi ce trece și nu numai în spațiul tridimensional. Coborînd din avion, parcurgîndu-i străzile și vecinătățile, vă puteți convinge singuri. O veți descoperi de la nivelul pietonului. În raport cu imaginea aeriană a orașului, facem împreună constatări noi: străzi largi, asfaltate, iluminate fluorescent, autobuze comode pentru transportul urban iar sus, pe acoperișurile blocurilor, multe antene de televiziune (dacă nu se văd bine în fotografia nr. 2, atunci priviți fotografia nr. 3).

În sfîrșit, am vrut să dau și alte imagini din oraș — școli, parcuri, noi construcții și cîte altele are un asemenea oraș în plină înnoire. Dar un fotoreportaj nu poate cuprinde totul. Amintindu-mi că statisticile moderne — inclusiv cele ale O.N.U. — consideră consumul de apă pe cap de orășan, ca pe unul din indicii traiului civilizat, am adăugat fotografia nr. 4, reprezentînd construcția barajului care nu departe de oraș închide valea Firizei creînd

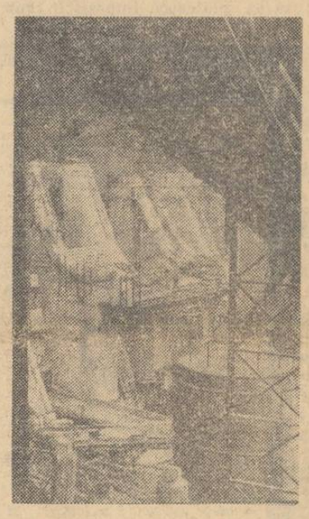

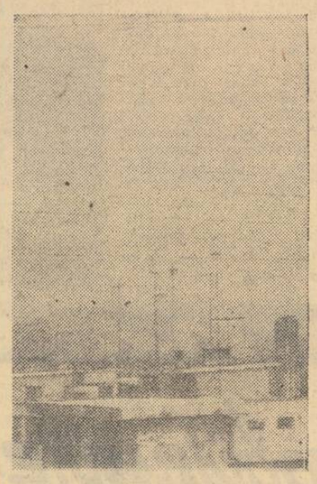

un lac de acumulare în stare să asigure orașului toată apa de care are nevoie. Acum (fotografia a fost făcută cu cîtva timp în urmă) barajul este într-un stadiu mai înaintat. Cu ritmurile înnoirilor din zilele noastre riști uneori să prezinți și imagini oarecum depășite. Nu poți decît să atragi atenția cititorului asupra acestui lucru, rugîndu-l să aibe în vedere mereu că realitatea s-ar putea s-o fi luat înaintea relatărilor tale.

Neîndoios, avea deplină dreptate tovarășul meu de avion!

„Baia Mare-i tot mai mare!" și, — adăugăm noi — în toate sensurile vieții moderne.

P. CONSTANTINESCU

Salcia

De dimineață, înainte de a ieși soarele, la răscrucea din marginea satului s-au întîlnit toți colectiviștii din echipa lui Drăgan; de aici de la răscruce pornesc drumurile spre cîmpie. Echipa lui Drăgan face parte din brigada I de cîmp a gospodăriei colective „Viitorul" din comuna Racovița și zorul ei e mare: a început prașila a treia la porumb. Mai întîi pe cîmp trec tractoarele iar apoi, în urmă colectiviștii îndreaptă ce mai e de îndreptat. Cei din echipă s-au sculat cu noaptea-n cap, așa cum fac în fiecare zi pe timpul muncilor la cîmp. Drumul pînă la Crucea sau pînă la Suligatu, unde sînt tarlalele brigăzii, e lung și plecarea tîrzie nu e treabă de om harnic.

Ajunși la tarla, oamenii privesc o clipă șirurile drepte de porumb, mulțumiți că a „pornit" bine, apoi, fără alt îndemn, se înșiră la capăt de rînd. Sapele se ridică ritmic și cu spor. În echipă sînt numai oameni unul și unul. Nici nu s-a încheiat un ceas de muncă și Marin Cioran, Dumitru Manolescu, Dan Mărculescu, Costel Dragu, Elena Cireașă au ajuns cu prășitul undeva departe, acolo unde terenul se lasă domol în jos, formînd o vîlcea. Curînd oamenii se vor pierde după costișă, reapărînd apoi, tîrziu, pe partea cealaltă.

Mai spre prînz, Marin Cioran se îndreaptă de spate și privește în zare. Întindere — cît vezi cu ochii: covoare de grîu, de porumb, de floarea-soarelui se întind, prelungindu-se de-a lungul costișei, urcînd

Tudor BARAN

(Continuare în pag. a 3-a)

PE FIRUL EVENIMENTELOR

Ce fel de om o fi fost ţăranul Dicaeopolis? Naiv? Egoist? Pripit? Greu de spus. Se ştie doar că sătul de război şi nemaiavînd răbdare să aştepte rezultatul tratativelor, Dicaeopolis a încheiat singur un tratat de pace cu Sparta pentru el şi familia sa. Contemporanii au posibilitatea să-l cunoască doar prin intermediul dialogului uneia din comediile lui Aristofan. Poate dacă pe vremea marelui dramaturg grec s-ar fi aplicat metoda preconizată de profesorul Robert Ettinger de la colegiul din Michigan, ar fi existat cel puţin o posibilitate ca Dicaeopolis să fie păstrat şi adus ca martor. Profesorul Ettinger a propus construirea de cimitire frigorifice unde să fie păstrate la rece corpurile omeneşti pînă cînd se vor descoperi mijloacele medicale pentru reînvierea şi regenerarea lor. Din păcate, trebuie să ne mulţumim doar cu metoda de imortalizare mai puţin... rece dar mai realistă a lui Aristofan.

Aşadar, martorul Dicaeopolis afirmă că graţie acţiunii sale a ajuns să se bucure de prosperitate şi pace. Unde vor fi citate mărturiile sale? Nu la un proces ci la mai multe care, pare-se, vor avea loc în S.U.A. şi unde pe banca acuzaţilor se vor afla diferiţi contribuabili iar de partea opusă reprezentanţii serviciilor de încasare a impozitelor din Ministerul de Finanţe. Contribuabilii aparţin organizaţiei „Peacemakers" („Cei ce fac pace") ai cărei membri refuză să plătească impozitele sub motivul că acestea servesc cheltuielilor militare. Ei denumesc acţiunea lor drept „dezarmare personală care arată calea spre dezarmarea mondială".

Cîntăreaţa Juan Baez din Washington nu vrea să plătească nimic. Librarul Roy Kepler din San Francisco plăteşte numai 40 la sută din impozitele ce-i revin din cauză că

ECONOMIE ŞI RISIPĂ

„60 la sută din buget este destinat genocidului".

Reprezentanţii Ministerului de Finanţe sînt de părere că prin această acţiune membrii organizaţiei „Peacemakers" nu asigură atît pacea, dezarmarea, cît propria lor prosperitate. Unul din funcţionari spunea: „Oamenii care au obiecţii împotriva cheltuielilor militare ar trebui să exercite presiuni asupra Congresului pentru a obţine dezarmarea". Nu trebuie de aci trasă concluzia că funcţionarul cu pricina ar fi devenit cu voie un convingător propagandist al acţiunilor de masă în favoarea politicii de dezarmare. El, pur şi simplu, a căutat argumente puternice pentru a-şi face meseria de încasator de impozite. Şi nu e vina lui dacă nu a putut găsi altul, dacă i s-a impus ca autoevidentă, o idee care preocupă de mult activitatea luptătorilor pentru pace.

La conferinţa dezarmării de la Geneva, se discută tocmai în aceste zile problema elaborării unui apel către toate guvernele în vederea reducerii cheltuielilor militare. Un astfel de apel care ar determina eliberarea resurselor înghiţite de bugetele militare ar fi o acţiune mult mai eficace decît acte izolate de „dezarmare personală" care de fapt nu duc la mare lucru. Pentru că încasatorii de impozite au găsit o soluţie şi încă avantajoasă pentru buget. De pildă, librarului Kepler care aplică „dezarmare personală" de 9 ani, Ministerul de Finanţe îi retrage din conturile pe care le deţine la bancă în fiecare an o sumă echivalentă cu impozitele neplătite plus o dobîndă de 6 la sută pentru întîrziere. S-ar putea ca ţăranul Dicaeopolis să spună că pe vremea lui nu existau conturi de bancă. E drept. Dar nici arme nucleare. Cheltuielile pentru subvenţionarea înarmărilor nucleare reprezintă o enormă risipă de resurse. Tot aşa acţiunile de „dezarmare personală" o risipă de timp şi energie.

Dacă ar trăi, Aristofan şi-ar trimite întreprindul personaj cu o petiţie la tratativele de la Geneva. Şi nu odată.

N. LUPU

Statuia ridicată în oraşul Hannibal în amintirea nemuritorilor eroi ai lui Mark Twain — Tom Sawyer şi Huckleberry Finn

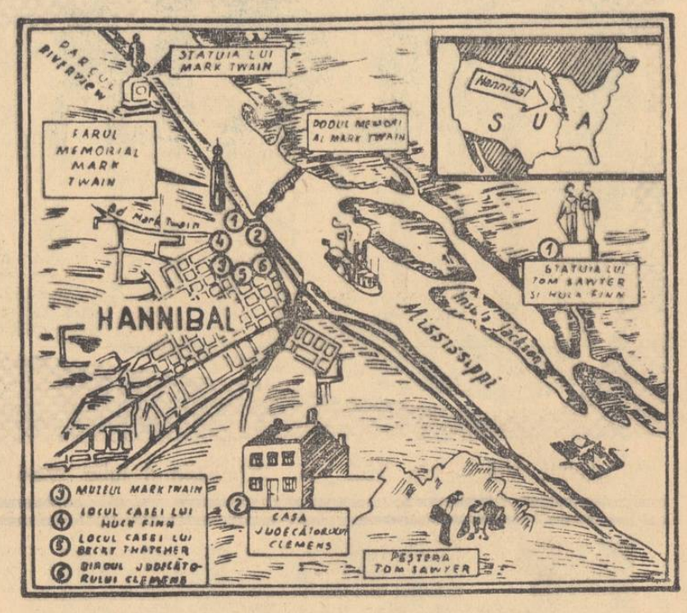

Oraşul lui Tom Sawyer

Aventurile lui Tom Sawyer într-un cimitir în miez de noapte, pe ostrovul din mijlocul învolburatului „Old Man River", în misteriosul labirint al peşterii, păţaniile sale la plicticoasa şcoală de duminică şi în căminul îmbietor al mătuşii Polly au însufleţit imaginaţia multor generaţii de oameni tineri. In fiecare an, 120 000 de americani vin în pelerinaj în oraşul lui Tom Sawyer.

Ne aflăm în oraşul Hannibal, în statul Missouri, pe malul fluviului Mississippi. În anul 1679, pe meleagurile unde mai tîrziu avea să se ridice oraşul lui Tom Sawyer, se înălţau încă spre cer focurile de tabără ale indienilor. Anul 1819. La poalele unei coline, înalte de 75 metri, nu departe de Mississippi, într-un loc numit Lovers Leep, s-a statornicit un oarecare Moses Bates. Curînd a luat fiinţă aci o mică aşezare pe care unul dintre pionieri a botezat-o Hannibal, şi în care, în 1827, nu vieţuiau decît cinci familii.

In acest orăşel, a cărui populaţie, cu timpul, se ridica la o mie de suflete, a poposit în anul 1839 judecătorul John Clemens. Acesta îşi pierduse, în criza economică din 1834, întregul avut. La tîrguşorul Florida, la nord de St. Louis, îşi cîştiga existenţa ca băcan, fiind totodată consultat de concetăţeni ori de cîte ori se ivea vreo pricină. In cele din urmă, fu ales judecător. Aici, în tîrguşorul Florida, nevasta îi născu, la 30 noiembrie 1835, cel de al şaselea copil, care primi numele de Samuel Langhorne. Samuel nu împlinise nici patru ani, cînd familia se mută în localitatea Hannibal. Pe malurile fluviului Mississippi şi-a trăit copilăria cel ce avea să devină scriitorul Mark Twain. Iar în cartea „Aventurile lui Tom Sawyer" aflăm zugrăvite aceste locuri şi întîmplările din primii ani de viaţă.

Hannibal — sau St. Petersburg, cum este denumit orăşelul în carte — era, în ciuda portului în plină dezvoltare şi a unei industrii a cărnii care prospera, un loc uitat de lume. Apariţia unui străin, tînăr sau bătrîn, bărbat sau femeie, era considerată de toată lumea un adevărat eveniment.

Nu însă de micul Tom. Pentru el exista altă lume, plină de farmec şi nicicînd explorată îndeajuns. Iată, bunăoară, fluviul pe care pluteau, încărcate pînă-n vîrf, grelele vapoare venind de la New Orleans: un loc de joacă fără seamăn. Dincolo de Hannibal, Mississippi se desface în cîteva braţe. La vreo 3 mile sud de acest oraş, într-un loc unde fluviul nu avea decît lăţimea de aproximativ o milă, se află o insulă nelocuită, mai mult lungă decît lată, împădurită, terminîndu-se într-o dună de nisip. Ce putea fi mai nimerit pentru a duce la împlinire aventura ce şi-o imaginaseră cu atîta ardoare. Este vorba de insula Glasscocks Island, denumită mai tîrziu de către concetăţenii săi, Jackson-Island, aşa cum figurează în cartea neîntrecutului povestitor.

Acolo, în afara cunoscutelor peripeţii, micul Tom trece şi prin înfricoşătoarea aventură din peşteră, în labirintul căreia s-a rătăcit împreună cu Becky Thatcher, şi în care se refugiasse, în acelaşi timp, şi indianul Joe. Această peşteră constituie astăzi unul din locurile de atracţie pentru cei ce vizitează oraşul Hannibal.

După unele presupuneri, peştera a slujit în anii premergători războiului de secesiune drept staţie a aşa-numitei „căi ferate subterane". Adversarii sclaviei organizaseră această cale ferată pentru a înlesni fuga sclavilor negri în spre statele americane din nord.

Orice ghid care se respectă nu va neglija să atragă atenţia vizitatorului asupra unei stînci, de o configuraţie ciudată, amintind contururile unei cruci. Ştim din această carte că sub această cruce Tom şi Huck au găsit fabuloasa comoară a lui Joe. Ghidul n-o să ignore nici acel loc unde Tom şi Becky Thatcher au privit cu înfrigurare la ultimele pîlpîiri ale luminării...

Prototipul lui Becky Thatcher a fost Laura Hawkins. Ea locuia, prin anii 40 ai secolului trecut, peste drum de casa judecătorului Clemens. L-a zărit pentru întîia oară pe viitorul scriitor într-o zi de vară, cînd acesta executa dinaintea casei sale figuri acrobatice, aşa cum procedează Tom Sawyer pentru a atrage atenţia lui Becky. De altfel, Laura Hawkins a rămas toată viaţa ei legată printr-o duioasă prietenie de Mark Twain. Au fost în corespondenţă şi s-au întîlnit pentru ultima dată cu doi ani înainte de moartea scriitorului, în 1908. Laura Hawkins a murit în anul 1928. Avea 91 de ani.

De neretinderi

DE PRETINDERI

ARGENTINIANUL Alfredo Servido a cucerit recent un nou record mondial de rezistenţă la... pian. El a rezistat cu mîinile pe clape, cîntînd la acest instrument timp de 100 de ore în

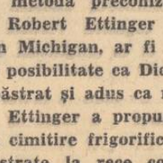

şir. Prin „performanţa" sa noul „campion" a doborît recordul realizat de alţi doi asemenea pianişti — unul american şi altul francez — a căror rezistenţă a fost de „numai" 96 de ore.

●

UN GRUP de biologi japonezi, sub conducerea profesorului Yakushi, a stabilit că ciripitul păsărilor este cel mai eficace antidot împotriva... tracului, mai cu seamă în cazul elevilor şi al studenţilor. Această teză este în prezent experimentată, pe scară mai largă, la Tokio, instalîndu-se, în cîteva şcoli, colivii cu păsări. Rezultatele de pînă acum ale experienţelor duu dreptate grupului de biologi. Metoda prezintă însă şi un dezavantaj. Ciripitul păsărilor acoperă adesea şi vocea profesorilor, în timpul lecţiilor...

●

BOGĂŢIA vocabularului ştiinţific, în toate domeniile, sporeşte necontenit. Aşa, de pildă, în chimie sînt actualmente folosiţi aproximativ două milioane de termeni, în electronică circa 50 000 de termeni de specialitate.

●

IN REGIUNEA RUHR, au fost găsite într-o apă subterană conţinînd sare de calcar, bacterii de forme primitive avînd o vechime de circa 230 milioane ani. Introduse în soluţie vie, bacteriile „sărate" au reînviat şi sînt în prezent considerate ca cele mai vechi vietăţi din lume. Despre această descoperire a relatat profesorul vest-german Pilger, preşedintele Societăţii Geologice din R.F.G., la o conferinţă de presă.

Patina cu rotile motorizate

Primăvara şi mai ales vara, copiii înlocuiesc patinele de gheaţă cu cele pe rotile, cum li se spune, fiecare dintre ele avînd cîte patru mici rotile. Recent, în Franţa, s-a fabricat un nou model de patine, patine cu rotile motorizate. Ele sînt prevăzute cu un motoraş micuţ, uşor portabil pe umeri, motor prevăzut ca oricare altul cu un accelerator, un schimbător de viteze. Pentru a corespunde noilor cerinţe, rotilele sînt prevăzute cu pneuri de cauciuc (în fotografie). Viteza pe care o dezvoltă aceste patine este de 26 km pe oră. Ele pot fi întrebuinţate cu prilejul unor întreceri şi demonstraţii sportive, pentru servicii de mesagerii şi pot fi închiriate cu ora de amatori.

E LESNE de închipuit stupefacţia acelui medic din oraşul vest-german Soltau (Saxonia inferioară) cînd, deschizînd uşa cabinetului său medical spre a striga, cu obişnuita rutină profesională: „să poftească următorul", în sala de aşteptare a intrat un... tanc. Fireşte, că nu venise pentru... consultaţii medicale. Tancul făcea parte dintr-o coloană de blindate care trecea tocmai pe acea stradă a oraşului şi

cum conducătorul ei a pierdut controlul asupra maşinii, aceasta a intrat prin zidul casei direct în sala de aşteptare a cabinetului medical...

●

UNA din reuşitele excepţionale ale horticulturii mondiale este aşa-numita orhidee Cymbidium, obţinută prin încrucişare de către specialişti danezi. Rod al unei trude îndelungate, această orhidee, unică în lume, atinge înălţimea de cca. 1 metru şi jumătate. Planta are 60 de flori de un verde-pal.

●

PRINTRE CEI care se vor întrece pentru titlul olimpic la săritura în înălţime, în cursul Jocurilor Olimpice de la Tokio, se află şi Mohamed Idriss din Republica Ciad, a cărui performanţă de pînă acum este de 2,10 m. Dacă va reuşi sau nu să bată recordul în această disciplină sportivă rămîne de văzut. Un record el deţine în orice caz: la vîrsta sa, de 22 ani, Mohamed Idriss este cel mai tînăr... ministru al lumii; e ministrul tineretului şi al sporturilor din tînăra republică africană Ciad.

●

IN CADRUL eforturilor pentru reducerea accidentelor de circulaţie, poliţia din Amarillo (Texas) a organizat o campanie pentru „plimbări de sfîrşit de săptămînă, fără accident". Rezultatul: 33 de accidente de automobil, din care două provocate de automobile ale... poliţiei.

DE PRETINDERI

De neretinderi

Furturi neobişnuite

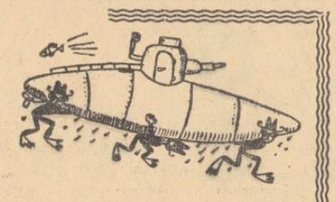

Despre cîteva furturi neobişnuite vrem să vă relatăm în rîndurile ce urmează. In statul Ohio din S.U.A. o patrulă a primit ordin să prindă hoţii care au furat un pod de fier lung de aproximativ 17 m. Furnizînd date în plus pentru a ajuta la prinderea hoţilor, poliţia a arătat că este vorba despre podul ce trecea peste un rîu în apropiere de o rezervaţie din Cleveland. Răufăcătorii au folosit lămpi cu acetilenă, au tăiat schelăria metalică a podului şi l-au transportat într-o direcţie necunoscută. Iată alt caz, poate şi mai neobişnuit: la Chicago, în plină zi şi în văzul lumii, nişte hoţi au furat o casă cu şapte etaje. Casa era în construcţie şi cofrajul se înălţase pînă la ultimul etaj. Era o zi de sărbătoare cînd în faţa şantierului opriră şapte camioane din care coborî o echipă de „lucrători". Ei se apucară de zor de lucru şi demontară edificiul ce se înălţa, bucăţică cu bucăţică, după care totul fu încărcat şi transportat. Nimeni nu se gîndi să-i oprească.

In arhivele poliţiei australiene figurează cazul de furt al unui vagon de marfă. Intr-o noapte în împrejurimile Sidney-ului un vagon garat pe o linie moartă a dispărut fără urmă.

Există, după cum se vede, şi „specialişti" care fură submarine. Poliţia britanică a reţinut în zona bazei militare maritime Portsmouth, şase bărbaţi care transportau de pe teritoriul bazei, demontat în părţi componente, un submarin. Răufăcătorii erau înzestraţi cu instrumente perfecţionate, îmbrăcaţi fiind în costume de scafandri.

Un foarte curios caz este cel întîmplat lui mister Reynolds din Alabama. Cele două automobile ale sale erau adăpostite în garajul din faţa casei în care locuia. Mare a fost mirarea sa de a doua zi dimineaţa cînd aruncînd privirea pe fereastră văzu cele două automobile sub cerul liber, iar garajul dispăruse de parcă-l înghiţise pămîntul. S-a stabilit că răufăcătorilor nu le-a trebuit mai mult decît o oră pentru demontarea garajului şi transportarea lui. Operaţia a fost urmărită de vecinii lui Reynolds care însă nu au intervenit crezînd că se lucrează la cererea proprietarului.

Din parcul zoologic al oraşului New-Delhi s-au furat şase cobre regale veninoase. Iar dintr-un circ american a fost furat un... tigru. Iată cum au procedat hoţii: de cuşca tigrului amplasată pe un teren viran, s-a apropiat un camion pe care era montată o altă cuşcă. Cuşca tigrului a fost deschisă şi felinul a păşit în cealaltă cuşcă. Operaţia a fost executată în deplină linişte şi nici animalul nu a manifestat vreo împotrivire.

Ziarele italiene, secondate de numeroase publicaţii din alte ţări, consacră spaţii largi unui proces penal de mare senzaţie, ale cărui dezbateri se desfăşoară în faţa unui tribunal din Roma. Este vorba despre procesul intentat profesorului Felice Ippolito, fost, pînă nu de mult, secretar general al Comitetului naţional italian pentru energie nucleară (C.N.E.N.).

După cum reiese din relatările presei, inculpatului i se aduc o serie de grave învinuiri: de deturnări de fonduri băneşti, falsificări de acte, abuz de putere în exerciţiul funcţiunii. În actul de acuzare se arată că Ippolito a risipit 9,3 miliarde de lire italiene. Din această sumă, 1,8 miliarde lire au fost folosite de Ippolito pentru îmbogăţirea sa, a rudelor şi prietenilor săi.

În faţa completului de judecată, alături de Ippolito compar şi alţi 9 acuzaţi, implicaţi în proces în calitate de complici, printre care se află tatăl său, un cumnat şi cîţiva ingineri.

Funcţionarul cel mai bine plătit din Italia

În primii ani după război, Felice Ippolito deţinea funcţia de profesor de geologie la Universitatea din Neapole. Printr-un concurs de împrejurări a ajuns să lucreze în domeniul energiei nucleare. Fire ambiţioasă, dornic de parvenire, profesorul ajunge în 1952 secretar al „Comitetului naţional pentru cercetări nucleare". În scurt timp, Ippolito transformă această organizaţie într-o instituţie cu peste 1 000 de funcţionari. 8 ani mai tîrziu, în 1960, printr-o hotărîre guvernamentală, instituţia lui Ippolito devine „Comitetul naţional pentru energie nucleară", iar el secretar general. Pentru activitatea comitetului se investesc fonduri mari, bugetul lui urcînd an de an. Este suficient să arătăm că numai între anii 1960—1963, bugetul C.N.E.N. se ridica la suma de 75 de miliarde de lire. După cum recunoaşte într-o declaraţie, Ippolito intenţiona să facă din acest comitet un instrument de forţă cu ajutorul căreia „să hotărască şi el politica ţării".

În administrarea fondurilor puse la dispoziţia C.N.E.N., Ippolito avea mînă liberă. Aceasta cu atît mai mult cu cît el îşi crease o asemenea poziţie încît cuvîntul său se bucura de trecere şi ascultare. Exsecretarul general al C.N.E.N. se simţea în aşa măsură de sigur încît nu s-a jenat să-şi fixeze singur salariul său de bază: 13 milioane de lire pe an. În acest fel, profesorul de geologie Ippolito a ajuns în scurt timp să fie funcţionarul cel mai bine plătit din întreaga Italie!

Pentru ca atomii să rămînă în familie

Comitetul în fruntea căruia se afla Ippolito reuşise să aibă peste 2 400 de funcţionari. Cu toate acestea, acuzatul plasa o parte din lucrările care trebuiau să fie efectuate în cadrul C.N.E.N., în special comenzile mai mari, bine retribuite, în afară, unor întreprinderi particulare.

Printre întreprinderile care se bucurau de mare *favoare* din partea lui Ippolito se afla şi firma „Arhimede". Ea primea regulat comenzi care puteau fi realizate în cadrul Comitetului. În schimbul unor avize, societatea era răsplătită cu onorarii de milioane de lire, lucru dovedit de către expertizele făcute în timpul instrucţiei. Oare de ce această firmă se bucura de asemenea mari favoruri? Pentru simplul fapt că „Arhimede" fusese fondată de către Ippolito şi tatăl său, iar ceilalţi acţionari erau fie rude, fie prieteni ai fondatorilor... Ironizînd această situaţie, săptămînalul „L'Europeo" scria că Ippolito a făcut tot ce-a putut încît „atomii au rămas în familie...".

Abuzurile ex-secretarului general nu se opresc însă numai la aceste aspecte. Din fondurile statului, Ippolito şi-a construit cîteva vile în celebra staţiune Cortina d'Ampezzo. De cîte ori pleca să-şi petreacă vacanţa în astfel de locuri, cheltuielile erau suportate de Comitet. Cînd, la instrucţie, Ippolito a fost întrebat de ce totuşi nu a restituit banii cheltuiţi în scopuri personale, el a răspuns senin că a omis acest lucru „deoarece secretara a uitat să spună despre ce sumă este vorba".

În 1962, cu sprijinul unor prieteni politici, Ippolito a fost ales membru în Consiliul de supraveghere a unui nou monopol de stat: societatea de electricitate „Enel". Pentru această funcţie i se fixase o retribuţie lunară de un milion de lire. Cum în Italia există o lege a cumulului de funcţii, Ippolito a demisionat din postul de funcţionar de stat, angajîndu-se însă cu acelaşi salariu tot în calitate de secretar general al C.N.E.N., dar de data aceasta „secretar general detaşat". Devenind „colaborator extern" al C.N.E.N., secretarul general al Comitetului nu mai avea drept la pensie de stat. În aceste condiţii, s-a mulţumit cu o răsplată în sumă unică de 42 milioane de lire.

De la Via Ettore Ximenes 12 la închisoare

Ippolito a voit să se îmbogăţească într-un timp foarte scurt. Locuia de acum în cartierul de vile Parioli din Roma, pe Via Ettore Ximenes 12. În urma unei campanii desfăşurată împotriva risipei C.N.E.N., activitatea lui Ippolito a fost pusă sub anchetă. După cercetări îndelungate s-a ajuns la stabilirea multor capete de acuzare de felul celor prezentate mai sus. Profesorul a fost arestat, iar acum se află în faţa tribunalului.

Procesul „Afacerii" nucleare este urmărit cu atenţie de opinia publică italiană, care este tot mai mult îngrijorată de faptul că banul public, strîns prin impozite de la cei mulţi, poate fi risipit de persoane cum a fost ex-secretarul general al C.N.E.N., Felice Ippolito.

Vasile INOAN

Pe rol

AFACEREA NUCLEARĂ

UN NOU PROCES PENAL ÎN ITALIA

Umor străin

— Personal, îmi place blonda cea mică în taior.

(Din revista engleză „Punch")

SALCIA

Desen de Beca RIND

(Urmare din pag. 1)

lin dealul Suligatului, ca dincolo să coboare spre albia Buzăului.

De acolo, începe hotarul colectiviștilor din Kogălniceanu. Departe în cîmpie, își conturează coroana stufoasă o salcie butucănoasă. Mai la dreapta, la o aruncătură de băț, ar fi trebuit să fie o piatră mare adusă acolo cu grea cazną de tatăl său, Angheluță Cioran, împreună cu alți oameni chemați în ajutor. Dar piatra nu mai este. Cu mai bine de 6 ani în urmă, pietroiul îngropat aproape pe de-antregul în pămînt, a fost rostogolit de oameni și aruncat în albia Buzăului. Privirile i se opresc din nou pe salcia bătrînă și butucănoasă. La rădăcina ei crește păpuriș, semn că nu prea în adînc se află un izvor, o fișie de apă. Colectiviștii i-o iau înainte unul cîte unul glumind pe socoteala lui. Rezemat în coada sapei, Marin pare că doarme : privește departe, dar nu vede pe nimeni. L-au podidit aducerile aminte.

...Parcă îl vede și acum pe bătrînul său tată zbătîndu-se în neștire la rădăcina salciei. Era flăcăiandru pe atunci. Plecase de cu noapte cu vitele să le pască un ceas-două și apoi să dea fuga la muncă. Pe drum, spre locul unde lucrau ai săi, a auzit de la o femeie că pe tată-său l-au zdrobit alde Mărculescu. Femeia nu știa mai multe. Marin a fugit într-acolo cu sufletul la gură. Dinspre salcie se auzeau voci neînțelese, plînsete. Bătrînul Angheluță zăcea plin de vînătăi. O lovitură îl crestase în frunte.

Pricina necazurilor — că ele se țineau lanț — era o curea de pămînt care ar fi trebuit să pornească o dată cu celelalte din dreptul salciei. De aici cam la zece pași spre albia Buzăului — susținea bătrînul Angheluță — e mejdina. Mărculescu ăl bătrîn însă punea în fiecare toamnă și primăvară țărușul care marca hotarul în dreptul salciei, să se vadă bine că de aici începe cureaua de pămînt îngustă, șerpuind în cîmpie. Certurile nu se mai terminau. Primăvara cine ieșea la semănat mai din vreme băga fără milă sub brazdă grîul vecinului semănat în toamnă, ca apoi celălalt să facă la fel. Pămînt fără rod, dar îndemnător la vrajbă.

Cînd s-a însănătoșit, Angheluță a cerut cîtorva oameni să-l ajute să care pietroiul cel mare văzut în albia Buzăului și să-l așeze cu 10 pași mai departe de salcia bătrînă.

Pămîntul acesta a rămas moștenire copiilor. Marin se învecina cu Dan al lui Mărculescu. Tot moștenire au rămas și certurile. Nu era zi să nu se certe cele două familii. Oricare ar fi fost pricina de moment, ea își avea aceiași obîrșie : mejdina din Suligatu...

Marin dă tot mai rar cu sapa. În jur țipenie de om. Oamenii au trecut dincolo de costișă. Soarele e sus. E amiază. Gura îi e amară de sete.

De după costișă venind spre el, cîțiva oameni izbesc ritmic cu sapele. Sînt doi, ba nu, trei, nu trei ci cinci oameni pe rîndul de porumb pe care-l muncește el, trecînd unul în fața celuilalt, apropiindu-se tot mai mult.

— Am văzut eu de dimineață că azi ai chef mai degrabă de cîntare decît de muncă, mă Marine, îi zice Dan Mărculescu, în glumă. Haide, că doar ți-o fi și ție foame.

Marin răsuflă ușurat și pornește alături de ceilalți spre umbra salciei.

Sînt aici toți din echipă. Unii au terminat cu masa și fumează în tăcere. Alții schimbă cîteva vorbe. Marin apucă ulciorul cu apă rece și soarbe cu putere. Cîțiva stropi de apă îi șiroiesc pe bărbie, apoi în jos, pe sub cămașă. Îi simte reci pe pielea fierbinte și se simte bine. Taie apoi cu un cuțit lung o felie dintr-o pîine mare. Se așează lîngă Dan care le vorbește despre cele ce-a văzut cînd a fost trimis de consiliul de conducere al gospodăriei la Ianca, în vizită la colectivă. Marin privește la oameni zîmbind cu toată fața și mănîncă cu poftă în liniștea de la amiază a cîmpului...

Tudor BARAN

Discuție lîngă o fereastră

(Urmare din pag. 1)

nitare, la căile civilizate de acces de astăzi, este uriașă.

În continuare, interlocutorul nostru ne-a dat cîteva amănunte cu caracter geografic, care ne-au permis să delimităm mai precis contururile noului cartier.

— Marginile sale din nord se opresc lîngă Bahlui în timp ce la est cartierul e delimitat de noua zonă industrială, una dintre cele mai moderne din țară, concepută după cerințe urbanistice moderne : căi largi de acces, desprindere de orice zonă locuită, vaste spații intermediare care înlătură îngrămădirea inestetică și neigienică ce caracteriza cartierele industriale. În sfîrșit, la sud, cartierul Socola-Nicolina se oprește în fața complexului feroviar iar la vest de-a lungul șoselei Galata. Pe acest spațiu, pe circa 95 hectare s-a conceput ridicarea, pe principiul microraioanelor, a unor grupuri de blocuri cu 4 și 9 etaje, dotate cu tot ce este necesar unui trai civilizat.

— *Privind machetele și comparîndu-le cu cele ce vedem în fața ochilor, nu ne putem da seama suficient de clar ce s-a înfăptuit pînă acum și ce mai rămîne de făcut. Cîteva lămuriri suplimentare n-ar strica.*

— De acord. Pînă acum s-au executat complet două microraioane și sînt în curs de terminare alte două. Cît privește microraionul 5, la acesta abia s-a început lucrul. Prin terminarea sa — în 1965 — se va încheia în întregime construcția cartierului, însumînd circa 6 700 apartamente.

— *Care au fost principiile urbanistice ce au stat la baza proiectării și construirii acestui modern cartier ieșean ?*

— Preocuparea noastră centrală s-a îndreptat spre asigurarea, pe toate planurile, a unor condiții de confort. Concepția realizării unor grupuri de locuințe, despărțite prin spații verzi, asigură amenajarea lîngă blocuri a unor terenuri de recreație, a diverselor puncte gospodărești, dotări social-culturale, unități comerciale și de deservire, locuri de joacă pentru copii de diverse vîrste. Ideea de bază este ca oamenii să găsească tot ce le trebuie în apropierea locuințelor, să nu trebuie să facă deplasări mari.

— *V-ați referit la dotări de diferite feluri. Am fi bucuroși dacă ați da cîteva amănunte.*

— În primul rînd mă voi referi la școli. Cele trei — construite sau în stadiu de finisare — vor acoperi nevoile micilor locuitori ai cartierului. Este vorba de o școală cu 16 săli de clasă și de două cu cîte 24 săli.

O acțiune susținută s-a manifestat și se manifestă în direcția construirii și amenajării unor complexe și puncte comerciale. După terminarea punctelor comerciale de pe șoseaua Socola și Podul Roșu, într-o fază avansată se află cele de pe Bd. D. Cantemir și de pe malul Bahluiului, urmînd ca în anul viitor să se înceapă construirea unor asemenea unități pe str. Nicolina și în microraionul nr. 5. De asemenea, în curînd va începe construirea unui complex de deservire al cooperației meșteșugărești pe noua străpungere Țuțora. În sfîrșit, în urma definitivării sistematizării Pieței Podul Roșu, aici va fi amplasat centrul comercial al întregului cartier care va cuprinde o seamă întreagă de unități comerciale mari și moderne.

Pentru anul ce vine se prevede începerea construcției unui dispensar stomatologic și a unui cinematograf.

— *Vorbeați la început despre faptul că în cartier se află atît blocuri cu patru cît și cu 9 etaje. După ce criterii sînt ridicate aceste blocuri turn în ansamblul cartierului ?*

Intenția noastră este de a marca, prin aceste blocuri turn, „porțile de intrare" în diferitele microraioane, asigurînd astfel un echilibru estetic întregului cartier. Astfel de blocuri turn se ridică, bunăoară, în prezent în piața gării Nicolina iar altul se va construi în microraionul 5.

— *Dar în afară de aceste „porți de intrare" interioare, ne-ar interesa să aflăm cum s-a asigurat legătura între noul cartier și restul orașului precum și cu punctele de acces dinspre exterior ?*

— Prin trei magistrale care despart între ele unele microraioane : șoseaua Socola (pe calea de acces dinspre București), între microraioanele 2 și 3, șoseaua Nicolina (pe calea de acces dinspre Roman), între microraioanele 3, 4 și în sfîrșit, străpungerea Țuțora, despre care am amintit, care face, între microraioanele 1 și 2, legătura cu restul orașului și cu zona industrială. Această străpungere, care pentru bucureșteni ar putea fi comparată cu magistrala Nord-Sud, este un bulevard larg, cu trei „panglici" carosabile (dintre care una pentru biciclete) și o linie de tramvai nou introdusă, care înlesnește accesul cetățenilor spre întreprinderile industriale.

— *O ultimă întrebare care depășește sfera cartierului nou creat și se referă la oraș în ansamblu. Este vorba de preocuparea tot mai pregnantă a arhitecților de a asigura un profil specific al așezărilor urbane, care să le dea o notă personală și să le deosebească de alte orașe.*

— După părerea noastră — și în această direcție ne îndreptăm preocuparea — în ce privește Iașul, acest deziderat poate fi îndeplinit prin scoaterea în evidență pe de o parte a monumentelor istorice și arhitectonice ale orașului iar pe de altă parte a peisajului înconjurător, — dealurile care impresoară Iașul. În ce privește partea pur arhitecturală, specificul local poate ieși în evidență atît prin folosirea unor placaje de ceramică la noile construcții (unele începuturi s-au făcut în această privință), cît și prin folosirea unor culori pentru fațade care să țină seama de tradiția policromă din această parte a țării. În orice caz această problemă mai comportă încă discuții și sînt sigur că prin colaborarea strînsă a tuturor celor interesați își va găsi pînă la urmă o rezolvare fericită.

Paul MARIAN
M. BERAM

Pe drumul sării

(Urmare din pag. 1)

Întorcîndu-și privirile, bătrînul maistru ne arată în zare :

— Vedeți ? Colo e Vermeștiul, mina ceia închisă cu mulți ani în urmă. Cică era secătuită. Nu de mult însă, ea a fost redeschisă. Dar astăzi mina Vermești nu mai seamănă cu cea de odinioară. Aici s-a construit o nouă stație de sortare și însilozare a cărbunilor, s-a montat o mașină de extracție cu capacitate mare, s-a instalat o stație modernă de ventilare, au fost construite băi și puncte sanitare. Și înnoirile nu se opresc aici...

Drum nou lemnului

Cea mai nouă construcție este Combinatul de industrializare a lemnului. Masivele clădiri cu exteriorul vopsit în galben, străjuiesc **străvechiul oraș moldovean** în partea de miază-zi. **Călăuză** prin imensele hale ale combinatului ne este inginerul șef *Iosif Bică*.

— În cadrul combinatului nostru — ne spune acesta — au intrat în funcțiune pînă acum trei fabrici : de mobilă curbată cu o producție de 600.000 scaune-etalon pe an, de placaj dotată cu două linii tehnologice moderne și avînd o capacitate de 18 000 m.c. pe an, de plăci fibrolemnoase care produce 35 000 tone pe an. După cum vedeți, combinatul asigură valorificarea complexă a masei lemnoase exploatată din bogatele bazine forestiere de pe Valea Trotușului.

Ni se arată apoi noile modele de scaune curbate, un scaun pliant pentru grădină, diferite tipuri de mesuțe de radio, cuiere de perete, suporturi pentru haine. Noutăți există și în producerea plăcilor fibrolemnoase. Experimental se produc plăci în a căror compoziție intră și rășinoase.

Darul zeilor

Așa a numit sarea, Homer. Ea este un adevărat dar, întrucît are multiple utilizări, începînd de la condimentarea bucatelor și pînă la obținerea celor mai valoroase produse ale industriei chimice. Zăcămintele de sare de la Tg. Ocna constituie principala materie primă a Combinatului chimic din Borzești.

La saline, sîntem obișnuiți să întîlnim galerii. La Tg. Ocna, în afara acestora, zărim și un grup de sonde. Acestea au rolul de a extrage sarea sub formă de soluție, care apoi ajunge la Borzești pe calea saleductului. Numai o singură sondă poate extrage anual peste 20 000 vagoane de sare. În prezent, peste 80 la sută din producția de sare a acestei saline se exploatează pe cale umedă. Nevoile sporite de sare ale Combinatului chimic Borzești au impus mărirea numărului de sonde, precum și automatizarea întregului proces de extracție.

O altă noutate : întrucît noua electroliză cu catod de mercur — recent intrată în funcțiune la Combinatul chimic Borzești — consumă sare sub formă solidă, la mina „Salina" din Tg. Ocna se fac lucrări de dezvoltare a exploatării prin galerii. În urma lucrărilor de modernizare și sistematizare, producția de sare solidă va crește de 7 ori față de realizările anului 1963. Tot atita interes prezintă și faptul că noua instalație de preparare va permite producerea unor sortimente noi de sare, printre care brichete din sare, — un amestec cu alte substanțe chimice ce va fi utilizat în furajarea animalelor.

Tinerețe...

La Slănicul Moldovei

Abătîndu-ne cîțiva kilometri de la cursul Trotușului, pornim pe asfaltul șoselei spre Slănic. Vîrfurile munților înconjurători (Sandor, Leminia, Țiganca), drumul în serpentine format din trepte și cunoscut sub denumirea de „300 scări", climatul plăcut, efectul curativ al apelor, atrag anual mii de vizitatori.

Odinioară, fie și pentru un singur litru de apă minerală se elibera bon contra plată. Lacătele cu care erau ferecate izvoarele au devenit piese de muzeu. Astăzi, apele carbo-gazoase, clorurobicarbonate, sodice etc. se găsesc la îndemîna oricui.

Ion Boeru, sudor din București, Vasile Ionescu, colectivist din părțile Iașului, Elena Samson, țesătoare, ca și mulți alți vizitatori, găsesc acum — în noul sezon — surprize plăcute în stațiune. Vilele 18, 21 și 22 au fost complet renovate. Mobilierul nou, lumina fluorescentă, fac — în vile — odihna cît mai plăcută. S-au îmbunătățit condițiile de tratament, prin înființarea unei secții noi de electroterapie ; asistența medicală în sezonul de vară este asigurată de 41 de medici și 150 cadre sanitare medii. Alte lucrări noi : asfaltarea completă a aleelor și amenajarea unui nou restaurant cu terasă la punctul Cascada.

Orașul de la confluența celor patru rîuri

De îndată ce părăsești ultimele case ale tîrgului Trotuș, în zare se profilează siluetele unor construcții impunătoare. Sînt cele 9 blocuri cu 10 nivele, înălțate în ultima vreme la Onești Aici, la confluența a 4 rîuri — Trotușul, Tazlăul, Cașinul și Oituzul — a răsărit ca din pămînt unul din cele mai tinere orașe înscrise pe harta țării — orașul petrochimiștilor.

Ce era înainte Oneștiul ? Un sat anonim, cu ulițe strîmbe și prăfuite. Un document al vremii arată că Oneștiul, la sfîrșitul secolului XIX, **„a fost o comună așezată pe moșia cămînarului Gheorghe Aslan. Avea o populație de 893 familii sau 3468 suflete ; avea 3 școli, 2 de băieți și una de fete, toate frecventate de 43 de elevi ; avea 6 biserici, 14 cîrciumi, o moară, 56 cai, 650 vite mari și 277 porci".**

Astăzi, Oneștiul este un oraș în plină înflorire, demn de epoca socialistă. Parcurgînd cei 7 kilometri de-a lungul cărora se întind cele patru mari unități industriale construite în ultimii ani (Combinatul chimic Borzești, Combinatul de cauciuc și produse petrochimice, Rafinăria și Termocentrala din Onești) vizitînd diferite secții și discutînd cu muncitorii, maiștrii, inginerii, (ni se spune că sînt peste 800 ingineri în Onești), îți poți da lesne seama de rolul pe care-l are aici tehnica.

Pe largil magistrale, ca și pe spațiile verzi dintre noile blocuri, domnește freamătul, voia bună. Muncitorul Alex. Racoți, mecanicul Cornel Udină, învățătoarea Ioana Voiculescu, gospodina Smaranda Constantin — toți deputați orășenești — dau zor cu îngrijirea rondurilor de flori. Îi însoțesc la aceste lucrări numeroși cetățeni, dornici de a-și face orașul cît mai frumos. Îl întîlnim aci și pe inginerul Nicolae Covrig, vicepreședinte al comitetului executiv al Sfatului popular orășenesc.

— Vă place Oneștiul nostru ? De cînd a început construcția lui s-au ridicat circa 230 blocuri cu peste 6 500 apartamente. Cu cele 650 de apartamente ce vor mai fi date în folosință anul acesta, se încheie prima etapă de construcție a Oneștiului. Totodată s-au mai dat în folosință o fabrică de pîine, o centrală telefonică automată cu 800 linii — și cu posibilitatea de a ajunge la 2 000 — 129 unități comerciale moderne, un complex al cooperației meșteșugărești, un complex școlar profesional, 8 școli elementare și medii cu 88 săli de clasă, un cinematograf cu 450 locuri și altele.

Îl rugăm pe vicepreședintele sfatului popular orășenesc să ne vorbească și despre lucrările actuale din Onești.

— Intrarea în funcțiune a unor noi obiective industriale impune continuarea construcțiilor de locuințe. Se prevede ca într-o primă etapă viitoare să se construiască încă circa 3000 de apartamente. În finisaj se află construcția unui spital general modern cu 420 de paturi, cuprinzînd o policlinică și toate secțiile de specialitate. În acest an, va fi dat în folosință un nou cinematograf. Pe viitor se vor construi noi localuri pentru unități comerciale și de deservire a populației, un dispensar dublu cu centru stomatologic, o școală de 16 clase. De asemenea, va începe construirea unei case de cultură a sindicatelor.

...Și așa, Trotușul își poartă mai departe undele sale, martore la primenirile survenite pe aceste meleaguri, la schimbările din temelii ale unor vechi așezări și rosturi. Oamenii construiesc, transformă locurile, valorifică tot mai deplin cărbunele, lemnul, țițeiul, sarea și celelalte bogății. Sînt harnicii locuitori ai Văii Trotușului.

S. MIRCESCU
Const. AZOIȚII
Fotografii : C. BURSUC

La intersecția a două secole

În preajma unuia din cele mai populate bulevarde din Capitală își dau întîlnire două secole : la 200 de metri de b-dul 6 Martie, cotind pe Brezoianu, spre cheiul Dîmboviței, dăm de o străduță care face legătura cu Lipscanii. Aici, pe trotuarul din dreapta, întîlnim un colț al arhitectonicii bucureștene specifice secolului XIX. Ca și la hanurile de pe vremuri, gangul cu arcadă boltită și poarta masivă cu două canaturi ne indică intrarea într-o curte pavată cu bolovani de rîu.

Am pătruns în fosta mahala a Gorganilor, în vestita uliță Belvedere, una din primele străzi pavate cu piatră din București, spre deosebire de cele podite cu bîrne de lemn. Ulița asta se învecina cu cea „Franceză", cu „Podul cel mare" — Lipscanii de azi — cu Podul Mogoșoaiei și cu Cișmigiul. În anul 1819 s-a construit clădirea amintită, în dreptul Vadului Sacagiilor, loc de unde se aprovizionau „negustorii de apă". Dîmbovița, care curgea prin spatele casei, își revărsa deseori apele departe peste maluri inundînd străzile învecinate. Prevăzători, locuitorii foloseau un mijloc original de locomoție : fiecare casă avea cîte o mică barcă — bicicleta vremii — cu ajutorul căreia treceau peste baltă.

O placă de marmură neagră atestă vechimea clădirii, atrăgînd în același timp atenția că aici a locuit vreme de aproape 40 de ani unul din înaintașii picturii românești : Gh. M. Tattarescu.

După ce urci scara și ajungi în holul de la etaj, crezi că te afli într-o casă romană. Într-adevăr, picturile artistului, după schițele efectuate cu prilejul vizitării Pompeiului, au colorit viu și atrăgător. Imaginile murale zugrăvite pe un fond roșu, caracteristic orașului antic îngropat în anul 79 în urma erupției Vezuviului, sînt lucrate în tempera pe tencuială și și-au păstrat încă prospețimea, deși au o vechime de aproape un secol. „Toamnă" este intitulată imaginea alegorică care reprezintă un înger ce ține în mînă un ciorchine de strugure. Ea se vede pe unul din pereți, iar întregul plafon este acoperit de diverse imagini pompeiene.

Florăreasă (ulei pe pînză)

Mihail Eminescu — un asiduu vizitator al pictorului

Se știe că marele nostru poet a locuit un timp în imediata apropiere a pictorului. Faptul nu e lipsit de interes, avînd în vedere desele vizite pe care Eminescu le făcea prietenului său. Într-adevăr, poetul a stat cîtva timp într-o clădire denumită de localnici „Casa Perdich". El trecea adesea ulița și urca în atelierul pictorului, unde își dădeau întîlnire numeroși fruntași ai culturii românești. Vasile Alecsandri, B. Petriceicu-Hașdeu, D. Bolintineanu, Matei Millo, August Treboniu Laurian, pictorii Aman, Lecca, Grigorescu, sculptorii Storck și Georgescu veneau deseori aici fie să discute, fie atrași de frumusețea deosebită a casei împodobite cu numeroase reproduceri după picturi celebre.

Prietenia cu Bălcescu

Portretul lui Nicolae Bălcescu, realizat de Tattarescu, este cunoscut publicului. Mai puțin cunoscut este faptul că pictorul s-a împrietenit cu Bălcescu încă din tinerețe, dovada acestei prietenii fiind, printre altele, portretul despre care am pomenit precum și alte două portrete ale lui Bălcescu care sînt la fel de expresive.

Încă din perioada studiilor — aflîndu-se la Roma — Tattarescu se întîlnește cu Bălcescu în aprilie 1846, și-i desenează chipul. Acesta a fost unul din primele portrete realizate de pictor și el ne prezintă un Bălcescu plin de vigoare. Desenul în creion se află acum în Casa memorială Tattarescu.

Prietenia cu Bălcescu s-a reflectat într-o serie de tablouri realizate de pictor, insuflîndu-i acestuia dragostea pentru cauza revoluționarilor pașoptiști. Așa se explică realizarea tabloului în ulei al generalului Magheru, pictat la Veneția în 1850, precum și cel al lui Ștefan Golescu — portret despre care nu se știe unde se află. Există însă în Casa memorială un obiect și un document care precizează data executării lui. Este vorba de unul din primele portmonee, înlocuitorul tradiționalei pungi pentru galbeni. Pe o placă de metal, el are încrustată o scenă de pribegie — aluzie la soarta exilaților din 1848. În interiorul portmoneului s-a găsit un bilețel cu următorul text : „Suvenir d-amiciție. Ștefan Golescu — 9 sept. 1851".

Un centenar

Anul 1864 a fost un an de cotitură pentru arta grafică bucureșteană, atunci luînd ființă prima școală de pictură, în învățămîntul superior. Fondată în urma insistențelor de ani de zile ale pictorilor Aman și Tattarescu, Școala de Belle Arte își începe cursurile la 14 decembrie 1864 cu un număr de 20 de elevi. Printre profesorii din acel timp, notăm pe sculptorii Lazăr Storck, arhitectul Gaetan Burielli — socrul lui I. L. Caragiale — și B. Petriceicu Hașdeu, care preda un curs de istorie a românilor. După moartea lui Aman, pictorul Tattarescu devine directorul acestei școli, unde a predat aproape 30 de ani. El a elaborat primul manual românesc de pictură intitulat : „Percepte și studii folositoare asupra proporțiunilor corpului uman și desemn după cei mai celebri pictori".

Documentîndu-se ani de zile în galeriile de pictură din Europa, Tattarescu a lucrat peste 60 de copii după clasicii picturii mondiale. Aceste tablouri se remarcă prin colo-

„Toamnă" — pictură murală

ritul lor, care nu s-a alterat, deși au trecut peste 100 de ani de cînd au fost realizate.

În 1860, pictorul întreprinde o călătorie în țară, în urma căreia alcătuiește „Albumul Național", album care cuprinde 36 de desene din județele Muscel, Argeș și Dîmbovița. Mai tîrziu, el a lucrat și o serie de tablouri — reprezentînd chipul unor voievozi (Mihai Viteazu, Mircea cel Bătrîn, Dragoș-Vodă, Ștefan cel Mare) aflate în Muzeul din Ploiești.

★

Casa memorială G. M. Tattarescu este vizitată cu interes de numeroși cetățeni și turiști. În afară de picturi, aici se află numeroase schițe și desene executate de artist în epoca studiilor sale în străinătate, aici este și atelierul unde el a lucrat.

Simion SĂVEANU

Mineri în drum spre abataj

In cîteva vizite memorabile *)

Cartea lui L. Săraţeanu — „ACASĂ LA..." — apărută în colecţia „In jurul lumii" a Editurii Tineretului, ne plimbă prin cîteva oraşe ale Europei, prilejuindu-ne unele popasuri plăcute la cei pe care în mod plastic îi numeşte „prieteni ai tuturor generaţiilor". Utilizînd genul notelor de călătorie, el vorbeşte despre casele memoriale ale cîtorva din personalităţile marcante culturale ale omenirii : Shakespeare, Goethe, Hugo, Chopin, Rubens, Rousseau, Dickens, Liszt, Respighi.

Asemenea popasuri repetate, oricît de variate ar fi locurile şi împrejurimile descrise prezintă pentru cel ce le scrie inconvenientul de a le croi cam în acelaşi fel, şi prin aceasta de a da loc unei oarecari monotonii. L. Săraţeanu a reuşit să evite ceea ce se părea a fi inevitabil, adoptînd moduri felurite de a înfăţişa locurile ce ne amintesc de atîtea ilustre figuri ale culturii universale. Fiecare dintre cei vizitaţi la locul unde au trăit, ne oferă ocazia de a-i cunoaşte în ceea ce au ei mai personal. Uneori, făcînd abstracţie de faptul că s-au săvîrşit de mult din viaţă, ei apar totuşi în pragul casei, pentru a-şi primi miile de oaspeţi. Rubens este „Locatarul de pe strada... Rubens", „Frederic Chopin s-a întors acasă", „Domnul Victor Hugo primeşte", iată cîteva titluri care atestă prezenţa vie a gazdelor. Pretutindeni simţi alături de tine, în călătoria imaginară, pasul celor vizitaţi deoarece filele cărţii au o bună putere evocatoare.

Ceea ce constituie o calitate a acestei cărţi de reportaj este faptul că autorul face incursiuni necesare şi măsurate în epoca în care a trăit fiecare din aceşti prieteni ai tuturor generaţiilor. Trebuie să precizez : nu vom găsi pagini de istorie transplantate mai mult sau mai puţin ingenios într-o colecţie de biografii. Vom găsi o fixare a omului în desfăşurarea evenimentelor zilelor sale, în aşa fel încît cititorul să-şi poată explica tot ceea ce va cunoaşte din vizitarea caselor memoriale. Alegerea momentelor, descrierea faptelor şi întîmplărilor, schiţarea tablourilor generale ale unor vremuri de mult apuse, presupune o serioasă documentare şi mai cu seamă o riguroasă operă de selecţie.

Oprirea la casele memoriale sînt agreabile. Ele sînt prilejuri de a sublinia valoarea operei celui dispărut, de a-i evoca personalitatea. Pentru aceasta, autorul caută să nu intre în multe amănunte muzeistice, ci să atragă atenţia doar asupra cîtorva dintre piesele care ar putea să-l ajute în reliefarea a ceea ce îşi propune în principal.

Vizitîndu-l, de pildă, pe Charles Dickens la Londra, în liniştita casă de pe Doughty Street, oaspetele foloseşte prilejul de a lega operele marelui scriitor de acest modest cămin. În cei cîţiva ani de şedere aici, Dickens a scris primul său roman „Pickwick Papers", de asemenea „Oliver Twist" şi „Nicholas Nickleby", binecunoscute publicului romîn. La casa aceasta de cărămidă, cu două etaje şi o mansardă, poştaşul aducea zilnic zeci şi zeci de scrisori din partea celor ce-l urmăreau pe tînărul scriitor. Cuceriţi de lectura cărţilor lui, ei îl felicitau, îi propuneau să scrie şi despre alte subiecte la fel de interesante, ba chiar şi să modifice soarta unora dintre eroi. Numeroşi cititori l-au rugat pe scriitor ca una dintre eroine, „micuţa Nell să nu fie lăsată să moară". L. Săraţeanu descriind interioarele nu face o inventariere searbădă a mobilierului ; el caută şi reuşeşte să anime lucrurile, în realitate fără viaţă, le dă sens, le pune să vorbească.

Citind cartea cu interes, nu poţi să nu constaţi că unele din vizite sînt prezentate mai sumar. Bunăoară, ne-am fi dorit un popas mai îndelungat la Stratford-upon-Avon, la locuinţa lui Shakespeare. Cuvîntul rostit de autor înainte de a intra în casă ne previne că lucrarea a fost scrisă pe baza unei documentaţii, uneori făcută mai în grabă, într-un timp mai scurt, dat fiind că îndatoririle sale gazetăreşti nu i-au permis să studieze pe îndelete locurile pe care le vizita.

Cartea de reportaje a lui L. Săraţeanu socotim că nu are nevoie de o recomandare expresă întrucît cititorul este captivat de ea şi antrenat chiar de la lectura precuvîntării sale.

Const. SÎRBU

*) „Acasă la...", Editura Tineretului.

5 minute cu: NICOLAE JIANU

Autorul „Viforului", „Cumpenei luminilor" al „Izvorului roşu", al romanului „Veneam din întuneric" nu mai aşteaptă întrebarea noastră, intrînd direct în problemă :

— Am un roman predat editurii, care sper că va apare curînd. Conceput ca o mărturisire a eroului principal, romanul îşi propune să arate că în împrejurările opresiunii fasciste şi a războiului, a luptelor duse de partid în ilegalitate, s-au produs adînci prefaceri în conştiinţa oamenilor, cei mai buni şi cei mai cinstiţi gravitînd spre partid, încadrîndu-se în lupta sa.

— Cîteva cuvinte vă rugăm despre firul epic al romanului.

— Fiind o confesiune, nu are o ţesătură epică deosebit de vastă, romanul axîndu-se mai mult pe mişcarea lăuntrică a eroului, care e un tînăr student la filozofie şi ziarist la o publicaţie burgheză. Contactul cu alţi studenţi care activează în U.T.C., în care recunoaşte oameni deosebiţi, fără a le cunoaşte apartenenţa politică, îl influenţează în mod hotărîtor şi-l determină la acţiuni concrete în slujba luptei partidului. Marile transformări de la 23 August îl găsesc concentrat în armată, de astă dată avînd legături apropiate cu ofiţeri comunişti.

— Presupunem şi o eroină...

— Firesc, cu toate complicaţiile pe care dragostea le aduce în desfăşurarea acţiunii. Eroina noastră este utecistă iar dragostea lor este o dragoste adolescentină cu toată suavitatea ei dar şi cu gravitatea pe care ideile lor înaintate, idealurile lor îşi pun pecetea.

— La ce lucraţi în momentul de faţă ?

— La ultimele capitole ale volumului II din „Izvorul roşu" Dacă în primul volum nu făceam decît să trasez faloanele principale, în cel de-al doilea caut să dau răspunsuri cu privire la profilul moral al oamenilor care construiesc socialismul. Încerc aici o viziune mai complexă asupra fenomenelor revoluţionare, încerc să contribui pe măsura puterilor mele la întruchiparea acelor personaje care reprezintă epoca noastră în ampioarea ei. Volumul I, care se retipăreşte, va apare o dată cu cel de-al doilea, în anul viitor.

— Perspective ?

— M-am documentat şi mă documentez în continuare pentru romanul „Echinox" a cărui acţiune se petrece pe un mare şantier, mai precis pe şantierul hidrocentralei de pe Argeş. Cu această carte mă întorc la o veche pasiune a mea şi anume descrierea desfăşurării unor mari forţe în construcţia socialismului Proiectez de asemenea mai multe călătorii prin ţară pornind de la considerentul că singura modalitate cu care scriitorul poate ţine pasul la marile transformări sociale este aceea de a cunoaşte pe viu munca, viaţa şi gîndurile constructorilor socialismului.

M. RADIAN

Prietena mea, cartea

Săptămîna aceasta AU APĂRUT ÎN LIBRĂRII

Poezii de Mihail Eminescu

Ediţie bibliofilă, îngrijită de acad. Perpessicius şi ilustrată de Ligia Macovei. Tipărită pe hîrtie specială cu filigran, în format mare şi beneficiind de admirabile ilustraţii, volumul se înscrie ca una dintre cele mai izbutite lucrări ale acestor ani.

„Scrieri" vol. I de Tudor Arghezi

Ediţie bibliofilă. Cuprinde tălmăciri din Rabelais, Verlaine, Rimbaud, Baudelaire ca şi din fabulele lui Theophrast, La Fontaine, Krilov. Ca şi în celelalte volume, cititorul beneficiază de desene reproduse din manuscrisele tălmăcitorului.

„Mere alese" de Emil Racoviţă

(Editura Academiei R.P.R.) Volumul cuprinde cele mai reprezentative dintre lucrările marelui savant dintre care citäm : Eseul asupra problemelor biospeologice (considerat de Antipa ca „actul de naştere al biospeologiei). Conferinţele sale despre Antarctica, memoriul asupra gheţarului de la Scărişoara, discursul de recepţie de la Academie, precum şi lucrări privind pescuitul în adîncul mării, turismul şi importanţa lui pentru economia naţională, clasarea verticală a bărţilor şi fotografiilor etc.

Proteinele de Gh. Mogoş

Volumul cuprinde o sinteză a principalelor cunoştinţe actuale asupra fiziologiei, fiziopatologiei şi chimiei proteinelor. Lucrarea se adresează medicilor internişti, pediatri, chirurgi.

Ce, cum şi cît trebuie să mănînce copilul

(Editura medicală) — lucrare a unui colectiv de medici : Dr. E. ANDREESCU, M. URSACHE, GOIDEA, E. SĂNDULESCU. Lucrarea conţine şi un capitol privind alimentaţia adulţilor.

Cartea zidarului

de C. Epure, V. Hopu, M. Stoica, — ediţia a IV-a (Editura Tehnică). În prezenta ediţie se găsesc noţiuni despre folosirea materialelor eficiente şi a prefabricatelor, prepararea şi folosirea optimă a mortarelor şi betoanelor, folosirea uneltelor, diapozitivelor şi utilajelor, aplicarea metodelor raţionale de organizare a lucrărilor şi a proceselor rapide de lucru.

NOUTĂŢI PENTRU TURIŞTI

(Urmare din pag. 1)

fără de aceasta, cadrul metalic fereşte pe purtător de transpiraţie.

S-a produs şi un alt tip de rucsac, cu aceleaşi calităţi, însă cadrul metalic se află în interior, în partea din spate a rucsacului. La fabrica „Flacăra Roşie"-Bucureşti şi la I.P.M.S.-Reghin se produc rucsacuri pentru copii, confecţionate din pînză, cu curele din piele blanc şi cu cîte două şi trei buzunare.

Multă căutare au, în această perioadă, genţile de voiaj. Fabrica „Flacăra Roşie"-Bucureşti şi Combinatul „1 Mai"-Satu Mare au produs peste 20 noi modele de genţi şi saci-şe de voiaj din piele, înlocuitori de piele sau material textil. Unele saci-şe sînt foarte încăpătoare. Dacă plecaţi, de pildă, la plajă, în ele încap costumul de bae, cearşaful pentru plajă, perna pneumatică, cascheta, papucii de baie, prosopul, uleiurile...

— Fiindcă am ajuns la plajă, ce noutăţi se anunţă în această privinţă ?

— Dîndu-se curs unor cerinţe ale cumpărătorilor, în acest sens s-a contractat o cantitate de papuci din polietilenă cu 150 la sută mai mare decît anul trecut. Alte două articole noi : un umbrar de plajă realizat de industria locală din Bucureşti şi o originală umbrelă pentru plajă, realizată în cadrul industriei locale sibiene.

Vom mai găsi, firească, modele noi de saltele pneumatice — din care unele se pot face şi fotoliu — caschete de baie, slipuri, mingi de plajă etc. S-au pus în vînzare două tipuri noi de bărci pneumatice : o barcă tip caiac pentru două persoane şi o barcă cu marginile tubulare, pentru o singură persoană.

— Pe malul unei ape se poate şi pescui...

— Firească. Pescarii amatori vor fi, desigur, bucuroşi, aflînd că fabrica „Inox"-Bucureşti a început să producă un tip nou de lansetă din fibră de sticlă, că a completat cu noi modele sortimentul de linguri pentru pescuit şi că a adus îmbunătăţiri calitative la mulinetele produse.

Unii amatori de pescuit — bineînţeles înotători îndrăzneţi — preferă pescuitul sub apă, adîncimea lacurilor. La dispoziţia lor stau ochelari etanşi, tuburi de respirat, labe pentru înot şi o arbaletă, cu care peştele poate fi impuşcat şi prins...

— Dar pentru munte ?

Vara, este recomandabil pentru munte — pe timp frumos — gheata de baschet. Noul model contractat de noi — peste 300 000 perechi — este uşor, se mulează pe picior, are două capse pentru aerisire ; pe deasupra face priză bună cu piatra muntelui, astfel că turistul nu alunecă.

— Sîntem informaţi că s-au produs noi modele de corturi şi de alte articole pentru camping...

— Da. În magazine s-a pus în vînzare un tip de cort izoterm pentru patru persoane, în lungime de 2 metri plus 1,50 m. pentru bagaje, în lăţime de 2 metri, iar în înălţime de 1,80 m. Acest cort este executat din pînză, are podeaua cauciucată şi este prevăzut cu 3 fermoare la uşă şi cu o fereastră. Din şifon colorat impregnat cu o soluţie p.v.c., s-a confecţionat un tip practic de cort pentru două persoane de către Combinatul „1 Mai" din Satu Mare.

În afara sacului de dormit, care poate fi utilizat şi ca pled, în afara paturilor pliante, pentru acest sezon s-a contractat un articol nou : patul-hamac din pînză şi aluminiu ; avînd un sistem de ancorare şi fiind pliant, acest articol poate fi utilizat atît ca pat, în cort sau în aer liber, cît şi ca hamac, prins între doi copaci.

Să nu uităm de noile mesuţe de camping pliante, uşoare, executate din material plastic şi aluminiu, de trusele de camping ce cuprind un termos pentru băuturi şi un altul pentru mîncare, tacîmuri, farfurii, ceşcuţe etc. ; aceste truse sînt produse în trei modele : sac de voiaj, servietă din piele şi, respectiv, mic geamantan. Întreprinderea „Metaloglobus" a produs un tip nou de termos de 1 litru, 0,500 l. şi 0,750 l, cu dop, care asigură o bună etanşare ; aceeaşi întreprindere pregăteşte producţia unor cutii din aluminiu pentru alimente şi a unor pahare pliante din aluminiu.

În excursie, cu prilejul popasurilor, se pot organiza şi mici jocuri sportive. Întreprinderile producătoare ne-au livrat un sortiment variat de mingi de volei, baschet, fotbal etc. Am contractat şi un tip nou de şah de voiaj, cu piesele prevăzute cu plăcuţe de magnet şi cu tabla de şah metalică, astfel că la mutare piesele rămîn prinse, în felul acesta se poate juca şah — fără... perturbaţii — şi în tren, ba şi într-o căruţă.

Mulţumind tov. director adjunct Th. Bădic pentru amănuntele furnizate, ne exprimăm convingerea că atît I.D.M.S., cît şi organele comerţului local, vor întreprinde toate cele necesare pentru ca articolele destinate turiştilor — inclusiv cele noi — să se găsească în magazine, la dispoziţia amatorilor de sport şi drumeţie.

Mircea SCRIPCĂ

Note de telespectator

Iscoada ecran

Săptămîna la televiziune

5 IULIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 EMISIUNEA PENTRU COPII ŞI TINERETUL ŞCOLAR : ● Telejurnalul pionierilor ; ● Fraţii Komarov. 10.30 REŢETA GOSPODINEI. 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Cîntă IOANA RADU, artistă a poporului. 19.40 AVENTURILE LUI ROBIN HOOD (II) — „Cămătarul". 20.20 ACTUALITATEA CINEMATOGRAFICĂ. 21.30 Muzică uşoară instrumentală. Cîntă o formaţie condusă de Sile Vişan. În încheiere: Buletin de ştiri. Sport. Buletin meteorologic.

6 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru tineretul şcolar : GALILEO GALILEI. 19.40 Filmul FOTO HABER. 21.10 Artişti amatori în Studio. Formaţii fruntaşe pe Capitală : orchestra de mandoline a Sindicatului Poştei Centrale, grupul vocal folcloric al Ministerului Industriei Petrolului şi Chimiei şi orchestra de muzică uşoară a Casei raionale de cultură „Nicolae Bălcescu". 21.50 TELESPORT. În încheiere : Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.

7 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru cei mici : NĂZDRĂVĂNIILE VULPII (VIII) „Vulpişor salvat de... furnici", adaptare şi dramatizare de Sergiu Milorian. 19.45 Emisiune de ştiinţă : „DR. VICTOR BABEŞ", de prof. dr. Emil Crăciun. 20.05 Recital vocal-instrumental... cu Sofia Cosma — pian ; Ileana Pitca — harpă, basul Nicolae Florei. 20.40 ANTOLOGIE CONTEMPORANĂ : „Moromeţii" de Marin Preda, „Bărăgan" de V. Em. Galan, poezii de Eugen Jebeleanu şi Nina Cassian. Prezentarea : George Ivaşcu. 21.30 MUZICA S-A ÎNDRĂGOSTIT DE MAMAIA... Un film muzical realizat de televiziune cu Dorina Drăghici, artistă emerită, Margareta Pîslaru, Doina Badea, Ilinca Cerbacev, Luigi Ionescu, Constantin Drăghici, George Bunea, Trio Caban. În încheiere : Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.

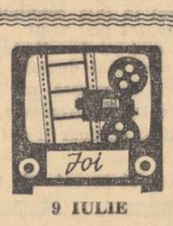

9 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10. VAL-VÎRTEJ ŞI PASĂREA ROC (III) — Veşti despre Val-Vîrtej. 19.45 Filmul CODIN. 21.20 Din viaţa muzicală a oraşelor patriei. Îşi dau concursul soliştii vocali de la Teatrul Muzical din Constanţa. În încheiere : Poşta televiziunii. Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.

10 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Album artistic. Program de cîntece şi dansuri în interpretarea elevilor Şcolii de 8 ani nr. 10 din Buzău. 19.30 Barza şi broasca. 19.40 PREFAŢĂ LA UN POEM. Un poem închinat proiectanţilor, cercetătorilor geologi, hidrologilor, arhitecţilor, constructorilor, scafandrilor şi marinarilor care au lucrat la elaborarea măreţului plan de construire a hidrocentralei de la Porţile de Fier. 20.00 SĂPTĂMÎNA. 21.00 Cîntă GALINA VIŞNEVSKAIA. Transmisiune de la Moscova. În încheiere : Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.

11 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru copii : Viaţa unui căţeluş. Adaptare după o povestire a lui Karel Capek de Andrei Brădeanu. 19.40 Muzică populară românească. Cîntă o formaţie instrumentală condusă de Radu Voinescu. Solişti : Cristina Speriosu, Polina Manoilă, Benone Sinulescu. 20.15 ÎN FAŢA HARŢII. 20.25 Muzică distractivă... cu Eugenia Olteanu, Nadia Barcaru, Rodica Simion, Ştefan Bănică, Aurelian Andreescu, Ion Alexe, Gică Matei, George Crăsnaru, Gabriel Marinescu, Nicolae Mocanu şi o formaţie instrumentală condusă de Paul Ghenţer. 21.15 Filmul HOTEL NORD. În încheiere: Buletin de ştiri. Sport. Buletin meteorologic.

INGINERI CARE PROIECTEAZĂ DUPĂ... NATURA

Omul a căutat întotdeauna să observe natura înconjurătoare, să imite ce are ea mai bun şi mai convenabil preocupărilor şi necesităţilor sale, să o transforme. Şi, în bună parte, a reuşit. Totuşi natura mai are încă extrem de multe „rezerve interne" pe care omul fie că încă nu le cunoaşte, fie că încă nu le-a exploatat. În ultimul timp, atenţia oamenilor de ştiinţă este atrasă, în special, de „aparatele" extraordinar de precise şi foarte miniaturizate cu care sînt înzestrate unele vieţuitoare, aparate care — reproduse de om şi adaptate cerinţelor tehnicii — ar aduce un aport însemnat în domeniul automatizării industriei, în zborurile cosmice, în analizele fine reclamate de industria chimică etc.

De aceste probleme se ocupă o nouă ramură a ştiinţei şi a tehnicii — **bionica.** Aici îşi dau mîna biologii şi inginerii de diferite specialităţi, dar în special cei ce se ocupă de electronică, pentru a studia natura şi pentru a utiliza cunoştinţele obţinute în vederea construirii unor aparate cît mai perfecţionate, mai ales în domeniul automatizării.

Ceea ce nu simte omul

Iată, de pildă, cibernetica. Pentru ea, creierul omenesc — şi al altor fiinţe — rămîne prototipul ideal al maşinii cu autocontrol. Cît de miniaturizată e această... „maşină" ! Cele mai moderne maşini de calcul cuprind cîteva mii de elemente logice şi oricît de compacte ar fi, instalaţia ocupă o încăpere destul de voluminoasă. Creierul dispune de circa 14 miliarde de neuroni şi fiecare dintre ei este echivalent, din punct de vedere funcţional, cu un întreg calculator electronic ! Cu toate că creierul reprezintă un complet de multe miliarde de „calculatoare" interconectate între ele, atunci cînd o informaţie ajunge la el, ea este parţial selectată şi chiar supusă unei analize preliminare. De acest lucru se ocupă organele de simţ, care oferă creierului, într-o unitate de timp, un foarte mare număr de date.

Organele de simţ cu care este dotat omul şi care sînt dirijate şi supravegheate de „complexul cibernetic" aflat în cutia craniană, ajută la orientarea în mediul înconjurător, la distingerea diferenţelor de temperatură, a formelor şi a culorilor etc — adică reacţionează prompt la fenomenele fizice din jurul nostru.

Sînt oare perfecte aceste „aparate" ? Dacă ne referim numai la nevoile zilnice, răspunsul este afirmativ. Dar cînd activitatea ştiinţifică sau de producţie reclamă date în plus, constatăm că simţurile noastre sînt destul de limitate. Noi nu putem sesiza undele radiofonice, radiaţiile infraroşii şi cele ultraviolete, aşa cum sîntem „surzi" la infrasunete şi ultrasunete. Nu putem simţi nici alte fenomene naturale, cum sînt furtunile magnetice sau modificarea greutăţii corporale atunci cînd trecem de la nord spre sud etc. Iată de ce recurgem la diferite aparate, construite pentru a suplini insuficienţele simţurilor noastre.

Dar nici cu aceste instalaţii nu putem fi pe deplin satisfăcuţi. Natura a creat unele „aparate" care, pe lîngă cele făurite de noi, au cel puţin următoarele avantaje : sînt foarte sensibile, precise şi rapide, au un volum extrem de mic şi un consum de energie adesea infim. Spre acestea se îndreaptă deci în prezent atenţia specialiştilor în bionică.

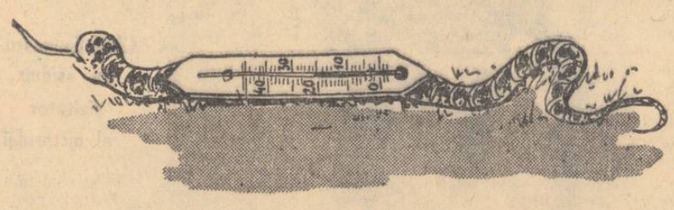

S-a observat, de pildă, că unii peşti care trăiesc în rîurile din Africa şi America de Sud sesizează cu o precizie uluitoare o cît de mică modificare a cîmpurilor electrice. Aceasta se datorează faptului că apele în care trăiesc sînt aproape opace şi ochii nu-i ajută să se orienteze. De aceea folosesc un organ suplimentar care măsoară modificările din cîmpul electric al propriului lor corp, survenite în urma apropierii sau depărtării de obiecte. Este deci un organ asemănător cu al liliecilor, numai că la aceştia e vorba de un „radar", care utilizează ultrasunetele, pe cînd la peştii amintiţi avem de-aface cu un fel de... „electrolocaţie". Sensibilitatea lor merge atît de departe, încît, aflaţi într-un acvarium, aceşti peşti au reacţionat diferit la materia-

De la nasul natural la cel... electronic

Organele cu ajutorul cărora unele vieţuitoare disting mirosurile au constituit, de asemenea, punctul de plecare al unor interesante aparate electronice. Se ştia de mult că o serie de animale — printre care şi cîinele — posedă un simţ al mirosului extrem de dezvoltat. Dar descoperirile biologiei din ultimul timp au dovedit că există unele fiinţe cu un simţ al mirosului şi mai sensibil. De pildă, unele tipuri de fluturi disting uşor prezenţa unei substanţe dizolvată în aer chiar şi în proporţie de o moleculă la un litru. De asemenea, s-a constatat că unii peşti au un organ al mirosului încă şi mai perfecţionat. Dacă s-ar afla în Marea Neagră, ei ar putea sesiza dacă în acest bazin maritim s-au dizolvat nu mai mult de... 200—300 gr. dintr-o substanţă.

Studiind aceste organe de simţ, savantul american Andrew Dravnix a reuşit să construiască un... „nas electronic". Deocamdată, nasul acesta poate distinge doar trei mirosuri, dar prezenţa lor este observată şi atunci cînd e vorba de cantităţi extrem de mici. De fapt, aparatul face acest lucru măsurînd modificările de potenţial electric la suprafaţa materialului care se îmbibă de mirosul respectiv. Aceste modificări ajung într-un oscilograf şi se măsoară cu un potenţiometru foarte precis. Îndată ce apare unul din cele trei mirosuri, pe un ecran se ivesc o serie de unde specifice. Măsurarea lor îi spune lui Dravnix ce a sesizat aparatul.

Cercetătorii americani lucrează acum la perfecţionarea „nasului electronic", adică la mărirea capacităţii lui de sesizare şi la realizarea unei instalaţii compacte, care să poată fi utilizată şi în industrie.

Nu mai e nevoie să arătăm ce foloase ar aduce un astfel de aparat în industria parfumurilor şi în cea alimentară, unde poate deveni un controlor de calitate extrem de precis şi nesupus surmenajului. Dar un asemenea „nas" poate fi utilizat şi în multe alte domenii. În mine şi în industria chimică poate sesiza apariţia gazelor toxice, cu mult înainte ca ele să ajungă într-o cantitate care le fac periculoase. În zborurile cosmice, în submarine sau în avioanele supersonice, în general — în orice încăpere etanşă, „nasul electronic" poate da alarma atunci cînd impurităţea aerului a depăşit o anumită limită. Chiar şi medicina are nevoie de acest aparat, deoarece o serie de boli se caracterizează prin mirosuri specifice, pe care pînă şi cei mai experimentaţi medici le pot detecta numai în stadii avansate. „Nasul electronic" însă le poate descoperi şi atunci cînd aceste mirosuri sînt încă insesizabile, adică în faza incipientă a bolii.

Iată deci cîteva din primele constatări şi aplicaţii ale bionicei — această foarte nouă ramură a ştiinţei, — care construieşte o punte de legătură între natura vie şi tehnică, ajutîndu-l pe om să-şi însuşească tot ce natura a creat mai bun şi mai util.

Dan LĂZĂRESCU

Lecţia a XIII-a
Tema nr. 1: OMUL

Faţa fiecărei fotografii este obiectul principal, căruia îi sînt subordonate toate celelalte elemente ale compoziţiei cadrului. În majoritatea cazurilor obiectul principal este omul. Examinînd modelul de fotografiat, trebuie să descoperim trăsăturile şi caracteristicile lui tipice şi numai după aceea să trecem la compunerea cadrului, adică să precizăm locul omului în cadru, să găsim iluminarea adecvată, punctul de staţie etc.

Astfel înainte de a fotografia muncitorul la maşină, oţelarul la cuptor, sau constructorul pe şantier, vom observa munca lor şi numai după determinarea fazelor celor mai interesante ne vom alege punctul de staţie şi toţi ceilalţi factori (iluminarea, expunerea, diafragma etc.). Rezolvarea compoziţională a cadrului nu depinde numai de aspectul omului ci şi de obiectele care-l înconjoară.

Fotografierea oamenilor se poate face pe neaşteptate, fără ca aceştia să ştie că sînt fotografiaţi, precum şi cînd oamenii pozează ştiind că sînt fotografiaţi. În primul caz fotografiile obţinute sînt de obicei mai interesante şi mai naturale. În schimb nu putem influenţa evenimentele care se petrec în faţa aparatului fotografic. Astfel poziţia celor fotografiaţi poate fi necaracteristică, iar iluminarea defectuoasă. Fotografiile de acest gen se aseamănă cu fotografiile sportive, din care cauză întîmplarea are un rol de seamă.

Dacă cei care sînt fotografiaţi ştiu acest lucru, fotografierea devine mai simplă din punct de vedere tehnic : oamenii pot fi rugaţi să stea în diferite poziţii, să se întoarcă spre lumină etc. Apare însă o altă greutate şi anume starea de tensiune în faţa obiectivului fotografic. Această stare este datorită atît lipsei de obişnuinţă şi timidităţii oamenilor de a poza în faţa aparatului fotografic, cît şi neştiinţei fotoamatorului de a crea o atmosferă de simplitate şi naturaleţe la fotografiere. Astfel dacă ne vom pregăti aparatul, vom monta şi scoate filtre, parasolare, vom căuta punctul de staţie cel mai potrivit, ridicîndu-ne pe scaun sau culcîndu-ne pe jos, în faţa subiectului, este sigur că şi cel mai degajat om va avea în fotografie fălcile strînse sau ochii ficşi. Pentru a evita acest lucru ne vom pregăti din timp aparatura şi vom determina din timp expunerea. Cînd toate problemele tehnice au fost rezolvate vom începe fotografierea, lucrînd cît se poate de repede. Dacă, cu toate eforturile noastre, subiectul se simte jenat, vom recurge la un şiretlic. Vom anunţa că fotografierea s-a terminat ; modelul nostru va răsufla uşurat şi va zîmbi. Înainte însă de a se mişca din loc vom apăsa pe declanşator. În unele cazuri este singura metodă pentru obţinerea unui portret bun.

Cursul de fotografie

La portrete vom avea în vedere faptul că micile defecte ale feţei să fie pe cît posibil atenuate. Unii oameni nu pot fi fotografiaţi din faţă, alţii se pot fotografia mai bine puţin de sus sau cu capul puţin înclinat. Feţele prea pline se vor fotografia pe trei sferturi.

Atenuînd defectele feţei vom căuta să subliniem trăsăturile caracteristice, atrăgătoare ale modelului nostru. Trebuie să avem în vedere faptul că surîsul nu se potriveşte tuturor. La oamenii cu fire mai închisă surîsul ne apare forţat (aceşti oameni se pot fotografia îngînduraţi).

Majoritatea feţelor fiind asimetrice, portretele cele mai bune se pot obţine fotografiind în trei sferturi. Profilurile se folosesc mai rar.

Fotografia de portret nu se va face la lumina directă a soarelui. Umbrele profunde pot deforma faţa, iar lumina prea puternică obligă portretul nostru să închidă ochii. De aceea vom aştepta ca soarele să fie uşor acoperit cu nori, cînd lumina este mai favorabilă. Vom putea fotografia de la ora 9 la 12 şi de la 15 la 17 cînd înălţimea soarelui este favorabilă scopului nostru. Iluminarea va fi laterală (30—45°).

Dacă faţa modelului nostru are pistrui sau pete galbene, nu vom folosi niciun filtru.

Distanţa minimă dintre aparat şi model va fi de 1,5—2 m. La distanţe mai mici apar deformări ale feţei. Fondul trebuie să fie neutru, uni. Drept fond se pot folosi pereţi, hîrtie albă, nisipul plăjii sau cerul. Pentru ca fondul să nu fie prea clar, la fotografia de portrete obiectivul va fi diafragmat cît mai puţin. Vom face cîteva fotografii din diferite poziţii.

Fotografiind faţa oamenilor vom căuta întotdeauna să arătăm ochii. În timpul muncii lor, oamenii privesc adesea la scule cu care lucrează. În acest caz vom alege poziţii care să permită redarea ochilor. Astfel vom fotografia de jos un strungar care îşi supraveghează strungul şi mai de sus un chimist care priveşte conţinutul unui balon pe care-l ţine în mîna ridicată. Omul care citeşte va fi fotografiat în momentul în care începe o pagină nouă, iar oratorul în momentul în care priveşte publicul.

În majoritatea cazurilor privirea omului se găseşte în strînsă legătură cu mimica şi gesturile sale. Faţa omenească este capabilă să redea prin mimică toate stările emotive : bucuria şi durerea, frica şi curajul, dezgustul şi admiraţia. Expresia feţei trebuie urmărită cu atenţie căci altfel se pot obţine surprize dezagreabile.

Pentru a căpăta experienţă în fotografia de portret, este bine ca să încercăm să ne fotografiem pe noi înşine şi să studiem astfel influenţa diferiţilor factori asupra acestui gen fotografic.

Ing. Leonida TĂNĂSESCU

NEDUMERIRI

de DAN DEŞLIU

Ştiu de multă vreme că sportivii au momentele lor de inspiraţie şi de regres, zile bune şi zile vitrege, flux şi reflux, periheliu şi afeliu. Publicul — acest copil cu milioane de chipuri — nu poate admite ca un mare sprinter să alerge 10,6 în finală, ca golkeeperul nr. 1 să primească goluri parabile, ca laureatul olimpic să fie întrecut de un ilustru necunoscut. Tot astfel — mutatis mutandis — unui virtuos al claviaturii nu i se iartă un singur acord imperfect şi nici chirurgului celebru o intervenţie ratată. E legea piscurilor — dreaptă şi nedreaptă, în acelaşi timp.

Chibzuind puţin, vom fi de acord că performerii au şi ei dreptul la defecţiuni pasagere. Dar (inerentul „dar" !) pînă la un punct...

E greu să nu fii contrariat, oricîtă înţelegere ţi s-ar cere, de eşecul voleibaliştelor noastre, învinse la Braşov de reprezentativa R. D. Germane după ce, cu o zi înainte, dispuseseră categoric de selecţionata sovietică. Nu-i vorbă, nici băieţii nu prea au motive de laudă, în urma acelui penibil 3—2 cu Iugoslavia ; pentru liderii Europei, pretendenţi la primele medalii olimpice în respectiva disciplină, un asemenea rezultat — şi încă pe teren propriu — este de nejustificat. Mi-aş permite să folosesc aici, pentru combaterea eventualilor partizani ai teoriei fluctuaţiilor, exemplul campioanelor mondiale — voleibalistele japoneze. De ani de zile, aceste veritabile fenomene n-au pierdut nici un singur joc — ba chiar seturile cedate se pot număra pe degete. Că nici ele nu sînt „tabu", o dovedeşte recenta confruntare de la Sofia, unde în meciul inaugural, fiicele soarelui-răsare au fost la un pas de înfrîngere. Totuşi, în ultimă instanţă, clasa şi-a spus cuvîntul : există un prestigiu al marilor altitudini care creează un fel de barieră psihică insurmontabilă. Acest prestigiu trebuie menţinut şi consolidat ; asul care-şi permite să se relaxeze într-un concurs fără importanţă, poate trage mîine consecinţe dureroase în competiţii de maximă anvergură. Iată de ce, atît pe plan statistic, cît şi principial, rezultate ca acelea de la Braşov şi Constanţa ne afectează. Iată de ce, prin contrast, acel 51,3 pe 400 m garduri, obţinut de Valeriu Jurcă la Berlin, în condiţii atmosferice absolut defavorabile, ni se pare preţios şi semnificativ, cît patru recorduri într-un concurs „de casă".

Fiindcă veni vorba, ce spuneţi de isprava unor rutieri cu serioase state de serviciu — ca Ziegler, Zanoni, Braharu, Neagoe — depăşiţi duminică, pe un traseu familiar, de către un debutant (italian, ce-i drept) ?! Şi, apropo de asta, n-ar strica să se explice şi cititorilor „Sportului Popular" motivele pentru care fruntaşii ciclismului autohton au absentat de la start. Pentru că noi, naivi ca de obicei, ne-am închipuit că obiectivul acestei probe ar fi, în principal, verificarea lotului de bază şi nu o simplă promenadă pe Valea Prahovei a cîtorva îndrăgostiţi de cicloturism.

Archie Hahn

Sosirea lui Dorando Pietri în maratonul de la Londra

PAGINI DIN ALBUMUL JOCURILOR OLIMPICE MODERNE (II)

● Înotul sub apă, trasul frînghiei şi rugbiul, sporturi olimpice în 1900 la Paris ● Un campion fără voie ● Drama lui Dorando Pietri

Renaşterea Jocurilor Olimpice prin organizarea în 1896, la Atena, a primei Olimpiade moderne, a avut un mare ecou şi a fost pasul important către răspîndirea sportului şi organizarea competiţiilor internaţionale. Întorcîndu-se de la Atena la Paris, Pierre de Coubertin redactează o lucrare asupra olimpismului modern.

În 1897 Coubertin convoacă în oraşul Le Havre, primul Congres al Comitetului internaţional olimpic care hotărăşte ca ediţia a II-a a Jocurilor să se desfăşoare la Paris. 1900 : anul celei de a doua Olimpiade moderne coincide cu marea expoziţie din capitala Franţei. Organizatorii expoziţiei cer insistent ca Jocurile să aibe loc sub egida acesteia, transformîndu-le într-un fel de parc de distracţii. Preşedintele comitetului de organizare a Olimpiadei, contele Rochefoucauld demisionează, iar Coubertin încredinţează altora conducerea Jocurilor.

Henri Desgranges, unul din pionierii sportului francez, creatorul Turului Franţei şi al ziaristicei sportive, pune la dispoziţia concurenţilor instalaţiile stadionului „Parc des Princes", declarînd : „Vouă sportivilor, vă ofer totul ; doar Sena nu pot să v-o dau". Olimpiada pariziană reuneşte 1066 de sportivi între care se află şi 6 femei. Pentru prima oară, reprezentantele „sexului frumos" sînt admise în arena olimpică, ştiut fiind că în antichitate participarea lor era interzisă sub pedeapsa cu moartea. Deocamdată, le este permisă o singură probă : tenisul de cîmp, cîştigată de englezoaica Doris Cooper, campioană olimpică numai pentru istoria aneedotică a Jocurilor, deoarece ulterior tenisul nu a fost considerat sport olimpic.

Olimpiada de la Paris a fost un curios „melange" în care alături de discipline clasice păstrate şi azi s-au desfăşurat concursuri la înotul sub apă pe distanţa de 60 m (probă cîştigată de francezul Vandeville — 1'53"), sărituri fără elan, popice, trasul frînghiei şi meciuri de rugbi. Pînă la urmă atletismul salvează prestigiul Olimpiadei, aducînd rezultate superioare celor de la Atena şi un plurivalent campion: A. C. Kraenzlin din Pensylvania. Acesta cîştigă 4 medalii de aur : la 60 m. plat, 110 m. garduri, 200 m. garduri şi lungime. Compatriotul său Baxter, sare 1,90 m. la înălţime, rezultat colosal pentru vremea aceea.

Francezii ies învingători la maraton, la ciclism şi la... french can can. Un cubanez învinge însă la scrimă, în timp ce Anglia cîştigă prima ediţie a turneului olimpic de polo pe apă. Campionii Olimpiadei de la Paris nu şi-au primit medaliile pentru că parizienii, prea ocupaţi cu expoziţia, Turnul Eiffel şi alte chestiuni, uitaseră de treaba aceasta. Deabia după doi ani, în 1902, au trimis medaliile, scuzîndu-se cu binecunoscuta zicală : „mai bine mai tîrziu, decît niciodată".

Italianul Braglia

Cu toate greutăţile întîmpinate tradiţia Jocurilor este continuată. Ediţia a treia, atribuită iniţial oraşului Chicago, se desfăşoară la Saint Louis, capitală bumbacului, pe Mississippi. Cheltuielile de transport au cauzat multe abţineri. Din Europa au venit doar 64 de sportivi, reprezentînd nouă ţări. Programul a cuprins pentru prima oară boxul şi baschetul, discipline rămase definitiv pe lista olimpică, dar şi sporturi la modă în America : cursele de bărci cu motor, basebal şi alunecarea sub apă (fără a mişca mîinile), pe care a cîştigat-o americanul Dickey cu 19,02 m. Stadionul din Saint Louis avea o ciudată construcţie în stil gotic, dar instalaţiile erau destul de bune. Campionul, al cărui nume se leagă de Jocurile de la Saint Louis, este Archie Hahn, un băiat de talie mijlocie (înălţime 1,67 m., greutate 64 kg.), dar excepţional dotat. Hahn cîştigă probele de sprint 60 m. (7 sec.), 100 m. (11 sec.), 200 m. (21"6/10). Recordul său la 200 m. a rezistat pînă în anul 1932, cînd a fost bătut de Tolan, în Olimpiada de la Los Angeles. Archie Hahn este socotit un inovator în tehnica alergărilor pe distanţe scurte, despre care a scris şi o carte („Cum alerg"). El a fost primul care a subliniat importanţa „lucrului" cu mîinile în alergările de sprint şi tot de la el au rămas pînă astăzi elementele esenţiale din tehnica startului.

Revelaţia Olimpiadei este cornetul de îngheţată care promite să cucerească lumea, dar maratoniştii îi preferă sulfatul de striehnină, însă nimeni nu se sesizează şi nu-i acuză că foloseşe doping. Cursa de maraton a furnizat şi momentul comic al Olimpiadei. Pe o căldură tropicală au luat startul 32 de concurenţi. La kilometrul 25 în frunte se afla postaşul Carvajal, din Cuba. Acesta aleargă îmbrăcat în costum de oraş şi dă răspunsuri glumeţe spectatorilor care caută să facă haz de el. Lupta este acerbă; pe stadion publicul începe să-şi piardă răbdarea : au trecut 3 ore şi nici urmă de atlet. În sfîrşit, apare unul destul de proaspăt la înfăţişare, ca şi cum de abia ar fi început cursa. Se numeşte Fred Lorz şi este american. Publicul îl primeşte cu urale, iar Alice, fiica preşedintelui Theodor Roosevelt se fotografiază alături de el. Fred Lorz, care abandonase la km 15 şi făcuse cursa într-un automobil pînă în apropiere de sosire (cînd automobilul a avut o pană) pare surprins, dar nu mai are timp să dea explicaţii. După 15 minute, aproape neobservat, soseşte adevăratul cîştigător al maratonului, Thomas Hicks. Seara tîrziu, cînd în sfîrşit arbitrii se dumiresc, Hicks este încununat campion olimpic. Aflînd adevărul, Alice Roosevelt cere să se distrugă fotografia.

Următoarele Jocuri Olimpice se desfăşoară la Londra în anul 1908, bucurîndu-se de participarea a 2059 de sportivi din 29 ţări. Programul este îmbogăţit cu două probe atletice : suliţă şi ştafetă 4x100 m, hochei pe iarbă, sărituri de la trambulină. La atletism se parcurge prima oară „suta de metri" sub 11 secunde. Învingător este Walker — 10"8/10 —, americanul Flanagan cîştigă al treilea titlu olimpic la aruncarea ciocanului cu rezultatul de 51,92 m, finlandezul Leming aruncă la suliţă 54,83 m. Proba de 110 m. garduri revine în 15 sec. lui Smithson care alergase ţinînd în mîna stîngă o carte. Fotografia acestui curios campion olimpic este păstrată la muzeul din Mon Repos (Lausanne). Episodul dramatic al Jocurilor pe care cronicarii îl evocă la fiecare 4 ani l-a constituit sosirea în proba de maraton. Din paginile îngălbenite de vreme, imaginea maratonistului italian Dorando Pietri, susţinut de braţ pînă la linia de sosire, ne urmăreşte şi ne emoţionează. După ce-i întrecuse cu mult pe toţi ceilalţi concurenţi şi mai avea de parcurs 10 m pînă la firul alb al sosirii, Dorando Pietri, epuizat de infernala cursă, se opreşte în loc. Cei cîţiva metri care îl despărţeau de victorie însemnau atîtea şi atîtea maratoniri luate de la cap. Dorando încearcă, cu un ultim efort, să înainteze dar se prăbuşeşte pe marginea pistei. Incapabili să reziste acestei scene patetice, medici şi oficiali se reped spre atlet, îl ridică în picioare, îl duc pe pistă pe direcţia bună şi îl poartă pe braţe pînă la linia de sosire. Ei uitau că ajutîndu-l violează legile Jocurilor. Dar mulţimea aclamă. Oamenii aprobă gestul şi iartă. Arbitrii dictează însă descalificarea lui Dorando şi numele americanului J. Hayes figurează în palmaresul probei de maraton. Echipa Italiei a trebuit să se consoleze cu cele două medalii cîştigate de gimnastul Braglia, posesorul unei tehnici deosebite şi a unor mustăţi în furculiţă nu mai puţin impresionante.

La Olimpiada de la Londra s-a desfăşurat şi primul turneu de fotbal (cîştigătoare Anglia) care deschide un nou şi interesant capitol în istoria Jocurilor.

Ilie GOGA

Şerban Ciochină

...Pentru amatorii de arbori genealogici : Şerban Ciochină este nepotul lui Pompiliu Stoichiţescu, unul din cei mai talentaţi atleţi români de acum 25 de ani (7,16 m lungime, 10,8 pe 100 m, 1,87 înălţime, 14,06 triplu).

Nota bene pentru amatorii de comparaţii superficiale : toate astea într-o vreme în care arsenalul ştiinţific al performanţei atletice reprezenta cam 25 la sută din cel de azi.

...Pentru statisticieni : Şerban Ciochină — 1963 : de două ori peste 16 metri la triplu salt. 1964 : de 14 ori peste aceiaşi cifră. O curiozitate : recent, la Sofia trei încercări consecutive — spre stupefacţia ruletei — 16,20 m. Plafon ? „Eventual, dar cu o condiţie : 3 x 16,50 m." (Sugerează antrenorul Elias Baruch).

...Pentru amatorii de... nod în papură : Recordmenul şi campionul Şerban Ciochină este un valoros inginer de construcţii hidrotehnice, la ICSIM.

...Pentru amatorii de salturi spectaculoase (cu scuzele de rigoare) : 1955 — 12,50 m ; 1956 — 13,79 ; 1957 — 14,31 ; 1958 — 14,71 ; 1959 — 14,79 (1958—1959 marchează, după cum vedeţi, doar un plus de 8 centimetri, dar anul III e cel mai greu) ; 1960 — 15,33 ; 1961 — 15,48 (anul de diplomă) ; 1962 — 15,85 ; 1963 — 16,13 ; 1964 — 16,23. Fapt pentru care subsemnatul l-a calificat acum doi ani „atlet al acumulărilor lente dar sigure".

...Pentru biografii amatori : Şerban Ciochină s-a născut la 30 noiembrie 1939. Şerban Ciochină, inginer la 21 de ani şi jumătate.

Pentru cercetătorii celei mai rafinate calităţi atletice : viteza :

Deşi, după cum se ştie, viteza este calitatea cea mai refractară la ameliorări, „curba Ciochină" (11,3 pe 100 în 1961, 11,1 în 1962, 11,0, în 1963, 10,9 în 1964, cu angajament de 10,8 pînă la finele anului) probează creşteri puţin comune. Explicaţia ?

Elias B. „Am adoptat principiul dezvoltării calităţii dominante şi nu pe cel al aducerii celor deficitare la nivelul dominantei. În cazul lui Şerban, dominanta este forţa. Deci, am lucrat forţa. Între acest valoros 10,9 pe sută şi genuflexiunile multiple cu haltere de 150 kg. pe umeri este o legătură directă..."

Pentru amatorii de nuanţe :

Tot B. Elias : „Doar pentru că hipertrofiile nu sînt bune nici în atletism, l-au pus pe Şerban să cînte la... orgă. Cu alte cuvinte, să lucreze — compensator — braţele la inele, pentru a putea duce trena picioarelor. În numele unităţii şi armoniei. Menţionez că lucrul la inele este totodată — încît s-ar părea paradoxal — un excelent exerciţiu ajutător pentru săritorul de triplu (desprindere, zbor, aterizare).

Ioan CHIRILĂ

Campionatul categoriei A LA FOTBAL în CIFRE ŞI DATE

Ultima etapă

Dinamo Bucureşti—Steagul roşu
Steaua—Dinamo Piteşti
C.S.M.S.—U.T.A.
Siderurgistul—Ştiinţa Timişoara
Crişul—Progresul
Farul—Petrolul
Ştiinţa Cluj—Rapid

Clasamentul general

1. Din. Buc.	25	17	4	4	59:23	38
2. Rapid	25	17	3	7	49:33	38
3. Steaua	25	14	1	10	65:41	29
4. Progresul	24	10	5	9	39:44	25
5. Farul	25	11	3	11	28:33	25
6. Petrolul	24	10	4	10	27:18	24
7. St. roşu	24	8	8	8	28:26	24
8. Crişul	25	9	6	10	26:38	24
9. Din. Piteşti	24	10	3	11	25:31	23
10. U. T. A.	25	9	5	11	31:41	23
11. Şt. Cluj	25	10	2	13	36:37	22
12. C.S.M.S.	25	9	2	14	37:46	20
13. Şt. Tim.	25	7	6	12	30:42	20
14. Siderurg.	25	6	4	15	21:48	16

Clasamentul returului

1. Rapid	12	10	0	2	27: 7	20
2. Din. Buc.	12	9	2	1	28:10	20
3. Steaua	12	7	0	5	26:18	14
4. Ştiinţa Cluj	12	6	1	5	23:15	13
5. U. T. A.	12	4	3	5	16:18	11
6. Dinnamo Piteşti	11	5	1	5	12 15	11
7. Ştiinţa Tim.	12	3	5	4	14:20	11
8. Crişul	12	4	3	5	13:19	11
9. Petrolul	11	5	0	6	11:10	10
10. Steagul roşu	11	2	6	3	8:10	10
11. C.S.M.S.	12	4	1	7	18:24	9
12. Farul	12	3	3	6	9:18	9
13. Siderurg.	12	3	2	7	10:22	8
14. Progresul	11	3	1	7	13:21	7

Clasamentul acasă

1. Din. Buc.	12	9	2	1	37:11	20
2. Petrolul	13	9	2	2	20: 7	20
3. Din. Pit.	13	10	0	3	20:11	20
4. C.S.M.S.	12	9	1	2	26:11	19
5. Ştiinţa Cluj	12	9	1	2	28:13	19
6. Steaua	12	9	1	2	46:12	18
7. Farul	12	8	2	2	20: 8	18
8. U. T. A.	13	8	2	3	23:12	18
9. Rapid	13	9	0	4	32:18	18
10. Ştiinţa Timişoara	13	7	4	2	26:15	18
11. Crişul	12	6	4	2	13: 8	16
12. Progresul	12	6	2	3	25:21	16
13. Steagul roşu	12	5	4	3	18: 6	14
14. Siderurg.	12	4	4	4	13:13	12

Clasamentul în deplasare

1. Din. Buc.	13	8	2	3	22:12	18
2. Rapid	12	6	3	3	17:15	15
3. Steaua	13	5	1	7	19:29	11
4. Steagul roşu	12	3	4	5	10:20	10
5. Progresul	12	3	3	6	14:23	9
6. Crişul	13	3	2	8	13:30	8
7. Farul	13	3	1	9	8:25	7
8. U. T. A.	12	1	3	8	8:29	5
9. Petrolul	11	1	2	8	7:11	4
10. Siderurg.	13	2	0	11	10:35	4
11. Ştiinţa Cluj	13	1	1	11	8:23	3
12. Din. Pit.	11	0	3	8	5:20	3
13. Ştiinţa Timişoara	12	0	2	10	4:27	2
14. C.S.M.S.	13	0	1	12	10:32	1

Golgeterii

1. **Pavlovici** (Steaua) 18 goluri.
2. **Ţîrlea** (U.T.A.), **Voinea** (Steaua), **Frăţilă** (Dinamo Bucureşti), **Ion Ionescu** (Rapid), 15 goluri.
3. **Constantin** (Steaua), **Dridea** (Petrolul), **Dumitriu II** (Rapid) 13 goluri.
4. **Lereter** (Ştiinţa Timişoara) 11 goluri.
5. **Mureşan** (Ştiinţa Cluj), **Voica** (C.S.M.S.), **Pîrcălab** (Dinamo Bucureşti) 10 goluri.
6. **Adam** (Ştiinţa Cluj), **Milea** (C.S.M.S.) 9 goluri.
7. **Mateianu** (Progresul), **Petru Emil** (Dinamo Bucureşti) 8 goluri.

P. S. **La alcătuirea clasamentelor de faţă nu au fost incluse şi rezultatele meciurilor restanţe Progresul—Petrolul şi Steagul roşu—Dinamo Piteşti.**

VARIETĂŢI-VARIETĂŢI

O colecţie interesantă

Francezul Charlie Michaelis, posedă una din cele mai interesante colecţii sportive din lume. De tînăr el s-a preocupat să strîngă fotografii, tablouri, gravuri, etc. legate de activitatea sportului cu mănuşi. În prezent, el posedă sute de exponate din toate colţurile lumii, toate constituind un adevărat muzeu pugilistic.

Cu două dintre piesele sale el se mîndreşte în mod special : una reprezentînd o fază de la meciul dintre Humphreys—Mendoza disputată în anul 1788 la Odiham şi alta (o pictură) realizată de Lapeyre înfăţişînd un meci disputat în sala Wagram din Paris în anul 1908.

Din cauza unui sfat... profesional

Printre fotbaliştii spanioli, Fernando Gormaz — arăta ziarul „Die junge Welt" — este considerat unul dintre cei mai corecţi sportivi ai ţării sale. Într-adevăr el a jucat întotdeauna în limitele sportivităţii, s-a purtat politicos cu coechipierii, cu adversarii şi nu a obiectat împotriva deciziilor arbitrilor. Şi pe neaşteptate... Fernando a fost eliminat de pe teren. Cauza? În cursul unei discuţii pe terenul de joc, Gormaz s-a adresat arbitrului spunîndu-i : dumneata ai picioruL plat .Cumpără-ţi degrabă ghete speciale ca să alergi mai repede. Pentru aceste cuvinte Gormaz a fost scos de pe teren. Totuşi, după meci arbitrul s-a dus la medic, care într-adevăr a constatat că are piciorul plat şi i-a recomandat încălţăminte specială. Atunci arbitrul a hotărît să-şi ceară scuze şi mare a fost mirarea lui cînd sunînd la uşa locuinţei jucătorului, a văzut o tăbliţă pe care scria „Fernando Gormaz, medic ortoped".

O „competiţie" neobişnuită

Anual, între echipele de rugbi din Anglia, are loc un tradiţional concurs de..., băut bere. Anul trecut, de exemplu, această neobişnuită „competiţie", s-a desfăşurat între reprezentanţi a 30 de cluburi şi s-a terminat cu victoria echipei din Saracens, care a consumat cel mai mare număr de litri de bere.

Ediţia din acest an a întrecerii „The World Beer Drinking Championship" va avea loc la Southwark Fair. Organizatorii aşteaptă un număr record de participanţi şi depăşirea recordului de consumare a berei !

Coşul şi... cîrnatul

Printre membrii consiliului de conducere al echipei franceze de baschet Chambord se numără şi Roger Chambrun, proprietar al unui magazin de mezeluri. Nemulţumit de performanţele obţinute de echipa locală, Chambrun a anunţat că oferă jucătorilor, pentru fiecare coş înscris, cîte un cîrnat. Iniţiativa s-a dovedit însă a fi o sabie cu două tăişuri, după cum a recunoscut chiar autorul ei. „Spre bucuria noastră — a spus dl. Chambrun — ideea mea a fost urmată de o comportare mai bună a jucătorilor. Dar, pe de altă parte, din această cauză suferă jocul de echipă, întrucît acum, fiecare jucător se gîndeşte numai la cîrnăciorul lui...".

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMINIA LIBERA
★
Redacţia şi administraţia, Piaţa Scînteii, tel. 17 60 10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii
★
PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI tel. 17 60 10 interior 14 00

DUPĂ 17 ANI din nou în categoria A

Sfîrşitul turului campionatului de fotbal a constituit, cum e şi firesc, prilej de analiză asupra comportării avute de-a lungul unei jumătăţi de campionat, anticipări, calcule, pronosticuri pentru viitor. Echipa de fotbal din Craiova, nu avea motive să fie mulţumită, locul opt, la trei puncte de penultima clasată, dădea mari emoţii entuziaştilor suporteri craioveni. Aceste emoţii s-au amplificat o dată cu transferarea a patru jucători — titulari în echipă — la alte cluburi. Rămasă cu un lot de numai 13 jucători, Ştiinţa Craiova privea destul de sumbru returul campionatului. De altfel, obiectivul fixat de conducerea secţiei de fotbal pentru retur, a fost acela al., păstrării locului în categoria secundă a ţării. Printre măsurile luate atunci, foarte inspirată — spunem noi astăzi — a fost aceea a angajării unui nou antrenor, în persoana vechiului internaţional **Nicolae Oţeleanu,** care conducea cu mult succes echipa regională Metalul Craiova. Cu Nicolae Oţeleanu am avut zilele trecute o convorbire despre fotbalul craiovean în general şi despre echipa Ştiinţa în special.

— Cum se explică performanţa atît de valoroasă, ţinînd seama de lotul restrîns de jucători de care aţi beneficiat ?

— Meritul revine în primul rînd jucătorilor, care de la meci la meci, pe măsură ce ne creşteau şansele, s-au mobilizat, realizînd jocuri de factură tot mai bună. Este adevărat că atunci cînd am preluat conducerea echipei nu mă aşteptam să obţinem acest succes. Pe parcurs însă mi-am dat seama că printr-o muncă susţinută se poate obţine şi „imposibilul".

— După cîte ştiu campionatul care a trecut a însemnat pentru dumneavoastră, ca antrenor, un dublu succes ?

— Se pare că da, căci echipa pe care am antrenat-o în tur a reuşit să-şi păstreze zestrea de puncte faţă de-a doua clasată şi să cîştige campionatul regional, luptînd pentru un loc în categoria C. În ce priveşte pe Ştiinţa, m-am străduit să insuflu jucătorilor încredere în forţele lor proprii — majoritatea fuseseră înainte doar rezerve — şi, după cum vedeţi, am reuşit mai mult decît ne-am propus.

— Întreg returul aţi contat numai pe 13 jucători ?

— În mare, da. De altfel, ca un amănunt, trebuie să ştiţi că în retur nu am schimbat niciodată formaţia. Totuşi, pentru orice eventualitate, am promovat în prima echipă patru dintre cei mai talentaţi juniori.

— Ce perspective aveţi în prima categorie a ţării ?

— Sîntem realişti. Ne dăm seama că în momentul de faţă echipa noastră nu se ridică la valoarea celor mai multe echipe de A. Sîntem hotărîţi totuşi să nu fim „simpli trecători". De aceea, nici nu am întrerupt antrenamentele după cîştigarea meciului cu Metalul Tîrgovişte, Le-am redus doar intensitatea şi numărul. Am lucrat, în continuare, pentru însuşirea mai temeinică a elementelor de tehnică. Reducerea numărului de antrenamente s-a datorat şi faptului că jucătorii noştri au fost în perioada de examene (nici un jucător n-a pierdut măcar un examen), după care le-am acordat totuşi zece zile vacanţă. La 1 iulie am reluat antrenamentele la Rm. Vîlcea pentru trei săptămîni, urmînd ca în perioada următoare să susţinem un număr de jocuri cu echipe din categoria C, B şi apoi pentru a ne obişnui şi cu cîteva echipe din A, printre care U.T.A. şi Dinamo Piteşti.

— Lotul de jucători va fi completat ?

— În esenţă vom conta pe cei care au promovat în A. Sigur că va fi încă de muncit cu o parte dintre ei pentru a-i aduce la nivelul primei categorii. Dat fiind însă numărul restrîns de care dispunem, vom căuta ca lotul să fie completat cu 3—4 jucători cu experienţă şi cu jocuri în A.

Anton DROST

SAH

O victorie... la puncte

Rejucînd partida de mai jos, ai în primul moment senzaţia că e o întîlnire fără istoric. Victoria albului, a marelui maestru Smislov, fost campion mondial, este parcă atît de simplă, de lipsită de peripeţii, încît eşti tentat să analizezi din nou partida, pentru a putea înţelege mai bine care au fost momentele decisive ale luptei. Şi atunci îţi dai seama ce înseamnă experienţa unui jucător de mare forţă. Căci Darga nu a făcut decît cîteva mici greşeli strategice. A pierdut doi timpi — 6... Nc8 şi 10... Nd7 — şi a dublat pionii pe coloana b. Dar pentru Smislov a fost suficient. Amplificînd mereu aceste avantaje minime, străpungînd la momentul oportun centrul (18. e4 !), el a obţinut o victorie clară „la puncte", ca să folosim o terminologie sportivă, o victorie fără combinaţii de mare spectaculozitate, o victorie logică.

Alb — Smislov
Negru — Darga

Jucată în turneul interzonal, Amsterdam, 1964.

1.	Cf3, Cf6	14.	Tfc1, Tfe8
2.	g3, d5	15.	a3, Tc6
3.	Ng2, Ng4	16.	Nd2, Td8
4.	c4, c6	17.	e3, Ce8
5.	c : d5, c : d5	18.	e4, d : e4
6.	Ce5, Nc8	19.	N : e4, Tc4
7.	0—0, e6	20.	Cb5, T : c1 +
8	Cc3, Ne7	21.	T : c1, Ce5
9.	d4, 0—0	22.	d : c5, T : d2
10	Nf4, Nd7	23.	c : b6, T : b2
11.	Db3, Db6	24.	a4, Rf8
12.	D : b6, a : b6	25.	Tc8 şi negrul cedează.
13.	C : d7, Cb : d7		

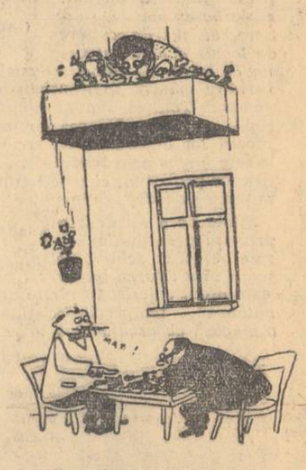

Alb — L. Evans (S.U.A.)
Negru — L. Portisch (R. P. Ungară)

Jucată în cadrul interzonalului de la Amsterdam, mai 1964.

1.	e4, e5	15.	f4, Dc8
2.	Cf3, e6	16.	D : c3, C : c3
3.	d4, c : d4	17.	Nf3, Cb6
4.	C : d4, a6	18.	Tfe1, Nd7
5.	Ne2, Cf6	19.	Nb4, Cb5
6.	Ce3, Nb4	20.	Tad1, Tac8
7.	Dd3, d5	21.	C : b5, N : b5
8.	e5, Ce4	22.	c3, Ne6
9.	o—o, N : c3	23.	Rf2, Ca4
10.	b : c3, Cd7	24.	Td2, b6
11.	c4, o—o	25.	Te3, a5
12.	De3, Te8	26.	Nd6, Nb7
13.	Na3, Da5	27.	N : d5, N : d5
14.	c : d5, e : d5	28.	T : d5, C : e3

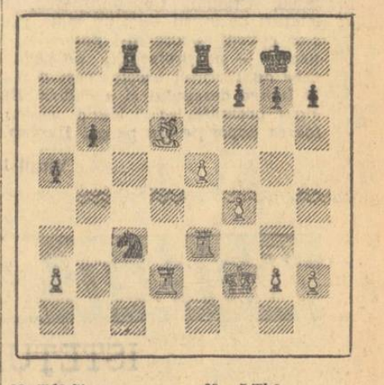

29.	Td2, f5	39.	g5, Th2
30.	e : f5, Ce4 +	40.	Rc4, T : h4
31.	T : e4, T : e4	41.	Rb5, Th1
32.	f : g7, T4e4	42.	R : b6, a4
33.	Ne5, Te2	43.	Nd6, Ta1
34.	Re3, T : d2	44.	Rb5, a3
35.	R : d2, Te4	45.	Ra4, a2
36.	g4, Ta4	46.	Rb3, Td1
37.	h4, T : a2 +		şi albul cedează
38.	Rd3, Tg2		

GH. ROTARIU (R.P.R.)
P. HEILEMAN (R. F. Germană)

Jucată în semifinalele celui de al V-lea Campionat Mondial pe echipe 1962/64.

1.	e4, e5	25.	Na4, Cc6
2.	Cf3, Cc6	26.	N : c6, T : c6
3.	Nb5, a6	27.	h : g6, f : g6
4.	Na4, d6	28.	C : d5, Cc5
5.	o—o, Nd7	29.	Cf6 +, N : f6
6.	d4, Cf6	30.	e : f6, D : d4
7.	c3, Ne7	31.	C : d4, Td6
8.	Cbd2, o—o	32.	C : e6, C : e6
9.	Te1, Te8	33.	Ne5, Ta6
10.	a3, Nf8	34.	Tad1, Cf8
11.	b4, d5	35.	Nc3, Rf7
12.	Nb3, e : d4	36.	T : e8, R : e8
13.	c : d4, Ne6	37.	Te1 +, Ce6
14.	e5, Cd7	38.	Tb1, Cf4
15.	Cf1, h6	39.	Tb8 +, Rf7
16.	Ce3, a5	40.	Tb7 +, Rf8
17.	b5, Ce7	41.	Ne5, ch5
18.	Dd3, e5	42.	f7, Cf6
19.	b : c6, b : c6	43.	a4, Cd5
20.	Nc2, g6	44.	Td7 şi negrul cedează căci se ameninţă Nd6 + cu cîştig.
21.	h4, c5		
22.	h5, c : d4		
23.	D : d4, Ng7		
24.	Nb2, Tac8		

Un joc superb de-a culoarea și de-a lumina

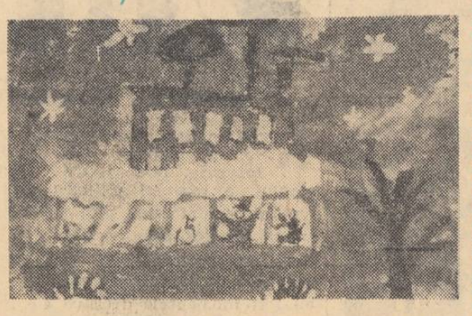

ANDREI MIHALACHE — „Peisaj cu autobuz"

Am privit expoziția națională de desene ale copiilor și tineretului școlar, organizată de Ministerul Învățămîntului într-un pavilion din parcul Herăstrău, cu un simțămînt de-a fi pătruns într-o lume de bucurii, de luminoasă și candidă fantezie, de pură și grațioasă voioșie. Lumea celor mari, văzută de cei mici, lumea noastră, în care trăim, exprimată cu fermecătoare pasiune într-un joc superb de-a culoarea și de-a lumina, mi-a părut nouă, proaspătă, inedită, răsfrîntă ca un magnific peisaj în transparența pură, cristalină a unui lac de munte. Avem de-a face nu cu o simplă manifestare a osîrdiei pedagogice, nu cu o înmănunchere a florilor precocității ci cu o viziune a lumii la nivelul opticei copilărești.

500 de desene, acuarele și uleiuri, alese din cele 5 000 prezentate din toate regiunile țării, reprezintă tot atîtea mărturii despre viață, despre oameni, despre realitățile sociale și sentimentale care participă la alcătuirea conștiinței copiilor noștri. Duioșia vieții de familie și peisajul văzut la orizontul locului de joacă se îmbină cu marile realități prezente în viața de fiecare zi, realități care cu neputință să nu însuflețească fantezia copiilor: e vorba de marile șantiere, de marile cartiere de locuințe, de construcția de nave, de coloși industriali care par a purta cerul în spinare. Exprimîndu-le, copiii ne apar, cum remarca Tonitza, suavul cunoscător al sufletului de copil, „cu fermecătoarea lor inexperiență, cu armonioasa lor dezordine, cu spaima lor pentru tot ce le este impus prin tradiție și autoritate și cu pasiunea lor pentru tot ce este lumină, pentru tot ce este mișcare slobodă, grație și joc".

GABRIEL LIGI — „Bunica"

Sfiala de a nu nedreptăți obligă la rezerve în privința prevederilor de viitor. Valoarea celor văzute obligă în schimb cel puțin la notarea cîtorva nume și a cîtorva lucrări: Andrei Mihalache — *un exorbitant colorist în vîrstă de șase ani („Peisaj cu autobuz" — tempera);* Cristina Primăvara Hilohi — *o gingașă observatoare a mișcării, în vîrstă de nu-*

CRISTIAN CONSTANTINESCU — „Șantier naval"

mai 3 ani („Dansatoare la televizor" — creioane colorate); Ligi Gabriel — un duios portretist în vîrstă de 11 ani („Bunica" — ulei); Aram Damadian — *fiul cunoscutului grafician Cik Damadian — un colorist fin, cu umor subtil („Clovnul" — acuarelă), și alți copii distinși pentru lucrările prezentate:* Manolescu Sergiu, Florian Andrei, Valentin Scărlătescu, Cristian Constantinescu, Bălănescu Iosif. *Alături de dînșii — și nu mai știu de cîți încă — s-ar cuveni poate să-i pomenim — de i-am cunoaște — pe profesorii, pe pedagogii, pe părinții care au sprijinit acești pași dintîi făcuți de copii în lumea desenului și a culorii. Bucuria lor e desigur prezentă, ca și lauda cuvenită, în fermecătoarea expoziție din parcul Herăstrău.*

Virgil DĂNCIULESCU

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Supă de carne; rasol cu crochete de zarzavat; căpșuni cu zahăr.

— Fasole sote cu smîntînă; dovlecei umpluți cu orez; tartă cu vișine.

— Ciorbă de perișoare; chiftele de carne cu cartofi prăjiți; compot.

— Salată orientală, conopidă au gratin; crafle.

— Cartofi noi cu mărar la cuptor; rizoto de rinichi — salată, fructe.

— Mămăliguță cu brînză; ochiuri cu salată verde; știrudel de vișine.

— Dovlecei cu verdeață; sarmale cu carne de porc din varză dulce; căpșuni cu frișcă.

DOVLECEI UMPLUȚI CU OREZ

Cantități pentru 6 persoane: 8 dovlecei, 10 g. sare, 1 dl. untdelemn, 200 g. ceapă, 200 g. orez, piper, 2 legături verdeață, 1/2 pahar de apă. Sosul: 1 ceapă, 20 g. făină, 1/2 dl untdelemn, puțin bulion și 1 dl. smîntînă. Se rad dovleceii, se scobesc de miez. Separat se prăjește ceapa, tăiată mărunt, se pune orezul peste ea, sare, piper, verdeață și puțină apă. Se lasă să înflorească orezul. Se umplu apoi dovleceii, se prăjesc puțin, se aranjează în cratiță, unul lîngă altul. În grăsimea care a mai rămas, se face sosul din făină, ceapă tocată, bulion, apă. Se potrivește de sare, se toarnă deasupra dovleceilor, se pune totul la fiert. La sfîrșit se adaugă verdeața tocată mărunt, se ține la cuptor 10 minute. Cînd se serveso la masă se adaugă smîntînă.

BUDINCĂ DE FASOLE VERDE

Cantități pentru 6 persoane: 800 g. fasole verde, 4 gălbenușuri, 100 g brînză, 100 g șuncă și 100 g. unt. Se fierbe fasolea curățită în apă cu sare. După aceia se scurge bine de apă, se amestecă cu șunca tăiată mărunt, brînza rasă, gălbenușurile de ou, 50 g. unt și la sfîrșit albușurile bătute spumă. Cu restul untului se tapetează o formă, se toarnă compoziția în ea și se fierbe la bain-marie 1½ oră. Cînd o servim la masă presărăm puțină brînză rasă deasupra.

CONOPIDĂ AU GRATIN

Cantități pentru 6 persoane: 2 conopide potrivite, un sos alb făcut din 100 g. unt, 60 g. făină, 3 pahare lapte, 1 pahar smîntînă, 100 g. cașcaval, 10 g. pesmet. Se fierbe conopida în apă cu sare, se rupe apoi în buchețele și se lasă să mijotească în sosul alb, amestecat cu smîntînă. Se așează într-un vas rezistent la foc, se presară cu brînză rasă, se varsă sosul în care a fiert deasupra, se pun bucăți de unt proaspăt peste conopidă. Se pudrează cu brînză, se ține la cuptor să se rumenească.

Cum se curăță petele

Rochia albă de vară se poate curăța de pete astfel:

Petele de iarbă. Se înmoaie porțiunea pătată în apă caldă în care s-a pus sodă de rufe, se freacă bine locul, apoi se picură apă cu cîteva picături de apă oxigenată (la o lingură de apă). Dacă pata persistă, se freacă în continuare cu apă în care s-a dizolvat **perclorat de sodiu.** Se clătește și se pune la uscat.

Petele de păcură, gudron de pe o rochie de bumbac:

Se amestecă alcool de 90 grade și neofalină în părți egale. Din amestec se picură treptat peste pată frecînd locul și storcînd apoi prin presare între două bucăți de pînză albă curată. Se repetă operația pînă dispare pata.

Petele de fructe. Se freacă pata cu o soluție de **permanganat de potasiu** (10 g la ½ litru apă fierbinte). Apoi se îmbibă pata cu **bisulfit de sodiu** diluat cu apă (o linguriță la un pahar de apă — se găsește la farmacii). Se clătește cu apă fierbinte apoi cu apă rece.

1. — Două piese din pichet în dungi, cu guler și manșete din una din culorile dungilor. 2. — Rochie de vară pentru adolescente, din material ușor imprimat cu cordon; paspol și fundițe pe umăr din altă culoare. 3 — Rochie cu bolero, cu pensă pe bie la bolero. 4 — Rochie de ocazie din mătase naturală cu cordon din material uni.

Desene de Ecaterina MALEK

Înlocuirea rezistenței electrice la frigider

Mulți dintre cititorii revistei noastre ne-au solicitat să arătăm modul cum se înlocuiește rezistența electrică la frigiderele cu absorbție.

Le satisfacem dorința și le spunem de la început că această operație poate fi făcută de oricine, fără a avea cunoștințe în acest domeniu, cu singura condiție să urmeze întocmai indicațiile noastre.

La operația de demontare și montare a rezistenței, ne vom servi de o șurubelniță corespunzătoare care să nu deterioreze capul șuruburilor.

Ordinea operației de înlocuire este următoarea:

1. procurarea rezistenței electrice la tensiunea electrică la care trebuie să lucreze și pentru tipul de frigider pe care îl posedați (Fram, Pinguin, Alka etc.). Nu sînt admise rezistențe cu putere watică sub valoarea înscrisă pe tăbliță fiecărui frigider; 2. scoaterea fișei cordonului electric din priza de curent; — desfacerea șuruburilor de la placa de borne care fixează firele rezistenței (fire cu mărgele de porțelan); slăbirea șurubului care fixează clema rezistenței; scoaterea rezistenței arse și introducerea celei noi. Operația de montare se face în sens invers operației de demontare. Demontarea și montarea rezistenței se face mai ușor dacă frigiderul este ținut înclinat în față la un unghi de 30 grade.

La desfacerea șuruburilor care fixează firele rezistenței, trebuie avut grijă să nu se inverseze restul firelor conductorilor electrici. Pentru rezistențe cu trei fire, se notează cu un creion în dreptul fiecărei borne culoarea firului (mărgelii) respective, iar la montaj trebuie păstrată aceeași ordine de fixare.

În cazul că rezistența nu se poate trage ușor de pe țeavă, cu o vergea din oțel, groasă de 6—7 mm. se împinge prin partea superioară, după ce mai întîi a fost îndepărtat căpăcelul și vata minerală de pe interiorul țevii.

La frigiderele Fram, de fabricație mai recentă la care s-a înlocuit placa de borne cu șuruzuri, scoaterea firelor rezistenței se face prin tragere cu mîna, după ce capacul a fost îndepărtat.

Pentru înlocuirea rezistenței electrice, la frigiderul Alka este nevoie să se răstoarne frigiderul cu partea superioară în jos, după care se desface clema pe sub care trece cordonul electric. La scoaterea rezistenței trebuie îndepărtat cîrligul sîrmei fixat de partea superioară a țevii.

În același mod se procedează și cînd se înlocuiesc rezistențe de altă tensiune electrică. Ceea ce ținem să reamintim este faptul că înlocuirea rezistenței se face numai cu fișa scoasă din priză.

Iată o serie de rochițe făcute din cupoane combinate cu diferite materiale, fie uni, fie imprimate.

Desene de Tanți PFENNINGS

lucru de mînă

Modelul nostru prezintă cîțiva ciorchini de struguri ce sînt lucrați în punct de codiță, și sperăm că pînă ce strugurii se vor coace, va fi și fața dv. de masă gata.

Sfaturi cosmetice

În anotimpul călduros trebuie să acordăm o atenție deosebită și îngrijirii picioarelor. În primul rînd se impune o igienă riguroasă prin spălarea lor zilnic dimineața și seara. În cazul în care sîntem obligate din cauza profesiei să rămînem mult timp în picioare sau să parcurgem distanțe mari din care cauză picioarele se umflă vom face băi alternative calde, reci.

Persoanele ale căror picioare sînt acoperite cu păr vor recurge la depilarea lui sau dacă părul nu este prea des poate fi decolorat cu o pastă decolorantă conținînd perhidrol.

Unghiile vor fi menținute de asemenea în stare de perfectă curățenie. Nu vom aplica niciodată lac pe unghiile necurățate. Dacă obișnuim să ne facem pedichiura singure trebuie să avem grijă să dezinfectăm instrumentele, deoarece orice neglijență poate provoca infectarea unghiilor și a tegumentelor de la nivelul degetelor.

Pielea de la călcîie se murdărește ușor, se asprește și uneori crapă. De aceea zilnic după spălarea picioarelor vom freca călcîiele cu piatră ponce apoi le vom unge cu o cremă uscată care să le înmoaie fără să murdărească încălțămintea.

Dacă picioarele transpiră, se impune ca după spălarea lor cu apă și săpun să le clătim în apă acidulată cu

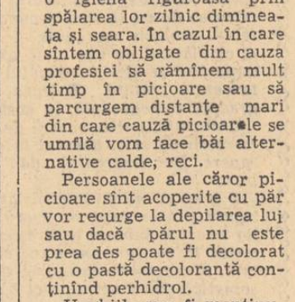

puțin oțet și apoi să le pudrăm cu pudră de talc amestecată în părți egale cu acid boric.

În caz de transpirație exagerată, cînd îngrijirile de mai sus rămîn fără rezultat, este necesară folosirea dezinfectantelor ca: formol, acid salicilic, Balsam de Peru etc. Iată formula unei soluții dezinfectante cu care se pensulează picioarele după baie: formol 8 g, acid salicilic 2 g, alcool 90 g. În cazul în care din cauza transpirației între degete s-au format crăpături, proporția de formol nu va depăși 2 la sută.

Deoarece toate aceste substanțe usucă pielea este necesar ca o dată pe săptămînă, seara după baie, să ungem locurile respective cu o cremă emolientă.

Raca BOGDAN

Defectele vizuale și corecția lor prin ochelari

Din punctul de vedere al construcției sale fizico-optice, ochiul este modelul perfect al camerei obscure a aparatului de fotografiat. Ochiul normal — emetrop — este construit în așa fel încît imaginea obiectelor din lumea exterioară se face exact pe retină. Această proiectare a imaginii pe retină se realizează cu ajutorul mediilor transparente de reflecție ale ochiului (corneea, umorul apos, cristalinul și vitrosul), medii ce au rol de lentile.

Sînt ochi în care — din cauza defectelor acestor medii-lentile sau din cauza dimensiunii anormale a axului ocular antero-posterior — imaginea obiectelor nu se face pe retină. Acești ochi sînt numiți ametropi. Cînd imaginea se face înaintea retinei, ametropia se numește miopie. Cînd imaginea se formează îndărătul retinei, ametropia se numește hipermetropie. Astigmatismele sînt combinații între aceste două defecte (astigmatisme compuse) sau între unul din ele și normal (astigmatisme simple).

Miopul nu vede bine la distanță, dar vede bine aproape. Hipermetropul nu vede bine nici deaproape, nici de la distanță. În astigmatism ,obiectele apar deformate.

Aceste defecte sînt compensate de ochiul tînăr prin acomodație (capacitatea cristalinului de a se bomba sau alungi, schimbîndu-și indicele de refracție în funcție de necesitățile optice-vizuale). Ochiul poate compensa parțial sau total aceste defecte de refracție. Aceasta îl costă însă muncă în plus care se traduce prin oboseală oculară și dureri de cap.

Pentru a scăpa de aceste neplăceri, defectele de refracție trebuie corectate prin lentile de sticlă, prin ochelari.

Chiar ochii normali — emetropi — după 40—50 de ani au nevoie de ochelari pentru lucru de aproape. Deoarece puterea de acomodație de la 15—20 dioptrii cît o avem în copilărie, s-a redus la 2—3 dioptrii. Această stare, numită presbiopie (îmbătrînirea ochiului), în care puterea de acomodație a ochiului s-a redus la 2—3 dioptrii, nu ne permite să vedem mai aproape de 40—50 cm.

Spre deosebire de ametropii, presbiopia este un fenomen fiziologic, fiindcă îl fac toți ochii normali după 40—50 ani. Presbiopia, întocmai ca hipermetropia, o tratăm prin sticle convexe. Se începe cu 0,50 plus, mărindu-se treptat puterea dioptrică a lentilei, pînă la 60 de ani cînd acomodația devine practic nulă, și dăm plus 3 dioptrii.

Pierderea puterii de acomodație nu influențează vederea la distanța de la 1 m în sus. Deci, presbiopia, spre deosebire de defectele de refracție — ametropiile, — este un fenomen fiziologic de vîrstă, iar nu o boală. Presbiopii văd bine la distanță.

Defectele de refracție sînt detectate în camera obscură cu ajutorul skiascopiei.

Principiul corecției constă în aducerea imaginii pe retină. La miopi, unde imaginea se formează înaintea retinei, vom da sticle concave, notate cu minus, care depărtează imaginea, ducînd-o pe retină. În hipermetropii, unde imaginea se formează înapoia retinei, vom da lentile convexe, notate cu plus, care aduc imaginea pe retină; de asemenea în presbiopii. În astigmatisme dăm sticle cilindrice notate cu plus sau minus și cu ax, după felul astigmatismului.

Ochelarii bifocali se dau la hipermetropii deveniți presbiopi.

I.O.R. oferă sortimente de înaltă calitate din aceste lentile.

T. NAGHI

Tratamentul balneoclimatic în bolile endocrine

Modul de funcționare al glandelor cu secreție internă (tiroida, hipofiza, suprarenalele etc.) este deseori influențat de factorii climatici, de raportul existent între elementele componente ale atmosferei (gaze sau aerosoli, ioni, radioactivitate) precum și de acțiunea apelor minerale și a substanțelor hormonale din nămolurile existente în unele localități balneoclimatice.

Complexitatea acestor elemente poate constitui un factor important de cură, ce își exercită acțiunea fie direct asupra glandelor endocrine prin modificarea metabolismului substanțelor hormonale, fie indirect acționînd asupra sistemului nervos central care, după cum se știe, coordonează întreaga activitate a glandelor cu secreție internă și mixtă.

La alegerea stațiunii de cură pentru suferinzii de afecțiuni endocrine este necesar să se țină seama de un complex de factori privind atît forma și stadiul de boală cît și condițiile de mediu ale localității respective.

Unele stațiuni balneoclimatice sau de odihnă cu altitudine mare cum sînt Borsec, Vatra Dornei, Stîna din Vale, Păltiniș, Tușnad și altele contribuie la calmarea sistemului nervos și la încetinirea arderilor produse în organism. În astfel de stațiuni vor beneficia de reechilibrarea funcțiunilor glandulare cît și la rezorbirea proceselor inflamatorii locale.

Alegerea stațiunii de cură cere multă atenție și nu poate fi făcută la întîmplare de cei suferinzi. Plecarea într-o stațiune, fără aviz medical, expune pe bolnavii de afecțiuni endocrine nu numai la eșecuri în ceea ce privește rezultatele curei, ci chiar la serioase agravări ale bolii.

Dr. I. LEONESCU

Coltul celor mici

ISTEȚUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

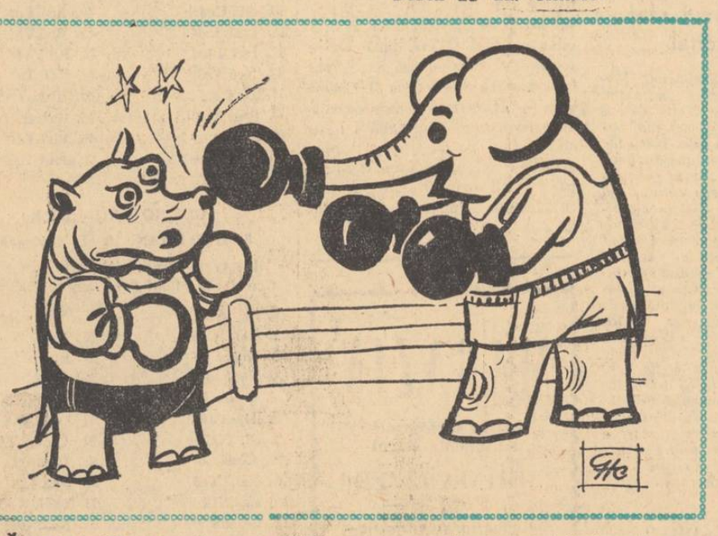

GĂBICA

Fetița mea, Găbica,
E numai atîtica
Și-i mîndră mititica:
„E fata lui mămica".

Și știți cum e Găbica?
Cu nasul cît mărgica
Guriță, o petală
Și ochii, stropi de smoală

Sprîncenele: cărbune
Iar genele: minune
Și-n păru-i mătăsos
Sclipiri de abanos.

Aceasta e Găbica
Iubita lui mămica
Ce crește ca o floare
Sub razele de soare

În țara mea iubită
Ea va fi fericită:
Născută-n socialism
Va crește-n comunism.

I. STOIA

Cîți puișori?

Cloșca stă cu puiii ei
Ciugulind boabe de mei.
Însă uliul răpitor
Se rotește larg în zbor.

Clo-clo, clo! ți cheamă mama,
Vine uliul, luați seama!
— Gata ne-am ascuns — spun ei.
— Să vă număr, dragii mei!

Trei sub aripa mea dreaptă,
Sub cea stîngă trei așteaptă,
Unul pe spinare sus,
Și doi unde-s? Aici nu-s.

— Piu, piu, piu! venim și noi,
Strigă repede cei doi.
Ei și-acuma, dragii mei,
Cîți sînt puișorii ei?

Ana MARCU

MEDICUL vă sfătuiește

Interesant și util de știut

● **DUPĂ RELATĂRILE autorilor sovietici A. N. Bakulev și I. L. Rapaport, unele stări de infarct miocardic pot fi tratate cu succes pe cale chirurgicală, dacă se intervine în primele șase luni de la instalarea infarctului.**

● **„PATUL FLOTANT" este o nouă invenție a unor oameni de știință americani. Acest pat menține bolnavul izolat de sol și asigură în mai bune condiții efectuarea consultărilor cardiologice, întrucît pot fi executate la adăpost de vibrațiile trepidațiilor din afară.**

● **PRINTRE numeroasele acțiuni negative ale tutunului asupra organismului, cercetările din ultimul timp au mai dovedit că nicotina sărăcește corpul de vitamina C, care este atît de necesară activității normale a inimii, mărește cantitatea de colesterol din singe, favorizează extinderea focarelor de ateroscleroză, micșorează temperatura pielii și mărește cifrele tensiunii arteriale.**

● **ÎN ULTIMUL TIMP s-a pus la punct un nou tratament al arsurilor, care reduce la jumătate timpul de vindecare și exclude posibilitățile de infecție. Tratamentul constă în acoperirea ermetică a plăgii cu un sac de material plastic și introducerea în sac a unui curent de oxigen asociat cu substanță antibiotică. De la prima ședință durerile dispar și supurația plăgii începe să scadă, ceea ce permite să se renunțe la calmante și la alte medicamente obișnuite în astfel de cazuri.**

Dr. I. LEGIC

CRONICĂ RIMATĂ

DILEMĂ

Cînd călciiul roz al verii lin alunecă pe iarbă
Simt o veche întrebare cum începe să mă fiarbă:
„Unde să-mi petrec vacanța?" Iată marea întrebare!
S-o petrec cumva la munte ori mai bine-ar fi la mare?
Munții, sigur, ne invită sus, pe vîrfuri cu turbane,
Să ne poarte iar în circă pe poteci și la cabane...
În pădure se coboară umbre moi ca niște plușuri,
Care pe arșița verii au efectul unor dușuri.
Iar ozonul pur și tare ca o bună băutură,
Ne îmbie în cetatea ctitorită de natură.
Pe de altă parte însă, trimițîndu-ne chemarea,
Ne așteaptă tulburată și tulburătoare, marea!
Ne așteaptă litoralul cu palate-diamante,
Minunatele construcții de hoteluri elegante,
Plaja ca o Cosînzeană ce și-a despletit cosița,
Zarea parcă zugrăvită de penelul lui Tonitza...
„Unde să-mi petrec vacanța?" Clipa trece, zbor minute
Și ne-mbie ca pelinul la serbarea de armindeni...
Zeci și zeci de perspective își deschid cîte-o fereastră,
Una mai ispititoare decît alta-n fața noastră.
Uf, ce greu e a alege! Frumusești sînt pretutindeni
Și în grava mea dilemă invoc muza să-mi ajute:
— „Muză, cred că nu-i nevoie să te introduc în temă.
Muntele sau marea? Iată, hamletiana mea dilemă.
O.N.T.-ul nu m-așteaptă... locuri au rămas puține...
Haide, dă-mi o dezlegare! Ce să fac? Unde-i mai bine?"
Atunci muza mea gingașă ca un strop mărunt de rouă,
După un străvechi exemplu a tăiat nodul în două,
Mîngîindu-mă pe frunte, a rostit cu încîntare:
— „Nu te frămînta că mergem și la munte și la mare!"

Șt. TITA

Leopardul și... cățelușa

Vizitatorii Grădinii zoologice din Copenhaga rămîn adesea înmărmuriți cînd în fața cuștii unui leopard se strecoară abil un foxterier mic și alb. Ba se găsesc chiar și inimoși care încearcă să smulgă cîinele din ghiarele morții. Intervenția este însă tardivă. Cu labele ei uriașe, Heidi, puiul de leopard apucă mica victate, trăgînd-o spre ea. Dar, surpriză! În loc s-o devoreze, leopardul spală cu grijă foxterierul. Zîmbind, îngrijitorul grădinii dă explicații curioșilor vizitatori. Foxterierul nu e la prima lui vizită dincolo de gratii. Se cunosc de mult întotdeauna, la ora prînzului, cățelușa vine la puiul de leopard. Uneori împarte cu ea mîncarea, alteori se joacă, se gudură. Heidi este un pui de leopard persan. A văzut lumina zilei în grădina zoologică din Hamburg. Dar ca toți puii de leopard născuți în captivitate, era cît p-aci să moară. De aceea, Heidi a fost trimisă la Copenhaga îngrijitorului de animale Andreasan, specialist cunoscut în creșterea și hrănirea puilor din junglă. El se poate lăuda cu lei, tigri și alte animale crescute cu biberonul. Metodele lui sînt pe cît de variate, pe atît de bune. Metoda încercată cu Heidi a fost alta decît cea obișnuită. El a căutat pentru puiul de leopard o mamă adoptivă. Și mama nu e alta decît cățelușa foxterier. Chiar după întîrcare, dragostea între Heidi și mama adoptivă a rămas aceeași. Ba mai mult, respectul puiului de leopard, care-i acum un animal de toată splendoarea, a crescut. Dacă în timpul jocului Heidi devine neastîmpărată, sau, luată de joc, agresivă, foxterierul o pune la punct. Latră. Atunci Heidi lasă capul în jos, se cuibărește în colțul cuștii, primindu-și admonestarea. Expresia puiului de leopard certat e nostimă. Vinovata ridică din cînd în cînd privirea spre cea care a certat-o. Și... cînd i se pare că a fost iertată, joaca reîncepe cu același neastîmpăr.

Mica Bibliotecă „MAGAZIN"

VERITABILUL NAPOLEON

Schiță de ARTHUR FELDS

Napoleon Bonaparte se plictisea cumplit în cer. N-avea nimic de făcut, absolut nimic. Își omora timpul cu lectura ziarelor și revistelor ce apăreau pe pămînt și pe care i le aducea postașul ceresc.

Într-un rînd, frunzărind un săptămînal, dădu de următorul anunț: „Căutăm un artist cu chipul și figura asemănătoare cu ale lui Napoleon Bonaparte. Cei care doresc să ia parte la filmările de probă sînt rugați să se prezinte neîntîrziat. În curînd va începe turnarea unei ample epopei din viața împăratului". Erau apoi indicate denumirea și adresa studioului cinematografic.

Pe Napoleon îl străfulgeră un gînd: ce-ar fi să se prezinte chiar el la studio și să joace acest rol. Să vadă și locuitorii de acum ai planetei, pe ecran, pe veritabilul împărat al Franței. Iar el, cu acest prilej, se va distra puțin.

A doua zi, Napoleon căuta să-l înduplece pe atotputernicul:

— O să aveți bunătatea, n-o să mă refuzați... O învoire de două săptămîni...

Atotputernicul încuviință.

★

În pofida faptului că Napoleon își făcu apariția în vestita sa uniformă, a trebuit să aștepte vreo două ore pînă să fie poftit în cabinetul regizorului. Acesta l-a primit cu un zîmbet zeflemitor:

— Socot, drăguță, că prea te-ncrezi, de vreme ce ai venit înveșmîntat ca de mascaradă. Ei, nu-i nimic, o să vedem noi. Asemănarea exterioră aproape că nu există. Burtica-i cam plină... Napoleon era mai zvelt. Indeobește, mutra dumitale nu aduce cu cea a împăratului. Nu-i nimic, o dată ce te-ai înființat în acest veșmînt ridicol, să facem o probă. Grimați-l!

Iată-l, așadar, în curtea studioului, față-n față cu o droie de figuranți. Regizorul ordonă:

— Domnule Napoleon, scoate sabia!

Sabia e ruginită și nu iese din teacă. Atunci Napoleon i se adresă regizorului:

— Mă iertați, e de prisos. N-am scos niciodată sabia din teacă.

— Ce bazaconie! Vrea să joace rolul marelui împărat și dumnealui habar n-are că trebuie să scoată cît ai clipi sabia, așa cum îi stă bine unui vestit comandant de oști. Bun. Mai încercăm o scenă. Știi să călărești?

Împăratul pufni în rîs și dădu din cap.

— Atunci, rogu-te să încaleci. Repetăm istorica scenă dinaintea piramidelor din Egipt. Dumneata înțelegi, nădăjduiesc, la ce mă refer.

Napoleon, care între timp încălecase, se îndreptă în șa și începu să peroreze:

— Soldați! Patru mii de ani vă privesc...

— Ajunge, e prea deajuns. Aici nu sîntem la teatru, aici e cinematograf. Șterge-o! Nu-i de dumneata rolul lui Napoleon. Cel mult, ești bun pentru un bal mascat.

A doua zi, împăratul se afla din nou în fața „atotputernicului".

— Te-ai și întors?

— Da. Nu știu să mă interpretez pe mine însumi.

Acesta zîmbi cu îngăduință. Napoleon exclamă:

— Apropo, te sfătuiesc să nu cobori niciodată pe pămînt. Aici, rolul dumitale ți se potrivește ca o mănușă. Pe pămînt, însă, ai să afli că regizorul știe totul mai bine. Iar pe regizor nimeni și nimic nu-l scoate din ale lui!

RIK AUERBACH

— În sfîrșit! Am găsit-o! Știam eu că pe-aici — pe undeva — e o cabană!...

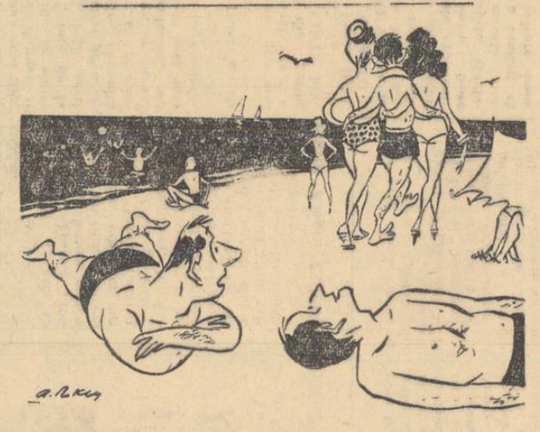

— Care-i nevasta lui? Aia care-i în dreapta sau aia care-i în stînga?
— Aia care-i în București!

— Mie, să-ți spun drept, înălțimea asta îmi face rău!
— Întoarce-te cu spatele! Cin-te roagă să te uiți la mine?

E. ARNO

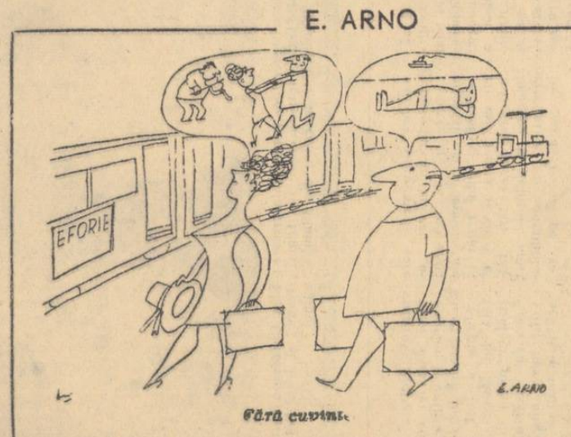

Fără cuvinte.

REBUS

ÎN GRĂDINĂ

ORIZONTAL: 1. Regină a Babilonului, cunoscută mai ales prin „grădinile suspendate", una din cele șapte minuni ale antichității. — Apă nesfîrșită. 2. Autorul tablourilor: „În parc", „Familia artistului în grădină" și „Coș cu căpșuni"—Autorul poeziei „Micii grădinari" — 3. Bisa! — Veche unitate de măsură avînd o lungime de aproximativ o treime dintr-un metru. 4. A ședea. Conjuncție latină (reg.) — Literă bulgară. 5. Oraș antic în Asia mică — Redingota calului (poate fi și turcească!) — Spetează. 6. Legătura între piesele mobile ale unei mașini. 7. Emanoil Elenescu — Oraș brazilian. 8. Mod — Arătătorul ceasornicului. 9. Sprijin (fig.) — Suport lateral al saniei. 10. Bastonaș. — Adevărată. 11. Stradă de mare circulație. — Legat.

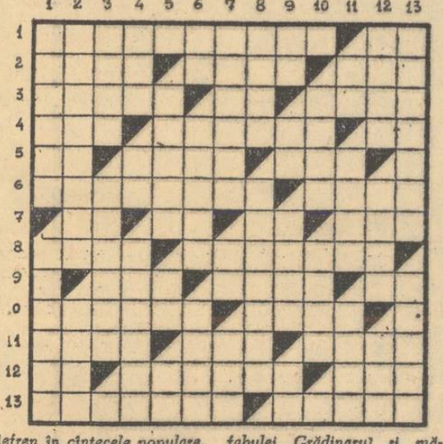

Refren în cîntecele populare. 3. Autorul nuvelei „Grădina lui Patka Sandor", din volumul „Cînt oamenii și zările". — Zurgălăi în cap! — Pictor român, autorul tabloului „În grădină". 4. „... nuculuț", povestire de Remus Luca. — Autoarea poeziei „Nu vă scuturați florilor!" — Pană. 5. Pronume — Sacagiu (înv.) — Un om din grădină. 6. Atrasă prin prestigiul aerului. — Scurge apa. 7. Comparativ. — Stropit cu apă. — Ramuri la urmă! — Petale de trandafir! 8. Diminutiv feminin. — A înconjura o grădină cu gard. 9. Se culege în grădină. — Se pune la geam — Lăcrămioara Popescu! 10. A merge înainte (pop.) — Autorul fabulei „Grădinarul și măgarul". 11. „Dragostea celor ... portocale" — operă de Serghei Prokofiev. Culoare de garoafă. — „Grădinari" (pl.) 12. Usturoi. — Pe lîngă casă. — Lac în Olanda. 13. Activitate de grădină — Luna în care se coc cireșile și căpșunile.

VERTICAL: 1. Plantă comestibilă, cultivată în grădină. — Un pîrtaș la „Nunta în codru" a lui G. Coșbuc. 2. Teiul lui se află și azi în grădina „Copou" din Iași. — Este cîntată de Don José florii pe care i-a dăruit-o Carmen. 3. Poezie de Saadi, din volumul „Grădina florilor". — „...grădină înfloritoare", — cîntec de Radu Șerban. 4. Diminutiv feminin. — Posezi. — A furat mere din grădina mătușii Marioara (I. Creangă — Amintiri din copilărie) 5. Fluviu în U.R.S.S. — De preț! (monov.) — 365 zile. 6. Armăsar dobrogean. — Autorul volumelor „Grădina florilor" și „Grădina fructelor". — Pălită (fig.) 7. Autorul operei „Grădinăriță din dragoste". — Nicolae Constantinescu. — Oficiul Național de Turism. 8. Rezistent la boli. — Marele nostru poet contemporan, autorul poeziei „Horă în grădină" și al povestirii „Grădină cu soare". 9. Afirmație. — Lucrează în grădină. — Stînjenel. — În sfîrșit copaci! 10. Poet clujean, autorul poeziei „În grădină". — Plin de ață. 11. Sînt. — Șir. — Folclorist, autorul povestirii în versuri „Grădinarul păgubaș". 12. Ne plimbăm pe ele în grădinile publice. — Furtunul pentru grădină — Sînt în floare în luna mai, pe aleile parcurilor. 13. Grădină publică în Capitală. — „Cîinele grădinarului" (Lope de Vega) și „Livada cu vișini" (Cehov).

Ilie MITRAN

Cuvinte mai rare: NES.

NIMIC... DESPRE ANATOMIE

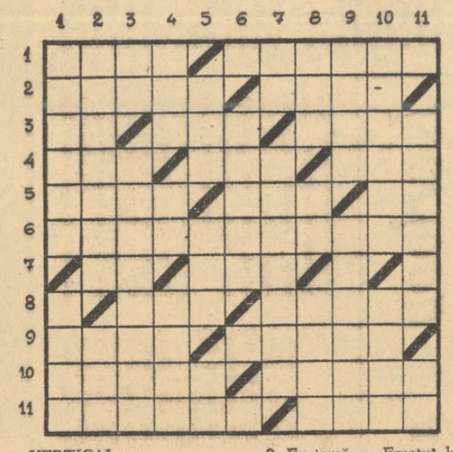

ORIZONTAL:

1. Scobite (două superioare și una inferioară!) — Veche unitate de măsură avînd o lungime de aproximativ o treime dintr-un metru.
2. La om dar și la mașină — Energie (fig.)
3. Bisa! — Veche unitate de măsură avînd o lungime variabilă, între 0,606 și 0,637 metri. — Gaz incolor, cu miros de migdale amare.
4. A ședea. Conjuncție latină (reg.) — Literă bulgară.
5. Oraș antic în Asia mică — Redingota calului (poate fi și turcească!) — Spetează.
6. Legătura între piesele mobile ale unei mașini.
7. Emanoil Elenescu — Oraș brazilian.
8. Mod — Arătătorul ceasornicului.
9. Sprijin (fig.) — Suport lateral al saniei.
10. Bastonaș. — Adevărată.
11. Stradă de mare circulație. — Legat.

VERTICAL:

1. Margine de deal. — Instrument muzical de suflat.
2. Fantomă — Fructul lui ...Adam!
3. Vasile Georgescu. — Defect de developare a unei radiografii
4. Judecător în Infern (mit.) — Legătură gramaticală. — Lac în S.U.A.
5. Negație (lat.) — Centrul de industrializare a laptelui — Perle!
6. Cusut.
7. Textilă. — Aparține de Ansamblul Aripi-Fuzelaj al unui avion.
8. Casa de economii și consemnațiuni — Asia — Nicovala (nu cea din ureche!)
9. Floare. — Instrumente muzicale de percuție.
10. Aclamații — Insulă în Indonezia.
11. Fără asperități (și se strînge încet!) — Cal.

Py. RAMIDON

Cuvinte mai rare: Nec — Ste — Itu.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

DESPRE LUME...

ORIZONTAL: Departe — Lehar — Orașe — Făurire — Roma — Veșnic — V — Isi — Ie — Eac — Bi — Atras — Az — Ales — Nr — Bartas — Ant — Atena — Tip — Ia — At — Costin — Cu — Cerești — Orice — I — Od — Esenin — G —Email — Cinema — Soare — Ahm — Vil — Aln — Nexo — Mama.

CULESE DIN GARDEROBĂ...

ORIZONTAL: Buton — Jupa — Omonim — Mat — Rele — Opere — D — Rever — L — Capot — Tari — A — Os — Perie — Mos — Pac — Pr — Amețit — Ns — Satin — Voal — Italia — Ita.

APĂ ȘI USCAT...

ORIZONTAL: Marinari — Ud — Ino — Inumani — Nimic — Răvaș — Evaporată — T — Reu — Soluții — Arici — Ar — Ol — Ls — Nab — Agna — Iava — Az — Hit — Ri — Arabica — Neînceputâ — A — Termală — V — Viori — Dirji — Abra — Canale.

Poșta redacției

M. P. Ploiești. Teama dv. este nejustificată. Ați avut doar dovada că prin înțelegere și ajutor totul se rezolvă firesc. Apoi dispare treptat și reținerea de care vorbiți. Deci nu stați pe gînduri și realizați ceea ce v-ați propus.

B. BURCESCU — Cîmpina. Puteți urma și o a doua facultate dacă îndepliniți toate condițiile cerute de învățămîntul superior.

I. R. ADULESCU — Sușeni. Într-adevăr glutacidul este un medicament eficace și VIII—X tb. pe zi pot contribui la menținerea unui tonus corespunzător de muncă, dacă medicii care vă examinează consideră acest lucru util.

ALEXANDER HERMANNSDORF — Arad. **Părerea noastră este să vă adresați organului superior de care aparține instituția căreia i-ați trimis documentele despre care vorbiți.**

GHERARD — București. **Dacă într-adevăr intervenția este necesară vă puteți adresa spitalului din str. Arh. Mincu 5. Lucrurile se pot relativ ușor remedia.**

UNGUREANU N. CONSTANTIN — S.M.T. Radomirești. **Cu difuzarea revistei se ocupă numai oficiile raionale și orășenești P.T.T.R. așa că noi nu vă putem satisface dorința de a vă face un abonament.**

ȚUNCANU CORNELIA— Timișoara. Problema tenului este o problemă de cosmetică și este într-adevăr util să fiți examinată de dermatolog. Gleznele nu se pot subția prin gimnastică, degeaba vă străduiți. Cea mai serioasă problemă este aceea a picioarului plat. Aceasta vă obligă la pantofi cu talonete care să compenseze lipsa curburii.

AUREL TIBOR — Constanța. **După cum probabil ați constatat, în revista noastră au fost publicate și anul acesta diverse reportaje care au cuprins noutățile de pe litoral. Aceasta este cauza pentru care materialul trimis de dv. „Litoral 1964..." nu va putea apare.**

I. S. — Ploiești. **Există variate procedee anticoncepționale fără nici o urmare pentru organism și care au fost descrise în revistă. Vom mai reveni asupra lor.**

MARTON FRANCISC — Stația C.F.R. Eremitu. **Avînd funcția de șef de stație și deci pregătirea necesară pentru aceasta, nu puteți urma cursurile învățămîntului superior fără frecvență. De altfel, în specialitatea pe care o aveți, învățămîntul este numai cu frecvență.**

GINA — Ploiești. **Transpirația picioarelor cere o permanentă îngrijire. Noi am recomandat rețete. Există în comerț și săruri printre care Podeol, acestea folosite sistematic reduc transpirația. Nu există medicament care să facă ca transpirația să dispară definitiv. Spălăturile de care vă interesați trebuie făcute cu irigatorul fie cu apă bicarbonată, fie cu ceai de mușețel.**

ADELA ZAMFIRESCU — Tulcea. **Este clar că nu există decît o singură cale: dezvățul sistematic.**

Năravuri și moravuri

STRUȚUL

Dispuța pornise pe neașteptate. O provocase un mic incident petrecut în tramvaiul ce ne transporta în cotidiana călătorie spre biroul în care lucram de cîțiva ani împreună. Un tinerel „tachina" pe încasatoare, care devenise un pachet de nervi:

— Uite că nu vreau să scot bilet. E bine? N-o să se prăpădească itebeul pentru 30 de bani.

Un călător, indignat de impertinența imberbului, i-a administrat pe loc, verbal, o lecție de bună purtare. Drept care junele a coborît la prima stație, nu înainte însă de a-l apostrofa pe cel ce intervenise cu un potop de complimente culese din cel mai dubios vocabular.

— Ce i-a trebuit să intervină? a conchis colegul și tovarășul meu de drum. Eu știu o vorbă din bătrîni, înțeleaptă: să nu te bagi unde nu-ți fierbe oala. Altfel, riști multe.

— Deci crezi că e înțelept să asiști la tot felul de obrăznicii și să-ți bagi capul în nisip ca struțul? Ciudată înțelepciune!

— Ciudată, neciudată, e sănătoasă. Dacă în toți cei 18 ani ai săi băiatul ăsta n-a fost educat, n-am să mă apuc eu să-l educ în cinci minute.

— Dar nu ești numai tu pe lume! Dacă oricine se izbește de ieșirile lui nesăbuite l-ar pune la punct, pînă la urmă tînărul își va măsura de două ori cuvintele și astfel va renunța să mai spună prostii.

Am rămas fiecare la punctul nostru de vedere. Discuția a alunecat apoi spre alte subiecte: cînd s-or da primele, ce face Rapidul duminică, unde și-a lucrat Mardare costumul cel nou, ce i-a spus șetul lui Popescu cînd a întîrziat... Cînd iacă că ne vine rîndul la coborîre. Ne facem loc cu greu spre ieșire. Cînd să pună amicul meu piciorul pe scară, hop că apare, grăbit și transpirat, un cetățean care se agață cu nădejde de scara din față a vagonului și îl calcă cu nădejde pe bătătură pe bietul meu coleg. Tramvaiul pornește și liniștitul meu prieten se pune pe morală:

— Se poate, omule, că te văd în toată firea? După ce că ești necivilizat și te urci prin față, nu lași nici lumea să coboare și mă mai și calci pe picioare. Unde ai învățat dumneata să te porți așa?

Călătorul ripostează:

— Și ce dacă m-am urcat prin față, că doar n-o fi foc; doar n-o să pierd tramvaiul de dragul unuia sau altuia care stă la taclale în loc să-și facă loc la coborîre.

Și dă-i și trage-i cu argumente din ce în ce mai „tari" de ambele părți. Eu tac chitic și ascult impasibil conversația. La stația următoare cobor. Amicul continuă să vocifereze arătînd cu pumnul spre adversarul din vagon care nici nu-l mai vedea.

— Puteai să spui și tu ceva, își descărcă apoi necazul pe mine. Nu mă așteptam să stai ca de lemn.

— Nu, zău, ți-ar conveni. Ce, m-a călcat pe mine? Că n-o să-mi bag nasul unde nu-mi fierbe oala. Pe mine cînd mă învață cineva ceva, apoi e lucru sfînt.

B. VASILE

O șuetă pe nisip

Dacă o să vă spun că săptămîna trecută am fost pe litoral, această noutate n-o să mire pe nimeni fiindcă o dată cu mine au făcut exact aceeași escapadă încă 70—80 de mii de bucureșteni.

M-am instalat comod în camera în care am fost cazat, iar a doua zi de dimineață mi-am luat slipul, telemeaua, cearșaful, roșiile, sandalele, chiflele, le-am tasat bine într-o sacoșă și cînd am descins pe plajă am scos din aceeași sacoșă o salată de slip cu roșii, sendviciuri de telemea între două sandale și, în sfîrșit, chifle la cearșaf...

Nu asta s-a dovedit a fi însă marele ghinion. Marele ghinion au fost prietenii. Se întîmplă să treacă zile, săptămîni, luni și să nu te întîlnești în oraș cu vreun prieten. Aici, în apă sau pe nisip, te-ntîlnești cu toți prietenii. Prietenii de grădiniță, de școală și de pensie. Și începe șueta. Eu pe cearșaf stau la soare. Unul povestește amintiri din clasa întîia primară, al doilea mi-amintește cum m-am făcut de rîs la caligrafie, al treilea cum m-a prins copiind la fizică și profesorul m-a ars!... Și în timpul ăsta mă arde și soarele. Vreau să mă retrag la umbră. „N-ai teamă! m-asigură unul. E devreme, razele astea nu ard, au ultraviolete. Cele de la prînz produc arsuri". Și rămîn. Șueta continuă. Am terminat școala primară. Am intrat în liceu. Dar pînă să intru! Admiterea a fost grea. Ce transpirație pe mine și pe bieții părinți! Acum părinții au scăpat. Transpirația e numai pe mine. Am scăpat de admitere, dar ce fac cu soarele? „Fraților, pe mine mă scuzați, mă retrag la umbră. Mi-e teamă de insolație. Mă frige". „Nu fii copil. Dacă ai avea insolație n-ai simți că te frige; ea vine pe nesimțite". M-am liniștit fiindcă simțeam că mă frigea. Și insolația vine fără s-o simți. Și șueta continuă.

Am intrat în cursul superior. A mers destul de repede. Din școala primară pînă în cursul superior n-am stat decît două ceasuri la soare. Cînd am ajuns la bacalaureat, spatele era vinețiu, iar obrajii roșii-pară.

Și cu umerii aprinși am intrat în facultate. Grea facultate. Chimie multă, spatele inflamat, examene severe, soarele ca jăratecul, teze cu nemiluita și buzele crăpate. „Fraților — îi întrerup eu din șuetă — fie ce-o fi, lăsați-mă în anul II, aminați-mă pentru la toamnă, eu la soare nu mai pot sta. Ies flăcări din mine!" „Ca și din Cartagina!" rîde Alecu. Și adaug: „Eu nu rezist prea mult la soare!" „Rezișți, măi, nu fii copil, se vede de la o poștă că ai mulți pigmenți și pigmenții te feresc de insolație. Ai dureri?" „Sigur!" „Atunci fii pe pace! Insolația arde, ustură, dar nu doare. De durut doare reumatismul! Iese sciatica din tine, te doare reacția de la nămol!"

Șueta era grozavă! Antrenantă! Am uitat și de arsuri, și de dureri, și de usturimi!... Și am ajuns la căsătorie. Aici obrajii au început din nou să mă ardă! Să fii fost din cauza soarelui? Să fi fost din cauza amintirilor cînd am spus „da"? Cert este că de la căsătorie începui să nădușesc și n-am mai suportat! „Dragii mei, nu mai pot, nu mai rezist!". „Acum, după zece ani — face Enache — e prea tîrziu! Da e fată bună, să știi!" „Vorbesc de soare! Eu vă las. Nu mai stau o clipă!" „Ai răbdare, abia acum încep amintirile frumoase de om însurat!" „Vai de spatele meu!" „Asta știm noi! Atunci cînd a fost cu bruneta aia!" Mă uit la ei cu priviri insolate. „Mă copii, glumiți cît vreți! Dar m-am insolat! Plec!" „Aha, nu-i convine capitolul ăsta cu bruneta. Tocmai aici s-a insolat! Mă, băiatule, asta nu înseamnă că te-ai insolat. Asta înseamnă că te-ai consolat!"

A doua zi n-am mai făcut băi de nămol. Am făcut băi de iaurt și în suc de roșii.

I. AVIAN

V. TIMOC

— Ești colecționar de fotografii, puștiule?
— Nu eu, tanti! Frățiorul meu!

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40.240

Pe anul viitor, la Mamaia!

La capătul unei săptămîni de intensă activitate și bogate satisfacții artistice, încheierea Festivalului filmului românesc s-a transformat într-o adevărată sărbătoare. Duminică seara, în sala teatrului de vară „Mamaia", publicul a trăit, alături de cei distinși cu premiile festivalului, clipe de neuitat.

Bilanțul primei ediții a Festivalului este concludent: 30 de filme prezentate în concurs, 10.000 de spectatori, oaspeți străini din 11 țări. Seara de seară, filmele și, implicit, creatorii au fost supuși unei riguroase confruntări, trecînd cu bine examenul căruia juriul îi-a confirmat — în palmares — valorile de prestigiu. Datorită efloriscenței de opere temeinic realizate, (cele 30 de filme au fost selecționate pentru Festival din 56 propuse de studiourile „București" și „Al. Sahia"), s-a putut acorda chiar de la prima ediție un număr atît de important de premii, care consacră, în varietatea lor, o apreciere diferențiată asupra muncii de creație — pe laturile și compartimentele esențiale. Este deci întru totul firesc, ca laureații acestui prim festival — care marchează un moment de seamă în dezvoltarea ascendentă a cinematografiei noastre — să trăiască o bucurie profundă și larg împărtășită de cei prezenți.

Iată cum se exprimă ea în cuvintele unora dintre laureații Festivalului:

Mihnea Gheorghiu

(Scenaristul filmului „Tudor"):

„Sînt bucuros că echipa care a contribuit la realizarea filmului „Tudor" — de la scenariu pînă la ecran — a putut să fie la înălțimea exigențelor publicului și sînt fericit că răsplata Marelui Premiu răspunde aplauzelor milioanelor de spectatori".

Lica Gheorghiu

(Interpreta Aristiței):

„Tudor" răspunde unor nevoi fundamentale, unor sarcini de bază ale cinematografiei românești. Publicul nostru așteaptă de la cinematografia românească, și sîntem la începutul realizării acestui deziderat, filme care să dezbată dintr-o perspectivă contemporană momentele esențiale ale istoriei noastre. Sînt mîndră că am participat la realizarea acestui film atît de îndrăgit de milioane de spectatori din țara noastră și din străinătate. Sînt mîndră că am filmat alături de neuitatul maestru care a fost George Vraca și alături de foarte talentați colegi de artă".

Emanoil Petruț

(Interpretul lui Tudor):

„Marea mea bucurie, care depășește bucuria că am luat premiul de interpretare, izvorăște din aceea că succesul meu este legat de succesul celor 120 de membri ai echipei de filmare și al celor 12.000 de figuranți".

Irina Petrescu

(Principalul rol feminin în „Străinul"):

„Sînt atît de emoționată, încît nu pot să spun nimic. Pur și simplu nu pot să spun nimic".

Geo Saizescu

(Regizorul filmului „Un suris în plină vară"): **Faptul că am fost gratulat cu unul din premiile festivalului constituie pentru mine un îndemn de a face filme mereu mai bune".**

Lupu Mihăiță

(Realizatorul documentarului „Cetățile chimiei"): **Lucrez de 18 ani în cinematografie, dar încă n-am trăit o asemenea bucurie, ca în această seară".**

ARTISTUL POPORULUI Ștefan Ciubotărașu

„Semnificația distincțiilor acordate are un înțeles deosebit. Aș dori ca acest cap de serie, care îl alcătuim noi, cei dintîi premiați la un asemenea festival, să transmită bucuria acestor clipe și succesorilor la viitoarele festivaluri, să le înmîneze ștafeta celor care vor urca pe acest podium spre succesul cinematografiei noastre".

* * *

Premiilor acordate de juriu li s-au adăugat, în cursul serii, premiul criticii internaționale atribuit de către ziariștii străini prezenți la Festival, filmului „George Georgescu" („Șeful de orchestră"), o producție a studioului „Al. Sahia" în regia lui Paul Barbăneagră.

În sfîrșit, participanții au primit — la recepția oferită la hotelul „Perla" de către Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă, după solemnitatea de închidere — felicitările și urările oaspeților străini care și-au exprimat convingerea că, an de an, filmul românesc se va înfățișa la Mamaia cu creații mereu mai valoroase și mai reprezentative pentru viața și năzuințele poporului nostru.

Cu toții, participanți și oaspeți, s-au despărțit la încheierea Festivalului cu dorința fierbinte a revederii la cea de-a doua competiție colegială a artei ecranului românesc.

Așadar, pe anul viitor, la Mamaia!

Eugen ATANASIU

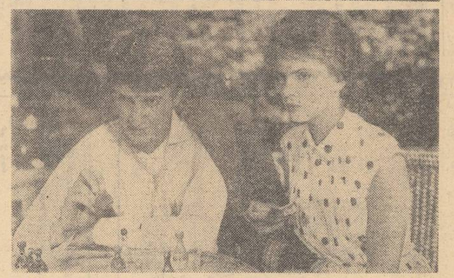

Trei dintre cîștigătorii premiilor pentru interpretare: Lica Gheorghiu (Aristița) și Emanoil Petruț (Tudor) într-un cadru din filmul „Tudor" și Irina Petrescu (Sonia) într-un cadru din filmul „Străinul"

Maria Alboiu CUIBUȘ

ÎNTÎLNIRE CU OPERETA

Teatrul de Stat din Baia Mare. Astă seară spectacolul: „Întîlnire cu operetă". Mă adresez directorului adjunct, tovarășul MIHAI PETROVAI.

— Cine face parte din realizatorii acestui spectacol?

— **Un aport deosebit l-a adus conducerea muzicală care aparține lui Gheorghe Velcea, regia artistică, Mihai Radoslavescu, coregrafia, Emil Popescu. Andrei Ivănescu a asigurat un cadru plastic și modern spectacolului.**

★

Ne regăsim în sala de spectacole. Primele acorduri și la lumina rampei își face apariția, într-un decor calm, odihnitor, interpreții. Vocile tinerilor cîntăreți Clara Săcăleanu, Eugen Fînățeanu, Ion Săcăleanu, cucerese de la început publicul. Aplauzele culese de interpreții acestui prim spectacol de selecțiuni din operete sînt o nouă binemeritată în prima filă de calendar a operetei băimărene.

— V-am ruga să ne vorbiți despre spectacolul din seara aceasta.

— **Cu plăcere, mai cu seamă că e primul spectacol de acest gen. Cum s-a ajuns la acest spectacol? Cu forțele de care dispunem. După cum știți, teatrul nostru dispune și de un ansamblu de cîntece și dansuri. Încă de la înființare, din 1959, acest ansamblu a mers pe o linie mai puțin obișnuită de prezentare a producțiilor folclorice, în sensul că toate spectacolele au fost alcătuite pe baza unui libret cu un fir conducător.**

— Ne-ați putea da cîteva exemple?

— **Iată un spectacol care s-a bucurat de o bună primire din partea publicului: „CÎNTĂ MARAMUREȘUL", cu un libret scris de Florin Raba. Un altul: „ȚARA TOATĂ E-O CUNUNĂ", cu un libret scris de Vlaicu Bîrna, care s-a bucurat de asemenea de un deosebit succes. Aceste experiențe au înlesnit într-o mare măsură pregătirea spectacolului din această seară. Totodată, s-a urmărit să se pună în valoare buna formație orchestrală a teatrului nostru și corul.**

Depeșe hotare

***O EXPOZIȚIE** a pictorului Violet le Duc care a restaurat celebra catedrală Notre Dame între anii 1845 și 1864, a fost deschisă la Paris cu prilejul festivităților care au marcat 800 de ani de la ridicarea acestui edificiu, podoabă arhitectonică a Franței și izvor de inspirație pentru artiștii ei romantici.*

***CARL DREYER**, binecunoscutul cineast danez care a împlinit de curînd 75 de ani și are la activul său filme care au intrat în istoria cinematografiei — ca „Fatimile Ioanei d'Arc" — este hotărît să-și continue activitatea cu un nou film intitulat „Gertrude".*

***RENATO CASTELLANI**, al cărui film „Romeo și Julieta" a rulat acum cîțiva ani pe ecranele noastre, este autorul unui film care urmărește să înfățișeze soarta grea a pescarilor șomeri de pe coasta Liguriei. Protagoniștii filmului sînt Jean Paul Belmondo și Gina Lollobrigida.*

„CONDAMNAT LA SPÎNZURĂTOARE" se intitulează filmul cineastului american William Claxton, a cărui acțiune se plasează în Kansas la sfîrșitul secolului trecut. Este un „western" care pledează împotriva dezmățului ființelor criminale între tineri, precum și a rasismului.

***BRIGITTE BARDOT** își continuă, în afara activității cinematografice, afirmarea sa pe planul interpretării muzicale. În curînd, telespectatorii francezi o vor putea cedea într-un spectacol realizat de Jean-Christophe Averty, cu care prilej va cînta, va dansa și va interpreta un rol de comedie.*

GÉRARD BARRY reapare într-un film al cărui erou este tot Pardaillan. Noul film al regizorului Bernard Borderie aduce pe ecran episoade de epocă cu personaje binecunoscute: Henri III, Henri de Navarra, ducele de Guise...

Cvintetul „George Enescu". De la stînga la dreapta: Alexandru Nicolae, Ion Dănie, Ion Bădănoiu, Emil Biclea, Constantin Ungureanu,

CVINTETUL „GEORGE ENESCU"

în cel de al X-lea an de activitate

În urmă cu 10 ani, fagotistul Emil Biclea, flautistul Alexandru Nicolae, oboistul Ion Dănie, clarinetistul Constantin Ungureanu și cornistul Ion Bădănoiu s-au constituit într-un cvintet cu scopul de a contribui la difuzarea creației românești clasice și contemporane în rîndurile tineretului. De atunci, în palmaresul cvintetului „George Enescu" s-a înscris o bogată activitate, atît în ceea ce privește numărul concertelor cît prezentarea în primă audiție a numeroase compoziții românești. Răsfoim cîteva pagini din albumul cvintetului. Iată o scrisoare a Universității muncitorești de cultură muzicală. Spicuim din ea: „Încă de la începuturile activității noastre didactice, formația și-a dat concursul la exemplificări, susținînd concerte în cadrul prelegerilor din sala Ateneului R.P.R." *Alt fragment, de data asta e vorba de o apreciere a artistului emerit C. Bobescu:* „Tîn pe această cale să mulțumesc călduros formației de cameră, cvintetului „George Enescu", care într-o interpretare ireproșabilă a imprimat mai multe lucrări scrise de mine". *Să auzim cuvîntul compozitorului Tudor Ciortea:* „Cvintetul este înmănunchierea unui grup de instrumentiști care nu-și precupețesc forța lor de muncă pentru a promova la un înalt nivel unele valoroase compoziții românești de acest gen, deosebit de dificile prin noutatea limbajului lor contemporan".

Cvintetul „George Enescu" este singura formație de suflători permanentă din țara noastră care și-a pus în slujba educării publicului și a servirii muzicii de cameră românești tot entuziasmul și puterea de muncă, prezentînd periodic și cu exigență artistică concerte ale căror programe cuprind atît piese din repertoriul clasic universal, cît și lucrări din muzica de cameră românească.

— *Și acum, în cel de al XI-lea an, ce proiecte aveți? l-am întrebat pe fagotistul Emil Biclea.*

— Ne pregătim pentru Festivalul „George Enescu", considerînd o datorie de onoare să ne prezentăm la un înalt nivel artistic. Apoi vom continua seria concertelor, punînd un deosebit accent pe acelea din întreprinderi. O serie de compozitori au scris lucrări pentru cvintetul nostru pe care le vom prezenta în aceste concerte. Dintre ei menționez pe Tudor Ciortea, N. Buiciuc, L. Profeta, Grigore Ghidionescu, C. Bobescu, Virgil Gheorghiu".

Marian SANDU

Un interpret finlandez al cîntecului Traian din „Titanic-Vals"

Seppo Kolehmainen face parte din tînăra generație de actori ai scenei finlandeze. L-am cunoscut nu de mult în sala Teatrului de varietăți „Alhambra" din Praga, unde venise să asiste la un program alcătuit în bună măsură din numere de marionete. Întîlnirea cu el mi-a prilejuit o discuție, în timpul căreia interlocutorul a declarat:

— **Am avut bucuria cu cîteva luni în urmă să interpretez un rol dintr-o interesantă piesă românească: pe Traian din „Titanic Vals" de Tudor Mușatescu. Spectacolul, pus în scenă de studioul radioteleviziunii din Helsinki s-a bucurat, după cum a scris presa, de un frumos succes.**

— Cunoașteți și alte lucrări din dramaturgia românească?

— **Da. Tot radioteleviziunea a transmis „Steaua fără nume" de Mihail Sebastian. Și aceasta mi-a plăcut. Dealtfel, am auzit multe lucruri bune nu numai despre teatrul românesc, ci și despre artiștii dumneavoastră, despre cîntăreți care s-au afirmat pe plan mondial.**

Seppo Kolehmainen era destul de bine informat asupra vieții artistice din alte țări. L-am întrebat în ce teatru își desfășoară activitatea, și în ce piese a jucat pînă acum.

— **Teatrul Intim din Helsinki, unde sînt angajat, are un colectiv artistic puțin numeros: doar zece actori permanenți. Sala nu-s prea mare: sub 400 de locuri. Repertoriul, căutăm să-l facem cît mai variat. Personal am jucat în ultimii ani în piese de Ibsen, Strindberg, Anouilh, Graham Green, Eugen Ionescu...**

— Și ca proiecte?

— **Deocamdată călătorii de documentare. De aici la Budapesta, apoi la Atena, de acolo la Paris... Și ca să fiu sincer, îmi doresc o vacanță la Mamaia.**

C. DARIE

Karlovy Vary XIV

Astăzi se deschide în pitoreasca stațiune balneară din Cehoslovacia cea de a XIV-a ediție a Festivalului Internațional al Filmului de la Karlovy Vary. La Festival participă un număr de 68 de țări cu peste 400 de delegați. Juriul internațional prezidat de prof. A. M. Brousil, rectorul Academiei de artă a R.S. Cehoslovace include, printre personalitățile sale pe regizorul sovietic Mihail Romm și pe cineastul american Lionel Rogosin.

Între 7 și 9 iulie, în cadrul Festivalului, va avea loc Simpozionul tinerelor și noilor cinematografii la care au fost invitate să ia parte cinematografii din Africa, Asia și America Latină. De asemenea, între 14 și 17 iulie se vor desfășura dezbateri pe problemele artei ecranului în cadrul „Tribunei libere" prezidată anul acesta de către cunoscutul regizor ceh Jiri Wiess.

Tara noastră participă la actuala ediție a Festivalului de la Karlovy Vary cu filmul artistic de lung metraj „Străinul" după romanul cu același titlu de Titus Popovici, în regia lui Mihai Iacob.

Corul de copii RADIO

Corul de copii al Radioteleviziunii — de la înființarea căruia s-au împlinit recent 19 ani — și-a cîștigat un bun renume. Alcătuit din peste 150 de elevi fruntași la învățătură din toate școlile Capitalei, acest cor desfășoară o activitate fructuoasă. Numeroasele sale impresionări transmise prin posturile de radio cît și concertele publice se bucură de aprecierea unanimă a ascultătorilor.

Calitățile corului de copii s-au făcut remarcate și la recentul concert prezentat în studioul de concerte al Radioteleviziunii. Ascultătorii — virstnici și copii — au avut ocazia să asiste la un program bogat, interesant și bine interpretat care a cuprins lucrări de compozitori români, clasici și contemporani cît și de clasici ai muzicii universale.

Soliștii Ionel Mihaleu, Radu Pascu și Mihaela Cîpriță s-au remarcat prin calități vocale, promițătoare. Cît privește prezentatorii programului făcută de copiii Ioana Georgescu, Vasile Manta și Gheorghe Enache, nu putem avea, de asemenea, decît cuvinte de laudă la adresa lor. La reușita concertului au adus o contribuție meritorie, în primul rînd dirijoarea Elena Vicică precum și regizorul Ion Voca, pianista Maria Joja și autorii spiritualului text al prezentării programului, Carmen Constantinescu și Alexandru Teodoriu.

IN CLIȘEU: solista Mihaela Căpriță interpretînd cîntecul „Dorința" de Chopin.

Text și foto: Ion POPOVICI

CRONICA TEATRALĂ · CRONICA TEATRALĂ

Teatrul „C. I. Nottara"

„OEDIP REGE" și „OEDIP LA COLONOS"

de Sofocle

Cele două momente ale tragediei lui Oedip, momentul gloriei și prăbușirii — la Theba, și momentul ispășirii și morții — la Colonos, deschizătoare ale îndelungatei și pateticei tragedii, ale cărei alte diferite momente au fost tratate rînd pe rînd de cei „trei mari" ai antichității, nu au fost, pînă astăzi, niciodată reprezentate împreună, în țara noastră, iar ultimul nu a fost reprezentat niciodată. Inițiativa Teatrului „C. Nottara" este așadar, de două ori valoroasă.

Oedip-Rege este o tragedie relativ binecunoscută, atît din spectacol, cît și din lectură. **Oedip la Colonos** însă, este aproape cu totul necunoscută. Firesc este deci să punem accentul asupra celei de a doua tragedii, plecînd de la ideea că premizele ei, cuprinse în cea dintîi, ne sînt familiare. Blestemul care se năpustește tardiv asupra regelui paricid și incestuos, și pedeapsa pe care și-o aplică singur, se situează la o răscruce a drumurilor către ceea ce putea constitui o soluție a cazului, în ochii unui umanist antic, de tip pericleian. E sancționată încrederea în sine însăși a unei individualități superioare însă orgolioase, dar absurditatea pedepsei în raport cu conștiința nevinovată a lui Oedip apare încă evidentă și rămîne suspendată asupra lecției morale într-un mod cu totul echivoc. E necesară o acceptare umară, o prezumțiune umană a pedepsei, o demonstrație fecundă în cîmpul rațiunii și moralei omenești. Aceasta va fi lucrarea celei de-a doua etape a tragediei oedipiene.

De fapt, tragedia nu înfățișează decît acest ultim moment, după mulții ani de pribegie a orbului, fost rege, sprijinit și condus de iubirea filială a Antigonei. Acțiunea este mult mai puțin dramatică decît cea a primei tragedii, deși nu lipsesc momente de surpriză spectaculoasă, de dinamică violentă, ca, de pildă, răpirea Antigonei și Ismenei de către Creon și soldații săi, restituirea tinerelor fete la ordinul lui Theseu, blestemul, care va pecetlui noul șir de calamități ce se vor abate asupra urmașilor săi, în sfîrșit, moartea — apoteoză a lui Oedip.

Oedip la Colonos abundă în valori poetice și în semnificații simbolice. Oedip a meditat îndelung asupra responsabilității, asupra raporturilor oamenilor cu divinitatea și asupra raporturilor între oameni, a cîntărit valoarea atît de aproximativă a gloriei, puterii, izbînzii și eșecului, a iubirii și a urii. El este acum posesorul unei concepții morale asupra vieții, care reprezintă un adevăr omenesc și la îndemîna oricărui om al epocii sale — locul și rolul zeilor în procesul moral al vieții, el întrevede în exaltare frumusețea și folosul unei creșteri a responsabilității umane, bazată pe raportul dintre conștiință, pe normă obiectivă, pe excluderea arbitrariului și raționalului din comportarea socială.

În totalul ei, opera ne apare ca o minune de gîndire și poezie, de o forță, de o grandoare, de o limpezime, care îi dădea dreptul de a fi înfățișate în adevărul lor simplu și majestuos. Ne pare rău s-o spunem, dar opera lui Sofocle a apărut diminuată în mare măsură, prin spectacolul realizat de teatrul „Nottara", spectacol care nu corespunde bunelor intenții cu care a fost înscrisă în repertoriu.

Regia a fost incredibil de tatonantă lui Mircea Maroniu, strălucit pictor de scenă. Trecerea acestui valoros artist într-o altă sferă de activitate tatonată, a dat un rezultat neașteptat și neplăcut: pentru prima oară, decorurile lui Marosin, mai ales cel din **Oedip Rege**, apar cu totul nelalocul lor.

E greu de descifrat care au fost intențiile regizorului, într-o năvală de „noutăți" (cunoscute, de altfel, de cînd lumea), care au mers la **intervenția în text.** Cea mai fundamentală pare să fi fost aceea cu tragedia, să-i apară altfel decît a fost de corifei, prin întemnițarea primului în firidele individuale, dispuse pe două sau trei etaje, membrii corului, astfel fărîmați, rostindu-se cînd de la etaj, cînd de la demisol, cînd de la parter. Evident, că aceasta merge împotriva sensului de bază al evoluției tragediei, care este tocmai apropierea corului de protagoniști, efectul, pur teatral, fiind, în al doilea rînd, că textul corenților (care uneori bat din palme în timp ce rostesc) este în mare măsură înințelegibil. Corul simbolizează poporul, fapt peste care nu se poate trece, astfel încît protagoniștii, pentru a i se adresa, în cea mai mare parte a timpului, vorbesc cu spatele spre public, după ce s-au instalat, rînd pe rînd, pe un podium central, în poziție de declamație monumentală. Din cînd în cînd, interpreții trec la declamația cîntată, prea rar, însă, și prea discontinuu, pentru ca această „modernitate" să prindă vreo semnificație.

... Nu e greu de înțeles ce sarcină dificilă au putut avea actorii într-un asemenea amestec de intenții confuze. Dacă unele informații, pe care le-am avut mai de mult, corespundeau realității, se pare că rolul lui Oedip, în ambele ipostaze, era sortit să fie jucat de neuitatul George Vraca. Lipsit, astăzi, de un actor de această talie, prima ipostază a fost trecută asupra lui Ion Dichiseanu, tînăr ale cărui excelente calități de tragedian meritau o altă dirijare. Dichiseanu a luptat din greu să se „interiorizeze" și să se „monotonizeze", strivind ela-nul care trebuie să înalțe acest rol, dar izbutind, cîteva momente excelente (ca, de pildă, interogarea bătrînului păstor). În ipostaza Colonos, rolul a fost trecut asupra lui George Demetru, actor cu experiență și vocație atît de multilaterală, care ne-a dat acel Oedip aprofundat pe care-l așteptam, în adîncă dramă spirituală, dar cărua nu i-ar fi lipsit un mai puternic adaos de noblețe. Rolul Iocastei a fost interpretat cu multă forță de Lia Șahighian, în atitudini mai descoperi apropiate de adevăratul clasicism. Magdalena Buznea, în Antigona, deși obligată să umble pe mai multe drumuri divergente, a realizat momente de mare emoție, dovedind, încă odată, vocația pentru tragedie, insuficient utilizată și valorificată. Un Tiresias de cea mai pură melodramă antică a fost Radu Dunăreanu. În dubla ipostază a rolului lui **Creon** l-am văzut, cu cele mai reale satisfacții pe Ion Punea, actor care progresează metodic și sigur, Sergiu Dumitrescu, în rolul vestitorului corintian a adus o notă de umanitate simplă. Getta Cibolini, a avut o bună intervenție vocală în rolul slujitoarei Iocastei. George Buznea, în Polinike, ne-a aparut satisfăcător, dar la punct fix. Florin Stroe, în Theseu, a avut noblețe și calm înțelept, cu un minus de căldură umană.

Radu POPESCU

UN PORTRET PE SĂPTĂMÎNĂ

LUCYNA WINNICKA

Considerată a fi astăzi, cea mai bună artistă a ecranului polonez, Lucyna Winnicka este apreciată pentru creațiile sale și în numeroase alte țări.

După ce a studiat la Academia dramatică de artă din Varșovia, Lucyna Winnicka și-a făcut stagiul de începătoare la teatrul din Szczecin. Primul rol pe ecran i-a fost încredințat de regizorul Jerzy Kawalerowicz în filmul **„Sub steaua frigiană"**. Debutul ei cinematografic a fost strălucitor și, după scurt timp, este secotită printre celo mai bune interprete ale filmului polonez.

Următorul rol i-a fost încredințat, într-o puternică dramă psihologică. Este vorba de filmul, cunoscut și spectatorilor noștri, care se intitulează **„Adevăratul sfîrșit al războiului"**. Aici, Winnicka creează chipul răscolit de durere și de o tragică uimire al soției unui inginer, reîntors din lagărele hitleriste cu o grea și incurabilă suferință psihică. În cel de al treilea film al ei, **„Trenul"** (1959), realizat tot de Kawalerowicz care-i este și soț, a făcut dovada maturizării talentului ei într-un rol de performanță interpretativă.

Nu de mult, spectatorii noștri au văzut-o pe Lucyna Winnicka în filmul **„Steaua tăcerii"**. Afirmarea vertiginoasă a calităților artistice, prelenețește, de fiecare dată, elogii la adresa sinceratății jocului ei ghidat întotdeauna de un profund simț al realului, de o pătrunzătoare înțelegere a sufletului omenesc.

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

O zi din viața unui port la Dunăre

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VIII – Nr. 353 APARE ÎN FIECARE SÎMBĂTĂ

11 IULIE 1964 • 8 PAGINI – 1,50 LEI

ÎN FAȚA NOASTRĂ SE DESFĂȘOARĂ PRIVELIȘTEA PITOREASCĂ A ȘIRAGULUI DE VAPOARE CU PAVILIOANE MULTICOLORE

Fără pipă, fără barbă și fără stele pe mînecă, omul din fața noastră are în schimb chipul brăzdat și ochii ageri ai celui obișnuit să scruteze întinderile de apă. Gazdă din obișnuință — primește doar atîția oaspeți cîți vin din toată lumea pe drumul de apă al Dunării — ne invită amabil, la căpitănie. De-aici a pornit totul...

Cititori pasionați ai lui Jean Bart, cronicarul pitorescului vieții dunărene, ne așteptam să aflăm povești despre corăbii scufundate de furtună, despre comori descoperite în adîncul fluviului sau fermecătoare sirene apărute pe clar de lună...

Gîndurile ne-au fost curmate de trepidația antrenantă a portului care răzbea pînă în această încăpere liniștită, prin răspunsuri la întrebările pe care încă nu le pusesem :

— Vasul grec „Nikolaus" descarcă minereu la dana 39 !

— Italianul „Pantera" încarcă cherestea !

— Cargoul „Bacău", ieșit numai de cîteva zile din șantierul naval, e gata de plecare în prima cursă !

— „Türkie" ridică ancora cu direcția Constanța pentru completarea încărcăturii !

— Libanezul „Rida" intră în bazinul de lemnărie !

Treziți din reverie, am înțeles că poveștile sînt... povești. Și rămîn.

LA TIMONĂ

Veștile pe care le-am ascultat, ne-au trezit interesul pentru cărăușii apelor veniți de pe mări și oceane pînă aici, pe Dunărea albastră.

Portul i-adună pe toți în umbra macaralelor. În răstimpul cît ancorele rămîn scufundate, la timona acestei uriașe activități din portul Galați stă neobosit — zi și noapte — „echipajul" căpităniei.

Eugen ATANASIU
Tudor GHEORGHIU

(Continuare în pag. a 3-a)

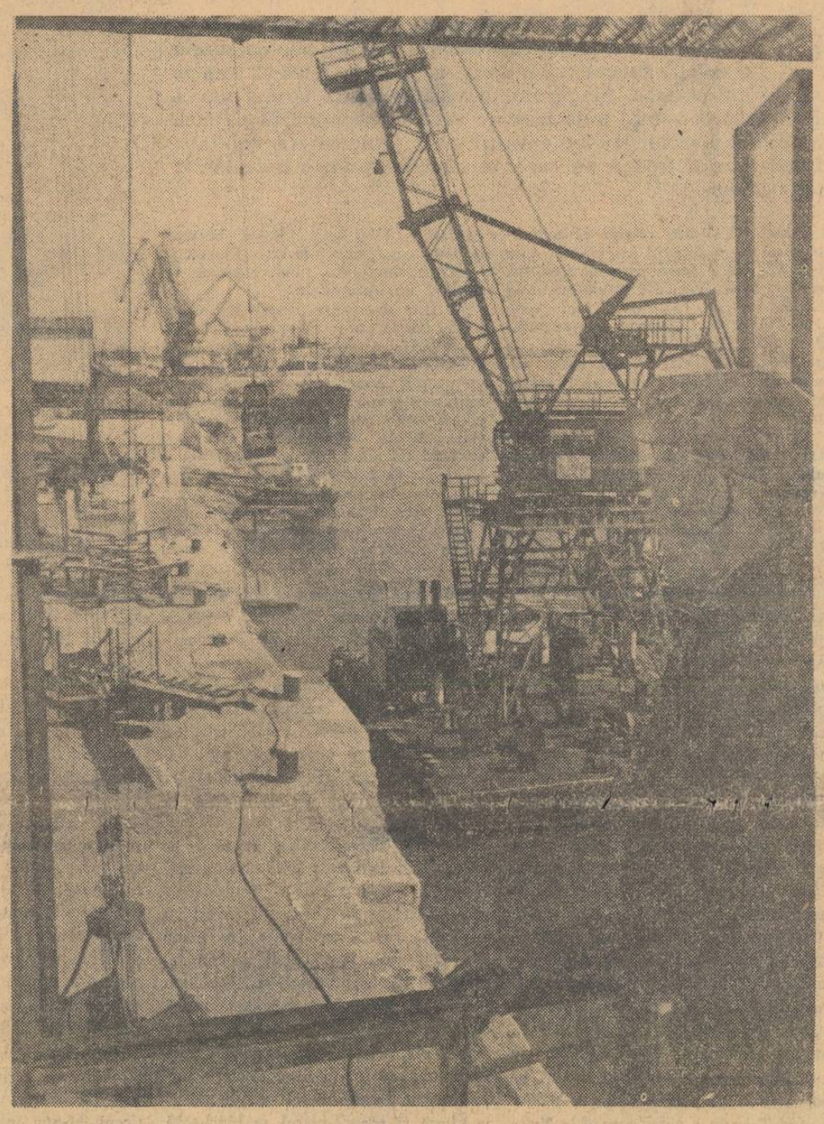

Vedere panoramică din portul Galați

CU CARNETUL DE REPORTER ÎN SACOȘĂ

Colindînd prin piața și halele Obor

Scriitorul nu trebuie să se ferească de piață, loc cu o pitorească aglomerare de tipuri literare. Tocmai de aceea am binecuvîntat clipa cînd nevasta m-a trimis la Obor, după vișine pentru dulceață. Pornind la drum, am pus carnetul de reporter în sacoșă. Plecam la piață după vișine, dar plecam și în documentare literară. N-am mai fost la Obor de pe vremea ultimilor „Moși", acum vreo trei sau patru ani. Cumpărasem atunci cîteva oale de lut și linguri de lemn, m-am dat în căluței, am tras la tir, unde am scos mireasa în acordurile unui marș nupțial de pe vremea crinolinei, și pe urmă m-am înfruptat cu mititei lîngă un grătar cu cîntece de pe vremea lui Zavaidoc :

S-a mutat piața-n Obor
Bucuria fetelor...

De data asta, pentru prima oară, am intrat în Halele Obor atras de o idee reporterească. Nici nu bănuiam că voi descoperi un univers neștiut de cumpărători. Dată în folosință în anul 1950, hala Obor a desfăcut de atunci pînă azi mărfuri într-o cantitate de circa 110 000 tone și a înmagazinat în depozitele sale frigorifice 342 000 tone de produse alimentare.

Fabrica de gheață din hala Obor a dat în aceeași perioadă aproape trei milioane blocuri de gheață. Tot în incinta halei Obor se fabrică înghețată și cunoscuta băutură răcoritoare „Citro". Uriașa clădire de beton, cărămidă aparentă și sticlă adăpostește o diversă și concentrată rețea de unități comerciale, care vînd cîteva sute de sortimente necesare vieții casnice : coloniale, zarzavaturi, carne și fructe. Orezul și zahărul se desfac aci direct din saci de iută, uleiul din butoaie, iar zarzavaturile se cîntăresc cu tonele. Cîteva linii de garaj unesc aceste vaste antrepozite cu gara București-Obor, iar orășelul comercial din incinta halelor este dublat pe platoul din apropiere de o clocotitoare și neadormită piață în aer liber. Aci se află 380 mese mari de beton, cu copertine, 230 mese de lemn și o mulțime de cuști metalice pentru păsări. Zilnic, administrația halelor Obor eliberează producătorilor sute de cîntare basculante și terezii și sute de halate albe cu bonete. În zilele obișnuite aci își desfac produsele de grădinărie și livadă circa 40 de gospodării agricole colective, numărul lor trecînd de o sută în zilele „de vîrf", sîmbăta și duminica. În zorii fiecărei zile aci pot fi văzute zeci de camioane ale gospodăriilor colective, Centrocoopului și Aprozarului, deșertînd tone de cartofi, varză, gulii, vișine și ceapă. Cîntarele au de lucru apoi, de la 6 dimineața pînă seara la orele 20. Despre amploarea activității comerciale vorbesc prin reflex, seara tîrziu, cînd vin la lucru tomberoanele, măturoaiele și furtunile cu apă, cele 2—3 vagoane de resturi și gunoaie care se ridică zilnic din incinta halelor și de pe platoul pieții în aer liber. Uriașul complex comercial de la Obor este în acest sens un model de salubritate.

În dimineața cînd am vizitat piața și halele Obor, erau prezente peste 50 de gospodării agricole colective, multe din ele vestite pentru avîntul lor economic și organizatoric : gospodăria colectivă din Dobroești, cea din Ștefănești, de la Dascălu-Creața, de la Dăneasa etc. Unele îmi erau cunoscute din călătorii mai vechi și repetate la ele acasă. Dintr-o excursie documentară la Dăneasa (10 km. departe de București) îmi aminteam primele cîteva hectare de grădină amenajată pe malul apei Brănești. Aflu (nu fără uimire) că acolo sînt astăzi 120 hectare de grădină, irigată în întregime. Mai aflu că zilnic, două camioane aduc la cele 4 puncte de vînzare din piața halelor Obor cantități proaspete de produse agroalimentare și că, zilnic contabilul gospodăriei trece la rubrica veniturilor 4—5 000 de lei. În fața mea s-au deșertat din camionul gospodăriei 300 kg cireșe, 50 kg roșii, 700 kg

Petru VINTILĂ

(Continuare în pag. a 3-a)

Desen de Beca RIND

PE MERIDIANELE GLOBULUI

ÎNSEMNĂRI DINTR-O CĂLĂTORIE LA ALGER

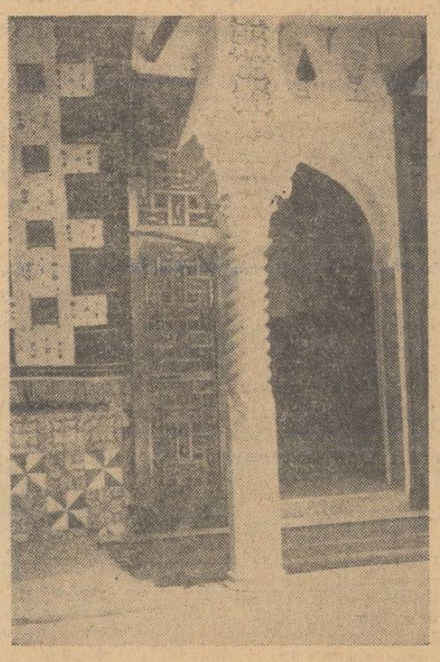

Casa aceasta în stil maur din inima Algerului este un adevărat muzeu de artizanat. În ea se găsesc comori neprețuite. Algerienii o cunosc bine și orice străin care debarcă în capitală o vizitează

Jetul „Air-France"-ului, ce ne poartă spre țărmul sudic al Mediteranei și cel nordic al Africii, a lăsat de mult în urmă continentul. Acum lasă în urmă și insulele Baleare.

Din cabina pilotului ți se deschide în fața panorama Mediteranei ce scaldă țărmurile Algeriei, țința călătoriei noastre. Avionul a început să coboare din înaltul cerului. Privind parbrizul piloților ai senzația că uriașa mașină se repede și înfulecă văzduhul dinaintea ei. Ca prin ploșă începe să se zărească

Aurelian NESTOR

(Continuare în pag. a 2-a)

TRAVERSAREA ATLANTICULUI DE UNUL SINGUR • „PEN DUICK II" A BATUT RECORDUL

Performanța francezului
ERIC TABARLY

Traseul parcurs de ambarcațiunile locotenentului de marină Eric Taberly (Citiți reportajul din pagina a 2-a)

5 INTERVIURI CU TEMA :

CE E NOU ÎN STAȚIUNILE BALNEO-CLIMATICE

• Un pavilion nou pentru băi la Herculane • O nouă secție de hidroterapie la Eforie-Nord • Îmbunătățirea condițiilor de tratament la Techirghiol, Olănești, Govora, Borsec, Pucioasa etc. • Alte izvoare depistate la Someșeni-Cluj și Săcelu (Oltenia) • Modernizarea unor unități hoteliere și de alimentație publică la Sibiu, Sighișoara, Rîșnov etc.

Ne aflăm în plin sezon estival, cînd stațiunile balneoclimatice au prilejul să-și manifeste din plin ospitalitatea față de un număr din ce în ce mai mare de vizitatori. Litoralul, cu plajele sale aurii, cu modernele sale restaurante, constituie — firește — un principal punct de atracție, mai prejos însă nu se lasă nici peisajul montan, fie cel de la Borsec, de pe culmile Bu

Mircea SCRIPCĂ

(Continuare în pag. a 3-a)

Ilustrată din Mamaia — **Fotografia : Nicu VASILE**

PE FIRUL EVENIMENTELOR

CREȘTERE ȘI ÎNMULȚIRE

„Niciodată nu s-au auzit în Camera lorzilor cuvinte mai adevărate" — scria corespondentul parlamentar al ziarului „Times" în urmă cu cîteva zile. Care cuvinte? Ultima frază a discursului lordului Dundee de închidere a dezbaterilor privind creșterea populației lumii. „Noi — spunea lordul Dundee — nu putem împiedica oamenii să se înmulțească". De fapt s-au discutat tocmai metodele cele mai eficace pentru a face acest lucru.

Nu se știe cum se întîmplă, dar cel puțin o dată la doi ani, în Camera lorzilor se dezbate această problemă, considerată de lordul McCorquodale drept „cea mai primejdioasă problemă a civilizației".

Deschizînd dezbaterea, lordul McCorquodale a împărțit istoria omenirii în următoarele etape: 1) De la Adam și Eva pînă în 1830, cînd populația lumii a atins 1 miliard; 2) 1830—1930, cînd a ajuns la 2 miliarde și 3) Pînă în 1960, cînd a ajuns la 3 miliarde. Pornindu-se de la o asemenea analiză „științifică", bazată pe păcatul originar, era evident să se ajungă la concluzia că tocmai în multiplicarea acestuia ar sta sursa tuturor relelor: înapoierea unei mari părți a omenirii, războaiele etc. Un singur glas, lady Summerskill, a risipit puțin vălurile miturilor biblice menite să acopere realități mai crude, cînd a subliniat că popoarele țărilor în curs de dezvoltare nu au nevoie de pilulele anticoncepționale propuse ca remediu de lordul McCorquodale și alții, ci de „un program coordonat prin care toate țările industrializate" ar putea contribui la ridicarea nivelului lor de trai. Ea a mai ridicat o problemă interesantă: nu cumva toată agitația, menită să creeze panică în ce privește „explozia" creșterii populației, este organizată de marile firme interesate să facă afaceri cu pilulele anticoncepționale? Este posibil. La fel cum este evident că există și cercuri interesate să acopere cu această agitație cauzele reale ale înapoierii unor regiuni, ale mizeriei, care pot fi lichidate asigurîndu-se omenirii un trai civilizat și pașnic numai prin lichidarea privilegiilor care frînează progresul, a risipei cauzată de cursa înarmărilor.

Numeroși economiști au calculat că dacă la dispoziția țărilor slab dezvoltate ar fi pusă doar a cincia parte din sumele cheltuite actualmente pentru alimentarea cursei înarmărilor, s-ar putea investi în valorificarea resurselor acestor regiuni circa 25 miliarde dolari anual. Pe această bază în circa 20 de ani s-ar putea crea 30 pînă la 40 noi centre energetice, industriale și agricole de importanță mondială care ar permite ridicarea masivă a nivelului de trai, apropierea țărilor slab dezvoltate de nivelul țărilor industriale înaintate, asigurarea traiului oricărui adaos de populație care ar înmulți numărul pămîntenilor.

Lordul Dundee a arătat că există chiar proiecte oficiale de „a se da asistență tehnică" la cerere pentru „controlul creșterii populației". La insistența unora ca să se prevadă că ajutorul nu va privi numai familiile, ci și femeile nemăritate care s-ar afla „în pericol" de a mări numărul populației, lordul Dundee a fost de data aceasta categoric: „Se poate spune că nu este de fel treaba noastră ca atunci cînd dăm ajutor unei țări în nevoie să întrebăm cum îl vor folosi". Spre nefericirea lorzilor pînă acum nici o țară nu a cerut astfel de ajutor pentru că nu de așa ceva e nevoie. Ceea ce determina pe corespondentul lui „Times" să comenteze: „Au trecut doi ani de cînd Camera lorzilor și-a exprimat adînca îngrijorare față de creșterea populației globului și în acest răstimp populația a crescut cu o sută de milioane. Oare oamenii nu dau ascultare înălțimilor lor?". Nu, evident nu. Și tot la „Times" facem apel pentru a transmite sentimentul cu care s-a încheiat dezbaterea. „În fața unor dovezi atît de mari de fecunditate a lumii putem să scuzăm pe înălțimile lor dacă sînt stăpînite de un simțămînt de impotență".

Se spune că lumea datorează tabla înmulțirii unei neînțelegeri. Interpretarea greșită de către Pitagora a precentului biblic: creșteți și vă înmulțiți. În cazul Camerei lorzilor nu este vorba de nici o neînțelegere ci de o adevărată contrazicere. De pe urma ei însă, după cum constată și ziarul „Times" nu rămîne absolut nimic util și creator.

N. LUPU

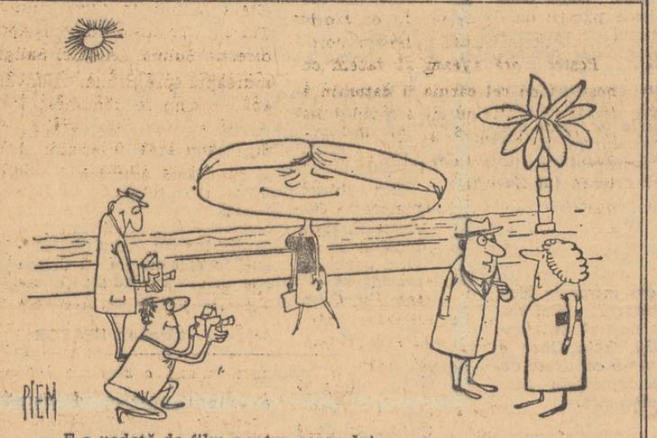

— E o vedetă de film pentru ecran lat.

(Din „Le Figaro")

De mînă cu ideea

POLIȚIA din orașul Lorenso Marke (Mozambic) a descoperit un porumbel care se îndeletnicea cu contrabanda. El transporta narcotice în pachețele minuscule, care îi erau prinse de picior. Organizînd supravegherea porumbelului contrabandist, poliția a putut descoperi și pe proprietarul acestuia, un oarecare Peres Damme.

●

UN STUDIU întreprins la Rockland (30 mile nord de New York) a ajuns la concluzia că între copiii în vîrstă de pînă la șapte ani băieții de doi ani suferă cele mai multe accidente (75 la sută). Din cele peste 9 000 accidente analizate în cursul unui an, s-a constatat că peste jumătate au avut loc în afara locuinței. Din accidentele suferite în interiorul casei, cele mai multe au avut loc în bucătărie.

●

ÎN ORAȘUL Beirut din Liban a luat ființă o asociație foarte originală care poartă denumirea de: „Clubul bărbaților părăsiți". Președintele clubului este avocatul Amrani pe care soția l-a părăsit a doua zi după nuntă. Clubul numără 70 de membri.

●

DOI TINERI din New York au condus pe un prieten al lor care pleca în Europa la bordul unei nave. Nu se știe cum, cei doi au adormit pe punte și s-au trezit abia cînd vaporul era în larg, astfel, fără voia lor au călătorit clandestin. La destinație, portul Le Havre, cei doi nu au putut coborî întrucît nu aveau pașaport și au fost nevoiți să facă cale întoarsă.

●

UN TRANSLATOR de limbă spaniolă din Canada a declarat recent că cea mai mare dificultate pe care o are traducînd în engleză cuvîntările rostite în spaniolă este atunci cînd vorbitorul face o glumă. De aceia, a mărturisit el, are pregătite din vreme o serie de glume proprii și, atunci cînd oratorul glumește în spaniolă, el spune una din cele memorate. Lumea rîde iar vorbitorul e mulțumit că gluma lui are efect...

TRAVERSAREA ATLANTICULUI DE UNUL SINGUR

„PEN DUICK II" a bătut recordul

PERFORMANȚA FRANCEZULUI ERIC TABARLY

O manevră scurtă și urlașa pînză roșie-neagră a spinnaker-ului s-a întins majestuos. Urmărit de aplauzele și urările spectatorilor de pe mal, „Pen Duick II" începe să se îndepărteze. Singurului navigator de la bordul navei, Eric Tabarly — nu-i arde însă de ceea ce se întîmplă pe mal. Manevra pînzelor îi cere eforturi mari. Concentrare, agilitate, forță. Face o treabă pe care, în mod obișnuit, o îndeplinesc doi oameni.

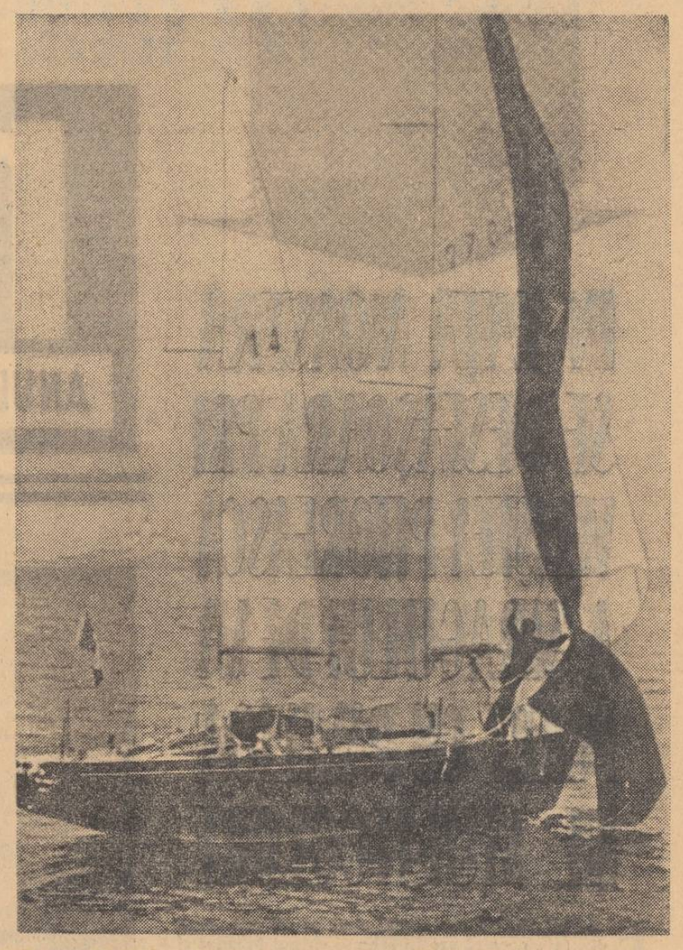

Pămînt! Eric Tabarly se pregătește să treacă linia de sosire, care va face din el învingătorul acestei pasionante curse

Purtată de vînturi prielnice, ambarcațiunea se îndreaptă cu viteză spre larg. Vremea e neprietenoasă, Cenușie. Începe ploaia. Vizibilitatea e tot mai scăzută. La ora 11,30 nu se mai vede pămînt la orizont. Treptat și concurenții se pierd din vedere unii pe alții. La ora 20, „Pen Duick II" întîlnește un cargo din Liverpool. Marinarii îl salută pe Tabarly și-i strigă prietenoși „bun voiaj".

Așa a început Eric Tabarly, la 23 mai, îndrăzneața traversare a Oceanului Atlantic de la Plymouth (Anglia) la Newport (Statele Unite). Într-o barcă cu pînze, singur zile de-a rîndul, între cer și apă, înfruntînd furtunile, tăcerea și neprevăzutul.

Cînd a început călătoria, lui Taberly nu i s-a acordat nici o șansă. El efectua pentru prima oară o astfel de traversare și nu era cunoscut. Cît privește nava sa, construită de Gildles Constantini, mai mulți specialiști o considerau drept prea fragilă. Unii își exprimaseră chiar îndoiala că „Pen Duick II" va reuși să ajungă teafără de cealaltă parte a oceanului.

Principala favorită era nava „Gypsi Moth III", condusă de englezul Francis Chichester, navigator experimentat, care, în ciuda celor 63 de ani ai săi, se află în plenitudinea forțelor. Chichester mai traversase Atlanticul în condiții asemănătoare și la ultima cursă, în 1962, se clasase pe primul loc, parcurgînd drumul de la Plymouth la Newport în 33 de zile.

„Pen Duick II" și pasagerul său au întrecut însă toate așteptările. Ei au atins, pe alocuri, chiar și 11 noduri pe oră, adică o viteză orară de peste 20 km. Și cînd Tabarly a ajuns primul la Newport, după 27 zile, 4 ore și 56 minute, „Gypsi Moth III" se afla cu 640 km în urmă. Iar alte ambarcațiuni care participau la cursă se aflau și mai departe: „Akka" la 1050 km., „Rehu Moana" la 1600 km., „Ilala" la 2080 km etc.

Să răsfoim puțin din jurnalul de bord al navigatorului:

24 MAI. La prînz trec de Longship. Seara sînt la nord de insulele Scilly.

26 MAI. Orele 5 dimineața. Frig glacial. Cu echipamentul meu obișnuit de noapte suport bine temperaturile scăzute ale mării dar este foarte dificil să lupți contra umidității saline care străbate îmbrăcămintea cea mai etanșă... La ora 11,45 un quadrimotor a zburat de mai multe ori deasupra mea. Sînt mulțumit. Mama va avea vești... Am luat antena de pe marele catarg. O emisiune radio consumă mult curent și nu țin să-mi irosesc micul meu grup electrogen... O catastrofă! La ora 14 îmi dau seama că „pilotul automat" s-a defectat. O parte a piesei de fixare este spartă. Și nu e nici un mijloc de reparare.

27 MAI. Vînt puternic. Barometrul arată o scădere a presiunii atmosferice. Valurile izbesc carcasa vasului și vîntul urlă prin catarge. E de „gradul 6". Vacarmul este asurzitor. Abia tîrziu se potolește vîntul și reușesc în fine să adorm.

28 MAI. Marea e calmă. Profit de acest fapt și demontez „pilotul automat" înlocuind piesa stricată... Terminasem de mîncat carnea conservată cînd o pasăre se așeză pe punte. De unde vine? Mă aflu la 400 mile de Irlanda, pămîntul cel mai apropiat... Din nou vreme frumoasă. Înalț antena pentru a expedia o telegramă familiei.

29 MAI. Barometrul scade din nou foarte repede și vîntul se înteține ajungînd să fie de gradul șapte. „Pen" ia viteză și speedometrul se blochează la 12 noduri: senzația de viteză e extraordinară. Veghez toată noaptea la cîrmă căci „pilotul automat" se dereglează periodic. În jurul navei s-au strîns grupuri de marsuini. Emit zgomote bizare. Un marsuin a vrut să înghită elicea iochului, instrument de măsurat viteza, și a frînt-o!

30 MAI. Plouă atît de tare încît m-am instalat la comanda cîrmei sub un acoperămînt din plexiglas. Dar se face din nou frumos. Oceanul devine splendid. A trecut o săptămînă și am parcurs 1000 mile.

31 MAI. De obicei nu dorm decît cel mult două ore. Soneria puternică mă trezește și alerg pe punte să văd dacă totul e în regulă. Dar azi, duminică, am dormit atît de profund că nu am auzit soneria și m-am trezit cu o întîrziere de o oră și jumătate. Și „Pen Duick" era în pană. S-a pierdut și o piesă a „pilotului automat". Nu mai am speranță în această cursă. Totuși continui.

1 IUNIE. Sînt trezit din somn de zgomotul unui avion care se rotește deasupra. Ia fotografii. E trimis să depisteze concurenții. Sînt mulțumit. Părinții află din nou vești despre mine.

2 IUNIE. La 3 dimineața s-a pornit un vînt foarte puternic. Înaintez magnific. Impresia de forță este fantastică. Din cauza valurilor — ploaie de stropi. M-am uitat în oglindă. Ochii mi-s roșii din cauza sării și a soarelui.

4 IUNIE. Vînt de gradul opt. Hulă. Trebuie să petrec încă o noapte la cîrmă cu toate că pic de somn.

7 IUNIE. De trei zile nu mai pot face observații astronomice și sînt destul de neliniștit în legătură cu poziția navei. E tare frig, aproape de zero grade!...

Și astfel, zi de zi, Tabarly notează mai mult sau mai puțin sumar, peripețiile călătoriei sale: lupta împotriva frigului, eforturile extenuante pentru manevrarea celor aproape 200 metri ai pînzelor, reparațiile pe care a fost nevoit să le facă uneori în condiții extrem de dificile, prepararea mîncării etc. Cînd a ascultat la radio știrile privitoare la situația celorlalți concurenți și și-a dat seama că concurează cu mari șanse de cîștig, Tabarly a renunțat să mai comunice prin radio, pentru a nu-și semnala prezența. Tăcerea sa a stîrnit îngrijorare. S-a crezut că a suferit un accident. Abea ulterior l-au descoperit avioane de recunoaștere.

Și iată că în a 27-a zi, la ora 9,56, „Pen Duick II" și-a făcut apariția la Newport, salutat de sirenele tuturor vaselor din port, de helicopterele și avioanele care l-au însoțit în ultima parte a îndelungatei sale călătorii solitare, transatlantice. Iar la bordul navei, cîștigătorul: Eric Tabarly, temerarul navigator în vîrstă de 32 de ani, cu barba nerasă de patru săptămîni și fața bătută de soare și vînturi, omul care întrecuse cu 6 zile recordul stabilit de Chichester!

U. VĂLUREANU

Pe meridianele globului · Pe meridianele globului · Pe meri

Însemnări dintr-o călătorie la Alger

Campanie de reîmpădurire: Mii de algerieni au plantat cîte un arbore fiecare; ca în orice acțiune revoluționară, femeile (în prim plan) au venit în număr mare să participe la campania de reînverzire a țării lor.

(Urmare din pag. 1)

iarăși marginea de pămînt. Repede, totul se limpezește și înaintea privirilor ți se deschide priveliștea încîntătoare a țărmului stîncos, ușor dantelat, al Africii. Din ce în ce mai vizibil devine Algerul. Rog pe comandantul navei să-mi permită să rămîn în cabina pilo-ților pînă la aterizare. Amabil, îmi îndeplinește dorința oferindu-mi scaunul mecanicului de bord.

Cu cît lăsăm din înălțime și ne apropiem de țărm apa își schimbă culoarea. Din verde-albăstruie se transformă în verde-gălbuie. Din transparentă devine opacă. Acum vedem bine țărmul și portul. O panglică argintie de asfalt urmărește țărmul parcă tivindu-l și către Est și către Vest. Este șoseaua care, urmînd malul mării, duce spre Tunis și Maroc. Este cornișa algeriană.

Nimic din portul de azi al Algerului nu mai amintește de mica radă ascunsă în stînci, de unde, cu secole în urmă, fenicienii își trimeteau corăbiile spre toate colțurile Mediteranei, și mai departe. În portul modern de azi, unul din cele mai mari ale Mediteranei, sînt acostate zeci de vase de cele mai diferite tipuri. Alături de micile vase de pescuit, elegante vase de pasageri și uriașe vase de transport transoceanice.

Orașul, așezat pe coline ce-i pierd coborîșurile aproape de malul mării, își etalează din plin frumusețile. Privit de sus, în lumina soarelui, pare o rînduială de terase alcătuite din blocuri și vile zvelte, îmbrățișate de o vegetație luxuriantă. De sus ai și mai limpede imaginea împărțirii, pe cartiere, a orașului. Frumosul și pitorescul Kazbah, odinioară orașul propriu-zis, a rămas o mică insulă în inima capitalei de azi. Bulevardele și străzile șerpuiesc pe după coline coborînd vertiginos spre cea mai vie parte a orașului — portul.

Dacă din aer orașul îți apare ca o mare și minunată stațiune balneară așezată într-un mare amfiteatru cu plaje frumoase, cu locuri răcoritoare umbrite de palmieri și pini marini, văzut de aproape nu te încîntă mai puțin. Refăcut după eroica încleștare pentru dobîndirea independenței, orașul acesta însorit, colorat și luminos are toate atributele unei capitale moderne. Animat, cu străzi curate, cu o circulație de autovehicule densă, orașul trăiește o viață intensă. Stilul arab al unor clădiri și unele cartiere îl deosebesc, ce-i drept, de marile orașe europene. Viața comercială e bogată. Numeroase sînt magazinele ce desfac produsele de artizanat, din argint, cupru, piele, păr de capră, de cămilă și din lînă. Nu lipsesc nici magazinele de lux și nici marile hoteluri. Multe bistrouri și numeroase cafenele ocupă trotuarele cu zecile de mesuțe la care afli clienți mai cu seamă la ora prînzului și pe seară. Pe străduțele porturilor mici bufete cu grătar tradițional își așteaptă clienții pînă noaptea tîrziu, oferindu-le variate specialități preparate din berbec. În piețe asemenea grătare sînt nelipsite. Un personal amabil și răbdător reușește să fie cît mai agreabil clienților.

Monumentele istorice ale culturii și arhitecturii poporului algerian întregesc frumusețea imaginii pe care i-o oferă vizitatorului frumosul peisaj al Algerului.

Dar pentru a gusta frumusețea fermecătoare a Algerului trebuie să parcurgi orașul, să mergi în toate cartierele lui. În oricare punct te-ai afla ți se oferă altă panoramă a orașului și nu ești în stare să spui care din ele e mai frumoasă. Iar seara să te urci pe terasa catedralei Sf. Rafael, fostă odinioară moschee, pentru a admira feerica față de noapte a capitalei.

Ne-am întîlnit cu Algerul în zilele de puternică efervescență politică, economică și socială. Erau zilele ce urmau Congresului F.L.N., congresul responsabilității cum îl numesc algerienii. Pretutindeni simțeam suflul mobilizator pe care l-a stîrnit acest important eveniment pentru viața eroicului popor algerian. Se desfășura tocmai campania de explicare a tezelor și hotărîrilor primului Congres F.L.N.

Personalitățile politice cu care am avut prilejul să stăm de vorbă au ținut să sublinieze că hotărîrile Congresului F.N.L. vor fi o probă care va demonstra capacitatea și maturitatea politică de care n-a încetat să dea dovadă poporul algerian.

Felul în care sutele de mii de algerieni participau la mitingurile de explicare a tezelor Congresului, felul în care manifestau, demonstrau acordul lor la hotărîrile Congresului.

Ministrul orientării și directorul de cabinet al ministrului economiei, pe care am avut prilejul să-i întîlnim, ne-au vorbit despre perspectivele dezvoltării Algeriei de mîine. Subliniind că Algeria a ales calea dezvoltării necapitaliste, cei doi oameni de stat ne-au înfățișat principalele probleme pe care le are de rezolvat poporul algerian în viitorul apropiat.

Toată atenția Partidului F.L.N. și guvernului algerian este îndreptată spre întărirea economiei, dezvoltarea industriei și agriculturii, crearea de cadre pentru toate domeniile de activitate, limitarea șomajului, ajutorarea văduvelor, invalizilor și copiilor orfani.

Ei ne-au vorbit deschis și despre greutățile care stau în fața poporului algerian în construirea Algeriei noi. Din convorbirea cu ei am desprins că cele mai mari greutăți le întîmpină Algeria în domeniul construcției economice, datorită faptului că sectorul industrial este încă insuficient dezvoltat, le lipsesc cadrele de specialiști pentru toate domeniile. Paralel cu măsurile luate pentru dezvoltarea economiei s-au luat măsuri energice pentru formarea de cadre medii și de specialiști cu calificare înaltă. O mare atenție se acordă organizării învățămîntului de toate gradele, și lichidării analfabetismului. În campania de alfabetizare sînt angajați pe timpul vacanței, studenți și elevi de liceu începînd de la clasa a șasea.

În zilele cînd ne-am aflat la Alger, în oraș începuseră deja să apară magazinele de desfacere autogestionate care încearcă să contracareze comerțul particular. Ziarele anunțau paralel cu știrile despre desfășurarea campaniei de explicare a tezelor Congresului, succesele dobîndite de sectorul autogestionat din agricultură. Alte știri vorbeau despre campania desfășurată pentru lichidarea analfabetismului, pentru atragerea femeilor în munca productivă, pentru dezvoltarea unei mișcări organizate care să atragă la munca de construcție economică cît mai mulți tineri voluntari. Crearea mișcării de voluntari a tineretului este considerată și ca o soluție tranzitorie menită să asigure utilizarea brațelor de muncă, dar în principal ca o mișcare menită să formeze cadre pregătite politicește, cadre de constructori pentru noua societate algeriană.

N-aș vrea să închei aceste însemnări fără a arăta că pretutindeni, în timpul vizitei noastre, am fost primiți cu ospitalitate, cu prietenie și căldură. Cei cu care am avut prilejul să ne întîlnim, să stăm de vorbă, au ținut să-și manifeste sincer prietenia pentru poporul romîn și dorința ca această prietenie să se dezvolte și să se întărească.

Algerul nu ne-a primit nu numai cu soare și lumină multă, ci și cu căldură prietenească izvorîtă din inimă.

Aurelian NESTOR

Muzeul din castel

Pentru că sîntem în plin sezon turistic și farmecul călătoriilor ne zîmbește ademenitor, o invitație la drumeție nu poate fi decît atractivă, chiar dacă ea va avea loc pe aripile imaginației. Lectura acestor rînduri vă va da posibilitatea s-o urmăriți și poate că, datorită ei, vă veți convinge de utilitatea unui asemenea itinerar.

Întîlnire cu necunoscutul

Vă închipuiți surpriza unui turist neavizat, care, plimbîndu-se în aceste zile pe frumoasele bulevarde ale Timișoarei îmbrăcate în haina multicoloră și parfumată a verii, întîlnește în plin centru un castel feudal. Desigur că apariția îi va suscita curiozitatea, făcîndu-l să se oprească un timp pe loc spre a-l contempla. Înaltele ferestre ogivale, măruntele creneluri și poarta masivă cu turnul ce-o străjuiește dă impresia unei uriașe broaște țestoase — stil arhitectonic caracteristic castelelor-cetăți.

Iată-l deci pe imaginarul nostru călător pășind pe poarta maiestuoasei clădiri. Acolo va constata, cu plăcere, că nu e singurul care și-a propus acest lucru ; va pătrunde în castel o dată cu un grup numeros de turiști veniți prin O.N.T. Să-i urmăm și noi, avînd astfel posibilitatea să facem cunoștință cu cîteva aspecte din complexul muzeal adăpostit în acest monument istoric.

O istorie multiseculară

Din scurta prezentare a ghidului reținem cîteva date. Existența Timișoarei este atestată de izvoarele scrise încă din 1203, cînd pe malurile Begheiului se afla o cetățuie dreptunghiulară cu ziduri de pămînt întărite cu palisade de lemn. După aproape șapte secole, mai precis în 1898, cînd orașul se dezvoltase, zidurile, bastioanele și cele patru porți ale cetății au fost demolate. De altfel, în muzeu se poate vedea o luntre care a fost găsită în fostul șanț al cetății Timișoara. În ceea ce privește trecutul castelului istoria lui se împletește strîns cu istoria marelui oraș bănățean. Servind drept bastion de apărare a cetății, castelul a fost construit prin munca zecilor de mii de iobagi din 70 de sate înconjurătoare, la începutul secolului XIV. Refăcut de numeroase ori, forma lui actuală este asemănătoare cu cea din 1856, cînd a fost rezidit.

O dată cu reorganizarea secțiilor, pentru prima dată de la existența acestui muzeu înființat încă în 1872, s-au expus acum urme de cultură materială găsite pe vatra orașului, de la comuna primitivă pînă în secolul XIX. Amintim numai două date din trecutul nu prea îndepărtat al Timișoarei: a fost primul oraș din țară iluminat cu gaz aerian (1857) și primul din Europa cu străzile iluminate electric (1884).

Călătorie printre milenii

În sălile în care intrăm, mari tablouri alegorice ne sugerează cît mai plastic modul de viață al oamenilor primitivi. Îi vedem fie culegînd fructe sau rădăcini, fie în postura de vînători și pescari. Iar femurul de mamut găsit la Jimbolia ilustrează animalele vînate în acele timpuri. Dintr-o hartă aflăm că în Peștera Hoților de la Băile Herculane și la Tincova arheologii au descoperit urme ale omului de la sfîrșitul paleoliticului (epoca pietrei vechi), după cum un alt tablou completat cu macheta Peșterii Cerbului, atestă traiul oamenilor în urmă cu zeci și sute de mii de ani.

Și-n urmă cu mii de ani omul și-a manifestat dragostea pentru frumos. Dovada ? Vasele găsite la Beșenova Veche, vase cu impresiuni făcute cu spatula (o lopățică din os) în formă de linii incizate, încrucișate sau în zigzag, de multe ori chiar pictate în roșu.

Trecem pe lîngă topoarele de piatră șlefuită găsite la Hodoni, admirăm frumoasele vase găsite în Pădurea Verde de lîngă Timișoara. Ele au 6 brațe ce imită razele Soarelui și ne amintesc credința geto-dacilor în astrul solar. Obiecte de bronz, stiluri romane, flacoane de sticlă folosite de medici acum două milenii, macheta unui cuptor de ars ceramica găsit la Ramna, peste 32 000 monede antice din aur, argint, aramă, bronz, completează bogata expoziție arheologică.

Galeria de artă din sala cavalerilor

Domeniul picturii ne atrage în mod deosebit atenția, el fiind ilustrat printr-o bogată și variată gamă de opere ale artiștilor penelului. Expozițiile galeriei de artă ocupă frumoasa sală a cavalerilor, o sală cu bolți monumentale și coloane masive, precum și alte cîteva săli. Pornind de la artiștii bănățeni, cu piese ale picturii și sculpturii românești moderne și contemporane, galeria se continuă cu o bogată expoziție de pictură apuseană din timpul Renașterii pînă în secolul XIX. Pictura bănățeană este reprezentată prin valoroase lucrări de aproape două secole pornind de la zugravul Nedelcu (din secolul XVIII) care a fost influențat de spiritul Renașterii, Const. Daniel, Nicolae Popescu, Mihail Velceleanu, Dimitrie Turcu și Ion Zaicu (secolul XIX). Excelînd în special în portrete, acești artiști dovedesc un puternic spirit realist. Reliefăm compoziția lui Ion Zaicu „Fierarul" care scoate în relief o imagine din lumea muncitoare, caracterizată prin ținuta dîrză a omului.

Din secolul XX sînt expuse picturi executate de B. Varga, Ion Isac, Gh. Baba și Cornel Baba, Aurel Ciupe, Francisc Ferch, Diodor Dure etc.

Expoziția de pictură apuseană cuprinde tablouri din școlile italiană, flamandă, olandeză, germană și maghiară. Din școala italiană vedem o lucrare de **Donato Veneziano**, de la începutul secolului XV, unde eroii sînt plasați în peisaj și este de un colorit fin nuanțat, precum și pe **Agostino Caracci** (1557—1602) cu „Hercules torcînd", o lucrare inspirată dintr-o legendă.

Luca Giordano (1633—1705) este prezent cu lucrarea „Alexandru cel Mare" — pictură reprezentînd povestea tăierii nodului gordian iar **Francise Pourbouse jr.** (1570—1662) din școala flamandă, ne redă portretul lui Henric al IV-lea al Franței. Școala olandeză este prezentă prin **Jan Fyt** (1611—1661) cu o natură statică, iar școala maghiară prin **Victor Madarâsz** (1830—1917) și **Laszlo Pàal** (1846—1879). Expoziția de pictură și sculptură românească modernă și contemporană, cuprinde lucrări valoroase. „Horă la țară" de Teodor Aman, „Ulița la Vitre" de N. Grigorescu, precum și picturi de Ion Georgescu, N. Tonitza, Octav Băncilă, Teodor Palade și sculptorul Dimitrie Paciurea. Tot aici sînt expuse lucrări ale contemporanilor Al. Ciucurenco, Corneliu Baba, Francisc Ferch și sculptorii Const. Baraschi și Ion Irimescu.

În total expozițiile galeriei de artă cuprind 1450 de lucrări. De asemenea se află o colecție de artă aplicată pe porțelan, faianță, cristal, conținînd lucrări orientale, chinezești, japoneze, persane, indiene, englezești, franceze, germane, maghiare.

Am trecut apoi prin secția de științe naturale unde am văzut un laborator original de dermoplastie — laborator care se ocupă cu împăierea animalelor. În depozit se află de asemenea o colecție științifică de balguri (burdufuri de păsări înaripate) compusă din 2000 de exemplare — o colecție unică în țară. Studenții care vor să dea examenul de stat, oamenii care vor să se specializeze, vin aici pentru a cerceta păsările.

★

Parcurgînd numeroasele săli ale castelului, îți pare rău că ai puțin timp ca să-l vizitezi iar la plecare îți faci promisiunea ca la prima ocazie să treci din nou pe aici. Deci, aviz amatorilor de turism : nu uitați castelul din Timișoara.

Simion SAVEANU

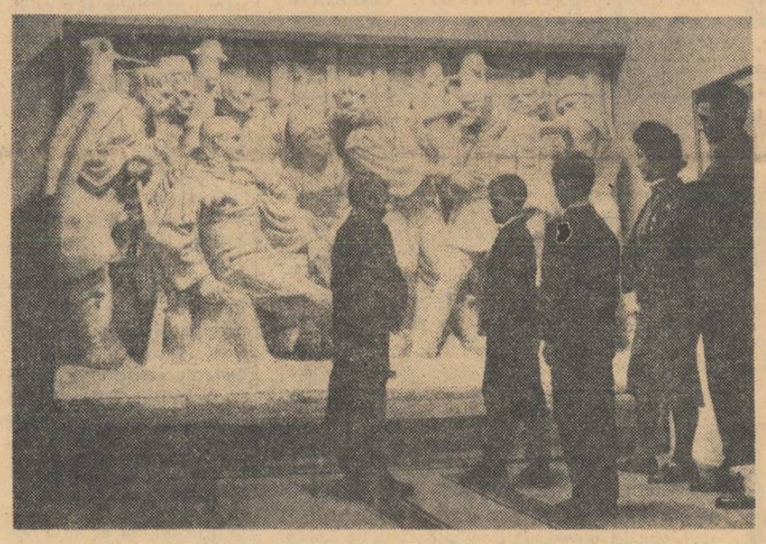

Sculptura „Judecata haiducului Pintea", de Vida Geza, expusă în secția de artă a muzeului regional Banat-Timișoara

CU CARNETUL DE REPORTER ÎN SACOȘĂ

(Urmare din pag. 1)

varză și 800 bucăți de ardei iute. Anul trecut, prin contractări cu Aprozarul, Centrocoopul și prin vînzarea surplusului la comerțul de întîmpinare, gospodăria colectivă din Dăneasa a realizat din sectorul grădinăritului 1 200 000 lei.

Gospodăria colectivă din Dobroești, raionul 23 August, are și ea 120 hectare de grădină irigată, cea din Ștefănești, raionul 1 Mai, are 80 hectare de grădină, 22 hectare de livadă și 24 hectare de vie nobilă. Anul trecut, prin contractări cu statul, ca și prin vînzarea la comerțul de întîmpinare, gospodăria colectivă din Ștefănești a realizat de la grădină un venit de 600 000 lei, venit planificat în acest an să atingă 900 000 lei.

Merită să vii la Obor cu carnetul de reporter în sacoșă. Merită să-i vezi pe merceologii Aprozarului, Centrocoopului și ai gospodăriilor colective scăzînd adesea și de 3 ori pe zi prețurile la fasolea țucără, la cartofi și la varză. Merită să vezi gospodinele căutînd din ochi „firmele" colectivelor din Dobroești și Dăneasa, ori să-i auzi pe colectiviști făcînd reclamă într-un stil pitoresc, folcloric : „ia cireșe, inimă de porumbel", „hai, neamule, ia varză de la Dascălu-Creața, varză deasă, cu o sută de fuste pe ea".

Mii de gospodine forfotesc prin hale și prin piață, în lumina puternică a soarelui de vară, într-o paletă vie de culori. Zgomotul difuz al pieții te însoțește ca un ecou pînă la tramvaiele de pe Șoseaua Ștefan cel Mare și, sub vișinile din sacoșă, carnetul de reporter nici nu se mai vede.

Petru VINTILĂ

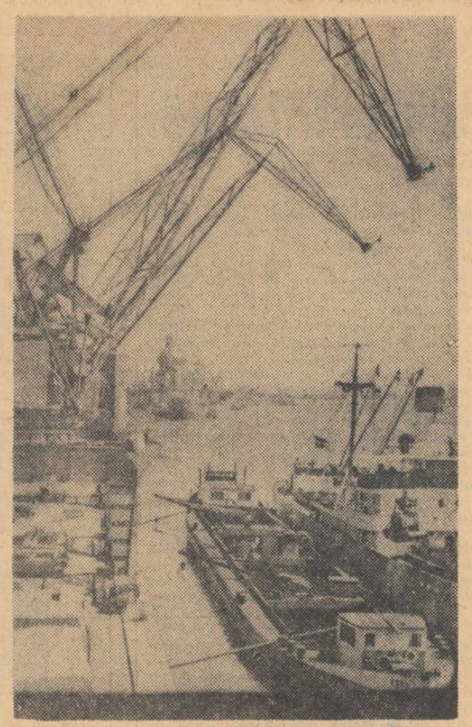

În docurile din Galați e o vie animație. Vapoare vin și pleacă

(Urmare din pag. 1)

O ZI DIN VIAȚA UNUI PORT LA DUNĂRE

Despre ea ne vorbește în limbaj marinăresc căpitanul Sandu Nichita, de aproape douăzeci de ani pe aceste meleaguri.

— Cum vedeți activitatea portuară e în toi. Să mergem în dane.

La ponton ne așteaptă o șalupă — obișnuitul vehicul al căpităniei. Ne desprindem ușor de țărm în duduitul sacadat al motorului. Pe vas — gazda redevine marinar. Amintirile sînt încă proaspete : „Ion Creangă" — prima îmbarcare. Apoi, în portul Galați. Urmează întîlnirea cu marea — căpitan ajutor, de port, la Constanța. Reîntoarcere pe Dunăre: Măcin, Tulcea și iarăși la Galați. Ani de muncă, experiență, maturizare. Între timp, pe urmele tatălui, Florin — astăzi, flăcău de 17 ani — a îndrăgit viața agitată a porturilor. Nu-i de mirare că a deprins pasiuni și virtuți marinărești.

Prin fața noastră defilează portul cu toate instalațiile lui. Pînă să ajungem în docuri, ne răcorim la umbra trecătoare a cargourilor care-și așteaptă rîndul în mijlocul apei, cu calele încărcate. Drumul nostru se întretaie cu convoaie de șlepuri trase de remorchere care respiră din greu pe nările coșurilor. Ca într-un joc de copii ne întrecem să descifrăm din depărtare pavilioanele înălțate la prova vaselor : Franța, Italia, Anglia, Liban, Grecia, Spania, Egipt, Turcia, Siria, Norvegia... Toate arborează la pupa, în semn de respect pentru țara-gazdă, tricolorul românesc.

În dane

Șalupa descrie un arc pe întinderea apei și pătrundem în bazinul liniștit al docurilor. În dreapta noastră, Șantierul Naval își afirmă prezența prin profilurile majestuoase ale cargourilor de mii de tone aflate în construcție. Este locul de naștere binecunoscut al vaselor maritime românești care duc faima produselor noastre în alte porturi, aflate la mii de leghe depărtare.

De-asupra noastră — pădurea macaralelor, în veșnică mișcare. Din cabinele lor, mecanici încercați mînuiesc cu precizie ciocurile unor fantastice berze de metal care se apleacă ritmic în calele vaselor. Unde sînt „oamenii cu sacul" de odinioară, „ciolanele" portului, încovoiați sub poveri, să-și vadă urmașii ?

Aici totul se înnoiește. La 13 aprilie, anul acesta, vasul maritim libanez „Master Tony K." era cel dintîi care arunca ancora la noua estacadă. Atunci au fost inaugurate modernele instalații — azi în funcțiune. Șase macarale puternice au venit să completeze zestrea tehnică a portului, mărindu-i capacitatea de descărcare și încărcare a vaselor maritime. Ține pasul cu lucrările de modernizare, depozitele reconstruite pe măsura noilor cerințe.

Pilot la bord

Edificați asupra progresului neîntrerupt al activității portuare, pornim înapoi, spre căpitănie. În drum ne reține atenția un vas sub pavilion necunoscut :

— Nu aparține niciunei țări — ne lămurește Sandu Nichita. Este un steag convențional, pe care orice marinar îl știe. În orice ape și pe orice țărm el semnalează „pilot la bord".

Peste o oră aveam să facem cunoștință cu cel căruia îi datoram aflarea unei alte norme a codului marinăresc : pilotul Petre Lacrimă. Oamenii din profesiunea lui au o misiune foarte dificilă : trebuie să cunoască amănunțit fiecare loc în care apa atinge pămîntul — fie la țărm, fie în adîncuri. Oricît de încercați ar fi căpitanii vaselor maritime, cuvîntul pilotului este lege. Petre Lacrimă, de 39 de ani pilotează vasele străine. Cu mînă sigură execută manevre care echivalează poate o întreagă cursă în larg. Într-o viață de om n-a cunoscut avarii. Nu e de mirare că unui pilot i se cere pe lîngă brevetul de căpitan, practică îndelungată. Cel mai tînăr dintre ei, Ștefan Răzuș, deși are 40 ani, numai de doi ani pilotează.

Asemeni lor, modestia profesiunii o întîlnim la marinarii barcagii. Ei primesc în bărci parîmele groase ale vaselor și le aduc pentru a le prinde la bintele metalice ale cheiului.

Marea urcă pe Dunăre

Algele și scoicile aninate de platoșele de oțel ale vaselor care urcă pînă la Galați aduc în apele Dunării zbuciumul înspumat al mărilor. Golindu-și calele de mărfuri străine și încărcînd produsele românești, ele dau portului respirația unui punct de trafic internațional. Legăturile comerciale ale țării pornesc și de aici, spre alte porturi, spre alte continente.

Boarea sărată a mării o simți aici în orice anotimp. La căpitănie ni se vorbise de data reînceperii navigației. Practic însă, în pofida timpului nefavorabil și a înghețului, activitatea nu încetează — deși diminuată — în condiții meteorologice grele. Conduse de remorchere care au îndeplinit menirea unor adevărate spărgătoare de gheață, o serie de vase străine au putut părăsi portul, în plină iarnă, pentru a ieși la mare.

Acum, cînd sezonul este favorabil călătoriilor pe apă, cunoaște animație și gara fluvială. La pontoanele ei acostează, după orarul stabilit, vasele de călători. „Săgeata" a plecat de cîteva minute în cursa zilnică spre Tulcea. „Trotușul" este așteptat din direcția Sulina. „Anghel Saligny" se îndreaptă spre Brăila. Tramvaiele pe apă — cum le denumesc localnicii — oferă chiar celor grăbiți de treburi desfătarea malurilor înverzite și panorama animată a localităților pe care le străbat.

★

Lăsarea nopții nu aduce liniștea în port. Reflectoarele punctează locurile unde macaralele nu obosesc în acel du-te-vino dintre estacade și cargouri. La căpitănie a intrat în activitate schimbul de noapte. Asemeni marinarilor care fac de cart pe punțile vaselor, cei de pe țărm veghează la timona portului.

Eugen ATANASIU și Tudor GHEORGHIU

CE E NOU ÎN STAȚIUNILE BALNEO-CLIMATICE

fost transformate în puternice centre curativo-profilactice și au fost puse la dispoziția oamenilor muncii. Ele au adus o contribuție importantă la întărirea capacității de muncă și la îmbunătățirea sănătății populației.

— Anul acesta se dau în folosință noi pavilioane și secții de tratament ?

— Desigur. La Eforie-Nord, de pildă, s-a înființat o nouă secție de hidroterapie și s-au făcut dotări de zparatură modernă în secția de electroterapie. Sanatoriul de reumatologie pentru copii, cu 440 locuri, din Techirghiol, (complexul „Timișoara"), precum și cel cu 120 locuri (complexul „Ploiești") pentru copiii cu distrofie endemică tireopată, au intrat, de asemenea, în funcțiune. La Mamaia, care are circa 15 000 paturi cu profil de odihnă, s-a organizat o policlinică cu 11 cabinete pentru asigurarea asistenței medicale de specialitate, o policlinică cu trei cabinete pentru personalul de deservire, precum și opt circumscripții sanitare teritoriale cuprinzînd grupuri de complexe hoteliere.

Lucruri noi găsim și în alte stațiuni. La Herculane s-a dat în folosință un pavilion de băi cu circa 200 proceduri pe zi, lucrîndu-se și la o nouă aripă a pavilionului de băi „Hora" ; tot în această stațiune s-a reamenajat și secția de hidroterapie. A fost permanentizat sanatoriul din Olănești. La Pucioasa se lucrează la un mare pavilion de hidroterapie cu o capacitate de 900 proceduri pe zi. Noi dotări cu utilaje moderne, care permit și aplicarea unor proceduri electroterapeutice, au fost efectuate la sanatoriul din Borsec și la secția de reumatologie din Govora.

Pentru întărirea asistenței medicale pe timpul actualului sezon, în stațiuni au fost detașați 377 medici, farmaciști, chimiști și 562 cadre medii.

★

Următorul intervievat este tov. prof. dr. TRAIAN DINCULESCU, directorul Institutului de balneologie și fizioterapie. Întrucît acest institut este forul metodologic al stațiunilor, asigurînd îndrumarea acestora atît pe linie medicală, cît și pe linia asistenței tehnice privind exploatarea și întreținerea resurselor naturale terapeutice, i-am solicitat cîteva lămuriri asupra îndeplinirii acestor sarcini, asupra noilor lucrări înfăptuite.

— Pe linia lărgirii posibilităților de tratament balnear, Institutul de balneologie și fizioterapie — prin secția de resurse naturale — a reușit să capteze prin sonde patru izvoare în stațiunea de interes local Săcele (regiunea Oltenia), astfel încît în prezent s-a asigurat un debit de apă minerală sulfuroasă de circa 20 de vagoane în 24 de ore. Această realizare va permite dezvoltarea în acest sezon cercetătorii institutului efectuează studii sistematice cu ajutorul izotopilor radioactivi, privitoare la posibilitățile de pătrundere în organism — prin piele — în timpul curei, a unor substanțe din apa mării.

Pe de altă parte, pentru asigurarea unei asistențe medicale de specialitate cu nivel cît mai ridicat, s-au organizat cursuri cu medicii detașați — pe timpul sezonului — în stațiuni; cunoștințele căpătate cu acest prilej au fost completate cu instructaje ținute la nivelul stațiunilor, insistîndu-se îndeosebi asupra specificului terapeutic local.

★

În cadrul activității desfășurate în stațiuni, un interes deosebit îl prezintă asigurarea cazării și deservirii în bune condițiuni a vizitatorilor. Despre noutățile din principalele stațiuni deservite de marile unități hoteliere și de alimentație publică, ne vorbește tov. IOAN VINTILĂ, director general în Ministerul Comerțului Interior.

— Anul acesta — ne spune tov. I. Vintilă — **s-au înregistrat progrese pe linia ridicării nivelului de deservire în unitățile reprezentative din stațiuni și din orașele cu caracter turistic. Dacă am lua, de pildă, Brașovul, ar trebui să reamintesc de frumosul local „Cerbul carpatin", care cunoaște în permanență o afluență de vizitatori. În apropiere, pe Valea Rîșnoavei — sub Cetatea Rîșnovului — se construiește un punct turistic alcătuit dintr-o cabană-hotel cu 120 locuri, un restaurant modern și un șirand.**

De la 1 aprilie a. c., la Sibiu a luat ființă o nouă întreprindere de hoteluri și restaurante, pendinte de Ministerul Comerțului Interior. Sub îndrumarea acestei întreprinderi, în prezent se află în finisaj lucrările de modernizare a restaurantului și terasei din pădurea Dumbrava, precum și a unui teren de camping în același loc. Tot la Sibiu a început modernizarea hotelului „Pălținiș", lărgindu-se holul de la intrare, creîndu-se băi și dușuri în camere, instalîndu-se mobilier nou ; la parter se vor deschide un restaurant, o braserie, un bar de zi și o cofetărie. În acest an vor începe și lucrările de modernizare a hotelului „Bulevard" din Sibiu, prin dublarea spațiului de cazare, mărirea restaurantului, extinderea grădinii de vară și crearea unei noi unități de deservire. Trebuie să mai menționăm că T.A.P.-„Carpați" din Brașov a preluat de curînd hotelul și restaurantul „Central" din Sighișoara, în scopul ridicării gradului de confort și a nivelului de deservire a vizitatorilor acestui frumos oraș. De asemenea, pe șoseaua Sighișoara-Mediaș a fost preluat — pentru modernizare — restaurantul Hula Daneșului.

La toate acestea, se adaugă — firește — importantele lucrări de pe litoral, despre care s-a mai vorbit în coloanele „Magazinului".

★

Dar, la aprovizionarea vizitatorilor din stațiuni și de pe traseele turistice concură și cooperația de consum. Ca atare, ne-am adresat tov. GHEORGHE STAICU, director al direcției îndrumării și tehnicii comerțului din Centrocoop.

— Cooperația de consum — ne răspunse acesta — *acordă o deosebită atenție îmbunătățirii și modernizării rețelei de desfacere cu amănuntul din stațiuni, de pe trasee turistice, din locuri de recreere și agrement. Este suficient să subliniem că în aceste locuri unde își desfășoară activitatea cooperația de consum, funcționează peste 2 000 de unități, din care circa jumătate sînt de alimentație publică.*

In ultimii ani s-a construit și dat în folosință un număr important de complexe comerciale, unități de alimentație publică și magazine universale cu etaj, s-au amenajat numeroase grădini de vară dotate cu mobilier și utilaj comercial modern. Printre acestea, menționăm : restaurantul-terasă de la Piatra Craiului, braseriile de la Breaza și Țigănești, grădinile de vară de la Săftica și Buftea-șirand, terasele de la punctele de trecere Vadul Oii și Giurgeni de pe Dunăre etc. În locurile pitorești și de agrement — ca cele de la Buda, Copăceni, Malu, din jurul Bucureștiului — s-au amenajat unități moderne, care deservesc un însemnat număr de consumatori. De asemenea, complexele comerciale și magazinele universale recent construite în localitățile Podul Vadului, Hărman, Cobadin, Topleț, Strehaia etc. — situate pe trasee turistice — au fost adaptate pentru practicarea unui comerț modern, cu forme operative și economicoase de deservire. În afara noilor construcții intrate în funcțiune, vor mai fi date curînd în folosință un mare restaurant, la Hîrșova și o modernă braserie la Izvorul Crișului. Sînt, de asemenea, în curs de construcție complexe comerciale la Tg. Neamț, Valea Călugărească, Chitila, Otopeni etc.

Laboratoarele de cofetărie și de carmangerie ale cooperației de consum au fost utilate și modernizate, în vederea asigurării produselor necesare pentru unitățile de alimentație publică. Vizitatorii din stațiuni și de pe trasee turistice vor putea consuma în mai bune condițiuni băuturile în stare rece, deoarece unitățile cooperației de consum au însilozat în acest an o cantitate de peste 200 000 tone de gheață naturală, — cu 80 000 tone mai mult ca în anul trecut. Pentru asigurarea unei bune deserviri, au fost școlarizați peste 600 lucrători din unitățile de alimentație publică, frigotehniști și vitrinieri.

În stațiuni însă au multă căutare și obiectele de artizanat. Aceste obiecte — devenind ulterior utilitare sau decorative în cadrul căminelor — au ca bază de inspirație folclorul național sau local. De altfel, despre preocupările existente în acest sens am solicitat să ne vorbească tov. ing. GICĂ LEONESCU, directorul direcției producției din U.C.E.C.O.M.

— Permanenta înnoire a articolelor de artizanat, abordarea diferitelor forme și tehnici ale artei decorative — reduse bineînțeles la proporții corespunzătoare, avînd în vedere că este vorba de articole de cadouri și de amintiri — este una din sarcinile creatorilor și a producătorilor din cooperativele artizanale. În acest scop s-a și desfășurat un concurs pe țară în lunile februarie-martie 1964, cu care prilej au fost selecționate și premiate 117 obiecte artizanale, din cele 2 600 piese prezentate.

Multă căutare au articolele de gravuri etc. S-au executat astfel : marochinărie cu diferite inscripții, partvizite și portmonee cu imaginea Cotei 1 400, a Turnului Chindiei din Tîrgoviște, a unei vederi din Medias etc. Minunate obiecte din ceramică neagră au creat membrii cooperativei meșteșugărești „Oltul" din Miercurea Ciuc. Păpușile de la „Arta aplicată"-București, obiectele cu subiect marin create la cooperativa „Muncă și artă" din Constanța, pălăriile de paie executate la cooperativa „Întrecerea" din București, ca și multe alte obiecte din ceramică, lemn, os, corn și material plastic, vin să întregească fondul acestor sortimente de mărfuri.

În afara rețelei de desfacere a comerțului de stat, astfel de obiecte sînt puse în vînzare prin magazinele artizanale ale cooperației meșteșugărești ; în acest sezon se deschid trei noi magazine de acest fel în complexele construite în stațiunile Olănești, Govora și Băile Victoria.

★

Așadar, preocuparea pentru nou se vădește prezentă și în acest an în stațiuni. Rămîne deci să o constatați și dv. „la fața locului"...

Mircea SCRIPCĂ

Fotografia în 20 de lecții

XIV - Portretul la lumină artificială

Fotografierea la lumină artificială are un mare neajuns — durata mare a expunerii. Lumina dată de lămpile cu incandescență, chiar în număr mare, este mult mai slabă decît cea solară. În schimb, lumina artificială are și mari avantaje.

În primul rînd, expunerea este mult mai puțin influențată de alte condiții, comparativ cu lumina de zi. Astfel indiferent de latitudinea geografică a locului, de faptul că cerul este sau nu înnorat, de anotimp și de oră, iluminarea rămîne aceeași, iar expunerea, la o anumită sensibilitate a filmului depinde doar de puterea lămpilor și de distanța sursei de lumină de obiectul de fotografiat.

Cel de-al doilea și cel mai important avantaj al luminii artificiale constă în posibilitatea dirijării după dorință a luminii, slăbind sau intensificînd intensitatea ei în funcție de concepțiile noastre artistice. Această din urmă caracteristică a iluminării artificiale o face de neînlocuit în multe ramuri ale fotografiei

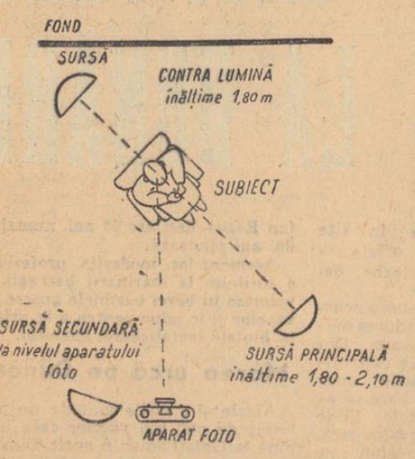

profesionale. Amatorul fotograf folosește și el adesea iluminarea artificială, mai ales pentru portrete și grupuri mici.

La prima vedere, s-ar părea că este foarte dificil să se realizeze portrete de calitate la domiciliu. Este adevărat că o bună tehnică a iluminării este absolut necesară, însă acest lucru se poate realiza relativ ușor; este suficient să se pună la punct un aranjament, relativ simplu, alcătuit din trei surse de lumină pentru ca rezultatele să fie din cele mai bune.

Drept surse de lumină vom utiliza becurile Nitrafot de cîte 500 Wați, prevăzute cu reflectoare din aluminiu, care se găsesc în magazinele cu articole foto. Puterea totală a lămpilor va fi de 1 500 W, ceea ce înseamnă că la o tensiune de 120 Volți, intensitatea va fi egală cu 12,5 Amperi. Un contor monofazic obișnuit suportă pînă la 15 Amperi. Dacă tensiunea este de 220 Volți, intensitatea va fi egală cu 6,25 Amperi. În concluzie putem aprinde în ambele cazuri trei becuri de cîte 500 Wați fără să ardem contorul nostru.

Pentru fotografierea la lumină artificială se poate folosi orice aparat fotografic. Datorită faptului că expunerea va fi relativ lungă, vom avea neapărat nevoie de un trepied stabil.

Aparatul va fi apropiat cît mai mult posibil de subiect, fără ca acest lucru să ducă la apariția deformațiilor. La un obiectiv cu focală obișnuită, deformațiile încep să apară cînd subiectul ocupă mai mult de jumătate din suprafața filmului.

Așezarea cea mai judicioasă a celor trei surse de lumină este în triunghi. Sursele de lumină componente poartă numele de sursă principală, sursă secundară și sursă pentru iluminare de efect.

Sursa principală, plasată mai aproape de subiect trebuie să dea iluminarea cea mai puternică. Ea accentuează conturele și pune în valoare siluetele. Dacă este utilizată singură, unele porțiuni ale feței, rămase în umbră, apar prea negre. Acest lucru se evită de obicei, în afară de cazurile cînd avem nevoie de efecte speciale, ca de exemplu în portretele de teatru. Iată de ce se folosește o sursă secundară de lumină care „prinde" subiectul sub un alt unghi și care dînd o iluminare mai slabă scoate pentru „iluminarea" umbrelor și pentru atenuarea contrastelor. Rolul sursei de efect (sau de contra-lumină) plasată la o anumită înălțime în spatele modelului, constă în a da părului reflexe de aparență naturală.

Cele trei surse se așează întotdeauna după schema de bază (vezi figura) însă sursa principală poate fi plasată astfel încît să dea o iluminare frontală sau laterală.

Dacă privim portretele de fete tinere sau de copii, publicate în reviste sau expuse în vitrinele atelierelor foto, remarcăm că figura subiectului nu poartă nici o umbră profundă și că ochii și gura sînt bine conturate. Acest efect se obține printr-o iluminare frontală. Sursa principală este plasată la nivelul subiectului, mai sus de nas. Cînd așezarea acestei surse este corectă, ea proiectează o mică umbră în formă de fluture, exact sub nări. Sursa secundară se plasează, în acest caz, lateral față de aparat, în partea opusă sursei principale. Sursa de efect ocupă poziția obișnuită, sus în spatele subiectului.

Iluminarea laterală, care pune în valoare relieful și structura pielii convine mai ales portretelor de bărbați. Sursa principală este plasată sus și lateral; ea inundă în lumină unul din obraji formînd pe celălalt un mic triunghi luminos. La deplasarea sursei principale în vederea iluminării laterale a subiectului se observă reflexul becului în ochi. Cînd acest reflex ocupă poziția orei 2 sau a orei 10 a unui cadran de ceas, în funcție de partea în care se găsește sursa, iluminarea este dirijată bine.

Sursa secundară și cea de efect rămîn în pozițiile lor obișnuite.

După ce sursele de lumină au fost așezate în felul ales de noi, iluminarea trebuie dozată, prin apropierea de depărtarea surselor de subiect. Majoritatea profesioniștilor consideră că un raport de 2 la 1 între sursa principală și cea secundară este excelent. Sursa principală iluminează subiectul de două ori mai puternic decît cea secundară. Aprinzînd, pe rînd, sursele de lumină se poate verifica raportul lor de iluminare, folosind un exponometru.

Cu toate că raportul de 2 la 1 dă umbre îndulcite și transparente cu efect natural, el nu constituie o lege și poate fi schimbat după gustul fiecăruia dintre noi. De exemplu la portretele de bărbați executate cu iluminare laterală, sursa secundară se poate diminua pînă la un raport de 1 la 3 sau chiar 1 la 4. Aceste contraste puternice se vor evita însă la folosirea peliculelor alb negru cu contraste puternice, adică cele cu sensibilitate mică (10^0 DIN).

Raportul de iluminare pentru sursa de efect depinde de culoarea și de textura părului subiectului. Un păr mat, de culoare închisă, necesită o iluminare mai intensă decît un păr blond și lucios. Pentru început vom plasa sursa de efect la aceeași distanță de subiect ca și sursa principală schimbînd apoi după dorință această distanță. Dacă obiectivul nu este prevăzut cu parasolar înaintea sursei de efect se poate așeza un ecran din țesătură subțire.

Ing. Leonida TĂNĂSESCU

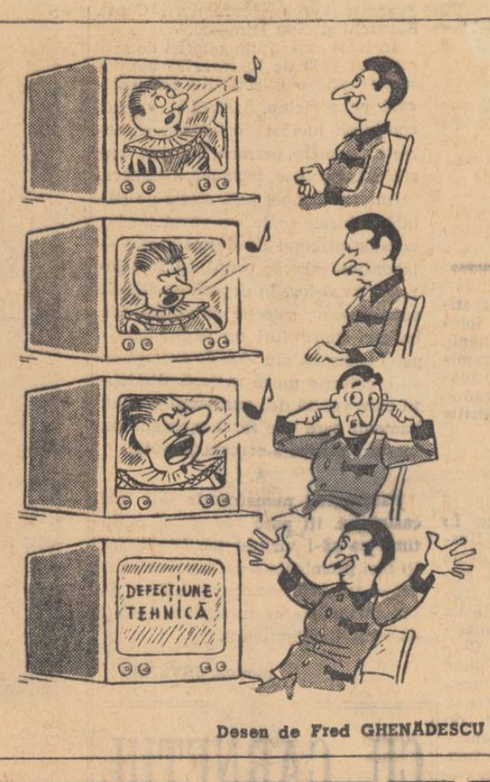

Desen de Fred GHENĂDESCU

Jumătate de glob discută despre vreme

Într-una din încăperile clădirii centrale a Institutului meteorologic București-Băneasa, jumătate din glob discută despre vreme. Toate comunicările ajung la urechea electronică a unor „funcționari" care lucrează 24 de ore pe zi notînd totul cu conștiinciozitate matematică. Cele 40 de radioteleimprimatoare — asemănătoare unor mașini de scris ceva mai mari — „bat" zi și noapte fără dactilografe și fără greșeli de dactilografie. Mașinile nu cunosc decît o singură limbă, simplă și ușor de înțeles în orice punct al globului. Este codul internațional meteorologic.

Într-o cameră alăturată, discuțiile se poartă prin radio. Sînt comunicări ce sosesc prin telegrafie din diferite puncte ale țării noastre.

O hartă mare cît un perete indică prin mici rotogoale divers colorate cele peste 150 de stații și puncte meteorologice.

Pe vîrful munților, meteorologul se simte **ca acasă**, locuind acolo tot anul, în mijlocul unor priveliști pline de poezie dar și în tovarășia descărcărilor electrice și a vînturilor deslănțuite. De la stație pînă la pluviograf sau rigla de zăpadă nu sînt mai mult de 200 de m. Dar nu o dată pentru citirea lor trebuie să înfrunte viscolul sau să se strecoare printre fulgerele ce se aprind la tot pasul.

La Băneasa, informațiile primite sînt centralizate, prelucrate, comparate și analizate de meteorologul de servici. E un fel de punere în ecuație în care X e **timpul probabil.** Ecuația este reprezentată grafic pe harta sinoptică. Emisfera nordică, pe care curbe închise unesc punctele cu aceeași presiune medie, izobare, sau cu aceeași temperatură medie, izoterme. Săgețile indică direcția curenților de aer. Culorile au și ele limbajul lor: ceața e galbenă, ploaia e verde deschis, zăpada — verde închis... O imagine statică a vremii în mișcare.

În „atmosferă" acționează o infinitate de factori care se condiționează reciproc și se schimbă cu o iuțeală nemaipomenită. Nu totdeauna cauzele acestor schimbări pot fi prevăzute. Iată de ce prognoza se face sub semnul probabilității.

Despre necesitatea și utilitatea științei meteorologice nu se mai îndoiește nimeni. Alături de serviciul de prognoză a luat naștere și o meteorologie experimentală care își propune să descopere mijloacele de influențare artificială a vremii.

Meteorologilor le revine sarcina să lupte împotriva unor calamități cum e grindina, ceața sau lipsa ploii. Se experimentează acțiuni de influențare a unor fenomene atmosferice în zone limitate. Cînd norii se încăpățînează să nu-și deschidă băierele, meteorologii îi **însămînțează** cu zăpadă carbonică sau iodură de argint și se produce precipitarea lor. Alteori cînd norii, în anumite condiții, ar putea provoca grindină, de pe sol se lansează capsule speciale cu substanțe chimice care pătrund în nori și explodînd împrăștie aceste substanțe, obligîndu-i să-și topească de îndată potențialele proiectile de gheață. Rezultatele obținute pînă acum făgăduiesc să pună la dispoziția omului largi posibilități de a-și comanda vremea după necesitate.

Atmosfera este un imens laborator în care **se prepară** vremea.

După serviciul sinoptic care elaborează prognoze de scurtă și lungă durată, și secția de meteorologie experimentală, facem cunoștință cu preocupările **secției de fizica atmosferei.** Aici sînt studiate diferitele probleme privind electricitatea atmosferică (cîmpul electric, conductibilitatea electrică), sînt detectate orajele (furtuni cu descărcări electrice), se fac cercetări asupra chimiei și radioactivității aerului și precipitațiilor, sînt studiate radiația solară și cea terestră. Pe baza datelor culese se alcătuiește bilanțul radiativ și termic al atmosferei...

Vastul front de explorare al științei meteorologice aduce răspunsuri în cele mai diferite domenii de activitate a omului. Dacă zborul avioanelor și navigația vaselor este astăzi de neconceput fără buletinul „meteo" la zi și la oră, dacă regizorii cinematografici consultă cu interes vremea pe următoarele trei zile, apoi și constructorii sînt obligați să afle direcția vînturilor de care trebuie să țină seama la ridicarea coșurilor de fum, precum și temperaturile maxime și minime din timpul anului ce trebuie avute în vedere la montarea construcțiilor metalice, frecvența și cantitatea precipitațiilor pentru a dimensiona rațional conductele de scurgere, și, de fapt, să cunoască toate condițiile meteorologice pentru proiectarea și amplasarea clădirilor, cartierelor, orașelor... Agricultura științifică își face, de asemenea, planul de culturi luînd în evidență toate datele climatice și prognozele de lungă durată.

Pentru ca, zilnic, presa, radioul și televiziunea să ne pună la dispoziție concisul buletin meteorologic, pentru ca diferitele profesiuni și întreprinderi să capete cea mai precisă documentație, colectivul de meteorologi desfășoară o muncă complexă și pasionantă.

Catinca MUSCAN

Aspect de la Institutul meteorologic Băneasa

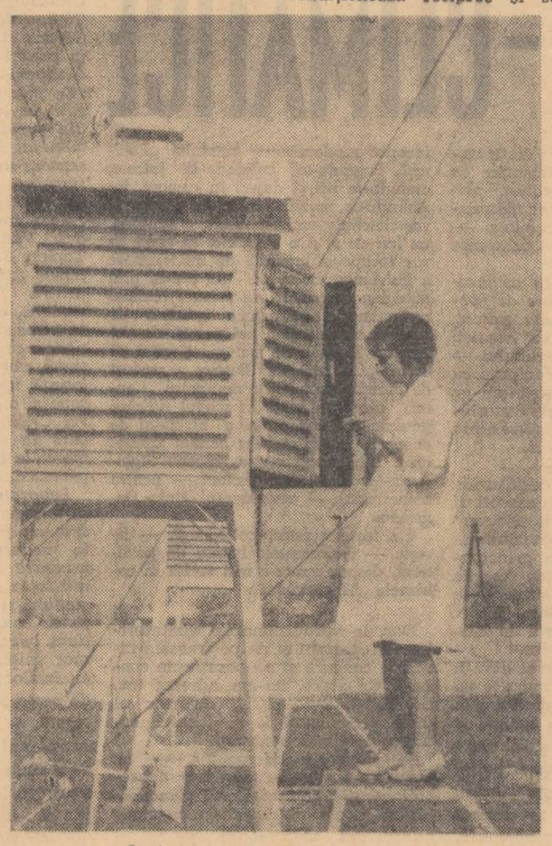

Stație meteorologică Aviasan-Pitești

PRIETENA MEA CARTEA

Amărăciune și bucurie *)

— Așa, Gligore, te apucași să te iei de boieri, ai?

— Ce să-i faci tovarășe, o faci și pe asta.

— Cum adică?

— Iac-așa. Dacă ai citit cartea, te-ai lămurit. Urmărind întîmplările ai să mă înțelegi, sînt sigur. Ascultă:

Mergeam ca prostu' cu el în căruță. Ascultam în jur la vuietul luptelor și simteam miros de ars plutind peste cîmpuri. Și mă gîndeam: mă, a dracului treabă mă apucai și eu să tac acum: pentru 2-3 palme de pămînt să-mi pun eu pielea la bătaie și să mor pe țarină străină. Și uite-așa începu să se depene firul că nu-l mai puteam opri. Mă văzui copil muncind cu tata la pus usturoiul, mă văzui băietan neștiutor pus pe șotii și pe mama dînd din colț în colț să-mi facă rost de cele trebuitoare ieșitului la joc. Și flăcău mă văzui, cu speranțe. Și pe Vasilica. Cum s-ar zice mă văzui în culmea muntelui, căci așa a fost viața mea, ca un munte: pînă la 18 ani am suit, am suit și am tot suit din greu și de atunci am început a cobori mereu pe partea de unde nu se vede soarele. Și tare era trist acest drum coborîtor și cenușiu pe care umblam fără să știu încotro mă va duce.

Și cum îți spuneam, stăteam așa în căruță și gîndul mă purta la tinerețe. Și în primul război mă văzui, și-n spitale și acasă să aflu cum am fost furat a doua oară de drepturile mele la împroprietărire.

Afară zăpușeală, caii mujați și eu cu boierul bodogănind în căruță. Nici nu-l auzeam ce spune, căci gîndurile mele erau departe. La Luxița și la maică-sa care m-au îmbrobodit o viață și care — azi o pot spune cu mîna pe inimă — i-au scurtat zilele mamei. Și la cele patru guri flămînde de acasă mă gîndeam și la blestematul acela de pogon care mi-a pricinuit multe nopți nedormite și certuri și supărări cu nevasta și soacra, bolnave după avere. Și reîntîlnirea cu Vasilica îmi veni în minte și chinuitoarea întrebare: cînd oare s-au scurs cei 28 ani și unde s-au dus?

Și iacă-așa mă chinuiau întrebările. Că de ce alde Bronea și alde Pacoste și frații Dumitrache și alții ca ei să facă avere și Gligore Ghindă și Neagu Dancu și Tănăsache și Mitu să n-aibă ce da la copii de mîncare? Ajunsei cu gîndul la Adam, la omul care mi-a deschis ochii atunci cînd i-am mărturisit că n-aș vrea să fiu precum găzu aia care piere fără să știe pe unde a zburat și că aș vrea să las și eu măcar o dîră după mine. Bun băiat Adam și înțelept om. N-am să uit că de la el am auzit pentru prima dată cuvîntul acela cald: „tovarăși".

Și gîndul sării iar, de astă dată la Turbatul, călăul care-și sărută victima înainte de a-i tăia capul; și la boier Zdrelea bătrînul și la feciorii lui, la dijma pe din trei și la cei doi dinți scoși de Valter. Și de ispita lor de a mă lua logofăt îmi aminti și de cuvîntul călcat și de batjocura înghițită cînd m-am dus să-i cer ajutor să n-o pierd pe Vasilica.

Și cum îmi rătăceau așa gîndurile, numai ce-l aud pe boier Stamate: — Mînă odată măgarule, lua-te-ar toții dracii! Și-atunci n-am mai putut. Măgar ai zis?

Și nu m-am mai putut stăpîni, tovarășe. Mai ales că în jur plutea, simteam eu că plutește libertatea. Libertatea de care-mi vorbise Adam și care în sfîrșit sosise.

M. RADIAN

*) Al. N. Trestieni — Cînd se scutură pelinul. Editura Tineretului, 1964.

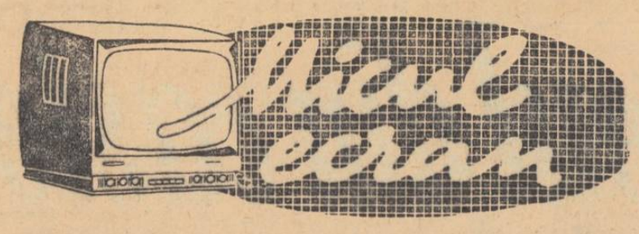

Săptămîna la televiziune

12 IULIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. **9.00 EMISIUNEA PENTRU COPII ȘI TINERETUL ȘCOLAR:** ● Vești despre Val-Vîrtej (reluare). ● Telejurnalul pionierilor ● Hai, piticii! **10.30 REȚETA GOSPODINEI 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE** ● Toate forțele pentru stringerea la timp a recoltei! ● Telejurnalul satelor ● Lucrări de bază ale solului în această perioadă. ● Muzică populară românească. Cîntă o formație instrumentală condusă de Florian Economu. Solișți: Maria Lătărețu, artistă emerită, Emil Gavriș și Vlad Dionisie. **19.00 Jurnalul televiziunii. „UNCHIUL" cu Abbott și Costello. 19.35 LOCOTENENT CRISTINA. 21.05 UMOR PE... COMPARTIMENTE de Radu Nichita. 21.55 Cîntă orchestra MANTOVANI.** În această seară, primul dintr-o serie de concerte pentru micul ecran în interpretarea renumitei orchestre de muzică ușoară. Printre soliști, vă veți reîntîlni și cu Petula Clark. În încheiere: **Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.**

13 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru tineretul școlar: ISAAC NEWTON. 10.40 SOARE ȘI AER. Cîteva sfaturi utile pentru plajă. **20.00 VITRINA LITERARĂ. 20.50 Cine sînt ei.** Reportaj din activitatea grupelor sanitare. **21.10 TELESPORT. 21.30 DE DOR ȘI DE VESELIE.** Montaj folcloric de Florica Gheorghiescu și Carmen Dobrescu. Își dau concursul: Mircea Buciu, artist emerit, Emilia Răscănescu, Lucreția Ciobanu, Maria Butaciu, Pompei Hărăștășanu, Tudor Heica, Petre Săbădeanu, Marcel Trandafirescu, sextetul „Perinița" și un grup de dansatori. Coregrafia: Vladimir Bedea. Regia: Carmen Dobrescu. În încheiere: **Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

14 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 LEGENDĂ CONTEMPORANĂ. 19.25 Emisiune de știință: **Oameni în adîncuri** (VIII) de ing. **Mihai Lefterescu. 19.45 GOBLENURI. 20.05 TOTUL RĂMÎNE OAMENILOR. 21.40 ȘAH. 21.50 Recital vocal-instrumental.** Își dau concursul: soprana Agatha Druzescu, mezzosoprana Martha Kesler, violonistul Daniel Podlovschi. În încheiere: **Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

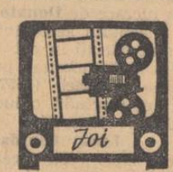

16 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 POVESTEA RINOCERULUI. Jungla, adevăratul paradis al animalelor, este cuprinsă de panică: și-a făcut apariția un animal ciudat, fără picioare, înaintînd totuși cu o viteză nemaipomenită... Un pui de rinocer ne va povesti despre ce s-a întîmplat cu acest prilej. **19.30 CLUBUL TINEREȚII. 20.40 Rebelul.** Un film satiric la adresa oamenilor lipsiți de competență în materie de artă și a snobilor. În încheiere: **Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

17 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru pionieri **și școlari: Miini îndemînatece.** O vizită la Palatul Pionierilor din București, unde s-a deschis recent o expoziție care cuprinde lucrări practice, realizate în cadrul caselor de pionieri din țară. **19.45 Șantier de creație.** Vom pătrunde în laboratoarele de creație ale unor artiști plastici. Pentru început, o vizită în atelierele sculptorilor Ovidiu Maitec și Eugen Ciucă. **20.00 SĂPTĂMÎNA. 21.00 Don Juan. 21.10 Muzică populară românească.** Cîntă o formație condusă de Nicu Stănescu, artist emerit. Soliști: Anca Pașcalău, Minodora Nemeș și Ion Luican. În încheiere: **Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

18 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Cîntec și joc pionieresc. Formații artistice de pionieri și elevi, participante la finala pe țară a concursului școlar cultural-artistic. **20.10 Aventurile lui Robin Hood (III) VIU SAU MORT.** Prieten devotat al șerbilor, Robin Hood este atras într-o cursă. Micul John își dovedește fidelitatea față de Robin și ideile sale. Drept răsplată este primit în ceata de haiduci. **20.35 ÎN FAȚA HĂRȚII. 20.45 COMISARUL E BĂIAT BUN** — de Courteline. În românește de **Anda Boldur.** Autor de o prodigioasă vervă umoristică, Courteline (1858—1929) este creatorul unei suite de tablouri în care satira se îndreaptă către oamenii „justiției" și „ordinei" din vremea sa. Emisiunea noastră vă va face cunoștință cu personajele uneia din piesele acestei suite. În distribuție: Flavia Buref, Toma Caragiu, Horia Căciulescu, Marius Pepino, Paul Sava și alții. Decorul: Vasile Rotaru. Regia: Cornel Todea. **21.35 ADEVĂRATA PUTERE. 21.55 Cîntă orchestra EDMUNDO ROSS.** În încheiere: **Buletin de știri.** Sport, Buletin meteorologic.

NOTE DE TELESPECTATOR

Sprijinindu-se în mare măsură pe filme artistice și documentare și pe transmisia principalelor evenimente sportive, foarte numeroase în acest sezon preolimpic (ceea ce este fără îndoială pe placul majorității telespectatorilor), programul studioului a întrerupt, pentru vacanța de vară, cîteva din cele mai gustate emisiuni periodice, printre care popularele „Varietăți", dar, deocamdată, nu a găsit mijloacele și formula de a le înlocui și de a pune în unde programe distractive de sfîrșit de săptămînă.

Cu o „Actualitate cinematografică" care a prezentat (cu multă întîrziere) aspecte de la primul Festival al filmului românesc, și cu un prea puțin inspirat concert instrumental de muzică ușoară, e greu să presupui că telespectatorul nostru, răsfățat trei trimestre pe an de programul duminical al micului ecran, să se poată declara satisfăcut.

Din fericire, în celelalte zile ale săptămînii am putut urmări cîteva emisiuni foarte bune, care au dat măsura frumoaselor posibilități ale redacției și progresele înregistrate de artiștii și tehnicienii studioului în minuirea mijloacelor specifice de care dispune astăzi televiziunea.

Simbătă trecută, bunăoară, în adaptarea pentru televiziune și în regia artistică a Letiției Popa, un colectiv de artiști ai scenelor bucureștene a interpretat cu multă strălucire „Furtuna" de Shakespeare. Titanul de la Stratford on Avon a scris această piesă cu puțin înainte de moartea sa. Se pare, deci, că este ultima piesă pe care Shakespeare a scris-o în întregime cu mîna lui. Desființînd bariera impenetrabilă dintre realitatea înconjurătoare și lumea imaginară a spiritelor și a vrăjilor, amestecîndu-le în modul cel mai natural și mai firesc, Shakespeare a construit poate cea mai cinematografică — după „Visul unei nopți de vară" — dintre lucrările sale dramatice.

Regizoarea Letiția Popa a realizat mai mult decît o interpretare cinematografică a piesei shakesperiene — i-a găsit forme de expresie specific telegenice. Planuri duble, suprapresiuni, apariția și dispariția spiritului captiv al lui Ariel, toate au constituit elemente spectaculoase, care fără să-i știrbească frumusețea poetică, au dat piesei un ritm de desfășurare viu și antrenant. Creație excelentă a lui Septimiu Sever în dificilul rol al lui Prospero, compoziția originală a lui Mircea Albulescu în rolul sălbaticului Caliban, bonomia lui Matei Alexandru în rolul bețivanului Stephano, și realizările celorlalți interpreți au asigurat acestui spectacol propriu al televiziunii un ridicat nivel artistic.

Șt. RADU

PIERRE DANINOS (Franța)

Să nu credeți cînd vi se spune că...

„Lasă-i să vorbească tot ce vor despre mine, puțin îmi pasă".

„Capul mi-l dau!"

„Iertați-mă că vă deranjez, dar numai o clipă".

„Acum vă strîng, dar dacă îi mai purtați o să fie tocmai buni".

„Am citit manuscrisul dv. cu un viu interes. Are merite incontestabile. Din păcate, însă, spațiul prea restrîns și supraîncărcat al revistei noastre nu ne permite..."

„Îmi pare foarte rău că vă părăsesc așa de repede, dar mă scol dis-de-dimineață".

„Am să cotrobăiesc bucuros încă o dată prin rafturile bibliotecii mele, însă sînt încredințat că v-am înapoiat cartea".

„Piesa dv., stimate domn, are un singur neajuns: e prea subtilă... într-un cuvînt e peste înțelegerea publicului!"

„Am să mă ocup de problema dv. ca de a mea proprie".

„Vă rog să mă credeți că vă spun acest lucru numai spre binele dv..."

„Dacă mi-ați fi cerut acum o lună, adică ce spun eu o lună, acum o săptămînă... Dar acum, vă spun cinstit, nu am bani disponibili".

„Sînt gata să renunț la mandatul alegătorilor mei, în ziua cînd..."

„Dacă ei își închipuie că mă pot „duce", se înșeală amarnic. Au încercat alții și mai și..."

„Niciodată, auzi? Niciodată... Ține minte ce-ți spun: niciodată, niciodată".

„Te încredințez că nu mi-a fost ușor să primesc partea ce mi se cuvine din moștenire. Dar n-ai ce face... așa e viața!".

„Răposatul n-a avut dușmani, ci numai prieteni..."

„Te-aș fi invitat cu multă plăcere la masă, dar vezi, noi încă nu ne-am aranjat".

„Foarte curios, dar eu v-am votat! Nu știu cum s-a putut întîmpla".

„Te rog să mă crezi, cartea mea este un adevărat diamant! Ea ar fi compromis pe foarte mulți... De aceea nici nu vrea nimeni să mi-o editeze".

„Nu s-ar fi întîmplat nimic, dacă m-ar fi ascultat: doar le-am spus de o sută de ori".

„Dacă am greșit sînt gata să-mi recunosc greșeala".

„Intuiția nu mă înșală niciodată".

„Eu nu vă consider un client ci un prieten".

„Aș vrea să-l ajut cu dragă inimă, însă în momentul de față, cu toată dorința mea..."

„Numărați domnule, numărați dacă doriți: eu pot să vă dau lipsă, tot așa cum pot să vă dau și în plus".

„De altfel, nu uita, eu nu mă gîndesc să te lipsesc de libertate, nu sînt femeia (bărbatul) care să mă cramponez de..."

„Vă rog să mă credeți..."

În românește de I. BABIN

MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN"

Campionatul categoriei A la fotbal în cifre și date

Bilanț final

Astăzi publicăm bilanțul final al campionatului categoriei A de fotbal. Clasamentele de mai jos dau posibilitatea unei aprecieri judicioase, pe baza cifrelor, a comportării echipelor de-a lungul campionatului. Lectura lor ne arată că victoria finală a dinamoviștilor nu a fost întîmplătoare, echipa Dinamo aflîndu-se în frunte în absolut toate clasamentele.

Clasamentul general

1.	Dinamo Buc.	26	18	4	4	65:25 40
2.	Rapid	26	15	3	8	50:36 33
3.	Steaua	26	15	1	10	71:44 31
4.	Progresul	26	11	5	10	40:45 27
5.	Petrolul	26	11	4	11	28:19 26
6.	Steagul roșu	26	9	8	9	32:32 26
7.	Crișul	26	10	6	10	27:38 26
8.	Farul	26	11	3	12	28:34 25
9.	Știința Cluj	26	11	2	13	39:38 24
10.	U.T.A.	26	9	5	12	32:46 23
11.	Dinamo Pitești	26	10	3	13	28:39 23
12.	C.S.M.S.	26	10	2	14	42:47 22
13.	Știința Tim.	26	8	6	12	31:42 22
14.	Siderurgistul	26	6	4	16	21:49 16

Clasamentul turului

1.	Dinamo Buc.	13	8	2	3	30:13 18
2.	Progresul	13	7	4	2	26:21 18
3.	Farul	13	8	0	5	18:16 16
4.	Steaua	13	7	1	5	39:22 15
5.	Petrolul	13	5	4	4	16: 8 14
6.	Steagul roșu	13	6	2	5	20:16 14
7.	Rapid	13	5	3	5	22:25 13
8.	Crișul	13	5	3	5	13:20 13
9.	Din. Pit.	13	5	2	6	13:15 12
10.	U.T.A.	13	5	2	6	15:23 12
11.	C.S.M.S.	13	5	1	7	19:22 11
12.	Știința Tim.	13	4	1	8	16:21 9
13.	Știința Cluj	13	4	1	8	13:22 9
14.	Siderurgistul	13	3	2	8	11:26 8

Clasamentul returului

1.	Dinamo Buc.	13	10	2	1	34:12 22
2.	Rapid	13	10	0	3	28:10 20
3.	Steaua	13	8	0	5	32:21 16
4.	Știința Cluj	13	7	1	5	26:16 15
5.	Crișul	13	5	3	5	14:19 13
6.	Știința Tim.	13	4	5	4	15:20 13
7.	Petrolul	13	6	0	7	12:11 12
8.	Steagul roșu	13	3	6	4	12:16 12
9.	C.S.M.S.	13	5	1	7	23:25 11
10.	U.T.A.	13	4	3	6	17:23 11
11.	Din. Pit.	13	5	1	7	15:23 11
12.	Farul	13	3	3	7	9:19 9
13.	Progresul	13	4	1	8	14:21 9
14.	Siderurgistul	13	3	2	8	10:23 8

Clasamentul acasă

1.	Dinamo Buc.	13	10	2	1	43:13 22
2.	C.S.M.S.	13	10	1	2	31:12 21
3.	Știința Cluj	13	10	1	2	31:14 21
4.	Steaua	13	10	1	2	52:15 20
5.	Petrolul	13	9	2	2	20: 7 20
6.	Din. Pit.	13	10	0	3	20:11 20
7.	Farul	13	8	2	3	20: 9 18
8.	U.T.A.	13	8	2	3	23:12 18
9.	Rapid	13	9	0	4	32:18 18
10.	Știința Tim.	13	7	4	2	26:15 18
11.	Crișul	13	7	4	2	14: 8 18
12.	Progresul	13	7	2	4	26:21 18
13.	Steagul roșu	13	6	4	3	20: 6 16
14.	Siderurgistul	13	4	4	5	13:14 12

Clasamentul în deplasare

1.	Dinamo Buc	13	8	2	3	22:12 18
2.	Rapid	13	6	3	4	18:18 15
3.	Steaua	13	5	1	7	19:29 11
4.	Steagul roșu	13	3	4	6	12:26 10
5.	Progresul	13	3	3	7	14:24 9
6.	Crișul	13	3	2	8	13:30 8
7.	Farul	13	3	1	9	8:25 7
8.	Petrolul	13	2	2	9	8:12 6
9.	U.T.A.	13	1	3	9	9:34 5
10.	Siderurgistul	13	2	0	11	18:35 4
11.	Știința Tim.	13	1	2	10	5:27 4
12.	Știința Cluj	13	1	1	11	8:24 3
13.	Din. Pit	13	0	3	10	28:28 3
14.	C.S.M.S.	14	0	1	12	11:32 1

Clasamentul interbucureștean

1.	Dinamo Buc.	6	4	0	2	15:11 8
2.	Progresul	6	3	1	2	9:13 7
3.	Steaua	6	3	0	3	14:11 6
4.	Rapid	6	1	1	4	12:14 3

Golgeterii

1. **Frățilă** (Dinamo București), **Pavlovici** (Steaua) 19 goluri.
2. **Voinea** (Steaua), **Țîrlea** (U.T.A.) 16 goluri.
3. **Ion Ionescu** (Rapid) 15 goluri.
4. **Constantin** (Steaua) 13 goluri.
5. **Dumitriu** (Rapid), **Dridea** (Petrolul) 12 goluri.

O repetiție olimpică

de DAN DEȘLIU

Timp de trei zile, în care termometrul a încurcat indicii peninsulei scandinave cu cei ai tropicelor, peste 120 de concurenți și-au disputat întîietatea în cadrul întrecerilor ediției a IV-a a concursului internațional de lupte libere și clasice al R. P. Romîne. În arena patinoarului din bulevardul Muncii s-au întîlnit cu acest prilej numeroși candidați la medaliile olimpice din capitala Japoniei: suedezul Svenson, iugoslavii Simici și Martinovici, sovieticii Medvedi și Lisafin, finlandezul Lehtonen, francezul Schiermayer, maghiarii Varga și Guttman, precum și alți luptători valoroși din Cehoslovacia, Polonia, Grecia, Mongolia, Norvegia.

Într-o companie atît de selectă, reprezentanții noștri au avut o comportare bună, cucerind opt din cele 14 titluri și clasificîndu-se pe locuri fruntașe la majoritatea celorlalte categorii.

Cu totul remarcabilă ni s-a părut evoluția lui Ion Țăranu, învingător în toate întîlnirile susținute la 78 kg, în ciuda unei puternice concurențe. Apreciat din totdeauna pentru forță și combativitate, Țăranu a dovedit, îndeosebi în disputa cu Schiermayer, că a progresat serios la capitolul tehnică; o mai judicioasă dozare a energiei îi poate aduce succese răsunătoare în cele mai importante competiții. Imbucurătoare, de asemenea, revenirea lui Dumitru Pîrvulescu (în lipsa unei participări internaționale de mare anvergură, Szabad și Turturea i-au fost principalii contracandidați) și dîrzenia lui Gheorghe Popovici, care a reușit să cîștige la semigrea, remontînd handicapul unei înfrîngeri nemeritate.

La polul opus s-a situat din păcate Valeriu Bularcă, învins fără drept de apel de către Sudnikov. În eclipsă de formă, fostul campion mondial încearcă să suplinească deficiențele fizice prin procedee nesportive, bruscîndu-și adversarii, ignorînd fluierul arbitrului etc. O asemenea atitudine este departe de a face cinste palmaresului său și — mai ales — culorilor pe care le reprezintă. Dimpotrivă, Nicolae Martinescu, deși nedreptățit în mod flagrant de arbitri (a fost făcut tuș de către Svenson în urma unei piedici în aer, semnalată, de altfel, de la centru) a primit așa cum se cuvine decizia dată, neuitînd să-l felicite pe suedez pentru victorie.

În rest, ar mai fi de amintit, la „clasice", verdictul discutabil din partida Cernea—Alionescu, declinul accentuat al lui Marin Bolocan și ascensiunea tînărului Ion Gabor.

Multe satisfacții ne-au oferit reprezentanții noștri la lupte libere — excepție făcînd Tănase Bolla, absolut de nerecunoscut în meciul cu Lisafin. În schimb, Circiumaru, Geantă, Al. Radu Tăpălagă, Chirilă, Cristea Nicolae au demonstrat o creștere evidentă, întărindu-ne convingerea că peste puțină vreme vom putea emite justificate pretenții în această disciplină, care se practică la noi abia de cîțiva ani.

În sfîrșit, aplaudînd eforturile titanice ale organizatorilor, credem totuși că programarea unei competiții de atari proporții în numai trei după-amieze (reuniunea ultimă a durat aproape zece ore!) n-a fost o idee salutară: graficul supraîncărcat a vlăguit pur și simplu pe concurenți, pe oficiali și pe spectatori.

Ar fi de dorit ca la proxima ocazie — apropiatele Jocuri Balcanice — experiența respectivă se se repercuteze favorabil asupra alcătuirii programului.

„Cursa Scînteii" înaintea celui de al 17-lea start

Începută în anul 1948, „Cursa Scînteii" a devenit de la an la an o competiție de amploare, nelipsind din programul marilor întreceri sportive din țara noastră. Aflată acum la cea de a 17-a ediție, „Cursa Scînteii" și-a cîștigat un bine-meritat prestigiu printre cicliștii noștri fruntași, pentru că foarte mulți dintre aceștia au intrat pe drumul consacrării prin poarta deschisă de această competiție a afirmării elementelor tinere și talentate.

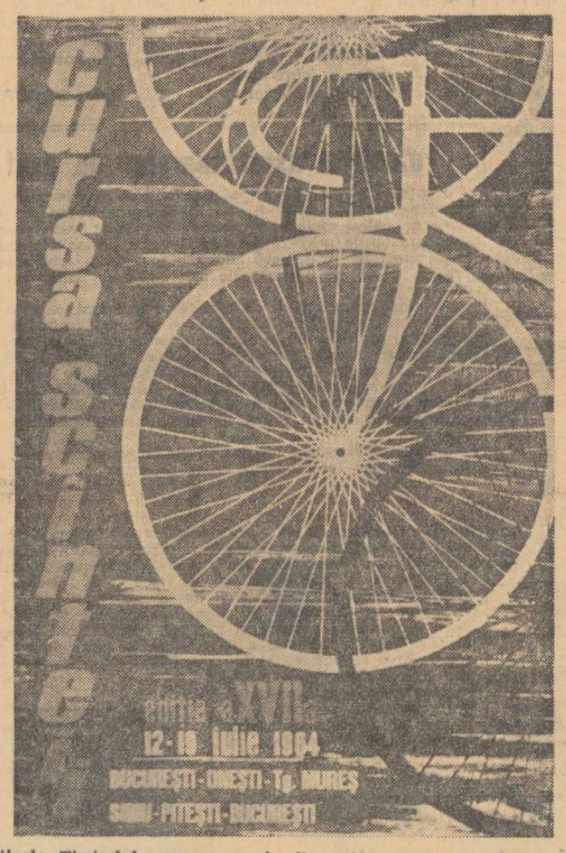

Și ca orice mare întrecere sportivă de tradiție, „Cursa Scînteii" are un istoric al ei, are eroii ei. Pe tabloul de onoare al cîștigătorilor în cele 16 ediții și-au înscris numele 17 cicliști. O neconcordanță? Nicidecum. Acele cronometrelor nu au putut să despartă nici măcar cu o fracțiune de secundă, doi prieteni și colegi de club, care au intrat, roată lîngă roată, pe stadionul „23 August": Constantin Dumitrescu și Ștefan Poreceanu. Organizatorii, neputînd prevede acest amănunt, pînă la festivitatea de premiere au pregătit, ad-hoc, o a doua cunună pentru învingător.

Primele două ediții, desfășurate în cele două etape (București—Predeal—București) au revenit lui Marin Niculescu. Talentatul nostru sprinter a cîștigat în cei doi ani, la o mare luptă sportivă cu alți ași ai pedalei.

În cea de a doua ediție, Marin Niculescu a cîștigat la mare luptă pe porțiunea de coborîre a străzii Dobrogeanu Gherea. În 1950, ca un adevărat „vulpoi" al caravanelor ciclistice, Dede Negoescu printr-o manevră tactică, se desprinde de pluton la Otopeni și nu mai este prins pînă la sosire.

Cea de a patra ediție a adus alt cîștigător: Nicolae Maxim. În acest an, 1951, traseul se prelungește cu încă 23 km., pînă la Brașov. Și această ediție se părea că va reveni lui Marin Niculescu care ajunge primul în orașul de la poalele Tîmpei. La întoarcere însă, după ieșirea din Băneasa, Marin Niculescu „sparge" și Constantin Sandru cîștigă etapa iar N. Maxim (prin capriciosul joc al secundelor) cursa. Următoarea ediție însă nu-i mai poate scăpa lui Marin Niculescu, cîștigînd astfel pentru a treia și ultima oară „Cursa Scînteii".

În anul 1953, cea de a VI-a ediție este cîștigată de muncitorul tipograf Ion Constantinescu, „Veteranul" popularei competiții cicliste nu va lipsi nici în acest an de la startul întrecerii înscriindu-și în acest fel o nouă victorie în palmaresul... longevității sportive.

După ediția din 1954 cîștigată de C. Sandru, cel mai dramatic episod l-a cunoscut întrecerea din 1955. Devenită în acel an întrecere internațională, prin participarea unor valoroși alergători din R.D.G. (W. Gruppe, B. Funda, G. Schur) „Cursa Scînteii" și-a mărit din nou kilometrajul. Traseul s-a prelungit pînă la Făgăraș (București—Brașov; Brașov—Făgăraș—Brașov; Brașov—București). Prima etapă însă a hotărît învingătorul. La 40 km. de la plecare W. Gruppe, B. Funda, C. Dumitrescu și L Zanoni se desprind din pluton și reușesc o evadare; după cîțiva kilometri se alătură fugarilor alți doi: Gabriel Moiceanu și Gustav Schur. La ieșirea din Ploiești grupul celor 6 alergători au un avans de 2 minute, avans pe care îl mențin pînă la intrarea în Predeal. La poalele Bucegilor îi întîmpină o ploaie torențială cu puternice descărcări electrice. Pe serpentinele Timișului nu se mai vede decît la cîțiva metri. Dintre fugari, Beno Funda se angajează într-o coborîre fantastică care întrece orice limită a curajului, B. Funda a „dispărut" ca înghițit de prăpăstii. Și în timp ce colegii lui de „evadare" îl căutau cu privirile temerarul alergător ajunsese la Brașov cu peste 3 minute înaintea acestora. În următoarele două etape orice încercare a fost zadarnică.

În 1956, Gh. Calcișcă iar în anul următor Constantin Dumitrescu și St. Poreceanu sînt trecuți pe tabloul de onoare.

A XI-a ediție a decis învingătorul într-o etapă „tic-tac" (Brașov—Sercaia) unde „specialistul" probelor de contracronometru, Constantin Dumitrescu, a fost imbatabil, cîștigînd pentru a doua oară „Cursa Scînteii". Tot de două ori și-a trecut numele în palmaresul competiției în următorii doi ani masivul rutier Ludovic Zanoni.

„Cursa Scînteii" trece în anul 1961 prin Pitești—Craiova—Tg. Jiu—Petroșani—Hunedoara—Sibiu—R. Vîlcea, Curtea de Argeș—Pitești—București. Chiar din prima etapă Aurel Șelaru cîștigă un avans de 5 minute suficient pentru a nu mai fi deposedat de tricoul galben pînă la întoarcerea în București. Ca și în anul 1958 ediția din 1962 este decisă tot de o etapă „tic-tac". Pe un traseu inedit cicliștii au străbătut orașele Buzău—Tecuci, Adjud—Bacău, Piatra Neamț, Onești, Brașov. De la Onești la Brașov nu mai trecuse o caravană ciclistă din anul 1934 (primul tur al Romîniei). Ultima etapă Brașov—București a fost împărțită în două semietape (Brașov—Predeal) contracronometru. Purtătorul tricoului galben Ion Cosma, avea un avans de 1' 18 secunde asupra următorului V. Ziegler. Pe urcușurile Timișului brașoveanul Ziegler cîștigă detașat luînd un avans de 2'30 secunde, hotărîndu-se cîștigătorul.

Ediția din anul trecut a revenit tot unui tînăr ce bate la porțile consacrării; C. Ciocan.

Cine va fi al 18-lea cîștigător al „Cursei Scînteii"?

Răspunsul îl vom afla duminica viitoare.

Petre CRISTEA

MAGAZIN

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMINIA LIBERA

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17 60 10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17 60 10 interior 14 00

Lotul campionilor. (De la stînga la dreapta): Antrenorul Traian Ionescu, Datcu, Uțu, Popa, Nunweiller III; rîndul II: Constantinescu, Ivan, Nunweiller IV, Petru Emil, O. Popescu; rîndul III: Ștefan, Pîrcălab, Nunweiller VI, Frățilă, Ene II; rîndul IV: Țircovnicu, Ghergheli, Varga, Hajdu, Lucescu.

DINAMO

pentru a treia oară consecutiv campioana țării la fotbal

S-a tras cortina peste o nouă ediție a campionatului categoriei A de fotbal, competiție urmărită de-a lungul a 26 de etape de sute și sute de mii de spectatori. Victoria finală a revenit, după cum se știe, echipei Dinamo București, care cucerește astfel pentru a treia oară consecutiv titlul de campioană a țării. Un succes pe deplin meritat, care vine să răsplătească echipa cu adevărat cea mai bună. Autoritatea cu care Dinamo a cîștigat actuala ediție a campionatului este elocvent ilustrată de cele șapte puncte avans față de a doua clasată, precum și de faptul că din cele 25 de partide susținute nu a pierdut decît patru, în timp ce Rapid, situat pe locul doi, a pierdut opt, iar Steaua, clasată pe locul trei, a înregistrat zece eșecuri. Maturitatea echipei campioane, forța sa de joc, au ieșit în evidență nu numai în jocurile susținute pe teren propriu, dar și în condițiile dificile ale meciurilor din deplasare, meciuri în care a recoltat nu mai puțin de 18 puncte din 26 posibile.

Prin ce s-a relevat Dinamo București în actuala ediție a campionatului? În primul rînd, printr-o excelentă organizare a jocului. La acest capitol, al tacticii de joc, Dinamo s-a impus cu autoritate în fața partenerilor întîlniți, fiind, poate, singura echipă cu o concepție proprie de joc, singura echipă care a adus ceva nou în aplicarea la noi în țară a sistemului 4+2+4. În acest sens, la Dinamo se remarcă o bună organizare la centrul terenului, de unde declanșează acțiuni ofensive în direcția în care, prin manevre tactice, creează breșe în sistemul defensiv al adversarului. Dinamo nu este echipa care se năpustește orbește spre poarta adversă, ci, dimpotrivă, calculează fiecare lovitură și o plasează atunci cînd momentul este cel mai prielnic. În acest fel Dinamo și-a surprins de nenumărate ori partenerii și le-a înscris goluri tocmai în perioadele de ofensivă ale acestora. Metoda de joc a echipei Dinamo — căci avem de a face cu o metodă — s-a dovedit fructuoasă, iar alegerea ei nu a fost întîmplătoare, ci o consecință a studierii calităților individuale ale jucătorilor din lot. Pîrcălab, Frățilă, Haidu, Ene, Varga, Țircovnicu, sînt jucători cu viteză, maturi, fiecare în parte fiind în măsură să ducă la bun sfîrșit o acțiune ofensivă. Impunerea și perfecționarea unui asemenea stil de joc reliefează priceperea antrenorilor, în primul rînd a lui Traian Ionescu, care s-a ocupat vreme mai îndelungată de pregătirile echipei Dinamo. Merite revin și antrenorului Angelo Niculescu, care a activat la Dinamo în ultima parte a campionatului, ca și antrenorului secund Dumitru Niculae-Nicușor.

În al doilea rînd, Dinamo s-a impus prin tehnica individuală și de ansamblu a echipei, ca și prin pregătirea morală a jucătorilor, care au știut să se mobilizeze în momentele dificile ale campionatului, — și asemenea momente au fost, — în partidele decisive, hotărîtoare pentru soarta campionatului. Disciplina pe terenul de joc a fost un alt atribut al echipei, care în afara cuceririi campionatului are meritul de a fi dat jucători bine pregătiți lotului național pentru partidele internaționale susținute în acest an de reprezentativa noastră.

*

În timpul campionatului, Dinamo a folosit 20 de jucători. Iată mai jos numele acestora, vîrsta, numărul de meciuri susținute de fiecare în campionat și numărul de goluri înscrise:

Datcu — 27 ani, 26 de meciuri.

Uțu — 28 ani, a jucat o repriză și jumătate.

Popa — 29 ani, 24 de meciuri.

Nunweiller III — 28 ani, 26 de meciuri.

Nunweiller IV — 26 ani, 26 de meciuri, 2 goluri.

Nunweiller VI — 19 ani, 5 meciuri, 2 goluri.

Ivan — 26 ani, 18 meciuri.

Ștefan — 25 ani, 19 meciuri.

Petru Emil — 25 ani, 24 meciuri, 8 goluri.

Constantinescu — 28 ani, un meci.

Pîrcălab — 23 ani, 25 de meciuri, 10 goluri.

Frățilă — 22 ani, 26 de meciuri, 19 goluri.

Ene — 27 ani, 14 meciuri, 5 goluri.

Haidu — 22 ani, 21 de meciuri, 6 goluri.

Țircovnicu — 28 ani, 17 meciuri, 5 goluri.

Unguroiu — 25 ani, 8 meciuri, 5 goluri.

O. Popescu — 26 ani, 11 meciuri, 2 goluri.

Varga — 23 ani, 8 meciuri.

Ghergheli — 23 ani, 3 meciuri.

Lucescu — 18 ani, două meciuri.

MOZAIC

● *ANTRENORII sovietici au descoperit la Harkov un tînăr gigant care ar promite să fie peste cîțiva ani urmașul marilor campioni de haltere Vlasov și Jabotinski. La vîrsta de 16 ani Vladimir Feoktistov are înălțimea de 1,90 m și cîntărește 120 kg. Deocamdată recordul său la ridicarea halterelor este de 300 kg (la trei stiluri) dar antrenorii consideră că la vîrsta de 19-20 de ani, adică pînă la Olimpiada din Mexic Feoktistov va ridica peste 500 kg. Aceasta, desigur cu condiția ca tînărul să nu se plictisească de haltere și să îmbrățișeze cumva altă ramură sportivă.*

● *ANTRENORUL echipei de fotbal a Belgiei, Van der Stock, a fost arestat pentru evaziune fiscală. Proprietar al unei mari berării din Bruxelles, Van der Stock a defraudat fiscul cu o sumă de peste un milion de franci.*

● *ORGANIZATORII Jocurilor Olimpice de la Tokio au încredințat sculptorilor și gravorilor italieni sarcina de a confecționa medaliile olimpice care vor fi acordate cîștigătorilor cele de-a 18-a Olimpiade.*

● *BOXERUL NEGRU, Emile Griffith, campion mondial la categoria semi-mijlocie, a declarat că este gata să-și pună titlul în joc în fața lui Laszlo Papp, campionul Europei. Meciul ar urma să se dispute în septembrie la Viena.*

● *AMATORII de fotbal din Anglia s-au pasionat pentru o întrecere fără precedent: Care este cea mai slabă echipă din țară? Pînă la urmă în finală au rămas echipele „Winston Wanderers" și „Withord United". Titlul a revenit formației „Winston Wanderers" care a pierdut cu 2—4. Această echipă are un palmares nu glumă: în sezonul actual din 16 jocuri a pierdut 15 și unul l-a terminat la egalitate, primind 199 de goluri față de 13 marcate.*

● *FOSTUL campion mondial de box, Primo Carnera, ulterior luptător de catch și impresar de box, a acceptat să-și scrie memoriile și să joace în filmul propriei sale vieți. Interesant că Primo Carnera a fost analfabet pînă la vîrsta de 30 de ani.*

● *ECHIPA de fotbal a S.U.A. cuprinde 3 argentinieni, 3 germani, doi italieni, 1 englez, un negru din Honduras și... un american veritabil din Philadelphia.*

● *FEDERAȚIA internațională de fotbal a suspendat pe timp de un an de la orice activitate internațională echipa braziliană „OLARIA". Acest club s-a angajat pentru un turneu în Noua Zeelandă, dar la data prevăzută nu a mai făcut deplasarea deși primise un aconto pentru cheltuielile de transport.*

● *LA SIDNEY, în timpul meciului de rugby Australia-Franța, talonerul australian Walsh a jucat din minutul 20 cu brațul drept fracturat. Văzîndu-l strîmbîndu-se de durere un coechipier l-a întrebat ce i s-a întîmplat. — Mi-am rupt brațul la un placaj, dar nu spune la nimeni. N-aș vrea să afle francezii. Și rugbistul Walsh continuă să joace pînă la sfîrșitul meciului cînd fu dus direct la spital.*

● *BOXERUL francez profesionist Germinal Ballarin, unul din „mijlocii" de prima mînă, este dincolo de ring directorul unui cabaret din Paris. Deasupra barului el a plasat un „curios" aviz: „Aveți bunăvoința să-mi vorbiți cu blîndețe, fără să ridicați tonul și să nu mă contraziceți în nici un fel". Precaut și grijuliu cu clienții acest Ballarin.*

● *PÎNĂ la turneul final al celui de al 8-lea campionat mondial de fotbal mai sînt doi ani, dar formația engleză a pus la punct ultimele amănunte de organizare. Astfel s-a stabilit ca finala să se joace pe stadionul Wembley din Londra în fața a 97 000 de spectatori plătitori, 3 000 locuri fiind rezervate ziariștilor. În Anglia, cronicarilor de fotbal li se vor acorda toate onorurile casei.*

● *ECHIPA Independiente, campioana Argentinei, a realizat o performanță unică în analele fotbalului: 41 de meciuri consecutive fără a cunoaște înfrîngerea.*

ȘAH

Cum se va juca la turneul candidaților

În turneul candidaților care se va desfășura anul viitor sferturile de finală vor programa următoarele meciuri:

BOTVINNIK-SMÎSLOV
KERES-SPASSKY

TAL-PORTISH (Portish l-a învins într-un meci de baraj pe Reshewsky).

IVKOV-LARSEN.

Învingătorii meciurilor se vor întîlni în semifinale, iar cîștigătorii semifinalelor în finală. Primul clasat va avea dreptul să-l întîlnească într-un meci oficial pentru titlul suprem pe actualul campion mondial Tigran-Petrosian.

Iată clasamentul final al interzonalului de la Amsterdam: 1—4. Larsen, Tal, Spassky și Smîslov cu cîte 17 puncte; 5. Stein 16,5; 6. Bronstein 16; 7. Ivkov 15; 8—9. Portisch și Reskevsky 14,5; 10. Gligorici 14; 11. Darga 13,5; 12. Lengyel 13; 13. Pachman 12,5; 14. Evans 10; 15. Tringov 9,5; 16. Benko 9; 17—19. Bilek, Rosetto și Fovgelman 8; 20. Quinones 7; 21. Porath 5,5; 22. Perez 5; 23. Berger 4,5; 24. Vranesci 4.

ALB — Bronstein
NEGRU — Larsen

Jucată la interzonalul de la Amsterdam, 1964.

1.	d4, Cf6	18.	Cf4, Cb6
2.	c4, g6	19.	Te1, Nc3
3.	Cc3, Ng7	20.	Ce4, N:e1
4.	e4, d6	21.	Ce6 !!, N:f2+
5.	Ne2, O—O	22.	R:f2, f:e6
6.	Ng5, c5	23.	Dg4, Tf8+
7.	d5, e6	24.	Rg1, Tf6
8.	Cf3, h6	25.	Dh3, Df8
9.	Nf4, e:d5	26.	Cg5, Tf1+
10.	e:d5, Te8	27.	Rh2, Tf5
11.	Cd2, Ch5	28.	C:e6, Th 5
12.	Ng3, Ng4	29.	D:h5, g:h5
13.	0—0, C:g3	30.	C:f8, R:f8
14.	h:g3, N:e2		și albul rămas cu o
15.	C:e2, N:b2		figură în minus se re-
16.	Tb1, Ng7		cunoaște învins.
17.	T:b7, Cd7		

ALB — Pachman
NEGRU — TAL

Jucată la interzonalul de la Amsterdam, 1964.

1.	e4, c5	12.	Ca4, Da5
2.	g3, Cc6	13.	C:d4, Ce5
3.	Ng2, g6	14.	Nd2, Da6
4.	Ce2, Ng7	15.	Ng5, Ng4
5.	O—0, d6	16.	f3, Cd3
6.	c3, e5	17.	N:e7, N:d4+
7.	d3, Cge7	18.	Rh1, Tfe8
8.	Ne3, 0—0	19.	N:d6, Nd7 și albul
9.	d4, e: d4		cedează deoarece pier-
10.	e:d4, Db6		de o figură.
11.	Ce3, e:d4		

Rezultate din „Cupa Magazin"

Finala ediției a II-a

Mircea Dabija (Cîmpina) — Mihai Candin (Sibiu) remiză, Dabija—Hang Eugen (Cluj) 1-0, Ioan Goga (Mediaș)—Dabija 0-1, Suzana Makai (Oradea)—Goga remiză, Makai—Paul Popescu (Buc) remiză, Pirvu Matei (Făgăraș)—Makai 0-1 (prin retragere din concurs), Popa Nicolae (Orăștie)—Makai 0-1 (prin retragere din concurs). Makai—Candin 0-1, Makai—Dabija 0-1, Makai—Teodor Munteanu (Bîrlad) 0-1, Alf. Schächter (Suceava) — Dan Nițescu (Buc) 1-0 Dabija conduce cu 10,5 puncte din 13 posibile.

Semifinala ediției a III-a

GRUPA E. Vasile Ghericoiu (Buc)—Filip Eckstein (Timișoara) 0-1. În urma acestui rezultat, **Eckstein** s-a clasat pe locul doi în grupă, calificîndu-se pentru finală. În această grupă au pierdut prin retragere Oană Dorin (Cluj) și Dargo Iosif (Miercurea Ciuc).

GRUPA H. Sot Simion (Orăștie) s-a clasat pe primul loc cu 8 puncte din 8 posibile, **Ștefan Ellebogen** (Timișoara) pe locul doi cu 7 puncte. Ambii s-au calificat pentru finală.

GRUPA I. Cîștigînd la St. Mustățea (Buc) și I. Dobner (Brad), **Cornel Bondoc** (Tg. Jiu) s-a clasat pe locul I cu 7 puncte din 8 posibile. El a pierdut la **Iane Eug.** (Buc) clasat însă pe locul II. Ambii s-au calificat în finală.

Sferturile de finală ale ediției a IV-a

GRUPA 3—B. Ion Iacoban (Cîmpulung Mold.)—Alex. Mihailov (Tim) 1-0, Ștefan Dobrotă (Buc)—Corneliu Murgu (Tr. Severin) 1-0 prin depășirea timpului de gîndire, Murgu—Iacoban 0-1 d.t.g.

GRUPA 4—B. Vasile Ardeleanu (Șomcuta)—Lambă Stelian (Constanța) 0-1 d.t.g., Victor Popovici (Făgăraș), pierde toate partidele prin retragerea din concurs.

GRUPA 5—B. Valentin Olteanu (Urziceni)—Nic. Petrișor (Somcuța) 1-0 d.t.g., Petrișor—Bogeac Dumitru (Ploiești) 0-1, Marian Iacob (Pitești)—Olteanu 0-1 d.t.g., Liviu Moldoveanu (Cluj)—Olteanu 0-1 d.t.g., Moldoveanu—Bogeac 0-1 d.t.g., Cernei Cristescu (Tîrgoviște)—Olteanu 0-1, Bogeac—Cristian 1-0.

GRUPA 8—B. Dona Șerban (Răstoaca) pierde la Kugel Sigismund (Brad), Karker Franz (Constanța) și Marin Schlaud (Siret), Eugen Revici (Cluj) pierde la Schlaud și Karcher, Schlaud cîștigă la Chivu Teodor (Brașov), Kugel cîștigă la Zilli Florea (Buc) și Chivu, Karcher mai cîștigă la Zilli și remizează cu Chivu.

GRUPA 13—B. Tudor Paraschiv (Pitești)—Gh. Vlăduț (Sibiu) 1-0, Paraschiv—Ioan Jaliu (Buc) remiză, Ștefan Dancu (Constanța)—F. Eckstein (Timișoara) 0-1, Dancu—A. Vrany (Buc) 0-1, Jalin Eckstein 1-0, Mihai Ștefănescu (Buc)—Vrany 0-1 Concurentii Jaliu și Vrany sînt invitați să trimită redacției desfășurarea detaliată a partidei lor.

GRUPA 14—B. Marin Rădulescu (Oras Petru Groza)—Nicolae Sludiu (Onești) 1-0, Rădulescu—Vîț Marcel (Ploiești) 1-0, Const. Romaniuc (Buc)—Sludin 1-0.

GRUPA 15—B. Zorilă Oprișan (Pitești) pierde la Ion Mocanu (Vișeul de sus), Grecu Alex (Buc) și Nicolae Ivănescu (Lăpușata), Mocanu—Grecu 1-0, Grecu—Emil Arsenie (Tg. Mureș) 1-0.

taioare de vară...

...din materiale ușoare de vară (șantung, olandă etc.). Cum se vede, croiala este dreaptă iar garniturile, tighelurile și buzunarele, mici, discrete.

Diferite preparate din pui

TOCĂNIȚĂ DE PUI

Cantități pentru 6 persoane: 1½ pui, 100 g. de grăsime, 2—3 cepe, 1 cățel de usturoi, sare, 2 ardei grași, 3—4 pătlăgele roșii, pătrunjel verde. Se prăjesc în grăsime bucățile de pui la care se adaugă ceapa tăiată mărunt, ardeii grași, roșiile, usturoiul, pătrunjelul verde. Se lasă să fiarbă înăbușit. Se adaugă și cîteva linguri de apă.

— CROCHETE DE PUI —

Cantități pentru 6 persoane: 1½ pui, 1 morcov, o ceapă tăiată mărunt, piper boabe, sare, 2 ouă, 10 g. făină, 1 ou, 20 g. pesmet, grăsime pentru prăjit. Se fierbe puiul în zarzavat tăiat mărunt, boabe de piper, sare. Cînd este fiert se dă deoparte, la rece, se curăță carnea de pe oase, se taie mărunt. Separat se face un sos alb, consistent care se stinge cu supa de la pui. După ce s-a răcit se pune în sos carnea tocată, (2 ouă întregi), se potrivește de sare și piper. Din această compoziție se fac crochete care se dau prin făină, ou, pesmet și se prăjesc în grăsime bine încinsă. Se servesc cu un sos de bulion sau cu smîntînă.

— PUI ÎNĂBUȘIT CU LEGUME —

Se ia puiul întreg, se pune într-o cratiță cît mai mare, în care am încins puțină grăsime, de preferință unt. Se rumenește la foc potrivit. În grăsimea rămasă prăjim 6—7 morcovi tineri. În momentul cînd s-au îngălbenit îi scoatem din cratiță și punem în ea cîteva felii de șuncă crudă. Peste șuncă așezăm puiul, iar de jur împrejur ceapa, morcovii, un pumn de mazăre, altul de cartofi noi. Pe deasupra se toarnă o jumătate pahar de apă, se potrivește de sare. Se ține la cuptor 40—45 minute. În acest timp ne mai uităm la pui și dacă este nevoie mai punem cîteva linguri de apă peste el.

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Salată de crudități; iofca cu brînză; spumă de căpșuni.

— Conopidă cu smîntînă; gulii umplute cu carne; fructe.

— Supă de mazăre; șnițel de dovlecei — salată verde; budincă de orez cu vișine.

— Sufle de parmezan; friptură la grătar — salată de castraveți; fructe.

— Jumări de ceapă; tăieței cu varză — salată de castraveți; pandișpan.

— Ciorbă de carne; musaca de dovlecei; compot de vișine.

— Carote cu smîntînă; mîncare de fasolică verde cu smîntînă; plăcințele de vișine.

SFATURI COSMETICE

În cadrul îngrijirilor zilnice a obrazului, tărițele își găsesc o aplicare mare în special pentru curățirea lui. Ele curăță pielea obrazului de toate impuritățile, prin frecare activează circulația sîngelui producînd o hrănire mai bună a pielii. De asemenea îndepărtează celulele moarte de pe piele. Prezintă avantajul că nu irită fața avînd totodată o acțiune decongestivă.

Folosirea tărițelor se recomandă în cazul oricărui tip de piele. În funcție de specificul tenului respectiv, putem adăuga și alte substanțe. Astfel în cazul tenului gras, cu puncte negre tărițele pot fi amestecate cu nisip de mare 10 la sută, în felul acesta se îndepărtează celulele moarte și punctele negre superficiale și este activată circulația sîngelui. Se va insista asupra porțiunilor mai grase la nas, bărbie.

Tot în acest caz se recomandă frecarea obrazului cu următorul amestec, tărițe de grîu, o lingură, mălai o linguriță și un vîrf de cuțit de borax.

Pentru curățirea tenului sensibil care se irită la spălare cu apă și săpun, se recomandă umezirea tărițelor cu apă sau cu lapte și frecarea ușoară a obrazului. Ele pot fi amestecate și cu puțină cremă sau alte substanțe grase, aceasta în cazul în care tenul este foarte uscat.

Tărițele pot fi folosite și la prepararea măștilor cosmetice. Umezite cu apă sau cu lapte ele se întind pe față și se lasă timp de 15 minute pînă la uscare. Se formează un strat care nu lasă să treacă umezeala și căldura ceea ce face ca pielea să fie bine hrănită.

În cazul tenului gras, cu porii dilatați, vom umezi tărițele cu infuzie sau cu extract de hamamelis, sucuri de legume și fructe, zeamă de lămîie etc.

Pentru pielea uscată se amestecă 2—3 linguriițe de tărițe cu un gălbenuș de ou și o linguriță de ulei. Cînd dorim să obținem o strălucire specifică a obrazului vom amesteca tărițele cu o linguriță de miere și una de glicerină.

Măști anticongestive se obțin amestecînd tărițele de grîu sau de orz care conțin vitaminele din grupul B cu lapte și miere de albine.

În toate cazurile aceste măști se vor îndepărta cu apă călduță, apoi obrazul va fi spălat cu apă rece. Îndepărtarea măștii se mai poate realiza cu un burete înmuiat în apă călduță apoi se aplică 2 comprese reci.

Anca BOGDAN

Folosirea aspiratoarelor de praf

Tot mai multe obiecte casnice acționate electric sînt puse la îndemîna gospodinelor ca: mașina de spălat rufe, fiare de călcat, frigidere, mașini de spălat vase, mașina robot, reșou de prăjit pîine etc. Printre ele se numără și aspiratorul de praf, care aduce o însemnată economie de timp și se obține o curățenie mai bună cu minimum de efort fizic.

Datorită accesoriilor cu care este înzestrat, aspiratorul se face util în mai multe scopuri și anume: aspirarea gunoiului și prafului de pe dușumele, pereți, tablouri, mobile, etc., perierea țesăturilor și covoarelor, pulverizarea de insecticide sub formă lichidă și praf, stropirea cu apă a florilor, vopsirea prin pulverizare etc. Unele tipuri sînt prevăzute și cu o rezistență electrică, care încălzește aerul absorbit și poate fi folosit la uscatul părului sau în alte scopuri.

Datorită greutății lui reduse este ușor manevrabil, putînd fi utilizat în mînă sau chiar pe umăr.

La utilizarea lui trebuie respectate următoarele reguli și anume: aspiratorul va fi cuplat la rețeaua electrică care corespunde cu indicațiile de pe tăbliță lui (120 V sau 220 V). Dacă tensiunea este alta decît cea înscrisă pe tăbliță, aspiratorul se va cupla la un transformator sau autotransformator care urcă sau coboară tensiunea electrică.

Folosirea în băi, spălătorii, se face prin ținerea lui în afara camerei respective și numai furtunul cu capul de aspirat se introduce în cameră. Controlul periodic al stării cordonului electric și al fișei, verificarea acestor piese se face înainte de a se conecta la priza de curent. Aspiratorul se păstrează numai în locuri ferite de umezeală, îngheț, vapori oxidanți sau gaze. Este indicat ca în fiecare an aparatul (motorul electric) să fie curățat de scame și uns de către un specialist.

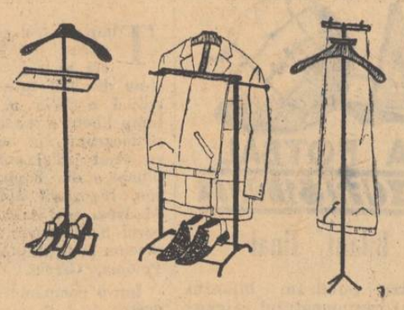

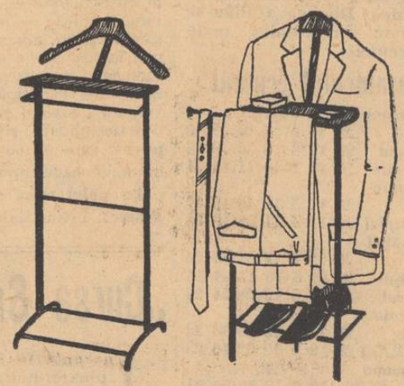

2

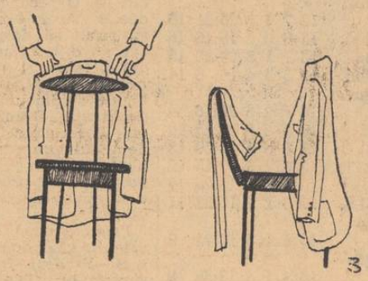

3

PENTRU HAINE

Cîteva exemple de suport de haine pe care-și găsesc locul: haina, pantalonii, cravata, pantofii, portofelul, țigările (1, 2). Dintr-un scaun obișnuit putem obține acest suport convenabil montînd două balamale în partea din față a fundului scaunului (3).

MEDICUL vă sfătuiește

Cura de ape minerale pentru bolile de rinichi

Cu toate că stațiunile noastre pentru cura de ape minerale, necesară în bolile de rinichi, funcționează permanent (Olănești, Călimănești, Căciulata, Borsec), majoritatea bolnavilor își rezervă timpul pentru aceasta în sezonul cald, din motive personale. Este bine de știut că în bolile de rinichi cura de spălare a căilor urinare se recomandă a fi urmată în permanență, la domiciliu, însă asocierea ei cu repausul și regimul alimentar capătă o eficacitate mult mai mare, dar tot nu justifică preferința pentru sezonul cald.

Se obișnuiește ca bolnavul să-și aleagă singur stațiunea, ignorînd de multe ori indicația pusă de medicul specialist și trebuie să avem clară în minte ideea că nu orice boală de rinichi beneficiază de cura cu ape minerale. Bolnavii purtători de pietre în aparatul urinar își pun mari speranțe în dizolvarea lor prin cura aceasta de ape, știut fiind că pînă la ora actuală nu s-a găsit metoda sau medicamentul eficace în această problemă. Sau dacă există pietre în aparatul urinar, trebuie apreciat dacă este caz de intervenție chirurgicală, cînd cura de ape minerale este de folos înainte cît și după operație. Dar nici descurajați nu trebuie să fim, deoarece apele minerale acționează în aceste cazuri asupra stării generale, asupra pietrelor care, după sediul și volumul lor, au șanse să se elimine pe căi naturale și au efect după operația de extragere a pietrelor, pentru a grăbi vindecarea procesului inflamator, pentru a elimina nisipul și resturile de celule care vor putea constitui nuclei pentru formarea de noi pietre.

Următoarele boli ale aparatului urinar beneficiază de cura hidrominerală: stările după nefrite, inflamațiile căilor urinare (pietrele, pielonefrite cronice, pielocistite, cistite), litiaza, (pietrele), nisipul urinar, colibaciloza. În vederea punerii unei indicații juste pentru cură hidrominerală este absolut necesar ca bolnavul să fie examinat cu atenție și să i se facă toate examenele complementare.

O mențiune trebuie făcută pentru colibaciloză, boală destul de răspîndită, care de obicei are punctul de plecare prin intestin și provoacă dezordini în aparatul urinar. Apele de la Olănești, Călimănești și Căciulata constituie fără discuție unul din mijloacele cele mai eficace în colibaciloză. Prin acțiunea de dezintoxicare generală a organismului, prin efectele de stimulare digestivă, urina se limpezește, numărul germenilor diminuă, tulburările urinare se ameliorează, constipația cedează, acidul uric se elimină, iar tulburările neurovegetative se amendează.

Ajunși în stațiunea indicată, începem tratamentul după ce au fost examinați de medicul stațiunii care cunoaște proprietățile apelor și care va face toate recomandările. Nu trebuie să bem cantități mari de apă, ci cantități mici și repetate (cam 200-250 grame o dată — totalizînd 1 500—2 000 gr) mai ales în cursul zilei și pe cît posibil noaptea. După ingestia apei este bine să rămînem în pat, mai ales cînd boala de rinichi este asociată cu una a ficatului, pentru a mări absorția apei la nivelul intestinului, ceea ce duce la o mărire a volumului urinii și deci la o spălare abundentă a căilor urinare, scop pe care-l urmărim prin această cură.

Avînd în vedere că tratamentul cu ape minerale trebuie făcut cu mari precauțiuni, că asociat cu repaosul, regimul alimentar și cu factorii climaterici, care acționează și ei asupra organismului în sensul că modifică starea generală și întărește puterea de apărare a organismului, ne îndreptățește să afirmăm că apele minerale — minunată creștere a naturii — constituie un mijloc de tratament eficace al multor boli de rinichi.

Dr. Gh. MIHĂILESCU

Știați că...

...microorganismele pot supraviețui și 50 de ani? În țara lui Ross (Antarctica) a fost găsită o provizie de alimente pregătită de căpitanul Scott înaintea fatalului său marș spre Polul Sud (1911).

Printre alimente a fost găsită o cantitate de drojdie de bere într-un vas de sticlă sigilat.

Acest recipient a fost încredințat laboratorului de microbiologie al universității din Texas pentru cercetări.

Pe mediile de cultură însămînțate s-au dezvoltat diverse culturi de mucegaiuri și bacterii.

Supraviețuirea acestor microorganisme timp de 50 de ani este un fapt inedit ce a stîrnit un viu interes în rîndul biologilor din lumea întreagă.

...doi medici americani au descris o nouă intoxicație larg răspîndită în rîndul tineretului în statul Colorado (S.U.A.).

Intoxicația e determinată de inhalarea voluntară a vaporilor unor solvenți organici conținuți de diverse cleiuri sau cimenturi plastice.

Inhalarea acestor solvenți determină o stare de bună dispoziție, de beție — după care într-o fază imediată, survin tulburări de echilibru, de vorbire, dezorientare și ulterior comă. Copiii care practică această toxicitate prezintă o salivație continuă și abundentă, anorexie, scădere în greutate. La școală sînt iritabili, neatenți, somnolenți și au stări frecvente de leșin.

S-au înregistrat chiar două cazuri mortale la doi copii care au ingerat accidental ciment plastic. Această intoxicație ce s-a semnalat de 2 ani, a determinat forurile medicale și pedagogice să ia măsuri energice de combatere directă precum și de rezolvare a problemelor medico-sanitare pe care această practică le indică.

...una dintre complicațiile cele mai grave la un fost bolnav ce a suferit de poliomielită poate fi cvadriplegia (paralizia membrelor superioare și inferioare). În Anglia a fost inventat de către doi ingineri un aparat electronic ce permite unui cvadriplegic să bată la mașina de scris, să telefoneze, să culeagă paginile unei cărți.

Tutunul și tuberculoza

Într-un recent raport al unui comitet de studii din Washington, datele esențiale subliniază, în esență, strînsa legătură dintre pasiunea fumatului și bolile pulmonare, bolile căilor respiratoare superioare și bolile căilor digestive.

Nu au fost publicate date concrete privind efectele fumatului asupra apariției tuberculozei și în special a tuberculozei pulmonare (cca. 70—80 la sută din totalul formelor de tuberculoză).

Acest aspect al problemei este totuși important, dacă se ține seama că nici un bolnav de tuberculoză nu se vindecă dacă continuă să fumeze.

Se știe că tuberculoza la vîrsta adultului — vîrsta fumatului — nu are drept cauză imediată infecția cu bacilul Koch. Infectarea t.b.c. a organismului uman are un rol secundar în apariția îmbolnăvirii tuberculoase, mai ales în actualele condiții organizatorice de protecție contra îmbolnăvirilor (vaccinarea BCG, chiprofilaxia cu Hidrazida acidului izonicotinic) și de combatere a bolii.

Adultul se îmbolnăvește de tuberculoză numai dacă se topesc barierele fibroase formate în ganglionii sau în cicatricile provocate de bacilii inhalați și închistați încă din vîrsta copilăriei. Înmulțirea și împrăștierea microbilor în organism, localizarea și formarea leziunilor specifice în plămîn sau în alte organe, se observă de regulă în urma condițiilor de viață neigienice. Tabagismul creează și el condiții organice de îmbolnăvire a căilor respiratorii.

Fumatul irită gîtul și căile respiratorii, irită laringele, organul vorbirii. Țesuturile iritate sfîrșesc totdeauna prin a se inflama. Tusea și expectorația fumătorilor din primele ore ale dimineții se datoresc acestor inflamații. De-a lungul anilor, tusea provoacă ruptura țesutului pulmonar și dispariția treptată a fibrelor elastice, element funcțional deosebit de important pentru respirație. Acțiunea simultană exercitată de intoxicația tabagică asupra celorlalte organe creează condițiile îmbolnăvirii tuberculoase.

Pentru observatorul competent este evident că la majoritatea bolnavilor tuberculoși în vîrstă adultă, fumatul a fost una din cauzele îmbolnăvirii. Totodată, este științific dovedit că vindecarea de tuberculoză — fenomen realizat cu actualele progrese medicale și organizatorice în toate cazurile corect tratate — este imposibil de realizat dacă persistă intoxicația cronică cu nicotină.

Numeroși bolnavi doresc să se lase de fumat. Fiind vorba de un reflex condiționat, fixat de-a lungul anilor, hotărîrea va fi ajutată de unele procedeuri medicale. Se recomandă gargarismele cu nitrat de argint 1—3 la sută cu o soluție de 2,5 la sută acid tanic și urmată de inhalarea fumului de tutun. Injecțiile cu lobelină, după o anumită tactică, ajută de asemenea la hotărîrea perseverentă de a părăsi fumatul. O dată dezobișnuit, fostul fumător va evita tentațiile și iluzia că fumînd cantități mici, primejdia ar fi mai mică.

Dr. A. ȘAIM

ÎN CASĂ

Vă prezentăm o bluză de olandă brodată ce se poate purta fie pe fustă, fie pe pantalon.

De asemenea două capoade ce vă pot folosi atît la plaje cît și acasă.

Desene de Tanți PFENNINGS

GH. CHIRIAC

— Unde vă petreceți concediul ?
— La mare !

Fără cuvinte

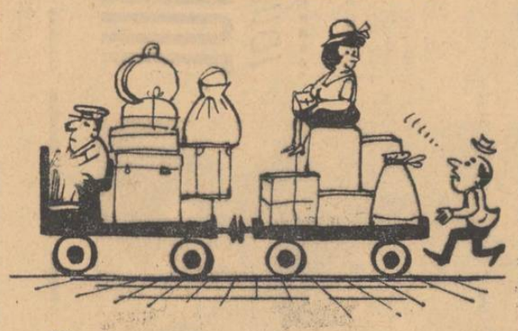

— Să nu te mai plîngi că ți-e greu cu prea multe bagaje !...

MAITY

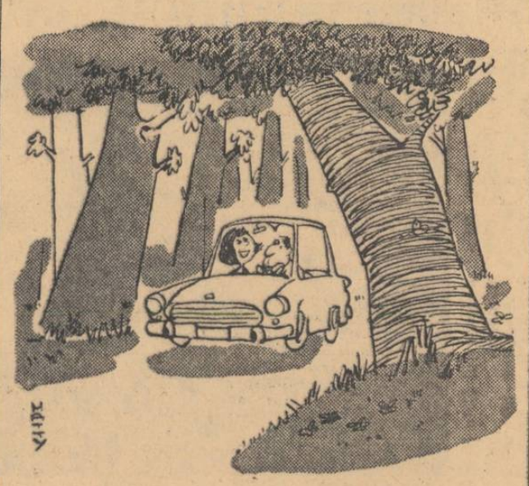

— Iubitule, noi cînd mai avem o pană de benzină ?

E. ARNO

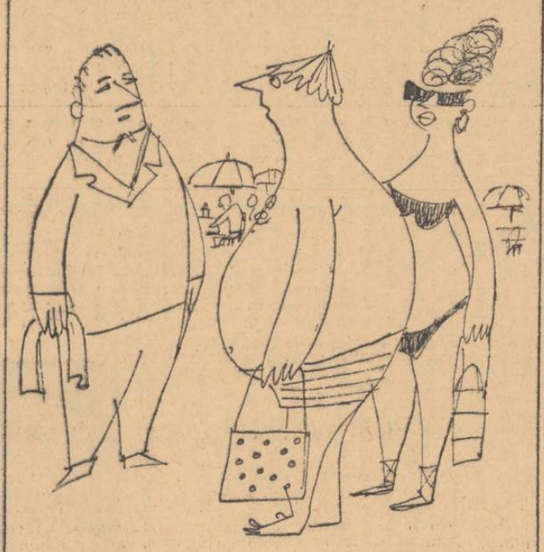

— În ținuta asta nu puteți veni la masă !
— Costele, ți-am spus să-ți scoți pălăria !

ST. COCIOABĂ

MELODII, MELODII...

...Ușor „puiule", ușor...

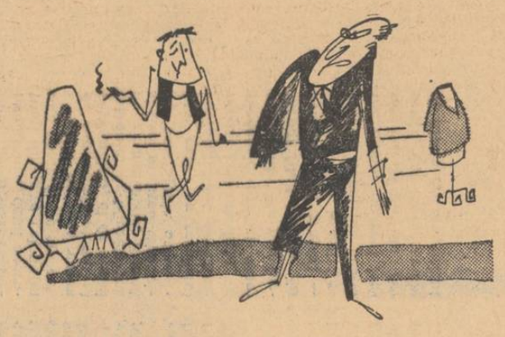

...De ți-am greșit îți cer iertare

FRED GHENĂDESCU

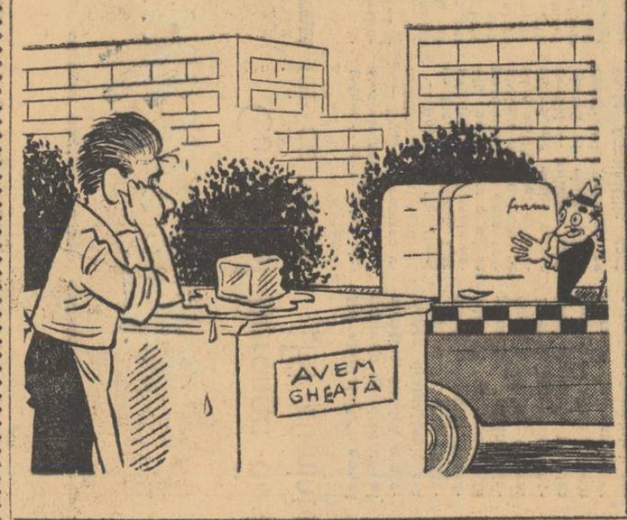

CORNEL TABACU

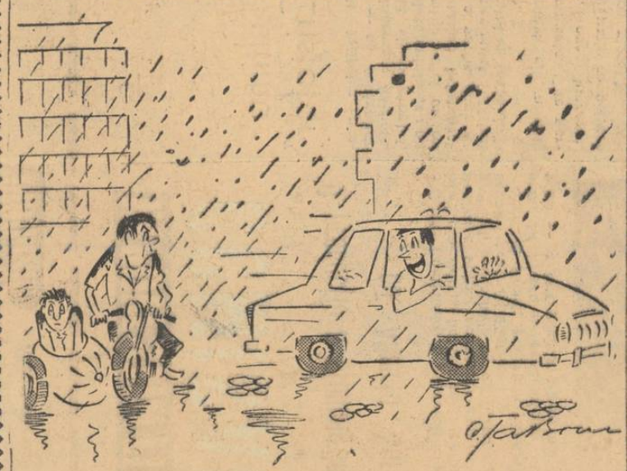

— Măi aceștia... mai știți vre-un banc cu „Trabantul" ?

COLȚUL CELOR MICI

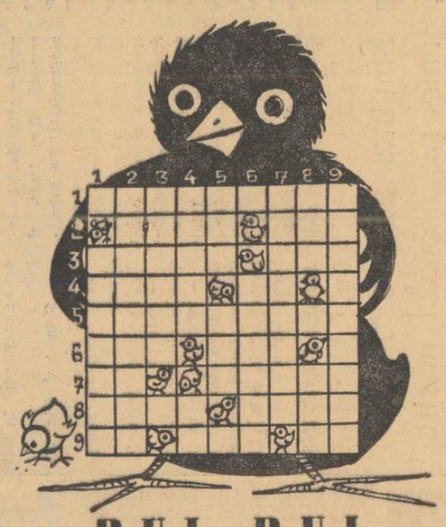

PUI, PUI

ORIZONTAL: 1) Casă de naștere pentru puișori. 2) Pasăre, dușmanul puilor — Prima căsuță a puilor. 3) Ei pun în funcție marele vas spărgător de gheață „Lenin" — Se spune despre pui că-l au la gură ! 4) Moș Martin (pl.) — Conjuncție 5) Carte care cuprinde alfabetic explicarea sau traducerea cuvintelor. 6) Ionescu T. Aurel — Aici 7) Pronume — Motan. 8) Cîntă — Săritură. 9) Pronume — Cocoșul cînd e mic — Pronume.

VERTICAL: 1) Faptul de a audia muzica. 2) Hrănitoare. 3) Mama puișorilor. 4) Mirat peste măsură — Radu Popovici. 5) A da năvală — Animal rumegător din Tibet acoperit cu păr lung. 6) A dus punguța cu doi bani (pl). 7) Mîncare cu sos făcută din bucățele de carne prăjită cu ceapă (diminutiv) 8) Le găsim în cuibar — Rîu oltenesc. 9) Se spune despre o haină tăiată după forma corpului.

C. GHEORGHE

REBUS

PĂSARI

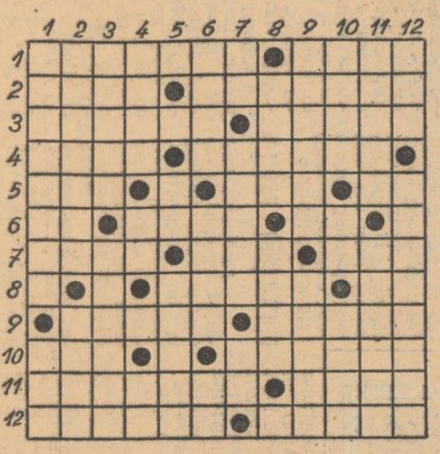

ORIZONTAL: 1. „Vînzătorul de păsări". — Lagună în Franța. 2. Pasăre... greu de găsit ! — „Cu toate că alunecă pe cer și zboară lin, sînt cocostîrci de fier" (Arghezi: „Păsările de fier".) 3. Își face apariția în prezența unei fripturi de pasăre. — „Pasărea de foc" (Igor Stravinski). 4. Gaițe ! — Atirnat, ca papagalul de leagăn. 5. Riu în Italia. — Răsărit. — Fruntașe în clasamentul alfabetului. 6. Poftim ! — Apartamentul păsărilor. — Coadă de papagal ! 7. Fondatorul Troiei (leg.) — O pasăre... singură ! — În acest loc. 8. Cep de lemn. — „S-a-ntîlnit... pui de cioară c-... bîtlan de baștină" (Topîrceanu). 9. Pasăre călătoare de mărimea unui porumbel, cu pene cafenii — Pasăre de baltă, cu un smoc de pene pe cap. 10. Firicel de bumbăcel. — Autorul poeziei „Pasăre albă", din ciclul „Fuga lebedelor" 11. Autorul operei „Coțofana hoață". — Cuibul unui cuc... „punctual" ! 12. Laptele cucului (pl.) — Cea mai îngîmfată pasăre (pl.).

VERTICAL: 1. Păsări de curte. — Papagal viu colorat, originar din America de Sud. 2. Pasăre vorbitoare. — Cîrd de păsări zburătoare. 3. Pasăre cenușie cu ciocul scurt și coroiat. — Vulturii înălțimilor față de pasărea-muscă. 4. Păsări înotătoare, cu tendință... spre varză ! — Într-un ceas ea dispare ! — Instigare canină... 5. Proiect păsăresc de perpetuare a speciei... — Nici cal, nici măgar ! 6. Barză... la masculin. — Primul „om-pasăre". — Nichel. 7. Avea doar jumătate — Piesă de șah. — Sfîrșitul unor „cocoși" ! 8. Pasăre adorată de vechii egipteni. — Mănușe de piele cu fier. 9. Proastă ca... gisca (fam.) — A duce o acțiune violentă. 10. Loc unde se vînd păsări. — Notă de privighetoare și de... diapazon ! — Vîrf în Carpați. 11... Duduleanu, din „Gaițele" de Al. Kirițescu. — O pasăre care-și dă aere, umflîndu-se în pene. 12. Munte în Africa. — Celebru artist plastic român, autorul sculpturii intitulate „Pasărea măiastră".

Alex. VRĂBIESCU

Cuvinte mai rare: THAU — AGE — CEST — UET.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

NIMIC... DESPRE ANATOMIE !

ORIZONTAL: Cave — Picior — Organ — Nerv — Aa — Cot — Cian — Nec — Ste — Tars — Sea — It — Articulație — Ee — Itu — I — D — T — Fel — Limbă — Umăr — Talpa — Bacil — Reală — — Arteră — Unit.

ÎN GRĂDINĂ

ORIZONTAL: Semiramida — Ap — Aman — Toma — Ila — Liman — Zu — Iser — Ana — Isanos — Ic — Te — Apar — Măr — U — Aspirată — Ciur — Ca — Ud — Ri — Nți — Nuți — îngrădi — U — Rod — Chit — Lp — Nainta — Esop — I — Trei — Roz — Sate — Ai — Casnic — Nes — Semănat — Iunie.

Schiță rustică

S-a căznit un an aproape,
Dar brigada lui Bogdan
A împins peste hirtoape
Apa rîului spre lan.

Stă Bogdan, stă ore-n șir
Cu Zamfira lui, pe brazdă :
Parcă-i rîul, musafir
Și ogorul parcă-i gazdă.

Șănțulețe lungi se-nșiră
Ca o hartă pe tarlale.
— „Strașnic lucru, măi Zamfiră :
Vine apa prin canale !"

Au sădit Bogdan și fata
Dor și trudă la un loc,
Iar acum culeg răsplata :
Toate visele se coc !

Grîiele-au crescut voinice...
Și cînd ziua-ncet apune,
Amîndoi, pierduți prin spice,
Ce-și șoptesc cu sfiiciune ?...

. . . . . : : ,
Holda știe, dar nu spune !

I. BERG

POȘTA Redacției

DINU S. — Iași. Ne bucură mult faptul că sfaturile noastre v-au fost de folos. Acum pe timpul verii aveți posibilitatea să faceți la mare sau la ștrand raze ultraviolete.

RADU SIMION — Alba Iulia. Vă promitem publicarea unui material despre paradentoză. Într-adevăr, numărul celor interesați este mare.

DIANA C. Există posibilitatea de a îndrepta lucrurile prin 2—3 masaje zilnice cu o pomadă care să conțină foliculină.

HORIA PĂUNESCU — Comuna Pustinis-Banat. Nu putem să vă dăm un răspuns precis dacă în situația pe care o aveți ați putea urma școală tehnică de radio și televiziune. Secretariatul școlii însă vă poate satisface această dorință.

VASILE BARBU — Sibiu. Noi nu vă putem spune de ce nu primiți bursă, neavînd nici un element după care să ne ghidăm. Lucrurile pot fi lămurite însă de conducerea școlii căreia trebuie să vă adresați.

N. VASILESCU — Timișoara. Toți salariații din instituțiile de stat au un concediu de odihnă plătit, de 12 zile lucrătoare. În afară de aceasta se mai dă un supliment de zile în funcție de vechime, de locul de muncă și de ramura de producție în care lucrează salariatul respectiv. Toate acestea le puteți afla de la comitetul sindical.

UN GRUP DE TINERI — București. Am publicat numeroase articole pe temele care vă interesează, dar atît asupra problemei dezvoltării armonioase a corpului cît și a căderii părului, vom mai reveni.

SIMONA CRISTESCU — București. Puține speranțe să mai creșteți. Masajele se pot face fără nici un risc. Numai tratamentul prin injecții ar putea duce la fenomenele amintite de dv. Faceți gimnastică în mod permanent. Puteți purta pantofi cu tocuri înalte.

AGATHA — Baia Mare. Gimnastica obișnuită și dansul pot duce cu perseverență la rezultatul dorit. Practicați mult ciclismul.

MIHAI AVRĂMESCU — Onești. Nu trebuie neglijate fenomenele observate. Probabil că fimoza pe care o aveți întreține o parte din fenomene. Uretrita cronică trebuie și ea tratată. Trebuie făcută o cultură și o antibiogramă din lichidul spermatic recoltat după masajul prostatei. Urologul și chirurgul trebuie să decidă asupra timpilor rezolvării situației dv. Totul poate reintra în normal.

CONSTANTINESCU VICTORIA — București. În Capitală există un institut unde se pregătesc viitorii artiști. La examenele de admitere, pe lîngă materiile de bază se dau și una sau mai multe probe practice, depinde de secția pe care doriți s-o urmați.

R. A. — Cîmpia Turzii. Dacă cunoașteți cazuri concrete cînd se fac favoritisme, este bine să sesizați organele puterii locale, sau dacă vreți, puteți să ne informați pe noi.

IOAN BORCILĂ — Iași. Școli tehnice de maiștri, cursuri fără frecvență, nu sînt. Terminați mai întîi școala medie și apoi căutați să intrați la cursurile de zi.

URSULA — București. Este suficient să purtați pantofi largi, comozi. Numai analize serioase și cercetarea clinică poate preciza cauzele turburărilor urinare. Nu sîntem de părere să vă vopsiți părul, vă va dăuna. În comerț se găsește Podeol cu același efect ca și sărurile de care vă interesați.

S. I. — Drăgășani. O să mai revenim publicînd încă un articol despre stenoza mitrală în viitorul apropiat.

I. H G.. DRANOPOL: Puteți consulta medicul endocrinolog sau neurolog. Situația nu este însă îngrijorătoare. Cu timpul, fenomenele de care vă plîngeți vor dispare.

Breviar filatelic

● **ÎN MEMORIA** fostului președinte al Statelor Unite, John Kennedy, mai multe țări au emis mărci poștale cu portretul defunctului. În Columbia a apărut o marcă de 10 c, de poștă aeriană ; în Togo, mărcile de 0.50, 1, 25 și 100 fr, apărute la 100 ani de la proclamația dată de președintele Lincoln pentru abolirea sclavagismului, au fost supratipărite cu textul „En memoire — John Kennedy 1917—1963" ; în Costa Rica, pe una din mărcile dedicate Conferinței președinților statelor americane (San José, 1963) se află portretul lui Kennedy.

● **MEȘTEȘUGURILE NAȚIONALE** continuă să furnizeze subiecte interesante pentru emisiunile poștale. Astfel, în Republica Ciad au apărut recent două asemenea emisiuni : „Meșteșuguri autohtone", 4 valori : 10 fr (olar), 30 fr (constructor de bărci), 50 fr (țesătoare), 85 fr (fierar), „Artizanat" : 5, 15, 25, 60, 80 fr (lucru de mînă, filat, mască, statuetă, pandantiv). O altă emisiune, „Artizanat", a apărut tot într-un ținut îndepărtat : Arhipelagul Comora : trei mărci uzuale (3, 4 și 10 fr.) și două de poștă aeriană (65 și 200 fr.) reproducînd diferite obiecte locale.

● **PENTRU COPII ȘI DESPRE COPII** au apărut două emisiuni în R.P.D. Coreeană. Seria „Povești" (o valoare de 5 j și patru de cîte 10 j), redă, policrom, scene din povestea „Heungbo și Nolboo". „Viața fericită a copiilor" completează seria apărută în 1963, cu două valori noi, de cîte 10 j : femeie cu doi copii în brațe și copii în excursie.

● **A DOUĂZECEA ANIVERSARE** a eliberării Franței de sub ocupanții hitleriști a prilejuit apariția a două mărci poștale cu supratxaxă. Marca de 20+5 înfățișează un coif sugestiv dintr-un lagăr de deportare ; cea de 50+5 c reprezintă un luptător din Rezistență. Emisiunea va fi completată ulterior și cu alte valori.

● **ÎN VEDEREA** ajutorării sinistraților de la uraganului „Floro", 6 mărci din Haiti cu portretul președintelui și stema țării, au apărut cu un supratipar corespunzător și cu o supratxaxă : două de poștă uzuală (0,20 g+50 c, 0,20 g+1 g) și patru de poștă aeriană (1g+50 c, 1 g+1 g, 5 g+50 c, 5 g+1 g).

● **MONACO** a sărbătorit și printr-o emisiune de mărci poștale 50 de ani de la primul rallye aerian de la Monte Carlo (1—15.IV.1914). Cele 16 mărci emise cu acest prilej reproduc avioane care au participat la acest rallye, înfățișînd și o retrospectivă a mărilor raiduri aeriene din 1919 pînă azi.

● **CU PRILEJUL** deschiderii Expoziției internaționale din New York, la 22 aprilie a fost pusă în circulație o marcă aniversară de 5 c, înfățișînd globul.

● **O EMISIUNE** interesantă a apărut în R. P. Bulgaria, „2500 ani de artă bulgară", alcătuită din următoarele opt valori : 1 stotinki (cap de luptător, sec. II) ; 2 st. (călăreț, basorelief din sec. I—IV); 3 st (urcior din sec. X) ; 5 st (agrafă de cingătoare, din sec. XIX) ; 6 st (vas din sec. XIX); 8 st (madonă din sec. XVII) ; 10 st (mamifer cu vițel, sec. VIII—X) ; 13 st (plastică din sec. XX ; femeie lucrînd).

LA „CIUFULICI"

A intrat în frizerie, singur, un strengar —
Ciufulit, cu părul mare (o, nici urmă de cărare !)
și pe-obraji murdar.

Stă la rînd, c-așa-i aicea, pe un taburet
Pînă ce frizeru-i face semn „Poftim acum încoace,
— haide, băiețel.

Ia privește-te-n oglindă !" — Vai, ce grozăvie...
Cine-i : însuși Ciufulici ? Vreun purcel ? Sau un arici ?

Oare cine știe ?

Intră pieptenul în chică parcă-i furca-n pale
Și-anevoie drum își face — piaptănă, smucește,-întoarce
încîlcita claie.

Foarfeci pe la ureche clănțăne țac-țac.
„Vai mă gîdilă mașina..." — „Stai frumos, bătu-te-ar vina,
ferchez să te fac.

Uită-te iar în oglindă !" — „Ei, așa mai zic.
Dar aș vrea, dacă se poate, și-o cărare într-o parte ;
doar așa, un pic"...

„...Frezi...? Nu se potrivește c-un obraz murdar.
Praf, magiun, ești numai pete ; spală-te întîi băiete,
ține și-un ștergar !"

A lăsat în jos, băiatul, nasul, rușinat —
(ce-ar pleca, dar nu se-ndură — chiar, că-i prea mînjit la gură)
dar... tot s-a spălat.

„Ei, așa te vreau voinice" — meșterul îi spune
Iar cu mîinile-i dibace o cărare prinde a-i face :
frumoasă minune !

...Și frizerul care-i tunde pe copii frumos
„Bravo"-i spune la plecare — iar strengaru-n gura mare
ride-acum voios !

Romulus ALEXANDRESCU

ISTEȚUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

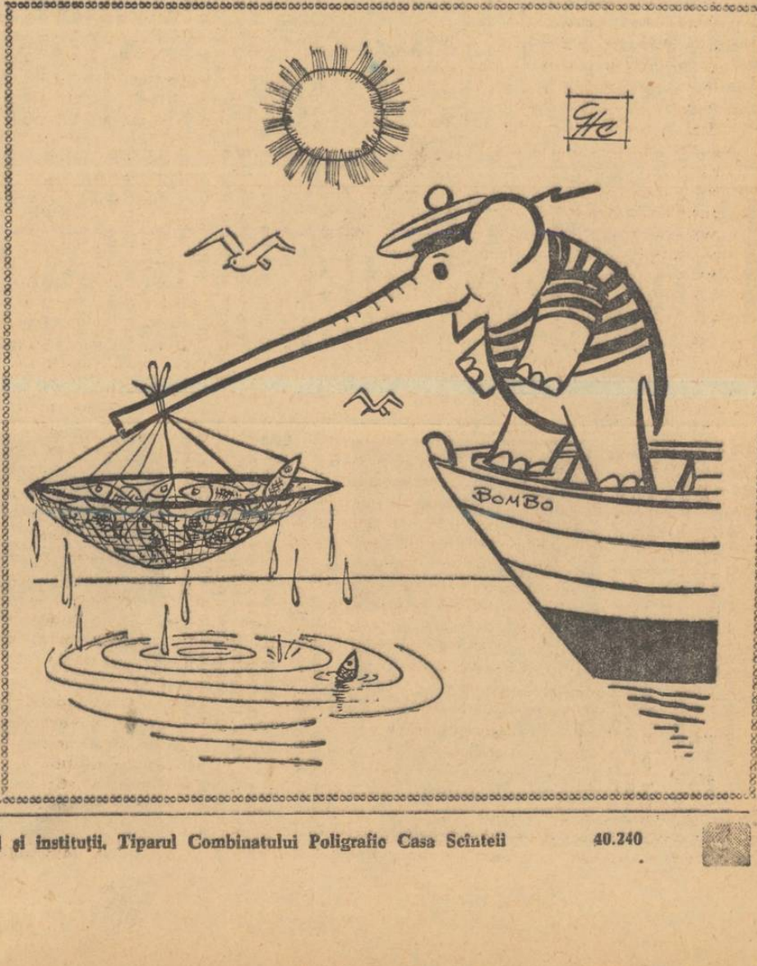

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40.240

Pagina a 8-a ARTISTICE · CULTURALE

Magazin Nouvouvouv

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VIII – Nr. 354

APARE ÎN FIECARE SÎMBĂTĂ

18 IULIE 1964

8 PAGINI - 1,50 LEI

UN MILION DE CEASURI

O piesă cu valoare muzeală : primul ceas fabricat la cooperativa „Precizia"

Prin anul 1952, în Arad, la cooperativa de reparat ceasuri „Precizia", intra o femeie de prin părțile Nadlacului. Femeia, țărancă după port, își lăsă coșul cu fructe — venise la piață — lîngă ușă și după ce ură cele bune meșterilor, zise :

— Am văzut ceasul ăla, din vitrină. Pare a fi un deșteptător bun. Cît cereți pe el ?

Meșteșugarii au privit-o un timp mirați, apoi, unul, pe nume Simolan, îi explică cît mai politicos posibil :

— Dragă, nu te supăra, dar, noi nu vindem. Numai reparăm. Scrie și pe firma de afară...

Virgil LAZAR

(Continuare în pag. a 3-a)

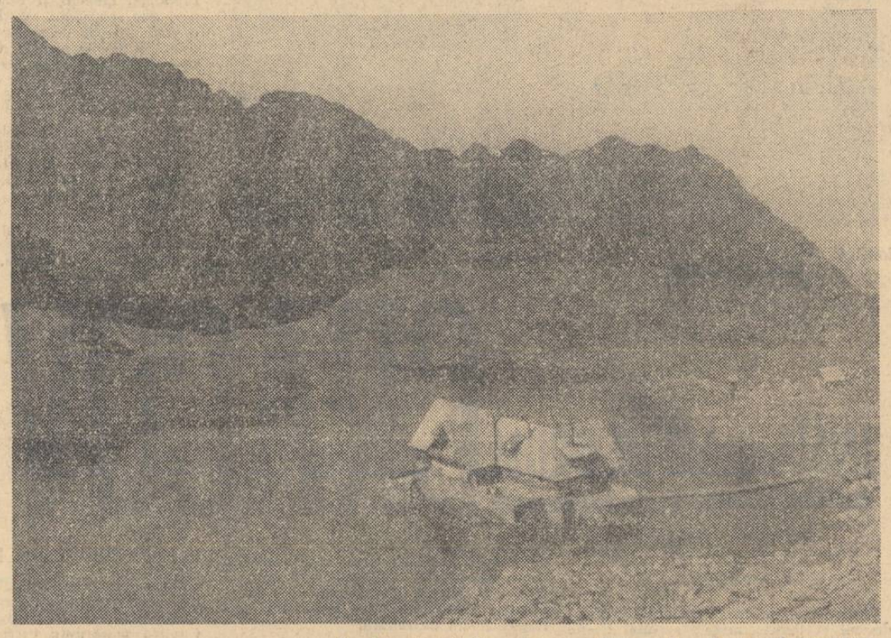

In Munții Făgărașului. **Fotografia : Radu RĂSNOVANU**

LA DRUM CU ECHIPA Nr. 8

Dimineața se anunța mohorită. În lumina cenușie revărsată de un cer înnourat, trei bărbați încheiau pregătirile pentru drum. În depărtare, și totuși foarte aproape, vîrfurile Făgărașilor erau învăluite într-o ceață deasă ce le ascundea frumusețea aspră...

Așadar, într-o dimineață de iunie, sub un cer plumburiu, doi ingineri geologi, Radu Ciocănelea și Constantin Brătuianu, și un reporter, părăseau comuna Porumbacu de Sus, pe un drum care de zeci de ani se îndreaptă spre același punct final: cabana Negoiul. Către cabană, în curînd — poate chiar în acest an — se va îndrepta o șosea alpină — modest numită azi drum forestier — accesibilă mașinilor. Deocamdată, drumul e în construcție și pentru cîștigarea fiecărui metru se dă o aprigă luptă cu stînca îndărătnică. O vreme, trecem pe lîngă echipe de muncitori care întăresc pereții de stîncă, rămînem jumătate de oră opriți lîngă niște bușteni în așteptarea primelor pușcături din dimineața aceea și în curînd lăsăm în urmă forfota șantierului. Acum, sîntem vecini doar cu apa care bolborosește chiar la picioarele noastre și cu pădurea care se cațără tot mai sus, pe versant.

O pauză, înaintea continuării drumului. Altimetrul stabilește altitudinea : 865 m. Temperatura aerului, 22 gr. Din porthărți se scot hărțile, se întind pe o stîncă și se fixează programul de lucru. Caietul de însemnări este scos la îndemînă; la fel ciocanul, unealta de nedespărțit a geologului. Și începem urcușul.

I. DELEANU

(Continuare în pag. a 3-a)

CĂLĂTORIE LA BUCUREȘTI

Călătoream spre București cu un tren care ajungea seara în Gara de Nord. Era o seară de august, cu cerul înstelat și larg, ca o mantie de basm, în stofa căreia au fost cusute mii de pietre scumpe. Stăteam la fereastra compartimentului și priveam la oazele de lumină ale stelelor din stepa Bărăganului. Mai aveam de mers cu trenul aproape o oră, dar așteptam să văd, într-o clipă în alta, la orizont, uriașa reverberație prin care Bucureștii se anunță de la depărtare. Întîi am văzut cerul aprins de o luminiscență vie, ca o coadă de păun, apoi am avut impresia că privesc suprafața unui cuptor de oțel și în sfîrșit roiul de lumini aprinse pe o arie de mulți kilometri pătrați a început să deseneze direcția marilor artere, a noilor cartiere și a zonelor industriale ale Capitalei.

Călătorind mult în ultimii douăzeci de ani, m-am obișnuit să revăd altfel capitala țării mele, surprins și mîndru mereu de frumusețea, forța și noua ei tinerețe. Cei care n-au mai văzut Bucureștii de douăzeci de ani încoace sînt pur și simplu uimiți de masivitatea schimbărilor, de mulțimea construcțiilor, de tot mai numeroasele amănunte care fac de nerecunoscut acest mare și modern oraș din cîmpia românească a Dunării.

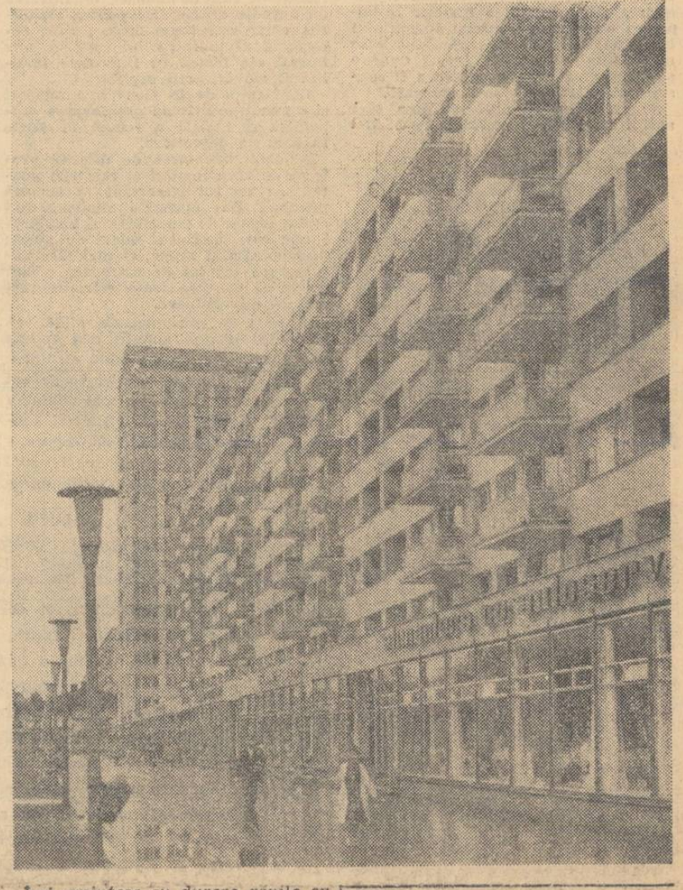

Îmi amintesc cu durere rănile cu care ieșiseră Bucureștii din război. Aviația nazistă lovise în zilele insurecției din august 1944 cartiere întregi ale orașului, incendiase vechiul monument arhitectonic al Teatrului național, avariase Ateneul, dar Bucureștii se pregăteau să intre în cea mai frumoasă epocă a istoriei lor de cinci ori seculară.

Un călător străin, vizitînd capitala în perioada dintre cele două războaie mondiale, spunea că este un oraș construit în mijlocul unui mare sat și el se referea în primul rînd la discrepanța izbitoare dintre inelul central și întinderea dezolantă a cartierelor și mahalalelor periferice.

Am mai apucat încă, acum doisprezece — cincisprezece ani, vremea cînd, după demonstrația de 1 Mai, plecam la iarbă verde pe malul lacului Floreasca, în preajma unui vechi cartier de căsuțe modeste și igrasioase, din paiantă, construite în groapa de tristă amintire a Floreascăi. Așterneam pledul pe o iarbă uscată și prăfuită și în jurul nostru păștea caprele ca într-un peisaj campestru. Acum „groapa" Floreasca a dispărut, făcînd loc unui remarcabil cartier de blocuri noi, cu locuințe confortabile, magazine, un complex sportiv și un parc plantat cu arbori decorativi, care abia au început a-și desena umbrele de răcoare și verdeață pe aleile pline în fiecare seară de perechile tinere și visătoare.

Alexandru Cazaban, decanul de vîrstă al scriitorilor din Republica Populară Română, locuitor al Bucureștilor de 94 de ani, s-a instalat de

Petru VINTILA

(Continuare în pag. a 3-a)

ÎNSEMNĂRI DE DRUM

CRACOVIA

de Virgil DĂNCIULESCU

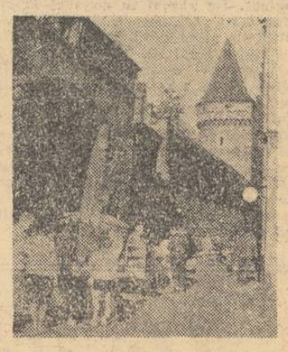

ÎN PAGINA A 2-A

SEMNALE DIN UNIVERS

Încercări de stabilire a contactului radio cu eventualii locuitori ai altor planete

Revenită în mare actualitate o dată cu primele izbînzi cosmice, ideea existenței unor făpturi raționale și pe alte corpuri cerești e mult mai veche decît epoca noastră. Mai veche chiar decît prima ei consacrare oficială, datorită penei abile a lui Bernard Le Bovier de Fontenelle, secretar perpetuu al Academiei de științe franceze, care a publicat în 1686 vestitele sale *„Discuții despre pluralitatea lumilor"*.

Căci poetul latin Lucrețiu scria încă din secolul întîi : *„...dacă globul nostru este opera naturii și dacă principiile generatoare, prin propria lor esență, conduse de necesitate, după mii și mii de încercări infructuoase, s-au unit în fine, s-au transformat și au dat naștere maselor din care au ieșit cerul, apele, Pămîntul și locuitorii lui, trebuie să fim de acord că, în restul spațiului, elementele materiei au născut nenumărate făpturi însuflețite, mări, ceruri, pămînturi și au presărat universul cu lumi asemănătoare celei care se leagănă sub pașii noștri în valurile aeriene. Pretutindeni unde materia imensă va găsi un spațiu pentru a o cuprinde și nu va întîlni nici un obstacol în calea dezvoltării ei, va face să înflorească viața în forme variate"*.

Contemporanii lui Lucrețiu și ai lui Fontenelle au gustat, desigur, fanteziа poetică a unuia și ingeniozitatea celuilalt. Pentru a-i convinge, ar fi fost nevoie însă de dovezi sau, măcar, de supoziții întemeiate pe datele unei științe care abia își lua cu adevărat zborul. Căci Galileu a construit prima lunetă astronomică în anul 1609...

Canalele marțiene

Să facem un salt în timp și să ne oprim în anul 1877. Marte se afla atunci la numai 56 000 000 de kilo-

Ion HOBANA

(Continuare în pag. a 3-a)

ÎN ACEST NUMĂR :

Relatările trimișilor noștri speciali

MAMAIA : Concursul și Festivalul de muzică ușoară

CURSA SCÎNTEII

DE PE FIRUL EVENIMENTELOR

LATFA, MARIA ȘI ALTELE

Părinții tinerei siriene Lafta Bavhour, în vîrstă de 19 ani, au hotărît că a sosit vremea ca fata lor să muncească. După multe căutări au găsit un loc de femeie de serviciu la o familie din Beirut, capitala Libanului. S-au înțeles cu un șofer care tocmai pleca cu automobilul într-acolo și de atunci n-au mai știut nimic de soarta ei. Poliția libaneză a fost pusă în stare de alarmă și fata a ieșit la iveală. S-a aflat că ajungînd în capitală șoferul a vîndut-o pentru 1 000 de lire unui bogătaș care tocmai ieșise după... astfel de cumpărături. „Marfa" a fost returnată iar șoferul dat în judecată pentru că a... escrocat 1 000 de lire.

Nu pentru prima oară un hoț vinde ceva ce nu-i aparține. Cazul capătă un caracter deosebit prin faptul că cei doi parteneri ai tranzacției au socotit că pot face o afacere reciproc avantajoasă vînzînd o femeie. Întîmplarea nu aparține numai domeniului hoției ci mai ales unor practici care mai dăinuie în unele locuri unde e suficient să fi femeie pentru a fi considerată marfă și obiect oarecare.

Se pare însă că nu-i deajuns să-i acorzi unei femei statutul de bărbat

Maria Porta: oare nu se vede că sînt femeie?

pentru a o face fericită. Ba dimpotrivă. Este cazul Mariei Porta din Torino (Italia).

Ea a hotărît să se căsătorească la data de 19 aprilie. Sîntem azi pe la mijlocul lui iulie și nu și-a văzut încă visul înfăptuit. Cînd s-a prezentat pentru formalități la oficiul municipal un funcționar a avertizat-o că din cauza unei greșeli de transcriere în certificatul de naștere ea figurează drept bărbat. Maria a angajat un avocat și s-a prezentat în fața tribunalului din Asti, locul său de naștere. I s-a răspuns că trebuie să-și completeze dosarul cu un certificat medical. Cererea fiind îndeplinită tribunalul s-a întrunit și a respins acțiunea Mariei din cauză că redactarea certificatului medical conținea „erori tehnice". De atunci în dosarul Mariei Porta s-au alăturat certificate peste certificate și ea continuă să-și păstreze statutul legal de bărbat. „Încep să înnebunesc — a declarat Maria ziariștilor. Oare nu este evident că sînt femeie?".

Întîmplarea face ca Maria Porta să lupte pentru a fi considerată ceea ce este — femeie. Dar nu întîmplarea face ca milioane de femei să fie puse în situația de a lupta pentru a fi considerate la fel ca bărbații, de a se bucura de aceleași drepturi. Mai ales cînd este vorba de muncă.

În urmă cu cîteva zile, pentru prima oară în istoria Organizației Internaționale a Muncii a fost discutată la Geneva, într-o comisie a O.I.M., în care reprezentantele femeilor predominau, drepturile elementare ale femeii ce decurg din principiul „la muncă egală, salariu egal". Rezultatul discuției? S-a constatat că există foarte multe regiuni ale lumii în care acest principiu nu este respectat, ca să nu mai vorbim de măsurile necesare pentru asigurarea condițiilor de muncă ale femeii care privesc responsabilitățile sale familiale. S-a hotărît ca la Conferința O.I.M. din 1965 să fie prezentat un proiect de recomandări care să devină parte componentă a legislației internaționale a muncii. Textul prevede defășurarea unei acțiuni de informare a opiniei publice pentru sprijinirea integrării femeii în cîmpul muncii; organizarea de anchete sistematice pentru stabilirea celor mai bune măsuri care corespund armonizării obligațiilor de muncă ale femeii cu interesele familiei și ale creșterii copiilor.

Conferința de la Geneva a adoptat și o rezoluție privind promovarea economică și socială a femeii în țările în curs de dezvoltare.

Evident, adoptarea de diferite proiecte de recomandări și rezoluții poate juca un rol important în această privință. Dar măsurile eficiente sînt strîns legate de transformări mai profunde care înlătură odată cu aceste discriminări și altele, și mai ales exploatarea omului de către om, baza pe care înfloresc toate celelalte forme de discriminare.

Nu este de presupus, de pildă, că bogătașul libanez amintit mai înainte va fi influențat de o simplă rezoluție. În cel mai „fericit" caz el va deveni mai prudent și nu va mai cumpăra „marfa" dorită de vînzători ocazionali, care nu prezintă seriozitate.

Oricum însă negoțul devine tot mai riscant. O atestă și dezbaterile de la Geneva.

N. LUPU

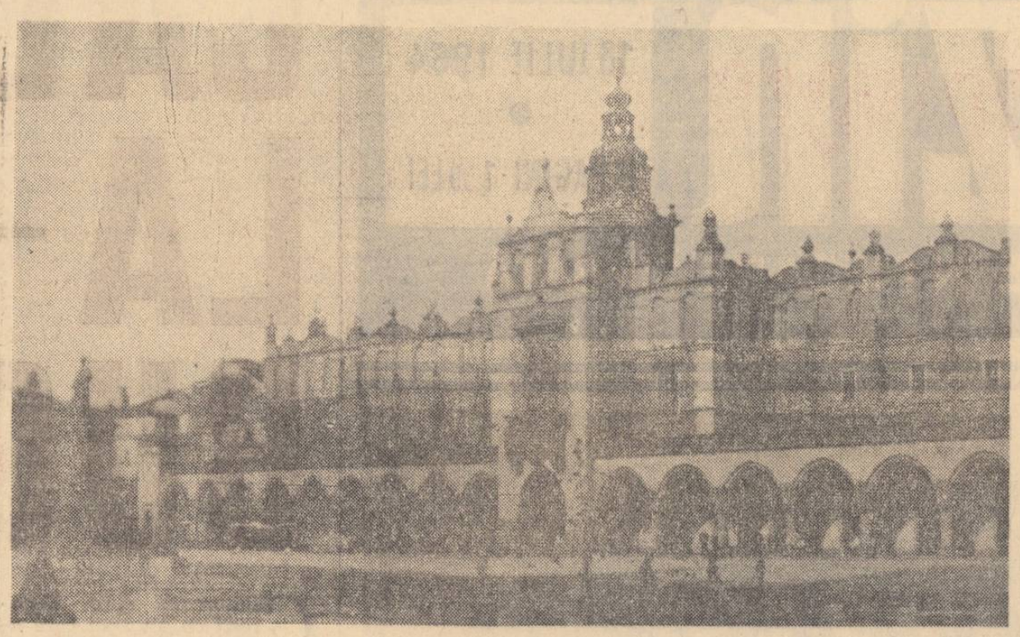

In centrul pieței vechi a Cracoviei domină clădirea din trecutele veacuri a primăriei și a halei negustorilor de pînzeturi din Evul mediu

INSEMNĂRI DE DRUM CRACOVIA

Ogravură din veacul al XVI-lea înfățișînd castelul Wawel și apele Vistulei care înconjoară, ca într-o îmbrățișare, cetatea Cracoviei, poartă deasupra ei această inscripție latinească: **Cracovia totius Poloniae urbs celeberima.** În vreme, remmele Cracoviei, — „din toată Polonia cel mai vestit oraș" — chiar dacă și-a pierdut caracterul exclusiv și absolut, s-a păstrat. Orașul care adăpostește cele mai frumoase și valoroase vestigii ale trecutului Poloniei, alături de convingătoare mărturii ale construcției socialiste e înconjurat de stimă și dragoste, drept care orice polonez te întreabă, știind că ai călătorit prin Polonia, dacă ai vizitat Cracovia. Întrebarea așteaptă, fără ocoliș, răspuns afirmativ și cuvinte de laudă pentru orașul peste care furtunile istoriei au trecut fără să-i știrbească strălucirea, să-i micșoreze vigoarea, să-i răpească tinerețea.

Nowa-Huta, cartierul nou al Cracoviei

Dezvoltarea Cracoviei în ultimele două decenii și transformarea orașului istoric într-un oraș modern, acordat cerințelor contemporaneității, a necesitat, cum e și lesne de înțeles, studierea și rezolvarea multor contradicții. Exista la Cracovia, orașul vestitei universități Jagellone — care a sărbătorit astă-primăvară șase sute de ani de la întemeiere — un puternic centru intelectual, o intensă viață culturală, dar îi lipseau, în schimb, mari întreprinderi industriale, baza economică corespunzătoare dezvoltării.

În jurul Cracoviei o mare populație rurală, care reprezenta o importantă forță de producție, era nefolosită, ceea ce avea drept consecință firească șomajul și emigrările în alte regiuni. Dezechilibrul existent în folosirea forțelor de muncă, în repartiția întreprinderilor industriale, în calificarea și pregătirea profesională a celor ce aveau studii superioare, au determinat o seamă de măsuri, care, nu numai că n-au alterat cu nimic calitatea de „urbs celeberima" a Cracoviei, dar i-au sporit faima.

În 1946, în vecinătatea Cracoviei s-au pus temeliile unui mare combinat siderurgic. În 1950 — la 22 iulie, sărbătoarea națională a poporului polonez — a început să producă primul furnal. Concomitent cu întreprinderile industriale ale combinatului, a început și construcția noului oraș muncitoresc care avea să devină în cîțiva ani binecunoscuta Nowa-Huta, așezare cu peste 100 000 de locuitori. Ce înseamnă combinatul siderurgic pentru Cracovia se poate înțelege din faptul că Nowa-Huta produce astăzi mai mult decît dublul producției de oțel a întregii Polonii dinainte de război. Cracovia a dat combinatului, șantierelor, orașului, specialiști, ingineri, tehnicieni, arhitecți. Combinatul a dat Cracoviei puterea industriei, a absorbit brațele de muncă, înaiute nefolosite, a dat calificări noi, a călit în focul construcției și al producției, mii și mii de oameni. Datorită Nowei-Huta, astăzi cartier însuflețit al vechiului oraș, Cracovia nu mai poate fi socotită doar un oraș muzeu, un oraș al glorioaselor relieve ci și un oraș tînăr, care-și întemeiază prestigiul pe forța sa industrială, care reprezintă cea mai mare producție de fontă, de oțel, de laminate și cocs metalurgic a Poloniei.

Celebrului Wawel, patriarhalul castel regesc care domină Cracovia în creștetul unei coline semețe, anii puterii populare i-au opus, cu un egal renume, cele 750 de construcții industriale înmănunchiate în combinatul Nowa-Huta. Peste oraș cîndva, în zilele solemne, plutea sunetul clopotului mare al Wawelului. Astăzi, în ceasuri de liniște s-aud, în zori, sirenele uzinelor, care cheamă la lucru pe cei 22 000 de muncitori ai Hutei.

Cîteva ceasuri la Wawel

Wawel e numele unei coline care-și scaldă poalele în apele Vistulei. În culmea ei, folosind poziția naturală prielnică apărării, familia Piaștilor — originară din Opole — care a întemeiat prima dinastie regală polonă, a clădit o cetățuie care cu vremea a devenit un castel cu o mereu sporită opulență începînd din veacul al XIII-lea, cînd Cracovia a devenit capitala Poloniei. Castelul gotic din acea epocă, întărit cu turnuri și metereze din care au rămas doar cîteva săli boltite unde sînt azi adăpostite săli de arme și obiecte care ilustrează nemăsuratul fast al curții regești poloneze, a fost reconstituit în secolul al XVI-lea de Cazimir cel Mare și transformat, după priceperea și bunul gust a doi arhitecți italieni, într-un palat în stilul Renașterii, cu o admirabilă curte interioară dominată de trei șiruri de arcade suple, ușoare, sugerînd limpezimile și puritatea unui cor de copii. Interiorul castelului Wawel, zilnic asaltat pașnic de turiști curioși, păstrează același ritm arhitectural și același echilibru, reușind să armonizeze elemente gotice și baroce cu liniile calme, adesea majestuoase ale Renașterii. Zeci de somptuoase săli adăpostesc comori de artă: portaluri din bronz și din lemn scump, bogat decorate, sobe de faianță de-o rară delicatețe, tavane în casetoane (între care și cel numit „sub capete" care în spațiul fiecărui pătrat are, în altorelief, o figură omenească) mobile reprezentative pentru epoci și stiluri, pielărie de Cordova care acopere imense suprafețe, tablouri și candelabre, portelanuri fine și alămuri superbe și peste toate o mare colecție de tapițerie executate în cele mai vestite ateliere din Flandra. Sînt serii de scene biblice, serii de scene animaliere, fiecare în parte o capodoperă a genului și toate la un loc un autentic monument de artă.

Mormintele regilor poloni din biserica Wawelului, sacrofajele imense peste care odihnesc, cioplite în marmură, trupurile învesmîntate de paradă ale celor care cîndva au domnit, întregesc cu un ecou de după moarte atmosfera palatului, care reprezintă în orice amănunt și în ansamblu, fastul, azi muzeal și emoționant doar artisticește, dar viu cîndva, al unei regalități orgolioase.

Un punct de plecare

De pe culmea Wawelului, din parcul care prelungește spre sud curtea interioară a castelului, se deschide imensă panorama Vistulei în trecerea-i calmă între țărmuri line, rostuite în chip de grădini. O admiră, mai ales la ceasurile asfințitului, rezemați în coate pe zidurile cetății sau odihnind pe bănci, sub arbori stufoși, perechi de tineri dornici să afle în frumusețe și liniște, fundal iubirii. De cealaltă parte a colinei Wawelului se întinde Cracovia, orașul vechi cu uliți înguste, cu acoperișuri ascuțite de-asupra cărora se înalță o pădure de turle de biserici și între ele dominîndu-le, cele două turnuri inegale ale catedralei Marianska.

Celebra catedrală e într-o latură a vechii pieți a tîrgului. De la ea și din ea îți recomandă cracovienii să începi plimbarea dintîi prin oraș. Criteriul e determinat nu numai de stabilirea unui reper în timp și-n spațiu ci și a unui punct de plecare în șuișurile emoțiilor artistice pe care orașul le oferă.

Imensa navă a catedralei gotice, în care lumina împunge prin vitralii, pare a gravita, ca potecile codrului din basme spre lumina poenei fermecate, către altarul care, de departe strălucește ca un enorm bolț de aur. De-aproape, punctul luminos se vădește a fi o imensă icoană care se poate închide precum coperțile unei cărți. Arta compoziției, virtuozitatea sculpturii în lemn, — a statuilor și a elementelor decorative — realismul personajelor, gradația subtilă a culorii care pare o iradiere în infinite tonuri și nuanțe a miezului de aur, alcătuiesc o operă de unică frumusețe pentru durarea căreia nu degeaba se spune că a muncit faurul ei — Wit Stawosz — din 1477 pînă în 1489, făcînd-o să răsară, spre nemuritoarea sa glorie, din trunchiul unui tei bătrîn de cinci veacuri.

Din catedrală pășești în piața veche a orașului. Te întîmpină turnul monumental al primăriei din veacurile de altă dată, apoi „Hala negustorilor de pînzeturi" (Sukiennice — în poloneză) clădite în stil gotic și ulterior împodobite, fără a mutila originalitatea primei edificări, cu elemente baroce și renaissance.

Piața veche țărmurită de clădiri multiseculare, străjuită de turnurile catedralei și dominată de fațada dantelată a halei peste care se joacă cu grație, în zbor, porumbeii, e locul de întîlnire a străzilor înguste din cel de-al XIII-lea veac. Sînt străzi cu case strînse una în alta, ca oamenii înghesuiți la o nevoie, străzi înguste în care lumina pătrunde doar cînd soarele e sus, la amiază, cu case durate din ziduri groase de cetate, sprijinite în contraforturi. Acoperișurile sînt înalte, fuguiate, ferestre strîmte cu ancadramente de piatră, intrările — deasupra cărora se leagănă cu scrîșnet de fierărie, însemnele breslelor sau ale negustorilor de odinioară — par tăieturi în peșteri pline de umbre și de taine. Dacă îndrăznești să intri, adesea te pomenești într-o curte interioară cu mușchi și verzeală iițite la locurile de umbră, cu cîteva ghivece de flori rînduite la locurile unde soarele pătrunde milostivindu-le cu o pată de căldură și lumină. Plăcute surprize oferă și interioarele caselor din piața veche; o anticărie are tavanul în bolți gotice, cu nervurile aurite și împodobite cu blazoane; un magazin de mărunțișuri are interiorul pictat în cel mai desăvîrșit stil al Renașterii; nu departe interiorul altui magazin e împodobit cu ghirlande de ștucărie aurită în gustul celui mai autentic baroc.

Străbătînd ulițele care pornesc din Piața veche și îndeosebi cele de către răsărit, ajungi la marginea Cracoviei, la zidurile de apărare ale cetății, cîndva impozante și înfricoșătoare, azi vestigii de interes turistic și, în ceea ce privește ciudatul și interesantul Babacane *(o fortăreață circulară cu turnuri de strajă, creneluri și ochite pentru mînuitorii de șinețe) de ordin arhitectonic. Firește, cracovienii contemplînd aceste vestigii evocă zile de glorie ale istoriei Poloniei, lupte și biruințe, tradiții și, bineînțeles, nenumărate legende.*

Universitatea Jagellonă

O prezență vie, contemporană, atestînd continuitatea unei existențe de șase ori seculare, reprezintă la Cracovia Universitatea Jagellonă. Clădirea dintîi a vechiului așezămînt de cultură — Colegiul Majus — e o zidire gotică cu o curte interioară rece, străjuită de arcade severe și bolți sunătoare. Aici a învățat Nicolae Copernic sporind gloria universității întemeiate în 1346.

Vorbind despre dezvoltarea intelectuală a Cracoviei și despre viața universității, dr. Cazimir Wyka prorectorul ei afirma: „Cracovia de astăzi e un bazin industrial și, în același timp, un bazin cultural". Comparația e sugestivă pentru orașul cu 11 instituții superioare de învățămînt și cu 25 000 de studenți, pentru întregul ansamblu de preocupări științifice menite să răspundă cerințelor actuale cele mai acute ale construcției socialiste.

O exemplificare a problemelor actuale ale oamenilor de știință cracovieni oferă cîmpul cercetărilor pe care le întreprind la Nowa-Huta. Arheologii sînt aici prezenți — și nicidodată zadarnic — de cîte ori se sapă fundațiile viitoarelor construcții; sociologii studiază influența marelui combinat asupra formării și dezvoltării conștiinței socialiste; medicii înscriu în preocupările lor cercetări privitoare la protecția muncii și la maladii profesionale. Institutele de cercetări speciale, metalurgie, siderurgie, catedrele de specialitate din cadrul politehnicii au un vast cîmp de studiu pentru rezolvarea problemelor ridicate în deosebi la Nowa-Huta. Prin această ancorare în actualitate, Universitatea Jagellonă, înconjurată de respectul cuvenit marei sale tradiții, păstrează, cu tineretul ei studios, în cadența întregii țări.

Tineretul studențesc al Cracoviei, băieții veseli și fetele nespus de frumoase, dau orașului cu străzi înguste și umbroase, cu vechi și monumentale edificii, cu parcuri liniștite care se resfiră dincolo de zidurile cetății de demult, o prospețime și o voioșie captivantă. Tinerețea generației de azi, optimismul ei, dau farmec Cracoviei și actualizează acum un cîntec de demult foarte popular în Polonia. „Curge Vistula — spune cîntecul, o cracovieancă închinată orașului — curge pe pămînturile Poloniei; a zărit Cracovia și n-o mai poate ocoli. A văzut Cracovia, s-a îndrăgostit de ea și-a îmbrățișat-o". Ca și amintirile celor ce-o văd astăzi.

Virgil DĂNCIULESCU

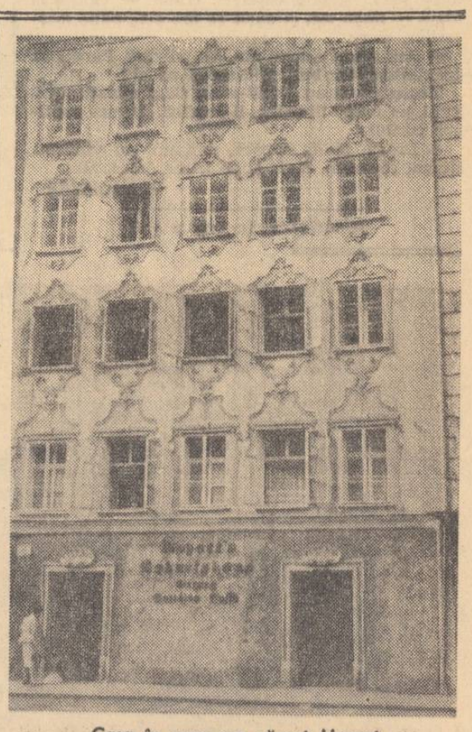

Casa în care s-a născut Mozart

Aspect de pe Getreidegasse-Salzburg

De prin lume

LA INSTITUTUL de cercetări microbiologice de la Port Down, din apropiere de Salisbury, Anglia, a fost elaborat un nou tip de aparat portativ pentru respirație artificială și reanimare, asemănător cu niște foale. Aparatul (îl vedeți în fotografie) a dat bune rezultate pentru reanimări în cazuri de intoxicare cu oxid de carbon, innec și în alte cazuri în care e nevoie de aplicarea respirației artificiale. El a început să fie folosit pe scară largă în Anglia de către echipele de pompieri și serviciile de ambulanță.

CONFORM datelor Institutului italian de statistică, spectatorii filmelor din Italia sînt în majoritatea lor bărbați. 47 la sută din femeile italiene nu merg deloc la

cinema, 27 la sută merg mai rar și doar 4 la sută de mai multe ori pe săptămînă. De acest lucru țin seamă și regizorii, făcînd filmele lor mai curînd pe gustul bărbaților.

●

ORGANIZAȚIA Națiunilor Unite pentru alimentație și agricultură a lansat, recent un semnal de alarmă: dacă toate țările interesate nu vor ajunge la un acord pentru reglementarea vînătoarei de balene, există pericolul ca în viitor aceste uriașe cetacee să dispară din mări și oceane. Acordurile existente în prezent sînt insuficiente și, de altfel specia de „balene albastre", se și află pe cale de dispariție.

O problemă similară preocupă și Uniunea indiană pentru protecția animalelor sălbatice care atrage, la rîndul său, atenția că dacă se va continua, în același ritm ca pînă în prezent, fabricarea de pantofi și poșete din piele de crocodil, numărul acestor animale va scădea în mod irecuperabil. De altfel autoritățile indiene au și interzis vînătoarea de crocodili în numeroase regiuni ale țării și, în curînd, vor acorda prime tuturor celor ce vor instala, pe malul fluviilor în care trăiesc crocodili, un fel de ferme special amenajate pentru creșterea acestor reptile.

●

PENTRU JOCURILE OLIMPICE care se vor desfășura la Tokio în toamnă, în capitala japoneză se fac intense pregătiri. După cum se vede în fotografie, nici coaforii nu s-au lăsat mai

prejos. Ei au creat o coafură specială pe care au numit-o „olimpică", iar pentru a simboliza cele cinci continente care participă la olimpiadă, coaforii au pus în părul tinerei fete cinci cerculețe.

În orașul lui Mozart

Corespondență din Viena

Am vizitat de mai multe ori Salzburgul și de fiecare dată mi s-a părut altul, dar totdeauna uimitor de frumos și plin de poezie.

Cînd îl vezi iluminat noaptea, de sus, de pe munte, ți se pare că stelele de pe cer au coborît în adîncul văii spre a ține tovarășie sclipirilor argintii ale apelor Salzachului. Cînd îl vezi de pe Kapuzienerberg, în zorii zilei, privirea ți-e captată de nenumăratele turnuri și turle și de vegetația bogată ce le înconjoară. Dar nici la prînz, cînd soarele aruncă văpăi asupra peisajului cotidian, tabloul nu este mai puțin fermecător. Cunosc un loc de unde Salzburgul te prinde, mai mult decît oriunde, în mrejele sale. Este sus, pe Kapuzienerberg, pe care ajungi străbătînd o stradă ce s-a păstrat așa cum era ea în Evul Mediu: Steingasse, cu case construite direct în stîncă. Puțin înainte de a ajunge pe culme, dai de un loc inundat de trandafiri. De aici ți se deschide un tablou de o rară frumusețe: pe masivul din față vezi fortăreața Hohensalzburg iar în zare Untersbergul înalt de 1800 metri, cu cabanele sale. La picioare, tăind orașul în două, curge, acum lin, Salzachul, cu apele sale adunate din torenți năvalnici care coboară plini de spume din înălțimea Alpilor.

Dar, chiar dacă vezi Salzburgul numai o dată, nu poți să nu îndrăgești acest bătrîn și romantic oraș de la poalele Mönchsbergului și Kapuzinerbergului, cu străvechile-i cetăți, cu catacombele săpate în stîncă, datînd de peste un mileniu, cu labirintul străzilor sale mici și înguste unde soarele pătrunde cu greu și cu piețele sale însorite, pline de porumbei, orașul tradiționalelor Festivaluri internaționale, orașul muzicii, orașul lui Mozart.

Ce să vezi întîi din mulțimea locurilor ce merită a fi văzute aici? Iată întrebarea ce ți-o pui de îndată ce-ai ajuns la Salzburg. Să urci la fortăreața Hohensalzburg, la care te duce în cîteva minute o combinație de teleferic-tren aproape vertical pe stîncă? Sau să te îndrepți spre piața Mozart unde se află monumentul compozitorului născut în acest oraș? În Residenzplatz poți admira o minunată fîntînă baroc și tot aici se află și clădirea fostei reședințe a cărei construcție, în prima ei formă, a fost începută în anul 1120. În apropierea ei este fîntîna lui Hercule datînd din 1614. Dar iată și catedrala, construită cu aproape 12 secole în urmă, în 774, una dintre cele mai monumentale construcții bisericești de la începutul barocului în Austria. Aici, în Domplatz — piața din fața catedralei — au loc, an de an, spectacolele de neuitat din cadrul Festivalului internațional, eveniment artistic de mare răsunet la care își dau întîlnire unii din cei mai mari artiști și muzicieni ai lumii. Aceste festivaluri internaționale, ai căror inițiatori sînt: Hugo von Hofmannsthal și Max Reinhart, susținuți de Richard Strauss, Anton Wilgands și Gerhart Hauptmann se desfășoară la Salzburg, de patru decenii, de obicei în august. O parte din spectacole au loc în amintita piață, avînd drept decor natural bătrîna catedrală înconjurată de vechi palate, biserici și stînci cu catacombele lor. Într-un decor mai puțin romantic dar realizat conform concepțiilor unora din cei mai buni regizori ai vremurilor noastre, au loc, cu același prilej, spectacole, la vechiul „Festspielhaus", a cărei scenă e săpată direct în stîncă și a cărei sală oferă 1700 de locuri ca și în noul „Festspielhaus", cea mai modernă construcție de teatru din Austria, dispunînd de 2371 de locuri.

În timpul Festivalurilor orașul este supraaglomerat și la hoteluri nu găsești decît cu greu locuri și la prețuri... piperate, iar la restaurante mănînci în fugă și scump. În schimb, în timpul sezonului „mort" (care în adevăratul său sens nici nu există, deoarece Salzburgul e frecventat de turiști tot timpul anului) poți locui confortabil și mînca bine la prețuri doar cu puțin mai ridicate decît la Viena și ești tratat așa cum sînt tratate în plin sezon, marile personalități.

Și fiindcă nu ești în perioada Festivalului și poți circula, deci, mai în voie, încerci să regăsești strada cu casa pe al cărui frontispiciu se află inscripția „Casa în care s-a născut Mozart". Strada se numește Getreidegasse iar, casa în care Wolfgang Amadeus Mozart a văzut, la 27 ianuarie 1756, lumina zilei, poartă nr. 9. Cu emoție urci scara strîmtă și întortocheată. Acum este mai liniștită. Nu se îngrămădesc sutele de vizitatori ca în timpul Festivalului și poți regăsi ceva din vechea atmosferă.

La primul etaj un anunț indică spre dreapta: „Întrarea în Muzeul Mozart". Acolo, la primul etaj, se află o cameră care a aparținut proprietarului casei. Camera este mobilată ca pe vremea lui Mozart iar instrumentele muzicale ce pot fi văzute aici, datează tot de atunci. În vitrine sînt expuse opere din tinerețea lui Mozart și „Nunta lui Figaro" precum și ediții vechi ale operelor lui. În camera alăturată un tablou: Salzburgul, așa cum arăta înainte de nașterea compozitorului. Pe pereți, proiecte pentru „Idomeneo", „Răpirea din Serai", „Nunta lui Figaro", „Don Giovanni". În camera a treia se află machete diverse de scenă pentru „Idomeneo".

O scară îngustă duce în serpentină, la etajul doi. Atingi balustrada tocită cu emoție. Poate că micul Mozart a călărit pe ea așa cum obișnuiesc copiii, chiar dacă la vîrsta de 6 ani el a dat un recital la Curte și compusese deja primele sale lucrări muzicale.

Aici, la etajul doi, a locuit familia compozitorului. Iată arborele genealogic al familiei, fotografii ale prietenilor, datele cele mai importante din viața compozitorului. Wolfgang Amadeus s-a născut ca al cincilea copil al vicecapelmaistrului Curții primatului (episcopul domnitor). Geniul lui Mozart s-a afirmat de timpuriu. La vîrsta de 6 ani a întreprins primul turneu la München și Viena...

Alături vezi figurine și machete înfățișînd scene din „Don Giovanni", „Cosi fan tutte", „Titus", „Flautul fermecat". În a treia cameră, în diorame, vezi scene din diverse opere ale lui Mozart, aceleași scene realizate de diferiți regizori și scenografi.

Apoi, mai urci niște scări. La etajul trei, pe stînga, este bucătăria; modestă, cu o vatră mare deschisă. Într-un antreu tablouri în ulei, reprezentînd familia Hagenauer, proprietarul, pe tatăl lui Mozart și pe sora lui. În prima cameră de la acest etaj dai de scrisori originale și autografe ale tatălui și ale lui Wolfgang Amadeus, de primele sale compoziții tipărite, obiecte de uz personal ale compozitorului, prima sa vioară la care, copil fiind, a repurtat succese deosebite, portrete în ulei ale lui Leopold și ale lui Wolfgang Mozart. O altă cameră care se presupune că ar fi camera în care s-a născut marele geniu, adăpostește cel mai renumit tablou al familiei ca și instrumentele muzicale care au aparținut lui Mozart. Alături, probabil fosta camera de lucru a tatălui, diverse obiecte, portrete, primele biografii ca și primele opere complete ale lui Mozart, apărute în anii 1876—1883.

Dar Salzburgul, orașul lui Mozart, păstrează și în multe alte locuri amintirea genialului compozitor. Într-o altă fostă locuință a familiei Mozart, pe Makartplatz, se poate asculta zilnic muzică de cameră. Dacă te abați pe Schwarzstrasse dai de „Mozarteum". Aici poți audia concerte de orgă și să vezi căsuța care se afla cîndva pe Kapuzinerberg și a fost strămutată aici, căsuța în care Mozart s-a retras pentru a da lumii „Flautul fermecat". Am avut prilejul să audiez un concert Mozart interpretat de acea orchestră care s-a dedicat interpretării operelor marelui compozitor, orchestra „Mozarteum". Pe Kapitelplatz se află cunoscutul teatru de marionete din Salzburg, specializat, și el, în interpretarea operelor lui Mozart.

Muzica lui Mozart te însoțește pretutindeni în Salzburg, muzica spumoasă, plină de optimism a unui om care a fost atît de nefericit în viață.

Greta GRAUR

Iulie 1964.

Semnale din Univers

(Urmare din pag. 1)

metri de Pămînt, într-una din mările opoziții care se repetă la fiecare 15 sau 17 ani. Încercînd să întocmească o hartă mai exactă a planetei vecine, astronomul italian Schiaparelli întreprindea o seamă de observații minuțioase, ajutat fiind de văzduhul limpede al Milanului și de un telescop cu obiectivul de 21 de centimetri. În timpul uneia dintre aceste observații, el zări deodată o linie subțire și dreaptă care unea două „mări" apropiate, străbătînd deșertul roșietic. Așa s-a născut problema canalelor marțiene.

„Aspectul lor straniu, scria Schiaparelli, regularitatea lor geometrică, ne fac să gîndim că au fost construite de ființe inteligente, locuitori ai acestei planete". Mergînd și mai departe, astronomul american Percival Lowell considera canalele ca fiind destinate pompării către ecuator a apei provenite din topirea calotelor polare. El a calculat chiar puterea sistemului de pompare și a stabilit că ea trebuie să fie de cel puțin patru ori mai mare ca aceea a cataractelor Niagarei.

E adevărat că o seamă de astronomi renumiți au pus descoperirea canalelor pe seama unei iluzii optice. Dar partizanii ideii existenței pe Marte a unor construcții artificiale, deci a existenței marțienilor, n-au dezarmat. Și în afara argumentelor furnizate de astrobotanică *), ei se referă la ipoteticele semnale emise de pe planeta sîngerie.

Se pare că asemenea semnale luminoase au fost observate pentru prima oară cu prilejul marii opoziții din anul 1909. O revistă franceză a publicat atunci un articol în care amintea că exact cu patruzeci de ani în urmă, Charles Cros, poet și inventator uitat, scria un studiu despre mijloacele de comunicație cu planetele apropiate de Pămînt. Iată cum descria poetul momentul emoționant al stabilirii legăturii interplanetare: *„Înarmați cu cele mai puternice instrumente, observatorii nu părăsesc din ochi astrul. Și iată că pe partea întunecată a discului său APARE UN MIC PUNCT LUMINOS. RĂSPUNSUL! Prin intermitențele sale, corespunzătoare cu cele ale semnalului terestru, acest punct luminos pare să spună: „AM VĂZUT, AM ÎNȚELES". Veșnica izolare a sferelor a fost înfrîntă".*

(Poate că Jules Verne a cunoscut studiul lui Cros. În povestirea sa „In secolul XXIX", apărută în anul 1889, marele scriitor vorbea despre „fototelegrame de pe Mercur, Venus și Marte". Iar eroul său, Francisc Bennett, este indignat că nu s-a stabilit încă legătura cu Jupiter...).

Și mai mare vîlvă au stîrnit *semnalele radiofonice recepționate incidental în timpul apropierii dintre Pămînt și Marte din anii 1920 și 1922.* După caracteristicile lor — în primul rînd lungimea de undă foarte mare — aceste semnale nu puteau fi emise de un post terestru și au fost atribuite desigur marțienilor. Marconi a organizat expediții în Anzi și în Oceanul Atlantic, încercînd să capteze semnalele pe lungimea de undă de 300 000 de metri, dar rezultatele n-au fost concludente.

Contactul între lumi

De fapt, Pămîntul suferă un continuu „bombardament" cu unde electromagnetice, emise de corpurile cerești și recepționate de radio-telescoapele multor observatoare astronomice. Înregistrate de o aparatură specială, aceste unde nu au prezentat pînă acum nici o regularitate, confirmîndu-se astfel caracterul lor natural. Ceea ce nu i-a descurajat pe susținătorii entuziaști ai ideii contactului între lumi.

Printre acești susținători se numără și astronomii americani Frank Drake și William Waltmann, de la observatorul Green Baukus (Virginia apuseană). Ei sînt responsabili ai proiectului OZMA, care constă în *stabilirea contactului radio cu eventualii locuitori ai* planetelor stelelor Tan Ceti și Epsilon Eridani, avînd caracteristici asemănătoare celor ale Soarelui. Și astronomii americani sînt nu numai entuziaști, dar și răbdători. Căci mesajele lor ar străbate genunile cosmice în nu mai puțin de unsprezece ani.

Care ar trebui să fie conținutul unor asemenea mesaje, pentru a fi înțelese de cei cărora le-ar fi adresate? Oamenii de știință socotesc că nu poate fi vorba decît de simboluri matematice sau de relații foarte generale — de felul celor ale lui Einstein și Pitagora, pe care unele observatoare terestre le-au și emis în direcția unor nebuloase galactice.

Oricum, credința noastră este că, mai curînd sau mai tîrziu, *MESAJELE VOR FI TRIMISE ȘI VOR PRIMI RĂSPUNS.* Pentru că dacă e adevărat că o singură stea dintr-un milion poate avea o planetă pe care să existe condiții prielnice dezvoltării vieții (după calculele savantului sovietic V. G. Fesenkov), numai galaxia noastră numără o sută cincizeci de miliarde de stele — deci o sută cincizeci de mii de planete purtătoare de viață. Presupunînd că doar pe unele dintre aceste planete evoluția a dus la apariția făpturilor raționale, putem fi optimiști în legătură cu împlinirea supremului țel al eforturilor noastre cosmice: *CONTACTUL CU ALTE INSULE DE CUGETARE ÎN NESFÎRȘITUL OCEAN SPAȚIAL.*

Ion HOBANA

*) Se consideră ca un fapt aproape de necontestat că unele regiuni ale planetei sînt acoperite de verdeață.

(Urmare din pag. 1)

curînd într-un apartament nou din parcul Tonola. Și aici era o „groapă" și venerabilul prozator spune: „cu ani în urmă veneam la groapa și balta Tonola, ca să vînez rațe și să prind pești cu lanseta. Erau bălării înalte cît omul și mă pierdeam în hățișuri ca într-o pădure. Acum lacul a fost asanat, s-au înălțat blocuri numeroase și, între ele, cupola ondulată de beton armat a Circului de Stat, strălucește seara ca un nufăr învolt, de dimensiuni neobișnuite. Iar eu mă uit la toate aceste lucruri ca la un miracol".

★

Practic, Bucureștii nu mai au periferie în înțelesul ei de mizerie și sărăcie, pentru că zonele sordide de odinioară (Vatra Luminoasă, Calea Griviței, Groapa Vergului, Tei, Groapa Cuțarida, șoseaua Giurgiului, Militari, cartierul gării de Est), întreaga circumferință a capitalei s-a schimbat.

Mi s-a întîmplat cu vreo șase ani în urmă un lucru fermecător pentru noutatea lui surprinzătoare. A trebuit să plec o dată din București într-o călătorie de reporter prin țară. La plecare, întîlnindu-mă cu un prieten, am băut cîte o halbă cu bere la un vechi restaurant din preajma Teatrului Municipal. Restaurantul era adăpostit în plin centrul capitalei, într-o clădire veche, numai cu parter. După trei săptămîni, la întoarcerea în capitală, mare mi-a fost surpriza să observ că vechea clădire dispăruse și că în locul ei se ridicau binalele și cofrajele unui bloc cu șapte etaje, iar peste alte cîteva luni, blocul fiind gata, s-au mutat în el aproape o sută de familii. Este un lucru cu totul obișnuit să vezi în drumurile tale zilnice prin București, camioane și furgonete deșertînd pe trotuare, în fața sutelor de construcții, mobila noilor locatari.

Este grăitor în gradul cel mai înalt faptul că numai în ultimii ani s-au mutat în noile apartamente din București un număr de familii egal cu populația unor orașe mari ca Ploiești sau Timișoara. Numai în anii 1960—1963, s-au construit în București aproape 50 000 de apartamente. Ele constituie mîndria legitimă a bucureștenilor de cîte ori trec pe noua magistrală Nord-Sud, prin vastul spațiu al Pieței Palatului R.P.R., pe lunga Cale a Griviței, înspre uzinele „23 August", în Ferentari sau în Balta Albă.

Atunci cînd, revenit din sezonul estival petrecut la Eforie, mi-am luat copilul să-i arăt noile construcții din preajma sălii Palatului R.P.R., fermecat de paleta cromatică a fațadelor, de sveltețea blocului turn, ca și de impresia de lac a acoperișului uriașei săli, copilul a exclamat într-o metaforă de uimire:

— Parc-am fi pe faleză, la mare!

★

Dar gloria acestui mare oraș care este inima Rominiei socialiste, o constituie, mai presus de orice farmec citadin, activitatea remarcabilă și tot mai puternică a muncii creatoare, bogată și amplă sa viață economică, industrială și culturală. De cîte ori revin din călătoriile prin țară în București și văd de departe orașul, îmi place să deosebesc în miriadele de scînteieri flăcările cuptoarelor de oțel de la uzinele „23 August" și jerba de scîntei a țevilor ce ies din laminorul de la „Republica", artificiile ce sar din aparatele de sudură ale uzinei „Semănătoarea" și luminile sutelor de ferestre strălucitoare ale combinatului poligrafic „Casa Scînteii", luminile laboratoarelor universitare și ale institutelor de cercetări și proiectări, fluviile de neon ale marilor artere comerciale, abajurul de pe masa de lucru a poetului sau raza care cade pe fruntea savantului aplecat peste focarul minuscul și intens al unui microscop. Pe toate le văd, și tuturora le simt văpaia vie, ca într-un poem vast și grav plin de metafore și realități.

CĂLĂTORIE LA BUCUREȘTI

Cu ani în urmă am fost martor la o scenă memorabilă: am văzut trecînd pe la Arcul de Triumf de la Șosea, în primul ei drum experimental spre tarlalele de grîu de la Băneasa, capul de serie al celei dintîi combine de recoltat cereale construită de industria bucureșteană. A fost un moment de surprinzătoare poezie și perplexitate, atunci cînd milițianul din serviciul de circulație, care își avea postul la Arcul de Triumf, mirat de apariția acelei ciudate mașini argintii a privit după ea ca și cum ar fi văzut rostogolindu-se pe asfalt mingea de aur a lunii de pe cer.

— Ce-i asta? a întrebat el pe șoferul care stătea mîndru la volan, ca un temerar căpitan de navă.

— Dă-i drum liber! a exclamat vesel șoferul, conducînd în zorii acelei dimineți de vară, prima combină de construcție românească.

De atunci, industria socialistă din capitală a trimis pe ogoarele patriei peste 62 000 de semănători mecanice, peste 32 000 de combine și trenurile marfare care pleacă din gările marelui oraș nu încetează să ducă în toate unghiurile țării cantități tot mai mari dintr-o gamă bogată de produse industriale: motoare electrice și utilaje mecanice, aparate de radio și unelte de mecanică fină, produse textile și ale industriei optice, încălțăminte și piese de materiale plastice, conserve și produse ale industriei ușoare, chimice și alimentare.

Vorbind la conferința organizației de partid a orașului București, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a arătat că numai în anul în curs „Pentru orașul București se prevede alocarea unui volum de investiții de două ori mai mare decît în 1959 — aproape 15 la sută din volumul total al investițiilor pe țară. Capitala se va îmbogăți cu noi capacități de producție, mai ales în sectorul energetic, al industriei chimice, construcțiilor de mașini, industriei electrotehnice, industriei lemnului, industriei bunurilor de consum".

Avîntul fără precedent al industriei capitalei este ilustrat de următoarele fapte: planul producției globale pe anii 1962—1963 a fost realizat în proporție de 102,4 la sută. Anul trecut, nivelul producției industriale a depășit cu 79 la sută pe cel din 1959, întreprinderile din orașul București realizînd 26,3 la sută din totalul producției industriei construcțiilor de mașini, 34,4 la sută din producția industriei chimice, 33 la sută din cea textilă, aproape 20 la sută din producția industriei alimentare.

Vechile uzine bucureștene: 23 August, Republica, Vulcan, Semănătoarea, Grivița roșie, au fost reutilate și mărite, ele sînt de fapt, în gradul cel mai înalt, unități industriale noi, dotate cu o tehnică înaintată și deservite de muncitori și tehnicieni cu o pregătire profesională și științifică de primul rang. Alături de ele au apărut pe harta industrială a capitalei numeroase uzine noi, cum sînt: Uzina de mase plastice, Fabrica de confecții „București", Combinatul poligrafic „Casa Scînteii", Uzina de anvelope „Danubiana" și Fabrica de mașini unelte și agregate, apoi fabrici de mobilă, de medicamente, de aparate de radio, televizoare și tranzistori, de radiatoare și băi, de echipament metalic și armături neferoase și de obiecte sanitare din porțelan.

Numeroase sînt locurile din centura capitalei pe care le știai pustii, care erau vaste rampe de gunoaie și pe care astăzi nu le mai recunești.

De aceea, călătorii care vin cu trenurile de seară în București, stau ciorchine la ferestre în ultima parte a drumului, privind fascinați și plini de mîndrie uriașa reverberație de lumini în care pulsează zi și noapte, plină de forță și tinerețe, această inimă fierbinte a Rominiei socialiste, capitala patriei.

Petru VINTILA

CALE LIBERĂ

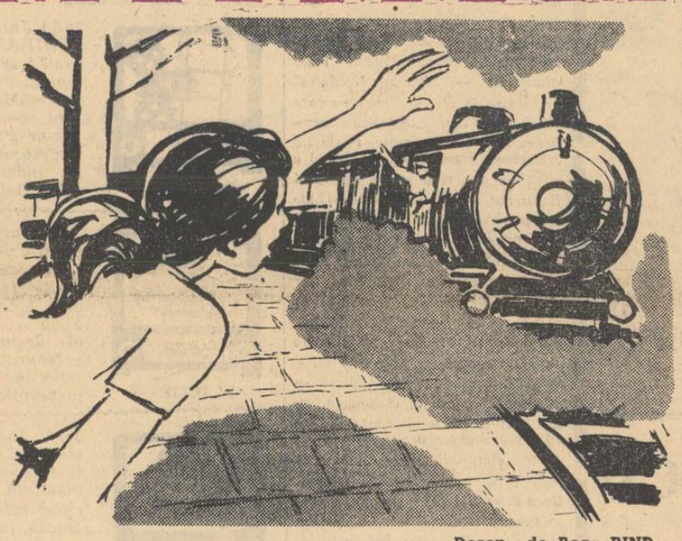

Desen de Beca RIND

Se înserase de-a binelea. Pe peronul gării din Feteşti, lume. Ca în toate gările de altfel. Bagaje, pasageri, trenuri care vin şi se duc... De-a lungul şinelor, punctînd depărtările pînă hăt, cît cuprinzi cu ochii, lumini roşii, albe, verzi şi braţele semafoarelor întinse larg. Din cînd în cînd, în gară intră prăfuită de drum o locomotivă. Pufăie zgomos pe nări. Respiră prelung din plămînii de oţel. Şi... aşteaptă semnalul: cale liberă! Fluieră scurt şi roţile încep încet rotirea, înghiţind în goană mii de kilometri. Peronul rămîne iar pustiu. E aproape ora 9. S-au aprins toate luminile din sala de aşteptare, de pe peron, din biroul de mişcare. Priveam acest du-te vino al gării în aşteptarea trenului de Bucureşti. Undeva, pe linia a treia o locomotivă făcea manevră şuierînd prelung. În întuneric, un braţ nevăzut agita un felinar, indicînd direcţia manevrei spre linia secundară. Deodată, pe peron a ţîşnit o şcolăriţă. A privit o clipă dezorientată linia goală şi într-o suflare a strigat: — Nene, nene, trenul! — N-a sosit încă — i-a răspuns glasul din întuneric. — Dar locomotiva? A şuierat prelung — a reluat cu încăpăţînare fetiţa. Am auzit un rîs domol din locul în care doar cu cîteva clipe înainte se agita felinarul. Apoi o scurtă pauză. Şi chipul ceferistului cu felinarul în mînă a apărut în plina lumină a peronului. „Dar ce, Mioara, numai o locomotivă şuieră?" „Nu", i-a răspuns fetiţa înciudată. „Nu numai una, dar aşa semnalizează tata cînd intră în gară. Luuung"... „Ei, se pare că i-ai uitat semnalul", încearcă s-o necăjească cu blîndeţe ceferistul. „Eu? Se poate, nene Ioane, tocmai dumneata să spui?" Bătrînul mîngîie creştetul castaniu al fetiţei, zîmbind. „Ei, lasă, vine el". Îl ştie doar punctual ca un ceasornic. Nici nu-şi isprăvise bine vorba şi un şuier prelung a spintecat noaptea. „Tata!" — a strigat fetiţa. „Ti-am spus, ceasornic nu alta, nea Ilie". Cred că fetiţa nici n-au auzit răspunsul bătrînului. A zbughit-o fericită în marchiza locomotivei. O auzeam cum turuie grăbită. „Tată, de cînd ai plecat, am luat vacanţă. Am numai note bune...".

Mecanicul, tovarăşul Ilie, şi-a îmbrăţişat fericit fetiţa. „Coboară, trebuie să plec peste 5 minute". „Şi cînd te întorci, tată?". „Mîine după amiază". „Aşa tîrziu?" „Ei lasă că nu e mult pînă mîine". „Ba e mult, tată!" Şcolăriţa a coborît din tren. Privea în sus spre tatăl ei. Părea un pitic în faţa unui Guliver de oţel. Minutele treceau repede. Şeful gării a dat foaia de parcurs mecanicului de locomotivă. Scoţînd capul pe marchiză tovarăşul Ilie i-a strigat fetiţei: „Mioara, nu-mi dai cale liberă?" „Ba da, tată" S-a înălţat în vîrfuri, tatăl s-a aplecat şi-a sărutat-o pe creştet. Mioara, fericită, şi-a fluturat mîna în semn de bun rămas. „Cale liberă, tată! Cale liberă! Mîine te aştept!".

Trenul a pornit la drum. M-am apropiat de Mioara. „Îl aştepţi pe tata de fiecare dată cînd vine de la drum?" „De fiecare dată, mi-a răspuns fetiţa. Eu îi dau cale liberă".

Am zîmbit. „Adică îi anunţi rezultatele obţinute?" „Şi asta, dar mai ales îl sărut. De cînd mă ştiu, eram de-o şchioapă. O trăgeam pe mama de mînă să vină la gară, să-l salutăm pe tata. A devenit un obicei. Şi tatei i se pare ciudat cînd nu mă vede. Gara e cea de-a doua casă. O cunosc foarte bine. Şi depoul de locomotive, şi biroul de mişcare... De fapt şi eu am să mă fac ceferistă". „Adică cum?" — am întrebat-o. „Ştiu eu, poate împiegat de mişcare, poate şef de gară ca să-i dau cale liberă tatei".

Cînd m-am despărţit de Ilie Mioara în gară intra trenul de Bucureşti. Mioara mi-a dat şi mie cale liberă. Pe peronul gării din Feteşti în plina lumină a becurilor de neon a rămas în urmă o siluetă mică, o şcolăriţă din clasa a VI-a, de la şcoala medie nr. 1. O elevă fruntaşă.

Carmen CONSTANTINESCU

UN MILION DE CEASURI

(Urmare din pag. 1)

Femeia, își ridică cu părere de rău coșul. Spuse într-un tîrziu:

— Păcat nene. Păcat. Nu mai găsești un ceas ca lumea. Și dînd cu mîna în vînt, continuă: șiăl din turn, din satul nost, bate aiurea. Dimineața, după el îi miezul nopții și... Da, ia ascultați meșterilor, se burzului deodată femeia, dar voi, dacă sînteți așa de pricepuți de ce nu faceți ceasuri?

Meșterii s-au uitat la ea surprinși, fără să-i răspundă. „Am turuit cam multe", își zise femeia văzînd privirile nedumerite ale ceasornicarilor. Și plecă fără să mai scoată un cuvînt.

Nu știu ce s-au gîndit ceilalți meșteri în urma spuselor femeii, dar, pe unul dintre ei, pe Petru Simolan, vorbele ei l-au cam pus pe gînduri. Aceasta cu atît mai mult cu cît femeia din Nadlac nu era prima care întreba dacă „vecarul din vitrină îi de vînzare" și „de ce nu fac și ei ceasuri".

Întors acasă, Petru Simolan s-a apucat să-și împlinească un gînd îndrăzneț. Să construiască un ceas cu piese confecționate de el de la micile roți dințate pînă la cadran. Au urmat zile de muncă încordată, căci cu uneltele de care dispunea nu era așa de simplu să dai viață unui mecanism atît de complicat. Dar Petru Simolan nu s-a dat bătut și, într-o dimineață a venit la atelier cu primul ceas fabricat pe care a încrustat marca cooperativei „Precizia". Meșterii l-au verificat în fel și chip și pînă la urmă au hotărît ca acest ceas deșteptător să constituie prototipul unei serii pe care ei au decis s-o construiască acolo, în atelierul lor. Așa că, nu după multă vreme — povestește meșterul Simolan — chiar femeia din Nadlac și-a cumpărat un ceas deșteptător „Precizia".

Atelierul meșteșugarilor de la „Precizia" a constituit embrionul fabricii de ceasuri „Victoria" care a luat ființă în anul 1956. Am vizitat recent fabrica și l-am văzut pe meșterul Petru Simolan, în atelierul de prototipuri, felicitat cu multă căldură de tovarășii săi. Se sărbătorea, în ziua aceea un jubileu neobișnuit: fabricarea ceasului deșteptător, cu marca fabricii „Victoria", care purta numărul 1 000 000. Și primul ceas, din fiecare model al celor 17 fabricate pînă în prezent, a fost construit aici, în atelierul de prototipuri, de către meșterul Petru Simolan și ceilalți doi tovarăși ai săi de muncă, Iosif Gall și Gh. Păcuraru. După cum primul ceas din fiecare model al celor 5 noi elaborate și în curs de fabricație, tot Petru Simolan și tovarășii lui l-au construit, oamenii aceștia avînd o îndelungată practică și o bogată experiență.

Fabricarea unui ceas, oricine își dă seama, este un lucru extrem de migălos. De la numai 200 de bucăți în primul an de existență, fabrica „Victoria" a ajuns azi la o producție anuală de 320 000 de ceasuri. Observăm dintr-o dată evoluția extrem de dinamică într-un interval de numai 8 ani, vîrsta de acum a fabricii „Victoria". Este vorba de o muncă tenace, din mers, pentru extinderea capacităților de producție și mai ales pentru înzestrarea lor cu tehnica cea mai modernă, pentru mărirea continuă a productivității muncii. Tehnica nouă este prezentă peste tot. Gavrilă Uivari, unul din fruntașii fabricii, lucrează la o mașină de rectificat profile cu program, mașină prevăzută cu ecran și microscop, la ea existînd posibilitatea măririi sau micșorării imaginei piesei de 50 de ori. Tot el mai are în primire o mașină de erozionat (un fel de aș chiere) piese, nu cu cuțit, ci prin scînteie electrică, ceea ce permite o precizie de miimi de microni. La „uzinaj" se lucrează la niște strunguri și freze de dimensiuni minuscule, dîndu-ți impresia la un moment dat că te afli în țara piticilor. O muncitoare are în primire două asemenea freze și un strung și cu ajutorul lor pregătește micile piese pentru ceasuri. Privind-o pe Estera Barta cum lucrează, și aflînd că într-un schimb ea fabrică 2 500 de axe, mi-am amintit de spusele lui Petru Simolan privind migala cu care a fabricat primul ceas: cîteva săptămîni de zile. Căci, gîndiți-vă, fabricarea unui singur ceas necesită 1 000 de operații, în el fiind angrenate 120 de piese. Așadar, pînă în ziua jubileului, aici se executaseră un miliard de operații și se montaseră 120 de milioane de piese, de către oameni destoinici cu care se mîndrește întregul colectiv: Maria Nija și Elena Lebobici de la montaj, Evdochia Negru de la Uzinaj, Iordache Smarandache de la atelier și alții, prin mîinile cărora trec mii de piese zilnic.

Am văzut pe masa lui Petru Simolan de la atelierul de prototipuri, primul ceas rominesc, construit de el în 1953. Alături, toate tipurile purtînd marca „Victoria", toate ilustrînd ca formă, mărime, estetic, o adevărată evoluție de creație. Și meșterul Petru Simolan ne-a spus că șirul modelelor va continua, jubileul milionului coincizînd cu alt eveniment de seamă din viața întreprinderii: trecerea la montarea axelor pe 4 rubine, ceea ce va dubla trăinicia și precizia ceasurilor „Victoria", o marcă care, pe bună dreptate și-a cîștigat prestigiul cuvenit printre cumpărători.

Virgil LAZĂR

Un jubileu neobișnuit... ceasul deșteptător cu numărul 1 000 000

Într-o secție a fabricii „Victoria"

La drum cu echipa Nr. 8

(Urmare din pag. 1)

Nu știu dacă vreodată cineva a asemuit itinerariul pe care-l străbate un geolog cu cel al caprelor negre. Comparația nu este riscantă. Părăsind potecile bătătorite, pătrunzînd în hățișuri de pădure prin care doar sălbăticiunile și-au croit cîndva drum, escaladînd bușteni putreziți sau cățărîndu-se pe stînci umede, acoperite de mușchi, inginerul Ciocănelea conduce micul grup de-a lungul aflorimentului de calcar cristalin. Opriri repetate pentru ca geologul să ia probe, lovind cu ciocanul roca acoperită de mușchi. Pe carnetul de notițe apar mereu însemnări, înscrise la fiecare popas: **Punctul 716; altitudinea 930 m; afloriment de calcare cristaline albe, albe cu benzi cenușii și cenușii, fin cristalizate, dispuse în bancuri de 0,60 la 1,60 m grosime. Rocă masivă, slab fisurată.**

În drum, geologul n-are timp să discute. Concentrat asupra lucrărilor pe care le are de efectuat, atent ca piatra de care și-a sprijinit piciorul să nu alunece, grijuliu să nu lovească de vreun colț de stîncă busola geologică, sau altimetrul, cu urechea ațintită la zgomotele pădurii, Radu Ciocănelea amînă discuția pentru clipa de odihnă. Și această clipă de odihnă o aflăm la altitudinea de 1 200 m, pe un buștean de lemn, în poteca turistică, de unde avem o largă privire spre vîrfurile Scara, Negoiul și Lăița.

Spre seară, îndreptîndu-ne spre sat, inginerul Ciocănelea ne roagă să ne abatem cîteva clipe pe la gazda lui, Nicolae Hîrlea.

— Vreau să văd dacă s-a întors. Azi noapte a dormit la o stînă, iar apoi toată ziua a cartat. Acum probabil că-și revede însemnările.

Dar Nicu Hîrlea nu se întorsese. Ciocănelea era vizibil necăjit.

— Așa îmi face mereu. Cînd pleacă la munte, îl întreb: cînd te întorci? El de colo: nu știu. În felul lui are dreptate. Dar eu, coleg și șef al echipei nr. 8 sînt îngrijorat. Muntele e munte, Nicu pleacă adeseori singur, cîte nu se pot întîmpla...

Și ne povestește cum într-o zi, acum vreo lună, plecînd amîndoi în direcții diferite, și-au dat întîlnire, către ora prînzului, la marginea satului. Ciocănelea a fost fix la întîlnire. A trecut o oră, încă una și încă una și Nicu nu venea. Îngrijorat, Ciocănelea a vrut să plece în căutarea lui, cînd l-a văzut apărînd. Plecase împreună cu un localnic pe valea Tunsului A cartat o vreme și după ce a terminat a vrut să coboare pe firul apei. Terenul era însă atît de accidentat încît practic nu putea să înainteze. Tovarășul lui Hîrlea a alunecat pe o piatră, a căzut, s-a lovit la un picior. Au făcut cale întoarsă, au urcat un versant abrupt și au coborît pe un alt drum. Firesc, au întîrziat la întîlnire...

— Acum Nicu cartează valea Porumbăcelului, vale vecină cu cea a Riului Mare pe care o cartez eu. De altfel, ne-am împărțit văile, una eu, una el. Cînd unul dintre noi descoperă o rocă cu interes economic, urmărește aflorimentul pînă în creastă și, în cazul că roca se continuă și în valea alăturată, predă sarcina urmăririi acesteia, celuilalt. Așa procedăm de pildă și cu calcarele marmuriene pe care le-am cercetat dimineață.

Și Radu Ciocănelea se angajează într-o largă explicație științifică asupra formării maramureșului.

— În decursul erei primare partea de teren care astăzi alcătuiește masivul Făgărașului era alcătuită din roci sedimentare, și anume diferite tipuri de argile, marne, gresii etc. avînd intercalații de calcare de genul celor care astăzi alcătuiesc Piatra Craiului. Pe parcurs acest complex de roci a suferit un proces de scufundare ajungînd la nivele adînci, unde sub acțiunea presiunii și temperaturii ridicate, argilele și marnele s-au transformat în șisturi sericitoase, cloritoase, micașisturi sau gnaise, gresiile în cuarțite, iar calcarele în marmure. Mai tîrziu datorită unor importante mișcări ale scoarței, rocile noi formate au fost ridicate la nivelul de azi, alcătuind importantul masiv din fața noastră,

Și dintr-odată a redevenit omul de teren.

— Dar pentru că a venit vorba despre marmură, mîine mergem pe valea Arpașului Mare. Acolo a fost descoperit un afloriment marmorean de o calitate promițătoare. Mîine mergem acolo...

Nicu Hîrlea s-a întors tîrziu seara muiat de ploaie pînă la piele. Gazda omenoasă i-a pus hainele la uscat, i-a dat un ceai fierbinte, i-a pregătit apă pentru o baie caldă. A doua zi, Hîrlea mai avea ochii roșii dar pasul îi era tot ferm și urcușul părea să nu-i provoace dificultăți deosebite.

De la cabana Arpaș, grupul nostru a pornit — de data asta pe o potecă bătătorită — urmînd o vreme firul apei. După o oră de mers, cînd în față se ridica un povîrniș abrupt, din creastă s-au auzit voci și păcănit de perforator.

Am aflat sus în creastă cîțiva mineri de la I.S.E.M.-șantierul Zărnești, trebăluind în jurul unor mari blocuri de calcare cristaline. Inginerul Ciocănelea ridică de jos o bucată de rocă și o sparge cu ciocanul.

— Vedeți, are o compoziție omogenă, cristale foarte fine, se cioplește cu ușurință. Acestea sînt unele dintre calitățile cele mai de preț ale marmurii destinată sculpturii. Pe de altă parte, absența fierului o ferește de oxidări, păstrîndu-și timp îndelungat culoarea inițială. Pînă acum, analizele de laborator au confirmat calitatea ridicată a acestui zăcămînt de marmură și de aceea se fac lucrări de explorare, deocamdată pentru cunoașterea întregului masiv calcaros, a gradului de fisurare etc., spre a vedea în ce măsură este posibilă deschiderea unei exploatări industriale. Ca mulți dintre minerii de aici, atît eu cît și Nicu am lucrat și pe alte șantiere. Maistrul miner Ion Negulet e unul dintre aceștia. E un om deosebit, decorat cu Ordinul Muncii. Păcat că nu puteți sta de vorbă cu el. E plecat la Zărnești, după materiale.

Cînd mi-am părăsit gazdele de două zile, inginerul Brătuianu, șeful secției prospecțiuni din cadrul Comitetului geologic, pînă atunci însoțitor pe teren al grupului nostru, convoca pe Ciocănelea și pe Hîrlea într-o scurtă consfătuire de concluzii pe marginea controlului efectuat. Dar ședința nu intra în vederile reporterului...

I. DELEANU

UN CTITOR AL INFRAMICROBIOLOGIEI

Cine deschide volumul VI al cunoscutei „Enciclopedii Franceze", adevărat monument cultural al secolului nostru, constată cu îndreptățită mîndrie că unul dintre cele mai importante capitole, și anume cel consacrat „vaccinoterapiei, seroterapiei și chimioterapiei" este semnat de marele savant romîn, ilustrul medic-descoperitor, acad. Constantin Levaditi (1874—1953). De altfel, același învățat — de la a cărui naștere se aniversează anul acesta 90 de ani — mai este menționat în acest volum de nenumărate ori, în legătură cu contribuția pe care a adus-o în domeniul sifilisului și poliomielitei.

Această apreciere nu este nicidecum izolată. Nu există istorie a medicinei, nu există tratat de bacteriologie care să nu-i sublinieze lucrările originale, deschizătoare de drumuri noi în știință.

Talentul său de cercetător a fost remarcat încă de pe vremea cînd era student, de către ilustrul Victor Babeș. În 1897, cînd Levaditi era intern la spitalul Brîncovenesc, Babeș l-a luat ca preparator al său și, în același an, maestrul medicinei românești publica, împreună cu discipolul său de 23 de ani, o lucrare științifică într-o revistă străină.

Și, tot cu sprijinul lui Babeș, Levaditi a putut pleca în străinătate, unde și-a completat studiile și a lucrat la laboratoarele unor somități ca Charrin, Enrlich și Mecinikov. Bilanțul activității sale de cercetător este impresionant. El a lăsat în urma sa peste 750 de lucrări originale, multe dintre ele publicate în colaborare cu discipolul său, acad. Șt. S. Nicolau.

Levaditi este descoperitorul unor microbi patogeni, a unor protozoare și virusuri ; el a adus un aport însemnat în imunologie ; a imaginat metode noi de laborator și tehnici corespunzătoare ingenioase. În sfîrșit, savantul romîn este pe drept cuvînt, considerat un adevărat ctitor al inframicrobiologiei. Ca recunoaștere a meritelor sale, Levaditi a fost ales membru a numeroase academii și societăți științifice, iar o serie de premii științifice internaționale de mare răsunet i-au încoronat principalele cercetări.

Pentru pasiunea sa științifică este caracteristic următorul episod. Vrînd să dovedească că sifilisul spontan al iepurelui nu se transmite omului, problemă foarte controversată, el și-a inoculat el însuși agentul patogen respectiv. Într-o comunicare înaintată Academiei de Științe din Paris, care a produs la vremea ei o mare emoție, această experiență este relatată în toate detaliile ei.

De nenumărate ori a vrut să revină în patrie Constantin Levaditi, deși reputația sa era bine stabilită în străinătate. A solicitat în trei rînduri catedre la care ar fi avut pe deplin dreptul. De două ori acestea i-au fost refuzate, iar în 1919, cînd i s-a asigurat în sfîrșit o catedră la Cluj, cariera sa universitară a fost de foarte scurtă durată : criticile pe care le-a adus stării sanitare a țării, au dus la îndepărtarea sa din învățămînt.

După instaurarea regimului democrat-popular, cînd Academia R.P.R. l-a ales printre membrii ei, Levaditi a vrut din nou să se întoarcă în patrie, unde primirea i-ar fi fost de această dată cea cuvenită, dar starea foarte precară a sănătății l-a împiedicat să-și vadă acest ideal împlinit.

Să amintim că savantul Levaditi a adus contribuții însemnate în cunoașterea și combaterea unor boli ca encefalita, cancerul, sifilisul, febra recurentă, turbarea, poliomielita, reumatismul. Împreună cu Sazerac, el a descoperit rolul bismutului în prevenirea și tratamentul sifilisului. Levaditi este creatorul a ceea ce chiar el a numit „metaloprevenția sifilisului". El este cel dintîi cercetător care a reușit să cultive virusul poliomielitic în afara organismului, pe culturi de țesuturi, creînd astfel o bază importantă pentru prepararea ulterioară a vaccinului antipoliomielitic. Nu există domeniu de care să se fi ocupat și în care cercetările sale să nu fi adus progrese însemnate. Iată de ce știința modernă îl consideră pe C. Levaditi drept un promotor al ideilor noi, îndrăznețe, drept pionierul unor noi orientări ale medicinei.

I. M. ȘTEFAN

Săptămîna aceasta - în librării

PODUL DE AUR — de Aurel Mihale (Editura Militară) cuprinde mai multe povestiri la persoana întîia. Povestesc un comandant de tun, un tînăr fochist, un grănicer, un țăran și un ofițer de stat major. Toate laolaltă alcătuiesc tabloul veridic al unei perioade frămîntate a istoriei poporului nostru.

AGIRBICEANU — de Mircea Zaciu (Editura pentru literatură), lucrare monografică aparținînd scriitorului și criticului literar clujean care a îngrijit ediția de opere alese ale lui Agirbiceanu. Aduce elemente noi în cunoașterea operei scriitorului.

ANTON PANN — lucrare monografică de Paul Cornea (Editura pentru literatură). Izvoarele creației lui A. Pann, cu o clasificare a principalelor sale opere literare în funcție de natura izvorului de inspirație, o privire asupra concepției despre lume a scriitorului ca și o amplă bibliografie sporesc interesul pentru acest volum.

POEZII — de Otilia Cazimir (Editura pentru literatură). Într-o elegantă ediție, editura ne prezintă într-un volum omagial o culegere a celor mai frumoase și mai reprezentative poezii realizate de scriitoarea ieșeană de-a lungul a patru decenii. Volumul amplu (400 pagini) este precedat de un studiu semnat de C. Ciopraga și de reproducerea unei tablete, Scrisoare către poetă, publicată recent de Tudor Arghezi în „Ținutul literar".

PASIUNI — roman de Const. Chiriță apărut în Editura pentru literatură. Autorul face o incursiune în viața oamenilor de știință, relevînd probleme de etică.

GRAMATICI ȘI AUTOMATE FINITE — de Solomon Marcus (Editura Academiei R.P.R.) o interesantă lucrare consacrată cercetărilor structurii limbii cu ajutorul mașinilor automate. Se știe că dezvoltarea ciberneticii, a lingvisticii aplicate, a teoriei limbii și a logicii matematice a dus la studiul așanumitelor gramatici generative, diferite clase de mașini fiind adoptate ca modele ale gramaticilor limbilor, a căror structură le explică.

FLORI DIN ROMÎNIA — (Editura „Meridiane"). Un volum tipărit în condiții excepționale de Întreprinderea Poligrafică Sibiu. Cititorii pot întîlni în volum multe imagini din natura exuberantă a patriei în toată policromia ei. Textul însoțitor, deși pe alocuri niteluș literaturizat, completează în mod fericit cliseele. Autor : Rodica Rarău-Bichiceanu și dr. Mircea Bichiceanu.

prietena mea cartea

SINCERITATEA CONFESIUNII *)

Timpul ce desparte momentele în care Duduța, copilă, deschide ochii asupra lumii și cel al reîntoarcerii ei în patrie nu s-ar putea spune că este deosebit de lung. Trei decenii nu sînt în fond decît o picătură din istoria milenară a unui popor. Pentru poporul nostru însă cele aproape trei decenii ce s-au scurs de la primul război mondial și pînă la terminarea celui de-al doilea război mondial au constituit o epocă istorică de mare importanță, o epocă în care milioane de oameni au făcut un salt calitativ, ajungînd la condiția de făuritori conștienți ai propriei lor istorii. Literatura noastră a adus numeroase mărturii ale acestui proces istoric uriaș prin proporțiile, consecințele și semnificațiile sale. Acestor mărturii li se adaugă acum confesiunea Dorinei Rădulescu, confesiune ce adaugă prin calitățile ei — și în primul rînd prin modul degajat și sincer în care este realizată — pagini emoționante.

Cartea de față îl va impresiona pe cititor prin modul în care cunoașterea realității se conjugă cu sinceritatea confesiunii. Și va concluda cititorul după terminarea lecturii că această carte n-a fost scrisă pur și simplu pentru a face literatură, ci pentru că autoarea avea ceva de spus, ceva foarte important, ceva ce trebuie spus. Aceasta este, credem, și explicația faptului că volumul se citește cu plăcere, ușor, deși pe alocuri și mai ales în prima parte a ei se simte încă lucrarea de debut a scriitoarei, după cum cititorul ar fi vrut să afle mai multe despre activitatea lui Gora și a tovarășilor săi.

Aceste rezerve o dată făcute vom aprecia în primul rînd faptul că viața Duduței încetează să fie — și acesta este un merit al autoarei — un caz particular devenind pe măsură ce ni se dezvăluie un caz tipic. Marele magazin în care recunoaștem „Socec"-ul, este centrul existenței obscure, fără de perspective, a sute de funcționare, supuși presiunilor materiale și morale ale unor patroni care se înțeleg tot atît de bine cu camarila regală ca și cu legionarii și care nu se dau în lături nici de la aranjarea unor „corecții" pentru funcționarii lor în beciurile poliției. Atmosfera insuportabilă în care solidaritatea ia forma listelor de subscripție pentru colegii bolnavi, în care căsătoria este condiționată de „luarea dormitorului", iar avansarea funcționarului, de buna dispoziție a nașului care-l transformă în vătaf sau delator, este admirabil sugerată, după cum evocarea omului „mereu în opoziție" sau a lepădăturii legionare aduse pe creastă de valul evenimentelor, este realizată succint, dar pregnant.

Duduța însă nu-și mărginește viața și însemnările numai la cadrul magazinului. Ieșind în stradă, sau pătrunzînd în cercul studenților democrați, ea va nota cu ochiul treaz și cu sensibilitatea caracteristică tinereții, aspecte tipice perioadei de mari frămîntări prin care trece țara și a reacției față de manevrele reacțiunii. Pătrundem astfel cu ajutorul confesiunii ei în mijlocul unor acțiuni din ilegalitate ale partidului, asistăm la procesul ei de clarificare, la primele încercări de asimilare a alfabetului marxismului, la luptele pe care studenții democrați, conduși de partid, le duc în universități împotriva fascismului.

Jumătate din paginile volumului sînt dedicate peregrinărilor Duduței prin Uniunea Sovietică.

Îi lăsăm cititorului plăcerea de a descoperi elementele inedite ale acestor peregrinări, noi mărginindu-ne a arăta că descrierea este realizată cu același talent și aceeași sinceritate a confesiunii care caracterizează întreg volumul și că și aici avem prilejul să cunoaștem oameni interesanți și evoluția lor în noile condiții. Astfel încît urmărind întoarcerea Duduței în patrie și apoi plecarea ei pe frontul antihitlerist, cititorul va regreta încheierea relatării.

Dar, cine știe, poate că vom avea prilejul să citim și continuarea povestirii !?

Mînzu RADIAN

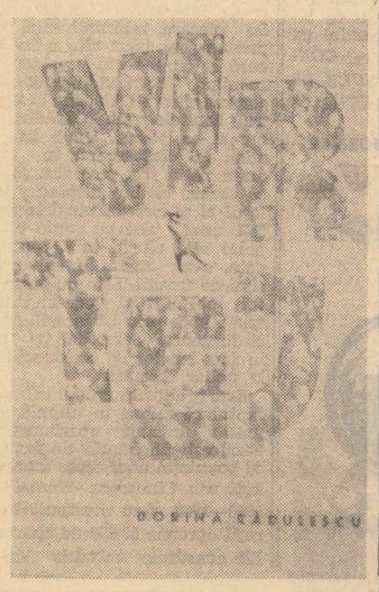

*) **Dorina Rădulescu — „Virtej", Editura pentru literatură, București, 1964.**

5 MINUTE CU FĂNUȘ NEAGU

Fănuș Neagu, în ciuda vîrstei sale, nu se mai poate numi scriitor tînăr deoarece și-a croit deja un drum în cîmpul literelor românești. Cele 5 minute de discuție au dovedit că prozatorul este în plină creație, pe planuri diferite.

— Știm că scrieți la un roman...

— E al șaselea an de cînd lucrez la el. Mai am puțin și pot să mă consider eliberat de lumea lui în care trăiesc și eu odată cu eroii.

— Ne spuneți cîteva cuvinte despre roman ?

— E drama unor țărani din bălțile și cîmpia Brăilei, ce au fost siliți în trecut să ia calea pribegiei și să se stabilească în Dobrogea, regiune țintă de burghezie în sărăcie și întuneric. De această soartă are parte și eroul principal, Ion Mohreanu, ce era copil în acei ani de bejenie. Izbindu-se de greutățile vieții, luînd contact cu comuniștii, devenind un luptător pentru nouă orînduire socială, Mohreanu intră în rîndurile partidului. Îl întîlnim în partea a doua a romanului în calitate de activist de raion.

Aș vrea să destăinui un amănunt : acțiunea romanului mi-a fost sugerată de realitate. Într-o noapte cu viscol și ger, aflat în satul meu de naștere, din cîmpia Brăilei, am cunoscut un activist de partid. Aflînd episoade din viața acestuia, din viața altor oameni ce au avut aceeași soartă ca și el, mi-am schițat acțiunea. Mohreanu nu înseamnă numai omul pe care l-am întîlnit în acea noapte, ci el este o sumă, întruchipînd trăsăturile multora din cei întîlniți în cale. Fiind vorba de o acțiune bogată, cartea va număra aproape 600 de pagini. Cam mult ?

— Ce alte noutăți mai puteți transmite cititorilor noștri ?

— Apare în curînd un volum de povestiri ale mele, adunate sub titlul „Cantonul părăsit" ; este o selecție de povestiri din volumele anterioare, bineînțeles peste care am mai trecut cu pana.

Împreună cu N. Velea scriu un scenariu — „Rude în decembrie" — în care abordăm unele probleme ale muncii în gospodăria colectivă. Pentru a evita întrebarea dv. „Și altceva ?" vă mai spun că sînt preocupat de publicistică, preocupare căreia îi dedic un timp apreciabil. Mă număr și eu printre cei interesați de cronica sportivă și cîte odată, încerc să mă avînt și în alte domenii.

★

După o mică întrerupere din lucru, timp în care și-a dovedit calitățile de înotător în lacul de la Casa de creație de la Mogoșoaia, Fănuș Neagu a reintrat în lumea romanului, țesînd mai departe urzeala acțiunii pe foile unui caiet mare, scriind, ștergînd, ștergînd scriind.

Const. SÎRBU

NOTE DE TELESPECTATOR

Nimic neobișnuit, nimic peste sau sub nivelul programului estival, în aceste zile de iulie — dacă atenția nu ne-ar fi fost solicitată de Jurnalul televiziunii, cu fiecare zi de emisie mai divers, mai bogat și mai interesant. Am scris cîndva că spațiul acordat jurnalului este prea mic și că formele publicistice folosite sînt prea restrînse și iată că telespectatorii au satisfacția de a constata o serioasă preocupare a redacției pentru îmbunătățirea acestei foarte importante rubrici a micului ecran.

În ultima vreme, spațiul acordat Jurnalului televiziunii tinde să crească la 15 minute (uneori le depășește), prin îmbogățirea sferei de preocupări, prin diversificarea tematicei. Pe plan intern, în afara secvențelor care redau aspecte ale construcției economice, atît din sectorul industrial, cît și din cel agrar, operatorii televiziunii înregistrează pe peliculă evenimente social-culturale sau sportive. Iar uneori încearcă reportajul filmat, cum s-a întîmplat în jurnalul de luni 13 iulie, care a părut că vrea să prezinte (ideea se cuvine reținută) cum își petrec bucureștenii o duminică de vară. Necesitățile conciziunii nu justifică, desigur, trecerea prea în viteză și destul de superficială peste subiectul propus. Asemenea gen de reportaj își găsește însă locul în Jurnalul televiziunii — dar mai închegat și mai colorat comentat. Mult îmbogățit se prezintă Jurnalul televiziunii și pe plan extern, ca urmare a lărgirii legăturilor de colaborare pe care studioul nostru le-a stabilit cu radio-televiziunile de peste hotare. De altfel, aceste legături sînt exteriorizate și prin alte emisiuni interesante. Așa, duminică seara am putut face cunoștință, prin intermediul micului ecran, cu una din cele mai notorii orchestre de muzică ușoară din lume, celebra formație de coarde condusă de Mantovani. Asemenea emisiuni, după cum ni s-a anunțat, vor avea loc în continuare.

★

Un deziderat mai vechi, care și-a făcut ecou în această rubrică — aducerea cu regularitate pe micul ecran a unor producții cinematografice valoroase aflate în Arhiva națională de filme — cată să-și găsească împlinirea. Zilele acestea mai multe filme din arhivă au fost prezentate telespectatorilor. Unul dintre ele — „Hotelul Nordului" — face parte dintre filmele pe care istoriografia cinematografică îl menționează la loc de frunte. Producția regizorului francez Marcel Carné a creat un gen și o școală care mai tîrziu vor deveni neo-realismul. De aceea a fost foarte interesant pentru telespectator să urmărească creația lui Carné, cu atît mai mult cu cît a prilejuit revederea (iar pentru cei mai mulți cunoștința) cu marele actor francez care a fost Louis Jouvet. Din păcate, protecția nu s-a bucurat de cele mai bune condiții, copia nefiind titrată — ceea ce a îngreunat vizionarea, cu atît mai mult cu cît crainicul, fie că nu s-a auzit acoperit fiind de vocile interpreților, fie că a citit mult prea repede și ininteligibil. Dacă sunetul de fond ar fi fost mai atenuat și dacă traducerea renunța la unele replici neconcludente, probabil că proiecția ar fi fost și mai reușită.

Dacă nu putem urmări în transmisii directe (cum am sperat și ne-am fi dorit-o), Festivalul de muzică ușoară de la Mamaia, Studioul se străduiește să realizeze ample reportaje filmate, pe care le prezintă zi de zi.

Bine și așa...

Șt. RADU

Fotografia în 20 de lecții (XV)

FOTOGRAFIA DE NOAPTE

Fotografia de noapte conferă oamenilor și obiectelor un farmec deosebit ; ea ne prezintă o lume cu totul diferită de cea pe care o cunoaștem. Fotografia de noapte poate fi : statică sau dinamică.

1. Fotografia de noapte, statică, cuprinde toate subiectele fixe. Ea este într-o oarecare măsură un fel de „peisaj de noapte". Fotografiile de acest gen sînt atractive și ușor de realizat. Ținînd seama de faptul că fotografiile de noapte se fac cu un timp de expunere lung, folosirea trepiedului este obligatorie. Folosirea obiectivelor cu luminozitate mare nu este necesară, deoarece se lucrează de obicei cu diafragma mult închisă.

Dificultatea principală constă în determinarea corectă a timpului de expunere. Exponometrul nu poate fi folosit deoarece nu reacționează decît la lumina din apropierea aparatului. Din fericire, fotografia de noapte nu impune o determinare precisă a expunerii. Important este faptul de a nu subexpune. Să nu cădem însă în cealaltă extremă căci un timp lung de expunere distruge efectul de noapte.

Pentru fotografierea monumentelor de arhitectură bine iluminate vom proceda astfel : vom executa cu aparatul așezat pe trepied mai multe fotografii schimbînd de fiecare dată expunerea. Este suficient să executăm 4 expuneri pentru fiecare caz în parte (de ex. 4s, 8s, 16s, 32s).

Pe timp ploios fotografia de noapte își dublează interesul. Reflexele pe asfalt sau pavajul ud sînt foarte spectaculoase. Timpul de expunere va fi redus la jumătate și va trebui determinat cu mai multă precizie deoarece trebuie să se redea și unele nuanțe de gri. Obiectivul va fi prevăzut cu parasolar iar aparatul va fi protejat de o umbrelă. Timpii lungi de expunere nu permit redarea ploii. Se recomandă 1/8 sau 1/30 s.

Aproape cu toții sîntem atrași de reflexele de pe întinderile de apă ; aceste subiecte se tratează ușor. Reflexele mișcătoare vor fi „oprite" folosind un timp de expunere de cel mult 1/8 s.

Zăpada este un colaborator prețios al fotografului de noapte. Strălucirea cristalelor dă cîteodată rezultate spectaculoase în lumina laterală și mai ales în contra-lumină. În nopțile cu lună plină, putem obține lucruri frumoase fotografiind cîmpiile acoperite cu zăpadă.

Se întîmplă adesea ca, în cazul unui timp de expunere mai lung (peste 10 secunde) farurile automobilelor care trec prin fața obiectivului să lase pe clișeu dîre de lumină a căror lungime depinde de timpul de expunere. Grafismul lor este cîteodată interesant fiind însă absolut întîmplător.

În principiu filmele cu sensibilitate medie de 17° DIN sînt suficiente. Cînd, datorită unor motive bine determinate, recurgem la timpi de expunere de cîteva minute, ele sînt prea rapide. Vom utiliza atunci filmele de 10—14° DIN. Punerea la punct a aparatului se va face servindu-ne de indicațiile inelului profunzimii de cîmp a obiectivului.

2. Fotografia de noapte, dinamică, a devenit posibilă odată cu apariția peliculelor de înaltă sensibilitate (ultra-rapide) și a obiectivelor cu luminozitate mare. Filmele ultra-rapide (25°DIN) au însă o utilizare restrînsă și nu trebuie să abuzăm de ele pentru a nu avea deceptii.

Tehnica fotografierii dinamice diferă de cea a fotografierii statice. Astfel în fotografia statică căutăm să obținem o precizie a formelor subiectelor statice, în timp ce în fotografia dinamică vom căuta să obținem impresia de mișcare.

Aparatele utilizate vor avea obiective cu luminozitatea de cel puțin 1 : 2, iar filmele o sensibilitate minimă de 25°DIN. Granulația, care apare la aceste filme, nu este jenantă, ea contribuind la întărirea impresiei de scînteiere a luminii.

În cazurile cele mai favorabile, adică pe străzile bine iluminate de vitrinele magazinelor, în holurile cinematografelor, se pot executa fotografii la o expunere de 1/300 la o diafragmă de 2.

Jocurile de artificii și fulgerele, intră atît în categoria fotografiei statice cît și în cea a fotografiei dinamice. Tehnica fotografierii este ușoară : aparatul fixat pe trepied este îndreptat în direcția prezumptivă a jocurilor de artificii sau a fulgerului. Obiectivul va fi plasat astfel încît niciun fel de lumină parazitară mai violentă să nu impresioneze filmul în timpul fotografierii. Fondul (cerul) trebuie să fie negru.

Pentru fotografierea jocurilor de artificii se deschide obturatorul în momentul în care racheta luminoasă se ridică pe cer (diafragma 2,8 sau 4 la un film de 21°DIN). Obturatorul se lasă deschis atît timp cît durează jerba de lumini. La aparatele care permit cîteva expuneri pe același negativ se pot fotografia cîteva asemenea jerbe pe un singur clișeu.

Pentru fotografierea fulgerelor vom proceda aproape la fel. Aparatul, montat pe trepied, este îndreptat spre porțiunea de cer pe care fulgerele sînt mai numeroase și mai vizibile.

Lăsînd obturatorul deschis, fulgerul se va înregistra automat fără ca fotograful să intervină.

În marele oraș executarea acestui gen de fotografii este dificilă. Atmosfera centrelor urbane este întotdeauna scăldată în lumină, care poate impresiona negativele ultrarapide. Fotografiile cele mai bune de fulgere se pot obține pe cîmpii, sau cel puțin în afara orașelor.

Intervalul mare de strălucire al obiectelor fotografiei de noapte duce la negative foarte contraste. Din această cauză negativele se vor developa în revelatoare compensatoare.

Un negativ corect expus va fi developat moale, iar unul supraexpus va trebui subdevelopat. Supradevelopările, care duc la mărirea contrastului negativului, nu sînt admise.

La executarea copiilor pozitive se va pune accentul pe redarea amănuntelor și pe obținerea unei fotografii cu contraste saturate, avînd lumini puternice și umbre ușor estompate.

Ing. Leonida TĂNĂSESCU

Duminică pe Dunăre

Într-o duminică de vară fluviul e tot atît de populat ca și uscatul. Dunărea e un magnet care atrage pilitura de fier a oamenilor. Pe oricare din vadurile cu nume pitorești ale Brăilei te-ai coborî spre Dunăre (pe vadul Budurului, Olangeriei, Danubiului, Pițipiului etc.) mirosul de apă și respirația fluviului îți vin în întîmpinare.

Și pe oricare din ele vezi, în orele de dimineață, cum se scurg spre Dunăre, șuvoaie vii de oameni. Un vaporaș îi transportă peste fluviu, la „plajă", pe o mică limbă de nisip cruțată de baltă. Dar nu numai vaporașul, ci și barcagiii, cu „dubele" lor vînjoase și sigure, în care intră pînă la 15 pasageri.

Vaporașele și dubele reprezintă mijloacele de transport în comun. Fac o neîntreruptă navetă între cele două maluri ale Dunării. Însă în afară de ele mai sînt și ambarcațiuni sportive. Sînt sute, și de toate tipurile : luntri, lotci, bărci universale, schifuri, caiace, canoe, giguri, iole... Și de asemenea, bărci cu motor, șalupe, „pente", ori bărci cu vele.

Orice brăilean rîvnește să aibă o barcă, așa cum aiurea oamenii își doresc o bicicletă ; sau o barcă cu motor — ceea ce, în ierarhia vehiculelor echivalează cu un scuter sau cu o motocicletă. Și dacă te duci vara în port poți vedea în jurul pontoanelor sau de-a lungul cheiului, sute și sute de astfel de bărci, aparținînd localnicilor, tot așa cum în curtea marilor uzine, în apropiere de poartă, poți vedea garate biciclete și motociclete. Ramele, vîslele, pedalele și pagaiele se află în păstrare la pontonier; motoarele și catargele velelor stau în barcă și așteaptă cuminte duminica sau după amiezele, cînd vor fi din plin solicitate.

Se vine la Dunăre în grupuri, în familii, cu copii, cu neveste.

O plimbare pe Dunăre nu este numai un desăvîrșit agrement, este un prilej de a porni în aventură, de a te contopi cu elementele firii, cu apa, cu soarele, cu vîntul, cu halta.

Dunărea e vie, însuflețită de bărci, de înotători, de rîsete, de strigăte și chemări. Și nu numai plaja din fața debarcaderului e asaltată de lume, ci și șirul de la „Scări", plaja din fața Ghecetului — „Trei papuci", cum i se spune — sau cealaltă, a Catagatului, de pe malul orașului, unde Dunărea devine deodată enormă, înmulțindu-și apele confluate vizavi.

Toată Dunărea, cu ambele brațe, de la Filipoiu, Ghecet și pînă la ostroavele din dreptul Fabricii de ciment — Popa Vasile, Arapu, Brătușca — e luată în stăpînire de brăileni în fiecare duminică de vară.

Plăcerile Dunării încep de la lepădarea veșmintelor. Pe Dunăre trebuie să fii gol, cel mult cu un șorț în jurul coapselor sau cu un costum de baie. Părăsindu-ți hainele te metamorfozezi pe dată, ca într-o magie, aparții dintr-odată elementelor. Ești invadat prin toți porii de căldură, de lumină. Cînd ești îmbrăcat, veșmîntul se substituie pielii, senzațiile îți vin prin straturile de lînă. Aici, pe Dunăre, în barcă sau pe plajă — gol în fața soarelui, a vîntului și a apei — te simți înfuzat de o forță uriașă, care urmează primei senzații de oboseală și ești reconfortat, cu „acumulatorii" reîncărcați de energie, gata să reîncepi a doua zi munca în uzină sau în birouri. O baie de soare și de nisip e o sursă de bucurie inepuizabilă, care în loc să se sfîrșească, se regenerează neîncetat. Brăilenii cunosc efectul binefăcător al fluviului și au nevoie de contactul viu și intim cu el, așa cum Anteu avea nevoie de contact cu pămîntul. Dunărea e contactul lor anteic, fără de care nu ar putea trăi, iar practica duminicală a Dunării a devenit pentru ei un rit.

După o duminică petrecută aici oțelarul de la Progresul, metalurgistul de la Laminorul, muncitorul de la celuloză, lucrătoarea de la Confecții, funcționarul din birouri, profesorul, elevul — toți, bătrîni și tineri — își simt refăcute forțele.

De la plajă privești norii albi care zac pe cer ca niște cearceafuri întinse la uscat. Te lungești pe nisip, intri cu tot trupul în acea pudră arzătoare care în același timp cedează și rezistă. În jurul tău copiii sapă tunele și peșteri în nisip, se vîră înăuntru, placizi și satisfăcuți. Părul lor lucește în soare. Colo un om zace pe burtă, cu capul sprijinit pe brațe. Fluviul e plin de stele de argint. Copacii freamătă și sclipesc ușor în lumină. Soarele aruncă o magie peste toate lucrurile. Închizi ochii, saturați de forme și de culori. Nu mai vezi decît lucirile ce alunecă pe pereții pleoapelor. Nisipul e cald, e mîngîietor, ca un corp pe care-l îmbrățișezi. Ațipești. Cînd redeschizi ochii Dunărea și-a schimbat culoarea : bate în violet. Apoi perdeaua mov a apei se întunecă și mai tare, devine o cernează semănată cu paiete.

Precipitînd sosirea amurgului — dincolo, peste Dunăre, — Brăila se luminează dintr-odată. Lămpile cu neon scînteiază pe chei ca nichelul trapezelor în cupola unui circ.

Te ridici de pe locul tău, te îndrepți leneș spre barcă. Niște copii întîrziați pe plajă privesc cu ochii mari spre baltă, în inimi cu speranța vie că o vietate extraordinară și puțin comună va țîșni pe neașteptate dintr-un colț ascuns al pădurii, dîndu-le bucuria bruscă a unei fugi precipitate.

Zîmbești și pornești pe Dunăre, vîslind visător din lopeți. Ai fi dorit și tu să întîlnești o ființă fabuloasă — o sirenă, de pildă. Fluierul unui remorcher, navigînd în amonte, te trezește din visare. În epoca noastră cîntecul sirenelor e mugetul viguros al mașinilor cu care omul făurește socialismul. Mîine dimineață cîntecul acestei sirene te va atrage la fabrica ta...

Petre PINTILIE

Micul ecran

Săptămîna la televiziune

19 IULIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 EMISIUNE PENTRU COPII ȘI TINERETUL ȘCOLAR : ● Mica rîndunică. Peripețiile unui pui de rîndunică neascultător. ● Telejurnalul pionierilor. ● Poftiți pe aeroport, copii. 10.00 Vara — Scene coregrafice în interpretarea copiilor. Transmisiune de la Riga. 10,30 REȚETA GOSPODINEI. 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Reportajul DRUMURI BĂCĂOANE. Imaginea : Emil Hențiu. Scenariul și regia : Ion Filip. 19.40 CIRCUL BOUGLIONE (I). Cîteva numere de circ în compania unorași ai genului. 20,25 Filmul DOMNIȘOARA... BARBĂ ALBASTRĂ. 21.55 1 + 1 = 15'. Cîteva momente coregrafice. În încheiere, Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.

20 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Știință și tehnică pentru tineretul școlar : „Cunoștințe și... îndemînare". 19.40 Emisiunea de teatru : PAPA SE LUSTRUIEȘTE de Spiros Melas. Adaptare de Sică Alexandrescu. În interpretarea Teatrului de stat din Constanța, piesa va avea următoarea distribuție : Procopie Colauzo (Costel Rădulescu); Iani (Dan Herdan); Panteli (George Stancu); Nastasi (Emil Iencec) ; Panos (Cătălin Dodu); Riri (Ileana Ploscaru); Lena Dervu (Iolanda Copăceanu-Mugur); Aleco Vranias (Romel Stănciugel); Aspasia Galatzi (Marcela Sassu); Generalul Stasino (Emil Iencec); Anghelos Careli (Obren Păunovici); Un frizer (Nicolae Nicolae); Dorica (Roxana Stancu); Ninon (Viorica Faina-Borza); Doamna Castali (Zoe Caraman-Ștefan); Doamna Sguru (Eugenia Dragomirescu); Domnișoara Sguru (Marieta Mihalcea); Primul doctor (Vasile Prisăcaru); Al doilea doctor (Cătălin Dodu); Al treilea doctor (Gheorghe Bănică); Un camerist (Adrian Lupu); O cameristă (Marieta Mihalcea). Decorul : Mihai Tofan. Regia artistică : Sică Alexandrescu, artist al poporului. În pauză : Telesport. În încheiere : Buletin de știri. Buletin meteorologic.

21 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Știți să desenați, copii ?! ÎNTÎMPLĂRI DE VARĂ — povestire de Octav Pancu-Iași. 19.40 REPORTAJ DIN POLONIA. Cîteva aspecte din țara prietenă, surprinse pe peliculă la începutul acestei veri de Virgil Dănciulescu și George Dănăilă. 20.00 Filmul VACANȚĂ LA MARE 21.25 Emisiune de știință : Păianjeni în fața obiectivului. 21.35 Recital vocal-instrumental. În încheiere : Buletin de știri. Buletin meteorologic.

23 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 AVENTURILE ECHIPAJULUI VAL-VÎRTEJ — Cine este umbra ? ! 19.40 CURSA SCÎNTEII. Un reportaj filmat al desfășurării întregii competiții. 20.00 Filmul COLONEL DURAND. 21.35 Muzică populară românească. Cîntă o formație condusă de Victor Predescu, artist emerit. Soliști : Adriana Codreanu, Nicoleta Vasilovici, Dumitru Mușiu. În încheiere : Poșta televiziunii. Buletin de știri. Buletin meteorologic.

24 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Album muzical pentru pionieri și școlari. Cîntă orchestra semisimfonică de copii de pe lîngă Sindicatul combinatului poligrafic „Casa Scînteii". 19.35 Grădina botanică din Batumi. 20.00 SĂPTĂMÎNA. 21.00 AURUL VERDE. Filmul prezintă aspecte ale dezvoltării industriei noastre de prelucrare a lemnului. 21.20 Cîntă Dorina Drăghici, artistă emerită. În încheiere : Buletin de știri. Buletin meteorologic.

25 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 GLAMADOR. Un film pentru mici și mari, despre cai sălbateci, curaj, și despre purtări față de aceste animale. 19.55 CONSTRUIM. Prin intermediul micului ecran veți poposi în Capitală, la Iași și la Bacău, la Borzești și la Baia Mare, la Tîrgu Mureș, Onești și pe litoral. 20.10 DIN VIAȚA ANIMALELOR (XIV). 20.40 O SEARĂ LA GAMBRINUS. În distribuție : George Aurelian, Sandu Rădulescu, artiști emeriți, Vali Voiculescu, Cornelia Postolache, Andreea Năstăsescu, Simona Constantinescu, Ștefan Bănică, Cosma Brașoveanu, Octavian Cotescu, Gheorghe Dinică, Constantin Diplan, Marian Hudac, Val. Lefescu, Ifrim Nicolae Marius Pepino, Alexandru Repan, Paul Sava, Nicolae Toma, George Ulmeni și alții. Decorul : Vasile Rotaru. Regia : Radu Miron. 21.45 ÎN FAȚA HARȚII. 21.55 ALB ȘI NEGRU. Emisiune muzicală... ...cu Gene Reed, Ingela Brander, Undo Jürgens, Margot Werner, Wandy Tworek și orchestra Hugo Strasser. În încheiere : Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.

CAVALCADA PE ROATE

Microfilm din „Cursa Scînteii"

de DAN DEȘLIU

Pentru prima oară în istoria competiției, participanții la „Cursa Scînteii" s-au aliniat la startul etapei inițiale într-o duminică — zi rezervată pînă acum sosirii în Capitală.

După cum se știe, duminică este ziua de răgaz a săptămînii : valuri de automobile și biciclete brăzdează șoseaua, marile spații verzi sînt invadate de excursioniști, oglinzile apelor sclipesc ademenitor în lumină... ambianța estivală amplifică tentația destinderii, inclusiv în sînul caravanei multicolore ; pedalele se învîrtesc oarecum de la sine, iar plutonul înghite tacticos kilometru după kilometru, cu dezinvoltura unui vechi consumator de macaroane. Capitala petrolului românesc se apropie astfel în ritm moderat, fără ca nimeni să schiteze cea mai vagă intenție ofensivă. Aflat într-una din mașinile din coloană luptătorul Dumitru Pîrvulescu propune un avertisment pentru... lipsă de combativitate ! Însă arbitrii nu-și pot da asentimentul : în frunte cu simpaticul Octavian Amza, ei se îndreaptă în plină viteză spre centrul Ploieștilor, unde va avea loc cel dintîi sprint cu premii.

Demonstrînd certe calități de tactician, unul din cei trei oaspeți din Bratislava — tînărul Jan Vencel — atacă de departe și cîștigă fără emoție. Apoi, din nou acalmie totală, de-a lungul drumului spre Buzău, întreruptă doar de aplauzele miilor de colectiviști din satele și comunele de pe traseu, veniți să salute tradiționala întrecere. Cum în pluton nu se întîmplă nimic deosebit, atenția însoțitorilor se îndreaptă către detaliile de peisaj. Pe această vale, prea puțin „călugărească", vița de vie coboară pînă în marginea rutei, alternînd cu porumbiști de un verde catifelat, smălțate pe alocuri de albul și roșul caselor cu acoperiș de țiglă. Șiraguri de salcîmi cu trunchiuri văruite pînă la jumătate — albi pantaloni de duminică — își clatină coroanele bogate în adierea vîntului. Briza răcoritoare, venind dinspre dealurile cu sonde și podgorii, face mai lesne de îndurat văpaia miezului de vară — una din principalele dificultăți ale traseului. Brigăzi de mașini agricole se odihnesc în tabere compacte, gata să înceapă din nou, mîine în zori, bătălia recoltării. În preajmă, ca niște lingouri de metal prețios, stogurile de grîu umplu mirîștea cu ciudate forme geometrice. La confluența unui drum vicinal cu aleea asfaltată, cîțiva tineri, cățărați pe tractoare, fluturã eșarfe tricolore și aruncă flori în calea cicliștilor. Dar nici entuziasmul publicului, nici asfințitul superb, nu izbutesc să stîrnească elanuri generoase printre oameni pe două roți : plutonul se alimentează, fruntașii discută despre starea timpului, despre Turul Franței, despre semifinalele Cupei R.P.R. la fotbal...

În fine, sub aripa înserării, buzoienii au prilejul să ovaționeze pe participanții la cea de a 17-a ediție a Cursei Scînteii. Răbdarea lor este răsplătită de o sosire spectaculoasă, cu un sprint decis pe ultimii metri, la capătul căruia Nicolae Grigore își înscrie numele pe lista deținătorilor tricoului galben.

Totul începe luni

Faimoasa lege a compensației funcționează probabil și în ciclism, pentru că, după monotonia primei secvențe, ostilitățile s-au declanșat a doua zi, chiar de la bariera Buzăului. Sau, cine știe, poate că și în domeniul sportului cu pedale, orice treabă temeinică începe luni...

De astădată, vîntul nu mai adie cu bună voință, ci suflă învîrtejit, în rafale, cînd dintr-o latură, cînd dintr-alta, cînd din față, amestecat cu trîmbe de praf și cu spice de ploaie. Pe o asemenea vreme, evoluția plutonului sugerează înaintarea unei ambarcațiuni pe o mare vijelioasă : hăituiți de talazuri, matrozii mai puțin experimentați sînt împinși treptat către margine și, în cele din urmă, se rostogolesc peste bord... Aici, acest „peste bord" este echivalent cu desprinderea de grupul principal, a cărui densitate oferă adăpost rutierului și a cărui prezență îl îmbărbătează în momentele dificile. „Peste bord" înseamnă să rămîi de unul singur, în doi, în trei sau în cîțiva, luptînd cu adversitatea naturii, cu obstacolul enorm al zidului de aer...

În mai puțin de 15 kilometri îi zărim navigînd astfel pe clujeanul Vass, pe inimosii reșițeni Scînteie și Denuel (acesta din urmă avea să iasă din cursă marți, la Tușnad-Băi, după un accident stupid, lipsit din fericire de urmări grave) pe Satmari, Drăghicioiu, Rusu, Ghera și alții. Printre figurile marcante, aflate, surprinzător, „la derivă" se numără Stoica, Zanoni, Ziegler... Genunchiul bolnav îl va obliga pe cîștigătorul ediției 1962 — ciclist de o tenacitate proverbială — să abandoneze la ieșirea din Focșani. Primul abandon al lui Ziegler într-o competiție internă ! În schimb, Ludovic Zanoni, distanțat în două reprize de avangarda plutonului, recuperează de fiecare dată, reușind să evite, ca prin urechile acului, o înfrîngere decisivă. Într-adevăr, după regruparea efectuată în preajma monumentului de la Mărășești, ritmul cursei devine mai viu, hărțuielile se succed cu intensitate crescîndă, iar diferența dintre cei din față și restul concurenților, capătă proporții alarmante. Barierele de la Urechești și Cornățel nu reușesc să frîneze veleitățile agresive ale celor 17 fugari, care vor ajunge la Onești cu tot atîtea minute avans : cîte un minut de fiecare ! Din ușa mașinii-atelier, N. Voicu antrenorul dinamoviștilor, își dirijează trupa cu aplombul unui general experimentat, prin intermediul „adjutantului" G. Moiceanu. Evident, băieții cu tricouri roșii alcătuiesc cea mai puternică formație și cu toate că este vorba de o cursă individuală, spiritul de echipă își spune cuvîntul. Sub aversele ploii întețite, purtătorul „liniei de aur" răspunde energic la fiecare atac, lansîndu-se de zeci de ori în urmărirea cutezătorilor ; un veritabil temperament de spadasin acest N. Grigore, totdeauna gata să treacă de la o paradă la ripostă, ferm, vigilent și inepuizabil. Tocmai schițam un surîs de simpatie la gîndul că invidiatul trofeu va rămîne în posesia lui și în etapa următoare — cînd, la intrarea în Onești, două siluete țîșnesc pe stînga șoselei, în dreptul conductei de termoficare, lunecînd vertiginos prin peisajul de metal și beton al celui mai tînăr oraș din patria noastră. Și cum ctitoria lui Ștefan mijește pe clina dealului, ai o clipă senzația că vezi doi călăreți ai străvechiului voevod, săgetînd zările.. În realitate este vorba de Bădără și Niculescu, care s-au decis să joace ultima carte aici la 5 km. de potou și care vor sosi în această ordine. Surprinși, urmăritorii reacționează tardiv și nu reușesc decît să reducă din handicap : cele 12 secunde, plus bonificația, îi dau dinamovistului Bădără împovărătoarea satisfacție a posturii de lider. Deci, pentru a doua oară în două zile, fruntaș al clasamentului general este un ciclist care n-a îmbrăcat tricoul galben în nici una din edițiile anterioare ale Cursei Scînteii.

Ziua celor mai buni

Cine ar fi bănuit că observația de mai sus va rămîne valabilă — augmentată firește cu o cifră — și după 24 de ore, la sfîrșitul veritabilului maraton Onești-Miercurea Ciuc ? Poate doar Ion Ardeleanu, succesor merituos al lui Grigore și Bădără.

Etapa Oituzului, cum au denumit-o cu anticipație unii specialiști, s-a decis totuși în ultima parte, sau exact pe cei 50 de kilometri de tobogan dintre Malnaș și linia de sosire.

Incontestabil, Ardeleanu merită cu prisosință să-și vadă eforturile încununate de succes : el a fost unul din autorii evadării hotărîtoare și a contribuit din plin la menținerea avantajului în final. La rîndul său, G. Moiceanu merită satisfacția victoriei în etapă (ceea ce nu s-ar putea spune despre Zanoni pentru dîrzenia cu care a luptat pînă la Tușnad-sat, adică pînă în clipa cînd l-a văzut îvindu-se din urmă pe vechiul său prieten și adversar Constantin Dumitrescu).

Însă, orice s-ar zice, marți a fost ziua lui Gigi ! Nu ziua aniversară — pe aceia o va sărbători la 10 august, cînd intră în al 4-lea deceniu — ci ziua în care, după multă vreme, populara alergător și-a reconfirmat clasa, pe șoselele țării noastre, printr-o acțiune de prestigiu.

Nu tocmai la largul său pînă la jumătatea etapei, Gigi a avut o revenire uimitoare, lăsînd pur și simplu „pe loc" o serie de rutieri de prim ordin, ca Șelaru, Cosma, Bădără și ceilalți. În mod neașteptat, unicul său tovarăș de evadare a fost tînărul Ciumeti, unul din animatorii ediției anterioare ; din păcate, acesta nu i-a putut fi util în teribila „vînătoare", încît Dumitrescu a tras de unul singur aproape 25 de kilometri. L-am urmărit în timp ce pedala încovoiat pe ghidon, ca un plugar tenace pe coarnele plugului, l-am văzut apropiindu-se încet, dar sigur, de tricoul din față, în stilul său puțin spectaculos, dar cît de eficace, asemenea unei locomotive de tracțiune grea. Iar cînd jonctiunea s-a înfăptuit, tot el a continuat să ducă greul, alături de Ardeleanu, în timp ce „tricourile roșii" stăteau în plasă, sau duceau trenă falsă. Cine va putea uita acest finiș entuziasmant, această goană pînă la secătuire sub un cer straniu, jumătate negru, jumătate ultramarin, sub iminenta amenințare a plutonului care ba cîștigă, ba pierde teren, sub strigătele de încurajare ale celor doi antrenori — V. Oprea de la „Steaua", care îl și vede pe Ardeleanu pavoazat în galben și Marin Niculescu de la „Olimpia", care năzuiește, evident, ceva mai departe... Fostul as al șoselelor noastre prevede că victoria finală se va decide în penultima etapă, Sibiu-Pitești, peste dealul Negru. Chiar dacă baieul nărăvaș l-a împiedicat pe Dumitrescu să-și apere șansele la sprintul de marți, minutul cîștigat în această etapă și impulsul moral primit de elevul său, vor juca un rol hotărîtor în desemnarea celui ce va primi cununa învingătorului, mîine pe stadionul Republicii.

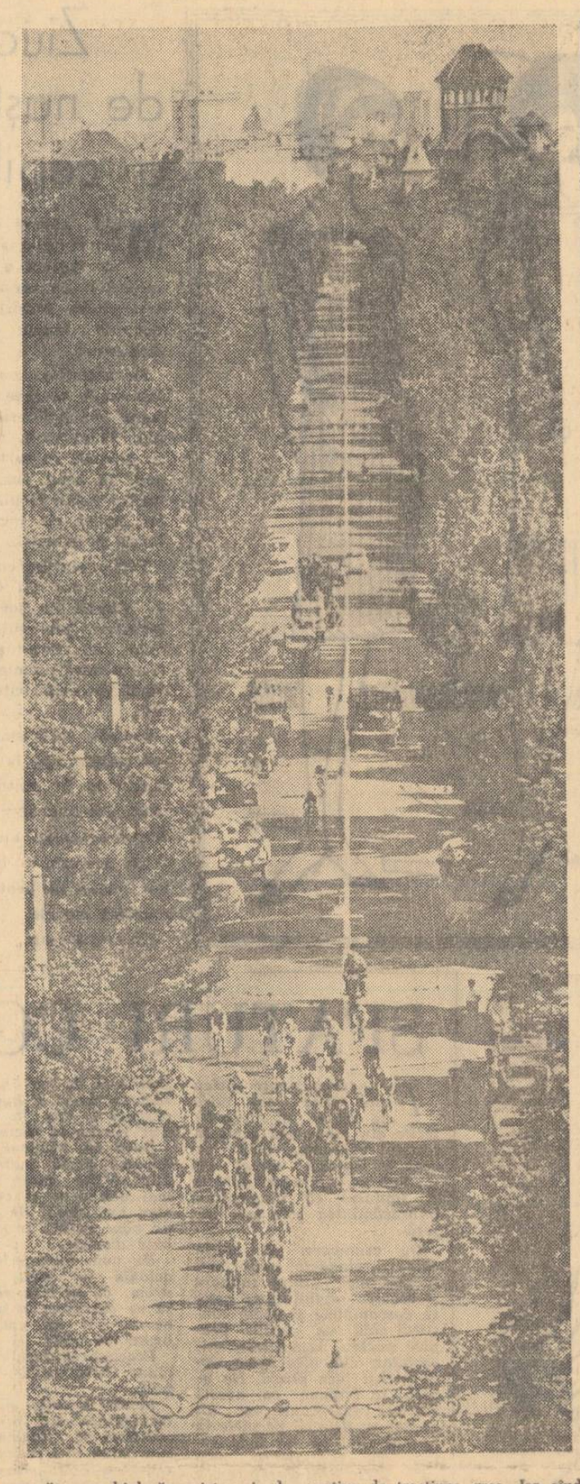

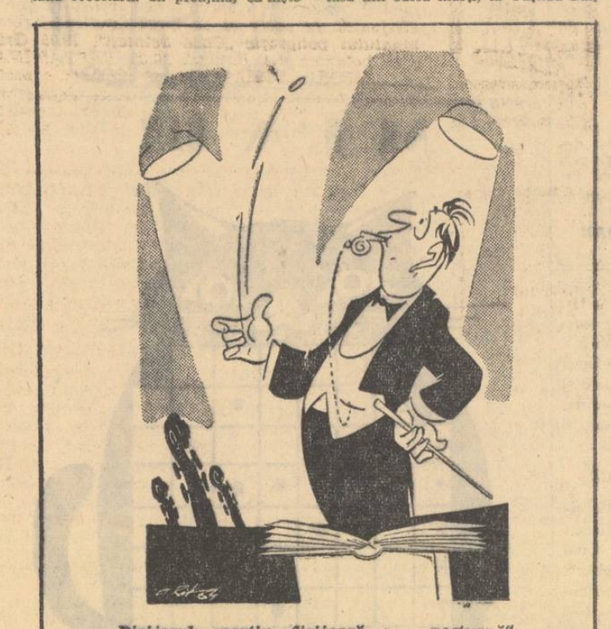

Dirijorul sportiv dirijează o... „nocturnă"
Desen de Rik AUERBACH

Finala cupei

Așadar, mîine vom avea finala Cupei R.P.R. la fotbal. În cadru adecvat, în ambianța sărbătorească specifică marilor evenimente sportive și, mai presus de orice, în prezența celui mai pasionant meci pe care-l poate oferi astăzi fotbalul nostru : tradiționala dispută Dinamo—Steaua, echilibrată în orice condiții și imprejurări.

Dinamo este anul acesta (pentru a treia oară consecutiv) campioana țării. În cupă, Dinamo nu a prea strălucit pînă acum. O singură dată, în anul 1958—1959, a cucerit acest trofeu. Dacă-l va cîștiga și anul acesta, va realiza însă o performanță destul de rară, pe care — e drept — adversarul ei de mîine, Steaua, a înfăptuit-o de două ori : în anii 1951 și 1952 echipa militară (C.C.A.) a cucerit și campionatul și cupa. O singură echipă (I.T.A. în 1947—1948, cînd competiția s-a jucat pentru prima oară după război) a mai egalat performanța. Iată, dar, că Dinamo are înaintași care o pot stimula.

Numai că trebuie să fie de acord și Steaua, marea specialistă a Cupei. În cele 15 ediții anterioare, Steaua (sub denumirile vechi : C.S.C.A. și C.C.A.) a cîștigat de 6 ori cupa R.P.R. — în 1949, 1950, 1951 și 1952, apoi în 1956 și în 1962. Doar F. C. Rapid (fost C.F.R.) înainte de război, a întrecut această cifră. Echipa feroviară a cucerit cupa de 7 ori, în anii 1935, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942. Dar niciodată nu a izbutit eventul campionat-cupă.

Această situație, elementele tradiționale (care creează, indiscutabil premize psihologice), stilul de joc diferit pe care l-au practicat în actualul campionat cele două finaliste și mai ales importanța, miza deosebită a meciului, conferă finalei de mîine de pe stadionul 23 August, atributele unei partide de zile mari.

Cititorii așteaptă probabil de la cronicar un pronostic... Cine va învinge ? Dar nu aceasta constituie cea mai presantă întrebare a jocului de mîine. Desigur, sportivii doresc un singur lucru : să învingă cel mai bun, echipa care fie că va ataca, fie că-și va construi jocul pe apărare strînsă și pe contraatac surprinzător, va demonstra condiție tehnică și fizică, susținută de un moral cît mai bun. Întrebarea cea mai presantă, așadar : vor reuși cele două echipe fruntașe, Dinamo și Steaua, să demonstreze progresul înregistrat de fotbalul nostru, vor reuși cei 22 de jucători, aproape toți olimpici „in spe", să ne facă să fim optimiști în privința rezultatelor turneului de la Tokio ?

★

Finala Cupei R.P.R. va fi precedată de finala campionatului republican al juniorilor și însoțită de sosirea în spectaculoasa întrecere ciclistă „Cursa Scînteii". O frumoasă după-amiază de duminică pentru spectatorii bucureșteni, ca și pentru telespectatorii din întreaga țară.

MOZAIC

● *CUNOSCUTUL jucător de fotbal englez Stanley Mattheus continuă, în ciuda vîrstei sale de aproape 50 de ani, să fie foarte solicitat. Recent, el a semnat un nou contract cu clubul său, Stoke City. Bineînțeles, ca jucător !*

● *DUPĂ cum se știe, pentru prima oară în istoria sa, echipa lui Raymond Kopa, Reims, a retrogradat în divizia secundă. Pregătirile pentru viitorul sezon au început însă de pe acum, pentru ca binecunoscuta formație franceză să-și recapete la anul locul în prima divizie. Printre altele, merită relevată acțiunea unui suporter, Marcel Leblanc, care a inițiat o campanie pentru ajutorarea clubului prin strîngerea unor fonduri. În scurt timp, el a reușit să strîngă peste 10 milioane de franci vechi.*

● *ANDRE MASSON este numele celui mai bătrîn boxer amator din Franța. Recent, la vîrsta de 34 de ani, el și-a luat rămas bun de la activitatea competițională, susținînd ultimul său meci, al 340-lea din cariera sa. El a terminat la egalitate cu Garousio.*

● *ÎN URMA unui raport publicat în presa sovietică, referitor la dezvoltarea mișcării sportive, reiese că în U.R.S.S. sînt în prezent 38 de milioane de sportivi legitimați.*

● *RAY SUGAR Robinson, pe lîngă numeroasele recorduri pe care le-a realizat, și-a adăugat recent la palmares o performanță puțin obișnuită. În ultimii 20 de ani, el a determinat, din diferite motive, anularea celui mai mare număr de meciuri de box programate între el și diverși boxeri.*

Inotătoare, în costume de stradă, la Olimpiada de la Anvers

SAH

Un concurs interesant

În numărul din 4 iulie, ziarul „Flacăra Sibiului" anunță un interesant concurs de șah organizat în cinstea zilei de 23 August. Participanții la concurs sînt invitați să dezlege cîteva probleme de șah, să răspundă la cîteva întrebări din domeniul problematicii și să reconstituie, pe baza variantelor date, o problemă de șah în două mutări. Pentru rezolvarea fiecărei lucrări se acordă un anumit număr de puncte, dezlegătorul cu punctaj maxim urmînd să fie declarat cîștigătorul concursului.

Iată două din probele întrecerii :

PROBA I

(4+2) (4+2)

Diagrama cuprinde două poziții aproape identice, într-una din ele albul putînd face mat regele negru într-o mutare. În care din aceste poziții dă deci albul mat, și de ce ? (2 la 4 puncte).

PROBA VI

Se cere reconstituirea unei probleme de șah cu mat în 2 mutări, știind faptul că soluția ei începe cu mutarea 1. Dg3 prin care se amenință 2. Cf4 mat. Negrul se poate apăra în mai multe feluri, de fiecare dată albul avînd răspunsurile de mat :

1... Te4	*2. D:g6 mat*
1... Tf6	*2. Dh4 mat*
1... Nd6	*2. Dh4 mat*
1... Ng5	*2. Df3 mat*
1... g5	*2. Dh3 mat*

Soluțiile se trimit pe adresa ziarului, Sibiu, str. Octombrie Roșu nr. 2, pînă la 10 august.

★

ÎN NUMĂRUL VIITOR — REZULTATUL CONCURSULUI „PENTATLON ȘAHIST".

Rezultate din „Cupa Magazin"

GRUPA 2—A. Dan Ioan (Ploiești) pierde la Stelian Mihai (Buc) și George Mateiaș (Ghidigeni). Prin retragere, Bălan (Drăgănești) pierde toate partidele.

GRUPA 3—A. L. Popescu (Buc)—Petre Giurescu (Buc) 0-1, Nic. Trandafir (Buc) —St. Georgescu (Buc) 1-0, Giurescu—Georgescu 1-0, Giurescu—Maria Gh. (Buc) 1-0, Mihail Moisescu (Buc)—Constantin Tîrnăcop (Buc.) remiză, Trandafir — Tîrnăcop 1-0. Moisescu conduce cu 5,5 puncte din 6 posibile.

GRUPA 11—A. Preda Mircea pierde la Valeriu Rotărescu, Pento Afons și Eusebie Constantinovici, Rotărescu cîștigă la Victor Ardeleanu și Imre Csuti (d.t.g.), Pento cîștigă la Csuti. Toți concurenții sînt din București.

GRUPA 12—A Imre Eug. (Buc)—Șerban Aurel (Călărași) 1-0, Em. Grimberg (Constanța)— Iane remiză. **Iane a terminat toate partidele obținînd 7 puncte din 9 posibile.**

GRUPA 15—A. Th. Harasiu (Tim)—Ad. Birdiu (Anina) 0-1, Ghița Dumitru (Buc)—Gh. Bosică (Buc) 1-0.

GRUPA 16—A. Halden Corneliu (Havîrna)—Weber Matei (Tim) 1-0, Elena Blaga (Onești)—Dumitru Foghel (Vaslui) 1-0, Dumitru Alexandru (Copșa Mică)—Blaga 0-1.

GRUPA 17—A. Const. Beștea (Blidari) cîștigă la Vasile Camilar (Iași), Gh. Frîncu (Ploiești), Liviu Crișan (Timișoara) și Eug. Munteanu (Buc), Ilie Tascău (Roșiorii de Vede) cîștigă la Frîncu, Crișan și Munteanu, Savu Constantin (Telega) cîștigă la Crișan, Frîncu și Șerban Cosimbescu (Buc), Vasile Camilar cîștigă la Frîncu, Crișan și Munteanu.

Rezultatele ne-au fost comunicate de arbitrii grupelor : Kugel Sigismund (Brad), Sandu Eugenia (Buc), Mocuț Ovidiu (Com. Moldovița), Marin Petrescu (Buc), Valeriu Rădulescu (Buc), Paul Popescu (Buc), St. Mustățea (Buc).

Partidă

Alb — Tal

Negru — Tringov

Jucată la interzonalul de la Amsterdam, 1964

1. e4, g6	10. Tfe1, a6
2. d4, Ng7	11. Nf4, e5
3. Cc3, d6	12. d:e5, d:e5
4. Cf3, c6	13. Dd6 !, D:c3
5. Ng5, Db6	14. Ted1!!, Cd7
6. Dd2, D:b2	15. N:f7+!!, R:f7
7. Tb1, Da3	16. Cg5+, Re8
8. Nc4, Da5	17. De6+ și negrul
9. O:0, e6	cedează

DIN ALBUMUL JOCURILOR OLIMPICE

Cum l-a învins Kolehmainen pe Jean Bouin ● Uu havaian îi învață pe europeni să înoate craul ● Nurmi debutează la Anvers ● De la fotbal american la rugbi

Primele patru ediții ale Jocurilor Olimpice au constituit, ca să spunem așa, perioada romantică a olimpiadelor moderne. Caracterul de concurs nu era încă bine cristalizat, programul se improviza, iar ideile olimpismului enunțate de Coubertin, își căutau încă drum și înțelegere în lumea nouă a sportului.

Olimpiada de la Stockholm (a 5-a), desfășurată în 1912, superioară ca nivel tehnic, organizare și atmosferă, marchează un moment important în istoria marilor întreceri cvadriene. În decorul fermecător și intim al stadioanelor nordice, locuitorii Suediei, pentru care exercițiul fizic și sportul erau legate din timpuri străvechi de lupta cu forțele unei naturi aspre, sînt spectatori competenți și entuziaști. Ei aplaudă nu numai pe atleți, dar și pe artiști și scriitori, invitați la prima lor olimpiadă.

Numărul zilelor de concurs a fost de 14, în loc de 20, iar cel al participanților a crescut la 2541, din 21 de țări. Turneul de box nu s-a disputat, deoarece legile suedeze nu permiteau pe atunci practicarea acestui sport. În schimb a fost inclusă în program proba celor 5 sporturi, replică modernă a pentatlonului din antichitate. Întrecerea de pentatlon modern, care a avut printre concurenți și pe A. Brundage, actualul președinte al C.I.O., a fost cîștigată de suedezul Lilliehöök

Cursa memorabilă a Jocurilor de la Stockholm a fost proba de 5000 m. Protagoniști : francezul Jean Bouin, figură de voiajor, grăsuț și cu mustață, dar recordman al lumii și finlandezul Hannes Kolehmainen. La 20 m. de sosire, atletul francez este încă în frunte. Victoria sa pare aproape sigură. Mai sînt 10 metri. Finlandezul atacă cu disperare, îl obligă pe Bouin să accepte lupta cot la cot și francezul cedează. Kolehmainen cîștigă cu un avans de 40 cm. realizînd timpul de 14'36"3/5. El va fi învingător apoi la 1000 m. (31'20"8/10), la cros și la ștafetă, cu echipa Finlandei. Kolehmainen, un atlet slab și osos, făcea parte dintr-o familie de sportivi. Erau patru frați, toți alergători de fond, străluciți : Tatu, cel mai mare, avea 27 ani, Vilhelm 25, Hannes, învingătorul, 23 și Rudolf, 19 ani. Dar dacă Kolehmainen este „asul" olimpiadei, atletul cel mai complet va fi Jim Thorpe, pe numele său adevărat Wa Tho Chuk, un american de rasă indiană. Acest Winetu al sportului cîștigase pentatlonul și decatlonul, dovedind o uimitoare abilitate la toate probele atletice. Thorpe sărea în înălțime 1.93 m., alerga „suta" în 10"8/10. sărea la lungime 7.20 m. (rezultate foarte bune pentru acele timpuri) și se zice că era capabil să lupte singur cu echipa atletică a unui colegiu american. Cu Thorne s-a întîmplat însă o poveste tristă pînă la urmă. Întors acasă a fost acuzat de profesionism (cineva inciudat că o „piele roșie" a devenit campion olimpic, l-a denunțat că ar fi primit bani la un joc de baseball). Comitetul Olimpic l-a descalificat pe viață și l-a obligat să înapoieze cele două medalii de aur. În locul lui, pe lista campionilor olimpici a fost trecut suedezul Weisslander. Tot restul vieții marele atlet a purtat povara acestei nedreptăți și în 1953, cînd a murit sărac și uitat de toți, ultimele sale cuvinte au fost : „Dați-mi înapoi medaliile...".

Olimpiada de la Stockholm a cuprins și alte episoade și întîmplări demne de povestit.

Meciul dintre luptătorul rus Klein și finlandezul Asikainen a durat 11 ore și s-a terminat la egalitate. Portughezul Lazaro a murit de insolație în timpul maratonului, iar participanții la cursa ciclistă de fond au stat în șa de dimineață pînă seara, pentru că întrecerea a măsurat 320 km. Primul clasat, sud-africanul Lewis, a realizat timpul de 10 ore 42'39". Cît a realizat ultimul nu se va ști niciodată, fiindcă arbitrii probabil dormeau la ora aceea.

La Stockholm s-au desfășurat primele întreceri de înot pentru femei ; cursa de 100 m. liber a revenit australiancei Durack — 1'22"2/10. În aceiași probă, la bărbați, a ieșit învingător havaianul Kahanamoku, care i-a învățat pe europeni stilul craul.

Mișcarea olimpică a ieșit întărită din Jocurile de la Stokholm.

Dar, din nefericire, războiul mondial, declanșat în 1914, a întrerupt brutal orice activitate sportivă. Glasul tunurilor face să amuțească trompetele heralzilor olimpici. Jocurile celei de a 6-a olimpiade, programate la Berlin (1916), sînt anulate.

Jim Thorpe

Reluarea întrecerilor olimpice a fost însă mai promptă decît se credea, arătînd dorința tinerilor din toată lumea, de a lupta și de a se întîlni în alte arene decît cele ale zeului Marte. Belgia găzduiește în 1920, la Anvers, cea de a 7-a ediție a Jocurilor olimpice. Ruinele trebuie îndepărtate pentru a se ridica bazele sportive. Tineri care de abia lăsaseră haina de soldat își confecționează în grabă sumare costume atletice. Inaugurarea este solemnă și sobră, ca o ceremonie pe cîmpul de luptă. Deasupra stadionului din Anvers fluturã, pentru prima oară în istoria jocurilor, drapelul olimpic de culoare albă drapat cu cinci cercuri de diferite culori. Ele simbolizau înfrățirea prin sport a continentelor și raselor planetei noastre (albastru-Europa; galben-Asia; negru-Africa; roșu-America ; verde-Oceania).

Tot pentru prima oară se rostește în public jurămîntul olimpic. Pistele improvizate, timpul neprielnic, lipsa de antrenament, nu-i împiedică pe sportivi să reușească performanțe la unele discipline. Finlanda a fost protagonista celei de-a 7-a olimpiade, afirmîndu-se mai ales în atletism unde cîștigă 9 medalii de aur. Kolehmainen, eroul jocurilor de la Stockholm, mai bătrîn cu 8 ani, aleargă doar maratonul și-l cîștigă cu un timp bun — 2h 32'30". Ștafeta succeselor finlandeze la probele de fond este preluată de Paavo Nurmi, cel care avea să „colecționeze" 7 medalii de aur în trei olimpiade și să devină figură de legendă în istoria sportului. La Anvers, Nurmi bate cursa de 10.000 m și crosul.

Un mare interes pentru turneul de box. Campion olimpic la muscă este italo-americanul Franckie Genaro, mai tîrziu campion mondial, cu victorii asupra lui Pancho Villa, Belanger. Angelmann. La scrimă, italianul Nedo Nadi, cîștigă floreta, sabia și încă 3 titluri pe echipe. Onoarea mușchetarilor francezi va fi salvată însă de Armand Massard. Un suedez bănuit „fără nero" îi învinge totuși pe sprinterii italieni și francezi în cursa ciclistă, în timp ce la tenis nu poate fi vorba de surprize : englezul Doherty și franțuzoaica Suzanne Lenglen sînt de neîntrecut. Belgia își ia partea leului, cîștigînd turneul de fotbal. Apare și un sport nou pe afișul olimpiadei : halterele. Dar se vede că giganții de pe vremea aceea nu prea cunoșteau secretele acestui sport, fiindcă azi nici un „cocoș" n-ar fi mulțumit cu rezultatul obținut atunci de cîștigătorul la categoria grea — 270 kg. — al italianului Bottino, la trei stiluri.

Multe comentarii la meciul de rugbi S.U.A.—Franța, organizat în condiții destul de amuzante. Din cauza unei interpretări greșite a cuvîntului fotbal, americanii au deplasat o echipă de fotbal american (joc asemănător cu rugbiul), dar de loc cu fotbalul). Și fiindcă oamenii tot erau acolo, trebuiau să joace ceva și au propus francezilor să aducă o echipă de la Paris, pentru a-i da replica la rugbi XV. Neobișnuită cu „placaje" atît de tari, Franța a fost învinsă cu 8—0 de o formație cu noțiuni rudimentare în sportul cu balonul oval. Dar cu rugbiul, care a prilejuit și prima participare a sportivilor romîni la Jocuri, ne vom mai întîlni și într-un viitor capitol din albumul nostru olimpic.

I. GOGA

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMINIA LIBERA
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17 60 10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17 60 10 interior 14 00

MODA

Par „plinuțe" manechinele noastre? NU! Și de ce nu? Fiindcă poartă aceste rochii subțiri din materiale în dungi la care, prin croială, s-au speculat la maximum foloasele ce se pot trage prin alegerea modelului cel mai potrivit.

Desene de Tanți PFENNINGS

Știați că...

...ochelarii nu se aburesc dacă sticlele le frecăm cu săpun și apoi la ștergem cu o cîrpă moale, curată?

...în cazul cînd spuma de ouă se bate greu, este bine să adăugăm cîteva picături de lămîie, care ușurează formarea spumei?

...cu cît se spală mai des țesăturile de in devin mai albe și mai pline?

...se recomandă ca uscarea produselor (țesăturilor și tricotajelor) din fire sintetice să o facem departe de sursele de căldură (calorifere, sobe etc.) și aceste produse să nu le supunem acțiunii directe a razelor solare?

...peștele curățat poate fi menținut proaspăt, păstrîndu-l într-un loc răcoros într-o țesătură de bumbac sau in (prosop sau șervet) înmuiat în oțet?

...țesăturile în carouri au devenit din nou foarte moderne? Se poartă țesăturile pepit din bumbac și in?

...este recomandabil ca zilnic să spălăm șosetele supraelastice, fără să le călcăm însă după spălare?

...tricotajele de lînă spălate în apă prea fierbinte se pot împîsli, stricînd aspectul produsului?

...fularele din țesături de mătase tip „jaquard" se spală în neofalină, fără frecare?

Ziua de naștere a copilului

Mulți părinți obișnuiesc să sărbătorească ziua de naștere a copilului, respectiv „aniversarea" lui. Iată cîteva sfaturi pentru deplinul succes al acestei sărbătoriri.

De preferință, vor fi invitați copii de aceeași vîrstă. Copiii vor fi îmbrăcați simplu. Fiind vară, se va sta în grădină, în curte, în balcon. În acest caz, evitați pentru fetițe rochiile de relon, nylon etc. încărcate cu funde și dantele

Veți organiza jocuri pentru copii, pentru a-i ocupa. Se va alterna un joc liniștit (ghicitori, loto, cuburi) cu unul viol. Eventual, se va face o mică premiere și toți copiii vor primi cîte un mic dar.

Tratația va fi simplă; se vor evita: apa la gheață, dulciurile în cantități prea mari. Cei mici (2-4 ani) vor fi supraveghiați atunci cînd li se servește o bomboană de ciocolată pentru a nu murdări hainele.

La ora 8 seara, serbarea trebuie să ia sfîrșit. Copiii vor merge la culcare. Altfel, vor fi obosiți de atîtea emoții.

În felul acesta, sărbătorirea copilului și-a atins scopul.

ÎN CAMERA CELOR MICI

Iată o serie de lădițe detașabile ce se pot aranja în diferite feluri pentru odaia copilului.

SFATURI COSMETICE

În anotimpul rece pielea este ferită mai mult de praful și impuritățile din atmosferă decît în sezonul călduros, cînd ea vine în contact direct cu mediul înconjurător, datorită faptului că în general îmbrăcămintea este mai lejeră.

De asemenea din cauza căldurii glandele sudoripare secretă mai multă sudoare și aceasta rămînînd pe piele se descompune și poate constitui chiar un mediu propice pentru înmulțirea microbilor, mai ales acolo unde pielea face pliuri. De aceea, se impune ca aceste secreții împreună cu tot ceeace se depune pe piele în timpul zilei să fie îndepărtate cu regularitate prin spălări cu apă și săpun. În acest anotimp ne putem permite să facem zilnic dușuri cu apă la temperatura obișnuită, care activează circulația sîngelui, avînd un rol favorabil și asupra sistemului nervos.

Nu trebuie să uităm însă că dușul nu este recomandat cînd sîntem prea încălziți. Este bine ca mai întîi să ne răcorim puțin și apoi să recurgem la duș. În caz contrar riscăm să răcim.

Dacă ne fricționăm cu o mănușă aspră, pudrăm cu talc părțile care transpiră mai abundent și vaporizăm apoi apă bună de colonie, ne vom simți proaspete și bine dispuse.

Nu vom recurge la apă de colonie în cazul în care vrem ca în ziua respectivă să ne expunem la soare, deoarece pot să apară pete brune pe piele.

Practicarea dușului nu excludc baia caldă săptămînală.

Pentru a evita mirosul de transpirație este bine ca la subsuori să tundem părul sau chiar să-l radem. De asemenea se impune ca la 2—3 zile să aplicăm puțină soluție dezodorizantă ca spre ex. soluția Odorono sau Ideal, apoi vom pudra porțiunile respective cu un amestec de talc și acid boric.

În acest anotimp vom prefera lenjeria de bumbac care nu stînjenește respirația pielii și are avantajul că absoarbe transpirația.

În mod deosebit trebuie îngrijite picioarele și mîinile care transpiră din abundență în această perioadă. Nu vom insista decît asupra faptului că mîinile trebuie spălate de mai multe ori pe zi, obligatoriu înainte de masă, iar manichiura și pedichiura vor fi făcute cu regularitate.

Unele persoane se plîng de neajunsul transpirației obrazului care are desavantajul de a nu permite menținerea fardului și îi dă totodată un luciu neplăcut. În aceste cazuri este bine ca pielea să fie loționată în fiecare dimineață cu apă distilată 250 g, tinctură de benzol 10 g și alaun 3 g. O dată pe săptămînă o mască de fructe, legume, ușor astringentă este necesară pentru a menține porii închiși deoarece căldura mărește secrețiile grase.

Dacă fața se congestionează de căldură introduceți degetele în apă rece și atingeți extremitățile nasului și lobul urechilor. Acest procedeu răcorește fața.

Anca BOGDAN

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Ouă umplute cu brînză; mazăre verde cu frigănele din aluat, gogoși.

— Supă de fasole verde; crochete de carne cu cartofi înăbușiți — salată; fructe.

— Salată de conopidă cu roșii; dovlecei umpluți cu brînză de vaci; tartă cu fructe.

— Borș de zarzavat bătut cu ou; cartofi noi cu carne; fructe.

— Budincă de varză; morcovi cu smîntînă; budincă de cireșe.

— Dovlecei pane; papricaș de pui; compot de vișine.

— Ouă cu maioneză; boboc de rață pe cartofi — salată de castraveți; înghețată de smeură.

SALATĂ DE CONOPIDĂ

Se curăță conopida, se spală și se pune la fiert cu apă clocotită și sare. Nu trebuie să fie fiartă mult. După ce se răcește se rup buchețele, se pun în salatieră. Separat se taie cîteva felii de roșii, se pun de jur împrejurul conopidei. După aceia se spală o salată verde, se taie subțire ca tăieței, se aranjează împrejurul roșiilor. Facem un sos din untdelemn și oțet, sare, piper, pe care îl turnăm deasupra.

SALATĂ DE FASOLE VERDE

Se curăță fasolea verde de cozi, se spală, și dacă tecile sînt prea mari se taie de-a lungul, în două. Se pune să fiarbă în apă cu sare, iar după ce s-a muiat se lasă să se scurgă într-o sită. Se aranjează în salatieră. Deasupra se toarnă untdelemn și oțet, puțin usturoi tocat mărunt, mărar tăiat fin.

SALATĂ DE DOVLECEI

La 4 dovlecei mijlocii este nevoie de o scrumbie, 2 legături de mărar, o linguriță de muștar, oțet și untdelemn, 10 g sare. Dovleceii curățiți și fierți se taie felii subțiri, la care se adaugă scrumbia desărată, tăiată felii și mărarul tocat. Se face un sos din oțet, untdelemn, muștar, sare și se toarnă deasupra.

SALATĂ ȚĂRĂNEASCĂ

Fasole verde păstăi, morcovi noi, cartofi noi. Se fierbe fiecare deosebit în apă cu sare. Cînd s-au răcit toate se taie felii, se așează în salatieră, se pune puțină ceapă tocată mărunt, 2—3 fire de usturoi, tăiate și ele mărunt, mărar tocat, sare, piper, oțet și untdelemn.

SALATĂ DE CIUPERCI

Se curăță ciupercile, se spală, se toacă ori se taie felii subțiri, se fierb în apă cu sare și 1—2 linguri de oțet. Se scurg, se lasă să se răcească. Se toarnă peste ele un sos făcut din untdelemn și oțet, sare, piper, puțină ceapă verde și mărar tocat mărunt.

ISTEȚUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

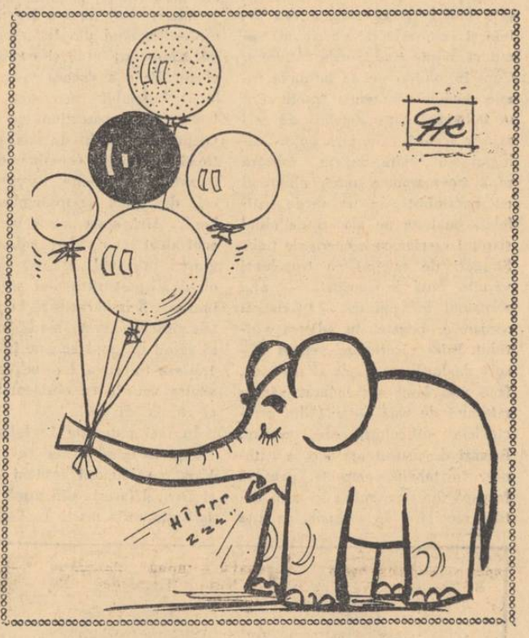

MIAU!

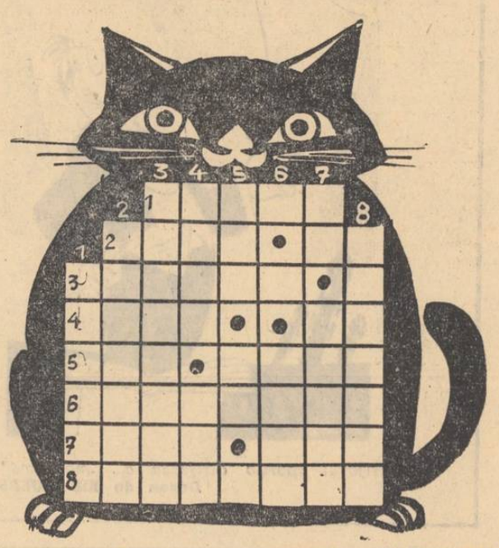

ORIZONTAL: 1) Un dușman neîmpăcat al pisicii. 2) Pisică — Este mereu în frunte. 3) Tema jocului. 4) Materie primă pentru mobilă — Pronume posesiv. 5) Da, pe franțuzește! — El schimbă macazul. 6) Au profesiune tehnică superioară (fem). 7) Miorită — Merge înapoi. 8) Cei ce învață în învățămîntul superior.

VERTICAL: 1) Se spune despre un timp umed. 2) Vorba pisicii. 3) Grădină frumoasă în București. 4) Pîndesc! — Pui de capră. 5) Nu vorbesc — Unitate de timp. 6) Trec prin ciur. 7) Notă muzicală — Gust. 8) Hrana preferată a pisicii.

C. GHEORGHE

Indicațiile și contraindicațiile curei pe litoral

Litoralul nostru oferă astăzi, mai mult ca oricînd, condiții excelente pentru efectuarea curei heliomarine. Nu este deci de mirare că Eforie nord și Eforie sud, Mangalia, Techirghiol și celelalte stațiuni de pe litoral atrag un număr atît de mare de vizitatori sănătoși și suferinzi.

Atmosfera litoralului fiind încărcată cu apreciabile cantități de electricitate negativă și aerosoli naturali de sulf, clorură de sodiu și alte substanțe folositoare, contribuie la calmarea durerilor de natură reumatică și la liniștirea sistemului nervos, la stimularea secrețiilor glandelor endocrine, la intensificarea schimburilor nutritive din țesuturi.

Cei veniți pe litoral pentru odihnă sau tratament — atunci cînd au indicații pentru un astfel de climat — își recapătă repede buna dispoziție, se simt înviorați.

Razele soarelui sînt aici mai bogate în radiații ultraviolete, datorită aerului purificat cît și puterii de reflectare a suprafeței apei marine și a nisipului plajei.

Băile în mare completează acțiunea celorlalți factori naturali de cură ai litoralului. Oamenii sănătoși se întorc de pe litoral cu forțele sporite, cu o mai mare capacitate de muncă.

Pentru suferinzi, stațiunile de pe litoral oferă o gamă variată de posibilități terapeutice. Beneficiază de tratament stările de limfatism, sechelele de rahitism, tulburările circulatorii după consolidarea fracturilor, diferite forme de reumatism (artrite, spondilite, spondiloze), mialgii, lombosciatice, tuberculoza extrapulmonară (ganglionară, osoasă, peritonială etc.), unele afecțiuni ale pielii (eczeme uscate, psoriazis, acnee), osteomielite nesupurate, unele stări de anemie, hipotiroida, unele forme de astenie nervoasă cu manifestări depresive etc.

Nu toți suferinzii însă care prezintă astfel de afecțiuni pot suporta cura pe litoral. Climatul de stepă al litoralului, cu atmosfera sa supraîncărcată de aerosoli minerali excitanți nu prieste suferinzilor de hipertensiune arterială sau angină pectorală, bolnavilor cu leziuni evolutive de tuberculoză pulmonară, marilor debilitați și surmenați, celor cu sistemul nervos supraexcitat, hipertiroidienilor. De aceia, cînd cineva suferă de o boală care are indicații majore pentru tratament pe litoral, dar prezintă concomitent și o afecțiune supraadăugată care contraindică prezența în acest climat, cura heliomarină nu poate fi recomandată suferindului respectiv. Astfel de persoane vor putea să beneficieze de cură balneo-climaterică în alte localități cu factori naturali de tratament care convin întregului lor complex de afecțiuni.

Gravidele cu sarcini normale pot face cură helioterapeutică pînă în ultima lună a sarcinii. Băile în mare sînt însă contraindicate începînd din luna a 5-a Gravidelor cu tendință la avort spontan, le este total interzis orice fel de tratament pe litoral.

Cît privește copiii, e preferabil ca cei sănătoși să fie expuși la soare pe plaja litoralului începînd numai de la vîrsta de doi ani. Băile în mare vor putea fi folosite de copii după împlinirea vîrstei de trei ani. Copiii suferinzi de reumatism, sechele de rahitism sau alte boli indicate pentru cura pe litoral vor beneficia de tratament heliomarin numai atunci cînd medicul recomandă asemenea tratamente.

Dr. I. LEONESCU

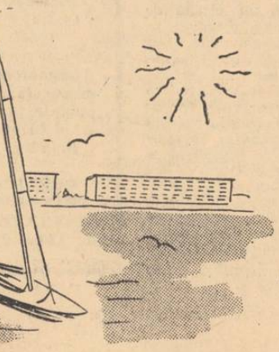

ÎNGRIJIREA OCHILOR

Îngrijirea ochilor începe imediat după naștere, prin aplicarea obligatorie a metodei Crédé: introducerea în fiecare ochi a unei picături de soluție de nitrat de argint 1%. Prin această simplă manoperă, noul născut este ferit de gonoblenoragie oculară. În trecut, majoritatea cazurilor de orbire la copii s-au datorat acestei boli, care azi poate fi considerată ca dispărută.

Dacă observăm la privirea copilului ceva neobișnuit trebuie să-l prezentăm neîntîrziat medicului oftalmolog.

Copiii ai căror părinți suferă, de exemplu, de miopie de grad mare (peste 10—15 dioptrii), trebuie cît mai devreme controlați. În aceste cazuri, anumite măsuri de igienă oculară, luate încă înaintea începerii școlarității, pot fi foarte utile.

La intrarea în școală fiecare copil este examinat din punct de vedere ocular și primește, dacă este necesar, ochelari corectori, pe care trebuie să-i poarte cu sfințenie. Deoarece defectele (viciile de refracții) — se modifică o dată cu creșterea copilului, ochelarii se verifică la intervale indicate de medic.

Atît în clasă, cît și acasă, trebuie asigurate condiții bune de vedere: bănci potrivite, lumină care să nu bată în ochi etc.

Dacă observăm că copilul are la citit o poziție anormală sau se plînge că nu vede bine la tablă, el trebuie reexaminat ocular, fiindcă anumite vicii de refracție apar chiar în timpul școlarității („miopia școlară").

Foarte important este examenul ocular la alegerea profesiunii. Este limpede că acela care nu are vederea perfectă nu poate să conducă un avion sau o locomotivă. (La aceste profesiuni se cere și un simț perfect al distingerii culorilor). Îndrumarea corectă a tinerilor, din acest punct de vedere, constituie o măsură de bază pentru îngrijirea ochilor. În diferite cazuri de scădere a vederii, ochelarii corectori prescriși de medic sînt de un ajutor de neprețuit și la locul de muncă. Protejarea ochilor în industrie constituie un capitol special în igiena muncii și trebuie să fie tratată aparte.

La vîrsta de aproximativ 45—48 ani, puterea de acomodare a ochiului pentru vederea de aproape începe să scadă. Este vorba de fenomenul numit presbiopie (presbio = bătrîn). Cei cu miopie pînă la cca 4 dioptrii sînt excepțați: ei văd încă bine de aproape, dacă și scot ochelarii de miop. Ceilalți, cu vederea normală, vor purta ochelari de corectare, presbiopie, ochelari cu lentile convexe. La cei cu hipermetropie, presbiopia poate apare mai devreme de 45 de ani. Ochelarii prescriși pentru presbiopie trebuie schimbați la 2—3 ani, deoarece puterea de acomodare a ochiului scade treptat, cu vîrsta.

Cei care suferă de arterioscleroză cu sau fără tensiune arterială, de diabet, cei bolnavi de rinichi, trebuie să se prezinte în mod periodic la oculist pentru cercetarea fundului de ochi. De asemenea, în toate acele cazuri unde examenul ocular este recomandat de medicul internist sau neurolog.

Dr. Francisc SAVU

RIK. AUERBACH

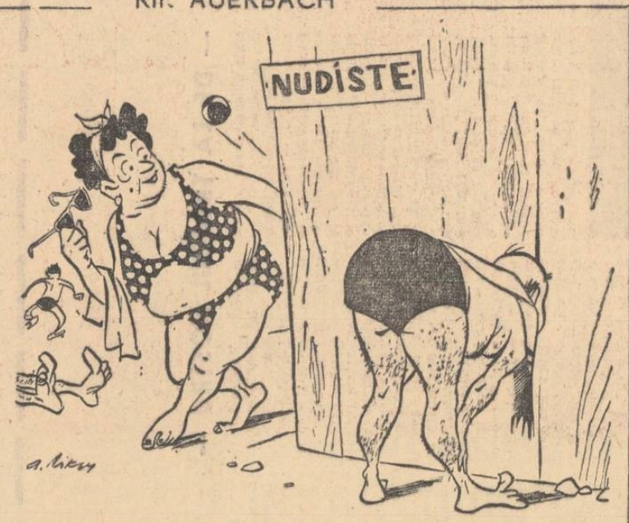

— Puișor ! Nu mă mai căuta degeaba, eu sînt aici !

V. TIMOC

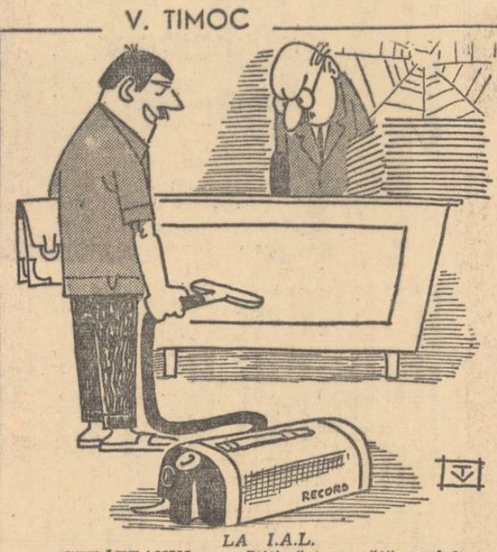

LA I.A.L.
CETĂȚEANUL : — Știți, ăsta curăță praful de pe... cereri !

FRED GHENĂDESCU

TURIȘTII
— Aici puteți face cunoștință cu frumusețile specifice acestei regiuni...
— Fă prezentările !

GH. CHIRIAC

— Din ce cauză zilele sînt mai lungi vara ?
— Din cauza căldurii. Căldura dilată orele !...

Cu poantă...

Călătorul se adresează vecinului său din compartiment :
— Spuneți-mi, vă rog, fumatul e permis ?
— Nu.
— Bine, dar văd atîtea chiștoace.
— Sînt lăsate de cei care n-au întrebat.

★

— Mă doare genunchiul, să știi c-o să plouă, spune bunica.
— Nu, bunicuțo, mai bine ia doctoria N-o să te mai doară și nici n-o să plouă, o sfătuiește nepotul.

★

Doi prieteni s-au înțeles să meargă împreună la teatru. Unul dintre ei a venit primul și se miră văzînd pe locul alăturat un mic spectator, băiatul prietenului său.
— Cum ai nimerit aici ?
— Cu biletul lui tăticu.
— Dar tăticu unde-i ?
— E acasă, își caută biletul, răspunse puștiul.

★

SOȚUL : — Ce proaste sînt bricele astea ! E nou nouț și nu rade barba.
SOȚIA : — Nu-i adevărat, briciul e bun, tu ești nervos. Chiar ieri am curățat cu el cartofi și morcovi și a mers minunat.

★

— Jean, ai auzit ? Vecinul nostru s-a căsătorit. Nevasta lui știe șapte limbi.
— Vai de capul lui, dar cum o să poată trăi cu ea ? A mea vorbește o singură limbă și nu prididesc s-o ascult.

★

Dispărîndu-i soția, un cetățean din Roma se prezintă la poliție. Acolo i se cere să facă o descriere amănunțită a consoartei.
— Bine, însă vă rog să-mi promiteți că nimic din ce scriu nu va ajunge în mîinile ei.

★

SOȚIA : — De îndată ce termin cu gătitul dau de mîncare la copii, îi culc, îți calc o cămașă și mergem la cinema.
SOȚUL : — Înțeleg, dar cînd ai să te mai duci să iei bilete ?

★

— După ce am fost operată de apendicită, am slăbit 15 kilograme.
— Nu mai spune ! Niciodată n-aș fi crezut că apendicele cîntărește atîta.

★

Un grup de turiști în vizită la un muzeu. Ghidul dă explicații, după care încheie cu invitația de a i se pune întrebări.
— Aș avea eu o întrebare, dacă se poate — spune o vizitatoare, după cît se pare o bună gospodină. Ce ceară folosiți pentru parchet ?

Filatelia la Olimpiadă

Pentru filateliști, Olimpiada din acest an prezintă o importanță deosebită față de toate cele precedente : Comitetul internațional olimpic a admis, pentru prima dată, ca filatelia cu subiect sportiv să figureze oficial printre manifestările artistice din cadrul Jocurilor. Drept urmare, paralel cu pregătirile sportive ale concurenților și cu cele organizatorice ale tehnicienilor, o activitate febrilă a cuprins de mult și pe filateliști, pe machetatorii de mărci poștale și, mai ales, organele poștale din numeroase țări, în frunte, bineînțeles, cu cele din Japonia.

Nu e săptămînă în care undeva în lume, să nu apară o nouă emisiune dedicată Olimpiadei de la Tokio.

Dar, înainte de a aminti despre aceste emisiuni, să vorbim de ultimele (așa o fi oare ?) ecouri ale Olimpiadei de iarnă de la Innsbruck.

După seria de 5 mărci policrome, dantelate și nedantelate, dedicate de U.R.S.S. Olimpiadei de la Innsbruck, aceeași țară, spre a evoca succesele obținute, a emis o nouă serie : „Sportivi sovietici victorioși la Olimpiada de iarnă". Seria este formată din cele 5 valori amintite mai sus, cu un supratipar corespunzător; în plus, două noi valori, de 3 și de 16 kopeici, prima reprezentînd un jucător de hochei, a doua enumerînd medaliile olimpice cucerite de U.R.S.S. la Innsbruck.

R. P. Mongolă a emis o coliță de 4 tug. iar Panama, patru mărci uzuale pentru poșta aeriană, reprezentînd diferite discipline sportive de iarnă. Pentru a îmbogăți emisiunea, Panama a completat-o cu o coliță (dantelată și nedantelată), cuprinzînd valorile de 21 și 31 b pentru poșta aeriană. Și R.P. Ungară a emis o coliță (de 10 forinți) reprezentînd un schior într-un peisaj alpin ; colița a apărut și dantelată și (în tiraj redus) nedantelată.

Pentru a încheia ultimele știri despre Olimpiada de la Innsbruck, să mai amintim că flacăra olimpică de iarnă a fost transportată din Grecia la Viena cu un avion austriac. Cu aceiași cursă au fost transportate 10 000 de plicuri obliterate cu ștampila

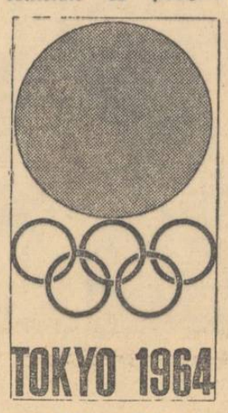

specială. Plicurile, vîndute apoi cu cîte 115 șilingi, și-au adus aportul lor la fondurile Olimpiadei.

★

Dintre emisiunile dedicate Olimpiadei de la Tokio menționăm o marcă de 0,50 F apărută în iulie, în Franța și trei mărci (10, 25 și 75 m) din Cipru, acestea din urmă reprezentînd diferite sculpturi. Republica Mali a emis la 27 iunie, patru mărci (5, 10, 15, 85 fr. iar San Marino, la 25 iunie, nu mai puțin de 12 valori (10 pentru poșta uzuală și două pentru poșta aeriană).

Paraguai a emis 4 valori pentru poșta uzuală și pentru poșta aeriană.

Deși nu participă la nici una din competițiile prevăzute pentru Olimpiada de la Tokio, micuțul stat european din Alpi, San Marino, va fi prezent în albumul filateliștilor olimpici cu o marcă de 50 c, emisă încă la 15 aprilie ; marca reprezintă drapelul statului, ca și cel al Japoniei, avînd între ele inelele olimpice.

Și multe alte țări (între care la loc de cinste și țara noastră), se pregătesc să întîmpine cu emisiuni poștale interesante și frumoase, Olimpiada de la Tokio.

Dar cele mai bogate daruri de acest fel ni le aduce, cum e și firesc, țara gazdă a Olimpiadei, Japonia. Astfel, după emisiunile de popularizare și întîmpinare a Olimpiadei, apărute încă anul trecut, Japonia va pune în circulație, la deschiderea Jocurilor, o nouă serie alcătuită din 5 valori și o coliță. Prima valoare, de 5 yeni, va apare la începutul lunii septembrie, cînd va porni ștafeta cu flacăra olimpică, celelalte valori vor fi puse în circulație la 10 octombrie, cînd încep Jocurile.

— Care ? Care ? vor striga femeile în cor.

Încet, încet, ce atîta grabă ? Lucrurile vor fi lămurite cît se poate de bine și nimic nu va rămîne ne pus la punct. Vinovații își vor primi și ei ceea ce merită.

Vom începe prin expunerea unui caz foarte interesant. Un oarecare N. a aflat „printr-un denunțător" că domnișoara Katerina Cieslac a transformat „cu dezinvoltură" (așa scria în procesul verbal), pe 1900 — anul nașterii sale, — în 1908, întinerindu-se astfel cu opt ani. Pentru acest motiv, numai, au făcut-o să suporte răspunderea penală și au dus-o sub escortă de la Raszyn pînă la Varșovia.

Nu asta mă privește însă pe mine : ce e drept, folosesc orice prilej pentru a deplînge o femeie jignită. Cine o să ia apărarea femeilor dacă nu eu ? Pentru ce — întreb eu, — pentru ce să întrebăm — fără încetare, mereu, obsedați parcă și cu o voluptate feroce — femeia, asupra vîrstei sale ? Pentru ce să lovim de-a dreptul în inimă tinerețea sa eternă și înfloritoare ?

Sînt de acord : trebuie să se cunoască vîrsta bărbatului, ca să se știe cînd trebuie trimis la arme și cînd trebuie lăsat la vatră. Vîrsta femeii însă, trebuie cunoscută doar în cîteva infame cazuri. De exemplu, cînd se mărită.

Se întîmplă însă ca o femeie să-și piardă umbrela.

Trebuie să recunoașteți că e un eveniment care nu trebuie să răvășească lumea. Totuși, la biroul de obiecte pierdute, e întrebată :
— Numele și pronumele ?...
— Numele părinților dumneavoastră ?...
— Domiciliul ?

Întrebări ușoare, la care femeia răspunde dintr-o dată, cu toate că încă nu se cunoaște nici un caz în care pronumele mamei să-ți fi ajutat cu ceva la găsirea unei umbrele. Dar în cele din urmă, femeia e întrebată :
— Data nașterii ?...

Poftim ! Pentru o umbrelă veche și ruptă... Cu ce-o fi ajutînd asta ? Ceea ce ar trebui să se întrebe este vîrsta umbrelei, nu a doamnei. Căci doamna, dacă ține la secretul ei, va renunța la umbrelă. Și va ieși indignată și reîntinerită cu zece ani, căci mînia îi înroșește obrajii.

Una ca asta nu poate totuși suporta. Ceea ce e mai rău pentru biata femeie este că e citată la tribunal în calitate de martor și, înainte de orice, este pusă să-și amintească de datele personale. Of, of, parcă o femeie va face o depoziție mai bună dacă va avea cu zece ani în plus sau, dacă va fi mai tînără o să fie un martor prost !... Neavînd încotro, femeia răspunde foarte repede.

— Am... zeci de ani !.

— Cît ? Cît? Vorbiți limpede vă rog !

Nimic n-o supără mai mult pe femeie decît faptul că i se smulge din suflet acest secret.

Dacă e chiar o doamnă care a dansat poloneza cu Kosciuszko, fă-te că nu știi. Trebuie să ne mîndrim cu bunul gust al doamnei și să fim de acord, în limitele aparențelor cu toate afirmațiile ei. Cîțiva ani, în plus sau în minus, sînt un fleac.

Ar putea să pară că, vorba ceea, dacă femeia caută să se întinerească, o face dintr-o mîndrie vulgară. Există desigur și asemenea aspecte, dar există încă șaptezeci și șapte de raționamente care dau lucrurilor o înfățișare cît se poate de serioasă. Unul dintre ele — și nicidecum cel mai rău —

MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN"

NEDREPTATEA CE SE FACE FEMEILOR

de KORNEL MAKUSZYNSKI

(fragmente)

este că reaua voință a bărbaților îi face pe aceștia să nu creadă nici cum adevărul. Dacă o femeie, prin imprudență, își dă pe față vîrsta pe care o are, ea tot nu e crezută și i se dau întotdeauna cîțiva ani în plus. E un joc de societate, o manie.

Să se stringă cîțiva mintoși la o cafea, și, în aceiași timp să intre o actriță celebră. Iat-o, frumoasă ca o orhidee și cu primăvara în ochi... E frumoasă și tînără. Și, deodată unul dintre mintoși zice :

— Uite-o pe una care se ține. Nu e departe de cincizeci de ani, dar se uită la noi ca o fată mare.

— Nu e departe de cincizeci ! intervine al doilea mintos. Cred că are peste cincizeci și cinci. Stai să socotesc... Cînd aveam cincisprezece ani, ea juca în... Asta era în...

— Dar, domnule, nu e aia !

— Mă înveți dumneata pe mine ? Pe cuvînt de onoare că am văzut-o atunci.

O, vreau să aducem omagiile noastre femeii care combate bătrînețea, melancolia, ramolismentul și celelalte.

Această femeie știe că șuvițele de păr alb sînt cea mai frumoasă culoare a părului și n-o va ascunde de loc. Poți foarte bine, de fapt, să ai părul argintat dar o vîrstă uimitor de tînără și o inimă care cîntă în gura mare. Ce importanță are vîrsta unei femei cînd e atît de radioasă și seamănă lumina și veselia în jur și e „cu totul frumoasă". Femeia de cincizeci de ani care nu mărturisește mai mult de treizeci, nu minte, deci, căci are într-adevăr treizeci.

Trebuie să fim recunoscători din toată inima femeii moderne pentru că a îndrăznit să se ia la trîntă cu bătrînețea și s-o doboare. Bărbatul incult ca o grădină de zarzavat, ținîndu-și dinainte pîntecele gros, nu înțelege acest eroism. Dar femeia a și triumfat asupra bătrîneții, între timp, și, cine știe, poate va triumfa și asupra morții !

Eu am luat întotdeauna apărarea femeii care vrea să fie tînără. Făcînd aceasta, ea muncește cu sîrguință, pentru ea, desigur, dar tot la fel pentru tine, pentru mine, pentru noi toți.

Puneți-mă pe mine să calculez vîrsta acestei femei. O voi face, dar voi vorbi întîi de bătrînul Mathusalem, care a trăit șapte sute de ani. De veselul turc Ahmet, în vîrstă de o sută treizeci de ani, care, în ultima vreme, voia să se însoare. De minunata tinerețe a lui Ludwik Solski, care nu e prea mult de cînd s-a urcat într-un avion pentru o reprezentație la Poznan. De inima mea, care uitînd de vîrstă și cîntă și de sufletul meu, care, ca regele David, dansează ușor la vederea vinului. Vîrsta unei femei este bunul ei și n-ar trebui lezat cu nimic.

O dată, o femeie cutezătoare, pe care judecătorul o întrebase cîți ani are, a răspuns mîndră :

— Am treizeci de ani și o să am această vîrstă încă multă vreme.

Iată un răspuns delicios.

În romînește de Ion ȚÎRLEA

Sandale bărbătești din piele cu talpă microporos.

Pantofi de damă papuc cu talpă microdur.

Sandale pentru copii, cu talpă microporos.

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

FĂURITORI DE SLOVA NOUĂ...

ORIZONTAL : 1. Poet din tînăra generație, autorul culegerilor de poezii „Cîntecele pămîntului natal" și „În luna Mai". — A scris „Inimi fierbinți", „Negură", „Cartea poreclelor" și altele. 2. Regretat scriitor și poet clujan, care a scris „Ardealule, Ardealule bătrîn !" — Scriitor de origină greacă, autorul cărților : „Copiii Atenei", „Ulița piperului sălbatic", „Legenda lacului". etc — Florica Udrea. 3. Autorul cărții „Taina stolnicesei" (Sergiu). — Rîu în R.S.F.I. — Poet contemporan, autorul poeziilor „Primele iubiri". 4. Scriitor francez din sec. XVII, autorul „Aventurilor lui Gil Blas". — A scris pentru copii „Acțiunea P. 1500" și „Muzicuța cu schimbător", — iar pentru adulți „Băiat bun, dar cu lipsuri !" (Nicuță) 5. Romancier care a scris „Dunărea revărsată" și „Ultima poveste". — Dans spaniol. 6. Mihai Beniuc. — Poet dintr-o generație anterioară, a cărui operă capitală este „Cîntul vieții". — Acest (pop.) 7. „Setea" și „Străinul" sînt operele lui cele mai importante (Titus). — ...Tudoraș, autoarea lucrărilor „Meșterul drege tot" și „Radu Bradu". 8. Pronume. — Erbiu. — Trotuar special pentru așteptat tramvaiul (pl.) 9. A publicat în Editura militară „Catarge la orizont". — District danez. — Lac în Sudan. 10. Pe noi. — Autorul culegerilor de poezii „Dragoste și ură" sau „Constelația lirei". 11. A scris „Așa cum a fost", iar pentru teatru, „Zbor de noapte". — Ion Neculce. — Locul de acțiune al multor romane științifico-fantastice contemporane. 12. Prefix. — ...Pană, medic și scriitor. — Sulița lui Bacchus (mit.). 13. Rîu în U.R.S.S. — Poet contemporan, autorul culegerii de versuri „Scrisoare către anul 2000". — Abreviație latină. 14. Negație. — Academician, biograf fervent al lui Mihail Eminescu ; a scris romanul „Enigma Otiliei".

VERTICAL : 1. Capodoperă a dramaturgiei universale, reluată cu succes în anii puterii populare, pe scena Teatrului Național. — Plante sădite în pămînt (neol.) 2. Piesă vestimentară feminină. — A scris „Între Marea Albă și Marea Neagră", și „Cîntare cetății lui Bucur" (Radu). 3. Bani mulți (fam.) — Diminutiv feminin. — A scris „E chipul tău" și „Ciopîrtilă" (Tiberiu). 4. Radu Constantin. — Autor care a scris „Rătăcirile lui Solomon". „A șaptea bucurie" iar în dramaturgie „Nuntă la castel" (Andrasz). — Opace. 5. Maestrul prozei romînești, autorul „Baltagului", „Neamului Șoimăreștilor", „Fraților Jderi", și mai ales al epopeii țărănimii muncitoare — „Mitrea Cocor". 6. Regretatul poet care a scris „Odă pămîntului meu". — Geamantan rural ! 7. Tînăr dramaturg, autorul piesei „Feresstre deschise". — Eretic din sec. V e.n. (fem.) 8. Rîu în U.R.S.S. — Idol saxon. 9. Prepoziție latină. — Rîu în U.R.S.S. — Compozitor german. — Oraș în Cead. 10. Măsură de lungime marină. — Geniu aerian în mitologia scandinavă. — Produce opere literare. — O picătură din eternitate. 11. Regretată poetă contemporană, decedată în plină tinerețe. — Grecocatolic în Ardeal, în jurul anului 1700 (dial.) 12. Poet contemporan, autorul culegerii de versuri „Vis planetar". — „Marele Arghezi" în poezia romînă. 13. Propagandă vizuală (pl.) — Compozitor spaniol. — „Arta" lui Iosefini ! 14. Romancier, autorul romanului „În portul de pescari" (Ion). — Autorul culegerii de versuri „Ochii Danielei" (Toma George).

Athena RĂDULESCU

Cuvinte mai rare : AMT — TIRS — TUA — AUC — CNA — TNA — ETT — ATI — NIN

CU LEGATURA...

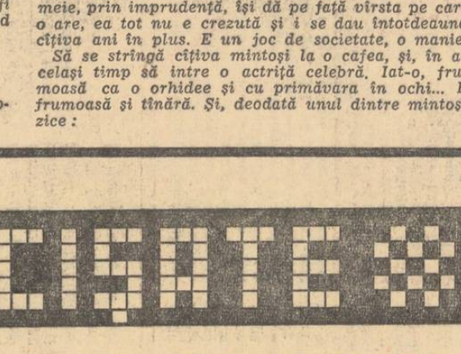

ORIZONTAL : 1) Bate în poartă... 2) ...și în pămînt, cu ambele picioare... — ...pentru că se pricepe bine... 3) ...la satiră și mai ales la umor (pl.) — O vizită scurtă... 4) ...la o grădină de vară. — Prins de babe la gard. 5) Adăpost provizoriu... — ...pentru a căuta... 6) ...un lucru prețios (fem. fig.) — Bun ca poet, — nu tot așa și ca iscălitură... (?!) — ...are (!)... 7) ...un os lung și gros la picior. — Lecuiește (!)... 8) ...dacă deschide gura la stomatologie (!) — Mezinul Iulianei Pleșoaia din „Cordovanii" lui Ion Lăncrănjan. 9) Te învață ce trebuie (pl.) — Tras lîngă panou... 10) ...doarme de-a-npicioarele... după care dă biz cu fugiții. — Aceea... 11) ...se pune la o parte... — ...pentru mai tîrziu... 12) ...drept corectiv în temperaturile ridicate (pl.).

VERTICAL : 1) E strîns bine în curele... — ...și îmbunătățește „circulația". 2) A cucerit „cea mai mare înălțime"... — ...luată cu asalt. 3) Bun de gură (pl.)... — ...în misiune (od.)... 4) ...este plin de generozitate... — ...și asmute ciinii ! 5) Nu e curcă, dar se-ncurcă ! — Personaj legendar (bibl.) 6. Nicu Marinescu... — ...prezintă aspecte variate din toată lumea... — ...și pe un fruntaș în ornitologie ! 7) O zi cu care nu te vei mai întîlni nici-odată... — ...întrucît „ce ți-e scris, în frunte ți-e pus !" 8) Literă arabă... — ...apreciată pentru multiplele sale cunoștințe... — ...printre care și acest personaj mitologic. 9) E folositoare în toate împrejurările... — ...indispensabilă în ascendența fiecăruia (masc.)... 10) ...și indescifrabilă, la propriu și la figurat, pentru marele public ! — Toaletă... 11) ...ce te face să încremenești... — ...ca o stană de piatră.

Ion BERBECEANU

ION DUMITRESCU — Ploiești. — **Pățania șoricelului care s-a îmbătat poate stîrni doar hazul copiilor, nefiind urmată de învățătura ce se cuvine. Iată pentru ce nu o veți putea citi în rubrica celor mici.**

ȘTEFANIA NISCOVEANU — Monteoru (Buzău). — **Dacă vom avea date suficiente despre artistul care a jucat în filmul „Moara diavolului", vom publica un portret al lui, cu obișnuita prezentare.**

F. DRAGOMIRESCU — Giurgiu. — **Precum ați văzut, materiale de felul celor trimise de dv. nu am mai publicat.**

ADAM NICOLAE — Mediaș. — **Ceea ce ne scrieți dv. este interesant. Despre acest original artist plastic ne vom interesa și dacă va fi cazul, vom scrie.**

FLORENTIN STÎNĂ — Huși. — **În privința continuării studiilor vă puteți orienta citind broșura editată de Ministerul Învățămîntului relativ la admiterea în învățămîntul superior. O găsiți la librărie.**

IOAN CASAPU — Timișoara. — **Citind despre**

IONEL CIOBOTARU — Vaslui. — **Publicația de care vă interesați nu mai apare.**

ION MICUȚ — Curtea de Argeș. — **Vă mulțumim pentru însemnările privind regiunea Izvoarele Argeșului. Din păcate materialul nu face decît o descriere pur geografică a împrejurimilor ceea ce îi dă o notă de monotonie. Despre hidrocentrala de pe Argeș am mai scris, nu de multă vreme. Poate puteți să scrieți altceva care să intereseze o masă mai mare de cititori.**

ȘTEFANIA PROTOPOPESCU — Slatina. — **Vă mulțumim pentru caldele cuvinte ce ni le-ați adresat în numele dv. și al cercului de prieteni ce citesc revista noastră. Vă dorim succes la examenele ce vă pregătiți să le dați și să auzim că ați reușit a vă număra printre cei admiși.**

ION MAXIM — Cluj. — **Ne pare rău. Despre Poiana Narciselor am scris și în general s-a scris mult. Căutați un subiect mai original.**

memoria unui copil din S.U.A. ne scrieți lucruri interesante despre nepoțelul dv., lucruri pe care le împărtășim cititorilor noștri, sub rezerva că uneori chiar și bunicii, nu numai mamele, pot fi subiectivi. Iată ce calități are micul Căsapu Octavian : La vîrsta de un an și zece luni știa 7 litere. La doi ani și jumătate a învățat să numere, fără greșeli, pînă la 100, de asemenea și alfabetul. La 5 ani scria orice număr, chiar din ordinul milioanelor. La 6 ani și 5 luni se putea lua la întrecere, în ceea ce privește cunoștințele geografice, știa să caute în mersul trenurilor, să calculeze distanțele.

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40.240

Melodii, ritmuri și bună dispoziție - sub cerul Mamaiei

— DE LA TRIMISUL NOSTRU —

Cînd, la începutul acestei săptămîni, avionul nostru ateriza în apropiere de Mamaia, chiar la aeroport ne-au ieșit în întîmpinare afișele multicolore care ne anunțeau vestea, salutul și bineînțeles, invitația. Putem de altfel, să sosim aici cu trenul ori cu automobilul. Aceleași afișe ajung și la marea și înaltul cerului în zilele senine, ne spuseau la festivalul muzicii ușoare românești.

Dar, apropo, în avion l-am întîlnit pe Mircea Crișan care tocmai pregătea prezentarea umoristică a concertelor.

— De ce nu ați venit anul acesta cu automobilul la Mamaia ? l-am întrebat întrucîtva mirat că nu folosește obișnuitul său mijloc de locomoție.

— Am experiența trecutului festival — ne-a răspuns — cînd afluența de prieteni a fost tot atît de mare ca și dorința lor să ajungă cît mai urgent la concerte. Întrucît troleibuzele și litoretele circulă cu regularitate exemplară, sînt hotărît de astă dată să le ofer o pildă de urmat.

Și, să cufundat din nou în meditații, fapt care m-a făcut să cred că discuția noastră nu fusese decît... o repetiție. Cele febrile urmau să populeze nopțile festivalului, fapt pentru care cred că prefera încă de atunci titlul odihnitor al melodiei „Framoasă-i vara" de Temistocle Popa.

★

Întrucît festivalul se va încheia mîine cînd vom ști premiile și premianții (astăzi juriul parcurge opiniile auditorilor, notate pe sute de fișe introduse în urne seară de seară) nu este cazul, să rostim cuvîntul emoție. Pentru că, deși ea plutește în aer, concurenții încearcă cu viteze matură să o braveze — fiecare în felul său Eugen Mirea, de pildă, arborează o mină preocupată și evită întrebările ziariștilor despre cele patru cîntece cărora le-a scris versurile : „Ca-n prima zi" și „E miraculos", pe muzică de Elly Roman, „Sună clopotele vieții" și „Marea Neagră e albastră", ambele de Temistocle Popa. Dat fiind însă că ultimul cîntec are un text care vizează direct „premiul litoralului" nu a putut refuza o întrebare cu specific local.

— De ce credeți că festivalul de muzică ușoară are loc la Mamaia ?

— Pentru că festivalul rimează cu... litoralul. Este simplu, nu ?

A trebuit să recunosc, odată în plus, că nu voi ajunge niciodată poet.

★

Maestrul Gheorghe Dendrino a acordat cîteva interviuri presei despre actuala ediție a festivalului, înainte de începerea lui. De marți seara, ca, întreg juriul care îl prezidează, a devenit explicabil de circumspect, căci forul supremo care va decerna cele 6 premii este hotărît să păstreze o strictă obiectivitate, fapt înțeles și întrutotul apreciat de public. Totuși, ziariștii...

— Ce anume vă place la acest festival, l-am întrebat într-o pauză cînd s-a ridicat grav de la masa juriului.

— Aritmetica lui.

— ?!?

— Cele 24 de lucrări intrate în etapa finală a concursului au fost selecționate dintr-un număr total de 300. Ceea ce spune destul. Restul... pe duminică seara.

E lesne de înțeles dorința cititorului că din întîmplările de față să afle tot ceea ce se petrece interesant la festival. Cînd este vorba însă de muzică ușoară ea trebuie însă și... ascultată.

Să luăm un exemplu concludent.

Marea emoție prin care au trecut concurenții, compozitorii, poeții, interpreții — în ziua deschiderii festivalului — a fost aceea de a nu cunoaște încă felul cum va reacționa publicul și. îndeosebi, tinerii aflați în sala teatrului „Mamaia", la numărul mare de melodii deosebit de frumoase, dar lente.

Nu mică și plăcută a fost constatarea că încă de la primele melodii, publicul aflat într-o însuflețită (chiar fierbinte, am putea scrie, dacă nu am fi în plin sezon estival) înțelegere în elaborarea promptă a opiniilor, a bisat piese pe care Doina Badea, emoționată de succesul obținut numai cu astfel de melodii, le alinta în pauză denumindu-le „melodii de suflet".

...De unde se vede că succesul compozitorilor depinde și de suflet nu numai de ritmuri.

Surpriza festivalului ? Multe și ca orice surprize, neașteptate. În primul rînd, aceea de a nu putea găsi „un bilet în plus". Dar cu toate acestea, nu rămîne nici un meloman pe dinafară. Dacă vrei cumperi discul pus în vînzare la standuri — chiar din prima seară. Dacă te afli într-un restaurant sau la bar, orchestrele litoralului îți vor aduce ecoul noilor melodii.

Trei dintre interpreții Concursului : Margareta Pîslaru, Luigi Ionescu și Constantin Drăghici

— Astă seară solista noastră va prezinta melodiile care se cîntă în acest moment, în prima audiție, pe scena festivalului — anunță șefii orchestrelor care, ca și soliștii, au învățat din vreme partiturile.

Iar dacă, în sfîrșit, doresti să admiri — ascultînd muzică — acel „evantai de frumuseți" despre care aminteca compozitorul Gherase Dendrino în cuvîntul de deschidere, poți sta netulburat în liniștea serii, pe o bancă în preajma teatrului. Ecoul melodiilor umple darnic văzduhul senin al verii

Poate nu-i încă o tradiție, dar este un succes real. Anul trecut, festivalul a lansat pe țîrnăvul compozitor Florin Bogardo și doi interpreți : Doina Badea și Aurelian Andreescu. Anul acesta, melodia „Da". aparținînd unui nume nou, pe firmamentul muzicii ușoare — Alexandru Mandy — a fost îndelung aplaudată și bisată chiar din seara deschiderii festivalului.

Dar interpreții ?

Nici ei nu au lipsit. Printre cei 15 soliști, două nume noi s-au impus muzical pe podiumul festivalului : Stela Popescu, interpretînd „Te-am găsit și te voi păstra" de H. Mălineanu, iar Ovidiu Teodorescu cu „Hai diri dam" de Sile Dinicu. De asemenea, tot ei au cîntat melodia „Diseară merg să dansăm" de H. Mălineanu — Ovidiu Teodorescu împreună cu Ilinca Cerbacev, iar Stela Popescu cu Aurelian Andreescu.

★

La festivalul de la Mamaia s-au făcut și redescoperiri. Compozitorul H. Mălineanu a încîntat publicul — al cărui favorit este de mulți ani — cu melodia de dragoste intitulată „Nimeni".

Dar cine a scris versurile de dragoste ? Tot H. Mălineanu.

★

Dialog între doi vilegiaturiști luni dimineață la țărmul mării — cînd oaspeții celui de-al doilea festival al muzicii ușoare românești, și totodată, al doilea în acest sezon (după Festivalul cineaștilor) vor pleca spre casă încărcați de aplauze și cu inima plină de bucuria reușitei la un mare examen :

— Te duci la festival ?

— Păi, abia s-a încheiat...

— Cel de muzică ușoară, da, urmează însă festivalul de folclor !

— Ce-ar fi să-i revedem acolo pe concurenții primelor două festivaluri ascultîndu-l pe genialul compozitor și poet care va rămîne întotdeauna anonim ?

Eugen ATANASIU

P. S. — Dialogurile nu ar fi existat în reportajul de față dacă la festival muzica ușoară nu ar fi colaborat atît de strîns cu buna dispoziție. Numai aceasta l-a făcut pe autorul rîndurilor de față să creadă, că, îndeosebi ele au avut loc.

Spectatorii își dau avizul...

SELECȚIUNI DINTR-O MARE ÎNTRECERE ARTISTICĂ

Hunedoara, cetatea otelului, a găzduit timp de trei zile faza interregională a celei de-al VII-lea concurs al formațiilor artistice de amatori. În peisajul industrial al marelui combinat siderurgic, peste 5 000 de mesageri ai cîntului și dansului din patru regiuni ale țării — Crișana, Brașov, Banat și Hunedoara — au înfățișat prin arta lor comoara nesecată de ritmuri și frumusețî a folclorului românesc, au închinat un adevărat imn anilor bucuriei pe care i-a străbătut poporul nostru în ultimele două decenii. Iată cîteva secvențe de la această mare întrecere artistică, veritabilă trecere în revistă a celor mai bune formații de amatori din regiunile amintite :

● „BUCURIA NOASTRĂ-I MARE" — De mai multe minute, pe scena clubului „Siderurgistul" evoluează ansamblul folcloric al Casei de cultură din Ineu. Ropotele de aplauze ale sutelor de spectatori, subliniază fiecare moment al minunatului spectacol muzical - coregrafic, prezentat de cei peste o sută de membri ai ansamblului. Întreaga scenă este o simfonie de culori. Fetele poartă cămășițe roșii cu înflorituri, poale largi, cu broderii în care își dau întîlnire roșul, negrul și albastrul, șorțuri cu alesături, spăcele (bluze) înflorate pe mîneci și umeri, șearfe de mătase în tonalități viu colorate. Împreună cu ele danseazâ flăcăii. Ei poartă peste cămășile albe, brodate, veste negre bătute cu bumbi metalici. Corul, orchestra, formația de dansuri, toate unite sub bagheta dirijorului Miron Rațiu, sugerează cu vigoare în ritmurile cîntecului popular local „Ineoana", tema spectacolului „Bucuria noastră-i mare". Cum să nu te cucerească farmecul unui asemenea tablou ?

● VECINII — Șimandul și Șintana, sînt două gospodării vecine. Și într-un loc și într-altul oameni harnici și pricepuți, și într-un loc și într-altul artiști amatori neîntrecuți. Vecinii se întrec de mulți ani în muncă, dar și la cîntec și joc. La concurs, șimănzenii au prezentat spectacolul „Virsta țării, virsta mea". Cei din Șintana și-au intitulat spectacolul „Ca stupul ni-i colectiva". Și unii și alții au adus pe scenă într-un mod foarte sugestiv, momente din munca înfrățită și plină de roade bogate a colectiviștilor, au cîntat viața nouă pe care o trăiesc, au stîrnit entuziasmul întregii săli. Între cele două gospodării colective vecine întrecerea în muncă continuă, între cele două brigăzi artistice întrecerea în cîntec și dans rămîne deschisă.

● „DE-AR FI DORUL CA DORUL" — Faragotul își deapănă lin melodia. În interpretarea solistului Florian Mocanu din Nușfalău, instrumentul acesta străvechi răspîndește în jur un cînt plin de prospețime ce vorbește de jocurile pline de foc de pe văile Crasnei sau Barcăului. Te cucerește și patosul liric al melodiilor „Zi-i bade cu fluieră" și „Ride-n mine inima", cîntate de tînăra colectivistă Elena Bologa din Bîrsa. La rîndu-i, Viorica Chindea aduce într-o interpretare plină de sensibilitate rîtmurile vii ale „Jocului din Vașcău" și patosul cîntecului „De-ar fi dorul ca dorul". Soliști și soliste de pe scena concursului, interpreți neîntrecuți, autentice talente.

● UVERTURĂ SOLEMNĂ. — Dansatorii din Drăguș au ridicat o sală întreagă în picioare cu „Învîrtitele" și „Fecioarele" lor jocuri. Neîntrecuți în arta lor s-au dovedit din nou și fluierașii din Jina, ale căror instrumente populare au răspîndit din plin comoara melodiilor românești. Corul de cameră din Hunedoara, dirijat de Ioan Vașcău, a încîntat pe cei prezenți cu cîntece patriotice, închinate Partidului, patriei noastre socialiste. Corul mixt din Hărțăgani, dirijat de Ioan Ciorogariu, a prezentat un program bogat în

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VIII – Nr. 355

APARE ÎN FIECARE SÎMBĂTĂ

25 IULIE 1964

8 PAGINI – 1,50 LEI

Orașe fără arhive

BICAZ

M-am urcat în Gara de Nord într-un modern și rapid tren aerodinamic. Călătoream la Bicaz pentru a nu știu cîta oară. După o călătorie euforică, trecînd prin fața uriașelor uzine de la Săvinești și Roznov, a Pietrei cea plină de binale și macaraleturn, am coborît în gara atît de pitorească a orașului Bicaz.

Lacul artificial de la Bicaz și cadrul lui atît de pitoresc

Cu ani în urmă aci fusese o baracă de scînduri. Păruse atunci să fie una din obișnuitele clădiri provizorii ce se văd atît de frecvent pe orice șantier, dar, se știe, gara Bicaz și porțiunea de cale ferată de la Piatra la Bicaz au căpătat dreptul unei prezențe continui nu numai în orariul trenurilor, dar și în traseele turistice românești și internaționale.

Nu departe de gară, a început construcția noii școli medii din orașul Bicaz. Deocamdată, școala medie stă adăpostită în clădirea de lemn a fostei Direcții generale a hidrocentralei. Sala profesorală este fosta sală de ședințe a direcției, dar nimic nu ți se pare mai firesc decît această moștenire pe care au preluat-o cele cîteva sute de elevi ai școlii medii, viitori muncitori și tehnicieni la fabrica de ciment, viitori matrozi pe navele mării de la Bicaz sau viitori tehnicieni și ingineri la Stejar, Roznov și Pingărați.

La 13 000 de locuitori, orașul are aproape 2 000 de elevi și, în clădirea școlii medii, unde pînă în 1960 erau desfăcute pe mese hîrtiile de calc cu hărțile, planurile și schemele uriașului șantier, astăzi se poate auzi glasul profesorului de geografie vorbind poate chiar despre Bicaz, despre istoria atît de recentă și vie a propriului lor oraș. Acesta este într-un fel ecoul direct al marelui șantier hidroenergetic. Ivirea orașului n-ar fi fost posibilă și verosimilă, ea n-ar fi avut nici o rațiune, fără construirea hidrocentralei, fără apariția lacului de acumulare și fără construirea fabricii de ciment.

Este doar un simplu eufemism afirmația că acest oraș tînăr și celelalte care-i sînt egale în vîrstă n-au arhive în înțelesul de longevitate epică și istorică. Arhiva lui de o fabuloasă valoare documentară pentru istorie, dar și pentru scriitor, e constituită de epica anilor în care s-au construit fabrica de ciment, barajul, tunelu, uzina de la Stejar și clădirile orașului, de la casa familiară în care a intrat țăranul strămutat din zona lacului și pînă la superba clădire a hotelului-restaurant „Ceahlăul", de la noua clădire a Poștei și Telefoanelor pînă la complexul comercial cu vitrinele inundate de lumină ca pe Calea Victoriei. Nu e nevoie să intrați la Sfatul popular al orașului Bicaz, pentru că și acolo arhivele orașului pot fi luate sub un singur braț, dar intrați neapărat alături, în clădirea muzeului orășe-

Petru VINTILĂ

(Continuare în pag. a 3-a)

La pas prin București

ȘTRANDURI

Vrînd parcă să-și sublinieze inconsecvența... consecventă în ultimii ani, vremea ne-a jucat o mulțime de șotii. Joi, exclamai iritat: „ce frig, frate, parcă-i noiembrie!", pentru ca vineri să retractezi tot printr-un „uf, ce caniculă, 30 de grade, ce ne facem?" Dar, cunoscîndu-și orașul și... antidoturile, bucureșteanul are soluția dinainte pregătită: „Mergem la șrand!"

Și această distracție estivală cîștigă cu fiecare zi de caniculă din ce în ce mai mulți suporteri în meciul cu vechile ocupații extraprofesionale: cinematograful, șueta la un pahar de vin sau vizitele de prieteni. Aerul, soarele, apa o dată ieșite învingătoare, bucureșteanul își îndeasă în tolbă „echipamentul" și, cu gîndul la cîteva ore de înot și plajă, o pornește încîntat...

Încotro? La Floreasca, Bordei, Izvor — după preferință, distanță sau sugestia partenerilor. Pentru că, în general, la șrand nu se merge de unul singur — e mult mai amuzant în grup. Și chiar dacă nu-l ai dinainte format, găsești oricînd la fața locului multe cunoștințe sau amatori, să-ți țină tovărășie. Mai cu seamă dacă ai saltea pneumatică sau mască pentru scufundat... Pentru că în ziua de azi noțiunea simplă de șrand cuprinde o mulțime de complicații în care este prezentă tehnica, estetica, cosmetica, medicina.

Pia RĂDULESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

Fotbal ne Maracana

ÎN ÎMPĂRĂȚIA LUI PELE

Interviul nostru cu Ion Dumitrescu, vicepreședinte al F.R.F.

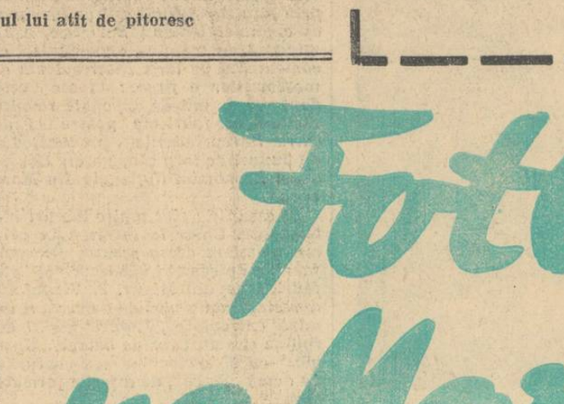

In dreapta, Pele, iar aci echipa lui, F. C. Santos, socotită drept cea mai puternică din lume

Vă mai aduceți aminte de Ion Dumitrescu? Este cunoscutul fotbalist, interul dreapta al fostei echipe oborene „Unirea Tricolor", care — alături de Lulu Mihăilescu, Sony Niculescu, Paraschiva, Criciotoiu în linia de atac — a realizat atîtea partide frumoase în compania celor mai bune echipe ale noastre, cît și a unor cluburi străine de valoare. Consemnînd, de pildă, victoria cu 3—0 asupra „Venusului", obținută într-una din edițiile competiționale, unul din ziarele vremii scria că „Sony și orchestra lui... „Unirea Tricolor" au cîntat într-un ritm căruia „Venus" nu i-a putut rezista" și că „au marcat Sony Niculescu (2) și Ion Dumitrescu".

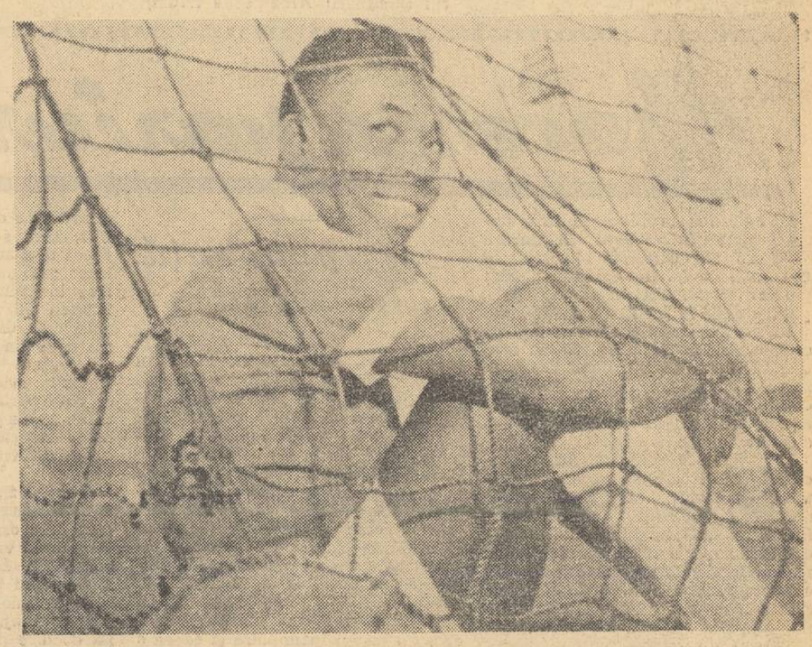

Recent, inginerul Ion Dumitrescu — în calitatea lui de director general al Direcției generale de încălțăminte, pielărie și cauciuc din Ministerul Industriei Ușoare — a întreprins, cu o delegație de specialiști, o călătorie de 47 zile în Brazilia. El a parcurs circa 46.000 km — majoritatea cu avionul — vizitînd 22 orașe, printre care noua capitală Brasilia, Rio de Janeiro, Sao Paolo, Porto Allegre, Santos. Ținînd seama de faptul că în sfera sa de activitate se afla și producerea unor materiale sportive (mingi, bocanci de fotbal etc) și avînd în vedere că are și în prezent strînse relații cu sportul (este vicepreședinte al Federației Române de Fotbal, președinte al comisiei de disciplină al F.R.F. și membru în comisia de selecție a lotului național), am socotit de cuviință să-i solicităm impresiile acumulate pe linie sportivă.

— Mai întîi, am dori să ne spuneți ce anume v-a atras spre fotbal.

— *Ca orice puști, băteam mingea pe maidanul unde astăzi se află Parcul de cultură și odihnă Herăstrău. Era prin 1935. Steinbach, actualul antrenor al echipei „Farul"-Constanța, își recolta „piticii" de prin cartiere; văzîndu-mă jucînd, a întrezărit un viitor jucător și — numai după ce s-a încredințat că învăț bine, că sînt bursier și premiant la liceu și că nu mă voi lăsa de carte — mi-a dat 4 lei pentru autobuzul 44 și mi-a spus să vin la teren, la Obor. Sub îndrumarea lui, am început să învăț adevăratul fotbal, să îndrăgesc jocul cu balonul rotund.*

Mircea SCRIPCA

(Continuare în pag. a 5-a)

DIN SUMAR:

Expoziția din parcul „Gorki"
Corespondență din Moscova

Ion Söter anticipează

Concursul nostru sportiv cu premii

O seară cu Karandaș

vă povestim filmul „Împușcături în noapte"

Rebus

Incursiune în moda anului viitor

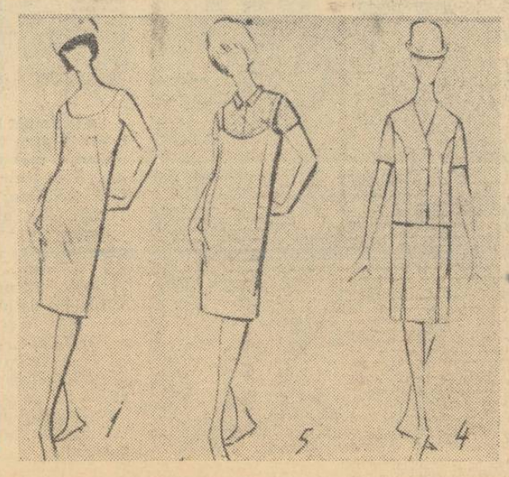

Creatorii de modă trăiesc, prin excelență, în viitor. Iată de ce nu ne-ar mira de loc dacă intervievîndu-i la locul lor de muncă, ne-ar răspunde cu aerul cel mai firesc posibil: ne aflăm în martie 1965. Ne lăsăm și noi furați de imaginația lor creatoare, însoțindu-i pe itinerariile modei anului viitor, și colindăm împreună — bineînțeles cu ajutorul schițelor — străzile marilor orașe, halele uzinelor, locurile de agrement, piscurile munților, însoritul litoral, sălile de spectacole, localurile de petrecere. Moda a răspuns peste tot: prezent.

Preocupată de siluetă, ea continuă cura de ...slăbire, asociindu-și doi aliați: frumosul și

Cl. RĂDULESCU și I. MOSCU

(Continuare în pag. a 6-a)

PE FIRUL EVENIMENTELOR

De la Cow Palace

— Vă vorbește John Chancellor, aflat undeva sub stare de arest!

Aceste cuvinte le-au putut auzi milioane de telespectatori americani care urmăreau ședințele Convenției republicane transmise de National Broadcasting Corp. de la Cow Palace din San Francisco. John Chancellor este corespondentul care avea în sarcină transmisiunile din sala de ședințe. La un moment dat s-a apropiat de el un polițist care l-a invitat să părăsească imediat locul din dispoziția organizatorilor conferinței. A urmat un program neașteptat pentru telespectatori care-l urmăreau pe Chancellor.

— Nu mă mișc de aici — exclamă corespondentul. Ai să mă duci oare pe brațe afară?

— Da, a răspuns polițistul.

Chancellor a potrivit camera în așa fel încît să poată fi văzută toată scena și a început să transmită reportajul arestării sale.

— În acest moment, polițistul cu numărul 38 a pus o mînă grea pe cotul meu. Acum sîntem ridicați...

Imaginea a dispărut deoarece protagoniștii s-au îndepărtat din raza camerei de luat vederi și au intrat într-unul din tunelele de evacuare ale sălii. Dar corespondentul și-a păstrat microfonul continuîndu-și emisiunea, fără imagini, pînă la încheierea ei cu anunțul: „V-a vorbit John Chancellor, aflat undeva sub stare de arest!"

După scurt timp Chancellor s-a întors primind scuze oficiale pentru incident. Dar n-a trecut multă vreme și în alt colț a izbucnit un nou incident. Poliția încerca să scoată din sală pe reprezentantul rețelei de televiziune Columbia Broadcasting System, reporterul Mike Wallace. De astă dată în apărarea ziaristului a intervenit delegatul Jammes Parsons din Anchorage, Alaska. El s-a apropiat de camerele și microfoanele C.B.S.-ului și a strigat în văzul și auzul telespectatorilor: „Asistați la o încercare a lui Goldwater sau a altor forțe de a-și asigura controlul Convenției și a împiedeca dezbaterea liberă a problemelor".

Aceeași idee a fost cuprinsă și în telegrama de protest adresată de conducerea C.B.S. președintelui Convenției, Thruston Morton, în care se arăta că restricțiile aplicate presei constituie „o violare grosolană a angajamentelor pe care vi le-ați luat de a permite deplina informare despre această Convenție".

Conducerea C.B.S.-ului era mai ales furioasă pentru că încheiase contracte fabuloase în legătură cu Convenția. Multe companii au plătit sume serioase de bani pentru a beneficia de spațiul de reclame care întrerupea din timp în timp relatările de la Convenție. Și aceste disponibilități de reclamă au fost cu atît mai mult solicitate, cu cît se știe că aspectul desfășurării Convențiilor atrage milioane și milioane de spectatori, care astfel pot fi supuși și barajului publicității organizată pentru vinderea diferitelor produse.

Agențiile de presă au semnalat că societățile de televiziune au protestat nu numai cînd s-au izbit de șicanele întreprinse de exponenții aripei Goldwater dar și atunci cînd au aflat că guvernatorul Scranton, adversarul lui Goldwater, intenționa să renunțe la luptă pentru că își dădea seama că nu are nici o șansă. Ele au trecut la presiuni pentru a-l determina — și l-au convins — să continue lupta numai pentru a întreține spectatorilor iluzia plină de atracție că asistă la o dezbatere și o luptă aprigă. Din nefericire aceste socoteli au fost stricate de zelul adepților lui Goldwater, care, nemulțumiți de comentariile ziariștilor, sau de orice contrazicere ale adversarilor, au reușit să prezinte telespectatorilor imaginile unei adunări controlate de un anumit grup, adunare în care nu era posibilă o dezbatere reală.

Iată cîteva secvențe.

La tribună se urcă senatorul Dirksen pentru a-l propune drept candidat pe Barry Goldwater. Echipe dinainte pregătite de grupul acestuia, dotate fiind cu recuzita necesară, ocupă puncte cheie ale sălii. „Cînd în sfîrșit Dirksen își încheia cuvîntul — transmite un reporter al lui „Associated Press" aflat la fața locului — sala se umple de un zgomot capabil să spargă timpanele. Întreaga sală pare să fie acoperită de placarde mișcătoare cu numele lui Goldwater. Trompete sună, tobe bubuie, dar efectul general era pur și simplu zgomot. Timp de 32 de minute, cît au durat cele de mai sus, am asistat nu pur și simplu la o demonstrație pentru Goldwater. Era o demonstrație a faptului că aripa dură conservatoare a acaparat partidul republican cu arme și bagaje".

Se propune amendarea și dezbaterea platformei program prezentate. Melvin Laird, președintele comitetului care a elaborat platforma, se ridică în apărarea ei și apoi propune ca întregul document de mii de cuvinte să fie citit de la tribună. După cum remarca congresmenul John Lindsay, delegat la Convenție, se urmărea ca discuția să fie împinsă pînă după miezul nopții, cînd emisiunile, din cauza diferenței de timp de la o coastă la cealaltă a S.U.A., nu mai sînt ascultate iar ziarele din cauza orei de apariție, nu mai au nici o șansă să oglindească operativ cele ce se petrec. În plus, orele cele mai solicitate de telespectatori erau ocupate cu o lectură monotonă, nespectaculoasă, pe care nimeni nu se grăbea să o urmărească.

Adversarii lui Goldwater încearcă să ia cuvîntul. Glasurile lor sînt acoperite de huiduieli și zgomote infernale ale grupurilor care, după cum transmite „Associated Press", „au demonstrat că asupra Convenției se întinde mîna de fier a senatorului Goldwater". Și ca un simbol al acestei situații, ele au așezat în fundul sălii o cutie de gunoi în care au înfipt o placardă pe care scria „Îl vrem pe Scranton".

Acestea sînt numai cîteva din secvențele văzute de telespectatorii care au urmărit Convenția, fie pe canalele N.B.C.-ului, fie pe cele ale C.B.S.-ului, emisiune care putea foarte bine să aibă ca motto final cuvintele: „L-ați ascultat pe John Chancellor, de undeva sub stare de arest".

N. LUPU

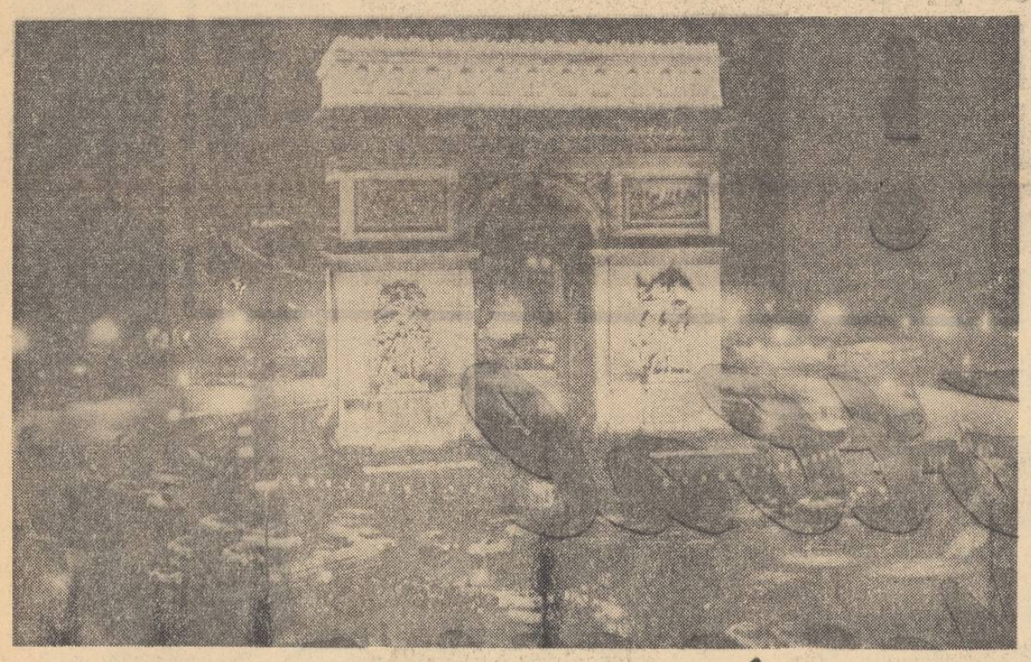

PARIS — ÎN PIAȚA ÉTOILE

Recent, Piața Etoile din Paris a fost dotată cu un nou sistem de iluminare. Un număr de 24 candelabre, cu o linie foarte sobră, avînd fiecare cîte patru becuri, care se află la 10 metri înălțime, completează instalația veche. Becurile folosite, cu dublu înveliș, sînt de cîte 1000 de vați. Acest nou sistem pune în valoare și efectul iluminării Arcului de triumf.

De pretutindeni

ACTUALA iarnă din emisfera sudică a globului pămîntesc s-a abătut cu o excepțională asprime asupra sudului Africii. În regiunile de munte ale Republicii Sud-Africane viscolul a ridicat zăpada la înălțimea de 4 m., iar cîmpiile sînt acoperite de o pătură de zăpadă de 2 m. Sute de colibe ale populației bantu și 20 de școli s-au prăbușit sub greutatea straturilor de zăpadă care au îngropat zeci de mii de vite și oi. Valul de frig a lovit greu circa 10 000 gospodării țărănești ale africanilor din regiunea Transkei. Autoritățile bantu din regiunea respectivă au pornit acțiuni de salvare a circa 4000 de asemenea gospodării complet izolate de restul țării. Iar în districtele Natal și Mount Currie, fermele a 45 de coloni albi sînt aprovizionate cu alimente și nutreț pentru vite, cu ajutorul unor elicoptere ale forțelor aeriene, grosimea straturilor de zăpadă făcînd imposibilă orice acțiune de salvare pe sol.

●

48 DE PERSOANE și-au găsit, în cursul anului trecut, moartea în Alpii Bavarezi. 9 dintre ele au fost schiori. Cu un an înainte, în 1962, pereții stîncoși și prăpăstiile acestor munți au făcut 50 de victime.

●

ANCHETA întreprinsă pentru a descoperi cauzele unui recent incendiu care a distrus o pădure tînără de 6 ha la Santa Barbara (California), a dus la concluzia că incendiul se datorește unui curios concurs de împrejurări. O pasăre care a prins un șarpe, l-a scăpat din cioc pe

cînd zbura deasupra unui cablu electric de înaltă tensiune. Încolăcindu-se în firul cablului și apoi în jurul stîlpului, șarpele a realizat contactul cablului cu pămîntul, producînd scînteile care au dus la incendiu.

●

ÎN LABORATORUL Universității din Harvard din S.U.A. a fost construit un ceas atomic, pe bază de electroni de hidrogen. Conform declarațiilor — deocamdată necontrolabile — ale constructorilor săi, acest ceas ar putea rămîne în urmă cel mult cu o secundă în... 100.000 de ani, fiind de o excepțională punctualitate.

●

INDUSTRIA cinematografică ocupă în India cel de al optulea loc, în ordinea importanței, între toate ramurile industriale ale țării. În această ramură lucrează 100 000 de oameni. Cinematografele din India sînt vizitate anual de 700 milioane de spectatori.

●

ANDRÉ BAUNAC, din Montignac (Franța) este un pescar pasionat. În timp ce pescuia păstrăvi, undița sa s-a agățat de ceva foarte puternic, firul a început să se întindă și în cele din urmă s-a rupt. Pescarul prinsese un... mistreț, ascuns în tufișurile de pe malul riului și care a fugit cu cîrligul undiței.

●

CANTITATEA de apă pe care o absorb, în decursul unui an, plopii de pe o suprafață de 260 de hectare, ar fi suficientă pentru aprovizionarea cu apă a unui oraș cu o populație de 25 000 de locuitori.

●

GORDON SIMPSON a absolvit cu succes un colegiu din Londra, obținînd diploma de profesor de liceu. Însă școala la care a fost numit nu avea nici mobilier, nici material didactic. Plin de elan, proaspătul profesor a avut o idee „strălucită": împreună cu doi colegi a organizat în localitate un stand de tir. Vizitatorii trăgeau cu... ouă, iar ținta pe care trebuiau s-o nimerească era însuși capul lui Simpson. Amatori de această distracție neobișnuită au fost în număr mare. Cu banii obținuți profesorii au achiziționat piesele de mobilier necesare școlii.

●

LA EXPOZIȚIA inventatorilor amatori din Bruxelles a fost prezentat un dispozitiv care reglează... clima individuală. El trebuie să ferească capul omului de vînt și ger, de arșiță și ploaie. Capul omului este acoperit de un balon străveziu de celofan în care se introduce aer în prealabil încălzit sau răcit la temperatura dorită. Acest dispozitiv îndividual poartă numele de basc climatic.

●

ELEVII unui colegiu din Wakefield, în apropierea Londrei, au născocit un „sport" năstrușnic. El constă în îngrămădirea a cît mai multora dintre ei într-un pat de o singură persoană. „Recordul" a fost atins de un grup de 50 de elevi care au reușit

această performanță. „Meciul" s-a soldat însă cu un accident: unul dintre ei, care se afla la fund, a leșinat în cursul întrecerii și după ce și-a venit în fire a declarat că... nu va mai practica în viața lui acest sport.

CELE relatate s-au întîmplat la renumitul Prater din Viena, cunoscutul loc de recreație din capitala Austriei. Acolo a fost instalată recent o prezicătoare automată. Ziarul „Stimme der Frau" relatează un fapt nostim. Cinci femei au scos din automat „horoscopul" lor. Fiecăreia dintre ele i s-a prezis că se va mărita încă în acest an. Din cele cinci femei, patru erau bunice, iar a cincea străbunică!

●

LA MUZEUL Louvru și la alte muzee din Franța se prevede instalarea în curînd a unor dispozitive de televiziune. Ele sînt menite să ferească de răufăcători capodoperele de artă. Exponatele de preț vor fi urmărite de la un post central de observație, fiind vizibile tot timpul pe ecrane.

●

ÎN NOUA GUINEE, malaria continuă să fie o problemă serioasă. Medicii acestei țări au descoperit și experimentează în prezent un medicament denumit C 1501, care, administrat sub formă de injecție, omului, îl ferește pentru 12 luni de această maladie gravă. Se pare că respectivul medicament este mai eficient decît tabletele antimalarice, ce se folosesc în prezent.

EXPOZIȚIA DIN PARCUL „GORKI"

Corespondență din Moscova

În trei pavilioane din parcul de cultură și odihnă „Gorki" s-a deschis o expoziție care se bucură de un deosebit succes în rîndurile moscoviților; zilnic se perindă prin fața standurilor mii de locuitori ai capitalei Uniunii Sovietice, examinează cu atenție exponatele, le comentează pe larg. Interesul viu al moscoviților e firesc: toate cele douăzeci de mii de exponate reunite aici au fost fabricate pentru ei de către întreprinderile producătoare de bunuri de larg consum ale Consiliului Economiei Naționale din Moscova.

În expoziție sînt multe lucruri interesante. Chiar la intrarea în primul pavilion atrag atenția vitrinele fabricii de ceasuri „Kirov" și ale fabricii de ceasuri nr. 2. Vizitatorii apreciază noile modele de ceasuri de mînă extraplate „Vimpel" cu 23 de rubine și amortizor de balans, „Kosmos" cu 29 de rubine sau ceasurile de damă „Slava", de diferite formate și mărimi.

Automobiliștii în perspectivă examinează autoturismul „Moskvici — 403" produs în serie la uzina de automobile de mic litraj „Lihaciov". În mijlocul sălii este expus un frigider „Zil" pe care, alături de tăblița cu marca fabricii, a fost montată încă o tăbliță cu inscripția „nr. 1 000 000".

Alături o variantă nouă, îmbunătățită, din care se vor produce anul acesta 25 000 de bucăți.

Multă lume se află în permanență în fața raionului cu televizoare; sînt expuse aici cunoscutele mărci „Temp—6" și „Temp—7" și modelul nou „Temp—7 m" cu un ecran de 59 cm. Aici pot fi văzute primele televizoare portative sovietice tranzistorizate în întregime — marca „Ogoniok". Primul lot de 1 000 bucăți se și află în fabricație, producția de serie va începe anul viitor.

Preocuparea constructorilor de a asigura siluete moderne, elegante, este vizibilă la televizoare ca și la alte produse electronice. Noul magnetofon stereofonic „Iauza—20", de pildă, are o greutate de numai 5 kg. față de aproape 16 cît cîntărește „fratele" său mai bătrîn.

Tot în acest pavilion am ascultat un microconcert interpretat la „Ekvodin", un nou instrument muzical electronic creat de inginerul Volodin, cu un timbru particular și o sonoritate specială. „Ekvodinul" arată ca o pianină în miniatură și cîntărește mai puțin de 35 kg.

Tot etajul pavilionului nr. 1 este ocupat de garnituri variate de mobilă. E interesantă producția combinatului de mobilă nr. 1 din Moscova: din elemente tipizate se pot realiza 50 de combinații diferite de mobilă după nevoile și spațiul locuinței fiecăruia.

În pavilionul industriei alimentare ne-a întîmpinat „Mișka", ursulețul atît de îndrăgit de cei mai mulți cetățeni ai Moscovei pentru că îl întîlnesc pe ambalajul bomboanelor de ciocolată. „Mișka" de la expoziție e în întregime de ciocolată, cîntărește 86 de kg., și e un ursuleț „umblat": a fost și la expoziția mondială de la Bruxelles ca „reprezentant" al fabricii de dulciuri „Krasnii Okteabr". Printre numeroasele exponate care stîrnesc apetitul, am văzut și niște piramide din hîrtie cerată înăuntrul cărora se găsește... lapte și chefir. E un ambalaj ușor și practic care înlocuiește cu succes sticlele de lapte mult mai grele și casabile. Aceste piramide de lapte deja pot fi văzute frecvent în sacoșele gospodinelor.

În pavilionul industriei ușoare și-au cucerit un loc important fibrele sintetice, blănurile și pieile artificiale. Se remarcă străduința creatorilor de modele de a realiza confecții cu o croială modernă.

O reușită deosebită a expoziției este pavilionul jucăriilor, o adevărată revărsare de fantezie și de surprize care fac deliciul nu numai al copiilor ci și al celor mari. În fața pavilionului — un pîlc de brăduți și un brad mare gătit ca de Anul Nou, toți crescuți nu în pădure ci într-un atelier de fabrică din polietilenă. De Anul Nou, ei vor intra în zeci de mii de apartamente moscovite. Sînt la fel de frumoși ca cei naturali, dar au în plus avantajul că nu-și scutură acele și pot fi folosiți de mai multe ori salvînd, totodată, de topor brăduții adevărați care pot să crească pentru scopuri mai importante. Tot din masă plastică au fost modelați și căluții și o foarte numeroasă familie de păpuși și multe altele. Cîtă bucurie stîrnesc în inima celor mici ursuleții care păsesc singuri, cățelușii care cîntă la xilofon, autobuzele care se feresc singure de obstacolele ce le apar în față, atîtea și atîtea alte jucării.

Expoziția din parcul „Gorki" este o dare de seamă concretă a industriei producătoare de bunuri de larg consum din Moscova în fața cumpărătorilor. Preferințele moscoviților, exprimate în scris în chestionarele pe care le primesc la intrare, vor atîrna greu la alegerea modelelor și tipurilor destinate producției de serie. Industria Moscovei caută să pună la îndemîna moscoviților mărfuri de larg consum de o calitate tot mai bună, frumoase și la prețuri scăzute. Expoziția din parcul „Gorki" este o dovadă grăitoare în acest sens.

Silviu PODINA

Iulie 1964.

Afacerea pariurilor

Corespondență din Londra

Englezilor le place să facă pariuri. Într-adevăr, în fiecare an se cheltuiesc aproximativ 866 milioane de lire sterline pentru pariuri la curse de cai, de ogari, pentru mize la jocuri de cărți.

În fruntea listei de jocuri, deși acest lucru nu este recunoscut în mod oficial, se află bursa, unde în fiecare zi cumpărările și vînzările speculative de capital și de acțiuni pot aduce profituri de milioane de lire sterline în cîteva minute.

Dar toată lumea, jucători, nejucători și cei care se declară împotriva jocurilor, au fost recent martori amuzanți ai situației în care a fost pus un judecător de la o instanță superioară, chemat să decidă în mod solemn dacă un cîștig la o cursă de ogari (privită de către unii ca fiind forma cea mai vulgară de pariu), trebuie sau nu să fie plătit.

Este vorba dacă urmează să fie plătit un cîștig „totalizator" pentru un bilet cîștigător, cumpărat la o cursă de ogari pe terenul de curse de la Dagenham, de lîngă Londra. Biletul l-a costat pe cumpărător numai doi șilingi. În mod normal, acest bilet, dacă ar fi fost cîștigător, i-ar fi adus aproximativ două lire.

Dar de data aceasta cîștigul „totalizator" a fost în proporție de 9.872 la unu, cumpărătorului biletului revenindu-i aproape 1.000 lire sterline.

Dar, înainte ca direcția pariurilor să poată să-i plătească suma ce reprezenta cîștigul său, bookmakerii care administrează pariurile din întreaga țară și dispun de organizația lor de „protecție" au intervenit și au apelat la instanța judecătorească superioară să împiedice plata.

Motivul a fost simplu. Cîștigul „totalizator" la stadion constituie baza după care se plătesc toate pariurile făcute la diferitele agenții de pariuri. A reieșit că a plăti în proporție de 9.782 la unu pentru toate pariurile care fuseseră făcute ar costa pe bookmakeri suma de zece milioane lire sterline.

După cum se știe, mulți dintre bookmakeri sînt mari afaceriști și sînt acum amenințați să aibă pierderi importante. La început, ei au formulat plîngeri puternice. Cînd mai tîrziu s-a aflat că întreaga afacere nu este o întîmplare și că ea a fost pusă la cale, atunci plîngerile bookmakerilor au devenit adevărate strigăte de furie.

Iată, mai exact, ce s-a întîmplat. La cursă au luat parte șase cîini. Cursa a fost cîștigată de cîinele numit „Buckwheat", acesta fiind urmat de cîinele numit „Handsome Lass". Ca de obicei, cu puțin înainte de începere, amatorii de curse au început să se îmbulzească la ghișeele unde sînt anunțate „totalizatoarele" spre a-și cumpăra biletele de pariuri. De odată au apărut la fiecare ghișeu mici grupuri de oameni care au început să prezinte cele mai fantastice și mai imposibile combinații de pariuri înainte de începerea cursei.

Între timp, la agențiile de pariuri alții mizau sume importante pe acești doi cîini — adesea pînă la cîteva sute de lire sterline. Unii bookmakeri s-au alarmat și au telefonat la stadion încercînd să „anuleze" pariurile lor. Dar pentru motive inexplicabile telefoanele de la stadion nu funcționau.

În cele din urmă, fusese cumpărat doar un singur bilet care avea menționată combinația cîștigătoare. Aceasta însemna că întreaga sumă de bani pariată pentru această cursă urma să fie plătită pentru un singur bilet. Firește, șansele erau fantastic de dificile: aproape o mie la unu.

A doua zi, un grup de oameni au relatat ziarelor de mare circulație cum au organizat lovitura. Ei au spus că au vrut să dea o lecție bookmakerilor. Ei au arătat că adesea, atunci cînd bookmakerii simțeau că sînt pe cale să piardă bani într-o cursă, ei ajungeau la o înțelegere să declare pariurile nule.

Între bookmakeri și reprezentanții stadionului au avut loc consultări îndelungate, dar nimeni nu a putut descoperi nimic „ilegal" în această lovitură.

Bookmakerii, hotărîți să nu sufere pierderi grele, au intentat proces, apelînd la instanța superioară să împiedice ca direcția pariurilor să efectueze plăți pentru cursa respectivă. Va trece o oarecare perioadă de timp pînă cînd cazul se va rezolva. Se spune că grupul care pretinde că a organizat lovitura așteaptă cu bagajele pregătite spre a petrece vacanța pe Riviera. Bookmakerii așteaptă și ei cu nerăbdare verdictul instanței. Iar milioanele de oameni, care riscă cei cîțiva șilingi pentru pariu, se bucură de necazul bookmakerilor.

Bob LEESON

Iulie 1964.

Bătălie necruțătoare între un vultur și un lup

Se întîmplă foarte rar ca vulturul să atace o pradă prea voluminoasă, care să atîrne în greutate mai mult decît greutatea lui proprie. Dar atunci cînd atacă, o face cu curaj și de cele mai multe ori cu deplină reușită. Fotografiile alăturate au fost realizate cu teleobiectivul, în stepele Mongoliei. Se vede cum vulturul asiatic atacă — lucru foarte rar — un lup. Dar prada este prea grea și vulturul n-o poate ridica în gheare. Atunci îl izbește pe lup cu năpraznice lovituri de cioc și-l gonește, zburînd în jurul lui și amenințîndu-l cu zbaterea aripilor, pînă îl conduce acolo unde vrea el: într-o prăpastie de el cunoscută, într-un hățiș din care prada nu se mai poate salva. Apoi își hrănește femela și puii, căci totdeauna asemenea bătălii sînt purtate numai de vulturii masculi.

Orașe fără arhive

BICAZ

(Urmare din pag. 1)

nesc și opriți-vă în fața celui mai elocvent document de istorie, în fața machetei stăvilarului de beton. Amintiți-vă de vechile excursii pe valea Bistriței, aduceți-vă aminte de călătoriile mai recente, cînd aci era un șantier cu peste zece mii de betoniști, tîmplari, zidari, mecanici, șoferi, ingineri, mineri-tuneliști, excavatoriști, constructori de căi ferate, de șosele și de poduri. Numai evocînd acele zile și acei ani de muncă patetică, veți simți unicitatea acestui document care e reprezentat în muzeul orășenesc de la Bicaz prin macheta în ipsos a barajului.

Apoi, ieșiți în lumina orbitoare a străzii principale și așteptați în stație autobuzul care face curse regulate de la gară pînă la Bicaz.

Sînt, bineînțeles, orașe în care ai ce vedea chiar în incinta lor, într-atîta sînt ele pline de propria și îndelungata lor istorie. Așa e Brașovul, cu fantastica lui Biserică Neagră, cu muzeul adăpostit în clădirea, ea însăși monument istoric, a vechei case a sfatului municipal, apoi cu biserica din Schei, cu vechile ziduri și bastioane ale cetății, și în sfîrșit cu ulițele ei evocînd atît de puternic îndepărtatul și furtunosul ev mediu.

La Bicaz, în oraș, nu ai — în acest sens al istoriei — ce vedea, dar oricare călător e magnetizat aci, în primul rînd, de prezența revoluționară și suprinzătoare a barajului cu „marea de la Bicaz". Ei da, cea dintîi mare interioară a Romîniei, creație a constructorilor socialismului, constituie un punct de atracție.

Treci pe șoseaua de asfalt care duce din orașul Bicaz la baraj. E o șosea nouă, e o șosea fără „istorie" în sensul vremii care își așează patina ei pe lucruri, sporindu-le prin durată și vechime valoarea de document. Nu-i o șosea care să ducă în spinare două milenii, cum e străvechiul drum roman din Clisura Dunării, cu găurile pentru piloni practicate în stîncă și cu faimoasa „Tabula Traiană" fixată în peretele de calcar. E o șosea nouă. În asfaltul ei se mai văd, ici-colo, amprentele compresoarelor care au tasat-o și nivelat-o doar cu puțini ani în urmă, și totuși emoția care te încearcă la vederea acestei perfecte artere de beton și asfalt nu e cu nimic mai prejos decît emoția pe care-o încerci privind vestigiile drumului roman de la Dunăre. Pe aci au trecut zile și nopți în șir, săptămîni și luni întregi, veri și ierni, pe arșițe și viscole mari, „cărăbușii", acele neuitate mașini care transportau în bunkerele lor betonul pentru baraj. Ele nu se mai văd acum, dar amintirea lor continuă să dureze chiar și acum cînd spre baraj merg numai camioanele întreprinderii forestiere sau autocarele cu turiști. De departe, cam din dreptul clădirii spitalului din Bicaz, de la cotitura șoselei, pe neașteptate îți izbește retina bolnavă de nerăbdare meterezul gigantic al barajului. Barajul este un munte de o perfectă și masivă geometrie care unește doi munți așezați de-o lungă și tăcută veșnicie față-n față. Proporțiile unui munte uimesc și înfricoșează. Proporțiile unui munte de beton armat uimesc pînă la perplexitate. Omul e în fond atît de mărunt în fața unei astfel de construcții gigantice, încît pur și simplu încerci un sentiment de copleșitoare mîndrie că ești om, că ești tovarăș și contemporan cu miile de oameni care au înălțat aici, între munți, acest munte geometric de beton armat. Sus, de-o parte și de alta, se mai văd cîteva instalații, se mai văd cîteva odgoane de oțel de-a lungul cărora au alunecat zi și noapte benele cu ciment. Ele par a fi niște monumente lăsate dinadins ca să vorbească istoriei despre îndrăzneala, priceperea, tenacitatea și ingeniozitatea constructorilor acestui colos de beton armat.

Ajuns pe șoseaua zidită chiar pe culmea acestui munte geometric, ai o nouă revelație : marea artificială, vestita mare interioară. Am ajuns la dana „portului Bicaz" o dată cu un numeros grup de turiști romîni și străini. Două elegante nave de agrement (Alba Iulia și Reșița) ne-au luat pe bordul lor, legănîndu-ne într-un tangaj ușor, parcă am fi fost în rada portului Tomis. Am stat pe puntea navei Reșița la provă, doritor să mă îmbăt de sentimentul cuceritor că mă aflu pe un vapor adevărat, gata să pornesc într-o croazieră surprinzătoare pe o mare creată nu de natură, ci de brațele omului, la o înălțime unde bătrîna noastră planetă nu cunoaște decît puține mări. Cuvintele de uimire rostite în cîteva graiuri (franceză, germană, cehă, rusă și engleză) îmi dădeau o fermecătoare senzație că mă aflu pe un vapor cu o rută îndepărtată, dar cele cîteva graiuri străine mă făceau să fiu încă o dată fericit și mîndru, ca și cum performanța tehnică a construcției barajului și a lacului de acumulare mi s-ar fi datorat și mie, măcar cu un pumn de beton și cu un căuș de apă. Oh, nevinovată și cuceritoare vanitate reporticească ! Și, totuși, pe aici a bătut Hogaș drumurile cu botforii săi de iuft, pe aici a călătorit cu piciorul și cu pluta Mihail Sadoveanu, pe cînd eu călătoresc marinărește cu un vapor adevărat. De undeva din larg și-a făcut apariția un remorcher, trăgînd după el o adevărată pădure orizontală de brazi dezfrunziți. Sirena remorcherului, poate fără un rost practic, poate numai ca un strigăt de bucurie explozivă, a început să dea semnale repetate, iar eu parcă mă aflam în rada unui port de mare trafic. Vasul Reșița a ieșit în larg. Scurt timp după el s-a desprins de marginea debarcaderului și celălalt vas, Alba Iulia. Apoi alte cîteva ambarcațiuni, o șalupă, un taximetru maritim și un remorcher cu un coș fumegos ca un trabuc de metal, au ieșit pe rînd în larg. Sînt născut la Orșova, am călătorit cu nenumărate vapoare pe Dunăre, cu șlepuri trase în amonte de remorchere sau cu șalupe rapide, dar niciodată n-am avut sentimentul ciudat pe care ți-l dă nu atît temeritatea, cît conștiința cuceritoare că omul este stăpînul celor mai intime fibre ale naturii, de la carcasa de oțel a navei, pînă la milioanele de tone de apă pe suprafața căreia plutești, de la peisajul înconjurător, rectificat, înfrumusețat și îmblînzit de mîinile omului, pînă la cerul care se uită în apă ca într-o oglindă mirifică, șlefuită și argintată de aceleași înțelepte, harnice și cutezătoare brațe omenești. Acest sentiment a fost sporit dintr-odată, în clipa cînd în oglinda gigantică a mării de la Bicaz am zărit profilul grav și maiestuos al Ceahlăului. După milioane de ani de la nașterea sa în depărtatele ere geologice, Ceahlăul își privește cu uimire fața în oglinda pe care omul erei socialiste i-a pus-o cu îndrăzneală și mîndrie înainte. Ca un argonaut modern, la prora navei Reșița, cu răsuflarea întretăiată de emoție, înaintăm, spre trupul acestui uriaș de piatră.

Stau aplecat peste parapetul metalic și mă uit în apă, încercînd zadarnic să văd fundul acestei mări, locurile acelea pe unde „odinioară" șerpuiau poteci de munte, pe unde Bistrița era față de această uriașă întindere lichidă abia un fir de apă și pe unde erau pînă nu cu mulți ani în urmă margini de codri seculari, plaiuri pline de miresmele florilor și cătune cu oameni ducînd o viață parcă uitată de lume. Acolo jos, pe fundul mării, vor fi început să apară scoicile și algele, natura și timpul începînd să așeze cel mai tînăr strat geologic, acela al epocii în care trăim.

Revenit în portul Bicaz, portul-amiral al acestei tinere mări montane, am zăbovit cîteva ceasuri întregi ca să privesc în continuare marea de pe parapetul barajului, de la acel nivel înalt care nu înceta să-ți aducă aminte că natura, în sălbatica și oarba guvernare a legilor ei, a suferit aci una din cele mai teribile și spectaculoase înfrîngeri.

Și totuși, dacă n-ai ști că de la baraj pînă dincolo de munte, la Stejar, trece un tunel prin care apele mării curg fără încetare, ca șingele printr-o arteră de proporții neobișnuite, ca să acționeze inima de oțel a turbinelor, ai crede că barajul și marea alcătuiesc un joc gigantic, dar gratuit. Marea aceasta este un rezervor imens de energie potențială pe care o transformă în lumină incandescentă torentul cilindric de apă care traversează muntele pînă la Stejar, într-un spectaculos și nevăzut drum subteran. Pe acest traseu subteran au mers întîi, metru cu metru, minerii lui Gavrilă Pașca, într-un îndelungat și îndrăzneț asalt frontal, iar de atunci încoace, avînd drumul deschis, șuvoiul de apă a-colo ca un trofeu, ca un semn neîndoios al victoriei și poate că din această pricină el nu încetează să aibă o înfățișare sărbătorească și un aer de mîndrie binemeritată.

Fabrica de ciment continuă să concaseze și să macine calcarul și marna, continuă să prăjească în marile sale cuptoare rotative mii de tone de clincher, dar cimentul nu mai pleacă spre barajul de la Bicaz. Acolo nu mai e nevoie de beton, acolo bătălia s-a încheiat, dar fabrica aceasta născută din nevoile șantierului de la Bicaz a trimis ciment la Roznov și Pîngărați, la Borzești și Onești, ea continuă să trimită ciment marilor șantiere din țară, pretutindeni unde, datorită aceluiași beton, Bistrița trimite fluxul milioanelor ei de kilovați.

Fără îndoială că fabrica de ciment conferă Bicazului aceeași înfățișare pe care întreprinderile similare o dau Medgidiei, Cerna Vodăi, Comarnicului, Brașovului și Turzii. Muncitorii ies din schimburi albi ca niște morari și par stînjeniți de liniștea provincială a orașului lor. Elevii se joacă în curtea liceului, autobuzul merge spre gară doar cu patru sau cinci călători, pe strada principală trece cîte-un om pe bicicletă și vorbește cu un cunoscut din mers, întorcînd capul, continuînd să spună ceva și totul pare aci făcut pentru odihnă și reconfort sufletesc.

După ce, înainte de a se fi născut, Bicazul trăise vizual și acustic într-un peisaj dominat violent de-o activitate febrilă și grandioasă, el trăiește acum mulțumit și calm, ospitalier să primească miile de turiști atrași de Cheile Bicazului și de Ceahlău, dar în primul rînd atrași de prezența senzațională și spectaculoasă a lacului de acumulare. Asta-i gloria sa și el continuă să dea ciment, orgolios să știe că sacii de hîrtie pe care stă inscripția fabricii din Bicaz vor ajunge și la șantierul de pe Argeș și la șantierul de la Porțile de Fier. Este un mesaj ale căror adrese de expediție și destinație sînt cum nu se poate mai potrivite. Pe alte drumuri aleargă neobosiții „cărăbuși", benele alunecă deasupra altor cofraje imense, și nu este o potrivire mai minunată a destinului decît aceea că în barajele de pe Argeș și Dunăre va sta același beton ca și la Bicaz.

Desigur că față de ritmul în care s-a manifestat privitorului șantierul de la Bicaz, cu forfota sa nemicșorată, viața de azi a orașului Bicaz are un aer cu totul calm, o liniște provincială, o lipsă de grabă pe care o întîlnești numai în locurile unde prezentul nu mai are ce adăuga istoriei. Dar asta nu înseamnă că epoca de glorie a Bicazului a trecut. Am arătat mai sus că acest oraș este un important centru industrial, furnizor de ciment și, bineînțeles, furnizor de curent electric. Și totuși mă încearcă o discretă nostalgie, amintindu-mi anii cînd aici munceau și luptau pentru construcția unui mare monument zece mii de oameni, cînd asfaltul șoselei nu era lucios și curat ca acum și cînd roțile intrau în șleauri adînci ca în niște tranșee vrăjmașe. Cîte vagoane de steril au fost excavate din munte ? Numai de la tunel s-au scos 600 000 metri cubi de piatră. Asta înseamnă 200 000 de vagoane de cale ferată. Adăugați la asta sutele de mii de vagoane excavate din zona barajului și a lacului, din zona unde s-a înălțat uzina electrică și veți ajunge la niște cifre astronomice. Totul s-a liniștit acum ca după o furtună teribilă și pe marea interioară de la Bicaz plutesc navele celei mai tinere flotile din marina Republicii Populare Romîne.

În momentul cînd mă aflam din nou în trenul autorapid care avea să mă ducă îndărăt la București, în zarva atît de obișnuită tuturor gărilor și peroanelor din lume înaintea plecării trenurilor, am căutat pentru ultima oară să-mi organizez impresiile, să pun ordine într-un vast vocabular de exclamații și adjective care mă asaltaseră pînă atunci. Numai cu puține ceasuri în urmă văzusem trofeul de beton care reprezenta expresia însăși a victoriei repurtate aci de constructorii complexului hidroenergetic, numai cu o zi în urmă vizitasem Uzina de la Stejar, numai cu două zile în urmă vizitasem fabrica de ciment și mă avîntasem spre baraj, nerăbdător să-mi evoc celelalte călătorii mai vechi, să compar, să măsor mereu proporțiile construcțiilor și amploarea victoriei. Parcă ieri văzusem înfipt în albia Bistriței, batardoul metalic, el însuși de dimensiunile unei cetăți medievale, parcă ieri am văzut benele deșertînd fără încetare șarjele de ciment în gura căscată a acestui Flămînzilă care este barajul, parcă ieri am văzut activitatea meticuloasă a echipelor de geologi, botaniști, folcloriști, etnografi, arhitecți, medici, zootehniști și hidrologi care cercetau pentru ultima oară, pe o suprafață de multe mii de hectare, valea ce avea apoi să devină fundul mării artificiale de la Bicaz.

Plecam din gara acestui oraș tînăr, dar pînă la Piatra și mai departe, spre Bacău, aveam să văd de la ferestrele vagonului, din goana trenului, ecourile directe ale victoriei de la Bicaz : Stejar, Vadu, Pîngărați, Roznov I, Roznov II, Săvinești, Buhuși, Racova și Girleni. Bistrița canalizată pe mari porțiuni, Bistrița forțată de alte baraje a sta în alte lacuri de acumulare, silită a trece prin alte turbine pentru a-și dărui pînă la ultimul gram și carat fabuloasa ei bogăție de aur alb. Vedeam primele întinderi de pămînt irigat, vedeam siluetele argintoase ale Combinatului de la Săvinești, vedeam halele industriale de la Buhuși, ca și lungul șirag de întreprinderi pentru prelucrarea lemnului, atît de specifice și tradiționale văii Bistriței, aveam să văd în continuare Borzeștii și Oneștii, cu pădienișul lor de conducte, țevi, rezervoare și cisterne de beton și aluminiu, de oțel anti-corosiv și sticlă. Și tot acest univers tehnic, organizat să dea mase plastice și rășini sintetice, hîrtie și derivate petroliere, stofe și cauciuc sintetic, îngrășăminte chimice și medicamente, îmi aducea aminte de cuvintele tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej din Raportul la Plenara Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn din 26 octombrie 1950 : „Barajul de la Izvorul Muntelui și lacul de acumulare, legat cu centrala de la Stejar, vor îngădui irigarea unor suprafețe de circa 300 000 ha din sudul Moldovei și nordul Bărăganului, amenajarea navigației pe Siret între Galați și Bacău, evitarea inundațiilor provocate de Bistrița, recîștigarea pentru culturi a zonei inundabile a Bistriței și a Siretului inferior. Centrala hidroelectrică de la Stejar va ridica nivelul industrial, agricol și social al Moldovei, rămasă în urmă, ca și alte regiuni, din cauza politicii regimului burghezo-moșieresc".

Vedeam așadar ecourile directe ale acestei grandioase anticipații, înregistram primele semne ale noii realități. Călătoream într-o regiune recent și masiv industrializată, într-un peisaj întinerit, acolo unde cu ani în urmă se putea vedea, în proporțiile ei de concentrată dezolare, sărăcia și bezna înfricoșătoare, moștenirea lăsate de monarhie și burghezie.

Lăsam în urmă imaginea unui oraș tînăr : Bicazul. Și, încăodată gîndindu-mă la el, am înțeles printr-un exemplu concret și memorabil însăși rațiunea care duce în socialism la ivirea și construirea noilor orașe. Și tocmai din aceste considerente, nu-mi vine greu de fel să văd în anii ce vin, construcțiile care azi abia sînt prefigurate pe hîrtia de calc : vilele și casele sanatoriale de odihnă presărate pe țărmul lacului de acumulare, hotelurile, cluburile nautice, noile nave și ambarcațiuni care vor spori însemnătatea turistică a locurilor și vor atrage tot mai mulți excursioniști.

Atunci va trebui să scriu un nou reportaj despre orașul Bicaz și despre împrejurimile sale, cu sentimentul că istoria merge impetuos înainte și cu mîndria că sînt — între alți confrați îndrăgostiți de Bicaz — un cronicar modest al acestei frenetice istorii.

Petru VINTILA

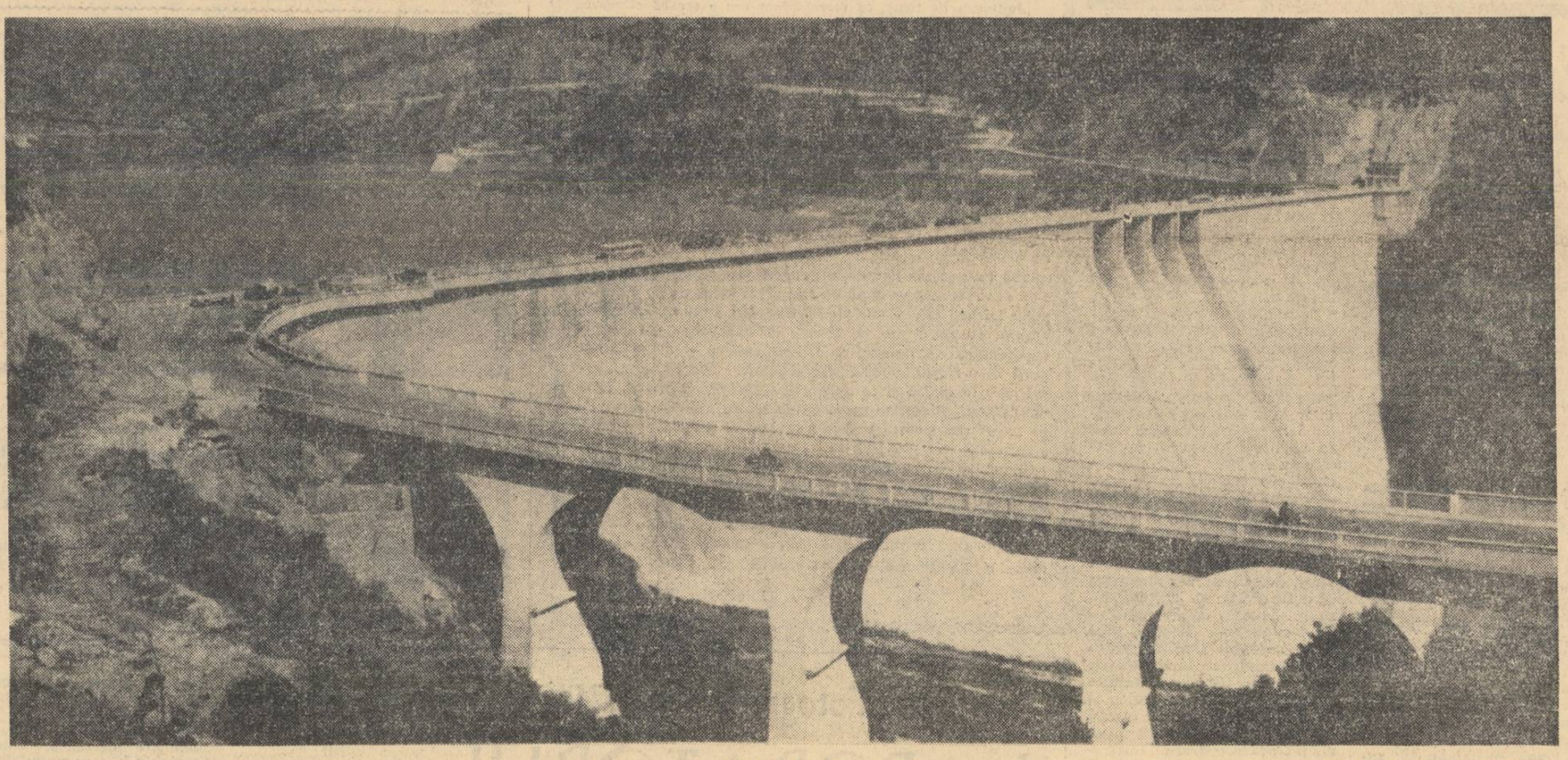

Bicaz : barajul

Fotografia : Nicu VASILE

LA PAS PRIN BUCUREȘTI

Ștranduri

(Urmare din pag. 1)

Înainte vreme, și nu e foarte mult de atunci, bucureșteanul cînd se ducea la „scăldătoare" pleca de-acasă cu mîinile în buzunar, ajungea la Dîmbovița, își lăsa hainele pe mal, se bălăcea puțin, se usca la soare, își punea iar hainele pe el și gata ! De obicei mergea la „Podul notagiilor" — numele însuși vorbește de predilecția înotătorilor pentru acest loc și în același timp de respectul admirativ al celor care trebuiau să se mulțumească cu privitul. Pentru că înotul era foarte puțin răspîndit — cei mai mulți spuneau că înoată dacă dădeau din mîini și din picioare atît cît să se țină la suprafață. Azi, apar singulari cei care nu știu să înoate — iar în autobuzul 31 te înghesui în fiecare dimineață cu prichindei care se grăbesc spre Strandul Tineretului, la cursul de înot.

...Pe atunci dacă oamenii nu se încumetau să meargă la Podul notagiilor, alegeau stăvilarul de la moara Ciurel sau stăvilarul de la Grozăvești. Și fiindcă amîndouă erau cam departe, cei mai înstăriți tocmeau trăsură, iar ceilalți se duceau în căruțe sau pe jos. Oricum, tot „mahalagii" rămîneau pentru protipendada care pleca să se răcorească la Sinaia, nu în Dîmbovița...

Azi e mai simplu și în același timp mai complicat să mergi la strand. E mai simplu că iei troleibuzul pentru „Bordei" sau tramvaiul pentru „Lido". E mai complicat pentru că ești convins că la strand ai nevoie de un noian de accesorii : cască de baie, costum de lastex (că așa se poartă), papuci de plajă din plastic, ochelari de soare, pălărie de paie (și asta se poartă), Nivea — cremă pentru nas, Nivea lichidă pentru umeri, bronzol pentru rest, cearceaf pentru stat, fel de fel de prosoape, halat de baie cu cordon cu ciucuri, tablă de șah, carte de citit pe care n-o citești... Acesta este inventarul doar cînd pleci de acasă trăgînd voinicește după tine o tolbă de plastic burdușită. Că după ce ai ajuns la strandul Florească, după ce ai făcut coadă la vestiar, după ce te-ai dezbrăcat și după ce ai poposit cu tot arsenalul pe plaje, de abia atunci constați cîte-ți mai lipsesc ! Te uiți la dreapta și vezi că sfinxul care suferă stoic la soare are capul proptit pe o pernuță galbenă de plastic umflată cu aer. Privești la stînga și vezi că o tînără blondă își montează labe de cauciuc ca să intre în apă. Te uiți la apă și vezi că o pereche de tineri plutesc lin pe o superbă barcă pneumatică. Te întorci în spate și vezi că vecinul ascultă „O sole mio" la un aparat cu tranzistori. Și-ți promiți, firește, să ți le cumperi pe toate, că altfel nu se poate !

Puțin înciudat, îți aduci, în sfîrșit, aminte că pentru soare ai venit și te întinzi. Fără să vrei, la 20 de centimetri de tine înregistrezi dialoguri :

— Apa e rece !

— Aș, de unde, e foarte caldă. Să vezi cum e la bazin.

— Pune-ți prosopul pe umeri că ești tot o rană.

— Du-te mai încolo să-mi întind piciorul, c-am amorțit.

— Rodica e iar cu Gelu, ce-o fi găsind la el ?

— Mi-a luat careva casca...

— I-am spus în față tot ! Ne-am certat și de trei zile nu m-a chemat la telefon.

— Cocuța, pleacă de acolo c-ai să cazi și faci buba.

Curios, te uiți la Cocuța : o mogîldeață goală pușcă și cu pălărie scrobită pe cap. Își face de lucru cu găleția și ride știrb. Ride de orice, pînă cînd... vede o lebădă cu colac. Atunci se întunecă :

— Vleau lebăda !

— Nu se poate, Cocuța, e a băiețelului, tu ai mingia, uite ce frumoasă e.

— Vleau lebăda !

— E jucăria lui, ție ți-ar place să-ți ia cineva mingea ?

— Vleau lebăda !

Și ultimul imperativ e însoțit de averse lacrimogene și descărcări sonore, iar Cocuța se face roșie de plîns sub pălăria albă de pichet. Pleci spre apă ca să nu asiști la încheierea penibilă a incidentului. Încerci apa cu piciorul, te scuturi de frig și apoi te scufunzi deodată, ca să te călești. Și cauți să-ți faci drum în larg : „pardon", „vă rog să mă scuzați", „nu v-am văzut", „vă salut, tovarășe profesor !", „v-am lovit ?", „sărut mîna, ce mai faceți ?", „permiteți ?" — dialoguri ca la în-

trarea într-un cinematograf, nu în larg.

Cînd ai ajuns destul de departe, faci pluta. Cu ochii deschiși spre cer ai în fine senzația de liniște, de singurătate, de împăcare. Guști cu voluptate senzația și, ca să te distrezi, începi să fabulezi ca la 15 ani: sînt naufragiat, apa mă poartă spre pămînturi necunoscute, poate că sînt și rechini... Spre confirmare, auzi lîngă tine un orăcăit. Tresari, te învîrți și pornești crawl înapoi : rechini treacă-meargă, dar broaște nu suporți, că ești bucureștean autentic !

Pe plaje te lungești iar : constați că Cocuța a plecat, grupul cu tranzistori s-a mărit, cel cu pernuța galbenă nu mai e. Te uiți la ceas : cînd au trecut patru ore ? La vestiar faci coadă și mai pierzi o oră, la troleibuz aștepți iar, și în fine, ajungi acasă : obosit, înroșit, încălzit. Sună telefonul :

— Da, dragă, am fost la strand. A fost foarte plăcut. Miine ? Sigur că da, merg, cum să nu ?

Poate un bucureștean să refuze o invitație la strand ?

Pia RĂDULESCU
Fotografii : Mihai POPESCU

CEASUL DE LA AMIAZĂ

Pe prispă cineva își bătea tare tălpile tropăind scurt și repede în timp ce gazda — ca orice gazdă modestă și primitoare — părea încurcată de atenția pe care noul sosit o arăta astfel trudei sale zilnice :

— Lasă, bre, nea Marine, nu te mai scutura atita că doar n-avem scoarțe pe jos !

O clipă mai tirziu, în ușă apăru un bărbat înalt, cu o alură viguroasă. Salută simplu, ridicîndu-și ușor șapca decolorată de soare, și ne strînse mîinile cu mîinile sale mari, aspre și calde. Se numea Marin Drăgușin și — completase gazda, recomandîndu-ne astfel omul ce se afla în fața noastră — era președintele gospodăriei agricole colective din comuna Aluniș (raionul Vedea, regiunea Argeș), amănunt care canaliză imediat interesul nostru spre dînsul.

Noului sosit i se găsi deîndată un scaun și, fără să fi fost întrebat, ca și cînd ar fi fost de-ai casei — ceea ce dovedea nu numai ospitalitatea gazdei, dar și apropierea care exista între ei — gospodina îi puse dinainte o farfurie cu ochiuri fierbinți.

Omul venea direct de pe cîmp. Se vedea asta după mîini, după haine, după ghetele prăfuite. Trecînd în jos, spre grajduri deschisese poarta și intrase să dea binețe bătrînului Bălan, să afle dacă nu cumva tînărul Bălan venise acasă că „avea o vorbă cu el în legătură cu școala cea nouă". Cum era ora prînzului nu se mirase și nu se sfiise de atențiile și hotărîrile gospodinei și se bucura pentru paharul cu vin ce-i fusese dat. Era un vin ușor și parfumat și cînd gusta din el ridica paharul în lumină pregătindu-și astfel și vizual plăcerea.

La ceasul acela de amiază, după ce din zori alergase încoace și încolo pe la brigăzile de cîmp, momentul acesta (așa cum se nimerise el să fie) îi dădea măsura și plăcerea răgazului.

Așezat în lumină îi vedeam bine obrazul ars de soare, frumos pentru că trăsăturile erau puternice, mobile, foarte expresive — încadrat de peria aspră și sură a părului. Avea un zîmbet bun și niște ochi care priveau grav. Cîți ani să fi avut ? Oricum, așa cum se arăta părea un om în puterea vîrstei.

Gazda părea mîndră de vinul său cel rubiniu, dar mai ales de oaspetele cel nou. Pentru că știa cum să-i guste și să-i prețuiască vinul ? Nu (deși nu rămînea străin de așa ceva).

Un amănunt aruncat în discuție de către gazdă, mai mult pentru ca niște relatări ale sale să nu rămînă abstracte, ne explică respectul gazdei pentru oaspetele său cel nou. Acest „amănunt" stîrni pe neașteptate noului venit amintirea unor întîmplări de demult. Întîmplările ce ne-au evocat o secvență dintr-o biografie, biografia lui și nu numai a lui, dintr-un cadru social, de care de-a lungul celor 20 de ani de viață nouă, ne-am distanțat imens.

Desen de Beca RIND

În tinerețele sale, Marin Drăgușin fusese... marchitan. Adică, un fel de negustor ambulant, un intermediar — totdeauna în pierdere — între negustor și cumpărător. „Da, da, am mîncat și eu pîinea asta"... — spune Marin Drăgușin și zîmbește într-un fel anume, parcă puțin mirat, puțin ironic, cu acel aer de superioritate, pe care-l avem totdeauna față de faptele noastre, mai mult sau mai puțin teribiliste, pe care le-am comis în copilărie sau în anii adolescenței. „Era la noi marchitănia un obicei, o boală, o tradiție, nu știu cum să-i zic. De cum venea toamna și pînă primăvara bărbații, flăcăii mai răsăriți plecau de-acasă. Colindam satele cele mai izolate, cărînd în spinare, într-o lădiță mică, stămburi, panglici, ace și basmale. De fiecare dată plecam cu speranța unui cîștig, dar ne întorceam cu încălțările desfundate, cu hainele jerpelite, flămînzi și cu buzunarele goale. Ca să ți se dea marfă — precizează Marin Drăgușin — trebuia să lași negustorului o sumă de bani mai mare decît valoarea mărfii, ca garanție. Sumă pe care n-o mai vedeai înapoi fiindcă aproape niciodată nu ajungeai să vinzi marfa la prețul cu care ți se dăduse. Negustorul, bineînțeles, nu voia să știe. Așa că eram aproape mereu în deficit".

Și așa toate nevoile, toate planurile (de a-și plăti datoriile, împozitele, de a cumpăra ceva pe lîngă casă, un plug, un cal sau măcar o palmă de pămînt) care-i mînau atît de amarnic iarna pe la uși străine, se duceau dracului. Se întorceau cu stambă de-o rochie pentru neveste, cu ghete pentru copii. Și nevestele și copiii se bucurau dar bucuria le era de scurtă durată.

Pînă toamna cu tot gîndul pe care-l aveau la întoarcere de a se lăsa de această îndeletnicire ce nu le-aducea niciodată cîștig, nevoile se strîngeau iarăși buluc. Și din nou — cum n-aveau altă ieșire, încolțea speranța. Poate că acum... Cum dădea bruma își luau lădița în spinare și porneau.

„Induram de toate, că marchitănia era o treabă cinească — își amintește Marin Drăgușin. Pretutindeni erai străin. Codrul de pîine, dacă-l aveai, era mereu uscat în traistă și în fiecare noapte dormeai pe unde se nimerea. Ani de-a rîndul am pribegit așa. Și, bineînțeles, nici unul dintre noi n-a scăpat de sărăcie ! Aveam însă o îndîrjire surdă, o speranță naivă, copilărească, în noroc. Adevărul e că ne mînau nevoile și că în vremea aceea, prin împrejurimile noastre (Marin Drăgușin este originar din comuna Aluniș, raionul Vedea, unul dintre raioanele care au avut mult de suferit în trecut din cauza înapoierii economice), n-aveai unde munci și de unde scoate banul".

Alunișul este azi altul. Nevoile care-i mînau pe alunișeni odinioară în pribegie s-au mistuit. Gospodăria colectivă absoarbe azi puterea de muncă și hărnicia alunișenilor. Totuși, cînd vine toamna — după ce s-a strîns totul de pe cîmp — mulți bărbați din Aluniș pleacă de-acasă. Însă nu mînați de mirajul norocului nici de nevoile de altădată, ci de un dor nepotolit de a cunoaște, de a pune umărul și de a fi prezenți la prefacerile țării. Marile șantiere constituie magnetul care le indică și le scurtează drumurile. Borzești, Roznov, Onești, Bicaz iar acum cu deosebire hidrocentrala de pe Argeș sînt locuri pe unde au trecut și și-au găsit rosturi alunișenii.

Și venind vorba despre noile obiceiuri, Marin Drăgușin ne spune că „asta e o altă poveste". Ridică paharul în lumină strecurînd printre genele întredeschise limpezimile rubinii ale vinului. Pleacă invitîndu-ne să ne spună această „altă poveste" (care, ca și aceea cu „marchitănia" nu era numai a lui), altădată, nu la un ceas ca acela, de amiază.

Elisabeta PETREANU

prietena mea cartea

Zilele acestea - în librării

MIORIȚA — sub îngrijirea lui Adrian Fochi (Editura Academiei R.P.R.) este un volum impresionant (1 000 pagini), un adevărat monument închinat Mioriței, studiului apariției, circulației și influenței mesajului ei artistic asupra culturii românești. Un amplu studiu introductiv semnat de Pavel Apostol subliniază semnificația motivului mioritic, lupta de idei dusă vreme de mai bine de un secol de reprezentanții diferitelor clase sociale cît și aprecierile unor reprezentanți de seamă ai culturii multor țări care consideră Miorița ca pe una din marile creații ale literaturii mondiale. Peste 500 de pagini de texte cuprind diferite variante și fragmente studiate sau nestudiate, mai multe hărți (harta culegerilor mioritice, cea prezentînd tipologia ei, o alta istorică a culegerilor Mioriței, o hartă a intensității relative a circulației și a intensității absolute a culegerilor ei), un indice bine pus la punct.

EUFROSINA POPESCU de Mihai Florea (Editura Meridiane). Mergînd pe linia prezentării figurilor de seamă ale trecutului culturii românești, editura ne prezintă de astă dată pe una dintre cele mai proeminente reprezentante ale teatrului românesc din secolul trecut. Autorul își însoțește expunerea cu interesante documente și scrisori precum și cu fotografii și tablouri ale cîntăreței și actriței de dramă care a atras aprecierile calde ale lui Eminescu și Alecsandri ca și ale altor personalități ale culturii universale.

FATA DE LA MIAZĂZI de D. R. Popescu (Editura pentru literatură) cuprinde șapte schițe și nuvele cu o tematică în cea mai mare parte legată de actualitatea noastră.

MAHABHÎRATA — Legenda despre arderea zeilor publicată în acest volum, într-o frumoasă tălmăcire a lui A. E. Baconski, face parte din prima carte a Mahabhîratei, cel mai vechi și impunător monument al literaturii hinduse. O succintă dar judicioasă prefață semnată de traducătorul amintit și care introduce pe cititor în epocă, desenele Marcelei Cordescu ce însoțesc volumul și în general condițiile grafice în care se prezintă acesta constituie o reușită a editorilor.

DON SEGUNDO SOMBRA — romanul scriitorului argentinian M. Ricardo, în traducerea lui O. Busuioceanu și cu o prefață de V. Ripeanu — este povestirea lirică a adolescenței unui tînăr gaucho. Mic vagabond, copil al nimănui, acesta se va transforma, datorită condițiilor de viață în care trăiește și contactului cu personalitatea puternică a lui Don Segundo Sombra.

Eminescu ilustrat

Volumul omagial „Eminescu", recent apărut, este superb, cu hîrtia, litera, punerea în pagină și, în general, ținuta grafică. Înmănunchind cele mai alese versuri ale marelui nostru poet, și ilustrat de Ligia Macovei, el constituie o adevărată lucrare de artă. Desenul Ligiei a fost parcă creat anume pentru poezie. E un joc de negru și alb, cu o gamă infinită de nuanțe, cu o armonie adîncă și sugestivă. Artista a pătruns în universul lui Eminescu, s-a confundat cu el și apoi s-a întors către noi cu imaginea lui, cu esența lui transfigurată în toată muzicalitatea și gingășia ei.

Iată bunăoară desenul la „Junii corupți". O suprapunere iscusită de planuri îți prezintă o categorie socială în toată goliciunea ei morală, figurile cu priviri pierdute ale junilor ca „seacă ființă" așa cum îi vede Eminescu. Puternic și incisiv individualizate, figurile au totuși trăsătura comună a „oamenilor morți de vii". Aceeași incisivitate o toarnă în linia ei artista cînd ilustrează „Ep'gonii" : ma... semi-mortuară a personajului, cu orbitele oculare golite de orice urmă de viață îți sugerează o „privire scrutătoare ce nimica nu visează".

Filozofia lui Eminescu cel chinuit de atîtea întrebări își pune amprenta pe fiecare din ilustrațiile volumului. Figura bătrînului inspirat ce-și pune întrebarea chinuitoare, vîrtejul aducînd aminte de mișcarea materiei (Scrisoarea I) ; suferința profundă a întregii ființe omenești din care izbucnesc spre ceruri ca într-o invocare supremă cele două brațe sugerînd omul ce se mistuie pe propriul său rug (ilustrație la Odă în metru antic) ; omul pe al cărui obraz trecerea prin ani și-a marcat adînc urmele dar care, nu dezarmează, desenul Ligiei sugerînd și forța cu care va trece peste greutăți („Trecut-au anii") ; catargul frînt, de fapt o mînă de om printre sutele de catarge în picioare, peste care zboară stoluri de pescărușI („Dintre sute de catarge") și asta pentru a enumera doar cîteva elemente din problematica eminesciană, reflectată de artiști, conferă ilustrației calități ce se cer subliniate. Lor li se adaugă ilustrațiile la „Scrisori", la „Viața" și altele toate laolaltă formînd imaginea transfigurată în linii a verbului și filozofiei eminesciene în ceea ce are ea mai profund și mai înălțător.

Deosebit de reușite ni se par ilustrațiile la poeziile în care Eminescu cîntă natura și dragostea. Incisivitatea care stigmatizează Epigonii, frămîntarea omului în fața vicisitudinilor unei societăți care-l ucide, se convertesc de astă dată, în contactul cu versul eminescian într-o linie lirică vibrantă, într-o construcție în care urmărești meandrele sufletului omului în drumul său exuberant sau dimpotrivă, copleșit de tristețe.

Natura patriei și omul, iubirea și omul, natura și dragostea apar în desene — așa precum apar în poezia eminesciană — un tot în care fiecare linie cîntă sau plînge, într-o armonie a ritmurilor turburătoare. Cele două capete înlănțuite ale căror fețe nu le vedem și care par două imense frunze între miile ce se aștern peste ele (Povestea codrului), ilustrația la „Nu mă înțelegi" (ce ni se pare a fi greșit paginată) ne fac să asistăm la aceeași confundare cu natura, femeia răsărind din încrîngături ca o parte integrantă de nedespărțit. „Luceafărul" este însoțit de un desen pe care e greu să-l uiți după cum gestul gingaș cu care desprinde adolescentul vălul de pe creștetul iubitei („Dorință") se înscrie prin vibrația sa lirică printre cele mai reușite ilustrații ale volumului.

Șirul desenelor este însă lung și ar fi încă multe de spus despre felul în care a abordat artista poezia eminesciană, tehnica folosită de ea, grija pentru detaliul semnificativ. Ni se întîmplă însă un lucru pe care-l vor încerca probabil și alți cititori și anume acela că, cu cît privim mai mult ilustrațiile, cu atît descifrăm noi valori în ele. Ceea ce înseamnă că asemenea desene nu se privesc numai.

Minzu RADIAN

ION GHIMEȘAN: „PAUL LANGEVIN"

Colecția „Oameni de seamă" a Editurii Tineretului s-a îmbogățit cu o nouă monografie valoroasă, dedicată marelui om de știință, luptătorului pentru cauza păcii, unuia dintre prietenii devotați ai țării noastre — omul de știință francez Paul Langevin.

Bazată pe un amplu material documentar, bună parte pus la dispoziția autorului de către André Langevin, fiul savantului, lucrarea se citește cu plăcere și cu interes.

I. Ghimeșan a reușit să prezinte bine, concentrat, o viață bogată în activitate științifică și socială și mai cu seamă să scrie pe înțelesul cititorilor neinițiați despre unele complicate probleme de fizică. E o calitate ce trebuie subliniată. Referindu-se la numeroasele sale lucrări științifice, autorul nu simplifică lucrurile, ci găsește mijloacele cele mai adecvate pentru a le trata în complexitatea lor.

Bună parte din lucrare este rezervată luptei lui Langevin pentru cauza păcii, conlucrarea lui în acest scop cu marile personalități ale timpului (Romain Rolland, Henri Barbusse etc.), strînsei legături cu poporul romîn, cu mișcarea revoluționară condusă de P.C.R. Glasul lui se ridică condamnator împotriva represiunilor organizate de regimul burghezo-moșieresc romîn contra luptătorilor antifasciști. Langevin ia atitudine împotriva celor care au reprimat, prin gloanțe, luptele ceferiștilor și petroliștilor din 1933. „A apăra și a salva pe prietenii noștri romîni este felul cel mai potrivit în care putem să ne manifestăm dragostea pentru țara lor și încrederea în viitorul ei", scria el.

Cunoașterea vieții și laborioasei munci a lui Paul Langevin, pe tărîmuri diferite, e necesară nu numai pentru tineret, ci pentru oricare dintre iubitorii de lectură.

C. S.

Săptămîna la televiziune

26 IULIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 EMISIUNEA PENTRU COPII ȘI TINERETUL ȘCOLAR : ELEFANȚELUL CURIOS. Interpretează un colectiv al Teatrului de păpuși din Brașov. ● Aventurile echipajului Val-Virtej : **„Cine este Umbra ?"** (reluare). **10.30 REȚETA GOSPODINEI. 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins : ● **Buletin agricol.** ● Interviul nostru. ● **Noutăți din agricultură.** ● De vorbă cu medicul veterinar. ● **Oameni și sate din Calafat** (reportaj filmat). ● **Muzică populară românească.** Cîntă o formație instrumentală condusă de **Constantin Mîrea.** Soliști : **Olga Stănescu, Elisabeta Pavel, Mihai Oprea. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 FLĂCĂRI NESTINSE.** Un film despre cele două cetăți ale oțelului românesc, Reșița și Hunedoara. **19.30 Filmul MESAJUL. 19.50 Comici vestiți ai ecranului. Zigotto, Harold Lloyd, Lupino Lane și Stan Laurel** — vajnici cow-boys în vestul sălbatic... **21.00 Pagini din opere iubite.** Transmisie de la Sofia. **21.30 Muzică distractivă...** ...cu **Maria Moraru, Silvia Velicu, Vasile Moldovanu. În încheiere : Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.**

27 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Emisiune de știință și tehnică pentru tineretul școlar : Lucrări practice. În vizită la expoziția de materiale didactice executate de elevi ai școlilor profesionale și tehnice de maiștri ; transmisiune de la Facultatea de arhitectură. **19.40 ANSAMBLUL UCRAINEAN DE BALET PE GHEAȚĂ. 20.15 TINERE TALENTE. 21.05 DON JUAN.** Aventurile faimosului seducător, prezentate într-un film de desene animate. **21.30 MUZICĂ PENTRU TOȚI.** Transmisiune de la Sofia. **22.30 Telesport. În încheiere : Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

28 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru cei mici : NĂZDRĂVĂNIILE VULPII : Vulpișor și broasca, adaptare și dramatizare de **Sergiu Milorian. 19.40 Emisiune de știință : DIN PRAF ȘI PULBERE.** Un nou procedeu de prelucrare a metalelor. **19.50 Din lirica noastră contemporană. 20.05 ȘAH. 20.15 Filmul DRAGOSTE ȘI PĂLĂVRĂGELI. 21.45 Recital vocal-instrumental,** susținut de absolvenți ai Conservatorului **„Ciprian Porumbescu". În încheiere : Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

30 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru pionieri și școlari : POPASURI PE VALEA BISTRIȚEI. 19.35 Filmul „MOARTEA SE NUMEȘTE ENGELCHEN". 21.50 Artiști amatori participanți la cel de-al VII-lea concurs republican organizat în cinstea celei de-a XX-a aniversări a eliberării patriei : Corul și soliștii Palatului Culturii din Ploiești, echipa de dansuri a cooperativei „Arta casnică" din Breaza. **În încheiere : Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

31 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru copii : JOCURI PE APĂ. 19.40 Emisiune de artă plastică : MUZEUL REGIONAL DIN BRAȘOV. 20.00 SĂPTĂMÎNA. 21.00 SPORT ÎN ELVEȚIA. Reportaj filmat. **21.15 Cîntă orchestra Fips Fleischer. În încheiere : Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

1 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru copii : REBUS ȘI... ZOOLOGIE. 19.35 AVENTURILE LUI ROBIN HOOD (IV) : Călugărul Tuck. 20.00 ARIPI NOI SUB CERUL DELTEI. 20.20 CIRCUL BOUGLIONE (II). 21.00 ÎN FAȚA HĂRȚII. 21.40 Muzică ușoară instrumentală. Cîntă o formație condusă de **Sile Vișan. În încheiere : Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.**

NOTE DE TELESPECTATOR

Dacă la prima citire pare mai puțin interesant, în realitate programul televiziunii rezervă din cînd în cînd acele surprize plăcute, care fac pe telespectatori să uite că ne aflăm în lunile de vacanță estivală. Au fost în ultimele zile și cîteva emisiuni deosebite : retransmisia, din sala Palatului, a concertului de încheiere a celui de-al doilea Festival al muzicii ușoare românești ; apoi retransmisia marelui eveniment sportiv de duminica trecută, finala Cupei R.P.R. la fotbal ; în sfîrșit, transmisia din studio a comediei lui Spiros Melas, „Papa se lustruiește", în interpretarea unui colectiv al Teatrului de Stat din Constanța.

Printre emisiunile deosebite pot fi, desigur, menționate și cele două producții proprii ale studioului, ecranizarea „Comisarul e băiat bun", după Courteline și filmul coregrafic de scurt metraj 1 + 1 = 15'. Este lăudabil că, în această perioadă cînd redacția studioului întîmpină atîtea greutăți în recrutarea colaboratorilor săi artistici, ea reușește totuși, măcar o dată pe săptămînă, să pună pe picioare un spectacol în montare și regie proprie. Cît de mari sînt aceste greutăți reiese și din faptul, pe care telespectatorii i-au sesizat, că una a fost distribuția anunțată în program și alta aceia care a interpretat pe micul ecran textul savuros al lui Courteline.

Dacă în aceste condiții, realizările actoricești nu au corespuns uneori, nu a fost atîta de mirare cît ne-a surprins viziunea regizorală în care Cornel Todea — care tot pe micul ecran a realizat creații remarcabile — a cuprins scneta lui Courteline : umorul subtil, nuanțat, al scriitorului parizian, a fost acoperit de manifestări actoricești mult prea expansive și zgomotoase, chiar acolo unde nu era cazul. Dealtfel, dorința de a fi originală cu orice chip a caracterizat și regia filmului muzical 1 + 1 = 15', care începînd cu formularea cabalistică a titlului și culminînd cu jocul bizar al luminilor și umbrelor (dansatori îmbrăcați complet în alb, care evoluează în fața unui ecran alb, în lumina lăptoasă și abia transparentă a reflectoarelor albe, după care dansatori îmbrăcați complet în negru, mișcîndu-se pe un fond la fel de negru), a anulat aproape imaginea plasticității și măiestriei dansatorilor, ca și frumusețea coregrafiei.

În colo, programul a fost în mare parte susținut cu filme documentare și artistice și cu pelicule primite în cadrul legăturilor de schimb cu televiziunile străine. În general, aceste secvențe scurte ale programului sînt bine apreciate, mai ales cînd e vorba de un film muzical reușit cum este acela pe care l-a prezentat orchestra de muzică ușoară Edmundo Ross, avînd ca interpreți, între alții, celebrul chintet vocal de cîntăreți negri „The Platters" și o excepțională echipă de dansatori sud-americani.

Șt. RADU

Fotografia în 20 de lecții (XVI)

LABORATORUL FOTOAMATORULUI

Prelucrarea materialului fotosensibil, negativ și pozitiv, făcîndu-se în întuneric sau la lumină inactinică, adică la o lumină la care acest material nu este sensibil, amatorul care dorește să se ocupe serios de fotografie, trebuie să-și amenajeze un laborator.

Alegerea încăperii pe care o vom transforma, temporar, în laborator depinde de faptul dacă vrem să lucrăm atît ziua cît și noaptea sau numai noaptea. În primul caz vom alege încăperi cu un număr mic de ferestre, care se pot camufla ușor. În cel de al doilea caz, o simplă perdea netransparentă așezată în dreptul ferestrei este suficientă. În ambele cazuri vom prefera încăperile prevăzute cu apă curentă și canalizare ca : băi, bucătărie, spălătorii. În unele cazuri se pot folosi și cămările sau se pot amenaja locurile de sub scară, debaralele etc. (vezi figurile).

Aerisirea laboratorului se va face după fiecare două ore de lucru (în cazul cînd încăperea nu are dispozitive speciale de aerisire), prin deschiderea ușilor sau a ferestrelor.

Încălzirea. Temperatura optimă a băilor de prelucrare a materialului fotosensibil este de 18 sau 20° C. Din această cauză încăperea va fi încălzită iarna (sobă, calorifer sau radiator electric).

Etanșarea la lumină. Pentru a evita voalarea materialelor fotosensibile, toate orificiile de intrare a luminii vor fi acoperite cu pînză neagră deasă sau carton vopsit negru mat.

Instalația de apă curentă. Aproape toate lucrările de prelucrare a materialelor fotosensibile cer mari cantități de apă curgătoare. Dacă laboratorul nostru se amenajează în baie sau bucătărie problema este rezolvată. În caz contrar vom avea nevoie de un rezervor de circa 15—20 l apă, fixat în dreptul mesei de lucru. Se vor pregăti și găleți pentru evacuarea apei.

Instalația electrică. Pentru alimentarea aparatului de copiat, aparatului de mărit și pentru iluminarea laboratorului, acesta trebuie să posede o instalație electrică. Toate aparatele și dispozitivele alimentate cu curent electric trebuie legate cu pămîntul spre a se evita accidentele.

Amenajarea laboratorului. Laboratorul va cuprinde neapărat două zone : prima pentru lucrările uscate (copiere prin contact sau mărire) iar a doua pentru lucrările umede.

Pentru executarea lucrărilor uscate, vom așeza aparatul de copiat sau de mărit pe o masă, taburet sau pe o placă de lemn cu care acoperim lavaboul (dacă lucrăm în baie). Vom avea în vedere ca aparatul să fie ferit de orice stropiri ca urmare a manipulării soluțiilor din zona prelucrărilor umede.

Zona prelucrărilor umede va cuprinde o masă pe care vom executa developarea filmelor negative sau a copiilor pozitive în primul caz, vom folosi un tanc de developat, iar în cel de al doilea, trei tase (cuve) cu dimensiunile de circa 18 x 24 cm. Dacă lucrăm în baie tasele se așează pe un grătar de lemn cu care se acoperă cada.

Iluminarea laboratorului. Pentru executarea lucrărilor de aranjare a aparaturii, de preparare a soluțiilor, de spălare a materialelor fotosensibile uscate și de examinare a imaginilor obținute vom folosi o lumină albă obișnuită. Întrerupătorul va trebui să se monteze separat pentru a evita mînuirea lui din greșală.

Iluminarea de lucru este o iluminare inactinică, adică o iluminare la care materialul fotografic nu este sensibil. În acest scop putem folosi becuri colorate sau mai bine filtre speciale care se găsesc în magazinele de specialitate. Aceste filtre se folosesc pentru a fi montate în lanternele de laborator, alcătuite dintr-un corp de tablă sau lemn în interiorul căruia se găsește un bec electric de 15—25 W. Pentru prelucrarea hîrtiilor fotografice se vor folosi filtre galben-verde (Agfa 113 D) și nu filtre oranj deoarece la această lumină contrastele par mult mai puternice decît sînt în realitate. Iluminarea inactinică a laboratorului se va verifica expunînd la această lumină timp de 30 secunde o bucățică de hîrtie fotografică, care apoi se developează și se fixează împreună cu o altă hîrtie neexpusă. Dacă nu se observă diferențe, iluminarea este bună.

Echipamentul laboratorului. Laboratorul fotoamatorului cuprinde de obicei un aparat sau o ramă de copiat prin contact, (în cazul cînd se lucrează cu un aparat fotografic cu film lat) un aparat de mărit, un tanc pentru developarea negativelor (de preferință cu bandă Corex), 3—4 tase pentru developarea, spălarea și fixarea copiilor pe hîrtie, sticle și borcane cu dop de cauciuc pentru păstrarea soluțiilor, clești și pensete pentru manipularea hîrtiilor în băile de prelucrare, cilindru gradat, termometru (pînă la + 60° C) cîrpe de șters.

★

Laboratorul fotoamatorului trebuie să fie foarte curat, deoarece curățenia și lucrul îngrijit determină calitatea fotografiilor obținute. Praful este dușmanul cel mai mare al calității. Dacă se depune pe negative atunci pe fotografiile noastre vor apare puncte albe ; prin rularea negativelor prăfuite particulele de praf zgîrie gelatina ducînd la apariția pe pozitiv a unor dungi cenușii.

Manipularea materialelor în soluții se va face cu atenție pentru a evita stropirile (de exemplu introducerea de fixator în revelator).

Ing. Leonida TĂNĂSESCU

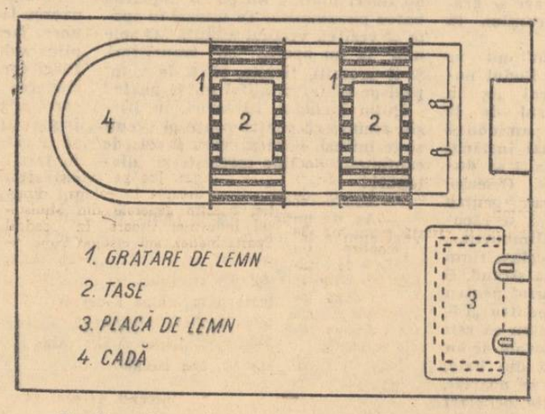

Fig. 1. — Amenajarea unui laborator foto în baie.

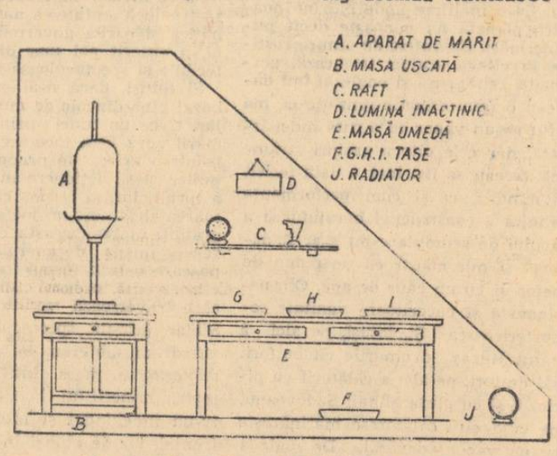

Fig. 2. — Amenajarea locului de sub scară.

Concursul nostru cu premii

Comisia de organizare a concursului sportiv cu premii organizat de revista „Magazin" a început trierea celor cîteva mii de răspunsuri primite. Dacă operațiile de triere vor fi gata, în numărul viitor al revistei noastre vom publica lista cu numele celor care au dat răspunsuri exacte la cele patru întrebări ale concursului. Reamintim întrebările care au făcut obiectul concursului nostru sportiv, adăugînd și răspunsul exact la fiecare întrebare :

1. Care echipă va cîștiga campionatul categoriei A de fotbal ?

RĂSPUNS : Dinamo București.

2. Ce echipe vor ocupa ultimele două locuri în clasamentul categoriei A de fotbal ?

RĂSPUNS : Siderurgistul Galați și Știința Timișoara.

3. Care vor fi echipele care vor ocupa primul loc în cele două serii ale campionatului categoriei B de fotbal ?

RĂSPUNS : Știința Craiova și Minerul Baia Mare.

4. Ce echipă va cîștiga „Cupa R.P.R." la fotbal ?

RĂSPUNS : Dinamo București.

De ce nu ?

de DAN DEȘLIU

Baschetul este, cum observăm și altă dată, unicul sport cu mingea de mînă în care românii nu excelează. Handbalul, voleiul, rugbiul au consacrat în ultimele două decenii, pe plan internațional, pe descendenții străvechilor adepți ai oinei din preajma arcului carpatic. În mod inexplicabil, disputa panourilor refuză să completeze patrulaterul, menținîndu-ne sistematic în zona onorabilității. Cu atît mai îmbucurătoare ni s-au părut, în acest context, rezultatele celor două reprezentative bucureștene, care au întreprins recentul turneu pe litoralul baltic. La Koleiarve, Tallin și Riga, fetele au terminat neînvinse (două victorii și o paritate) în compania celor mai puternice selecționate locale, iar băieții, după un debut timid, au ținut în șah gazdele din Tartu și Riga, fiind egalați în ultimele secunde. De remarcat că S.K.A. Riga — formație care a obținut cu greu un scor simetric în partida finală — se numără printre cîștigătoarele Cupei campionilor europeni și include în rîndurile sale pe Kruminș, Mujnieks, Valdis și alți componenți ai primei reprezentative sovietice.

Precum se știe, coasta chilimbarului este principalul fief baschetbalistic din U.R.S.S., valoarea jucătorilor și jucătoarelor de prin partea locului ne mai avînd nevoie de prezentări speciale.

În atari condiții — gîndindu-ne și la dezavantajele inerente ale unei deplasări obositoare — un sincer „bravo !" la adresa colegelor lui Racoviță și Niculescu, precum și sextetelor masculine animate de Albu, Novacek, Spiridon și ceilalți. Ne permitem, totuși, să ne întrebăm : ar fi oare cu neputință ca, într-un viitor nu prea îndepărtat, ierarhia mondială să înregistreze intrarea noastră printre protagoniștii sportului cu mingea la coș, — specialitate pe cît de pretențioasă, pe atît de populară ?

Nu-i pentru prima oară cînd rezultatele certifică aptitudini evidente, posibilități de progres incontestabile, o bună pregătire fizică și tactică. Rămîne ca atît echipierii, cît și antrenorii să capete mai multă încredere în propriile forțe, în posibilitatea de a ridica unicul sport cu mingea de mînă în care stăm încă aproximativ — la nivelul celorlalte discipline înrudite.

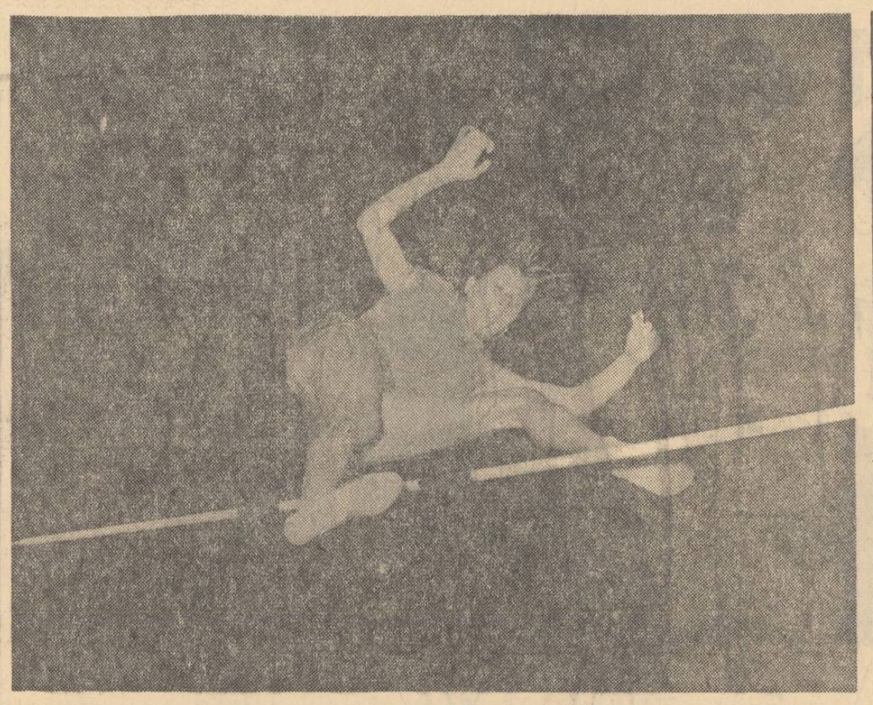

Iolanda Balaș

ION SÖTER ANTICIPEAZĂ...

Antrenorul Iolandei Balaș despre perspectivele atletismului la Jocurile Olimpice de la Tokio

Au mai rămas deci mai puțin de trei luni. Un răgaz de timp scurt pentru cei ce se pregătesc să joace rolurile principale în pasionanta dispută atletică pe care o va găzdui Stadionul Național din Tokio, cu prilejul celei de-a XIX-a ediții a Jocurilor Olimpice. Și am apreciat ca scurt acest răgaz, deoarece s-au scurs aproape patru ani de cînd, pe „Stadio dei Centomilla" din Roma, laurii olimpici încununau fruntea celor mai buni atleți din lume.

De atunci, unii dintre cei care ne-au stîrnit admirația și ale căror performanțe au pus la grea încercare pe gazetarii din cele patru colțuri ale lumii, au trecut dacă nu în anonimat, cel puțin pe planul secund al actualității sportive. Cronicarii și specialiștii de pretutindeni înregistrează și comentează alte rezultate, prezintă ca favoriți olimpici alți performeri, care sînt „catapultați" tot mai sus pe firmamentul acestui sport, vechi de cînd lumea și iubit pe toate meridianele.

Sîncer vorbind și noi ne-am descurcat greu în acest noian de nume și rezultate. Tocmai pentru acest motiv am petrecut o după amiază cu ION SÖTER, antrenorul Iolandei Balaș și un cunoscut specialist și statistician în atletism. Doream să deslușim împreună ce va fi la Tokio în cadrul întrecerilor atletice. Am început direct pentru a evita o... amînare.

— Ce credeți, la Tokio se vor realiza performanțe mai mari ca la Roma ?

— Judecînd din toate punctele de vedere, s-ar părea că există puține șanse în această direcție. Gîndiți-vă că Jocurile Olimpice au loc în luna octombrie, deci într-o perioadă de timp nepotrivită pentru atleții europeni și, mai ales, pentru cei din zona australă, despre care aș putea spune că vor veni la J.O. abia în... anul următor. Luna octombrie înseamnă pentru ei începutul primăverii. Și nu-i ușor să fii în formă maximă tocmai în primele zile ale sezonului. Apoi, mai sînt și alți factori care vor influența negativ obținerea unor rezultate superioare : diferența de fus orar, clima și, aș putea spune, chiar anturajul, dintr-o țară asiatică cu obiceiuri și tradiții cu totul neobișnuite pentru majoritatea atleților.

— Deci...

— Nu, nu vă grăbiți să trageți concluzii. În ciuda tuturor acestor lucruri, convingerea mea este că la Tokio se vor obține o serie de mari rezultate. De la ultima mare competiție a atletismului mondial au trecut patru ani, în care s-au făcut progrese extraordinare în creșterea rezultatelor. Așa că am speranța că lista recordurilor mondiale și olimpice va fi serios modificată în „Țara soarelui răsare".

— Care va fi, după părerea dv., proba ce va stîrni cel mai mult interesul spectatorilor la Tokio ?

— În primul rînd, săritura cu prăjina. În esența lor, modificările aduse în ultimul timp regulamentului au transformat săritura cu prăjina într-o probă de o rară spectaculozitate. Apoi săritura în înălțime bărbați. Și cînd fac această apreciere, nu mă refer în mod special la Brumel, ci la... faptul că media celor mai buni săritori a ajuns în momentul de față la nivelul recordului olimpic actual : 2,16 metri.

— Favoritul rămîne însă Valerii Brumel.

— Firește. La Tokio, Brumel se prezintă cu avantajul de a nu avea de apărat titlul olimpic și cu ascendentul de a fi în posesia unui extraordinar record mondial.

— Pentru că tot am vorbit de cîștigători, ce credeți, la Tokio vor fi multe nume noi pe lista învingătorilor ?

— Încercînd să răspund la această întrebare, mă gîndesc dacă în loturile olimpice ale multor țări vor mai rămîne vreunii din „olimpicii" anului 1960. Da, nu vă mirați. Concursurile de selecție se anunță ca o grea încercare pentru cei care, la Roma, ni se păreau atît de mari. Unii, dealtfel, au și dispărut aproape din arena atletismului mondial : Elliot, Harry, Nieder, Rudenkov, Calhoun. Iată doar cîteva nume, altădată strălucite, dar care acum au fost pur și simplu înghițite de valul marilor performanțe realizate de pleiada tinerelor speranțe.

— Dintre aceste tinere speranțe ale atletismului mondial, care au cele mai mari șanse de a urca pe podiumul învingătorilor la Tokio ?

— Este greu de anticipat. Totuși, dintre ei prefer pe Henry Karr, care a realizat excepționalul timp de 20,2 secunde pe 220 yarzi, pe juniorul de la Roma, Dallas Long, pe Karin Balzer și nu pot trece cu vederea tînăra generație a săritorilor cu prăjina, care azi zboară pur și simplu peste ștacheta ridicată la 5 metri.

— La ce probe credeți că au șanse mai mari reprezentanții Japoniei, țara gazdă ?

— În această privință surprizele nu sînt deloc excluse. Totuși îi văd pe japonezi învingători la maraton, 10 000 m și triplu salt. Sînt probe în care, pe lîngă toate celelalte, va conta foarte mult și abnegația, aș putea spune chiar fanatismul cu care concurenții vor lupta pentru victorie.

Discuția noastră a fost întreruptă pentru o clipă. Ioli își terminase încălzirea, dar ploaia nu încetase. Voia să știe dacă mai concurează sau nu. Răspunsul a fost categoric : da ! Și după ce recordmana mondială s-a îndepărtat, am îndrăznit o ultimă întrebare :

— Cu cît se va cîștiga la Tokio proba de săritură în înălțime femei ?

Răspunsul a fost prompt :

— Cu 1,86 m. Vreau să spun că, în orice caz, recordul olimpic stabilit la Roma va cădea. În rest, totul depinde de acomodarea cu condițiile despre care v-am vorbit la început.

Călin ANTONESCU

Mozaic ★ Mozaic ★ Mozaic

• MECIUL dintre selecționata mondială și echipa Angliei, disputat toamna trecută la Londra, continuă să aducă beneficii. O mică firmă comercială constituită în acest scop a vîndut la prețul de 800 lire două fanioane cu autografele tuturor jucătorilor care au participat la meciul secolului. Iașin, Eusebio, Di Stefano și ceilalți componenți ai selecționatei au fost rugați să trimită tricourile purtate în meciul de la Londra pentru a fi vîndute la licitație. Fondurile obținute din această vînzare vor fi donate unui orfelinat din Londra.

• RUDOLF VYTLACIL, antrenorul echipei de fotbal a Cehoslovaciei a declarat recent : **„Formația noastră este acum prea bătrînă. Dacă ne vom califica la campionatul mondial din Anglia, nu vom mai putea folosi pe Masopoust, Popluhar și nici pe Pluskal. La Tokio se va naște probabil viitoarea noastră echipă. Avem cîțiva jucători foarte dotați. Dintre tineri Geleta este cel mai bun".**

• BRAZILIANUL Amarildo, unul din eroii ultimului campionat mondial de fotbal, nu s-a putut acomoda de loc cu atmosfera și ritmul campionatului italian. Cumpărat de A.C. Milano pentru o mare sumă de bani, Amarildo a fost ținut mai mult pe tușe. Contractul lui Amarildo expiră peste un an, dar Milano vrea să-l vîndă echipei Varese.

• LA FLORENȚA s-a născut Hamrin IV, cel de al 4-lea copil al cunoscutului jucător suedez Kurt Hamrin. Joacă de 5 ani în Italia și este considerat cea mai bună extremă dreaptă.

• FOTBALISTUL algerian Khiat Ahmed, care a rămas mut într-un accident petrecut în 1961, și-a recăpătat graiul la 26 ani, în timpul unui meci de fotbal. Înfuriat pe arbitru care dăduse o decizie inversă, Ahmed a avut un șoc și spre stupefacția coechipierilor săi a început să vorbească.

• **ÎNTR-O carte de amintiri, un fost atlet francez, Emile Antoine, povestește un interesant episod în care este vorba de o întrecere pe care a avut-o cu un... automobil. În 1907 el s-a angajat într-o cursă de 400 m cu un automobil care avea motorul oprit. Atletul a învins cu un metru în 53". Dar asta era în 1907 !...**

• DIN CEI 11 jucători ai echipei R.F.G., campioană în 1954, patru joacă și acum : Schaefer (37 ani) este căpitanul echipei F.C. Koln, Morlock (39 ani) joacă la F.C. Nürnberg, Rahn (35 ani) este extremă dreaptă la Meiderich și Eckel (32 ani) a devenit amator și joacă în echipa Voelklingen.

• **ULTIMUL anuar de box editat de Nat Fleischer și apărut în S.U.A. conține, în 900 de pagini, palmaresul a 2449 boxeri profesioniști din lume, în activitate, și a 443 foști campioni mondiali.**

• NU BOBBY MOORE, ci Jackie Brownsword este astăzi fotbalistul cel mai popular din Anglia. Bobby Moore, jucătorul cel mai solicitat, actor de cinema, scriitor de cărți și manechin la o mare casă de mode, a căzut în desuetudine. El a fost întrecut de umilul J. Brownsword de la „Scunthorpe United", echipă din liga a III-a. Celebritatea i-a adus-o nu numai faptul că joacă la 45 de ani dar mai ales că a marcat 50 de goluri ca mijlocaș. Dintre acestea 49 le-a înscris din penalty iar al 50-lea cu un șut de la 60 metri. Eroul nostru nu a ratat niciodată vreo lovitură de la 11 metri. Întrebat cum face de nu greșește, Brownsword a spus : **„I-am studiat pe toți portarii din divizia noastră și știu cu precizie în ce direcție vor plonja".**

• **CEA MAI în vîrstă practicantă a jocului judo în Franța este Margueritte Mulle din Boulogne-sur-Mer, care recent a susținut un nou și reușit examen, învingînd la rînd cinci adversare.**

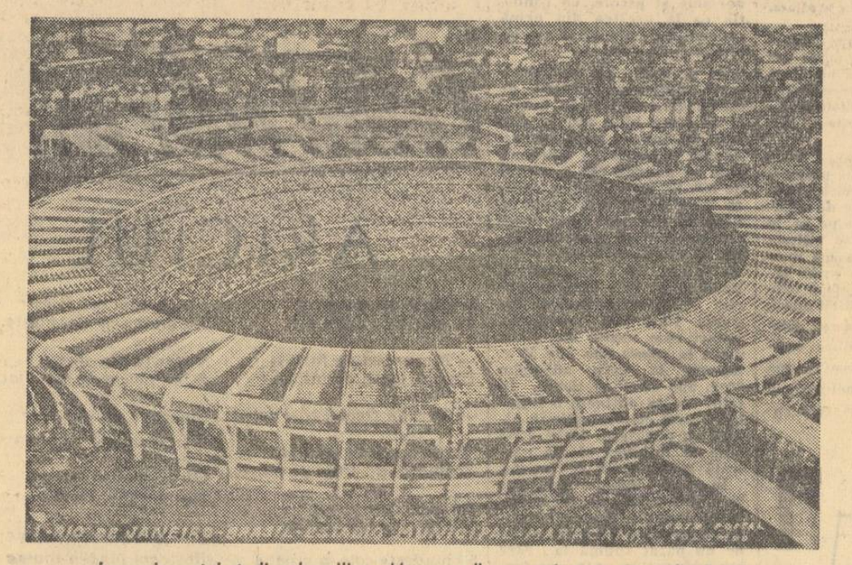

Impresionantul stadion brazilian „Maracana" — cel mai mare din lume

FOTBAL PE MARACANA

(Urmare din pag. 1)

Primul meci în „A" l-am susținut cu AMEFA, la Arad. Am jucat 11 ani la „Unirea Tricolor", apoi la „Venus-U.C.B." Am jucat și în echipa de juniori a Bucureștiului, alături de Gică Popescu, întîlnind echipa Belgradului, unde juca și Lovrici, actualul selecționer unic al echipei olimpice a Iugoslaviei. Ca parteneri, la „Unirea Tricolor", am avut jucători de „națională" ca Gh. Petrescu, Crețeanu, Paraschiva, iar la „Venus-U.C.B." — unde am jucat ultimii ani de fotbal competițional — pe Humis, Constantin, Dinulescu, Știrbei.

— Ce ne puteți spune despre condițiile de joc de atunci, în comparație cu cele de azi ?

— Sînt incomparabile. Ca pitic și apoi ca junior, așteptam să mostenesc ghetele și echipamentul — uzat pînă la refuz — de la vreun „senior". Terenul din Obor era denivelat, plin cu gropi și cu smocuri de iarbă. Cînd ne deplasam cu trenul, călătoream cu clasa a III-a, în picioare sau pe culoare, ori dormeam în plasa de sîrmă pentru bagaje. În ce privește sprijinul, primeam un ajutor mizer de la fosta primărie, din „fondul sărăcilor" sau din chetele benevole.

Astăzi, condițiile pentru sportivi sînt cu totul altele. Ei au la dispoziție stadioane, terenuri moderne, vestiare, băi etc. O întreprindere — I.P.M.S. Reghin — a fost profilată numai pentru producerea de materiale sportive. Cu toții — antrenori, suporteri, public — înconjoară cu dragoste pe jucători.

— În Brazilia, ce stadioane ați vizitat ?

— Mai multe. În mod deosebit m-a impresionat stadionul „Maracana", cu 200.000 de locuri, cel mai mare stadion din lume. E un stadion din beton, etajat, în formă ovală, cu diferite anexe. Întrucît — din cauza căldurii din timpul zilei — meciurile se dispută mai mult în nocturnă, stadionul „Maracana" posedă instalații speciale de iluminat.

Un alt stadion renumit este cel din Porto Allegre. Dotat cu tribune din beton, vestiare și instalații moderne, el posedă circa 70.000 de locuri.

Entuziastul public brazilian umple stadioanele pînă la refuz. Spectatorii se manifestă zgomotos, iar unii dintre ei — în momente culminante — trag în aer cu rachete multicolore. Aparatele de radio cu tranzistori produc un bîzîit continuu ; căci brazilienilor le place nu numai să vadă meciul, ci și să audă comentariul aceluiași meci făcut de crainicul sportiv de la radio... În timpul meciurilor, brazilienii consumă — în afară de înghețată, răcoritoare, coca-cola — banane, trestii de zahăr.

— Ați avut ocazia să asistați la meciuri mai importante ?

— La Porto Allegre, am văzut meciul dintre F.C. Santos și Gremio, cîștigat de prima echipă cu 3—1 ; în acest meci a jucat și Pele, dar... ca portar. La Salvador, am asistat la returul meciului dintre F.C. Santos și Bahia, pentru cupa Braziliei, cîștigată de prima echipă.

Din cele văzute am constatat că fotbalul brazilian este la un nivel ridicat. El posedă — în afară de Pele — numeroase individualități de valoare, printre care Gilmar, un portar de clasă, Mauro, un stoper excelent, care domină tot terenul, Cotinho, un fin dribleur și mulți alții. Aplicînd sistemul 4+2+4, aceste individualități se încadrează de minune în jocul colectiv al echipei, atacînd puternic și repliindu-se inteligent în apărare, în caz de nevoie.

Îndeosebi acum, cînd brazilienii se pregătesc pentru campionatul mondial din 1966, pregătirile — la un nivel tehnic superior — cresc în intensitate. Ca și tov. Gheorghe Popescu, președintele Federației Române de Fotbal, care a vizitat, de asemenea, Brazilia și a asistat la mai multe partide de fotbal, am împărtășit cele însușite, multe din ele prezentînd interes în cadrul fotbalului nostru.

— După cele văzute „la fața locului", vă rugăm acum să ne spuneți cîteva cuvinte despre Pele și jocul lui.

— Pe Pele l-am văzut jucînd excelent, atît ca înaintaș, cît și ca... portar. E un virtuos al balonului, aș putea spune un Paganini în fotbal. Sare la cap excelent, trage cu ambele picioare, se orientează inteligent pe teren, are o bună detentă. Adversarii — în general — nu-l rețin decît prin fault ; atunci cînd totuși cineva reușește să-i ia mingea, acesta este aclamat de spectatori.

Publicul îl răsfață peste tot. Se spune : Pele e un „monstro" (în sens admirativ). Cu 15-20 de minute înainte de meci, îl asaltează fotografii, reporterii, iar după joc el o rupe de fugă în cabină, pentru ca admiratorii să nu-i zmulgă tricoul sau să-i descalțe bocancii...

În orașul Santos, situat pe malul Oceanului Atlantic, am vizitat vila simplă a lui Pele, dominată de colivii cu păsări (lui Pele îi plac mult păsărelele și cîinii). Acasă nu era decît sora lui. Pele fiind la antrenament, i-am transmis urările noastre. L-am reîntîlnit pe Pele însă la Salvador, la hotel, avînd prilejul să stăm de vorbă cu el. E amabil, simpatic. Și-a amintit de vizita făcută de noi la vila lui, pentru care ne-a mulțumit călduros. Ne-a vorbit apoi de fotbalul brazilian, de pregătirile pentru „mondiale".

La întrebarea noastră asupra șutului năpraznic tras de pe linia de corner în bară-gol (fază din meciul cu Gremio, după ce a trecut în „slalom" printre cinci adversari), Pele ne-a precizat că n-a fost o simplă întîmplare, ci că așa a vrut să tragă, în bară și de aci mingea să ricoșeze în gol ; de altfel, această fază — ca și atîtea altele — este exersată de nenumărate ori la antrenamente. Tot la întrebarea noastră, dacă ar vrea să viziteze România, Pele a răspuns că va veni cu plăcere, cînd va avea ocazia. La sfîrșit, ne-a îmbrățișat și ne-a dat cîte un autograf.

— O ultimă întrebare : mai jucați cumva și acum fotbal ?

— Desigur. Joc pe același post de inter dreapta în echipa direcției noastre generale din Ministerul Industriei Ușoare. În cadrul Spartachiadei, am cîștigat cupa pe minister cu 5 victorii și un meci nul. De asemenea, nu de mult, am jucat și în echipa Federației Române de Fotbal, alături de Marian, Tănăsescu, Lupaș și alții. Abia așteptăm un nou meci...

Mircea SCRIPCĂ

VARIETĂȚI

Christine Caron, recordurile și înghețata

Deși are numai 16 ani, înotătoarea Christine Caron este la ora actuală printre amatorii de sport din Franța, la fel de populară ca Jazy sau Anquetil. Această faimă i-a adus-o recordul său mondial la 100 m spate — 1'08"6/10 cu care a detronat-o pe japoneza Tanaka. Dar Kiki, cum o alintă colegele, a rămas tot copil, în ciuda celebrității.

Întrebată ce poate să-i reproșeze elevei sale, antrenoarea Berlioux a spus : „Christine este o înotătoare extraordinară dar mănîncă prea multă înghețată și pune coatele pe masă". *Zilele trecute Kiki a bătut și recordul european la 200 m spate, eveniment pe care l-a sărbătorit cu o triplă porție de înghețată cu ciocolată.*

Cassius Clay nu-l recunoaște Șalanger pe Floyd Patterson

În cercurile pugilistice se vorbește insistent de un meci între boxerii negri Cassius Clay și Floyd Patterson pentru titlul mondial la categoria grea. Aceasta mai ales după victoria obținută de Floyd asupra lui Eddie Machen la Stockholm. Cassius dezminte însă categoric eventualitatea unei confruntări cu fostul campion mondial pe care-l consideră mult prea slab pentru el. Managerul lui Clay a anunțat în schimb perfectarea unui meci, în octombrie, contra lui Liston sau Doug Jones, al 3-lea greu mondial. De ce îl evită Clay pe Patterson ? O simplă manevră dictată de interesele managerilor sau teama de un adversar în revenire de formă ? Cei care l-au văzut pe Floyd la Stockholm spun că a boxat excepțional și are șanse bune să devină pentru a treia oară campion mondial. Patterson (are acum 29 de ani) este de altfel singurul boxer de categorie grea care a reușit să recîștige titlul mondial ce l-a pierdut.

MAGAZIN

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMÎNIA LIBERA

★

Redacția și administrația, Piața Scînteii. tel. 17 60 10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17 60 10 interior 14 00

ȘAH

Rezultatul concursului „Pentatlon șahist" organizat de „Magazin"

Și ultima ediție a concursului „Pentatlon șahist" organizat de „Magazin" s-a bucurat de succes. Numeroși cititori ai revistei, amatori șahiști, au trimis participările lor, mulți dintre ei debutînd — și unele din aceste debuturi sînt extrem de promițătoare — ca problemiști.

Iată soluțiile :

SOLUȚIA STUDIULUI (Poziția de control : alb — Rd7, Tb5, Ng5 = 3 piese ; negru — Rf8, Tg8, pioni e7 și h7 = 4 piese) ; 1. Nh6+, Rf7, 2 Tf5+, Rg6, 3. Tg5+, Rf7, 4. T:g8, R:g8, 5. Re6, Rh8. 6. Rf7, e5, 7. Ng7 mat.

SOLUȚIA PROBLEMEI CU MAT ÎN 2 MUTĂRI (poziția de control : alb — Rh5, De8, Te3, Tf5, Na2, Na3, Cd6, pion f2 = 8 piese; negru — Rd4, Tb5, Tb8, Na8, Ce1, pioni c3, c8, f3 = 8 piese) ; 1. Dg8 ! amenință. 2. Dc4 mat ; 1... Td5 2. Dg4 mat ; 1... Nd5. 2. Dh8 mat. **Cursă : 1. Dd8 ? amenință 2. Cb5 mat. 1... Td5 2. Dh4 mat ; 1... Nd5 2. Df6 mat. În poziție inițială există jocul aparent :** 1... Nd5 2. De5 mat ; 1... Td5 2. De4 mat.

Aceste lucrări au fost rezolvate de marea majoritate a participanților care, de asemenea, au trimis răspunsuri corecte la proba a III-a, indicînd campionii mondiali șahiști.

Problema care trebuia reconstituită pe baza variantelor indicate este următoarea :

1. Ch4 !

Această reconstrucție, ca și, mai ales, compunerea unei probleme corecte cu mat în două mutări în care albul, prin cheie, dă negrului cel puțin un cîmp de refugiu, au constituit partea cea mai grea a concursului, asigurînd departajarea concurenților. Maestrul sportului ing. A. F. IANOVCIC, căruia i-au fost trimise toate lucrările, le-a analizat și a stabilit următorul clasament :

1. TOMA GARAI (Oradea) ; 2—4) IANUARIE — DORU POPESCU (Galați), ERNEST DONCEA (Buc), PETRE IONESCU (Buc.) ; 5—6) BERNARD PERL (Bîrlad), ION MAYER (Sibiu) ; 7) C. ȘTEFANIU (Buc) ; 8—9 Horia Banea (Brașov), Nicolae A. Drăgan (Dej) ; 10—11) Ion Moga (Buc.), Paul Vătărăscu (Oltenița); 12—15) Val. Ionescu (Piatra Neamț), N. Jugureanu (Buc.), Sorin Segal (Buc.), Otto Valeriu (Buc.) ; 16—17) Ștefan Ellbogen (Timișoara), Cornel Herța (Buc.) ; 18) Anton Sperdea (Hunedoara) ; 19—20) Boris Lența (Buc.), Ștefan Ungureanu (Iași) ; 21) Eugenia Popescu (Craiova) ; 22) Gh. Macina (Buc.) ; 23—25) Dan Gapciu, Valeriu Ciocîn, Maria St. Dascalete (toți trei din com. Horezu — Argeș) ; 26—27) Crăiniceanu (Buc.), Caliop Paraschiv (C. Suici — Argeș) ; 28) Tiberiu Nestor (Breaza) ; 29—30) C. Albișoru (Buc.), Radu Sdrula (Buc.) ; 31—32) Aurel Jula (Ploiești), D. Mărculescu (Oradea).

Iată și problema prezentată de cîștigătorul concursului :

TOMA GARAI
(Oradea)

Locul I. „Pentatlon șahist"—„Magazin"

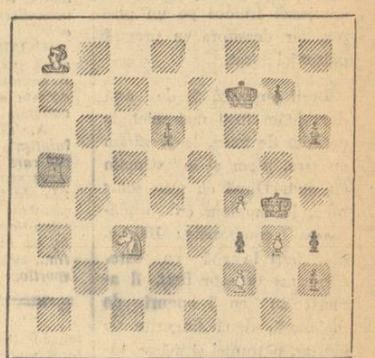

1. Cd5 ! ! amenință 2. Ce3 mat
1... Rf5 2. Ce3 mat
1... Rh5 2. Cf6 mat

Cursă
1. Nd5 ? ! am. 2. Ne6 mat
1... Rf5 2. Ne6 mat
1... Rh5 2. Nf3 mat

După cum se vede, problema dă două cîmpuri de refugiu și are o cursă tematică — totul într-o construcție simplă și economică.

Problemele clasaților pe locurile 2—4 vor apare în numerele viitoare, împreună cu cîteva concluzii ale arbitrului concursului, ing. A. F. Ianovcic.

„Cupa Magazin"

Sferturile de finală ale ediției a IV-a

GRUPA 8 B. Dona Șerban (Rărtoaca) pierde la Kugel Sigismund (Brad), Karcher Franz (Constanța) și Marin Schlaub (Siret), Eugen Revici (Cluj) pierde la Schlaub și Karcher, Schlaub cîștigă și la Chivu Teodor (Brașov), Kugel cîștigă și la Zilli Florea (Buc.) și Chivu, Karcher mai cîștigă la Zilli și remizează cu Chivu.

GRUPA 9-B. Hano Ludovic (Tîm.) — Cocoș Moise (Petrileni) 1—0, Lucian Perișoiu (Buc.) — L. Chionea (Buc.) 1—0 (prin depășirea timpului de gîndire).

Rochii simple pentru vară combinate din două culori. Cîte o floare, o fundă sau un alt mic element decorativ dau personalitate acestor rochițe ce se pot face din combinarea unor cupoane.
Desene de Tanți PFENNINGS

Incursiune în moda anului viitor

(Urmare din pag. 1)

...Am făcut o incursiune sumară în moda viitorului apropiat, o anticipare doar cu cîteva luni. Acasă la ea, moda transformă acest viitor în prezent. Creatorii de confecții și tricotaje București au transpus în schițe și mulaje liniile modei anului 1965. Cuvîntul hotărîtor n-a fost încă rostit. Creatorii au invitat oaspeți, sfătuitori, pictori, arhitecți, artiști, critici de artă, merceologi ai comerțului, ziariști. Discuții aprinse, confruntări de păreri, propuneri. Din toate acestea se va contura linia modei anului viitor. Am reținut cîteva păreri și sugestii ale consultanților care apreciind inițiativa fabricii de a pune în discuție nu colecția de modele ci conceptia de creație, s-au simțit alături de creatori, părtași la crearea frumosului în vestimentație.

Cl. RĂDULESCU și I. MOSCU

Amplificînd frumusețea feminină...

Grijulie, ca de obicei, moda a acordat prioritate femeilor. Chiar și frumusețea trebuie subliniată, amplificată. A găsit de cuviință că nu mai poate acorda locul întîi rochiei din două piese, promovînd-o pe cea simplă, dreaptă, gen furou. Și pentru aceasta are argumentele ei. O astfel de rochie este utilă în toate ocaziile, avantajînd deopotrivă silueta zveltă, suplă, cît și pe cea plină. Rochia ni se înfățișează în cinci linii: netăiată în talie, cu lejeritatea accentuată urmărind ioarelor lungi le-a fost adus un corectiv : strînse în cordon, cu diferite clape în colț sau drepte, dispuse oblic sau orizontal, ele sînt asamblate cu fuste în cute mari, călcate

In cinci linii, găsim mantoul clasic drept, cel tip sport, alcătuind un ansamblu de efect cu cascheta gen șapcă și fular ecosez, cu linii foarte ușor evazate, cu mînecile montate în prelungire spre gît, dînd iluzia unei mici plătci, mantoul elegant semichimono și în sfîrșit... *redingota*. O apariție plăcută, dar pretențioasă. Moda ne avertizează : redingota poate fi folosită numai în perfectă armonie cu rochia și accesoriile.

Culorile dominante ? Alb-negru, alb-bleumarin, roșu, galben în toate tonurile și o mare varietate de bej.

...eleganța masculină...

Avînd un cîmp mai restrîns de desfășurare, moda masculină își arată totuși inventivitatea. Ea a renunțat la haina mai bogată, cu linie conică sau dreaptă, cu șlițuri scurte, cu pantaloni mai fixi, cu sau fără manșetă. Noua siluetă se apropie de corp, umerii sînt nu prea lați, urmînd linia naturală a corpului, capul mînecii este mai bogat, sacoul mai lung și ușor evazat înspre poale, cu șlițuri lungi pe mijlocul spatelui sau lateral, cu forma și poziția buzunarelor variate (această linie a fost dominantă la recenta întîlnire internațională de modă de la Moscova).

Pantalonul, o adevărată surpriză. Mai lejer în întregime, iar de la gamba piciorului în jos se termină cu un evazeu ușor. Manșeta lipsește de cele mai multe ori, buzunarele sînt prezente în cusăturile laterale, iar cel din spate este acoperit de clapă în colțuri,dreaptă sau doar cu butonieră.

Sacourile separate și-au lărgit utilitatea. Ele pot fi folosite nu numai în toate zilele, ci și chiar la ocazii. Moda vă recomandă în acest ultim caz sacoul pe tonul de gri închis, mov sau verde închis cu fire de efect, cu pantaloni și vestă neagră.

...și gingășia copiilor

Moda este și pedagog. În cazul copiilor ea vine să completeze întregul sistem de educare a gustului pentru frumos. Obișnuiți să vedem fetițele noastre îmbrăcate în rochițe cu corsaje și fustă creață, ne vom mira poate că moda a evoluat și la cei mici astfel încît ne prezintă acum o linie ușoară, dreaptă și simplă, comună de altfel atît pardesielor, paltoanelor cît și rochițelor. Neavînd o linie fixă în talie, obiectele de îmbrăcăminte sînt practice, permițînd folosirea lor chiar dacă copiii au mai crescut.

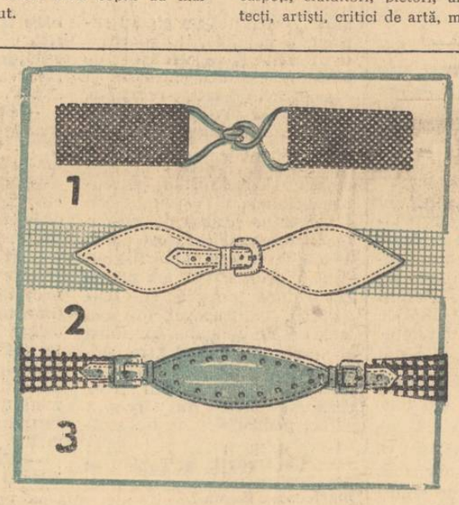

CORDOANE

La rochii de vară, fuste sau pantalon, avem nevoie de cordoane.
1) Cordon a cărui catarama imită o copcă mare.
2) Un cordon din materialul rochiei cu garnitură de lac.
3) O garnitură din piele roșie cu două catarame ; restul din materialul fustei sau pantalonului.

ROCHII ELEGANTE

1) Din voal imprimat, o rochie pe linie dreaptă, pusă pe un furou de mătase, mînecile 3/4 bogate.
2) Taioraș din mătase naturală imprimată, cu fusta plisată mărunt. Este completat cu o bluză de mătase uni.
3) Din mătase uni, o rochie gen furou, ușor evazată în partea de jos. Decolteul, format dintr-un bie lat, adînc terminat printr-un nod. Este completat de un plastron plisat mărunt.
4) Tot pe linie furou, o rochie în buline cu bordaj lat în culoarea bulinelor. La spate, un decolteu original.
5) Rochie plisată în întregime, cu corsajul bluzant, cordonul croit „cu forme" în culoarea bordajului de la gît. O floare pe umeri completează modelul.
6) Din mătase imprimată, o bluză decoltată, cu mineca 3/4 îngustă și terminată în două volănașe înguste.

Desene de Raia SOLOMONICA

ÎN FAȚA JURIULUI

DINA COCEA — artistă emerită : *cele cinci linii de bază prezentate pentru rochii satisfac toate pretențiile. Consider că o siluetă plină trebuie să aibă o linie lejeră pentru a atenua deformările conformației. Recomand de aceea ca unele jachete să fie mai lungi. Unele modele de paltoane, deși frumoase, nu sînt practice, nefiind adaptate pentru clima noastră. Mă refer în deosebi la gulerele lor lejere, degajate și mici. Ar fi de dorit să se folosească mai mult gulerele de blană. Cred că materialele tweed folosite în confecții ar trebui să fie fabricate în culori mai vii. Propun ca încă de pe acum să se folosească diferite mijloace (expoziții, prezentări de modă și alte forme de publicitate) pentru educarea gustului publicului în vederea adoptării noii linii de modă.*

ADINA NANU — critic de artă : *prezentarea de azi a dovedit că îmbrăcămintea poate fi, în afară de un obiect necesar, și un lucru de artă. Ar fi util ca la asemenea discuții interesante despre modă să participe un număr cît mai mare de merceologi. Am în vedere în special pe cei din provincie, care au dovedit în unele cazuri reținere nejustificate în introducerea noului. O astfel de întîlnire poate constitui pentru merceologi un bun prilej de informare și — de ce să n-o spunem ! — și de educare artistică a lor.*

TIA PELTZ — pictor : *cu liniile prezentate sînt de acord. Ele sînt simple, comode, estetice. Unele modele care le-au exemplificat abundă în clape, nasturi, ceea ce nu le face însă accesibile tuturor vîrstelor.*

ANTON MOISESCU arhitect : *liniile prezentate sînt moderne, elegante și lipsite de elemente de extravaganță. Ele oferă posibilitatea transpunerii într-un mare număr de variante de modele.*

MIOARA CREMENE — scriitoare : *modelul pentru rochia de seară prezentat este reușit. Propun ca rochia de seară să devină și ea un sortiment obișnuit în producția industrială. Bineînțeles, aceasta obligă la o atenție specială pentru asigurarea unei mari varietăți de modele.*

A. TESICI — merceolog principal : *apreciind liniile modei înfățișate prin schițe și mulaje, subliniez că un element principal care poate ridica valoarea unui model este materialul. Or, în acest sens, colaborarea creatorilor de confecții cu cei din industria de țesături trebuie să fie strînsă. Am dispune atunci de o varietate mai largă de țesături destinate confecțiilor industriale. Cît privește modelele de sport, de altfel foarte frumoase, sînt create, de fapt, nu pentru cei ce practică sportul, ci mai ales pentru... suporterii lui. Apar greoaie, nepractice pentru mișcările unui sportiv.*

Ce e bine să știe motociclistele...

A venit vacanța și plecați cu motocicleta, bineînțeles pe locul din spatele conducătorului. Veți lua pentru drum o manta de ploaie, chiar dacă timpul este frumos. Bluza de vînt e bine să o aveți în permanență, chiar dacă este cald.

Basmaua pentru strîns părul o veți pune la apusul soarelui, dacă vă simțiți bine cu „pletele în vînt" în restul zilei, deși casca de protecție, obligatorie la drum, vă va împiedica să procedați astfel.

Ochelarii de soare sau ochelarii de protecție nu trebuie să lipsească din echipament. S-ar putea ca în viteza motocicletei, o musculiță să vă intre în ochi, ceea ce este foarte neplăcut.

Atunci cînd nu vă supraveghează nimeni, pe drumuri lăturalnice, nu veți face pe amazoana stînd într-o parte pe motocicletă. Veți strica echilibrul și conducătorul motocicletei vă poate azvîrli într-un șanț.

Nu veți îmbrăca o fustă largă, care s-ar putea încurca în spițele roții din spate. Veți purta, de preferință ,un pantalon, în special pentru excursii lungi, de mai multe zile.

Veți evita pantofii „cui" ; o ploaie vi-i poate strica. Veți evita să încărcați port-bagajul cu lucruri inutile. Un rucsac este suficient pentru lucruri de strictă necesitate.

...ȘI TELESPECTATORII

Deoarece televizorul a început să pătrundă tot mai mult în casele satelor și orașelor patriei noastre, iar manevrarea lui e la îndemîna oricui, vom încerca să dăm unele sfaturi folositoare fiecărui telespectator.

— Prin reglajul corect al televizorului se înțelege lipsa dungilor orizontale pe imagine, lipsa conturului dublu (linii alb-negru) pe figuri de nuanță închisă și claritate bună.

Dar în funcționarea televizoarelor intervin diverse accidente care le scot din funcțiune pe o perioadă mai lungă sau mai scurtă de timp. Și cum la ivirea acestor accidente sîntem tentați a manevra multiplele butoane, vom căuta ca împreună cu dv. să identificăm pe cît posibil cauzele care produc aceste defecțiuni pentru a le îndepărta sau face cunoscut specialistului care este chemat să le îndrepte.

Prima din aceste cauze este distrugerea (arderea) firului siguranțelor fuzibile cu care este prevăzut aparatul. Identificarea se face în felul următor : se pornește televizorul, după un minut trebuie să se audă în difuzor, voce, cîntec sau un ușor bîzîit și după alte 4 minute ecranul trebuie să se lumineze, iar dacă ne uităm prin găurile capacului din spate, trebuie să se vadă firele lămpilor înroșite, în caz contrar defectul este cel arătat mai sus.

Dacă în difuzor se aude zgomot dar ecranul nu se luminează, defectul provine de la una din lămpi, care s-a ars, de la condensatorii electrolitici care s-au străpuns sau din schimbarea poziției magnetului ionic.

— Imaginea nu acoperă cadrul sau pe ecran apare o bandă orizontală, de vină poate fi una sau mai multe lămpi care s-au defectat sau una din piesele din schema care s-a deteriorat.

— Ecranul se luminează, însă nu apare imaginea și nici sunetul, cauza poate fi de la comutatorul de canale care nu este așezat pe canalul pe care se recepționează postul de televiziune respectiv. Dacă nu aceasta este vina, trebuie știut că una din lămpi s-a ars. Cînd imaginea apare fără sunet, de vină poate fi una din lămpi sau altă piesă care s-a defectat.

Pe ecran apar două imagini suprapuse, din cauză că antena are o poziție incorectă. Se orientează antena pînă ce imaginea se corectează. Imaginea redusă și neclară poate fi provocată de voltajul scăzut în rețeaua electrică. Se va folosi un stabilizator de tensiune. Imaginea nestabilă pe orizontală sau verticală este dată de una din lămpile aparatului care s-a ars. Paraziții în receptor și pe ecran sînt provocați de obicei de posturile de radio din apropiere, instalații industriale, termocentrale, aparate Röntgen, tramvaie și troleibuze și chiar de scînteile electrice ale motoarelor de automobil și motocicletă.

În vederea înlăturării acestor paraziți, se ridică antena exterioară și se fixează la o distanță corectă față de stație sau se folosește un filtru contra paraziților care se adaptează la coborîrea antenei de un specialist.

— Nu lăsați televizorul în priză pe timpul întreruperii.

— Nu umblați în interiorul televizorului în timp ce funcționează : pericol de electrocutare.

— Pentru a prelungi viața chinoscopului se va viziona în cameră obscură cu luminozitate minimă a ecranului.

Bucur STELIAN

SFATURI COSMETICE

Pentru stimularea funcțiilor biologice ale pielii, în afară de diverse preparate folosite zilnic în toaleta noastră, sînt recomandate și loțiunile de față pe bază de produse naturale. Datorită proprietăților tonice, ele pot fi folosite pe orice fel de ten.

Astfel, loțiunea conținînd suc de castraveți, este indicată atît pentru îngrijirea tenurilor grase cît și a celor normale și uscate, cu condiția ca la acestea din urmă procentul de alcool să nu depășească 10—15%.

Se prepară din castraveți mari, copți bine, curățați de coajă, care se taie în bucăți și se storc bine sau se dau prin mașina de tocat carne. Zeama obținută se filtrează, apoi se adaugă 250 g. alcool de 90°. Se lasă să se macereze timp de 24 ore, apoi se filtrează din nou. Dacă tenul este excesiv de gras, cantitatea de alcool, poate fi chiar de ½ kg. la 1 kg. zeamă. Dacă tenul este uscat și dorim să păstrăm această loțiune timp mai îndelungat, atunci vom scoate din sticla mare la cîteva zile cîte 50 g. loțiune la care adăugăm 20 g. apă fiartă și răcită. În felul acesta obținem o loțiune a cărei concentrație în alcool nu depășește 10 %. Este bine ca loțiunea să fie păstrată la loc uscat și răcoros.

În cazul tenurilor sensibile și deshidratate, se recomandă un lapte de demachiat natural preparat dintr-un albuș de ou bătut spumă la care am adăugat un gălbenuș frecat în prealabil cu 50 g. ulei de parafină și 2 linguri de miere de albine, 500 g. zeamă de castraveți, 125 g. alcool și 10 g. tinctură de benzoe.

Persoanele cu tenul gras, cu porii dilatați și puncte negre, pot folosi o loțiune ușor astringentă și în același timp demachiantă, care se prepară din 3 albușuri bătute spumă, sucul de la 2 lămîi, 200 g. alcool și 50 g apă distilată.

În general, toate loțiunile conținînd sucuri naturale de fructe sau legume le vom păstra în locuri uscate și în sticle ermetic închise.

Ele se folosesc îmbibînd un tampon de vată cu loțiunea respectivă și ștergînd bine obrazul și gîtul pînă cînd vata rămîne curată.

Vom evita ștergerea porțiunilor din jurul ochilor, care fiind foarte sensibile, se usucă prea mult din cauza alcoolului. În cazul în care avem impresia că pielea „strînge", vom clăti obrazul cu puțină apă la temperatura camerei, apoi îl vom unge cu puțină cremă.

Anca BOGDAN

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

- **Ochiuri românești ; perișoare cu tarhon-iaurt ; fructe.**
- **Budincă de lăptuci ; ghiveci de post ; eclair.**
- **Ciorbă de verdețuri ; creier pane-salată de castraveți ; compot de vișine.**
- **Omletă cu brînză ; morcovi sote cu crochete de griș ; fructe.**
- **Ciorbă de roșii ; grătar cu salată de castraveți ; cornulețe.**
- **Salată de vinete ; mămăliguță cu brînză și smîntînă ; tăieței cu lapte.**
- **Roșii umplute cu salată de maioneză; mușchi la grătar cu cartofi pai-salată ; sufle de smeură.**

ROȘII UMPLUTE

Roșii umplute cu ton. Se iau roșii mai mici și tari la care se taie capacul. Se scoate miezul, se presară cu puțină sare, se stropesc cu oțet și se lasă cu gura în jos să se scurgă vreo 30 minute. Între timp, se face o pastă din 100 g. ton la care se pune o linguriță de zeamă de lămîie, piper și sare după gust, două linguri de maioneză. Dacă nu avem maioneză, nu este neapărat necesar. Se umplu roșiile cu această compoziție. Se așează fiecare roșie pe o foaie de salată, se aranjează frumos pe un platou, iar deasupra se presară pătrunjel tocat.

Roșii cu orez. Și de astă dată luăm roșii mai mici, le curățim de miez, le presărăm cu sare, piper și le stropim cu oțet. După ce s-au scurs bine, le umplem cu următoarea compoziție : 100 g. orez fiert în apă cu sare. Cînd acesta este fiert, îl amestecăm cu 3 linguri de maioneză, două linguriță de muștar, pătrunjel și mărar, tocate mărunt. Roșiile astfel umplute, se aranjează frumos pe un platou, deasupra se pune cîte o linguriță de maioneză și cîteva foi de pătrunjel sau tarhon.

Roșii umplute cu fasole verde. Se aleg roșii netede, frumoase, se taie căpăcelul și se prepară ca cele de mai sus. Separat se curăță fasolea, se fierbe în apă cu sare, iar după ce este gata, o prepărăm cu puțin untdelemn, oțet și usturoi tocat mărunt. Nu trebuie să fie zemoasă de loc. Se umplu roșiile cu ea. Se aranjează pe un platou, se garnisește cu verdeață și salată verde.

Această compoziție poate fi înlocuită și cu soteuri de diferite legume ca : mazăre, morcovi, conopidă, care se prepară sote, bine scăzut ; se umplu roșiile cu ele atunci cînd legumele s-au răcit complet.

Colțul celor mici

ARICIUL

S-a ivit un mușuroi
Ca ciuperca după ploi

— Mușuroiul de furnici
Umblă, frate, pe tălpici !

— Vezi de treabă că-i arici!

Vinde ace prin pădure,
Scobitori de fragi și mure.

După scut și panoplie,
Merge chiar la bătălie

Și pîndește colo-n groapă
Pe dușmani să-i tragă-n țeapă.

Ieri venea, ducînd în circă,
Stîrvul rece de năpîrcă.

Iar curajul lui, firește,
Nu mereu se dovedește,

Veverița din stejar
Stînd pe coada ei de jar,

Slobozi o ghindă care
Mi-l și puse la încercare,

Că de spaimă năucit,
Cavalerul s-a-nchircit

Și-o tuli cum se cuvine
Rostogol pînă-n rovine

...Ba l-a rîs și iepurașul
Care măsura imașul !

Vasile DIMA

ISTEȚUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

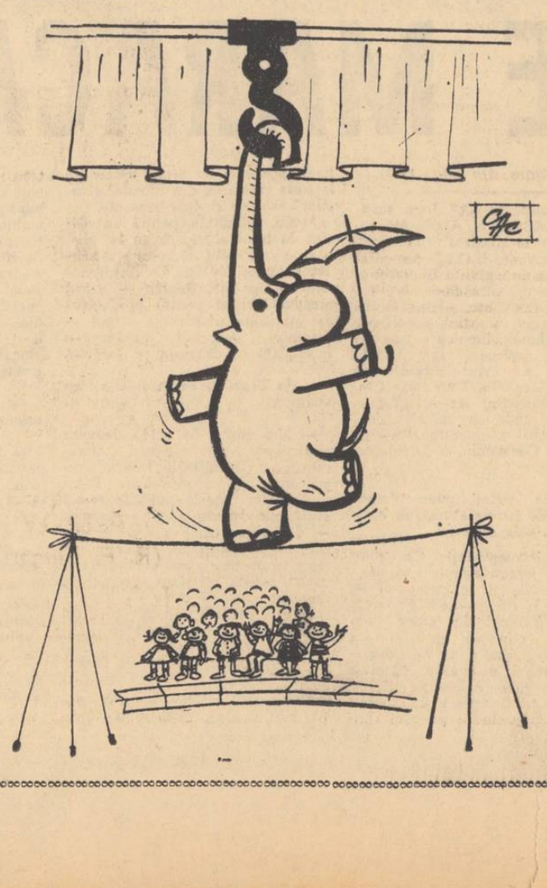

MEDICUL VĂ SFĂTUIEȘTE

Apele minerale în tratamentul bolii ulceroase

Suferinzii de boală ulceroasă (ulcer gastric sau duodenal) pot beneficia mult de pe urma curei interne cu ape minerale în cadrul tratamentului complex al acestei afecțiuni. E bine însă de știut că numai cura cu ape minerale fără un tratament medical pregătitor și la care să se asocieze o alimentație dietetică corespunzătoare și un regim de viață adecvat, nu poate oferi rezultate satisfăcătoare.

După precizarea formei de ulcer și a cauzelor determinante, după înlăturarea acestor cauze și după stabilirea utilității tratamentului hidrominer în funcție de stadiul existent al bolii, medicul este în măsură să indice localitatea cea mai potrivită pentru cură, ținînd seama și de starea generală a organismului, precum și de eventualele boli asociate.

Există forme și stadii ale bolii ulceroase, care sînt total contraindicate curei interne cu ape minerale, ca, de pildă: ulcerul penetrant, ulcerul în faza hemoragică sau în timpul crizelor dureroase, ulcerul cronic cu fenomene de stenoză pilorică accentuată. Ținînd seama de aceste contraindicații, e lesne de imaginat că suferinzii de boală ulceroasă nu pot singuri să aprecieze utilitatea curei hidrominerale. De asemenea, nu sînt în măsură nici să hotărască asupra stațiunii, întrucît unele localități sînt indicate mai mult pentru anumite forme de boală ulceroasă care sînt asociate cu fenomene de gastrită (stațiunile cu ape clorurate slab mineralizate), iar altele sînt mai potrivite pentru cazurile în care boala este însoțită de stări de constipație sau diverse alte tulburări digestive (ape alcaline, sulfatate etc.). Există și stațiuni balneoclimatice cu ape anume indicate în ulcerele recidivante ale bontului operator, în stările după rezecții gastrice, în gastrite hipoacide postoperatorii. Medicul va hotărî și timpul în care se va efectua cura în funcție de distanța de la perioada acută a bolii sau de la unele reacutizări.

Cele mai indicate stațiuni de cură sînt — avînd în vedere considerentele amintite — Slănicul Moldovei, Sîngeorz, Vălcele și, recent, Căciulata. Apele din aceste stațiuni exercită o acțiune de normalizare a secreției sucului gastric, înlăturînd prin spălare produsele de inflamație de la suprafața mucoasei ulcerate, stimulează irigația sanguină la nivelul formațiunii ulceroase, contribuie la reechilibrarea sistemului nervos central.

Pentru a obține rezultate cît mai bune de pe urma curei interne cu ape minerale, suferinzii de boală ulceroasă trebuie să respecte în stațiune dozele de apă prescrise pentru cură și regimul alimentar dietetic corespunzător. Consumarea alimentelor nepermise și a băuturilor alcoolice, precum și ingerarea unei cantități mai mari de apă minerală decît cea indicată, pot anihila deseori efectul curei și chiar să agraveze starea de boală.

Dr. I. LEGIC

Actualități medicale

GHEAȚA ÎN TRATAMENTUL REUMATISMULUI. În Anglia, se încearcă masajul cu gheață în contra durerilor de reumatism. Se pare că aplicarea acestui procedeu terapeutic este cu atît mai eficient cu cît reumaticul este mai tînăr.

REMEDIU PENTRU RECĂPĂTAREA MEMORIEI. De curînd, s-a pus la punct într-un spital din orașul Linz un preparat derivat al vita-

minei B 6 — Piritoxina — care, acționînd asupra centrului memoriei, diminuează considerabil stările de amnezie (pierderea memoriei).

DIAGNOSTICAREA PRECOCE ȘI ULTRARAPIDĂ A SARCINII. Medicii englezi au pus la punct o nouă metodă de laborator cu ajutorul căreia se poate preciza în timp de două minute diagnosticul sarcinii începînd din a 7-a zi de la întîrzierea menstruației. Pentru stabilirea diagnosticului se folosește urina femeii prezumtiv gravidă, ser sanguin specific și un antigen.

ACȚIUNEA LENTILELOR NEGRE. Unele cercetări recente în domeniul oftalmologiei au dus la concluzia că ochelarii

cu sticle negre contribuie la mărirea tensiunii intraoculare și ca atare favorizează deseori apariția glaucomului.

UTILIZAREA NERVILOR DE LA CADAVRE. Extirpînd nervi de la cadavre și conservîndu-i prin frig la o temperatură de minus 70 de grade, chirurgul sovietic V. Golovanov a reușit să-i transplanteze la cei care au suferit de traumatisme cu distrugerea parțială a unor trunchiuri nervoase. Unele din aceste operații efectuate la membrele superioare au redat sensibilitatea și capacitatea de mișcare a brațului.

NOU EXTRAS TERAPEUTIC DIN SECARĂ. În ultimul timp, s-a reușit extragerea din secară a unui nou produs — acidul lisergic — cu care se obțin rezultate încurajatoare în tratamentul unor boli mintale.

POȘTA Redacției

MOISE DUMULESCU — Reșița: „Pătratul matematic" este mult prea complicat pentru cerințele rubricii noastre. Poate o revistă de strictă specialitate (cum ar fi revista „Rebus") să se intereseze de astfel de probleme.

ION ANDRONACHE — București: În forma actuală de prezentare, — „Scrisoare de la mare" nu reprezintă o „problemă enigmistică", ci o simplă înșiruire de „cuvinte semnificative". Trebuie găsită o altă formă de exprimare, care să îmbine efortul de compunere, cu acel de soluționare.

CONDREA DUMITRU — Bîrlad: 1. Careul dv. intitulat „Mărimi" cuprinde erori prea multe și din acest motiv el nu poate fi inserat în rubrică. Încercați să refaceți jocul sau faceți altul! 2. În măsura spațiului disponibil, vom publica și unele probleme mai reușite de enigmistică.

ION BERBECEANU — București: Cu mici modificări (în primul rînd titlul) — credem că jocul va merge. În general, feriți-vă de a compune careuri fără o temă bine definită.

SIMION PĂUNESCU — Constanța: La prima vedere, careul dv. ne-a atras prin tema sa de actualitate („Litoral"), — cît și prin numărul de puncte negre, care se încadrează în normă (15%). Nu putem însă trece cu vederea erorile prea numeroase și prea importante (frînturi de cuvinte, articulări, diminutive forțate, forme artificializate de cuvinte noi). Întrucît modificările necesitate sînt prea mari, vă rugăm să refaceți jocul cît mai repede (dat fiind sezonul) și să ni-l retrimiteți.

DELIA — Constanța: Mai întîi trebuie să cunoască limba română și apoi își poate pune problema examenului. Ministerul Învățămîntului vă poate da și alte lămuriri.

I. PROCOPIE — Banat: Instrucțiunile în vigoare prevăd că pentru a conduce motoretele cu o capacitate cilindrică pînă la 70 cm.c. exclusiv, posesorii sînt examinați la regulile de circulație și conducere de către organele de miliție raionale sau orășenești, în raza cărora își au domiciliul. În baza acestui examen, se eliberează o autorizație de circulație și un carnet de conducere. În ceea ce privește portul căștilor de protecție de către posesorii de motorete, el nu este obligatoriu.

I. POPESCU — Ploiești: Dacă școala de comerț din Ploiești are o durată de doi ani, toți elevii vor trebui să parcurgă acești ani, indiferent dacă cei înscriși au în prealabil 7 sau 8 clase.

HORST MIEMESCU — Sibiu: Dacă în perioada școlarizării ați avut un contract, sînteți obligat să respectați clauzele prevăzute în el, altfel va trebui să plătiți toate cheltuielile făcute în acești ani de școală.

TUREU ECATERINA — Tulcea: Dacă din întreprinderea respectivă nu ați plecat cu transfer, la noua instituție sînteți considerată nou angajată și deci și drepturile de salariată le obțineți conform noii situații. Concediul de odihnă îl puteți lua după 11 luni de la data angajării.

GH. CHIRIAC

CUSURGIUL: — M-am răcorit! am scris în condica de reclamații...

V. TIMOC

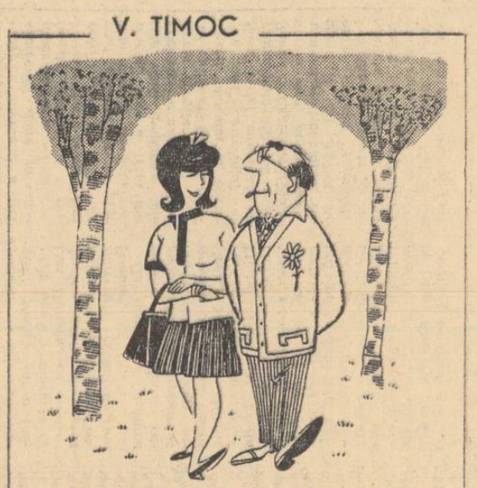

— De ce ești sigură că maică-ta m-ar agrea ca ginere?
— Pentru că îl adoră pe bunicul cu care semeni leit...

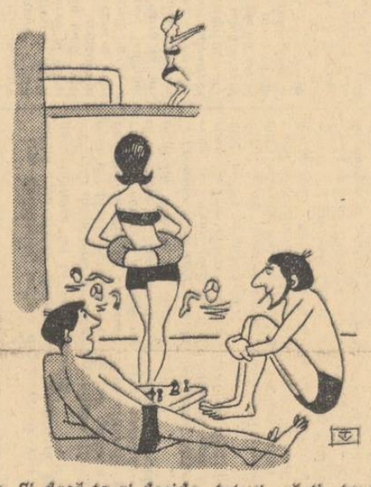

— Și dacă te-ai decide totuși să-ți termini studiile, ce post ai prefera?
— Profesor de înot!...

RIK AUERBACH

— Deșteptule, astea sînt glume?!... De ce mi-ai spus că apa îți vine pînă la piept?...

PROFESORUL DE ÎNOT

— N-aveți nici o grijă, vă țin bine...

— Da mai descurcă-te și singur, așa vrei să înveți?...

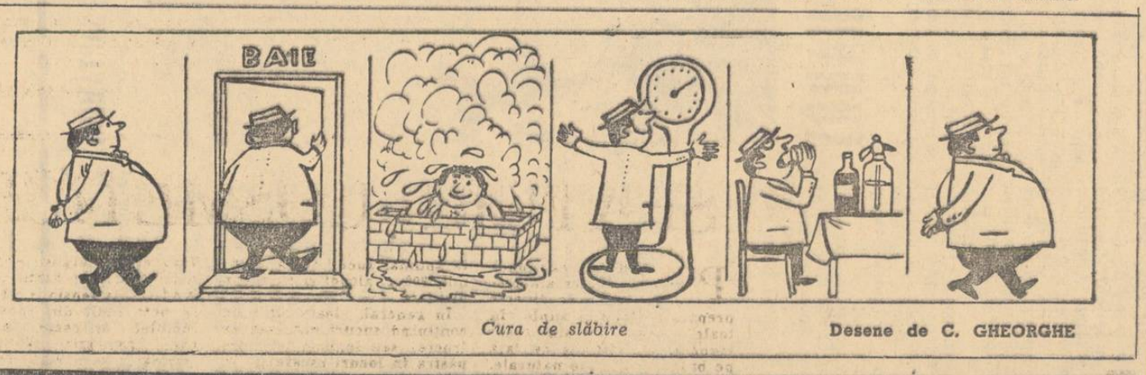

Cura de slăbire

Desene de C. GHEORGHE

FRED GHENĂDESCU

ÎN TRAMVAI, DIMINEAȚA

— Scoate, dom'le, pălăria că nu văd rubrica „sport"!

Din anecdotica științei

Cina lui Newton

Gîndindu-se obsesiv la problemele științifice care-l ispiteau neîncetat, Newton elimina deseori din sfera preocupărilor imediate „chestiunile curente", într-o atare măsură încît, un contemporan malițios, observă într-o zi că Newton uitase a se căsători, neavînd vreme să se mai gîndească și la asta. Multe sînt anecdotele puse în seama „distracției" întemeietorului fizicii clasice. Iată una, de data aceasta, autentică.

Doctorul Stukeley, un amic al lui Newton, este invitat de către acesta să cineze împreună. „Uitat" în sufragerie, doctorul așteaptă cu nerăbdare — între timp poftа de mîncare îi creștea neîncetat — ca savantul să iasă din cabinetul de lucru.

Dar, vremea trecea, apetitul lui Stukeley se mărea și, cum era singurul invitat, doctorul birui în cele din urmă canonul, se așeză singur la masă și consumă la repezeală un pui bine rumenit. Sătul, d-rul Stukeley împinse din față-i furfuria cu vestigiile puiului, o acoperi cu un clopot de argint și plecă.

Pustie, masa continuă să-l aștepte pe Newton, ore întregi. Deodată, ușa se deschide și Newton se îndreaptă grăbit spre masă, declarînd însoțitorilor că are o poftă de mîncare grozavă. Se așează, ridică iute clopotul de argint și, zărind oasele puiului, se scula lovindu-se cu palma peste frunte:

— Poftim! Am uitat că cinasem, rosti el și se înapoie în grabă în cabinetul de lucru.

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

În lumina rampei

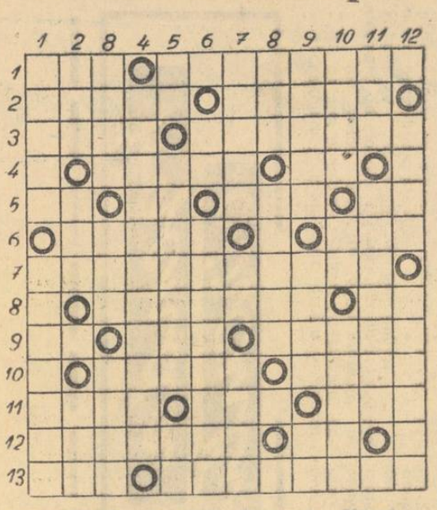

ORIZONTAL: 1. „Titi"... de la Radio! — Artist emerit, creatorul rolului lui „Mitrea Cocor", al „Marchizului de Posa" etc. (Sever). 2. Regretat artist al poporului, realizatorul nemuritoarei creații din „Richard al III-lea". — Promotorul „iarovizării". 3. ...Pagliacci! — Artist al poporului, creatorul rolurilor „Rică Venturiano", „Catindatul" și interpret principal în „Celebrul 702", „Rinocerii", „Responsabilul sectorului suflete" etc. 4 Prim amorez. — Niky Athanasiu. 5. Marcel Anghelescu. — La intrarea în București! — Romancier portughez. — Prenumele artistului poporului Vasiliu-Birlic. 6. Micșorarea pupilei (med.) — Interpreta Cleopatrei, din „Antoniu și Cleopatra" (Sahighian). 7. Artist al poporului, creatorul rolului lui „Tartuffe". 8. Artist al poporului, creatorul rolurilor: „Crăcănel", „Harpagon" etc. — George Storin. 9. Marcela Rusu. — Marcă americană de aparate de radio. — Ales. 10. Artist emerit, interpret în numeroase filme produse de Studioul București. — Prefix agricol. 11. Formație geologică. — „Omul care nu există"! — Grație (poetic). 12. A face... pilula mai puțin amară! — Mircea Albulescu. 13. Promontoriu marocan. — „Prietena mea Pix", — în persoana interpretei! (Vasilica).

VERTICAL: 1 Migry... Nicolau — interpreta „Doamnei Moon". — „Clanul" Dragomirescu, din „Citadela sfărîmată". 2. Afrodita la Indieni. — Bel ...(Maupassant) — Una din interpretele Rosalindei, din „Cum vă place!" (Don) 3. Autor (de) cu ...plete! (Rudeanu) — Învechit și prescurtat! — Artistă a poporului, interpretă ideală a romanței „Am început să-mbătrînesc!" 4. Artist al poporului, Take din „Take, Ianke și Cadîr". 5. Redingota calului! — Artistă a poporului, interpretă principală în „Vizita bătrînei doamne". — Locotenent. 6. Prefix dublu — „Cio-Cio-San" din punct de vedere al apartenenței continentale! 7. „...Ancorelor", reprezentată și pe scenele noastre (pl.) — Tit-Liviu. — Omorît. 8. La restaurant — Sfîrșit de puteri. 9. Artistă emerită, interpretă a „Mariei Stuart" (Răchițeanu). — Prenumele artistei poporului de la 5 vertical. — Mircea Anghelescu. 10. Cîntă pentru dv. „Aida"! — Lene — Plantă comestibilă exotică, din regiunea Mării Caraibilor. 11. Oraș pe Eufrat. — Artist al poporului, creatorul lui „Iancu Pampon", — „Zaharia Trahanache", — sau „Jupîn Dumitrache". 12. Piesă de Ibsen, reprezentată și pe scenele noastre. — Artist al poporului, creatorul rolului principal în „Regele Lear".

Lucia BALENTY

Cuvinte mai rare: ESA — NUR — EAU — CRI — IVA.

„DESPRE COPII"

Orizontal: 1. Așa cum îi doresc părinții pe copiii lor. — Bărzăun... la masculin! 2. Verbul copiilor mici, față de cei mari. — Pușculiță neevoluată! 3. Un copil căruia i s-a îndeplinit dorința... 4. Prezența lui ferește lemnul de putregai. — Rîu în U.R.S.S. 5. Cu ajutorul lor, se stabilește programul de masă la copii. — Instrument de pescuit. 6. Așa trebuie să fie deobicei hainele unui copil care crește. — Diftong latin. — Armă de joc pentru copii. 7. O apă fără sfîrșit! — Nici mai mult, nici mai puțin! — Da, ori... 8. Stări de veselie produse de năzdrăvăniile copiilor... 9. Un copil „înarmat" pentru viață... — Părinții, „continuați" prin copiii lor. 10. Locul unde vine seara „Moș Ene"... (sing.). — Diminutiv feminin. 11. Strugurii vulpii din fabulă... — Un copil mai timid (fig.) 12. Așa cum ar dori să crească orice copil. — Obiect, cu care nu este bine să se joace copiii (pl.).

Vertical: 1. Dorită de orice copil. — Măsură de suprafață. 2. Sfîrșit de drum. — Cînd este „alb", încîntă copilăria... — Anotimp cu plăcerile și neplăcerile sale, în ceea ce îi privește pe copii... 3. Amănunt de povestire, care de obicei încîntă pe copii. — În timp! — O rețetă medicală, pentru o mică răceală! 4. Pantaloni țărănești (sing.). — Zgomotul obișnuit ce însoțește joaca copiilor. 5. Condiție necesară pentru existența co-

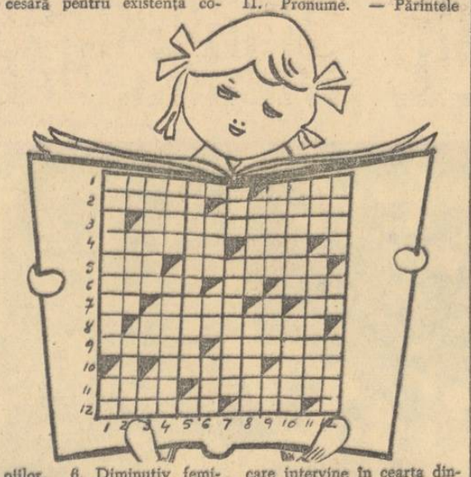

pilor. 6. Diminutiv feminin. — Cu ea se dă mama pe față... — Asire! 7. Un personaj necunoscut din basme (fig.) — Cunoștințe dobîndite de copii, de la începutul vieții (sing.) 8. Aerele pe care și le dau unii copii. — A oferi bomboane copiilor. 9. Capricii de copil. — Necesar la jocul „de-a caii"! — La spart lemnele. 10. Formă. — Ascunsă. 11. Pronume. — Părintele care intervine în cearta dintre doi copii... 12. O fată cu calități... — Calciu. — Întîlnește demonstrativă.

Aurel CHIRIAC

Cuvinte mai rare: ONA — IRA.

primul secret

de **IVAILO PETROV**
(R. P. Bulgaria)

Vecinii mei de cameră, Lili și Miloiko Ivanov, sînt oameni simpatici și prietenoși. Sînt căsătoriți de trei ani și se poate spune, fără nici un fel de exagerare, că familia lor constituie un exemplu pentru toate perechile căsătorite din cartierul nostru. Miloiko lucrează la minister și după toate probabilitățile, va fi în curînd șef de serviciu. Este un om capabil și neobișnuit de sîrguincios, dar în primul rînd un bărbat bun și frumos. Singurul lui cusur, după părerea bărbaților din cartierul nostru, este că-și răsfață nevasta. Într-o oarecare măsură, bărbații sînt în drept să-i poarte pică, pentru că nevestele lor corbesc într-una despre Miloiko ca despre un soț model. Dar și bărbații, dacă desigur nu-i trădează sentimentul dreptății, pot să spună că Lili este o soție de un devotament exemplar. Și ea își răsfață bărbatul. Cînd Miloiko e la serviciu, nu stă un minut. Șterge praful, scutură covoarele, mătură. Între camerele noastre se află o ușă de sticlă, mascată de un dulap și eu îi aud fiecare pas. În timp ce deretică, îi place să fredoneze fragmente din ariile populare. O văd pe fereastră, cînd iese pe balcon să aerisească hainele. Părul ei des are reflexe aurii și ochii, ca ai unui copil, se bucură de tot.

Spre seară, se întoarce Miloiko. Are în mînă un buchet de flori. Florile sînt pasiunea lui. Iarna sau vara, el le cumpără și le aduce soției. Urcă scările într-un suflet, și, cu nerăbdarea unui cavaler zgîrcit care se îndreaptă spre comoara sa, intră în cameră. Lili îl întîmpină cu o invariabilă exclamație de bucurie: „Ah, ai venit!" Urmează un minut de tăcere. Miloiko deschide bufetul și spune:

— Avem pîine puțină, mă duc să cumpăr.

— Nu, nu, mă duc eu diseară...

— Diseară mergem la cinema.

— Ce bine! Știam eu că o să cumperi bilete pentru filmul cel nou. Se spune că-i interesant.

— Cărbuni pentru mîine sînt?

— Am adus.

— De ce? De cîte ori nu ți-am spus să nu te obosești! Uite ce palidă ești. Sau vrei să te îmbolnăvești din nou?

Cînd era elevă, Lili avusese o congestie pulmonară. Miloiko n-a uitat. Dimpotrivă, se părea că simte o satisfacție să-i amintească de asta în fiecare zi.

— Dar găleata e ușoară, spune Lili. Și pe urmă, îmi face pur și simplu plăcere să mă mișc puțin.

— Mai bine du-te și plimbă-te în scuar. Respiră aer curat. Data viitoare o să fii ascultătoare, da?

Încă un minut de tăcere.

O dată, stăteam la fereastră, cînd am văzut pe trotuarul celălalt un băiat cu un mare buchet de crizanteme, galbene. S-a uitat la numărul casei noastre și a intrat. După puțin timp, s-a auzit soneria. Lili a deschis ușa.

— Cine le-a trimis? întrebă ea.

— Un domn.

— Cine anume?

— Nu știu, răspunse băiatul și o luă la fugă în jos pe scară.

Din vestibul, Lili intră în cameră. Nu-i auzeam pașii. După cîteva vreme, apăru în balcon într-o rochie nouă. Lili privea cînd la trecători, cînd la frunzele îngălbenite ale copacilor, ca și cum ar fi căutat pe cineva. În ziua aceea, a ieșit de cîteva ori pe balcon și ochii ei străluceau într-un chip ciudat.

S-a întors de la sluibă Miloiko. După ce ușa camerei s-a închis, s-a auzit un troznet ușor, de parcă s-ar fi frînt un creion. Miloiko nu era dintre aceia care nu remarcă schimbările cele mai imperceptibile din dispoziția nevestei.

— Ce-i cu tine? Nu cumva ești bolnavă?

— Nu, răspunse ea.

— Și totuși ești bolnăvicios de îmbujorată la față.

— Ah, încetează, spuse cu nervozitate Lili, cînd spui că sînt palidă, cînd îmi găsești nu știu ce rumeneală.

— De ce ești așa de nervoasă?

— Ei, iată-mă acum și nervoasă. Ce te-a apucat? Dimpotrivă, mi se pare că tu ești nu știu cum...

— Asta-i din cauza bucuriei c-am izbutit să cumpăr un buchet minunat. Dar după cît se pare nu ți-a plăcut...

— Ce buchet? Unde? întrebă încet Lili, avînd în tonul ei o oarecare dezamăgire.

— Cum, nu ți-a adus un băiat un buchet?

— N-uuu:

— Ah, pungașul! exclamă cu mînie Miloiko și începu să se plimbe agitat prin cameră. Azi dimineață, pe la ceasurile zece, am văzut o femeie cu un coș de crizanteme și mi-am spus altă dată e puțin probabil că voi izbuti să găsesc așa ceva. Am vrut să-ți fac o plăcere. Le-am cumpărat. Și pe urmă i-am dat o leva unui băiat ca să ți le aducă. Și ticălosul a rătăcit buchetul!

— Păcat, spuse Lili. Dar nu face nimic. O să mai cumperi. Numai că să le aduci singur, singur.

— Altă dată nu mă mai las păcălit. Numai cînd mă gîndesc că m-a tras pe sfoară băiatul ăsta!

— Du-te după cărbuni, s-au terminat. Untdelemn ai cumpărat? Nu? Știam eu c-o să uiți. De cîte ori să-ți spun! Numai eu sînt obligată să mă gîndesc întotdeauna la toate? spuse Lili și începu să pregătească cina.

A trecut o lună. Miloiko tot nu poate să-l ierte pe băiatul care l-a înșelat. Iar Lili cîntă acum numai romanțe vechi, care flutură o tristețe calmă și dulce pentru ceva necunoscut și minunat.

În romînește de MADELEINE FORTUNESCU

MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN"

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40.240

Interviul nostru

DRUMUL NOU AL UNEI FILARMONICI

Viitoarea stagiune muzicală — și nu numai muzicală, ci și teatrală — se inaugurează anul acesta într-un mod deosebit. Ea este precedată de marile manifestări prilejuite de sărbătorirea a două decenii de la eliberarea patriei.

— *La noi* — ne declară dirijorul H. Selbing, directorul Filarmonicii din Sibiu — *a mai existat și o altă perioadă, aceea încheiată nu de mult, care cuprinde concertele date din luna aprilie încoace. Aceste concerte au avut o anume organizare fiind concepute ca niște manifestări culturale sărbătorești, ca un mijloc de întâmpinare festivă a zilei de 23 August 1964. În organizarea programelor am inclus lucrări romînești create în anii puterii populare. La aceste măsuri am asociat pe aceia privind prezentarea unor concerte în stațiunile balneo-climaterice de la Călimănești, Olănești și Govora, în plus concerte la căminele culturale Ilie Pintilie și Gușterița.*

— Aceasta pentru început. Ne-ar interesa să știm ce pregătiți acum ?

— *În afară de faptul că vom sprijini prin programele noastre unele manifestări artistico-culturale ce vor plan local, vom da în ziua de 19 august un concert festiv alcătuit din muzică simfonică romînească în primă audiție. Între aceste piese a fost înscrisă și Simfonia „Eliberarea" de Diamandi Gheciu, în primă audiție pe țară. Ca solist va fi violonistul Ștefan Ruha. Sperăm ca acest concert să fie la înălțimea dorinței noastre de a întîmpina marea sărbătoare cu cele mai bune realizări.*

— Ne-ar interesa să cunoaștem care sînt proiectele dv. în legătură cu viitoarea stagiune. Ce noutăți vă propuneți a realiza ?

— *Sîntem, ca și pînă acum, mult preocupați de promovarea în rîndurile publicului nostru a creației simfonice romînești. Lista pieselor ce intră în vederile noastre este mare. De aceea voi căuta să mă opresc doar la cîteva, pentru a lăsa cititorului din alte regiuni unde funcționează filarmonici, o imagine cît mai clară a preocupărilor noastre. În primul rînd vreau să mă refer la două prime-audiții : Simfonia I de Walter Klepper și la o simfonie de Doru Popovici. Ne pregătim de asemenea, să executăm Simfonia dorică de Xaver Dressler, compozitor din Sibiu. Mișcarea simfonică de Liviu Glodeanu, 5 dansuri simfonice de Alfred Mendelssohn. Divertisment pentru orchestră de coarde și două clarinete de D. Capoianu. Rapsodia concertantă de Mihalovici și altele. Bine înțeles, că în atenția noastră stau și lucrările simfonice din repertoriul clasic și contemporan.*

— Probabil că aveți să ne comunicați unele vești noi și în ce privește soliștii și dirijorii. Ce cuprinde programul ?

— *Cu Filarmonica noastră vor cînta un număr apreciabil de instrumentiști și soliști vocali din țară și străinătate, iar la pupitru vom avea numeroși oaspeți. Important de semnalat este faptul că vom pune un accent și mai mare pe promovarea tineretului. În afară de numele cunoscute de violoniști, pianiști, cîntăreți, dirijori, nume nelipsite în ultimul timp de pe aproape toate afișele filarmonicilor noastre, vom avea concursul unor interpreți ca Mircea Opreanu, Cornelia Bronzzetti D. Podlovski, Deneș Elemer (Sibiu), Teclu Liviu etc.*

— Știm că acordați un rol tot mai întins corului „Bach". Cum îl veți folosi în alcătuirea programelor ?

— *În adevăr, dispunem de un cor alcătuit din 100 de amatori, un cor care este încadrat în Filarmonica noastră și pe care ne străduim să-l îndrumăm spre interpretarea unor lucrări de valoare. În repertoriul lui figurează creații din muzica preclasică și clasică, respectîndu-se astfel o tradiție. Trebuie însă să spun că el a pregătit și lucrări corale romînești de mai mare amploare ca „Balada celor patru mineri" și „Mierla lui Ilie Pintilie". Intenționăm să pregătim și alte lucrări originale romînești, de asemenea unele din cele mai cunoscute și mai apreciate oratorii.*

— Precum vedem, Filarmonica sibiană dovedește entuziasm tinerese

— *Trăiește adevărata tinerețe* — ne spune zîmbind H. Selbing — *pentru că dorește întotdeauna ceea ce nu avem date străvechi. În arhiva noastră păstrăm un program de concert încă din 1839.*

★

Documentul aflat în arhiva Filarmonicii e o piață kilometrică așezată la marginea drumului parcurs de ea. Altele noi sînt așezate însă. De data aceasta, ele apar alături de un drum larg, modern, deosebit fundamental de cel care amintește de începuturi.

Const. SÎRBU

De peste hotare

● „A JUCA, înseamnă pentru mine a trăi" obișnuia să spună Gaby Morlay, interpretă a circa o sută de filme, care a decedat recent în vîrstă de 71 de ani, fără a părăsi, pînă în ultimele zile, scena și ecranul. Pe adevăratul ei nume Blanche Fumoleau, născută la Alger, ea a debutat la Paris, în teatru, în 1913 și, în același an în cinematografie, lucind cu Max Linder în „Sandaua roșie". Spectatorii noștri și-o amintesc din filmul „Tata, mama, bona și eu".

● DESPRE Festivalul filmului de la Mamaia, cunoscutul istoric și critic francez Georges Sadoul scrie un amplu articol în săptămînalul „Les Lettres Francaises". El dă o înaltă apreciere filmului documentar romînesc, analizează filme artistice prezentate la Festival și elogiază arta operatorilor noștri de film.

● „DRAGOSTEA celor trei portocale" de Serghei Prokofiev, imprimată la Paris de către casa de discuri „Cîntecul lumii", sub bagheta dirijorului sovietic Djemal Dalgat, cu soliștii, corul și orchestra Radioteleviziunii din Moscova — atît în sistemul sonor obișnuit cît și în stereo — a fost distinsă recent cu unul din marile premii ale Academiei discului liric.

● JEAN-PAUL BELMONDO filmează în aceste zile în împrejurimile portului Dunkerque în noul film al lui Henri Verneuil (regizorul filmului „Oaia cu cinci picioare" etc.) intitulat „Week-end la Zuydcoote".

O SEARA CU Karandaș

Publicul nostru iubitor al circului face cunoștință în aceste zile cu Mihail Rumeanțev, artist al poporului al R.S.F.S.R., cunoscut sub numele artistic de Karandaș. Venit împreună cu un talentat colectiv pentru a susține un program sub cupola circului bucureștean, Karandaș reușește să cucerească simpatia spectatorilor, să-i facă să rîdă cu poftă. Mic de statură însă agil în mișcări, reușește să creeze umorul utilizînd ceea ce este mai greu și complicat — simplitatea. Karandaș elimină lucrurile inutile, nu este obișnuit să lungească la infinit unele scene.

Aluziile sale subtile se transformă în umor gras prin trecerea lor prin filtrul cunoscutului comic. Există în program un număr de „pasaj" în care Karandaș apare într-o grădină publică. Aici, întîmplări diferite îl pun în diferite încurcături. Una este aceea că băncile sînt vopsite tocmai cînd vizitatorii parcului vin în număr mai mare și au nevoie să se odihnească. Consecința : haine murdărite, necazuri noi care-l duc la răsturnarea și demontarea unei statui. Cum o va face la loc însă Karandaș ? Cu multă greutate, căci părțile anatomice ale personajului feminin nu-l prea ajută din cauza disproporțiilor. La acest număr se rîde cu poftă, după cum la celelalte, publicul este captat prin curajul în executia unor numere dificile, prin ingeniozitate și robustețe. Atrag atenția jongleriile pe cal ale lui Viaceslav Popov, dansul pe sîrmă al Valeriei Volocova, dresura de ciini a Elisabetei Kudreavțeva, numerele de iluzionism originale ale lui Irinei și ale lui Boris Heitet, evoluțiile la perș ale Rozei și lurii Polovneovi, echilibristica interesantă a lui Lev Osinschi etc. Nu mai continuăm lista celor ce au susținut programul, deoarece ar trebui să menționăm pe toți artiștii ansamblului Circului din Moscova, prezenți la București.

Ne pare rău că publicul Karandaș nu ne-a însoțit pînă la sfîrșitul programului, cu toate că umorul celor ce susțin comperajul alcătuit de el este de bună calitate. Cu alte cuvinte, am fi dorit să fim alături de el o seară întreagă, nu numai în partea întîi.

Spectacolul oferit de formația Circului din Moscova este agreabil, aplaudat, nu de puține ori, la scenă deschisă.

C. ȘERBAN

UN PORTRET PE SĂPTĂMÎNĂ

FRANÇOISE HARDY

Iubitorii de muzică ușoară au ocazia deseori să asculte în cadrul programelor transmise de posturile noastre de radio pe tînara cîntăreață franceză Françoise Hardy.

Născută la Paris, în ianuarie 1944, ea și-a făcut studiile la colegiul La Bruyere. Drept recompensă pentru că era o școlăriță silitoare, părinții i-au făcut cadou, la vîrsta de 15 ani, o...chitară. Un an mai tîrziu, ea a început să se pasioneze de chitară ca instrument, căci pînă atunci o socotise o simplă jucărie. Și-a cumpărat o metodă de chitară pentru a învăța să mînuiască instrumentul, iar puțin după aceea a început să improvizeze. Așa s-au născut primele sale șansonete.

Continuîndu-și studiile, ea se pregătea să devină profesoară de limba germană cînd, într-o bună zi, a părăsit definitiv preocuparea de a-și lua licența pentru a se consacra muzicii ușoare.

Primele creații au trezit uimire. Era tocmai în perioada în care ritmurile zgomotoase și alerte ale rock-ului și twistului făceau furori, cînd melodiile compuse de ea, de o simplitate calmă și încîntătoare, însoțite de cuvinte rostite cu o naivă indiferență, au atras atenția. Fapt este că în 1961 a început să-și croiască drum la public imprimîndu-și primele discuri. În octombrie 1962, după ce a apărut într-o emisiune televizată, s-a declanșat acea largă popularitate care a constituit totodată o imensă sursă de beneficii : în interval de numai cîteva săptămîni a fost vîndută o jumătate de milion de discuri cu imprimările Françoisei Hardy. Astăzi cifra s-a ridicat la 4 600 000 de discuri.

Printre cele mai cunoscute melodii compuse și interpretate de Françoise Hardy se numără : *„Inainte de a te duce"*, *„Mergi și ia o tobă"*, *„Iubirea unui băiat"*, *„Vremea dragostei"*, *„Voi ști ?"*.

Shakespeare, teatrul de pe calea undelor și Mircea Crișan

Scena cu cele mai multe premiere (în medie una pe săptămînă), cu cei mai mulți actori și cu zeci de mii de spectatori la fiecare reprezentație, „scena de pe calea undelor" — Teatrul la microfon, — așadar ne-a adus în intervalul a trei săptămîni două premiere shakespeareene. Este vorba de partea I și respectiv a II-a a celebrei tragedii „Henric IV", de mult absentă de pe scenele noastre de scîndură, absență care a făcut din cele două premiere ale Teatrului la microfon adevărate evenimente.

Ascultătorii, (fiindcă spectatorii teatrului la microfon „văd" ascultînd) au făcut astfel cunoștință cu zbuciumata domnie a lui Henric IV Lancaster, cîndva simplu lord Bolingbrocke, uzurpatorul tronului lui Richard II. Au urmărit pe calea undelor răscoalele feudalilor și grelele lor înfrîngeri, au ascultat doiana amară pe care regele i-o aduce zănatecului său mostenitor, printul Hal, prieten bun cu bețivanul Falstaff, dar au și asistat la actele de cîteție ale printului, acelasi pe care, scriind tragedia sa „Henric V", Shakespeare îl va înzestra cu cele mai înalte virtuți ale regelui cavaler. Bogate în evenimente și nu mai puțin în caractere — cele două tragedii, traduse într-o limpede limbă romînească de Dan Duțescu, au fost adaptate pentru emisiunea radiofonică de George Teodorescu și regizate de Paul Stratilat.

Dar surprizei de a putea asculta două dintre capodoperele shakespeareene într-o distribuție care cuprindea pe artistul emerit George Mărutză — Henric IV, pe Cristea Acram — Printul Hal, pe Florin Piersic — John de Lancaster, i s-a adăugat o nouă surpriză, pe cît de neașteptată, pe atît de izbitită : pe burduhănosul Falstaff, pe Falstaff cel adevărat, de vreme ce cel din „Nevestele vesele din Windsor" e numai o caricatură a sa, un soi de măscărici mai plin de haz decît de conținut, deci pe Falstaff, preceptorul în năzdrăvănii al printului moștenitor al Angliei, l-a interpretat în „Henric IV", Mircea Crișan.

După multi ani de revistă, Mircea Crișan s-a întors astfel spre inceputurile sale — la Institutul de Teatru se pregătise pentru teatrul de dramă — și am fi nedrepți dacă n-am recunoaște că reintoarcerea acestui fiu risipitor a fost nu numai o surpriză, dar și un succes. Succes al cărui merit revine în mod egal interpretului, regizorului Paul Stratilat care a avut ideea să-l distribuie și a făcut efortul să-l îndrume și emisiunii „Teatru la microfon" care n-a ezitat să ni-l redea pe Falstaff-Crișan pe calea undelor. Și deși Mircea Crișan numără mai mult de douăzeci de ani de teatru, nu putem să nu-i cerem și urmarea la acest început promițător al reintoarcerii în teatrul de dramă. Poate chiar pe scena de scînduri. În orice caz pe aceea eterică a Teatrului la microfon.

Mariana PÎRVULESCU

Vă povestim filmul

ÎMPUȘCĂTURI ÎN CEAȚĂ

Igor Ecdokimov, inginer din Zarecinsk, este unul dintre oamenii de știință care atrage atenția unor agenturi de spionaj ce se interesează de activitatea lui în mod deosebit.

Ocrotit de ofițerul de securitate Kiselev, Igor este în același timp spionat de Binkl, care se ascunde sub calitatea de diplomat. Igor este însă îndrăgostit de pianista Marina Mironova pe care merge să o asculte la concert, la Moscova. Spre surprinderea Marinei, Igor refuză să se mute la Moscova. De asemenea, ea înțelege tot mai bine că în jurul lui plutește un mister.

Pe urmele lui Igor este trimis spionul Mezențev, care lucra la Moscova, în aceeași ramură. Dificultățile pe care le întîmpină el în urmărirea lui Igor determină însă trimiterea altui spion, poreclit „catolicul", mai hotărît să acționeze.

Aflînd că va avea loc o experiență importantă la Malahov, „catolicul" pornește într-acolo. Aici, Kiselev, care-l păzea pe Igor, organizează o tîndroare de rațe sălbatice. „Catolicul" se strecoară pe urmele lor și trage. Apoi, pentru a masca tentativa de a pune mîna pe date secrete, predă el singur pușca, declarînd că a găsit-o în pădure.

...În portul Odesa a sosit vasul „Virginia" al cărui căpitan are însărcinarea să ia legătura cu Binkl și să obțină datele necesare. Kiselev pleacă pe urmele lor. Acțiunea este grea întrucît spionii își iau cele mai stricte măsloace de precauție. Dar toate încercările lor dau greș: pînă la urmă totul iese la iveală, datorită abilității organelor de securitate care reușesc să-i prindă pe toți spionii la vreme.

Agenda circului

Activitatea Circului de Stat în actualul sezon este deosebit de bogată și variată. În timp ce în arena din Capitală evoluiază artiști ai Circului din Moscova, artiștii noștri sînt în turneu prin țară și peste hotare. Un colectiv al circului prezintă spectacolul umoristic-muzical de iluzionism „Formula magică" în orașele Arad, Deva, Hunedoara. Oradea, Alba Iulia etc. Un alt colectiv din care Nina Buzdugă, duo Lupașcu și alții, împreună cu artiști sovietici și polonezi, se află la Vatra Dornei unde dau reprezentații cu spectacolul „Varietăți de circ". Același spectacol va fi prezentat în continuare la Bistrița, Reghin, Tg. Mureș, Cluj, Dej și alte localități. Cel de al treilea colectiv al Circului de Stat din București, după o ședere de două săptămîni la Constanța, își va continua în luna august turneul prin țară cu următorul itinerar : Brăila, Galați, Tecuci, Birlad, Vaslui, Iași, Pașcani, Botoșani etc.

În acest timp la București se pregătește un nou spectacol intitulat „Sărbătoare la circ" (regia M. Gheorghiu și Cezar Țipa), care se va prezenta în premieră în primele zile ale lunii august.

★

De un deosebit succes se bucură artiștii noștri de circ și în străinătate. Jonglerii Virjoagă și acrobații Stroici și Lupescu, s-au întors zilele acestea din R. P. Mongolă, unde au stat timp de o lună.

Comicul Țăndărică, trupa de zburători Ganea și trio Cretu, continuă să țină „capul de afiș" în spectacolele marelui circ „Reberring" din Austria. Măestria artiștilor romîni o atras numai cuvinte de laudă la adresa lor. Iată ce scria, bunăoară, ziarul „Linzer Volksblatt" din Linz „... în ceea ce privește trupa Ganea, cu numărul de trapez zburători, menționăm că în orașul nostru nu s-a mai văzut o realizare de acest gen, iar salturiile executate n-au fost întrecute pînă acum de alți artiști...". Comicul Țăndărică a fost solicitat de televiziunea franceză într-un program international de circ, prezentat nu de mult la Paris, care va fi retransmis pe micul ecran în cursul lunii septembrie într-o emisiune intitulată „Stelele pistei". În timp ce seară de seară, artiștii amintiți mai sus continuă să culeagă aplauzele spectatorilor austrieci, la Arhangheisk, în Uniunea Sovietică, se prezintă cu succes spectacolul romînesc de circ „Păcală și Tîndală", spectacol care va putea fi văzut în curînd și de publicul din Moscova în arena Circului Mare.

Ecouri ale succeselor artiștilor noștri ne parvin și din Iugoslavia unde se află de aproape patru luni de zile dresorul de urși Ion Vintoiu și din R. P. Polonă unde au fost invitați dresorul de lei Ionel Gheorghe, jonglerii Bocon și acrobații Tonciu.

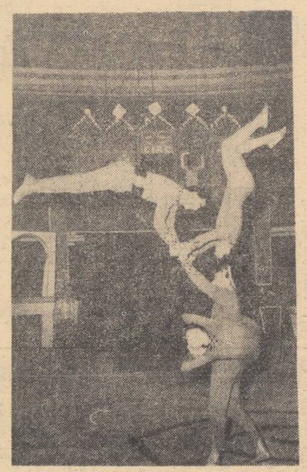

Cvartetul Lazăr

★

În sfîrșit, o ultimă noutate pentru cititorii „Magazinului" : la data de 25 iulie și-a început turneul în țara noastră circul italian „Medrano" care prezintă la Timișoara un program de dresuri de elefanți, lei, poney, cămile și cai, precum și numere variate de acrobație. Artiștii italieni vor mai fi oaspeții orașelor : Arad, Oradea, Satu Mare, Baia Mare, Cluj, Tg. Mureș, Hunedoara etc.

Ion POPOVICI

BALERINI ROMÎNI PREMIAȚI

Școala romînească de balet și-a aflat, de curînd, o nouă afirmare internațională a valorii sale. La primul festival internațional de balet de la Varna, care a avut loc între 2 și 13 iulie, reprezentanții coregrafiei noastre au dobîndit aprecieri unanime din partea publicului, presei și juriului, situîndu-se la un loc de frunte, printre numeroasele țări participante : U.R.S.S., Bulgaria, Ungaria, R.D.G., Cehoslovacia, Iugoslavia, Franța, Cuba, Brazilia. Importanța acestei competiții artistice care a reunit forțe coregrafice dintre cele mai reprezentative, reliefe din însăși alcătuirea juriului din care au făcut parte celebrități ale baletului mondial, printre care renumiții balerini sovietici, Ulanova, Veceslova și Lopuhov, artiști ai poporului, Arnold Haskel, directorul școlii imperiale de balet din Londra, Serge Lifar de la Grande Opera din Paris, prima balerină cubaneză Alisia Alonso, maestra de balet bulgară Vera Kirogieva, prima balerină din R. P. Ungară, Kun Juja etc. Din partea țării noastre a făcut parte din juriu maestrul de balet Vasile Marcu.

În fața acestui exigent juriu, după ce au trecut cu succes cele trei etape eliminatorii, tinerii noștri balerini Magdalena Popa și Sergiu Ștefanschi au fost distinși cu premiul II al festivalului pentru frumoasele creații din „Giselle", „Lacul lebedelor", „Spartacus".

Magdalena Popa

Sergiu Ștefanschi

Distincții au primit și alți concurenți romîni : Amalo Checiulescu, Leni Dacian, Marta Horvath și Paraschiv Preleanu. Marele premiu a fost dobîndit de balerinul sovietic Vladimir Vasiliev, de la Teatrul Mare din Moscova, deținător și al Premiului Nijinski pe anul 1964, decernat recent la Paris.

În comentariile sale rezervate manifestării artistice de la Varna, care va avea loc în vara fiecărui an, presa din R. P. Bulgaria a scos în evidență măiestria artistică a concurenților romîni, execuțiile tehnice impecabile, felul în care ei au reușit să redea atmosfera specifică a fiecărei piese executate. De altfel, în cadrul recitalurilor date de laureații Varna și Sofia, publicul a răsplătit cu căldură creațiile reprezentanților noștri. „Succesul pe care l-am dobîndit ne bucură nespus, dar ne și obligă, ne-a spus Sergiu Ștefanschi, pe care l-am întîlnit zilele trecute. După cîteva zile de odihnă, vom reîncepe repetițiile. În toamnă ne așteaptă o nouă grea încercare : ne pregătim pentru un turneu cu „Romeo și Julieta" și alte piese coregrafice. Mă voi strădui să fiu un cît mai reușit Mercuțio, după cum Magdalena își propune să fie o impecabilă Julieta. Viitorul va dovedi în ce măsură ne vom respecta acest angajament".

M. PAULIAN

Sextet muzical electronic

Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" pregătește o nouă premieră, „Aventurile unei umbrele" de caricaturistul Nell Cobar. Cu acest prilej va apărea sextetul muzical „Savoy", format din instrumente electronice. Majoritatea lor sînt lucrate la fabrica „Doina". Sextetul cuprinde o ondiolină, numită „Sideral" (instrument care poate imita sunetele unei întregi orchestre simfonice), două chitare electrice, orgă electronică, contrabas electric și o tobă.

Pregătirile pentru prezentarea noului sextet au început de mai multă vreme, astfel că în convorbirea pe care am avut-o cu Edmond Deda, conducătorul muzical al spectacolului, am putut afla mai multe amănunte.

— Perfecțiunea la care au ajuns instrumentele electronice, precum și avantajele pe care ni le oferă, ne-a spus interlocutorul nostru, **mă fac să cred că acest gen de instrumente va cuceri pe spectatori.**

— Care sînt aceste avantaje ?

— O sonoritate nouă, plăcută și în același timp o mare varietate de timbre muzicale. Să vă dau un exemplu. În „Aventurile unei umbrele" sextetul va executa două lucrări muzicale care au nevoie de o anumită atmosferă, pe care o poate crea numai instrumentele electronice. Am compus special pentru aceasta cîntecele „Noi doi și valul mării" în care va fi realizat murmurul valurilor și „Zefirul mi-a spus" în care se va auzi zgomotul vîntului. Compozițiile vor fi interpretate de George Bunea și respectiv de C. Drăghici. Apoi, aceste formații instrumentale deși reduse pot fi folosite cu succes la spectacolele care se dau în aer liber, în teatrele de vară sau chiar pe marile stadioane, ele dînd randamentul acustic al unei formații de proporții. Numai orga electronică poate echivala, la doză maximă, cu 80—100 de suflători.

— Ce melodii mai prezentați în viitoarea premieră ?

— În afară de cele amintite mai sus, Aurelian Andreescu va cînta „Oglinda dragostei" iar Sorina Dan, cîntecul „Un băiat iubea o fată". Compozitorii George Grigoriu, Temistocle Popa, Aurel Giroveanu, Gelu Solomonescu, F. Moreno, cu care am colaborat la muzica acestui spectacol vor fi prezenți, deasemenea, cu o serie de melodii noi și frumoase.

— Alte proiecte ?

— Voi scrie „Concertul olimpic", pe care Teatrul „C. Tănase" îl va prezenta în cinstea Olimpiadei de la Tokio. De asemenea, și aceasta nu mai e un proiect, deoarece am predat lucrarea Editurii muzicale, am terminat cartea „Însemnările unui pedagog" care cuprinde un istoric al muzicii ușoare și o metodă de interpretare (voce și pian).

Marian SANDU

Cinema „Luceafărul"

Capitala noastră are un nou cinematograf, cu o capacitate de 860 de locuri, cu aer condiționat, cu tot confortul necesar.

Este vorba de noul cinematograf „Luceafărul" de pe Bd. 1848, în vecinătatea Muzeului de Istorie a Orașului București.

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VIII – Nr 356

APARE ÎN FIECARE SÎMBĂTĂ

1 AUGUST 1964

8 PAGINI - 1,50 LEI

ÎN ACEST NUMĂR

Eugen Frunză
Versuri de dragoste
IN PAGINA A 2-A

Acasă la...
Pîrcălab
Reportaj de vacanță de Ioan Chirilă
IN PAGINA A 5-A

Alberto Moravia
„Cu mine nu-ți merge"
POVESTIRE
IN PAGINA A 4-A

un oraș nou
Motru

Șeful exploatărilor miniere din noul bazin carbonifer de la Motru, inginerul Hariton Nicolescu, se pregătea să intre în subteran.

— Mă luați cu dumneavoastră ?

— Nu vă supărați, dar trebuie să vă refuz. Mergeți înapoi la birourile exploatării unde veți primi echipament de protecție. Vă puteți reîntoarce apoi cu un grup de ingineri care vin încoace.

Pentru o gazdă obișnuită, refuzul inginerului Nicolescu nu era de loc amabil. Nu trebuie să uităm însă că ne aflam la gura unei mine și întrarea în subteran trebuia să se facă numai în echipament de protecție : bocanci sau cizme de cauciuc, salopetă, cască din material plastic și cuvenita lampă electrică minerească. Înapoi, deci, spre biroul exploatării miniere, provizoriu instalat într-un bloc. Mașina aleargă pe șoseaua în curs de modernizare cu beton, printre căsuțele țărănești mirate parcă de freamătul din jur, de măreția prefacerilor la care sînt martore. Dacă cei douăzeci de ani de la eliberare au adus transformări adînci în fiecare colțișor de țară, apoi asemenea locuri ca cele de la Bicaz, Onești, Roznov, Țicleni, Rovinari sau Birsești, Slatina și multe altele, cunosc adevărate salturi de la proporții rurale sau ale unor orășele mici în care nu se întîmpla nimic altădată, la centre industriale importante. Între cele care sub ochii noștri, se ridică pe asemenea culmi se numără și noul centru minier de la Motru.

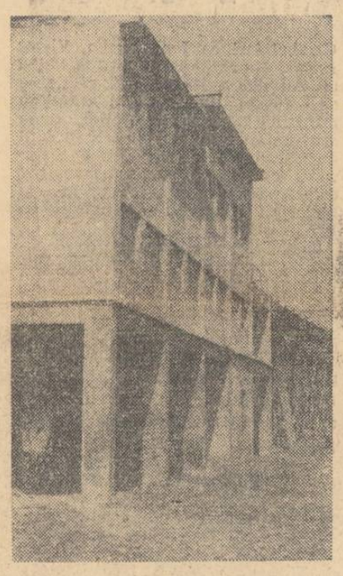

Inginerul Ion Crivăț, șef de sector la mina Leurda, în mijlocul minerilor dintr-un abataj

★

De la Strehaia pînă acolo unde se ridică noul oraș s-a construit o linie ferată și tot aici se termină porțiunea asfaltată a șoselei spre Baia de Aramă străbătută frecvent de autobuze. Privirile noului venit întîlnesc mai întîi la Motru construcțiile de la suprafață. Se înalță instalații pentru sortarea, transportul și încărcarea cărbunelui, grupuri sociale și administrative pentru mineri, locuințe, școală, complex co-

Ion BECHERU
Fotografii : C. NECULIȚĂ

(Continuare în pag. a 2-a)

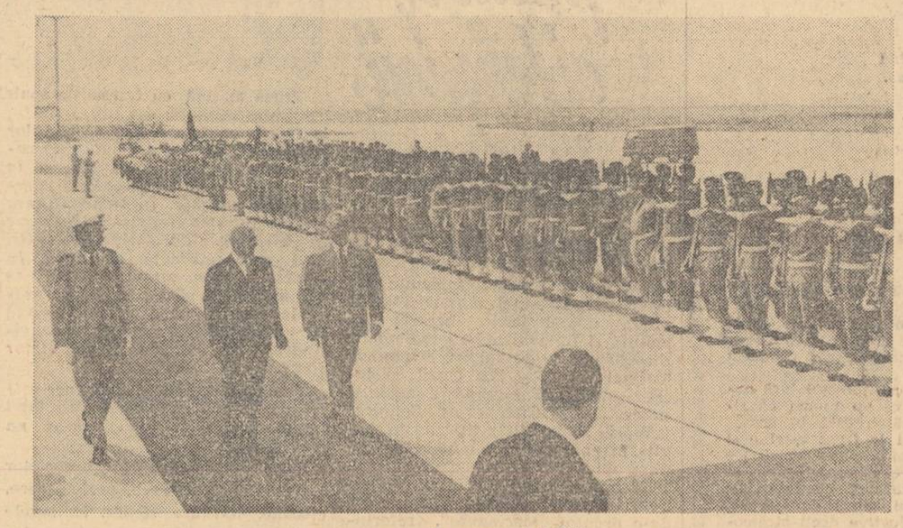

Pe aeroportul Orly

VIZITA ÎN FRANȚA A DELEGAȚIEI GUVERNAMENTALE ROMÎNE

Corespondență telefonică din Paris

Luni, 27 iulie, Parisul a întîmpinat cordial pe membrii delegației guvernamentale romîne, în frunte cu președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, care face o vizită de o săptămînă în Franța, la invitația guvernului francez. Așa cum îmi spunea un coleg parizian, vizita delegației romîne în Franța se desfășoară sub semnul prieteniei și păcii. De altfel, acest lucru a fost subliniat încă de la sosire atît de conducătorul delega-

Mircea MOARCĂȘ

(Continuare în pag. a 3-a)

PAGINI DIN ALBUMUL JOCURILOR OLIMPICE

IN PAGINA A 5-A

Figuri de artiști populari

UDREA-TATĂL ȘI CEI 7 FECIORI

La Pucioasa, în centrul orașului, există o clădire masivă care îndeamnă pe localnic sau pe simplul trecător să se abată din drum, să ia loc la masa de șah, sau în sala de spectacole. Casa de cultură, căci despre ea este vorba, găzdă recunoscută a atîtor manifestări artistice de recreere și instruire, a cultivat obiceiuri statornice, a consacrat talente. Asemenea talente reale evoluau pe scena sa într-una din serile trecute : membrii familiei Udrea tatăl și cei șapte feciori. Oamenii veneau să-i asculte — pentru a cîta oară ? — gustînd din comorile artei populare, străbătute de optimismul luminos al vremurilor noastre.

Se face liniște. Mica formație folclorică se prezintă singură, simplu și frumos.

(Continuare în pag. a 8-a)

Petre ZĂRNESCU

Ingineri romîni pionieri ai tehnicii moderne

George Constantinescu, creatorul sonicității și al mașinilor sonice

Inginerul George Constantinescu, între ing. Ion Basgan (continuatorul său, în domeniul forajului sonic) și prof. ing. Dimitrie Leonida, cu prilejul vizitei din 1961 a marelui inventator în țara noastră.

Cu zece ani în urmă, în 1954, cînd cunoscuta „Societate a inginerilor britanici" și-a sărbătorit centenarul, elaborarea referatului principal a fost încredințată unui inginer romîn. Lucrarea sa, caracterizată printr-o viziune profund originală asupra istoriei tehnicii ultimului veac, a fost distinsă cu medalia de aur „Simms". Același inginer este menționat în repetate rînduri în „Enciclopedia britanică", la termenii „Invenție" (printre numai 16 mari inventatori), „Transmiterea energiei", „Convertizor sonic".

Este vorba de inginerul George (Gogu) Constantinescu, genial savant și inventator romîn, creatorul sonicității și al mașinilor sonice. Apreciind cu luciditate valoarea operei sale, marele nostru matematician G. Țițeica scria încă în 1922, că *„ceea ce e minunat în aceste invenții, este faptul că nu e vorba numai de un aparat, de o mașină sau de o simplă îmbunătățire, așa cum se fac în fiecare zi, ci e vorba de o teorie nouă... din care reies aplicațiuni numeroase, aparate, mașini, motoare, chiar uzine întregi"*.

În epoca noastră, de progres tehnic foarte rapid, covîrșitoarea majoritate a cărților tehnice se peri-

I. M. ȘTEFAN

(Continuare în pag. a 2-a)

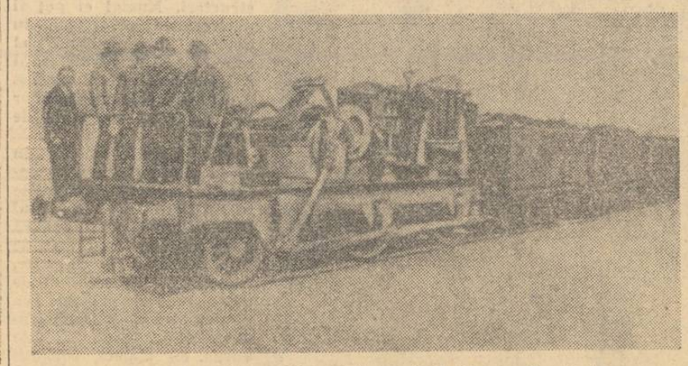

Prima locomotivă cu transmisie sonică, creată de George Constantinescu.

Din împărăția verde a plantelor obținem cea mai mare parte a hranei, trebuința primordială a existenței. Alături de hrană — fibrele, cu care ne îmbrăcăm, lemnul, cu care ne durăm casele. Iar alături de fibre și lemn — leacuri, multe leacuri. Despre acestea din urmă vrem să vă povestim cîte ceva

ÎN LABORATOARELE NATURII

Întîlnindu-se cu suferința, omul a căutat în jurul său și remediul ei. Acest remediu a fost planta, unica sursă de leacuire timp de zeci și zeci de mii de ani. Șamu-planta, șamu-medicina, iată cum se confundau la asirieni două noțiuni într-un singur cuvînt. Toate izvoarele scrise ale omenirii atestă că din timpuri imemoriale, suferința își găsea alinarea prin plante. Aproape fiecare popor își are în această privință o tradiție interesantă. La daci, de pildă, exista o adevărată știință medicală despre care amintește și Herodot și de la care ni s-au păstrat zeci de nume de plante de leac. Unele din aceste nume — priadila, guoleta, coadama, diesc ma — n-au putut fi descifrate și botanic ; altele însă — brîndușa, brusturele, spînzul etc. — au intrat în fondul de cuvinte al limbii romîne în momentul formării acesteia.

Peste însușirile ierburilor de a vindeca bolile, trona zeița dacă Bendis. Cu două milenii și jumătate în urmă, negustorii greci poposeau în cetățile geto-dace, de unde se întorceau nu numai cu miere și vin în pîntecele corăbiilor, ci și cu tot soiul de plante de leac.

Secretele naturii

Plante cu însușiri tămăduitoare întîlnim pe cuprinsul țării peste tot și într-un număr impresionant de specii. În medicina populară, izvor inepuizabil de cunoștințe acumulat de-alungul veacurilor, se cunosc cam 600 specii de plante medicinale, folosite în tratarea a tot felul de boli. În numărul atît de mare al acestor plante se reflectă desigur bogăția floristică excepțională a țării noastre. Condițiile de climă și sol de pe teritoriul Romîniei favorizează dezvoltarea celor mai variați reprezentanți ai florei de pe glob. Dacă am urmări pe harta terestră întretăierea meridianelor și paralelelor pe cuprinsul țării, am vedea că această întretăiere ne situează la jumătatea distanței dintre pol și ecuator. La această așezare favorabilă, se cuvine adăugat și relieful extrem de variat al „geografiei pe verticală", determinînd la rîndul său o floră excepțional de diversă. Din piscurile semețe aie munților și pînă în întinderile de șesuri care contenesc în Dunăre și Mare, ochii noștri întîlnesc, de la jepii înălțimilor și pînă la pelinii litoralului, mii și mii de plante, iar dintre ele — sute și sute de plante medicinale.

Ce se găsește „medicinal" în plante

Acțiunea tămăduitoare a diferitelor plante se datorește unor substanțe pe care le conțin în organele și țesuturile lor — așa zisele principii active : alcaloizi, glicozide, oleuri esențiale. Pe lîngă amestecurile de părți din plante sub formă de ceaiuri medicinale, reîntîlnim aceste principii în diferite preparate farmaceutice obținute din plante — tincturi, extracte, fierturi —, în complexele de principii active eliberate de substanțele balast și deseori în adausul lor la compuși de sinteză în diferite proporții. Știința a smuls treptat naturii tainele ascunse în laboratoarele ei și a reușit să identifice natura și modul de acțiune în organismul animal al principiilor active din plante. Încercările de a reproduce în laborator principiile ac-

A. LAZA ȘI F. SILVA

(Continuare în pag. a 2-a)

Oricît ar fi de eficiente medicamentele de sinteză care stau la dispoziția omului zilelor noastre, oricît de mari ar fi succesele industriei chimico-farmaceutice în ultimul secol în acest domeniu, medicamentele din plante rămîn mai departe arme de mare preț în arsenalul de mijloace de combatere a suferinței. Omenirea folosește în prezent aproximativ o sută de mii de medicamente, dintre care peste patruzeci de mii sînt de origină vegetală. Aceste cifre nu spun încă totul. Trebuie subliniat că în cele mai serioase afecțiuni care încearcă greu omenirea — bolile aparatului circulator și ale cordului, bolile sistemului nervos, bolile căilor respiratorii — proporția medicamentelor din plante rămîne net preponderentă.

EUGEN FRUNZĂ

Versuri de dragoste

Dar nici un cîntec

Voi face să dea caişii floare
în toamna ce-mi plînge pe caiet;
cere-mi, şi-ţi dărui o nouă ninsoare
cu stinse focuri de crîng violet.

Voi face să-nvie în zboruri albastre
pasărea lunii pe minaret
din vechi ţesături persane, măiastre,
să-şi joace, de aur, vrăjitul penet.

De vrei, îţi răsar apusele zodii
pe bolţi nemişcate ca de sonet;
pot să-ţi culeg luceferi şi rodii
din sălcii sterpe, fără frunzet.

Dar nici un cîntec al meu, din toate,
nu-i de vînzare. Ah, nu. Regret!
Vezi, îmi lipseşte talentul poate
să fiu şi băcan şi poet.

Chemare în seară

Se revarsă timpul cu minuni...
Vino, amurgul e un centaur
care îşi scapără peste genuni
copitele sale de aur.

Bogată ne-a fost şi deplină
ziua ce-abia s-a stins:
în piatră şi lut am pus lumină
şi un cîntec am pus dinadins...

Caisele cerului, nescuturate,
ne cheamă cu dulce miez;
ape de platină curg răsfirate
ca un evantai japonez.

Vino, pe albe şi lungi poteci
am să te duc iarăşi de mînă;
cu vălul pe umeri mlădie să treci,
iubire atoate stăpînă.

ÎN LABORATOARELE NATURII

(Urmare din pag. 1)

tive sintetizate de plante sau chiar de a merge mai departe, ameliorîndu-le însuşirile, nu au dat însă decît într-un anumit număr de cazuri rezultatele aşteptate. Cercetări mai vechi şi mai noi au scos în evidenţă că produsele medicamentoase obţinute din plante prezintă mari avantaje. În unele cazuri se dovedeşte că este mai economic a extrage din plante substanţa activă decît a încerca sinteza în retortele laboratoarelor.

Oricît de tumultuos este mersul înainte al veacului nostru, „buruienile de leac" se menţin mai departe ca o sursă importantă de combatere a bolilor. Renunţarea la medicamentele din plante, în ciuda progreselor industriei de sinteză chimico-farmaceutică, nu se dovedeşte o soluţie general posibilă. Planta rămîne mai departe un rezervor de minunate leacuri, multe de abia bănuite la nivelul cunoştinţelor noastre actuale, multe rămase încă neîntrecute cu toate încercările noastre.

Interesul pentru ştiinţa cercetării şi tratării bolilor cu ajutorul medicamentelor vegetale — fitoterapia — înregistrează de altfel în ultimii ani o creştere semnificativă a interesului ce i se arată, fără bineînţeles să se subestimeze prin aceasta posibilităţile chimiei de sinteză.

★

Rolul pe care îl joacă plantele medicinale în ocrotirea sănătăţii, greutatea lor specifică în volumul total de medicamente, au impus — în condiţiile unei industrii chimico-farmaceutice prelucrătoare an de an de cantităţi de droguri vegetale tot mai mari — să se treacă în mod organizat la cultura unora din aceste plante. Din sutele de plante folosite empiric în medicina populară, sînt triate neconţenit şi riguros cele folositoare. Sita ştiinţei a cernut cu grijă experienţa medicinei populare, înlăturînd întrebuinţările dovedite greşite sau plantele mai puţin eficace şi a oprit pentru a fi folosite numai pe cele cu însuşiri tămăduitoare sigure, din care să se obţină medicamente noi, precis dozate, cu calităţi terapeutice tot mai bune.

Pe baza trierii ştiinţifice, au fost reţinute pînă în prezent un număr relativ redus de specii — aproximativ 120 — care se colectează organizat în natură, din flora spontană, şi pe care le şi prelucrează sub o formă sau alta industria noastră. La speciile mai mult cerute s-au ivit însă obstacole de tot felul în calea valorificării lor eficiente şi raţionale. Flora spontană s-a dovedit curînd a nu se mai putea încadra în cerinţele consumului modern, necesitatea cultivării speciilor solicitate s-a ridicat înscriindu-se cu insistenţă pe ordinea de zi. Aşa s-a născut o ramură nouă a agriculturii — cultura plantelor medicinale —, permiţînd o valorificare mai bună şi mai avantajoasă a acestora.

Într-adevăr, în flora spontană, care se restrînge de altfel necontenit, multe specii medicinale cresc răzleţ, adeseori în locuri greu accesibile. Colectarea lor se face cu o productivitate scăzută, irosindu-se mult timp productiv, iar transportarea plantelor pînă la punctele de recepţie şi prelucrare implică cheltuieli destul de mari, sau duce la scăderea calităţii drogului. Uneori, plantele pot dispare din flora spontană ca urmare a unei colectări excesive, alteori nu pot fi recoltate în momentul cînd conţin cele mai multe substanţe active deoarece şi dezvoltarea lor în flora spontană este inegală.

Introducerea în cultură a plantelor medicinale cerute în cantităţi mai mari a constituit ieşirea din impasul creat. Şi în acest caz, omul a reuşit să transforme natura, silind-o să-i producă ceea ce îi este util.

Pentru a fi introduse în cultură, speciile de plante medicinale trebuie în prealabil să fie minuţios studiate. Pentru aceasta, în ştiinţă, s-a elaborat o schemă întreagă, cuprinzînd mai multe etape de cercetare. Pe prima treaptă se urmăreşte comportarea plantelor în flora spontană, cerinţele lor fundamentale faţă de mediu. De asemenea în laboratoare se precizează conţinutul lor în substanţe active, natura acestor substanţe. În zone diferite în privinţa climei şi a solului, plantele luate în studiu se cultivă pe loturi mici, în aşa zisele cîmpuri de colecţie. Aci, omul le observă zi de zi, sesizează transformările biologice pe care le suferă în noile condiţii în care se găseşte, şi stabileşte, pe baza constatărilor făcute, cel mai potrivit mod de cultură.

După ce şi-au făcut... stagiul necesar în cîmpul de colecţie, devenind cunoscute omului sub toate aspectele, plantele sînt trecute mai departe în reţeaua experimentală şi în cîmpurile de înmulţire. Supuse experimentărilor ele îşi „dezvăluie" cerinţele şi tainele: omul le dirijează creşterea şi dezvoltarea astfel încît productivitatea plantelor să crească paralel cu cantitatea şi calitatea substanţelor active din ele.

Cunoaşterea plantelor în condiţii de cultură se sintetizează în cele din urmă în măsuri agrotehnice specifice care trebuie aplicate: ce spaţiu de nutriţie este necesar, care este momentul cel mai potrivit de semănat, care este modul de înmulţire, ce lucrări de întreţinere trebuie efectuate, cum reacţionează planta la îngrăşăminte, cînd se găseşte în plantă cea mai mare cantitate de substanţă activă, cînd şi cum se face recoltarea, cum trebuie uscat produsul rezultat etc.

Omul nu se mulţumeşte însă numai cu atît: el nu numai că sileşte planta să crească în condiţiile pe care i le fixează, ci o şi transformă. Măsurile agrotehnice stabilite sînt completate în acest scop de ameliorarea plantelor, de crearea de noi soiuri de cultură, mult mai productive decît strămoşii lor — tot mai depărtaţi — din flora spontană. În cîmpurile de selecţie se aleg indivizii cei mai viguroşi, şi cu procentul cel mai ridicat de substanţă activă, stabilit prin analize concomitente complicate efectuate în laboratoare. Ei vor servi ca material de bază pentru lucrările de ameliorare, deosebit de laborioase însă, ale căror rezultate răsplătesc strădania depusă şi asigură industriei de medicamente noi şi valoroase surse de materii prime.

Să facem cunoştinţă cu primele roade ale muncii duse pe acest tărîm. În cîmpuri experimentale, ca şi în multe unităţi agricole, se cultivă cu bune rezultate aproape 40 de specii de plante medicinale: degeţelul, macul, valeriana, menta, anghinarea, datura şi multe altele. Ingrijite cum trebuie, ele reacţionează prompt grijii omului. Nenumărate sînt gospodăriile agricole care s-au convins din experienţa lor proprie, de rentabilitatea ridicată a acestor culturi, de avantajele ce decurg din cultura plantelor medicinale. La rîndul său, Institutul central de cercetări agricole, prin reţeaua sa experimentală, a stabilit cum trebuie cultivate aceste plante, pe ce soluri merg mai bine, de ce îngrăşăminte au nevoie, care este locul lor în asolament. La unele specii, cum ar fi de exemplu macul ori degeţelul, au fost obţinute soiuri de mare productivitate şi al căror conţinut în substanţe active este aproape dublu faţă de materialul iniţial de la care s-a pornit ameliorarea. Noile soiuri sînt larg introduse în cultura mare.

★

...Începînd să le cultive, omul era frămîntat de întrebarea: oare prin cultură nu-şi vor pierde plantele medicinale din valoarea lor terapeutică? Toată experienţa acumulată arată că temerile de acest gen se spulberă în întregime şi că „buruienile de leac" de altă dată, folosite empiric, ba chiar şarlatăneşte de multe ori, devin, graţie cercetării lor multiple, plante medicinale în accepţiune ştiinţifică majoră, cu rol bine definit în ocrotirea sănătăţii.

Pentru aceasta, ele mai au de îndeplinit ultima dar nu şi cea mai puţin importantă parte a drumului. Uscate şi condiţionate, plantele pornesc pe căile industriei, spre a poposi, în cele din urmă, prin substanţele active din ele extrase şi dozate riguros, în milioanele de cutii de medicamente.

A. LAZĂR şi F. SILVA
de la laboratorul de plante medicinale şi aromatice din cadrul Institutului central de cercetări agricole

INGINERI ROMÎNI — pionieri ai tehnicii moderne

(Urmare din pag. 1)

mează foarte repede, înlocuite de altele mai noi, mai actuale. Rezistă anilor numai acele lucrări care enunţă şi fundamentează matematic direcţii noi de dezvoltare a tehnicii. Tocmai acesta a fost cazul cu lucrarea de bază a lui G. Constantinescu, „The Theory of Sonnics" („Teoria sonicităţii"), tipărită în Anglia, în anul 1918. Vorbind despre ea, după mai bine de patru decenii, în 1959, preşedintele „Societăţii inginerilor britanici" o numea *„o lucrare de-a dreptul fascinantă"*, referindu-se la perspectivele pe care le deschide chiar şi astăzi ştiinţei.

De altfel, această carte îşi are o istorie a ei, care merită să fie povestită. Publicată sub egida guvernului englez, lucrarea era socotită atît de valoroasă, încît a fost ţinută mai multă vreme secretă, fiecare exemplar de-al ei fiind numerotat. Orice utilizare a conţinutului cărţii fără autorizaţia autorităţilor britanice, era considerată un delict şi pedepsită corespunzător.

Grija guvernului englez nu era întîmplătoare. Avînd aplicaţii în mai toate domeniile tehnicii, sonicitatea îşi dovedise calităţile remarcabile şi în tehnica militară. Într-adevăr, în cursul primului război mondial, George Constantinescu inventase, pentru amiralitatea britanică, primul sistem eficient de tragere cu mitraliera prin elice. Realizînd, prin transmisie sonică, o perfectă sincronizare a tirului mitralierei cu rotaţia elicei, un cîmp de tragere suplimentar de 180 de grade devenea utilizabil, ceea ce constituia un mare avantaj.

Secretul dorit de guvernul britanic n-a putut fi totuşi menţinut mult timp. Noua orientare a tehnicii transmiterii energiei, inaugurată de George Constantinescu, a trezit un imens interes în rîndurile tehnicienilor din toată lumea, ca şi a marelui public, iar numărul brevetelor obţinute de el, pentru cele mai diferite tipuri de maşini sonice, a crescut foarte repede (astăzi, numai brevetele publicate în Anglia de „Patent Office" alcătuiesc patru volume groase).

În 1919, marele inventator revine, pentru un scurt timp, în Romînia. Şi iată că, la 4 noiembrie 1919, tăcerea este ruptă, iar G. Constantinescu, într-o conferinţă publică, spunea: *„Este o mare bucurie pentru mine că pot să fac această comunicare pentru prima oară în public, în localul Şcoalei Naţionale de Poduri şi Şosele, în acelaşi amfiteatru în care am avut cinstea să învăţ şi eu... Cîţiva din colegii mei pot să-şi aducă aminte că acum vreo 12 ani am ţinut o conferinţă la Universitate, în Bucureşti, asupra armoniei muzicale, în care am expus un studiu al vibraţiilor din punct de vedere al aplicaţiunii la teoria matematică a acordurilor muzicale. Studiind armonia muzicală, am ajuns încetul cu încetul la acest rezultat al transmisiunii energiei prin vibraţii. În transmisiunea sonică, întrebuinţez un mediu care să nu se mişte din poziţia lui medie, însă care vibrează continuu. În principiu, transmisiunea sonică se rezumă la un piston, care alternează într-un cilindru, o butelie plină cu un lichid în comunicaţie cu cilindrul, o conductă şi un motor sonic..."*.

Transmiterea energiei se face astfel prin undele elastice ale lichidului într-o conductă, realizîndu-se un curent sonic.

S-au construit, pe baza brevetelor lui G. Constantinescu, perforatoare, ciocane, haveuze sonice. Motoarele sonice (sincrone, asincrone, monofazate, bifazate, polifazate, cu şi fără colector) sînt cu mult mai simple decît cele corespunzătoare şi nu cîntăresc decît o treime din greutatea acestora. La automobile, aplicarea sonicităţii înlătură necesitatea cutiei de viteze, la vapoare, pe aceea a angrenajelor între turbinele de abur şi elice, iar la maşini-unelte curelele şi angrenajele devin inutile. Locomotivele acţionate cu ajutorul convertizorului Constantinescu au dat rezultate deosebit de interesante.

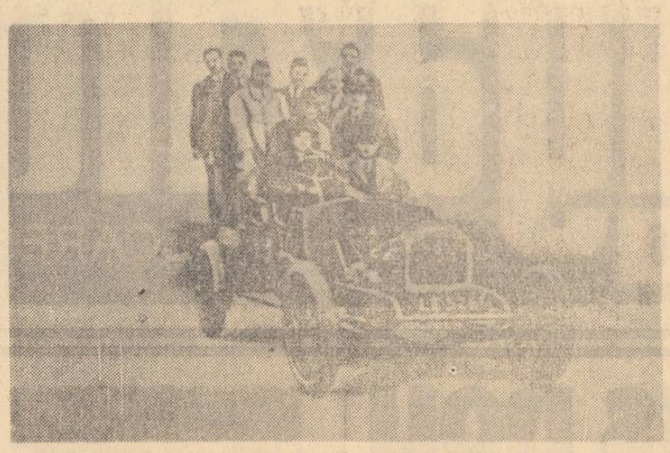

Prima maşină cu transmisie sonică, creată de George Constantinescu

Printre numeroasele aplicaţii ale sonicităţii (la producerea căldurii, la maşini de calculat, în semnalizare, în generarea energiei electrice), să amintim un domeniu deosebit de important — acela al industriei petroliere. Astfel, pompele pentru extragerea petrolului şi apei din subsol au fost folosite cu succes la o adîncime considerabilă de 6 000 metri. Este în plină dezvoltare aplicarea sonicităţii la foraje foarte adînci, un continuator valoros al ing. George Constantinescu fiind dr. ing. Ioan Basgan, deţinătorul brevetului privind forajul sonic, brevet acordat atît în R.P.R., cît şi în S.U.A. (1934).

Cu ani în urmă, cînd revista „The Graphic" a prezentat figurile a 16 descoperitori şi inventatori pe care îi socotea cei mai reprezentativi pentru ştiinţa veacului nostru, publicîndu-le totodată şi portretele, G. Constantinescu se număra printre ei, alături de savanţi ca Albert Einstein, Marie Curie, Ernest Rutherford, Graham Bell, J. J. Thomson, G. Marconi, Th. A. Edison, O. Wright etc. Într-un articol publicat în 1961, acad. Remus Răduleţ observă, pe drept cuvînt, că G. Constantinescu *„face parte din clasa inventatorilor-descoperitori, a marilor creatori ai tehnicii, care au trebuit să creeze o ştiinţă nouă, pentru a face posibile invenţiile lor"*.

Deşi lipsa de sprijin din partea statului, pe care a întîmpinat-o în ţara noastră la începutul veacului, l-a obligat pe G. Constantinescu — ca şi pe Traian Vuia sau pe Al. Proca — să emigreze, pentru a căuta în străinătate posibilitatea de a-şi realiza ideile îndrăzneţe, el s-a simţit întotdeauna legat de ţara şi de poporul nostru. *„Aparţin poporului romîn nu numai prin naştere. De plaiurile romîneşti mă leagă numeroase şi trainice amintiri* — scria el în 1961, cu prilejul unei vizite în ţară, unde şi-a sărbătorit cea de-a 80-a aniversare. *...Am găsit Romînia în plin avînt constructiv. Mă bucur din toată inima"*.

I. M. ŞTEFAN

un oraş nou: motru

(Urmare din pag. 1)

mercial. Se ridică aici, în valea rîului cu acelaşi nume, un oraş al minerilor — oraşul Motru — unul dintre cele mai tinere din ţară. Primele 260 de apartamente au şi fost puse la dispoziţia minerilor şi familiilor lor, alte 500 de apartamente plus o şcoală şi un complex comercial vor fi gata încă în cursul acestui an. La fiecare sector minier se construieşte de asemenea, cîte ceva: instalaţii pentru transport, sortare, silozuri de cărbune. În apropierea minei Horăşti se află în construcţie un complex social administrativ impunător. El cuprinde printre altele cabinet medical de prim ajutor, spălătorie pentru îmbrăcămintea de protecţie, cantine, baie şi birouri.

★

Echiparea din cap pînă la tălpi cu costumul de protecţie minieresc a durat doar cîteva minute. Ne-am întors la gura minei Horăşti. Aici ne aşteptau ingineri ai exploatării, împreună cu un oaspete venit să împărtăşească celor de aici experienţa minerilor de la trustul „Ardealul", în domeniul lucrului la abatajele frontale şi să ducă cu el cele mai bune metode de muncă la înaintări, metode folosite cu rezultate bune la Motru.

Înaintăm cu lămpile stinse la lumina becurilor din plafonul zidit cu bolţari şi pavat cu dale de beton. Ne conduce tînărul inginer Simion Giorgi care, sosit la Motru cu cîţiva ani în urmă, se ocupase de primele lucrări de cercetare în noul bazin carbonifer. Lucrau atunci pe aceste meleaguri o mînă de oameni entuziaşti, sosiţi să croiască primele drumuri sub dealul Măiagului.

Unele dintre galeriile prin care trecem sînt susţinute de armături metalice afundate pe alocurea în vatră din cauza presiunii. Din mers, reprezentantul gazdelor noastre ne informează că la lucrările de investiţii din bazinul Motrului au redus consumul de material lemnos, tocmai datorită utilizării armăturilor metalice sau zidăriei continue ori în inele duble de boltari.

Ajungem, pînă în atenţie de o parte şi de alta a cărărilor metalice ale craterelor lustruite de trecerea cărbunelui, la cel de al patrulea abataj frontal care măsoară nu mai puţin de o sută de metri lungime. Lucrează aici brigada lui Constantin Parpală, un miner localnic. Tavanul abatajului este susţinut de stîlpi metalici, dispozitiv telescopic pentru a fi alungiţi după nevoie. De îndată ce armătura a fost fixată, intră în acţiune combinele puternice şi craţerele. Cărbunele sfărîmat din peretele din faţă al abatajului este evacuat, apoi mecanizat „la zi", pentru a lua drumul locurilor de consum. Combainieri ca Ion Carpen, Victor Benza, Gheorghe Hoară şi Ion Iorga, ultimii doi calificaţi aici, se dovedesc foarte preţioşi în mînuirea maşinilor moderne. De altfel, după cum ne-au informat gazdele, gradul de mecanizare a lucrărilor de tăiere a cărbunelui, încărcare şi transport este foarte ridicat, atingînd la cele mai multe operaţii o proporţie de 100 la sută.

În vreme ce în subteran se desfăşoară cu avînt freamătul muncii minerilor — obţinîndu-se peste planul primului an de producţie întîiile mii de tone de cărbune în acest bazin — afară, la suprafaţă, constructorii noului oraş Motru nu se lasă nici ei mai prejos. Pregătesc locuinţe frumoase, confortabile pentru mineri şi familiile lor. Sute de apartamente pe an.

Ion BECHERU
Fotografii: C. NECULIŢĂ

Pe una din străzile noului oraş

Fotografia: Nicu VASILE

SCRISORI DE PE ŞANTIERE

Au sosit chimiştii

O scrisoare de pe un şantier e firesc să vorbească despre constructori. Numai ei pot fi personajele principale în decorul binecunoscut al schelelor şi macaralelor, al halelor care îşi conturează profilurile, sau al şirurilor de agregate în curs de montaj.

Sînt însă momente în viaţa unui şantier care determină pe cel ce păşeşte în mijlocul acestui peisaj în continuă prefacere, să cuprindă în aria sa de preocupări şi pe cei care, deşi şi-au afirmat mai de curînd prezenţa, vor lua peste puţin timp locul constructorilor. Fie că este vorba de oţelari, chimişti sau constructori de maşini — în funcţie de obiectivele pe care le preiau — aceştia sînt cunoscuţi sub numele generic de „beneficiari". Apariţia lor în mijlocul constructorilor, desigur în număr mic la început, coincide de obicei cu atacarea lucrărilor de construcţie. Pe măsură ce şantierul progresează, prezenţa lor este tot mai masivă, culminînd în cele din urmă cu fazele în care constructorii le predau obiectivele terminate.

Acestea sînt întotdeauna momente de înaltă tensiune în care febra rodajelor şi a probelor tehnologice domină şantierul, în care mai mult ca oricînd constructorii şi beneficiarii acţionează cu puteri unite spre aceleaşi ţeluri comune. Astfel de momente sînt astăzi comune multor şantiere ale ţării care au intrat sau abia intră în faza de transformare a lor în unităţi productive.

Ca şi oamenii care le animă şi şantierele pot avea aşadar anumite trăsături comune. Poate că sînt mai greu de descifrat, dar incontestabil, ele există, afirmîndu-şi din plin prezenţa.

Rîndurile scrisorii de faţă îşi propun tocmai să înfăţişeze astfel de trăsături, găsite comune la două mari şantiere, unite în primul rînd prin acelaşi fir de apă al bătrînei Dunări. Din acest motiv şi scrisoarea are două izvoare de pornire — Turnu Măgurele şi Călăraşi — vechi porturi la fluviul ce le udă cheiurile.

La Turnu Măgurele un combinat de îngrăşăminte chimice, la Călăraşi un combinat de celuloză şi hîrtie care va valorifica paiele. Şi unul şi altul, situate la marginea Bărăganului, aduc în această zonă pulsul marii industrii, modifică substanţial viaţa celor două oraşele de la malul Dunării.

Dincolo de ritmurile înalte obţinute la lucrările principale, dincolo de ingeniozitatea constructorilor care au folosit toată experienţa lor acumulată la atîtea şi atîtea alte lucrări anterioare, cele două mari şantiere ale industriei noastre chimice sînt, dacă vreţi, legate între ele prin trăsături comune de bază: şi la Turnu Măgurele şi la Călăraşi, alături de constructori şi montori, şantierul este predominat în aceste zile de prezenţa chimiştilor.

Au sosit chimiştii pe şantier! Este semnul cel mai sigur al hărniciei constructorilor care au apropiat prin munca lor neobosită acest moment hotărîtor în viaţa unui nou obiectiv industrial, este dovada modului exemplar în care constructorii îşi respectă cuvîntul dat. La Turnu Măgurele, ca şi la Călăraşi, mulţi dintre viitorii operatori chimişti au poposit pe şantier întîia oară cam în vremea în care se plantau primii stîlpi de beton pentru susţinerea terenului. Tineri, neverosimil de tineri, ei au dat roată şantierului după care au plecat să se califice. Cei de la Turnu Măgurele la Năvodari, cei de la Călăraşi la Brăila. Au urmat luni de învăţătură temeinică, de muncă „la cataramă" pentru însuşirea meseriei alese.

S-au reîntors nu de mult pe şantierele cunoscute cu luni în urmă şi totul le-a părut de nerecunoscut. Nu au stat degeaba constructorii. Ba, dimpotrivă, le-au pregătit casa lor nouă în care vor lucra, în care vor conduce instalaţii şi agregate moderne. Tinerii operatori chimişti s-au reîntors în vremea în care în depozitele noilor combinate începea să sosească şi materia primă. La Turnu Măgurele pirita pentru cuptoarele fabricii de acid sulfuric, la Călăraşi baloturile de paie pentru celuloză.

Pe constructori şi montori, tinerii operatori chimişti veniţi din şcoli profesionale şi fabrici unde au făcut practică, i-au găsit în plină fierbere. La fabrica de acid sulfuric — prima dintre cele 11 unităţi ale combinatului de la Turnu Măgurele — brigada lui Dumitru Ciobanu executa cea mai dificilă lucrare — definitivarea grătarelor la cuptoarele de prăjire a piritei. Plumborii Dorca, Stamate, Noghi, neîntrecuţi în meseria lor, terminau şi ei execuţia răcitoarelor cu agitator. La Călăraşi, constructorii părăsiseră de fapt sala maşinilor de hîrtie, cu excepţia celor care mai aveau de făcut finisări. În schimb, montorii maistrului Petre Enache, mai aveau multe examene de trecut. Între montori şi chimişti se leagă adesea o punte serioasă de legătură tocmai datorită acestor examene care în limbajul curent se numesc probe sau rodaje, de la care nici unii şi nici alţii nu pot lipsi. În ultimă instanţă, montorii sînt cei din urmă profesori ai tinerilor operatori chimişti veniţi din şcolile profesionale. Ei sînt aceia care le destăinuie tainele agregatelor şi instalaţiilor care se montează, le dau o serie de noţiuni indispensabile pentru viitoarea lor muncă.

Greul, ca să spun aşa, îl simt tinerii operatori chimişti, abia cînd sosesc la viitoarele lor posturi. Cînd să spună că au isprăvit şcoala, abia o iau de la început. Şcolile de pe şantiere nu cunosc vacanţă. Pînă să le vină sorocul să preia efectiv liniile tehnologice pe care le vor conduce, operatorii chimişti continuă să se specializeze într-o formă sau alta. La Turnu Măgurele, Gh. Rusin, Mitică Negrilă, Florea Tătaru şi toţi ceilalţi au urmat pe şantier cursuri de ridicare a calificării. La Călăraşi, George Georgescu, Gheorghe Dumitrescu şi H. Latif sînt prezenţi la şcoala de specializare. Nelipsiţi în mijlocul lor sînt maiştri şi ingineri cu experienţă care le desăvîrşesc calificarea, pregătindu-i efectiv să preia instalaţiile la conducerea cărora au fost repartizaţi.

Au sosit chimiştii · Este semn că şi pe un şantier şi pe altul, constructorii îşi respectă cuvîntul dat prin angajamentele luate în cinstea glorioasei aniversări de la 23 August, este o confirmare a intrării în faza premergătoare începerii producţiei a primelor unităţi de la combinatele chimice de pe malul Dunării.

Tudor GHEORGHIU
Turnu-Măgurele — Călăraşi, iulie 1964

Vizita în Franța a delegației guvernamentale romîne

(Urmare din pag. 1)

ției romîne, cît și de primul ministru interimar al Franței, Louis Joxe, în cuvîntările rostite cu acest prilej.

Decorat festiv, cu flori roșii, galbene și albastre, cu steaguri tricolore ale celor două țări, marele aeroport Orly — și prin el Franța și poporul ei — a urat reprezentanților Republicii Populare Romîne „Bun venit" în marele oraș, care de-a lungul veacurilor și-a cucerit titluri de noblețe în civilizația mondială.

Întreaga presă franceză, ca și radioteleviziunea franceză, au publicat ample informații și comentarii în legătură cu această vizită.

La palatul Elysée, zeci de ziariști și fotoreporteri așteptau cu deosebit interes, marți la amiază, sfîrșitul întrevederii dintre președintele Franței, Charles de Gaulle și președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romîne, Ion Gheorghe Maurer.

După întrevederea dintre cei doi oameni de stat, care a durat o oră, tovarășul Maurer a declarat, printre altele ziariștilor: „Am avut, de asemenea, satisfacția să constat în timpul întrevederii că guvernul francez împărtășește punctul de vedere al guvernului romîn, potrivit căruia, deși Romînia și Franța sînt țări cu sisteme social-economice diferite, există, pornind de la realitățile specifice ale fiecăreia dintre țări, posibilitatea de a dezvolta tot mai mult relațiile lor și că dezvoltarea acestor relații este o contribuție la marea cauză a păcii și a colaborării internaționale".

În aceeași zi a întrevederii de la palatul Elysée, delegația romînă a luat parte la un dejun oferit de președintele și directorul general al Institutului francez al petrolului, dl. René Navarre. Cu o lună și jumătate în urmă, dl. Navarre a vizitat Romînia în fruntea unei delegații de specialiști francezi în domeniul industriei petroliere. El a vorbit oaspeților pe larg despre preocupările actuale ale cercetătorilor institutului, subliniind totodată importanța unei colaborări tot mai strînse, între specialiștii romîni și francezi în domeniul petrochimiei.

„Specialiștii romîni din industria petrolieră, — a spus domnia sa, — sînt printre cei mai talentați și pasionați petroliști din toți cei pe care i-am întîlnit în țările vizitate în ultimii 20 de ani. Am remarcat la dînșii o arzătoare dorință de a cunoaște și, în același timp, o capacitate de realizare cu totul deosebită. Și, într-adevăr, ei au realizat lucruri admirabile".

Miercuri dimineața coloana mașinilor oficiale s-a îndreptat spre marele centru de cercetări în domeniul energiei nucleare Saclay. Pe autostrada care leagă Parisul de „orașul atomiștilor" mașinile alergă cu 120 km pe oră. Motocicliștii din serviciul circulației, pe puternice motociclete „Triumf", înzestrate cu radioemițătoare-receptoare și al căror kilometraj indică de multe ori 170 km pe oră, impresionează prin măiestria cu care reușesc să asigure o îndrumare rapidă și securitatea circulației.

Pierre Taranger, administrator general adinterim al centrului, salută călduros pe oaspeți. El evocă bogatele tradiții ale științei franceze în domeniul descoperirii și folosirii radioactivității naturale și artificiale. Sînt vizitate cîteva din sectoarele Centrului atomic, deservit de peste 7 000 de salariați, din care 2 000 sînt cercetători științifici. Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romîne ascultă cu atenție explicațiile specialiștilor. La plecare el semnează, împreună cu ministrul Afacerilor Externe, Corneliu Mănescu, în cartea de onoare a acestei renumite instituții de cercetări științifice.

Miercuri tricolorul rominesc a fost înălțat, alături de steagul albastru al Organizației Națiunilor Unite, pe impunătoarea clădire — sediu al UNESCO din Paris.

La parterul clădirii, în sălile mari, luminoase, în fața birourilor de informații, un mare număr de persoane discută viu, se interesează despre ultimele materiale documentare sosite din diferite țări ale lumii. Sînt francezi, ca și numeroși turiști străini sau persoane aflate în trecere la Paris. Se aude vorbind franceza, engleza, spaniola, germana, italiana, japoneza. Într-o vitrină privirea îmi este atrasă de o copertă artistic lucrată a unui album rominesc. Alături, un album deschis redă Sfinxul și piramidele străjuind întinsul deșert al Saharei, pe o altă copertă alăturată vezi imprimată — impresionantă și majestuoasă — marea cădere de apă a Niagarei.

Delegația romînă însoțită de René Maheu, directorul general al UNESCO, vizitează unele din sălile de lucru și marele amfiteatru al sediului UNESCO, unde au loc adunările generale ale Organizației și diferite reuniuni internaționale. În sala consiliului executiv, René Maheu, asistat de colaboratorii săi apropiați, s-a întreținut îndeaproape cu președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Romîne. Vorbind despre activitatea și preocupările de viitor ale UNESCO, președintele UNESCO a subliniat rolul activ al Romîniei în această organizație internațională.

În după-amiaza aceleeași zile oaspeții romîni au vizitat minunatul palat de la Versailles și parcul cu renumitele sale fîntîni.

Programul vizitei delegației romîne a cuprins și convorbirile pe care vicepreședintele Consiliului de Miniștri, Al. Bîrlădeanu, le-a avut cu conducători ai ministerelor economice franceze, cu reprezentanți ai unor mari firme comerciale din capitala Franței, ca și ședințele de lucru ale consilierilor și experților părții romîne și părții franceze.

În încheierea primei zile a șederii lor în capitala Franței, oaspeții romîni au făcut o plimbare cu vaporașul pe Sena. Drumul lin, pe apa bătrînului fluviu, a oferit clipe de plăcută destindere, de reîntîlnire cu străvechi monumente în care pulsează mereu vie și înflăcărată istoria Parisului și a Franței.

Peste tot, în timpul șederii lor în Franța, membrii delegației romîne au fost înconjurați cu stimă și prietenie. La ora cînd scriu aceste rînduri au loc ultimele întrevederi.

Mircea MOARCĂȘ

Paris, 30 iulie 1964.

De prin lumea întreagă

ÎN TESTAMENTUL său, doamna Amanda McHenry a lăsat pisicii, pe nume Opal, o treime din averea sa, adică 83.333 dolari și 33 cenți „pentru ca pisica să trăiască bine"...

Tribunalul din Los Angeles a hotărît că o pisică nu poate moșteni o avere. Deci partea Opalei va fi împărțită între ceilalți moștenitori.

●

FIRMA vest germană Kodak, a conceput un filmbalon, utilizat la diagnoza cancerului stomacului. Pacientul primește o doză mică de fosfor radioactiv, după care i se dă să înghită filmul-balon, care pe partea interioară are un strat de emulsie fotochimică. Filmulbalon se umflă, lipindu-se de peretele stomacului. Celulele de cancer înghit fosforul mai intens decît celulele sănătoase. Cînd după o oră se scoate balonul din corpul pacientului și se developează, locurile întunecate de pe film indică focarul bolii. Experiențele efectuate de către grupuri de medici americani, dovedesc că această metodă este mai avantajoasă pentru diagnoza cancerului decît roentgenul obișnuit.

●

COASTELE meridionale engleze au fost invadate de milioane de meduze. Elicoptere militare au descoperit în larg, aproape de Ramsgate și Margate o mulțime enormă de meduze, iar în apele Mache-ului ele au fost descoperite pe o întindere de aproape 80 km. Specialiștii consideră că meduzele nu vor apare la gurile Tamisei. Ele pot fi însă foarte periculoase pentru înotători.

●

PE VERSANTUL tibetan al Himalaiei au fost descoperite fosilele unor animale gigantice de acum 150—200 milioane de ani. 8 bucăți de oase sînt lungi de cîte trei metri. Ele au fost descoperite de către membrii unei expediții, la o altitudine de 4 600 metri. Se pare că e vorba de prima descoperire de fosile de vertebre uriașe.

●

CU PRILEJUL săpăturilor arheologice efectuate la Qasr Ibrim, la 30 mile de monumentele de la Abu Simbel de pe Nil, a fost descoperit, între altele, un important document în limba coptă, cu completări arabe, datînd din secolul 14.

●

ADMINISTRAȚIA poștală a Organizației Națiunilor Unite a anunțat o nouă emisiune filatelică consacrată luptei împotriva traficului ilegal cu stupefiante. Desenul timbrului reprezintă trei mîini întinzîndu-se spre o floare de mac — din care se extrage opium — și de care sînt despărțite printr-o barieră pe care se află inscripția „Controlul narcoticelor".

●

LA DAR ES SALAM, capitala Tanganicăi, a avut loc de curînd prima premieră cu o piesă de Shakespeare. Este vorba de „Iuliu Cezar", prezentată la colegiul St. Francis. Piesa a fost tradusă în limba swahili de președintele țării, Julius Nyerere.

●

NU DE MULT, cu prilejul unui concurs, pe rîul Henley din Anglia a apărut o ambarcațiune sportivă cu un echipaj neobișnuit: nici unul din cei nouă vîslași nu părea să aibă mai puțin de 70 de ani! Publicul i-a aplaudat călduros pe cei nouă sportivi; aceștia constituiau același echipaj care cîștigase în urmă cu jumătate de secol, în 1914, un mare concurs sportiv!

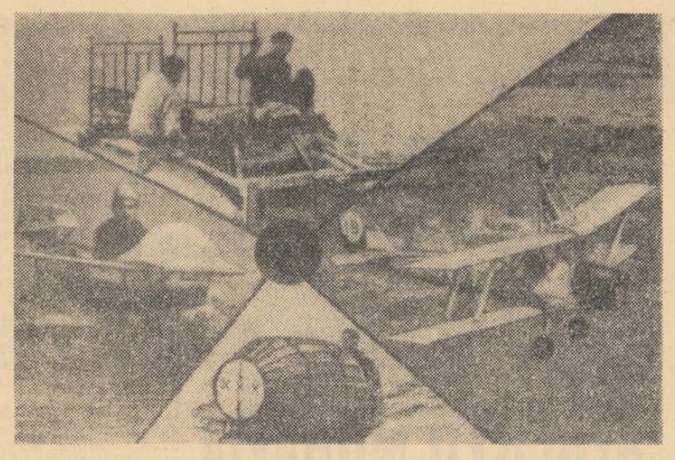

CANALUL MÎNECII

Cîteva din numeroasele tentative de traversare a Canalului

Canalul Mînecii nu este larg. Pe timp frumos, din orașul englez Dover se zărește cu luneta sau cu binoclul, orașul francez Boulogne. Între ele se întinde strîmtoarea. Nici nu-ți vine să crezi că secole de-a rîndul aceste ape calme au înspăimîntat pe navigatori.

Caius Iulius Cezar a reușit cu mare dificultate să forțeze strîmtoarea. Prima sa încercare a fost infructuoasă și el a fost nevoit să se întoarcă. O mie de ani mai tîrziu prințul Wilhelm Cuceritorul a trecut oastea sa prin Canalul Mînecii, pierzînd în apele sale învolburate atît de mulți ostași încît a interzis martorilor să relateze ceva despre cele văzute. Nu departe de aceste ape, împreună cu Invincibila Armada, a regelui Filip al II-lea, dispăru și prestigiul Spaniei ca mare putere maritimă.

Această fîșie îngustă de apă atrage de zeci de ani de zile pe amatorii de recorduri sportive. Nu este vorba de străbaterea înot a canalului. Pentru că aceasta nu mai uimește pe nimeni. În decursul anilor, oamenii au făcut diferite încercări de a obține noi recorduri în Canalul Mînecii. Într-o cadă, într-un butoi, sau pe o aripă de avion, cîte încercări ce se voiau care mai de care mai „originale" nu au fost făcute pentru a străbate renumitul canal!

Începutul biografiei „sportive" a Canalului Mînecii este legată de anul 1785, cînd ediții speciale ale ziarelor din Londra și Paris anunțau senzaționala noutate: „Doi curajoși savanți francezi, Blanchard și Jafny, au zburat într-un balon aerian de la Dover pînă la o mică localitate în apropiere de Calais". Cele două capitale triumfau.

N-au trecut nici 100 de ani și s-au găsit noi cuceritori ai spațiului de apă dintre Calais și Dover. Mathew Babb, marinar de pe un vas de poștă englez care visa să străbată canalul s-a antrenat cu răbdare timp îndelungat folosind diferite stiluri de înot! La începutul lunii iunie 1875, a trăit o mare dezamăgire. Regina Victoria a organizat la palat o recepție în cinstea căpitanului american Paul Bowton care a străbătut primul, înotînd, canalul. E drept, Bowton era înzestrat cu un costum special de salvare. Ca să nu rămînă în urmă, Babb a hotărît să străbată Canalul Mînecii într-un obișnuit costum de baie. La 12 august 1875 a pornit din zona orașului Dover. Neptun, zeul mărilor nu i-a fost însă favorabil: a început furtuna. La jumătate de cale, aproape complet epuizat, înotătorul a fost luat la bord de o navă care se afla prin apropiere. N-au trecut nici două săptămîni și Babb și-a reînnoit tentativa. Istovit pînă la pierderea ultimei picături de energie, după ce a înotat timp de 21 de ore și 45 de minute, a ajuns la Calais. Americanul Bowton a fost dat uitării și lumea a înregistrat adevărata cucerire a Canalului Mînecii. Ziarele l-au calificat pe Babb drept erou.

Au mai trecut 36 de ani pînă cînd un alt sportiv, Tomas Bergess a putut imita acest record.

Prima femeie care a biruit renumitul canal, a fost Gertruda Ederle, americană de origină germană. În august 1926, ea a străbătut înot distanța de la Capul Gris Nez pînă la Dover în 14 ore și jumătate.

Printre cele mai tinere femei care au străbătut înot Canalul Mînecii a fost eleva Claudia Macpherson din Canada. Luînd startul în Franța ea a ieșit din apă pe plaja engleză. Arăta atît de vioaie și plină de viață de parcă ar fi stat în apă doar cîteva minute.

Amatorii de astăzi sînt puși în situații mai dificile. Ca să faci lumea să vorbească despre tine azi îți trebuie mai multă inventivitate, mai multă perseverență decît în trecut.

Francezul Georges Michel și-a cumpărat o morsă pe care a antrenat-o cu răbdare la înot pe distanțe mari. După ce morsa a dobîndit o formă sportivă de nădejde, amîndoi „sportivii" au pornit înot din Calais pentru a ajunge după 11 ore la țărmul englez. Tot timpul cursei Michel ținea animalul de zgardă, așa cum își ține cîinele cel ce-l plimbă.

Evenimente interesante au avut loc în vara anului trecut. Un oarecare Colomb din Corneville, un tînăr psihoterapeut își luă rămas bun de la soție și cei doi copii ai săi, spunîndu-le că pleacă la Londra la o conferință. În realitate a plecat la Dover, iar acolo, înarmîndu-se cu cîteva sticle cu apă și suc de fructe, s-a legat de o scîndură lăsîndu-se în voia valurilor. Nu l-a văzut nimeni. 9 ore mai tîrziu îndrăznețul înotător a ajuns la țărmul francez. Din nou nu l-a văzut nimeni.

— De ce n-ați anunțat inițiativa dv. — l-au întrebat ziariștii. Curajosul înotător a răspuns sincer că i-a fost frică de... nevastă.

În luna august 1963, numeroși călători de pe navele ce străbăteau Canalul Mînecii, uitîndu-se spre înaltul cerului s-au mirat din cale afară văzînd în văzduh, pe aripa unui avion, un om. Este modul original prin care Elen Campbel, un contabil din Londra, a cucerit această barieră de apă.

Au fost nenumerate tentativele de a străbate Canalul cu ajutorul mașinilor amfibii. Printre primii care au încheiat cu succes tentativa aceasta, se numără francezii Tony Endol și sportivul Jean Bruel. Studentul englez Allan Whitte intenționează să străbată anul acesta Canalul într-o ambarcațiune confecționată dintr-o cadă veche.

PE FIRUL EVENIMENTELOR

AFACERI

Nu este un fapt obișnuit, chiar pentru presa engleză, ca lumea afacerilor să dețină capul de afiș al actualității. Poate pentru că jocul complex cotidian care se exprimă în variațiile aride ale cotelor la bursă, în limbajul tehnic și plin de subînțelesuri al experților businessului, scapă înțelegerii maselor largi de cititori și nu oferă rubricilor de senzație hrană suficient de apreciată. Poate pentru că este vorba de o lume care se vrea acoperită în cele șapte văluri ale misterului profesional, la adăpostul cărora se ascund nudități ce ar părea de-a dreptul obscene maselor de cititori cu venituri fixe cîștigate din muncă.

De aceea însă cînd veștile din lumea afacerilor trec de la rubricile din interior la pagina întîia, faptul nu este numai neobișnuit ci de-a dreptul de rău augur. Semn că s-a întîmplat ceva neplăcut care aduce a senzație: un faliment, descoperirea unor încurcături și altele.

Cîteva asemenea știri își dispută întîietatea cu veștile internaționale propriu-zise în coloanele de frunte ale ziarelor engleze:

1. Falimentul companiei Rolls Razor.
2. Afacerea Ferranti.
3. Scandalul VC. 10.

Compania Rolls Razor, care s-a ocupat cu vinderea de mașini pentru spălat rufe, adusese stăpînilor ei în scurt timp o avere fantastică. Folosind procedee noi de vînzare directă ea a reușit să-și adjudece o porțiune importantă a pieței (de la 9 la sută în 1961 la 20 la sută în 1963) în detrimentul adversarilor săi. Se dau interpretări felurite cauzelor falimentului. Unii spun că Rolls Razor s-a umflat prea repede și cu metode prea riscante pentru a rezista mult timp. Alții citează diverse afaceri nereușite care ar fi eliminat-o. Săptămînalul „The Economist" este de părere că ofensiva companiei i-a atras „un număr de dușmani. Aceștia s-au aflat printre speculanții care au aruncat pe piață acțiunile companiei într-o scurtă perioadă de timp". Se vede bine că a fost o luptă pe viață și pe moarte după principiul „libertății concurenței" la care se adaugă armele secrete ale războiului speculativ.

Cu afacerea Ferranti intrăm în alt domeniu. Compania Ferranti produce, între altele, rachetele Bloodhand Mark I, comandate pe baza alocațiilor de la bugetul de stat. Așadar nu avem de-a face cu piața liberă. Conform contractelor întreprinderea producătoare are dreptul la un profit de 7 la sută. O anchetă guvernamentală a descoperit că la 7 milioane lire cheltuite cu acest proiect întreprinderea a realizat un profit de 5.770.000 de lire, adică un profit de 82 la sută sau de 12 ori mai mult decît s-a prevăzut oficial. Anchetatorii socot că atunci cînd toate datele vor fi cunoscute profitul va atinge 150 la sută. Cum s-a ajuns la aceasta? În contract s-au prevăzut anumite metode de producție care permiteau doar un profit de 7 la sută, dar în practică întreprinderea a folosit metode de producere a rachetelor, mai puțin costisitoare, încasînd diferența fără să avertizeze partea contractantă. Au avut loc dezbateri vii în parlament în această afacere.

În sfîrșit scandalul VC. 10 privește relațiile dintre întreprinderea naționalizată B.O.A.C. de transporturi civile aeriene și industria producătoare de avioane Vickers. B.O.A.C. a hotărît să anuleze o comandă serioasă de avioane VC. 10, ca nefiind avantajoasă. Această comandă a fost plasată în 1958, după tratative care au avut loc în 1956 și 1957 cînd s-a pus problema dotării B.O.A.C. cu avioane cu reacție de pasageri. Se considera că avioanele VC. 10 erau avantajoase pentru că ele aveau posibilitatea, spre deosebire de avioanele americane Boeing 707, să aterizeze pe aeroporturi cu piste mai mici, care se aflau în mai mare măsură la dispoziție pe rutele avioanelor engleze decît aeroporturile cu piste mari (foarte puține pe atunci). Ulterior s-a constatat că în urma penetrației pe piața internațională a lui Boeing 707 s-au înmulțit pistele mari ceea ce reducea din valabilitatea argumentului utilității lui VC. 10. În schimb a apărut unul împotrivă. Capacitatea sa de transport era cu mult mai mică decît a lui Boeing 707. B.O.A.C. afirmă acum că din motive de rentabilitate trebuie să renunțe la comandă. Foști conducători ai companiei de avioane declară că au fost forțați să facă această comandă (deși aveau de pe atunci îndoieli) pentru a scoate din impas întreprinderile engleze producătoare de avioane întrecute de concurenții americani.

Ce se va întîmpla în cazul anulării contractelor? Fără îndoială la Vickers se vor produce concedieri, în schimb proprietarii fabricii vor încasa, după cum scrie „Observer", 70 milioane lire sterline drept compensație. Colaboratorul acestui săptămînal, Jenkins, face următoarea observație interesantă: „Acest element (compensația care trebuie plătită— n.n.) anulează orice afirmație despre rentabilitate. Dacă sir Giles Guthrie (conducătorul B.O.A.C. — n.n.) ar fi conducătorul unui business particular, nu cred că el s-ar fi gîndit să anuleze comanda plasată la Vickers, în condițiile unei amenzi de 70 milioane lire sterline și apoi să cumpere Boeing. El, ori ar fi dat faliment, ori ar fi scos maximum posibil din folosirea lui VC. 10".

Cine ar urma să plătească amenda? Bugetul, deci contribuabilul. De fapt el plătește în toate cazurile amintite. Eliminarea lui Rolls Razor nu înseamnă prețuri mai mici ci dimpotrivă noi posibilități pentru prețuri de monopol iar Ferranti își asigură profiturile de la buget, de la același buget din care B.O.A.C. plătește amenzi.

Vor mai urma cîteva săptămîni în care afacerile respective vor deține capul de afiș. Pe urmă treptat cele șapte văluri vor acoperi din nou ceea ce imperturbabilul „Times" numește „culisele" businessului. Faptul divers își va relua dreptul său. Ce să-i faci, afacerile sînt... afaceri.

N. LUPU

ACȚIUNI „ANTI-ZGOMOT"

Repetatele apeluri adresate de autoritățile municipale din Roma tuturor posesorilor de autovehicule, pentru respectarea liniștei în timpul nopții, precum și alte numeroase măsuri, s-au dovedit fără efectul dorit. Și în prezent în capitala Italiei nopțile sînt foarte zgomotoase, relatează agenția „France Presse". „Motocicliștii, automobiliștii, posesorii de radiouri și televizoare, automatele cu discuri, rivalizează care mai de care în a perturba liniștea cetățenilor.

Această stare de lucruri determină numeroși turiști să-și scurteze șederea în capitala italiană.

Consilierii municipali au hotărît să pună în sfîrșit capăt acestei situații. Și astfel, un veritabil consiliu de luptă a reunit în capitală pe șefii poliției de stat și municipale și pe conducătorii turismului italian, pentru a începe o acțiune hotărîtă împotriva zgomotelor.

A fost stabilită o legătură telefonică permanentă la comandamentul poliției municipale. Agenți motocicliști sînt gata să intervină la orice oră din noapte pentru sancționarea celor vinovați.

Pe de altă parte, orașul a fost împărțit în sectoare, pentru ca echipe speciale să urmărească toate vehiculele și în special să depisteze pe acelea care au eșapamentele scurte, intenționat făcute ca să provoace zgomot.

Măsuri foarte severe, mergînd pînă la închiderea localului, sînt prevăzute pentru baruri, cafenele și alte localuri, unde funcționează automate cu discuri, care sînt puse la maximum, iar echipe mobile de agenți sînt gata să încheie procese verbale posesorilor de aparate de radio și de televizoare care cîntă prea tare, făcînd în acest fel zgomot.

Așa s-a născut la Roma acțiunea „anti-zgomot".

Opatija — vedere dinspre largul mării

NOTE DE CALĂTORIE

Festivalul de operă „Opatija 64"

Sezonul estival al Mării Adriatice este — cum s-ar spune — în plină desfășurare și tinde să atingă punctul culminant acum la începutul lui august. În aceste zile, coasta iugoslavă a litoralului adriatic începe să cunoască cea mai mare animație, afluența sutelor de mii de vizitatori din R.S.F. Iugoslavia și din multe alte țări ale lumii.

A intrat în tradiția nouă a orașelor adriatice, organizarea în fiecare vară a festivalurilor teatral-muzicale. În acest an, bunăoară, la Dubrovnik se desfășoară (între 10 iulie—24 august) cea de a XV-a ediție a jocurilor estivale, care cuprind spectacole de muzică clasică, folclor și comedie; Split este la a XI-a ediție a festivalului de comedie, operă și concert. Cea mai nouă, dar în același timp cea mai grandioasă manifestare de acest gen, este festivalul de operă de la Opatija.

Festivalul de operă de la Opatija este în acest an le cea de-a III-a ediție. Primele două ediții s-au desfășurat la un înalt nivel artistic, ceea ce a făcut ca foarte repede acest festival să cucerească un bun renume în țară și peste hotarele ei. Este, cred, bine să facem o mică paranteză pentru a prezenta pe scurt orașul Opatija. Dintre puzderia de stațiuni de pe coasta Adriatică, Opatija are așezarea cea mai frumoasă și clima cea mai bună. Opatija este poarta de intrare dinspre răsărit, în peninsula Istria. La 60 de km. în linie dreaptă spre apus, se află cealaltă mare poartă, orașul Triest. Plajele Opatijei ce se întind la poalele munților Ucika, în mijlocul unei vegetații mediteraneene cu adevărat luxuriantă, sînt cu fața spre răsărit, ceea ce le face și mai căutate decît celelalte, care sînt cu fața spre apus. Anul trecut Opatija a fost vizitată de mii de turiști străini care-au stat aici în total peste 500 000 zile. Este cea mai mare afluență de vizitatori, fiind întrecută chiar și renumita stațiune Dubrovnik.

Să ne întoarcem însă din nou la festivalul de operă, care acum este în plină desfășurare. Festivalul a început la 6 iulie, cînd a fost prezentat spectacolul cu opera „Kneazul Igor" de Borodin. Alături de cunoscuți cîntăreți iugoslavi Franio Godeț, Augusta Legradici, Ivan Stefana, spectacolul s-a bucurat și de participarea lui Vladimir Rujdiac de la opera din Hamburg. De altfel, în toate spectacolele festivalului, alături de cei mai buni soliști ai teatrelor de operă din Iugoslavia, participă cîntăreți renumiți din alte țări. La 13 iulie, în „Tosca" de Puccini au cîntat Claudia Parada (Italia) și Tomi Neralic (Berlin). Printre soliștii care participă la acest festival se mai află: Annabelle Bernard (S.U.A.) în rolul Aidei și Nada Puttar (Frankfurt) în rolul lui Amneris din opera Aida de Verdi; Marcella Pobbe (Italia), Jean Madeira (S.U.A.), Ken Neate (R.F. Germană) și Gino Bonelli, Blanka Zec, Drago Duici, Marino Sfiligoi, Zorka Wolf (toți din Iugoslavia).

Festivalul de operă de la Opatija se va încheia în seara zilei de 10 august, cînd va fi prezentată opera „Carmen" de Bizet. Este interesant de reținut faptul că spectacolele au loc la începutul fiecărei săptămîni și anume, lunea. Spectacolele au loc în marele amfiteatru în aer liber (cu peste 2 000 de locuri) situat în parcul vilei Angiolina, într-un minunat peisaj exotic. Programul, participarea și cadrul în care se desfășoară, oferă cu adevărat spectacole unice, de neuitat, făcînd din festivalul de operă de la Opatija un eveniment artistic de mare însemnătate.

Stan VLAD

Scenă din opera „Aida"

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN • MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

Desen de Beca RIND

CU MINE NU-ȚI MERGE!

ALBERTO MORAVIA

Aș vrea să știu pentru ce atunci cînd ne place o femeie chiar și lucrurile care nu ne plac la ea, pînă la urmă ne plac. Aș vrea să știu pentru ce, deși am înțeles de mult că Pina nu face de mine, eu totuși o să mă însor cu ea, într-o lună, o lună și ceva.

Calitățile Pinei stau toate în fizicul ei. Micuță, brunetă, acerbă ca un fruct crud, cu o față de băiat și părul tuns băiețește, ea mă ține sub papuc pentru două sau trei lucruri, înțelege de ce: cu cît cineva e mai puternic cu atît trebuie să fie mai amabil și să nu abuzeze de puterea lui. Dar Pina care de abia-mi ajunge cu capul la piept și cît despre putere n-are alta decît vocea groasă și răgușită, Pina, poate de asta, simte nevoia să se impună prin aroganță.

O să mă însor cu ea, nu-i nimic de făcut. Dar cîteodată mă gîndesc să n-o fac. De pildă, nu mai departe de alaltăieri, în timpul unei excursii pe care am făcut-o la Ostia.

Era cald, așa cum e cald la Roma, pe la mijlocul lui august, adică după mai bine de două luni de căldură. Pina, poate din cauza căldurii, era furioasă în dimineața aceea. Mi-o spuse, de cum ne întîlnirăm pe stradă, în fața casei ei: „Astăzi nu ne petrecem ziua nicăieri... ți-o spun".

— Dar ce s-a întîmplat?

— La dracu... ce vrei să se întîmple.

— Păi atunci de ce să nu ne petrecem ziua undeva.

— Pentru că doi cu doi nu fac trei.

Ne-am dus totuși să luăm trenul de la San Paolo, prin obișnuita mulțime agitată de la unsprezece și jumătate. Ne-am urcat în tren, vagonul era ocupat, în afară de un loc în fund; Pina se repezi ca o săgeată și se așeză chiar în momentul în care o fată albă și subțire, timidă și modestă, adică tocmai contrariul ei, era gata să se așeze și ea jos. Mai de grabă decît se așeză, ar trebui să spunem că Pina alunecă sub spatele fetei, precis în momentul în care aceasta, ca o persoană cu educație, se lăsă încet, încet pe scaun. Astfel încît, cît pe aci să răcucuța aceea era să se pomenească pe genunchii Pinei. Se ridică îndată surprinsă și spuse: „Acest loc e al meu".

— Nu, e al meu... stau eu pe el.

— Dar dumneata mi l-ai luat în momentul în care tocmai voiam să mă așez... toți sînt martori... ce apucături sînt astea?

— Apucături care trebuie.

— Domnișoară, ridică-te sau chem controlorul.

Să chemi controlorul prin mulțimea aceea era o amenințare care te făcea să rîzi. Și, într-adevăr, Pina scoase un hohot de rîs. Atunci fata, vru s-o ia de braț spunîndu-i: „Ridică-te domnișoară!", dar Pina îi dădu o palmă puternică peste mînă „Jos mîinile!"

În acest moment interveni tatăl, un bătrîn cu mustățile albe și cu cămașă a la Robespierre deschisă pe gîtul numai crețuri: „Domnișoară, dumneata ai făcut foarte rău dînd palma aceea fetei mele... cu atît mai mult cu cît fata mea are dreptate... așadar ridică-te".

— Dar tu cine ești?

— Unul care ar putea să-ți fie tată.

— Tatăl meu? Vrei să spui bunicul meu. Dar ce vrea babacul ăsta de la mine? — spuse aceasta, întorcîndu-se spre toți cei care stăteau să privească.

— Dumneata trebuie să cedezi locul; bătrînul ridicase acum vocea cu autoritate. Pina strigă îndată: „Maurizio".

Eu sînt Maurizio. În silă, pentru că îmi dădeam seama că Pina n-avea dreptate și că pe de altă parte, chiar dacă ar fi avut dreptate, eu punîndu-mă cu un bătrîn, aș fi avut aerul unui om violent, mă apropiai și spusei cu glasul pe jumătate: „Ascultați, vă sfătuiesc să nu insistați".

El mă privi, clătinînd din cap, umilit, și pe urmă spuse: „Bine... Dar nu mai există educație". În jur se auzi un murmur de dezaprobare; cineva spuse: „Grozavă treabă... să te pui cu un bătrîn... dacă n-ar fi alta decît vîrsta": și un tînăr se ridică și-i spuse fetei: „Vă rog, ședeți", privindu-mă provocator. Eu n-am spus nimic; dar fierbeam de mînie, nu atît împotriva tînărului care, la urma urmei, se arătase amabil, cît împotriva felului cum procedase Pina. Curînd am ajuns la Ostia.

Pe țărmul mării, i-am spus Pinei: Să știi că rolul acesta de om violent nu-mai place... toți ne priveau urît și aveau dreptate.

— Și ce-mi pasă mie? Voiam să stau jos și am stat.

Ajunserăm la vestiar. Doamne ce de lume! Băieșul ne preveni că o să trebuiască să fim într-o cabină cu alte persoane și Pina se întunecă la față dar nu spuse nimic. Ne-am dus în cabină: era ocupată de o familie: tatăl și mama, amîndoi grași și bătrîni, și doi copii, o fată drăguță, subțire ca o trestie și un tinerel brunet, de vreo douăzeci de ani. Oameni cumsecade; și, într-adevăr, îndată, se dădură peste cap ca să ne primească bine: vă rog, luați loc, dar intrați. Pina cărcia nu-i convenea deloc să împartă cabina cu alții, răspunse grosolan. „Chiar dacă nu ne-ați spune-o, tot ne-am așeza". Îi văzui pe cei patru că rămîn cu gura căscată de surpriză. Fata observă, acră: „A venit prințesa".

Pina rămase o bucată de timp în cabină și pe urmă, cînd apăru din nou, fata dădu un țipăt: „Rochia mea". Privii: Pina ca să-și agațe lucrurile, aruncase rochia fetei, grămadă pe un scaun. Fata intră în cabină, luă rochia și o atîrnă din nou, de-asupra îmbrăcămintei Pinei. La rîndul ei. Pina luă rochia și o aruncă la pămînt: „Zdrențele astea nu le vreau peste îmbrăcămintea mea".

— Dumneata ai să-mi ei rochia de jos — spuse fata cu voce tremurîndă.

— Dar tu, fetițo, ești nebună... nu ridic nimic.

— Dumneata ai s-o ridici.

Acum stăteau una în fața celeilalte, ca doi cocoși, drăguțe amîndouă. Părinții se ridicaseră în picioare. Mama spunea: „De cînd a venit nu a făcut decît scandal", tatăl mormăia: „Dar ce maniere... unde ne aflăm?". De data asta înțelesei că vina Pinei era din cale afară de mare, intrai în cabină, ridicai rochia de jos și spusei: „Domnișoară, unde vreți să o agăț?". Fata, îmbunată, spuse să o pun tot peste aceea a mamei și eu făcui așa. Pe urmă mă încuiai în cabină și mă dezbrăcai. Cînd ieșii din nou, văzui că Pina se îndrepta spre plajă împreună cu tinerelul acela, fratele fetei. Vorbeau, își surîdeau. Înțelesei că Pina era supărată pe mine pentru că ridicasem rochia de jos și voia să mă pedepsească. Dar mă apropiai și spusei: „Pina, mergem să facem baie?".

— Du-te tu... eu mă duc cu... a propo, cum, vă numiți?

— Luciano

— Eu mă duc cu Luciano.

N-am spus nimic și m-am dus să fac baie singur. Ei se îndreptară spre plajă, de-a lungul țărmului și în curînd dispărură. După baie, m-am uscat pe nisip, și pe urmă m-am întors în cabină. Familia mînca deja, așezată împrejurul mesei pline de pungi. Pina privea de o parte o revistă. Spuse cu o voce normală. „Mîncăm și noi, nu?"; și eu luai pachetul cu mîncare și mă așezai lîngă ea, pe treptele cabinei.

Desfăcui pachetul, îi dădui o franzelă subțire. Pe urmă spuse cu voce indignată: „Dar ce-i asta? Știi doar că șunca nu-mi place?".

— Dar Pina...

— Nimic, nu mănînc.

— Domnișoară. Vreți să luați?. Era tînărul care, sub privirile pline de dezaprobare ale familiei, îi oferea un sandviș cu friptură de vițel rece. Ați observat oare că persoanele nepoliticoase cînd se silesc să fie amabile, par aproape ridicole? Tot așa și Pina față de acel tînăr insistent: luă sandvișul cu un surîs ce părea o strîmbătură și îl mușcă, surîzînd din nou. Pe urmă spuse că stătea rău acolo și se duse să mănînce în dosul cabinei, la umbră. Deodată îi auzi glasul, în timp ce mîncam de unul singur: „Dă-mi să beau ceva, ce vrei să mor de sete-?" Mă ridicai și mă dusei să-i ofer sticla cu vin. Ea bău și pe urmă scuipă jos, de jur împrejur pe nisip, tot vinul:

— Dar ce porcărie e asta? Parcă ar fi oțet!

— Dar Pina...

— Mai sfîrșește odată cu Pina asta.

— Domnișoară, vreți puțin dintr-al nostru?

Era iarăși tinerelul, cu o sticluță de vin învelit în rafie. Ea acceptă îndată cu acel frumos surîs numai falsitate, eu mă îndepărtai și el prinse momentul pentru a se așeza lîngă Pina. Atunci mă ridicai și mă dusei pe plajă. Mă așezai pe nisip și privii marea. Îmi ieșisem din fire și, dintr-odată, mă gîndi: „Gata, s-a terminat, astăzi mă întorc la Roma singur... și n-o mai văd". Această hotărîre îmi dădu puteri noi. Acum puteam să văd, dacă voiam, îndărătul cabinei, cele două perechi de picioare, ale Pinei și ale tînărului, întinse unele lîngă altele; dar mi se păru că nu-mi mai păsa de nimic. Mă întinsei pe nisip și curînd adormii.

Am dormit mult; apoi mă trezii și, din întîmplare, îi văzui pe amîndoi în fața mea, îndreptîndu-se spre mare pentru a face baie. Vorbeau, păreau că se înțeleg de minune: avui un sentiment de gelozie. Marea era agitată, în momentul în care intrau în apă, un val îi acoperi, Pina scoase un țipăt și se întoarse îndărăt; tînărul, în mod firesc, o luă de braț, ca spre a o susține, dar foarte sus, sub subțioară. Atunci auzii glasul Pinei spunînd:

— Dumneata profiți de val ca să mă iei în brațe, ei... regret, dar cu mine nu-ți merge.

Tînărul se simți prost. Spuse, umilit: „Atunci, cum vreți... vă las singură".

— Da, bine... lasă-mă... la revedere și mulțumesc pentru companie.

El se îndepărtă astfel, întorcîndu-se din cînd în cînd, parcă sperînd ca ea să-l recheme; și Pina, singură singurică, intră în mare și se duse să se agațe de coarda de salvare. O privii îndelung; acum mă gîndeam să o ajung și să mă împac. Dar îmi spusei: „Maurizio, acesta e prilejul, acum ori niciodată"; și astfel, după puțin timp mă întorsei în cabină, mă îmbrăcai, spusei familiei să o anunțe pe Pina, plătii și plecai.

Mai hoinării puțin prin Ostia, nici eu nu știam de ce, poate că speram să o întîlnesc pe Pina. Pe urmă mă dusei la gară și prin mulțimea obișnuită, mă urcai în tren. Era plin, mă așezai într-un colț, resemnat să fac călătoria în picioare. Deodată, prin mulțime, auzii vocea Pinei: ...și ce-mi pasă mie?

— Domnișoară, locul acesta îl ocupasem eu, toți sînt martori... era pe el geanta mea.

— Și acum stau eu.

— Prost crescută.

— Cine vorbește!

— Fără multă vorbă, ridică-te... haide.

— Maurizio!

Și astfel, cu toată înghesuiala, ea mă văzuse și acum mă striga, spre a-i susține obișnuita aroganță. Aș fi vrut să nu mă mișc, dar un magnet mă trăgea. Ieșii din colțul meu, mă apropiai. De data asta era o doamnă în vîrstă, foarte politicoasă, bolnavă, cu o claie de păr alb pe cap. Spusei, cît putui mai încet:

— Doamnă, vă sfătuiesc să nu insistați.

— Dar dumneata cine ești?

— Sînt logodnicul domnișoarei.

Și atunci totul decurse ca de obicei: cineva îi oferi doamnei locul, toți mă priviră urît și Pina rămase jos. Dar știți ce spuse doamna aceea așezîndu-se:

— Dumneata ești logodnicul?... bietul de dumneata... te compătimesc din toată inima.

Și avea dreptate.

Traducere din limba italiană de
Tatiana ULMU

prietena mea cartea

Zilele acestea în librării

NUVELE ITALIENE CONTEMPORANE — un volum amplu de 650 pagini, apărut în Editura pentru literatură universală, cuprinde nuvele și povestiri semnate de 26 de scriitori italieni dintre cei mai reprezentativi pentru proza contemporană. Fiecărui autor îi este consacrat și un succint medalion monografic. Cuvîntul înainte și medalioanele sînt semnate de Despina Moldoveanu.

PAGANINI de Ion Ianegic (Editura muzicală a Uniunii Compozitorilor din R.P.R.) — lucrare monografică și de sinteză a operei marelui compozitor. În volum se găsesc și două capitole, unul dedicat influenței compozitorului asupra dezvoltării muzicii europene, celălalt privind muzica lui Paganini în țara noastră, precum și un tablou sinoptic cuprinzînd titlurile operelor, data compunerii, locul și data primei lor audiții, locul și data primei publicări.

CÎND EȘTI TÎNĂR — povestire de A. Rekemciuk (Editura pentru literatură universală, colecția „Meridiane") — în românește de Radu Albala și Eleonora Mircea. Acțiunea povestirii se petrece în nordul Uniunii Sovietice, eroii principali fiind tineri de pe un mare șantier cu preocupările lor ,cu problemele de viață, de muncă, de dragoste și cu frămîntările specifice vîrstei.

CONSULUL NEGRU — de A. Vinogradov, cunoscut cititorilor noștri prin „Defăimarea lui Paganini" și „Viața romanțată a lui Stendhal" (Editura pentru literatura universală). Cartea înfățișează revoluția burgheză din Haiti și personalitatea puternică a lui Toussaint-Louverture (Consulul Negru), conducătorul luptei oamenilor de culoare din Haiti pentru eliberarea din sclavia colonială.

GUSTAV MAHLER sau „Cum exprimă muzica idei", de George Bălan (Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor din R.P.R.), este o lucrare monografică cuprinzînd drumul creației marelui compozitor. Este publicată, de asemenea, o cronologie, cuprinzînd momente mai importante din viața și opera compozitorului, o bibliografie și o discografie, precum și exemplificări muzicale, fotografii și documente.

RADIOTERAPIA FUNCȚIONALĂ ȘI ANTIINFLAMATORIE de dr. T. Roxin, dr. I. Tudosiu, dr. V. Necula (Editura Medicală), cuprinde în prima parte elemente privind radiațiile ionizante și acțiunea lor asupra principalelor țesuturi și organe în stare normală, istoricul radioterapiei, stabilirea dozelor de radiații precum și o privire asupra accidentelor posibile. În cea de a doua parte autorii se ocupă pe larg de Roengenterapia în afecțiunile reumatologice.

REPUBLICA MALGAȘĂ — de I. Voledi (Editura Științifică). Volumul cuprinde o istorie a luptei pentru libertate a poporului malgaș, precum și elemente din istoria civilizației acestuia, date privind geografia țării, orînduirea de stat, literatura, știința, arta, obiceiurile și tradițiile, precum și numeroase fotografii.

ÎNDRUMĂRI PRACTICE PENTRU TINERELE GOSPODINE de Elena M. Herovanu (Editura Tehnică) cuprinde sfaturi practice privind activitatea gospodărească. Se găsesc în volum capitole cuprinzînd noțiuni generale în legătură cu alimentația, îndrumări în legătură cu preparatele și rețetele culinare, cu igiena locuinței și a îmbrăcămintii, curtea și grădina etc.

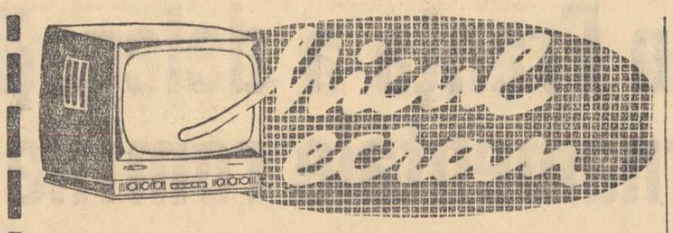

Săptămîna la televiziune

2 AUGUST

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 EMISIUNEA PENTRU COPII ȘI TINERETUL ȘCOLAR: • Telejurnalul pionierilor. • Din nou pe aeroport: ZBOR FĂRĂ MOTOR. 10.30 RETETA GOSPODINEI 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE. Din cuprins: • Buletin agricol • Telejurnalul satelor • Tribuna colectiviștilor. • Dicționar tehnic: carotenul. • Filmul documentar: TROTUȘUL ȘI OAMENII • Artiști amatori în Studio: orchestra de muzică populară a Casei de cultură din Focșani și brigada artistică de agitație a Căminului cultural din comuna Buciumeni, raionul Tecuci. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 DE ZIUA MARINEI 19.30 Baletul VIOARA FERMECATĂ. 19.45 CETATEA LUMINII DE PE ARGEȘ Aspecte inedite din munca constructorilor hidrocentralei „16 Februarie" de pe Argeș. 20.00 Cîntă ANGELA MOLDOVAN, artistă emerită și IONEL BUDIȘTEANU, artist al poporului. 20.30 ACTUALITATEA CINEMATOGRAFICĂ 21.30 Într-o seară la șosea. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

3 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Știință și tehnică pentru tineretul școlar: Pe drumul calificării. 19.35 Filmul „VI-L PREZINT PE BALUEV". 21.15 Recital vocal-instrumental cu soprana Elena Popovici, tenorul Constantin Dumitrescu, Maria Teclu — harpă, Igor Turjanski — vioară. 21.45 TELESPORT. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

4 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Bucureștiul văzut de cei mici. 19.35 Emisiune de știință: Oameni în adîncuri (IX) de ing. Mihail Lefterescu. 19.55 Filmul „CLUBUL CAVALERILOR" 21.20 Plaiuri sucevene. O emisiune folclorică în interpretarea ansamblului de cîntece și dansuri „Ciprian Porumbescu" al Sfatului popular regional Suceava. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

6 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Echipajul Val-Vîrtej la Mamaia. 19.40 Școala pisoilor. Întîmplări pline de haz ale unor pisoi neascultători... 19.55 VITRINA LITERARĂ. Vor fi prezentate cîteva din volumele apărute în ultima vreme: „Scrieri" Volumul V de Tudor Arghezi, „Poezii" de Otilia Cazimir, romanul „Descoperirea familiei" de Ion Brad. Proza universală va fi ilustrată prin romanul „Drumul lui Shannon" al cunoscutului scriitor englez Cronin. Prezintă: Valeriu Ripeanu. 20.45 Cucerirea celui mai înalt pisc din lume. O expediție în Munții Himalaia. 21.05 Taraful, echipa de dansuri și soliștii uzinelor „1 Mai" din Baia Mare — formații artistice de amatori participante la cel de-al VII-lea concurs republican, organizat cu prilejul celei de-a XX-a aniversări a eliberării patriei. În încheiere: Poșta televiziunii. Buletin de știri. Buletin meteorologic.

7 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru pionieri și școlari: Zece zile de excursie. 19.30 Din viața animalelor (XV) PĂSĂRI AFRICANE 20.00 SĂPTĂMÎNA. 21.00 Bacchus în Romînia. Documentarul prezintă tradițiile poporului nostru în cultivarea viței de vie. 21.30 Un album de arii și duete din operete românești cu Teodora Lucaciu, artistă emerită, Elena Simionescu, Constanța Cîmpeanu, Cleopatra Melidoneanu, Titus Moraru, Anton Negoițescu, Toma Popescu. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

8 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Eroi poznași. 19.55 ÎN FAȚA HĂRȚII. 20.10 INGINERII UZINEI. Un documentar despre munca de creație a inginerilor uzinei metalurgice din Sinaia. 20.30 CUM VĂ PLACE. În fruntea interpreților, marii actori Lawrence Olivier și Elisabeth Bergner. 22.05 Muzică ușoară instrumentală cu o formație condusă de Jean Ionescu. În încheiere: Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.

NOTE DE TELESPECTATOR

Telespectatorii au fost invitați sîmbătă trecută să petreacă o agreabilă „seară la Gambrinus", în compania cîtorva dintre cei mai populari eroi caragialești, în frunte cu Mitică.

În cadrul, reconstituit cu fidelitate, al faimoasei berării din Bucureștiul sfîrșitului de veac XIX, în costumele pitorești ale epocii, grupul de interpreți, îndrumat cu abilitate de regizorul Radu Miron, a dat viață pe micul ecran cîtorva pagini alese din „Schițele și momentele" lui I. L. Caragiale. „Nenea Iancu" însuși, întruchipat cu multă dragoste pentru subiect de către Octavian Cotescu (zelos nu numai în transmiterea ticurilor și intonațiilor dramaturgului, nu numai în redarea bonomiei cu care „amicul" își masca ironia lui fină și mușcătoare, dar și în respectarea celor mai neînsemnate detalii fizice și vestimentare) nenea Iancu așadar se plimba printre mese, trăgea de limbă, comenta și punea punctul pe i pe discuțiile monșerilor și amicilor. Foarte curgătoare, — adaptarea pentru televiziune, redactată de Eva Dragomir și Radu Miron, a dat prilej unor actori talentați: Octavian Cotescu, Ștefan Bănică (în rolul incorigibilului Mitică), George Aurelian, Sandu Rădulescu și alții, să realizeze creații savuroase.

★

Recitalul de muzică ușoară susținut de artista emerită Dorina Drăghici, cu acompaniamentul unei restrînse formații orchestrale condusă de Gaston Ursu, a demonstrat o dată în plus oportunitatea acestui gen și a acestei maniere de concert, care prezintă indiscutabile calități telegenice. Recitalul solistic îngăduie unui cîntăreț, în cadrul unui program de 20-30 de minute, să prezinte un repertoriu variat, ca și multilateralitatea unor însușiri vocale și interpretative (presupunem că redacția studioului va alege, ca și în cazul de față acei interpreți capabili să corespundă cerințelor unor asemenea recitaluri); el mai dă posibilitatea unor transmisii directe, fără acele înregistrări prealabile care — așa cum ne-a demonstrat experiența — dau de cele mai adeseori senzația de nefiresc, de contrafăcut. Am fi bucuroși să putem semnala prezența săptămînală în programul micului ecran a unor asemenea recitaluri, care ar completa de minune interesantele și spectaculoasele concerte pe peliculă ce se pot vedea de cîtva timp, spre satisfacția amatorilor de muzică ușoară.

★

Construindu-și programul, în mai mare măsură decît în plin sezon, pe cuprinderea unor filme artistice, vom observa calitatea mai bună a peliculelor prezentate în această săptămînă, aprecierea noastră referindu-se atît la virtuțile artistice cît și la starea fizică propriu zisă a peliculelor care au rulat, fără tăieturi și cu titluri citețe.

Șt. RADU

Fotografia în 20 de lecții (XVII)

Prepararea soluțiilor fotografice

Prelucrarea materialelor fotosensibile are drept scop obținerea imaginii vizibile și constă din două etape: developarea și fixarea.

Developarea se face într-o soluție, numită revelator, care cuprinde următoarele produse: 1) o substanță revelatoare, care atacă particulele de bromură de argint impresionate de lumină pentru a le reduce în argint metalic (metol, hidrochinonă, fenidon); 2) un accelerator care intensifică acțiunea agentului reducător (carbonat de sodiu, sodă sau borax); 3) un conservator, care împiedică oxidarea rapidă a revelatorului (sulfit de sodiu). Unele revelatoare mai cuprind bromură de potasiu pentru a împiedeca apariția unui voal gri.

Baia de fixare cuprinde o sare (tiosulfat de sodiu) care elimină sărurile de argint neimpresionate și face ca negativul să devină transparent.

Soluțiile fotografice (băile) se prepară în vase de sticlă, faianță sau plastic.

Pentru prepararea soluțiilor fotografice, factorul de bază îl constituie puritatea apei și a chimicalelor folosite. Se va folosi apă fiartă și răcită, apă de ploaie sau apa rezultată din topirea zăpezii. Nu mai puțină importanță o are cîntărirea exactă a chimicalelor.

La prepararea soluțiilor pe baza rețetelor, acestea indică ordinea de dizolvare, substanța chimică următoare se va introduce numai după dizolvarea celei precedente. La prepararea revelatoarelor se va dizolva la început substanța de conservare, iar apoi cea revelatoare. Metolul face excepție de la această regulă, deoarece se dizolvă mai greu în soluția de sulfit de sodiu. În acest caz se dizolvă la început o cantitate redusă de sulfit apoi metol, și după aceea restul de sulfit, hidrochinona și alte componente. La început se la 3/4 din cantitatea totală de apă, iar după terminarea dizolvării tuturor chimicalelor se adaugă cantitatea necesară pentru obținerea volumului prescris în rețetă.

Amestecarea se va face cu atenție, ca să nu se formeze spumă. Se va evita agitarea prin scuturare a sticlelor, deoarece acest lucru duce la oxidarea substanței revelatoare. Amestecarea se va face cu o baghetă de sticlă.

Cu cît mai ridicată este temperatura apei cu atît mai repede se dizolvă chimicalele. Revelatoarele se prepară la o temperatură a apei de la 30 la 45° C. În cazul folosirii sodei caustice care se dizolvă cu mare degajare de căldură, temperatura apei va fi mai mică. La dizolvarea tiosulfatului de sodiu soluția se răcește, din care cauză se recomandă ca apa să aibă o temperatură de 60—70° C. Înainte de adăugarea metabisulfitului de potasiu soluția va trebui răcită, căci această substanță se descompune în apă fierbinte.

Pentru dizolvarea rapidă a oricărei substanțe cristaline, fără încălzirea apei, se recomandă următoarea metodă: sarea care se găsește într-un săculeț de tifon, se introduce în apă, în apropiere de suprafața acesteia. Soluția care se formează se lasă la fund și face ca apa proaspătă să se ridice la suprafață pentru a dizolva noi cantități de chimicale.

Dizolvarea chimicalelor nu se va face niciodată turnînd apă peste ele, deoarece în acest caz sarea se transformă într-o masă acoperită cu o pojghiță tare, care se dizolvă foarte încet.

Soluția odată preparată și răcită prezintă pe fundul vasului un precipitat care se elimină prin decantare, iar dacă acest lucru nu este suficient prin filtrare. Filtrarea se face printr-un tampon de vată introdus într-o pîlnie.

Prepararea soluțiilor fotografice se face de obicei cel puțin cu o zi înainte de folosirea lor. Metoda prezintă următoarele avantaje:

1. Substanțele nedizolvate se depun pe fundul vasului, de unde se înlătură prin decantare și filtrare;

2. Diferența de temperatură dispare, soluțiile avînd temperatura camerii.

Pregătirea soluțiilor se va face, pe cît posibil, în afara laboratorului pentru a evita degradarea materialelor fotosensibile ca urmare a depunerii prafului de chimicale degajat în timpul cîntăririi și dizolvării lor.

După filtrare, soluțiile se toarnă în vase de depozitare. Aceste vase (de culoare închisă pentru revelatoare) se închid ermetic cu dopuri de cauciuc, iar suprafața lichidului în contact cu aerul trebuie să fie minimă. În aceste condiții soluțiile se păstrează timp îndelungat. Fiecare vas va fi prevăzut cu o etichetă pe care se trece felul soluției și data preparării.

Durata de păstrare a soluțiilor fotografice depinde de compoziția acestor soluții și de reacțiile care se produc în ele.

Soluțiile nefolosite se păstrează mai mult, decît cele folosite. Există însă cazuri cînd o soluție nu se păstrează decît cîteva ore. Acest lucru se indică, de obicei, în rețeta respectivă.

Soluțiile turnate în tase, se strică (oxidează) foarte repede deoarece suprafața în contact cu aerul este mare. De aceea imediat după folosirea lor, soluțiile vor fi turnate înapoi în sticle.

Soluțiile care încep să se strice se închid la culoare sau se descompun dînd precipitate. Apariția acestor factori ne arată că soluția nu mai poate fi folosită.

În timpul folosirii soluțiilor, vom avea grijă ca ele să nu se amestece. Astfel unele soluții, în care au pătruns cantități reduse din alte soluții, devin ineficiente sau strică materialul prelucrat.

Unii fotoamatori preferă să lucreze cu revelatoare și fixatoare gata preparate (Rodinal, Atomal, Final, Fotofix). Unele din ele fiind lichide (Rodinal) trebuie doar diluate în apă, în proporția dorită.

Altele, prezentate sub formă de pulbere în două sau trei flacoane, se dizolvă în ordinea indicată în prospect.

După dizolvare urmează decantarea, filtrarea și introducerea soluțiilor în vase pentru păstrare, care se execută ca de obicei.

Ing. Leonida TĂNĂSESCU

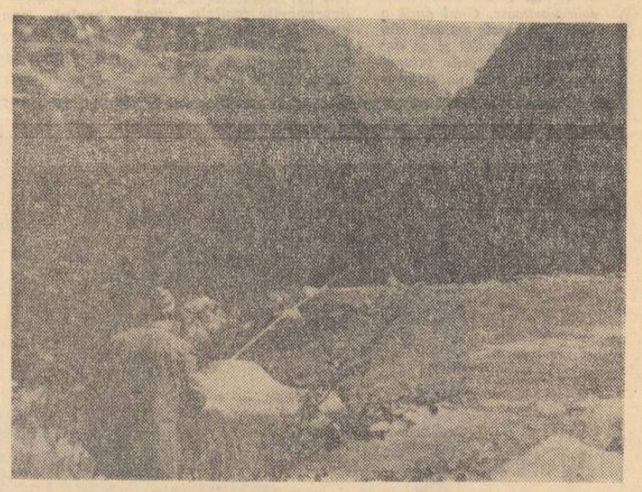

La pescuit de păstrăvi în Munții Retezat.
Fotografia: prof. I. GANEA

Febra celor cinci cercuri

de DAN DEȘLIU

Apropierea startului olimpic se resimte tot mai acut, pe zi ce trece, în majoritatea disciplinelor sportive — îndeosebi în atletism, aflat în vîrf de sezon. Ultimele săptămîni ne-au adus o veritabilă avalanșă de rezultate valoroase, de la excepționalul record al lui Pedersen la performanțele lui Long și Hansen din cadrul întîlnirii S.U.A.—U.R.S.S.

Supranumită „disputa giganților", tradiționala competiție ar merita un epitet suplimentar, relativ la surprizele pe care ni le oferă de fiecare dată. Simbătă și duminică, pe stadionul din Los Angeles, fondiștii transoceanici au răsturnat pentru prima oară supremația succesorilor lui Kuț, cîștigînd ambele probe — și încă de o manieră categorică! Interesant de observat că, exceptînd cursa de marș, absolut toate alergările masculine (sprint, demifond, garduri, 3000 obstacole, fond) au revenit gazdelor, în timp ce oaspeții s-au revanșat prin Barkovski, învingător cu 1 cm asupra lui Boston, prin aruncătorii de ciocan Klim și Kondrașev, clasați în ordine înaintea lui Conolly, și, desigur, prin eternul Brumel...

Revenind la arena internațională, vom observa că zborul suliței tinde spre uimitoarea cifră 90, că la lungime femei rezultatele maxime anunță un 7 m nu prea îndepărtat, în timp ce băieții cochetează insistent cu unitatea superioară: englezul Lynn Davis a sărit 8,02, stabilind un nou record al Marii Britanii, francezul Lefevre pare constant în preajma lui 7,90 ș.a.m.d.

O ispravă de mare calibru a realizat cu prilejul bilateralului Franța-Italia, stafeta Brugier-Delecour-Genevay-Laidebeur: 39,2 pe 4 x 100 m, record european — la o zecime de secundă de primatul mondial. E drept, recentele amendamente aduse regulamentului, în sensul măririi spațiului de schimb, facilitează obținerea unor timpuri-bombă; nu-i însă mai puțin adevărat că viteziștii francezi n-au aliniat cel mai puternic cuartet, întrucît Piquemal a clacat în proba de 100 m și a fost înlocuit de Genevay.

Din restul tabelelor consultate, reținem constanța cuplului cubanez Figuerola-Cobian, candidați la cîte un loc în finalele olimpice, criza de formă a lui Jazy, neacomodat încă, după cum se pare, cu distanța de 5 km, saltul polonezului Czernik (2,18 m la înălțime), progresul Maryvonnei Dupureur, care se anunță o redutabilă concurentă a coreenei Pak Sik Dan la 400 și 800 m.

Reprezentanții noștri, după un debut furtunos, nu ne-au mai oferit atîtea motive de satisfacție ca la începutul sezonului. La Sienna, de pildă, în ciuda celor cinci victorii, rezultate notabile au obținut doar Viorica Viscopoleanu (6,21) și Ana Sălăgean (15,81).

Cum se explică regresul lui Zamfirescu — la multe zecimi de rezultatele anterioare — absența prelungită a lui Bizim, dispariția lui Vamoș? In schimb, Mihaela Peneș a trecut încă o dată Rubiconul celor 50 m, iar Jurcă s-a dovedit din nou greu de învins pe 400 garduri; să nu uite, însă, că ne-a promis o cursă sub 51 secunde, ceea ce, pe canicula asta, ne-ar mai răcori, ca să zic așa...

MOZAIC

● INVITAT de un prieten din Montreal să-și petreacă concediul în Canada, atletul englez Robbie Brightwell a fost victima unui accident neobișnuit. Imediat după sosirea lui la vila amicului din Montreal, din cauza canicule, Brightwell s-a dezbrăcat și s-a aruncat în... bazinul din curtea vilei. Rezultatul (din cauza apei foarte mici): 8 copci pe pielea capului, trei dinți rupți, buzele crăpate etc!...

● POLO GROUND, faimosul stadion din New York, dat în folosință în anul 1889, va fi demolat pentru a face loc unor construcții de locuințe și birouri.

● CLUBUL Stade Français a primit recent ca membru al secției de rugbi pe un tînăr jucător, Serge Vilain-Marais, fiul cunoscutului actor de cinema Jean Marais. În vîrstă de 22 de ani, Serge Vilain-Marais este în prezent student al Institutului de artă dramatică.

● UN MARE magazin universal din Paris a deschis un raion special pentru amatorii de... parașutism. În mod firesc, noul raion a fost plasat la... etajul 7. Ceea ce nu împiedică pe clienții respectivi să... folosească ascensorul pentru a ajunge la etajul dorit.

● 16 STUDENȚI ai Universității din Rhodes afirmă că au bătut recordul mondial de mers pe mîini pe o distanță de o milă, în 31'46". Pînă la proba contrarie sau apariția unor alți pretendenți la titlu, să-i credem pe cuvînt.

● NU DE MULT, la Bonn a avut loc un meci de fotbal puțin obișnuit. Una din echipe era compusă din sportivi cunoscuți din diferite ramuri (ca atletul Hary Armin, boxerul Bubi Scholz etc.), iar cealaltă din... deputați și chiar miniștri ai guvernului federal. Meciul, disputat în prezența unui mare număr de spectatori s-a terminat cu scorul de 7-1 în favoarea primilor. Era și greu să reziști la demarajul lui Armin sau la „intrarea" lui Scholz...

● FEDERAȚIA belgiană de box a pus în aplicare o originală hotărîre. Forul de specialitate a decis ca titlurile vacante de campioni de box (profesioniști) să fie atribuite unor pugiliști chiar dacă ei nu au boxat pentru titlu. Primul beneficiar al acestei măsuri a fost „ușorul" Pierre Tirlo, care s-a pomenit declarat campion național...

Concursul nostru cu premii

● Trierea răspunsurilor nu s-a încheiat încă ● Pînă acum nici un răspuns cu toate soluțiile exacte ● Știința Craiova pe nici unul din cele 4.000 răspunsuri triate ● În numărul viitor al revistei anunțăm rezultatele definitive

Numărul mare de răspunsuri primite și în acest an la concursul sportiv cu premii organizat de revista „Magazin" nu ne-a îngăduit să terminăm operațiile de triere. Pînă acum au fost triate doar 4.000 de răspunsuri, din cele aproximativ 12.000 primite. În numărul viitor al revistei noastre vom fi însă în măsură să anunțăm rezultatele definitive ale concursului, rezultate așteptate cu mult interes de participanți, așa cum ne-am putut da seama din scrisorile primite zilele acestea la redacție.

După cum se știe, cele patru întrebări care au făcut obiectul concursului nostru cereau din partea concurenților să indice numele a șase echipe și anume: DINAMO București (campioana țării); ȘTIINȚA Timișoara și SIDERURGISTUL Galați (ocupantele ultimelor două locuri în categoria A); ȘTIINȚA Craiova și MINERUL Baia Mare (cîștigătoarele celor două serii ale categoriei B) și, din nou DINAMO București (cîștigătoarea „Cupei R.P.R."). Din cele 4.000 de răspunsuri triate pînă acum nici unul nu indică toate soluțiile exacte. De pe toate lipsește, în mod invariabil Știința Craiova, echipă care, după cum știți, a cîștigat seria I ca urmare a unui adevărat tur de forță realizat în partea a doua a campionatului. Dacă pînă la sfîrșit nu se va găsi nici un buletin cu toate răspunsurile exacte, premiul I nu se va acorda, potrivit prevederilor regulamentului de concurs. În aceste condiții se vor distribui doar premiile II și III și cele cinci mențiuni, prin tragere la sorți, concurenților care au indicat numele a cinci echipe. Pînă acum numărul acestora este de 22. Dar să nu uităm că mai sînt multe răspunsuri de triat.

În cadrul întîlnirii de atletism S.U.A.—U.R.S.S., americanul Fred Hansen a stabilit la săritura cu prăjina un nou record mondial, cu o performanță de 5,28 metri, anunțîndu-se drept unul dintre marii favoriți ai Jocurilor Olimpice.

VARIETĂȚI

UN DISC... TRUCAT!

Marika Kilius este numele unei cunoscute patinatoare care la ultimul campionat mondial de patinaj artistic a cucerit titlul suprem la proba de perechi, împreună cu un alt reprezentant al R. F. Germane.

Recent, presa a semnalat succesul neobișnuit de care s-a bucurat un disc cîntat de Marika Kilius. Acest fapt ar fi trecut poate mai mult sau mai puțin neobservat dacă, ulterior, un ziarist din Frankfurt n-ar fi publicat un material, în care susține că cîntecele nu sînt interpretate de... Marika Kilius, ci de o cîntăreață profesionistă și că procedeul de a se folosi faima unei sportive pentru a se lansa un disc, nu este cinstit.

Acasă la...

PÎRCĂLAB

Reportaj de vacanță

La Pîrcălab acasă m-au purtat pe sus copiii din Piața Circului. Ei mi-au arătat scara blocului, ei mi-au deschis ușa liftului, ei au apăsat pe butonul etajului patru, ei au bătut la ușa apartamentului (neajungînd pînă la sonerie) și tot ei au început să scandeze **„Des-chi-de, Nelu-țu!"** după ce am închis ușa și i-am lăsat — nepoliticos — pe dinafară.

...Din bucătărie apare mama lui Ion. Seamănă leit cu băiatul mai mare, cel de la Arad: Coco Dumitrescu III. O întreb dacă merge la fotbal. Da, merge. Dar foarte rar. Mai exact, a fost doar de două ori. Prima oară, la jocul cu Turcia, la 4—0, iar a doua oară — la finala Cupei, cu Steaua... Ion tace și rîde. Apoi îmi explică: „Atunci, după jocul cu Turcia, cînd am întrebat-o dacă i-a plăcut cum am jucat, mi-a spus că n-a știut care am fost eu... Pentru finala Cupei i-am dat puncte de reper: tricou alb și 7 pe spate".

Din bucătărie se aude apa clocotind. Mama își regăsește colțunașii, iar noi începem dialogul:

— Ai jucat bine cu Steaua, Ioane.

— Am „tras" mai mult. Și știți de ce? Pentru că în clipa în care arbitrul a fluierat începutul, mi-am dat seama că sînt jucătorul cel mai bătrîn din atacul lui Dinamo.

— Cum adică?

— Chiar așa. Frățilă, Radu Nunweiller și Haidu sînt mai tineri ca mine. Iar asta înseamnă că nu mai sînt „puștiul" de acum trei ani, ci bătrînul Pîrcălab... Și că am anumite obligații în plus, tocmai datorită vîrstei.

— Bine, dar ai jucat frumos și cu Rapidul...

— Acolo a fost altă poveste. Acolo am jucat și pentru Datcu, pe care îmi permit să-l consider cel mai bun portar al nostru. Și așa cum Ion Ionescu l-a scos din cursă pe Mîndru, ne-am zis și noi că e cazul să-l ajustăm puțin pe Andrei, ca să iasă Ilie primul în „cursa portarilor".

— Îți place așa mult Datcu?

— Dacă ar avea un pic mai multă încredere în el, i-ar pieri rivalii. Ori de cîte ori începe jocul, îl simt nervos cîteva minute: **„Dați-mi o minge, dați-mi o minge!"** Așa se face că de multe ori îi trimitem o minge sau două, fără vreun motiv aparent. Ilie trebuie să simtă mingea în mînă. Atunci devine altul. Adică Ilie al nostru, care ne-a scos de atîtea ori la mal.

— Ia spune-mi, cum te-ai decis să marchezi goluri?

— Ca să potolesc mînia ziariștilor. Am dat opt goluri în patru etape, ajungînd la zece, dar să știți că niciodată n-am să forțez o acțiune de dragul golului, atunci cînd Frățilă sau Radu așteaptă mingea cu tava la picioare.

— Ascultă, Ioane, văd că de cînd ai „îmbătrînit" alergi mai mult...

— Așa e. Anul care s-a scurs a fost decisiv. Abia acum mi-am dat seama că vremea extremei WM s-a sfîrșit. Cred că sistemul cu patru fundași poate fi numit mai bine „sistemul cot la cot". I-am văzut pe fotbaliștii italieni alergînd la Milano ca mașinile de curse. Am convingerea absolută că jucătorii noștri nu sînt mai puțin talentați. Oho! Dimpotrivă. Un Dumitriu sau un Mateianu n-are mai puțină „carte" decît Del Sol, dar pe Del Sol l-am văzut alergînd cît cinci de-ai noștri. La baza fotbalului modern se află simplitatea și mișcarea în teren. Timp de opt etape Rapidul a stăpînit campionatul numai din această mișcare. Și noi am terminat așa cum am terminat datorită acestei mișcări.

— Bine că, în sfîrșit, ai găsit și tu cauza...

— În sfîrșit. Așa e omul din tribună. Așa e cronicarul. Nu te iartă. E oricînd gata să uite că ai 20 de ani și că la șosea cresc trandafiri. Și că nu e întotdeauna chiar așa de simplu. Și că trecem și noi prin multe pînă devenim oameni întregi. Uite, pe banca de rezervă de la Sofia am stat ca pe jar. Acolo am învățat multe. Acolo am învățat să urăsc titlul de rezervă... Și n-am să fiu rezervă. Iar pentru asta îi mulțumesc lui Sorin Avram. Și lui Nelu Nunweiller, un adevărat exemplu, și lui Ștefan, care mi-a povestit că atunci cînd era la „Casa Scînteii", alerga pe scări noaptea, ca să-și mărească viteza.

...Din bucătărie se aude vocea mamei: „Onei", dă-mi crăticioara de sticlă de pe măsuță!"

„Onei". Anagramă maternă de la și-așa diminutivul Ionel. De pe vremea cînd viitorul dregător al echipei dinamoviste juca mingea pe plantația de duzi din Vatra Luminoasă.

...Intră mama cu o cămașă albă în mîini. Toate mișcările ei par subordonate unui singur gînd: nu care cumva să se șifoneze gulerul... Ne vede în picioare, ca de plecare. Se apropie și-mi spune aproape confidențial: „Tare aș vrea ca la toamnă „Onei" să ia examenul de admitere la I.C.F."

Ioan CHIRILĂ

DIN LUMEA FOTBALULUI

● Printre cele 16 finaliste ale turneului olimpic de fotbal se află și echipa Braziliei. Bineînțeles nu este vorba de celebra formație a lui Pele, Garrincha, Pepe, ci de o formație tînără de amatori, a cărei medie de vîrstă este de 21 ani. Vedeta echipei este centrul atacant Zé Roberto de la Botafago, un jucător bătăios, pătrunzător și cu dribling sec. El are 22 de ani și vrea să se remarce așa cum a făcut și Vava, descoperit la Jocurile Olimpice de la Helsinki. Echipa olimpică a Braziliei a intrat într-un cantonament de 60 de zile pînă la începerea Olimpiadei.

● Husainov, extrema stîngă a echipei U.R.S.S., este un excelent jucător de șah. El a cîștigat turneul la care au participat jucătorii selecționatelor U.R.S.S., urmînd lui Igor Neto, un alt pasionat al patratelor albe și negre.

● Controlul antidoping, care a făcut atîta zarvă în fotbalul italian, va fi intensificat în viitorul sezon, cu toată opoziția cluburilor profesioniste. Federația italiană vrea să pună capăt acestor practici atît de dăunătoare și antisportive. Amenzi și pedepse severe au fost prevăzute în acest scop.

● Sub titlul **„Dinamo București a realizat un senzațional dublet"**, revista „France Football" scrie între altele: „Dinamo București a demonstrat superioritatea sa netă cîștigînd într-un stil magnific campionatul cu 7 puncte avans și apoi Cupa. Dinamo ne aduce aminte de echipa Reims din perioada sa de glorie. Finala Cupei, îndeosebi, a fost cel mai frumos meci văzut la București, un festival de joc modern, eficace, deschis, fără nici un timp mort în 90 de minute. Dinamo are toate șansele să facă o figură frumoasă în Cupa campionilor europeni".

● Cunoscutul fotbalist italian Mario Corso deși nu are decît 22 de ani și-a făcut debutul ca scriitor. Cartea sa intitulată: „Mario Corso vă învață fotbal în 23 de lecții" este foarte solicitată de tinerii sportivi. Corso, extremă stîngă la Internazional, apare într-o postură neașteptată dar simpatică pentru cei care îl cunosc doar de pe terenul de fotbal.

Pe marginea „Pentatlonului" organizat de „Magazin"

Pentatlonul șahist „MAGAZIN" a dat prilejul mai multor debutanți, iubitori ai frumosului în șah, să ia parte la o întrecere pe tărîmul șahului artistic.

Cu prilejul cercetării răspunsurilor primite, în vederea clasificării lor, am constatat că unor debutanți le-ar fi utile o serie de cunoștințe de specialitate. Sînt necesare, de aceea, unele lămuriri și îndrumări.

La proba a IV-a s-a cerut compunerea unei probleme corecte (adică cu o cheie bună, cu o soluție unică, fără „duble soluții" și fără „dualuri") cu mat în 2 mutări, în care albul să creeze regelui negru, prin cheie, un cîmp de refugiu (cel puțin).

Unii din participanți s-au conformat întocmai enunțului temei: în poziția inițială regele negru n-a avut nici un cîmp liber în jurul său, iar prin cheie i s-a oferit unul sau chiar două cîmpuri pentru fugă. Alții însă au abordat tema în forma mai complexă: regele negru are, în poziția inițială, unul sau mai multe cîmpuri de refugiu, iar prin cheie i se mai creează un cîmp în plus. La această din urmă grupă de compoziții, am constatat însă un *defect grav*, care apare la toate lucrările prezentate, fără nici o excepție.

În ce constă acest defect?

Trebuie să se știe că, la fel cum doi jucători luptă la tablă în cursul unei partide, tot așa și compozitorul de probleme are de înfruntat un adversar — dezlegătorul! Într-adevăr, compozitorul caută nu numai să realizeze o idee în lucrarea sa, nu numai să o reprezinte într-o formă economică, artistică, ci să-și mascheze totodată cît mai bine intenția, îngreunînd pe cît posibil descoperirea jocului conceput și găsirea soluției. Or, la problema în care regele negru are chiar în poziția inițială posibilitatea să evadeze din plasa de mat, fără ca albul să dispună de o ripostă cu mat, dezlegătorului nu-i rămîne altceva mai bun de făcut decît să caute, în primul rînd, o mutare după care va putea să răspundă cu mat la fuga regelui, nefiind nevoit să aprofundeze conținutul problemei!

De aceea, compozitorii mai versați străduie ca în probleme în care regele negru are la îndemînă, în poziția inițială, unul sau mai multe cîmpuri libere pentru fugă, să fie pregătit cîte un răspuns cu mat la fiecare retragere a regelui negru. De obicei, la problemele construite astfel, cheia are, ca efect, schimbarea răspunsului cu mat sau schimbarea cîmpului de refugiu sau, în sfîrșit, adăugarea unui cîmp nou de refugiu. Este evident că, în astfel de cazuri sarcina dezlegătorului va fi mai dificilă.

Pentru susținerea afirmațiilor de mai sus, supunem atenției cititorilor cîteva exemple. Ing. Jula Aurel din Ploiești a compus o problemă cu poziția următoare: Alb — Rf8, De6, Cb6, Pa5, c3 — Negru — Rc5, Pb7, c6. Afară de faptul că poziția admite un mat simplu într-o mutare (1. De5 mat), există în poziția inițială un cîmp de refugiu fără răspuns cu mat: 1. ...Rb5 2. ? mat. Cheia intenționată de autor duce la un joc simplu: 1. De2, luînd cîmpul liber existent și obligînd regele negru să fugă la d6, după care urmează 2. De 7 mat.

RECONSTRUCȚIE

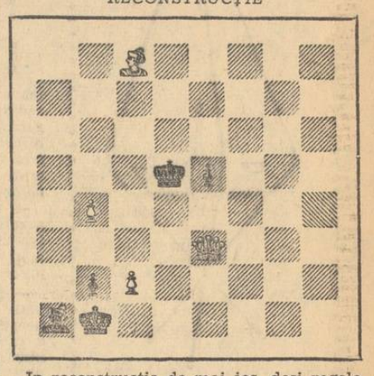

În reconstrucția de mai jos, deși regele negru are nu mai puțin de trei cîmpuri de refugiu, albul este în măsură să riposteze la fiecare cu succes: 1. ...Rc4 (c6, d6) 2. Dc5 mat. Același mat urmează și după 1. ...e5-e4. Cheia *1. Df2!* mai lasă un cîmp liber regelui negru: 1. ...Re4, la care urmează un mat nou: 2. Nb7 mat. Problema este construită deci, sub forma de „blocadă completă" cu un mat adăugat.

Și la problema prezentată de dr. Nestor Tiberiu din Breaza: (Alb — Rb8, Tb4, Nb7, e3 Pa4 — Negru — Ra5) găsim același defect de construcție — cîmp de refugiu fără să existe vreun răspuns cu mat în poziția inițială: 1. ...R: b4 2. ? mat. Menționăm că era mai bine ca autorul să fi creat o poziție de „pat", așezînd turnul alb, spre ex., la c4, punînd astfel pe dezlegător în situația de a căuta care anume cîmp trebuie eliberat, prin cheie, pentru fuga regelui. În poziția originală este evident că prima mutare trebuie efectuată de turn (1. Td4).

Următoarea problemă, compusă de Val. Ionescu din Piatra Neamț, ar putea fi considerată o lucrare reușită, dacă n-ar avea cheia însoțită de capturarea unui pion: Alb — Ra3 De5, Ng1 — Negru Rc4, Pa5, c6, d3, e3, e6; 1. D:e3. Iată reconstrucția ei spre a evita defectul menționat.

RECONSTRUCȚIE

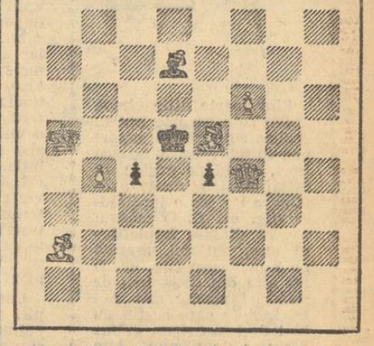

În poziția inițială, negrul are două cîmpuri de refugiu, fiecare avînd și cîte un răspuns cu mat pregătit: 1. ...Rc6 2. D:e4 mat și 1. ...Re6 2. N:c4 mat. Cheia *1. Nb8!* (cu am. 2. Dd6 mat) mai adaugă un al treilea cîmp de fugă: 1. ...Rd4. 2. Dd2 mat.

Ing. A. F. IANOVCIC

(Sfîrșitul în numărul viitor)

Problemele clasate pe locurile II—IV la „Pentatlon" vor fi publicate într-un număr viitor.

PAGINI DIN ALBUMUL JOCURILOR OLIMPICE (IV)

● Primii sportivi români la J. O. și prima medalie ● Rugbiștii americani se antrenau prinzînd pui ● Amintirile unui martor ocular la Olimpiada de la Paris ● Viitorul Tarzan, campion olimpic de înot

„Să exportăm vîslași, atleți și scrimeri: iată liberul schimb al viitorului și în ziua cînd el va fi introdus în moravurile bătrînei Europe cauza păcii va primi un nou sprijin" — spunea Pierre de Coubertin, întrevăzînd dezvoltarea sportului. Apelul său este înțeles de sportivi. La cea de a 8-a Olimpiadă de la Paris participă 3 092 concurenți din 44 de țări. Pentru prima oară sînt prezenți la Olimpiadă și sportivi din România cu o echipă de rugbi și una de fotbal. Arhitectul S. Sterian, unul din jucătorii echipei de rugbi, a avut amabilitatea să ne povestească cîte ceva despre prima participare a unor sportivi romîni la Olimpiadă. Dar să-i dăm cuvîntul interlocutorului nostru.

„Au trecut 40 de ani și parcă a fost ieri. Eu tocmai absolvisem liceul Gheorghe Lazăr și jucam la Tenis Club cînd am aflat că vom lua parte la Olimpiada de la Paris. Eram cîțiva entuziaști care jucam rugbi și fotbal pe „Federație" și acum urma să mergem la Jocuri. Bucurie mare dar și multe griji fiindcă trebuia să ne procurăm fiecare echipament și o parte din banii de călătorie. Ne-am încropit cum am putut cele necesare și iată-ne instalați pe băncile de lemn ale unui vagon de clasa a 3-a, în trenul care ne-a dus la Paris, după o călătorie de 3 zile prin Belgrad, Modana, Lyon. Jocurile se deschideau simbătă și am ajuns frînți de oboseală vineri, dar de dormit nici chip fiindcă vorba aceia — voiam să vedem și noi Parisul. În echipa noastră erau cîțiva jucători buni: Nae Mărăscu, fundașul Florian, Gheorghe Bența, frații Sfetescu, Mihai Vardala, Dumitru Armășel și alții. Făcusem și ceva antrenamente: printre altele aveam o victorie cu 17-0 cu o echipă din Leipzig și un meci egal cu Heidelberg. Dar ce contau aceste rezultate și pregătirea noastră în fața unor echipe ca Franța și S.U.A. Noi de-abia începusem să învățăm rugbi. Cînd ne-am văzut la Colombes, un stadion nou de 40 000 de locuri, cu gazon și tribune, totul ni se părea imens. De-altfel, vacarmul galeriei ne-a înspăimîntat mai mult decît renumele lui Jaureguy, Crabos și Bone — matadorii echipei franceze, cu care am susținut primul meci. În prima repriză am mai rezistat noi și scorul a fost 17-3, dar în repriza a doua n-am mai avut suflu și am pierdut cu 59-3.

Americanii, „croșetеuri" abili și cu priză la balon (se antrenaseră la o fermă prinzînd puii de găină!) ne-au întrecut și ei dar i-au învins în finală și pe francezi cu 19-3 și au cîștigat medaliile de aur. Noi, deși bătuți, am obținut medaliile de bronz și o diplomă semnată chiar de Coubertin. După cum se vede eram foarte fideli principiului olimpic care spune: important la jocuri este să participi, nu să cîștigi. Dar să știți că pentru noi participarea la Olimpiadă n-a fost un lucru ușor de realizat. Această modestă medalie de bronz a fost totuși prima obținută de sportivii romîni. După 23 August sportivii țării noastre, bucurîndu-se de condiții deosebite, au cîștigat 27 de medalii olimpice, dintre care 9 de aur și noi, primii olimpici romîni, privim cu admirație aceste succese la care nici n-am fi visat. Mai sîntem mîndri și de faptul că rugbiștii de astăzi ne-au revanșat, învingînd de cîteva ori faimoasa echipă a Franței".

Echipa de rugbi a Romîniei, participantă la Olimpiada de la Paris

Eroul Jocurilor Olimpice de la Paris a fost atletul Paavo Nurmi. Coborît parcă din legendele Kalevalei, acest fiu al tăcutelor păduri finlandeze alerga ținînd în mîna stîngă un cronometru și fuleul său elastic se sincroniza perfect cu acele ceasorniculuí, cel mai neîndurător adversar al său. Ușurința cu care Nurmi își învingea concurenții și bătea recordurile părea ceva de domeniul miraculosului. Nurmi era însă un om obișnuit, de statură potrivită, nu prea mușchiulos, poate cu o inimă mai rezistentă și în mod sigur cu o voință cum alții nu aveau. La Paris el a cîștigat mai întîi cursa de 1 500 m în 3'53"6/10. După numai o oră a ieșit învingător la 5 000 m în 14'31"2/10 (ambele probe cu recorduri olimpice). Și neobositul Nurmi a obținut alte două medalii de aur la 3 000 m pe echipe și cros.

Dar și alți atleți s-au afirmat în Jocurile de la Paris. Americanul Harold Osborne, de la care a rămas stilul cu același nume, a cîștigat decatlonul și săritura în înălțime (1,98 m), iar „suta" a revenit englezului Abrahams în 10"6/10.

Concursul de înot desfășurat în piscina construită lîngă Porte de Lillas a atras o mulțime de spectatori veniți să-l vadă pe fenomenalul Johnny Weissmuller — viitorul erou al filmelor cu Tarzan. Weissmuller a fost primul înotător care a coborît sub 1 minut (59") în proba de 100 m liber. El a cîștigat încă o medalie de aur la 400 m liber. O altă senzație a Jocurilor de la Paris va fi descoperirea fotbalului sud-american. Echipa Uruguayului cu celebrii săi jucători Andrade, Petrone, Cea, Scarone joacă cu mult temperament și fantezie. Andrade, un mulatru suplu și iute ca argintul viu, ridică în picioare tribunele cu driblingurile și jongleriile lui. Cei care l-au văzut spun că era cel puțin la fel de virtuos ca și Pele. În finală Uruguayul a învins cu 3-0 echipa Elveției. În acest turneu echipa Romîniei a fost eliminată cu 4-0 de Olanda.

Franța obține victoria la haltere cu „mijlocliul" Rigoulot care a ridicat 502,5 kilograme

Celebrul Paavo Nurmi

dar... la 5 stiluri. Pe-atunci existau și stilurile aruncat și împins cu o singură mînă.

În 1925 Pierre de Coubertin se retrage de la președinția Comitetului Internațional Olimpic și în același an la Praga, Congresul C.I.O. îl va alege ca președinte pe Baillet — Latour.

Anul olimpic 1928 se deschide cu Jocurile Olimpice de iarnă de la Saint Moritz și continuă cu celebrarea celei de a 9-a Olimpiade de vară găzduită la Amsterdam, sub un albastru cer de mai. Aici va arde pentru prima dată flacăra Jocurilor aprinsă în Grecia pe ruinele Olimpiei.

Fotbalul care începuse să fascineze mulțimile concurează serios cu boxul și cursele de alergări. Mii de spectatori se îngrămădesc să vadă echipele sud-americane al căror stil de joc făcuse furori cu patru ani în urmă la Paris. Și speranțele nu sînt înșelate. „La squadra celeste", cum era numită echipa Uruguayului, joacă formidabil și repetă performanța de la Paris după ce elimină în semifinală cu 3-2 pe Italia și bate în finală cu 2-1 echipa Argentinei.

Finlanda se dovedește la fel de tare în cursele atletice de fond: Larva iese învingător la 1 500 m, Ritola la 5 000 m și Nurmi (acum în vîrstă de 32 de ani) la 10 000 m, cu timpul de 30'18"4/10. Marele atlet finlandez a cucerit la Amsterdam cea de a 10-a și ultima sa medalie olimpică. Neașteptată dar primită cu simpatie victoria la maraton a miculuí algerian El Ouafi care a dat o nesperată medalie de aur echipei franceze după ce aceasta încercase o amară decepție cu Jules Ladoumegue, marele favorit, învins în proba de 1 500 m.

Se sare peste 4 m cu prăjina (Carr — 4,20 m) un japonez, Oda, demonstrează că triplu salt este proba detentei, iar irlandezul Callaghan întrerupe seria succeselor americane la ciocan.

În afara diversității învingătorilor, o altă față interesantă a Jocurilor de la Amsterdam a fost prezența femeilor în arena de atletism (pînă atunci erau admise doar la tenis și înot). S-au disputat patru întreceri atletice feminine: 100 m, înălțime, disc, 4x100 m. Cea mai rapidă femeie din lume a fost americana Robinson — 12"2/10 pe „sută". Tendința de democratizare a Jocurilor Olimpice s-a făcut remarcată prin participarea unor sportivi proveniți din rîndul muncitorilor astfel că lordul Burghley vrînd, nevrînd a trebuit să alerge în proba de 400 m garduri alături de sufletorul în sticlă Facello.

Romînia a participat la Amsterdam cu un grup de atleți și o echipă de scrimă care nu a putut defila la deschidere fiindcă n-au avut costume (!).

Înotătorul Johnny Weismuller a cîștigat din nou la 100 m cu un timp mai bun decît la Paris — 58"6/10. La scrimă francezul Gaudin se arată un demn urmaș al lui D'Artagnan cîștigînd floreta și spada. Pitorească apariția jucătorilor de hochei pe iarbă indieni, cu bărbi și turbane Echipa Indiei va cuceri în Olanda titlul olimpic, performanță repetată apoi la Los Angeles și la încă 4 Olimpiade.

I. GOGA

Pe terasă, în grădină

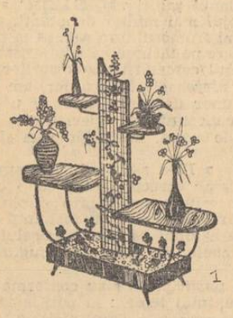

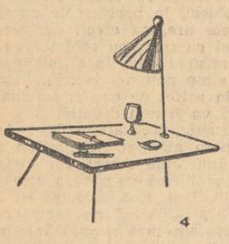

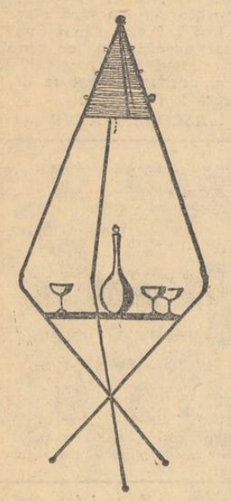

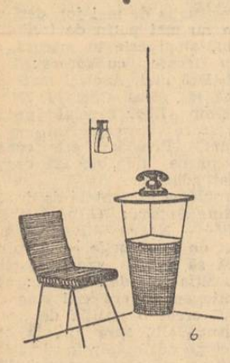

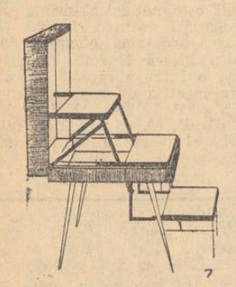

Sînt foarte utile cîteva „piese" pe care le putem realiza singuri. Un suport pentru ghivece, vase cu flori, avînd pe mijloc un grilaj pentru plante agățătoare iar jos o jardinieră **(fig. nr. 1)**. O măsuță ușoară dintr-o împletitură (coș, pălărie), așezată pe 3 picioruşe **(fig. nr. 2)** iar alta din două țevi de material plastic sau metal îndoite care susțin un blat de lemn și un grătar din fire de plastic, bun pentru ziare, reviste **(fig. nr. 3)**.

Lumina e bine să o aducem cît mai la îndemînă pe o măsuță de lucru **(fig. nr. 4)**, sau pe o mică servantă **(fig. nr. 5)**.

Într-un colț al terasei putem aduce telefonul, radioul deasupra unui coșuleț de lucru de mînă unde avem și o veioză **(fig. nr. 6)**. Iată și un scăunel-tribună sau scăriță, după cum ne este de folos **(fig. nr. 7)**.

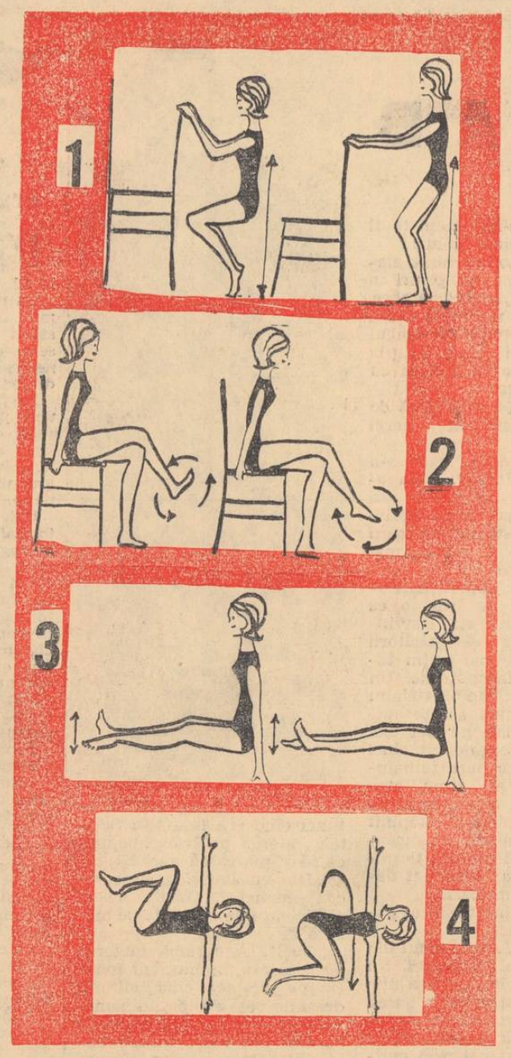

Gimnastica la mare

Iată cîteva figuri pentru suplețe și înviorare:

Fig. 1. *După ce ați ieșit din mare, veți face de 10 ori figura de flexiune a genunchilor.*

Fig. 2. *Stînd pe scaun veți face mișcarea de rotire într-un sens și în celălalt, de cîte 10—20 ori, a labei piciorului, pentru a da suplețe gleznei.*

Fig. 3. *Stînd pe plajă cu picioarele întinse, veți depărta și apropia vîrful picioarelor, călcîile fiind lipite. Această mișcare se repetă de 10—20 ori.*

Fig. 4. *Stînd întinsă pe plajă, veți îndoi genunchii și veți face mișcarea de întoarcere a trupului de la dreapta spre stînga, mîinile fiind bine întinse lateral. Această mișcare contribuie la dezvoltarea pieptului și la dispariția grăsimii superflue de pe abdomen. Se repetă de 5—20 ori.*

Dacă în perioada concediului veți face zilnic aceste mișcări, vă veți întoarce acasă cu corpul bine întărit și cu bună dispoziție.

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Cremă de cartofi cu smîntînă ; pilaf de dovlecei ; strudel cu mere.
— Ouă în cuib : tocăniță sîrbească ; fructe.
— Salată de vinete cu ardei copți ; budincă de iofca, plăcințele cu vișine sau alte fructe.
— Ciorbă de carne ; mîncare de fasole țucără cu carne ; fructe.
— Salată orientală ; conopidă cu pesmet ; papanași prăjiți.
— Borș de sfeclă ; musaca de cartofi ; fructe
— Sufle de gulii ; pui cu roșii ; gălușți cu vișine sau caise.

SUFLE DE GULII

Cantități pentru 6 persoane : 600 g gulii și 20 g sare. Sosul : 100 g unt, 100 g făină, 3 dl. lapte, 2 ouă, 75 g cașcaval, piper, 25 g pesmet. Se fierb guliile în apă cu care, se trec prin sita de păr, se amestecă bine cu sosul alb pe care l-am făcut din cantitățile de mai sus, cu gălbenuș de ou, cașcaval, piper. La sfîrșit se adaugă albușurile bătute spumă. Această compoziție se pune într-un vas rezistent la foc care a fost uns cu grăsime și tapetat cu pesmet. După ce am răsturnat compoziția în el presărăm deasupra puțin cașcaval ras. Se ține la cuptor pînă se rumenește.

PUI CU ROȘII

Cantități pentru 6 persoane : un pui mare, 100 g grăsime, 10 g făină, 2 cepe, 1 kg roșii, 100 g smîntînă, sare și 10 g zahăr (cine dorește). Se opărește puiul, se curăță și se taie bucăți potrivite, se freacă cu sare și se prăjesc. În grăsimea rămasă se pune făina să se rumenească împreună cu ceapa tocată mărunt și se răstoarnă peste carne. Se opăresc roșiile, se curăță de coajă, se taie în sferturi, se pun peste pui și deasupra puțină apă ca să fie acoperită carnea. Se lasă să fiarbă acoperit la foc mic. Cînd totul este gata se adaugă smîntînă.

Cum se spală produsele de mătase și cele sintetice

Industria ușoară din țara noastră în permanentă dezvoltare pune la dispoziția cumpărătorilor țesături din mătase și fire sintetice în cantități mereu sporite și de calitate tot mai bună. Prin întreținerea lor corectă, putem lungi „viața" acestor produse. În materialul de față ne vom ocupa cu modul de spălare a produselor din mătase naturală.

Vom începe cu cravatele din mătase naturală. E bine să le spălăm în 2-3 băi succesive de neofalină, pînă cînd neofalina rămîne curată. Se usucă la umbră, la loc ferit de soare sau de orice sursă de căldură. Se calcă pe o formă de lemn introdusă între față și căptușeala cravatei, cu fierul ușor încălzit, fără presare, pe ambele fețe ale cravatei, cu o pînză intermediară. Partea îngustă se calcă fără formă.

Fularele și baticurile din mătase naturală se pot spăla și în apă călduță (30-40 grade) la care se adaugă Perlan alb sau Alba lux. După spălare, produsele se clătesc bine de cîteva ori în apă rece, la care se adaugă o lingură de oțet, la 2-3 litri apă. Atențiune ! Stoarcerea acestor produse se face prin presare ! Nu le răsuciți ! Nu le lăsați în apă mai mult timp și nici strînse în stare umedă ! Se calcă pe dos cu un fier nu prea încins.

În general țesăturile din mătase naturală uni și imprimate se spală ușor, prin agitare, în apă călduță (30-40 grade) cu Alba lux sau Perlan alb. Se clătesc bine în cîteva ape, iar la ultima apă se adaugă o lingură de oțet la 2-3 litri apă.

Toate aceste țesături se storc prin presare (deci fără a fi răsucite) într-un prosop sau tifon alb. Călcarea acestor țesături se face pe dos și cu un fier nu prea încins (călduț).

MODA

Ce e nou în moda rochiței de vară ? Răspunsul îl dă mai bine penelul decît stiloul. Iată-le în această pagină. Mai e nevoie de atras atenția prin scris ? Fundele, eșarfele, plastroanele ca și materialele în picățele și buline. bat la ochi imediat.

Desene de Tanți PFENNINGS

SFATURI COSMETICE

Într-unul din articolele anterioare au fost expuse măsurile de precauție pe care trebuie să le luăm pentru a obține o bronzare frumoasă, uniformă și de durată. În cele ce urmează vom indica cîteva din situațiile în care este bine să evităm să ne expunem la soare.

Dacă suferim de ficat, ulcer, inimă, plămîni, expunerea la soare poate agrava boala. De aceea nu vom face băi de soare decît dacă am obținut avizul medical favorabil. Anumite medicamente ca romerganul, tranchilizantele, sulfamidele, laxativele conținînd fenolftaleină (substanțe fotosensibile) pot declanșa apariția unei eczeme. În timpul administrării lor vom renunța deci la plajă.

Dacă pielea este deosebit de sensibilă pot apare coșuri, roșeață, urticarie, ceea ce impune întreruperea băilor de soare. Aceeași măsură trebuie luată în cazul apariției durerilor de cap, bătăilor de inimă, insomniilor, vertijelor etc. În asemenea situații va trebui să consultăm imediat medicul.

Cei care suferă de cuperoză vor evita expunerea la soare deoarece sub influența soarelui, vasele capilare care se găsesc la suprafața pielii se congestionează, se dilată, accentuînd boala. Băile de soare prelungite activează creșterea părului. De aceea persoanele a căror față prezintă puf vor evita pe cît posibil asemenea excese. Dacă pielea prezintă pete albe delimitate perfect — vitiligo — expunerea la soare se va face numai cu avizul medicului. Băile de soare sînt contraindicate și pentru cei care suferă de varice.

Colorantul din rujul de buze poate declanșa uneori apariția eczemei buzelor, caz în care vom renunța să-l mai folosim. Expunerea exagerată la soare poate provoca insolația care în raport cu durata expunerii se instalează progresiv.

La început apar dureri de cap, vîjîieturi în urechi, sete, stare de neliniște, temperatură mare, respirație și puls mărit, apoi chiar vărsături și pierderea cunoștinței. Desigur că este bine să evităm de a ajunge în această situație. Dacă totuși au apărut arsurile, vom aplica pe obraz, infuzie de mușețel care conține azulene — substanțe antiinflamatoare și descongestionante — apoi o cremă grasă. Pielea corpului o vom unge cu liniment oleo-calcar sau cu iaurt și o vom pudra cu un amestec de oxid de zinc și amidon. Dacă pe locurile respective apar bășici mari, vom consulta de urgență medicul.

Anca BOGDAN

HELIOTERAPIA

Înțelegem prin helioterapie folosirea radiațiilor solare, sub forma curei de soare. Acțiunea radiațiilor solare asupra organismului omenesc se manifestă prin acțiunea celor trei componente mai importante : radiațiile luminoase, calorice și ultraviolete.

— razele infraroșii sau razele calorice au proprietatea de a străbate pielea și de a pătrunde în țesuturile mai profunde, încălzindu-le.

— razele ultraviolete, deși sînt raze reci, au un rol deosebit de important în dezvoltarea organismelor animale sau vegetale ; prin puterea lor de a stimula procesele fiziologice, ele produc o serie de modificări pozitive în ceea ce privește nutriția țesuturilor ; ele au și o puternică acțiune bactericidă, din care cauză majoritatea microbilor patogeni pier foarte repede sub acțiunea radiațiilor solare ; tot razele ultraviolete contribuie la formarea în organism a vitaminei D, antirahitică, joacă un rol important în metabolismul fosforului și calciului și influențează organele fermentoare de globule albe și roșii ale sîngelui, intensificîndu-le funcția de a produce un număr mai mare de astfel de celule. Deoarece aceste raze nu trec prin sticla obișnuită a geamurilor, pentru ca ele să pătrundă în casă, trebuie să deschidem geamurile.

Acționînd asupra corpului, razele solare au o importanță foarte mare în creșterea și dezvoltarea copiilor, în călirea organismului, în creșterea și dezvoltarea sistemului osos și muscular, în excitarea sistemului nervos etc. Pentru unele boli, helioterapia reprezintă și un puternic mijloc terapeutic : ea este unul din mijloacele cele mai importante în tratamentul rahitismului și al tulburărilor de creștere, în toate formele de t.b.c. ale pielii, în t.b.c. ganglionar, osos și articular ; de asemenea, helioterapia dă bune rezultate în debilitatea fizică și în unele anemii ușoare și incipiente, inflamațiile cronice ale pleurei și ale peritoneului, în nevralgii și nevrite etc. Helioterapia este indicată și în tratamentul unor boli de piele ca : psoriasis, furunculoze, piodermite, dermatoze, plăgi atone etc.

Contraindicațiile helioterapiei se referă la tuberculoza pulmonară, bolile de inimă și de rinichi, tulburările acute gastro-intestinale, debilitatea după bolile infecto-contagioase, diferite afecțiuni ale sistemului nervos, anemia gravă, debilitatea fizică avansată, bolile febrile, nevroza astenică avansată etc.

Helioterapia trebuie făcută cu anumite precauțiuni, ținîndu-se seama de vîrstă, de starea de sănătate a individului etc. Cura de soare trebuie făcută în aer liber și direct pe piele ; razele solare trebuie să cadă cît mai vertical pe corp ; expunerea corpului trebuie să se facă treptat, începînd cu mîinile și picioarele. Începerea băilor de soare trebuie să fie precedată de o perioadă de pregătire și de un regim de aclimatizare; temperatura aerului nu trebuie să fie mai mică de 20°, dar nici mai mare de 40°; capul va trebui acoperit cu o pălărie ușoară și cu margini mari, iar dacă este foarte cald, se poate aplica pe frunte o batistă udă; este bine ca în locurile unde se face helioterapia să existe un umbrar, cort etc. Protejarea ochilor se va face cu ochelari fumurii. Trebuie să se țină seamă și de faptul că însăși cantitatea de radiații solare pe care o absoarbe corpul, nu depinde numai de timpul de expunere, ci ea variază în raport cu temperatura aerului, gradul de umiditate și de mișcare a aerului, de cantitatea de particule dispersate în aer etc.

Orele cele mai potrivite pentru helioterapie sînt cele de dimineață : 8—12 la mare și 9—13 la munte ; la șes, ea trebuie să se facă pînă la orele 10½—11, căci după această oră razele solare sînt foarte greu de suportat. În lunile iulie și august, helioterapia poate începe la mare și mai devreme, dar nu înainte de ora 7 dimineața ; în lunile mai, iunie și septembrie, ea se poate face după ora 9 la mare și după ora 10 la munte. După baia de soare, se recomandă odihnă într-un loc umbrit și o baie sau un duș. Helioterapia nu trebuie să se facă pe stomacul gol și nici imediat după masă ; ea trebuie să fie progresivă ca durată, iar expunerea trebuie să meargă de la extremitățile inferioare spre cap: în prima zi, se vor face 3 expuneri de cîte 3—4 minute pe față și pe spate, iar în zilele următoare, mărind expunerile la 5—6, 7—8, 10—12, 15—20 minute, iar după o săptămînă cele 3 expuneri vor putea fi de cîte 30 de minute.

Pauzele între expuneri vor fi de 10—15 minute.

Băile de soare trebuie făcute într-un teren special amenajat, orientat spre sud-vest, ferit de curenți puternici dar accesibil circulației aerului ; el trebuie să fie neted, uscat, acoperit cu un strat de nisip etc.

Nerespectarea unor indicații în executarea helioterapiei poate duce la accidente grave, uneori chiar mortale. Dintre acestea amintim : insolațiile, arsurile, șocul termic sau caloric, tulburările echilibrului hidro-electrolitic etc.

Dr. I. ȚUGUI

Actualități medicale

Urechea electronică

Există „surzi" și... surzi. Primii aud numai ce vor, iar ceilalți — oricît ar vrea — nu aud de loc. Dintre aceștia din urmă, o parte (cei ce nu prezintă decît defecte parțiale) pot beneficia de anumite corecții cu aparate amplificatoare sau chiar de reparații radicale pe cale chirurgicală care le pot reda auzul sau cel puțin le pot diminua considerabil infirmitatea. Există însă o categorie de surzi totali la care urechea internă este distrusă în întregime și chiar o parte importantă din nervul acustic. Pentru aceștia, desigur, freamătul tainic al pădurii, inflexiunea caldă a unei melodii sau zgomote... asurzitoare ale orașului nu-i pot impresiona în nici un chip.

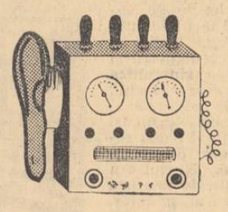

Pînă acum știința medicală, cu toate progresele făcute în alte domenii, nu a reușit să facă mare lucru pe calea readucerii acestora în lumea celor ce... se sperie cînd răcnește cineva la ei. Un simplu „amplificator de sunete" (proteză auditivă) este cu adevărat o... floare la ureche. De aceea, a produs emoție în rîndurile acestor infirmi vestea (desigur scrisă) că la un congres de audiologie, ținut în Olanda la sfîrșitul anului 1963, cîțiva norocoși, surzi total, au putut să plîngă de bucurie, ascultînd (!) acordurile impresionante — de mult uitate pentru ei — ale unei sonate de Beethoven.

Această „minune" s-a realizat cu ajutorul unui aparat electronic denumit „ureche de inducție", deocamdată de dimensiuni respectabile, avînd mărimea aproximativă a unei mașini portative de scris. Ea a fost branșată (cu ajutorul chirurgilor, desigur) direct pe restul de nerv acustic existent, printr-un fir metalic inoxidabil.

Cu toate inconvenientele dimensionale ale acestei veritabile... urechi de elefant, ea constituie o realizare importantă pentru surzi și poate și un început pe calea miniaturizării urechilor artificiale. Această speranță e îndreptățită de lucrările unor specialiști în materie din S.U.A. și Italia care prevăd ca aparatul să poată fi introdus pe cale operatorie direct în urechea internă a pacienților, ceea ce ar asigura o protezare auditivă perfectă... pînă la o eventuală pană de curent.

Endoradiosondele

Cercetători ruși și americani, lucrînd independent unii de alții, au pus la punct minuscule emițătoare radio destinate cercetării tubului digestiv „la el acasă". Datorită dimensiunilor lor reduse aceste microaparate pot fi înghițite cu ușurință de către pacienți. În drumul lor prin stomac și intestine ele furnizează în permanență informații privitoare la temperatura, presiunea și comportamentul interior al acestor organe, prin intermediul radiațiilor electromagnetice ce le emit. Acestea sînt recepționate și înregistrate grafic cu ajutorul altor aparate speciale — constituind pentru medici auxiliare prețioase în precizarea diagnosticului unor boli ale tubului digestiv.

Endoradiosondele fabricate la Los Angeles (S.U.A.) au forma unor capsule lunguiețe de dimensiunile unei jumătăți de țigară, confecționate din material plastic și conținînd tranzistori, condensatori și alte elemente miniaturale necesare pentru emisie.

Cele fabricate la Institutul de fiziologie al Academiei de Științe Medicale a U.R.S.S. din Leningrad sînt de mărimea unei pastile de talie mijlocie și conțin aproximativ aceleași elemente.

Se speră că aceste noi aparate să aducă serioase progrese în tehnica explorării tubului digestiv.

Dr. Mircea OLTEANU

Răspuns cititorilor

● Petele de ulei comestibil pe țesături de bumbac, relon, lînă se scot foarte greu. În cazul dv., ulei comestibil pe un balonseide gri, veți proceda astfel : veți freca bine pata pînă ce se îmbibă cu apă în care s-a pus puțin amoniac (o lingură la un litru de apă). Se aplică deasupra un strat de pudră de magneziu, frecîndu-se bine locul cu degetele, pentru ca pudra de magneziu să intre în țesătură. Se lasă să se usuce și se perie pînă dispare orice urmă de pudră. Se repetă operația pînă la dispariția petei. (MILEA — Tîrgoviște).

● Pentru pete de grăsime pe țesături din fire sintetice care se pot spăla, veți proceda astfel : întrucît pata este veche, se va îmbiba bine locul tot cu grăsime, respectiv cu unt, apoi se va spăla cu apă călduță cu săpun fulgi, adăugîndu-se în apă o lingură de neofalină sau se va spăla numai cu neofalină. (BUDA — Mediaș).

Colțul celor mici

ISTEȚUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

Desene de S. ALEXANDRESCU

MEDICUL vă sfătuiește

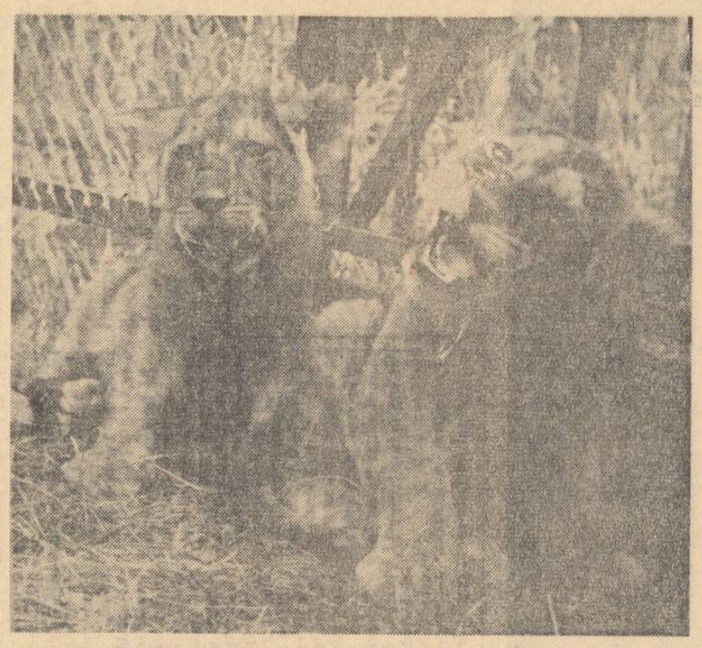

O lecție vie de zoologie

În pădurea Băneasa, un punct de atracție îl constituie, fără îndoială, grădina zoologică. Anul acesta, vizitatorii au prilejul să vadă noi și interesante animale și păsări, printre care: două exemplare de zebu, o specie de bovine din Asia; cei șapte struți care au văzut lumina zilei la Băneasa (giganticele ouă de struț au dat pui în incubator ca niște banale ouă de găină!); grațioasele Flamingo, păsări de apă originare din țările mediteraneene.

Dintre noile exemplare care au intrat în colecția grădinii, mai amintim: un condor din America de Sud, un struț australian, un urs tibetan, patru cocoși cu coroană din Africa, o pumă etc.

Zecile de mii de persoane care vizitează grădina zoologică își satisfac nu numai curiozitatea, ci asistă și la o adevărată lecție vie de zoologie.

Fotografiile înfățișează giumbușlucurile ursulețului, cîteva din delicatele exemplare de Flamingo și doi pui de lei care nu sînt atît de fioroși pe cît par.

Fotoreportaj: Ion POPOVICI

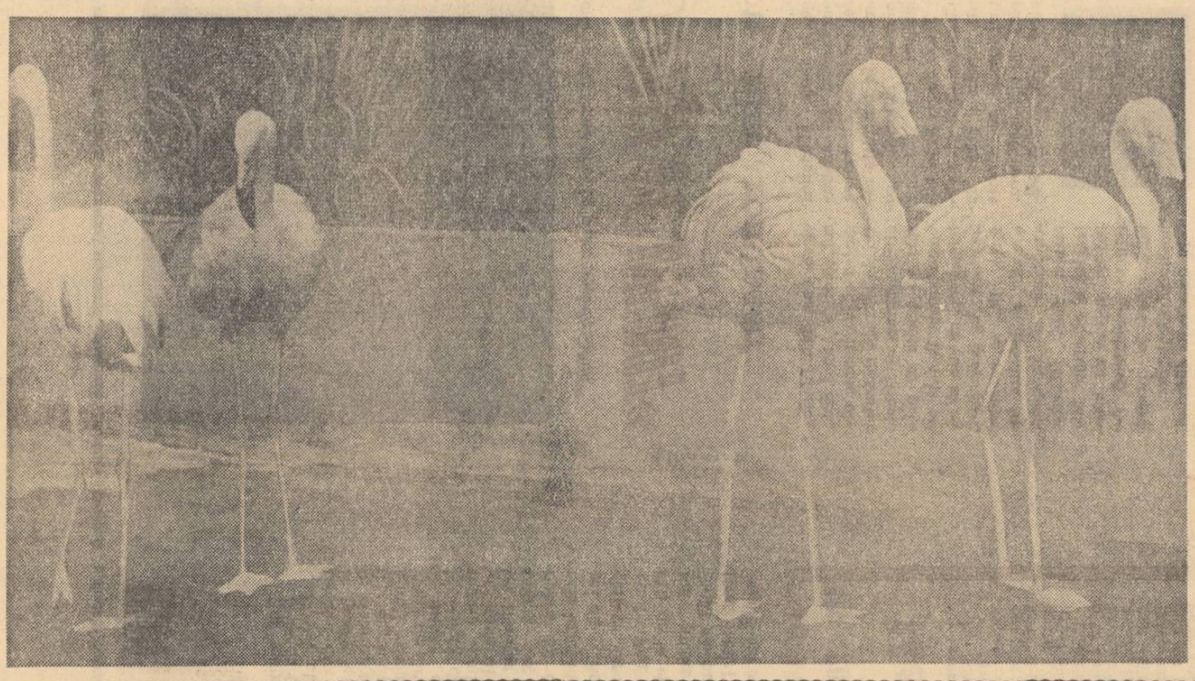

RELU — Brașov. **Puteți să vă liniștiți. În situația în care sînteți nu veți avea nici un fel de urmări de pe urma vieții trăite pînă acum. Totul este să puneți capăt situației create, să vă încadrați într-un fel normal de viață, fără nici o teamă, și veți constata după un timp că merită un efort. Desigur că se cere ca în tot acest timp să aveți variate preocupări, activitate fizică etc.**

VIRGIL COCIUBA — Ineu, str. Republicii nr. 72; VIORICA PALAGHIA, Oficiul P.T.T.R. C. Lung Moldovenesc, regiunea Suceava; D. MOISE, str. Tr. Sale-

scu nr. 5 Timișoara; DORIANA UNGUREANU, Moldova Nouă, str. Minerilor nr. 152, reg. Banat; ANGHEL SANDY, Căminul nr. 3 orașul Vulcan, raionul Petroșani; VIORICA BITEANU, Rîmnicul Sărat str. Locot. S. Roșescu nr. 98; TIBULCA ALEXANDRU, Comuna Buciumeni, raionul Fălticeni și MILICA DRĂGĂNESCU, Giurgiu, str. Progresului nr. 6, **doresc să facă schimb de vederi înfățișînd frumusețile patriei.**

P. CACOVEANU — Cluj. **Cel mai bine este să-i scriți personal pe adresa televiziunii.**

DUMITRU GHEORGHE — U.P.R.U.C. Făgăraș. **Dreptul de alocație pentru copil îl aveți de la data nașterii acestuia, numai dacă de atunci l-ați recunoscut oficial. Pînă la căsătorie însă, mama copilului putea să primească alocația în cazul în care era salariată.**

ION DIMITRIAN — București. **În cazul pe care-l relatați, persoana respectivă nu are dreptul la ajutor social deoarece nu are nici vîrsta și are o întrerupere prea mare în muncă.**

ANASTASIA LACHE — Brăila. **Mergeți la Oficiul de prevederi sociale cu toate actele și în funcție de acestea vi se va stabili pensia. Nu intrați în articolul respectiv.**

VASILE CONDURACHE — Fabrica de zahăr „Siretul". **Răspunsul din ziarul „Romînia liberă" din 10 iunie a.c., este cel corect.**

T. FILIP — Medgidia. **La institutele agronomice sînt și secții de mecanizarea agriculturii însă numai la cursuri cu frecvență. Pînă în prezent nu au apărut instrucțiunile Ministerului Învățămîntului privind învățămîntul superior pentru anul 1964—1965 și nu putem anticipa nimic.**

GH. CHIRIAC

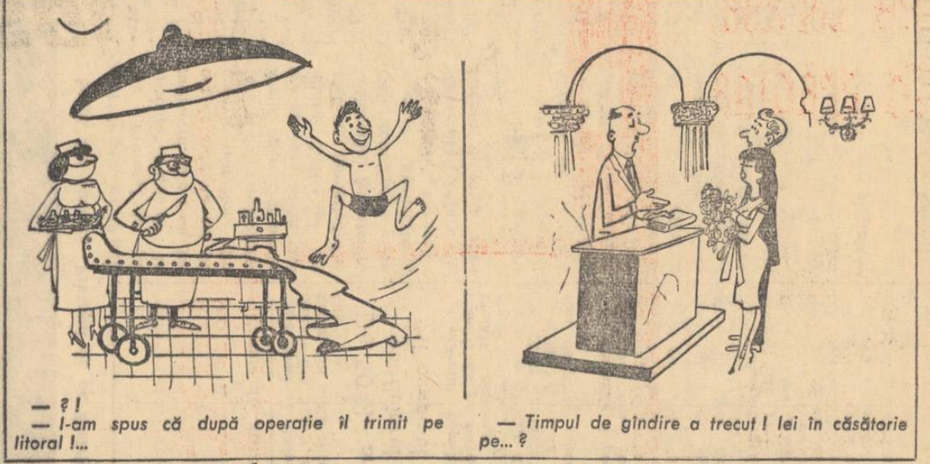

— ?!
— *I-am spus că după operație îl trimit pe litoral!...*

— *Timpul de gîndire a trecut! Iei în căsătorie pe...?*

FRED GHENĂDESCU

Dispută conjugală.

GROSU MIHAI

— *Nae! Eu rămîn acasă, de ce îți trebuie și casca mea?*

E. ARNO

— *Dar cu viermișori nu aveți?*

V. TIMOC

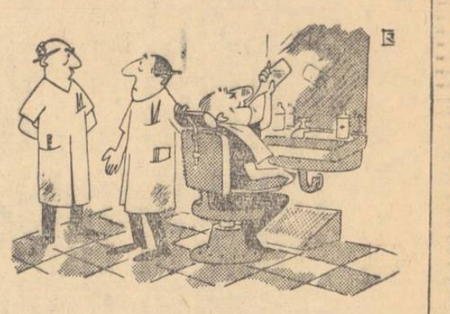

— *L-am întrebat dacă obișnuiește alcool după ras și mi-a răspuns că da!...*

UNUIA EXTREM DE INDOLENT

Vara vine, vara trece,
Dînsul, calm peste măsură,
Nu se plînge de căldură,
Că-i la toate veșnic... rece!

Săgeți estivale

UNUI UȘURATEC

Pe-așa căldură-ngrozitoare
Desigur că nu m-aș mira
S-aud că-i spune cu-nfocare
Că se... topește după ea!

UNUI BIROCRAT

La mare nu l-om întîlni:
Oricum, înoată în... hîrtii!

UNUI PORTAR DE FOTBAL

Își unse trupul cu nămol,
Plîngîndu-și soarta: iar e... GOL!

Sig. HOROVITZ

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

Din muzica contemporană

Orizontal: 1. Redă aspecte din viața nouă a satului, în baletul „Cînd strugurii se coc". — „Luceafărul" său strălucitor a inspirat poemul simfonic cu același nume de P. Bentoiu. 2. „Marea noastră sărbătoare", cîntată de Gh. Dumitrescu în oratoriul „Zorile de aur". — Sunet muzical. 3. Operă de Gh. Dumitrescu, după romanul lui L. Rebreanu, evocînd evenimentele de la 1907. — Virgiliu. — Din legendă! 7. La harpă! — Verb ce poartă spre registrul acut... — Iubita lui Mario, din opereta „Vînt de libertate". 8. Tărăncuța îndrăgită de Tudor în opera „Neamul Șoimărești-lor". — Piesă legătură. 9. Femeia cîntată de M. Socor în poemul cu același nume. — Indică modul major (muz.) — Republica Populară Romînă. 10. Abreviație medicală. — Într-o suită! — Frumoasa eroină din baletul „Călin" de A. Mendelsohn, creație ce-și are izvorul de inspirație în poemul eminescian, și... 11. ...libretistul acestui balet. — Zorit, la început și la sfîrșit! 12. Asupritul, din opera „Pană Lesnea Rusalim" de P. Constantinescu și... — ...căpetenia haiducilor din aceeași creație muzicală. — Cîntatul-cîntărește al lumii! 13. Orașul în care N. Herlea obține un răsunător succes, debutînd în ianuarie, în rolul marchizului de Posa, din opera „Don Carlos" de Verdi. — Cetatea în care se desfășoară acțiunea operetei „Lysistrata" de Gh. Dendrino.

Vertical: 1. Autoarea baletului „Haiducii", ce-și trage originea din balada populară „Mihu copilul". — Titlul primului tablou din opera „Răscoala" de Gh. Dumitrescu. 2. Semnează cantata „Prind visele aripi", pe versuri de M. Banuș. — Ținutul în care este localizată acțiunea operei „Pădurea vulturilor" de T. Jarda. — Alfred Mendelsohn. 3. Cascade de veselie... — Cîntece de slavă, pentru patria iubită. 4. Primele noțiuni. — Fata cea harnică din cîntecul lui Gh. Danga. — Respirație anormală. 5. Aurora la Greci. — Vioară în sfîrșit! — Marginea răsfrîntă a clopotului. 6. Listă cu corecturi. — Final de melodie! 7. Desprindem din mănunchiul cîntecelor sale, frumoasa „Garofița". — Prefix. 8. Curelușă. — 1944 sau 1964! — Fata de la Cozia. 9. Pronume. — Răsărit. — Intră „pe fereastră" în cîntecul lui Emanoil Ionescu. 10. Lucrat în... „sol"! — Case! — Acute! 11. Vești. — Într-o admirație fără margini. 12. Cîntă avîntul constructiv al șantierelor din patrie, în opereta „Culegătorii de stele". — ...Pann" — znoavă lirică de A. Mendelsohn, reprezentată la Teatrul de Operetă al Capitalei. 13. Armonie. — Mihail Arnăutu.

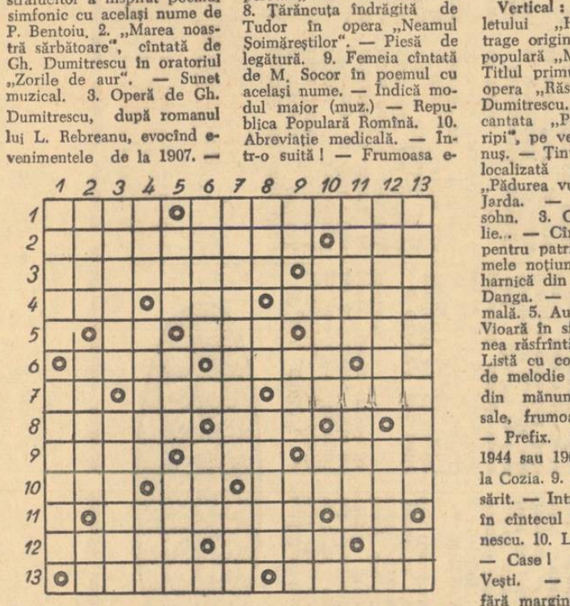

S. BUCURESCU

Cuvinte mai rare: ITN — RAL — USNA — DIE — APO.

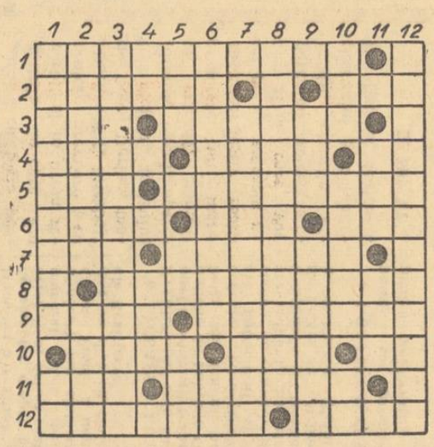

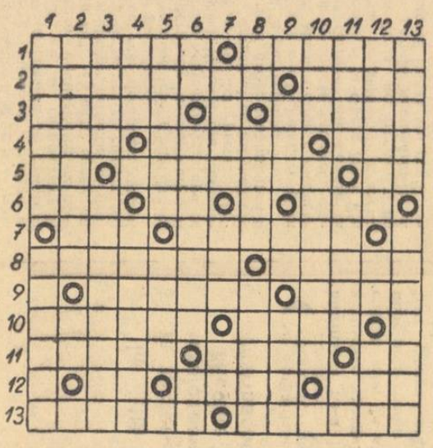

Cald și rece...

Orizontal: 1. Te întîmpină cu căldură (fem.) 2. Cu inimă caldă... — Interpretat cu multă căldură pe scenă. 3. Fluviu sfînt, în țară caldă. — Îți încălzește inima cînd îl guști... 4. Prilej de înfierbîntare la o... ședătoare! — Pot fi reci sau calde, în funcție de factorii geografici. — Cămași. 5. Cînd este mică, te conduce direct la... „răcoare!" — Prilej de înfierbîntare la... Pronosport! (pl.) 6. Este rece, dură și imparțială! — Fluviu franco-elvețian. — Cel din poveste este cu inima caldă... 7. Oraș mexican. — Riu dobrogean care în perioadele foarte calde, seacă total. 8. Pot fi calde sau reci... după împrejurări. 9. Interjecție. — „Înfierbîntată" în procesul de muncă. 10. Minereu, bun izolator de căldură și electricitate. — Riu în U.R.S.S. — Radu Niculescu. 11. Un candidat la... „răcoare!" — Și unul care vorbește pentru precedentul. 12. Prilej de răcoreală la ...Pitești. — Loc călduros pentru plante.

Vertical: 1. Dozează în grade și teste... flacăra inteligenței! (pl.). — Horia Teodorescu. 2. Pahiderm din țări calde, aplaudat cu căldură pe una din scenele bucureștene... — Înfierbîntare de... inimă! 3. Și unii cu inima... foarte „la cald!" 4. Una mie una sută. — Unul care judecă... „la cald!" (mit.) 5. Monedă japoneză. — Constantin Neagu. — Verb poetic de înflăcărare... 6. Zgîlțîită de frig. — Alexandru cel mic! 7. De obicei sînt reci cînd ar trebui să fie calde și... viceversa! 8. Încălzire sportivă. 9. M-am ars! — Unul care-și păstrează sîngele rece... 10. Pisc în Alpii Retici. — Una care nu... mai face temperatură! Insulă muzicală. 11. Bovină mitologică... — Abreviație militară. 12. Susține cu multă căldură... Petrolul! (fem.).

Petru VALENTIN

Cuvinte mai rare: **ORO — ENI — ERR.**

Pe răbojul vremii

Orizontal: 1. *Autorul volumului de poeme „Scrisoare către anul 2000".* — *Consecința șederii vreme îndelungată pe plajă!* 2. *A făurit cu neegalată măestrie poezii ca: „Se bate miezul nopții", „Cu mîne zilele-ți adaugi", „Trecut-au anii", „Sara pe deal".* — *Împărțire a timpului de lucru.* 3. *După 25 ani... de argint — după 50 de ani... de aur!* — *O picătură din nesfîrșitul ocean al vremii!* 4. *Curelușă de meșină.* — *Verb conjugat ...în repriza a doua!* (de timp) — *Autorul romanelor „Anii tineri" și „Ora șase".* 5. *În fugă!* — *Nu-ți dă timp de gîndire.* — *Grăbește murgul!* 6. *Solist în pădure, foarte punctual la... ceasul bunicilor!* — *La cuptor!* — *Mult timp.* 7. *La intervale mari de timp.* — *Piesă a căruței.* 8. *Multe sute de ani.* — *A lăsa de azi pe mîine.* 9. *Un fapt cu răsunet, de-a lungul vremurilor.* — *Aproape etern!* 10. *Anii ei sînt numai primăveri!* — *Personaj din piesa „Apus de soare".* 11. *A face valuri.* — *Indică direcția.* — *Într-un minut!* 12. *În fază!* — *Ființe blinde, în primele luni.* — *„Și ai cu toate astea-n față / De-a-pururi ziua cea de..."* (*Eminescu*). 13. *Vă prezintă: „Un șuriș în plină vară", „Anotimpuri", „Dragoste lungă de-o seară"* (pl.) — *Cotidian.*

Vertical: 1. *Semnează volumul de versuri „Cu un ceas mai devreme".* — *Persoane cu experiența anilor.* 2. *Uvertura nopții!* (pl.) — *Textilă.* 3. *Nume feminin.* — *Suită de zile, săptămîni și luni.* — 4. *Produs lactat.* — *A consuma... timpul de odihnă.* 5. *Vă oferă „Ultima oră"* (*M. Sebastian*), *„Visul unei nopți de vară"* (*Shakespeare*) *etc.* — *Închid vremea!* 6. *Jumătate de ceas!* — *O găsești pe scenă...* — *O bucată de vreme!* 7. *Frîntură dintr-o zi.* — *Pui... la viitor!* — *Pe portativ.* 8. *Aur.* — *Popasuri în calea Rapidului!* — *Autorul operetei „Andaluzia".* 9. *Prefix.* — *Posesiv.* — *Le găsești în orice operă.* 10. *Trimis.* — *Date fixate.* 11. *Timp ploios.* (*fig.*). — *Vizită care durează foarte puțin timp.* — *Mărgea pe firul vieții.* 12. *În scurt timp* (*fem.*) — *Pronume.* — *Scoși din apă.* 13. *Sprijină via* (*pl.*) — *Copt timpuriu.*

Ion PASCAL

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

DESPRE COPII

ORIZONTAL: Cuminți — Tata — Imita — Ciorap — O — Satisfăcut — Catran — ONA — A — Ore — Lansetă — Largi — OE — Arc — AP — Atît — H — BA — T — Ilaritați — Armat — Urmați — E — Geană — IRA — Acri — Reținut — Repede — ACE — A.

ÎN LUMINA RAMPEI

ORIZONTAL: ACS — Septimiu — Vraca — Iarov — Ridi — Belgian — A — Iubit — NA — O — MA — BU — ESA — — GR — MIOZA — L — Lia — Fintești eanu — A Vasiliu — GS — MR — RCA — Triat — I — Răutu — Agro — Lias — ICS — NUR — Îndulci — Mă — I — EAU — Tastaman.

UMOR STRAIN

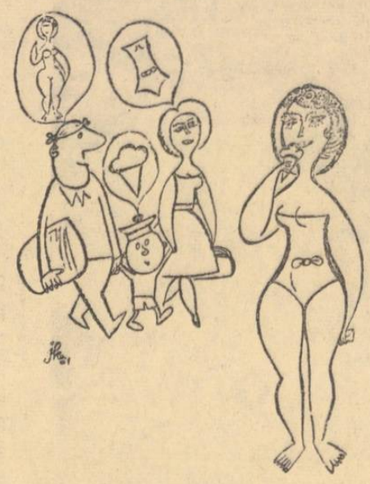

Poveste fără cuvinte.
(„LA VIE TCHECOSLOVAQUE")

— *Hei, ospătar! Pentru banii care-i dau vreau spaghete întregi...*
(„VIE NUOVE")

— *Iar ne-ai zăpăcit cu driblingurile tale!..*
(Din revista „UNIUNEA SOVIETICA")

Cu poantă...

(Culese din presa de peste hotare)

— Nu ți-e rușine, îi spune tatăl băiețelului său cînd familia se așeza la masă — iar nu te-ai spălat pe mîini. Ce-ai spune dacă eu m-aș așeza la masă cu mîinile murdare?

— M-aș face că n-am observat nimic.

★

— Unchiule, într-adevăr nu ești căsătorit?

— Nu, băiete, n-am nevastă.

— Bine, dar cine-ți spune cum să te porți?

★

— De ce mănînci atît de repede Lili? o întreabă tanti venită în vizită și care i-a oferit un baton de ciocolată. Ai uitat că ai și un frățior?

— Nu tanti, n-am uitat, de aia mă grăbesc.

★

— Unde este al doilea măr, Karl?

— Care mămico?

— În bufet au fost două mere!

— Da? Nici nu l-am observat.

★

— Spune-mi, te rog, tăticule, cerneala-i scumpă? — întreabă un băiețel pe tatăl său.

— Nu este scumpă ci ieftină, dar de ce mă întrebi?

— Mama-i foarte supărată că am vărsat sticluța de cerneală pe covor...

★

Învățătorul controlează temele de acasă.

— Otto, mi se pare că-i scrisul fratelui tău dintr-a patra.

— Se poate să semene, domnule învățător, am scris tema cu stiloul lui.

★

— Unchiule, nu poți să-mi împrumuți 20 de șilingi?

— Cu plăcere.

— Dar fără plăcere îmi împrumuți și mai mult?

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40.240

Mîine începe

Festivalul cîntecului, dansului și portului popular

La Mamaia și în stațiunile de pe Valea Prahovei începe mîine o nouă manifestare artistică de amploare, care va pune în valoare tot ce are mai valoros mișcarea noastră artistică de amatori. Începe o adevărată paradă a cîntecului, dansului și portului popular, care va ține pînă la 9 august.

Este prima manifestare de acest fel, excepțind marea competiție națională, concursul republican al formațiilor artistice de amatori, ea inaugurînd o tradiție ce-și pune bazele în acest an, cînd se împlinesc 20 de ani de la eliberarea patriei de sub jugul fascist.

La Festival participă orchestre populare, echipe de dansuri, grupuri folclorice, soliști vocali și instrumentali din regiunile Argeș, Banat, Maramureș, Brașov, Suceava, Ploiești, Oltenia, Mureș-Autonomă Maghiară.

Își vor demonstra măiestria aproape 1 200 de artiști amatori ce vor cînta și vor juca pe cinci scene: la teatrele de vară de la Mamaia, de la Eforie Nord, în Sala Sporturilor de la Constanța, în casele de cultură de la Predeal și Sinaia.

În lumina reflectoarelor vor apare cele mai bune echipe ale căminelor culturale, ale caselor de cultură, formații bine cunoscute și mult apreciate de publicul spectator. Numeroase dintre acestea sînt laureate ale unor concursuri locale și pe întreaga țară, au apărut în fața microfonului posturilor noastre de radio sau în fața aparatului televiziunii.

La festival va participa și grupul folcloric românesc care a reprezentat arta românească la Festivalul internațional de folclor de la Cairo, unde a obținut premiul I.

O participare masivă, o mare varietate de formații, un repertoriu bogat și plin de frumusețe — iată ce ne va oferi Festivalul ce va începe mîine.

Această interesantă trecere în revistă a unora din cele mai bune formații artistice ale mișcării noastre de amatori reflectă din plin înflorirea artei noastre populare în anii puterii populare.

Mîine seară, reflectoarele își vor proiecta jeturile lor luminoase asupra celor cinci scene pe care are loc Festivalul.

Așteptînd cu multă plăcere bătaia gongului să le urăm, în prealabil, celor 1 200 de artiști iz-voriți din popor, succes deplin la Festival!

„ZILELE OPERETEI ROMINEȘTI"

Scenă din opereta „Plutașul de pe Bistrița"

După festivalurile filmului și muzicii ușoare românești — se află înscrisă pe agenda culturală încă o mare manifestare muzicală: „Zilele operetei românești", care se vor desfășura între 17 și 22 august la Teatrul de vară din Parcul Herăstrău.

Cu acest prilej, Teatrul de stat de operetă va prezenta vatru dintre cele mai reprezentative operete românești, create în cei 15 ani de activitate („Lăsați-mă să cînt" și „Lysistrata" de Gherase Dendrino, „Plutașul de pe Bistrița" de Filaret Barbu, „Anton Pann" de Alfred Mendelsohn) precum și o nouă premieră: „Tîrgul de fete" de compozitorul Filaret Barbu, pe un libret de Traian Iancu.

Fiecare operetă prezentată în aceste zile festive se prezintă cu o frumoasă carte de vizită. „Lăsați-mă să cînt" împlinește 10 ani, iar „Plutașul de pe Bistrița" 8 ani de la premieră. Ele s-au jucat de sute de ori pe scenele teatrelor din țară și de peste hotare. Ariile operetelor noastre au răsunat în mai multe limbi — în Uniunea Sovietică, Cehoslovacia, Iugoslavia. Colectivul Teatrului de operetă bucureștean, cu prilejul turneelor făcute peste hotare s-a bucurat de mult succes.

Pentru a asigura premierei operetei „Tîrgul de fete" o transpunere scenică la un bun nivel artistic s-a apelat la toate forțele teatrului. Direcția de scenă și direcția muzicală sînt alcătuite din colective, din care fac parte: Nicusor Constantinescu, Ion Dacian, I. Mavrodin (regie), Gherase Dendrino, Mircea Ionescu, Costel Rădulescu (muzică).

Marian SANDU

UDREA-TATĂL ȘI CEI 7 FECIORI

(Urmare din pag. 1)

Pe scenă se deapănă, cîntece din fluiere, cimpoaie, din cobză și tambal.

De 50 de ani, cu fluierul și cimpoiul

Cîntărețul popular a coborît de pe scenă cu aceiași vioiciune. În ciuda virstei, Udrea Victor pare încă tînăr.

— Cîți de mult?

— Păi de cînd mă știu, de peste cincizeci de ani.

Și gîndurile îl poartă la vremea cînd, fecior din Gorj, își purta caprele la păscut pe dealurile goloase din Pojaru. „Eram nouă frați și toți cîntam la fluier. Ni le lua tata de la tîrg. Tare-i plăcea și lui să cînte. Știa de la bunicul lui. Vara îmi făceam singur fluier din soc și lujeri de dovleac. În fiecare zi altul, cu tonalități variate, cît mai aproape de valoarea cîntecelor auzite și de sufletul creatorului anonim".

Anii au trecut. Rînduri ne, în lupta patriotică antifascistă de eliberare, primește sarcina să arunce în aer niște camioane hitleriste cu muniții.

După declanșarea exploziei, tînărul grav rănit, pentru a scăpa de urmăritori se tîrăște pînă la cea mai apropiată casă. Astfel Mileva Ana, de misterioasa fată care-i va salva viața, îl ascunde în podul casei, unde a obținut premiul I.

Acțiunea filmului cuprinde una din acele întîmplări foarte obișnuite și caracteristice pentru vara anului 1944. Tînărul ofițer Mihai, aflat la prima sa misiune, se întîlnește cu Ana, fata care-l ascunde în podul casei. Aici, în timpul cît Mihai zace bolnav, se înfiripă o poveste de dragoste, care se va sfîrși cu plecarea ofițerului pe front. Mihai va reuși să ajungă la casa doctorului Coman. Rănitul, imobilizat în casă și lipsit de legături cu tovarășii săi din afară, suspectat și timorat de posibilitatea denunțării, trăiește într-o permanentă neliniște. Apropierea fiicei doctorului, Ana va fi văzută, ci numai auzită de spectatorii obișnuiți ai teatrului din Constanța, dar și de mulți alții încă. Este vorba în speță de „Stafeta nevăzută" de Paul Everac, scenariu pentru emisiunea „Teatru la microfon", pe care Radioteleviziunea îl realizează în colaborare cu colectivul constănțean în cinstea zilei de 23 August.

Emisiunea, regizată de Paul Stratilat, regizor al Teatrului la microfon, ajutat de C. Dinischiotu, regizor al teatrului din Constanța, cuprinde în distribuție pe Jean Ionescu (Dobrian), Ileana Ploscaru (Margareta), Eugenia Dragomirescu (Elena), Dan Herdan (Giurcă), Romel Stănciugel (Sturzu) și alții. Imprimată pe bandă în mica sală de repetiții, care ține loc de studio, a teatrului constănțean, „Stafeta nevăzută" va fi transmisă la posturile noastre de radio.

Interesantă, inițiativa emisiunii „Teatru la microfon" la care s-au raliat cu entuziasm actorii constănțeni, nu este însă singura acțiune la care, în cinstea zilei de 23 August, participă colectivul teatrului de pe malul mării. Căci paralel cu toate pregătirile de care am vorbit și în urma recentei premiere cu „Dacă vei fi întrebat" de Dorel Dorian, toate secțiile teatrului (dramă, operă, operetă, estradă, păpuși) pregătesc un mare spectacol festiv realizat pe un scenariu unic și la care vor participa actorii, cîntăreții, cororile, orchestrele și bineînțeles baletul teatrului.

D. MUȘAT

Și cîteva amănunte despre filmul „La patru pași de infinit"

Imagine din timpul filmării unei scene din „La patru pași de infinit"

„LA PATRU PAȘI DE INFINIT"

Un nou film românesc

După cîteva săptămîni de filmare, Francisc Munteanu a reușit să-și realizeze cadrele interioare în platourile de la Buftea și și-a deplasat întreaga echipă la Sibiu pentru a-și continua turnarea noului său lung metraj „La patru pași de infinit". Rugîndu-l să ne spună ceva despre acest film, el ne-a declarat:

— Acesta este cel de-al patrulea film al meu. E un film pe care îl realizez tot după un scenariu propriu. „La patru pași de infinit" este mai mult decît un film de dragoste. El va fi în primul rînd o evocare a mișcării antifasciste și a luptei forțelor patriotice conduse de partid pentru eliberarea țării.

Acțiunea filmului cuprinde una din acele întîmplări foarte obișnuite și caracteristice pentru vara anului 1944. Tînărul ofițer Mihai, aflat la prima sa misiune, se întîlnește cu Ana, fata care-l ascunde în podul casei. Aici, în timpul cît Mihai zace bolnav de plămîni și o adolescentă îngrozită de prigoana rasială căreia îi căzuse victimă fratele ei.

Oprindu-se la o mică fermă părăsită, pentru un scurt popas, grupul — căruia i se alătură, Prati, un fost militar — nu mai poate pleca în-

trucît este reperat de un pluton de hitleriști care sosește la fermă. Deși bogătașii caută să-i lingușească pe sergentul care comanda plutonul investindu-l la masa lor, acesta înțelege din privirile tinerei Judith, adevăratele sentimente ale celor prezenți. Retrăgîndu-se în camera lui, sergentul îe comunică celor care voiau să plece că nu le va da actele pînă cînd nu-i va fi dată Judith.

Josnica pretenție a hitleristului oferă putința unei verificări a mentalității fiecăruia. Parenti

încearcă să asemnde celor prezenți condiția pusă de sergent și caută o ieșire salvatoare pentru fată. Prati care o salvase pe fată de la moarte, ferind-o de o mină simte că o iubește.

Seara, cînd grupul se pregătea să plece, adevărul ieși la iveală. Cei doi bogătași, speriați la gîndul că ar putea ajunge într-un lagăr de concentrare se gîndesc cum să scape. Unul dintre ei îi cere Judithei să facă orice pentru a-l

salva. Speculantul de bursă îi oferă chiar un teanc de bancnote.

În cele din urmă, Judith urcă scara și se întoarce cu actele tuturor. Prati, înțelegînd ce s-a petrecut, merge în camera sergentului și-l găsește pe acesta înjunghiat. În fața pericolului, Prati și Parenti hotărăsc să se apere cu orice preț. Cînd intră soldații din patrulă, ei ucid pe doi și-i iau pe al treilea prizonier

Afară încep să se audă focuri de armă. Fasciștii sînt puși pe fugă. Toți cei care își probaseră din plin pînă atunci lașitatea, încearcă acum să-și aroge calitatea de „rezistenți". Iar în timp ce Prati, rănit, este transportat la spital, Judith se îndepărtează plină de încredere în dragostea lor care a triumfat în pofida amenințărilor și a lașității.

REPETIȚII ȘI... EMISIUNI RADIOFONICE LA TEATRUL DIN CONSTANȚA

În timp ce la secretariatul literar al Teatrului de stat din Constanța se lucrează cu autorul la definitivarea piesei de deschidere a stagiunii viitoare, „Hiperion" de Gr. Sălceanu, la Secția de Estradă se repetă de zor premiera lunii august, „Complexul revistei" de Nicușor Constantinescu, iar secția de operă și operetă se află în ajunul premierei cu „Motanul încălțat" de C. Trăilescu, în una din micile săli de la etajul II au loc niște repetiții puțin obișnuite. Colectivul secției de dramă repetă aci o piesă care

UN PORTRET PE SĂPTĂMÎNĂ

Maria Callas

Soco tită — alături de Elizabeth Schwarzkopf — una din marile cîntărețe ale lumii, soprana Maria Callas s-a născut la New York, în 1924, din părinți greci. Debutul și l-a făcut în iulie 1942 pe scena operei din Atena în opera „Tosca" de Puccini, datorită întîmplării că titularul rolului era bolnav.

Căpătînd repede o faimă internațională — în anii de după război — datorită unei excepționale înzestrări, dar și a studiului tenace, îndelungat, Maria Callas și-a afirmat calitățile sale interpretînd roluri de performanță dramatică și muzicală. Critica de specialitate a întîmpinat fiecare nouă creație a sa cu exclamații de uimire despre „miraculosul glas al Mariei Callas", despre „prodigioasa întindere a emisiei sale vocale", despre „și mai rara agilitate tehnică" ce o caracterizează, precum și despre virtuozitatea cu care „joacă cu vocea sa". În acest sens, nu odată a fost subliniat instinctul ei dramatic, perseverența sa pentru construirea rolurilor în cel mai desăvîrșit respect pentru detaliile psihologice.

O strălucită recunoaștere a marilor ei calități de interpretă a constituit-o și faptul că Elizabeth Schwarzkopf, după ce a văzut-o în rolul Violetei din „Traviata", a decis să nu mai interpreteze niciodată acest rol, apreciind că nu mai are rost odată ce un alt artist contemporan a putut să-l ducă la perfecțiune.

În stagiunea care s-a încheiat, ca și în cele precedente, Maria Callas a desfășurat o strălucită activitate artistică, cîntînd la „Covent Garden" din Londra în „Tosca" de Puccini și la Opera Mare din Paris în „Norma" de Bellini. În prezent, ea realizează la Paris noi imprimări pe discuri care vor permite nenumăraților ei admiratori din toată lumea s-o poată asculte.

Marile creații ale Mariei Callas sînt îndrăgite și de iubitorii de operă din țara noastră, ele putînd fi deseori ascultate în programele muzicale ale posturilor noastre de radio.

De peste hotare

● „EU, CUBA", se intitulează coproducția sovieto-cubană în regia lui Kalatozov. Este un poem despre revoluția cubană.

● CÎTEVA din noile producții ale cinematografiei bulgare: „Hoțul de piersici", un film de dragoste pe fundalul primului război mondial; „13 zile" un film inspirat de ultimele zile înaintea eliberării Bulgariei, zugrăvind lupta poporului împotriva fascismului și „Inspectorul și noaptea" o nouă creație a regizorului Ranghel Vîlceanov („Soare și umbră").

ANDRE TRANCHÉ, în colaborare cu Pierre Desgraupes și Pierre Dumayet a realizat un documentar despre anii celui de al doilea război mondial („Les longues années") iar cîntărețul Claude Vinci a imprimat un disc cu cîntece ale Rezistenței.

● „ACEASTĂ LUME INTERZISĂ" este titlul unei coproducții franco-italiene de Fabrizio Gabella care denunță procedeele condamnabile ale publicității și reclamei de scandal. Roger Vaillant, Salvatore Quasimodo și Christiane Rochefort au colaborat la realizarea filmului.

● DOI CINEAȘTI reputați, se pregătesc pentru noi creații, de astă dată însă... pe scenă: Ingmar Bergman va monta opera „Flautul fermecat" de Mozart la „Scala" din Milano, iar Luchino Visconti „Trubadurul" de Verdi la Covent Garden (Londra).

● MAREELE PREMIU INTERNAȚIONAL al discului 1964, este deținut de microsilionul editat de casa de discuri franceză „Cîntecul Lumii", cuprinzînd cele mai frumoase cîntece ale revoluției ruse interpretate de corul Armatei Sovietice, dirijat de Constantin Vinogradov și Boris Alexandrov, precum și de corul și orchestra Radioteleviziunii sovietice, dirijate de Alexandr Kovalev și ansamblul Radioteleviziunii sovietice, dirijat de Vasili Telikovski.

● PRIMUL Salon internațional de material audio-vizual, deschis în această vară la Evian (Elveția) prezintă camere portabile de luat vederi, proiectoare ușor de transportat, pelicule de mare sensibilitate și mijloace comode de înregistrare și sincronizare sonoră, menite să faciliteze realizarea filmelor pe 16 m.m., cu minimum de cheltuieli, de către un cerc larg de pasionați ai artei ecranului.

Realitatea pe șevalet

În vizită la pictorul craiovean Nicolae Marinache

Cu ospitalitatea-i obișnuită, pictorul craiovean Nicolae Marinache ne-a invitat să trecem pragul locuinței sale. În atelier, unde ne-a condus, se aflau cîteva lucrări de creație recentă, unele terminate, altele în lucru. Pe șevaletul așezat în lumina ferestrei, încă un tablou se contura sub penel.

— După cum se vede, abordați teme istorice...

— Nu în exclusivitate, dar aceste subiecte mă preocupă totuși destul de mult. Recent, am așternut ultimele trăsături de penel pe lucrarea căreia i-am dat titlul „Rovine". Am căutat să redau, prin acest tablou, un dublu omagiu. Unul dedicat trecutului de luptă al poporului nostru, al doilea închinat marelui nostru Eminescu, la trei sferturi de veac de la prea timpuria stingere din viață. M-ar bucura mult dacă în memoria celor care-mi vor privi tabloul vor reapărea versurile din „Scrisoarea III-a", care de altfel mi l-au inspirat.

Tabloul cestălat înfățișează o scenă din lupta de la Posada. Teme istorice am mai tratat și în „Proclamația de la Islaz" (tabloul se află, alături de altele, la Muzeul regional al Olteniei), precum și în „Horia, Cloșca și Crișan" și în altele.

— Dar din evenimentele istorice mai recente?...

— Am transpus în lucrările mele insurecția armată din august 1944. Am terminat un tablou cu acest subiect, dedicat croicelor lupte ale forțelor patriotice conduse de Partidul Comunist Romîn.

— Teme contemporane?

— Freamătul vieții din jur nu poate lăsa pe nimeni indiferent. Numeroasele șantiere, noile peisaje industriale ce au schimbat fața multor locuri anonime altădată ca și traiul celor ce zidesc viața cea nouă, progresele aduse la sate de colectivizare, figurile oamenilor muncii mi-au inspirat multe lucrări. Amintesc doar peisajele industriale din pădurile de sonde ale Ticlenilor, portrete de țineri, aspecte din munca constructorilor de locuințe sau din a celor de pe șantierul noului combinat chimic craiovean și altele.

Chiar acum se află pe șevalet tabloul „Recoltă bogată de porumb", inspirat din noile realități ale satului nostru.

Vizitele în bazinul carbonifer al Văii Jiului și pe marile șantiere din regiune, vizite ce le voi întreprinde în vara asta, mă vor ajuta la îmbogățirea tematicii de actualitate.

— După cîte știu, creația personală se împletește la dv. cu munca pedagogică...

— Exact. În calitate de profesor la Școala populară de artă din Craiova, am căutat să dezvolt la elevii mei dragostea și preocuparea de a reda imaginea omului nou, a realităților zilelor noastre, a noilor peisaje create de constructori. Frecventele ieșiri pe șantiere sau în unitățile productive își au rostul lor bine stabilit în cadrul muncii pedagogice. De altfel, prezența multora dintre foștii mei elevi în rîndul studenților din învățămîntul artistic superior, la arhitectură sau în rîndul creatorilor amatori pasionați, dovedește efectul favorabil al activității pedagogice în strînsă legătură cu viața.

I. BANU

Noul peisaj al Craiovei inspiră. Pictorul, cu cîțiva elevi ai săi de la Școala populară de artă, a ieșit în grădina botanică, mărginită de șantierul blocurilor de pe Calea Severinului

75

BIBLIOTECA GEN. SIBIU

IN ANII PUTERII POPULARE

PUNCTE NOI PE HARTA PATRIEI

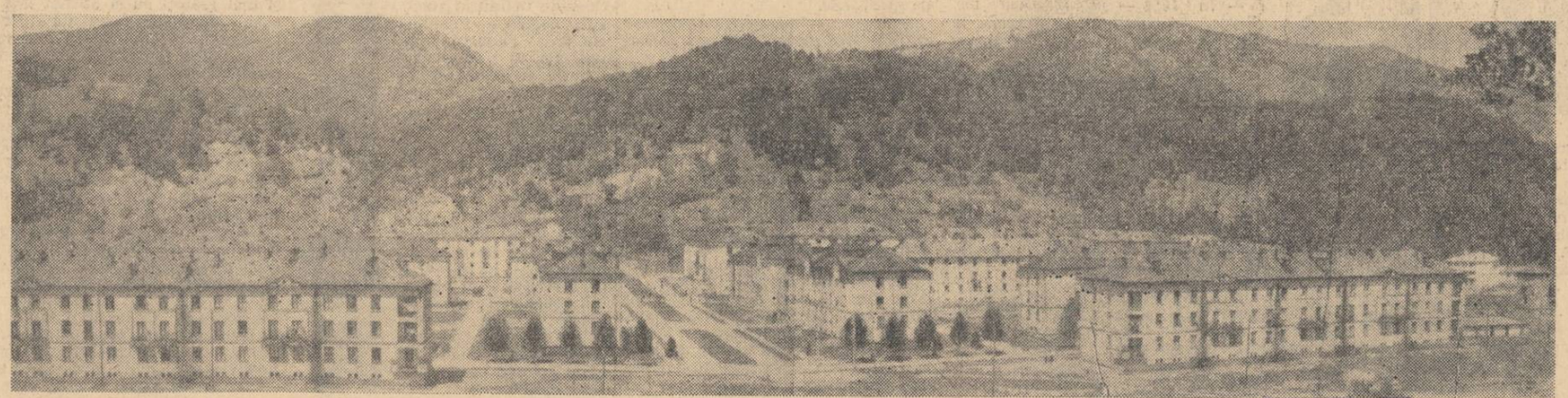

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VIII – Nr. 357

APARE ÎN FIECARE SÎMBĂTĂ

8 AUGUST 1964

8 PAGINI - 1,50 LEI

URICANI

ORAȘE FĂRĂ ARHIVE

Uricani este un oraș fără trecut dar nu fără istorie și despre această istorie contemporană cu noi vreau să scriu acum. Orașul e dominat de muntele Vulcan, în trupul căruia zac milioane de tone de cărbune. La nord de Uricani, se vede Retezatul. Acolo sînt iezerele alpine și încă o dată m-am simțit indemnat să compar limpezimea de lacrimă a lacurilor de munte cu negrul adînc al cărbunilor. Împrejurimile imediate ale Uricanilor au numiri vechi, rurale, toponimia fiind aici cu multe veacuri anterioară acestui oraș tînăr: Firizoni, Mirșăvoni, Valea de brazi și Petrești. Dar ceea ce ni se pare de-a dreptul senzațional este faptul că Uricanii, ei înșiși o așezare recentă (construcția lui a început în anul 1953), a ajuns să aibe un cartier care se numește „Orașul nou".

Înainte de a trece la relatarea unor întîmplări care țin de istoria orașului Uricani, vreau să vi-l prezint în felul eliptic și telegrafic al ghidurilor de buzunar, fără literatură și metafore de prisos: școală medie într-un local nou, cu 16 săli de clasă, 2 laboratoare, o sală-atelier, cinematograf, muzeu cu o colecție ornitologică și mineralogică. Spital și dispensar pentru copii, oficiu poștal — agenție C.E.C., librărie, un grup de magazine, două bufete, un club muncitoresc, 3 biblioteci (a clubului, a școlii și a întreprinderii miniere), 3200 abonați la ziare și reviste. Soldul mediu al depunerilor la C.E.C. atinge la Uricani suma de 250 000 lei, iar rețeaua comercială din oraș vinde locuitorilor din localitate mărfuri de aproape două milioane lei lunar. Astăzi sînt în Uricani aproape o mie de apartamente. Cele mai vechi datează din 1953. Și am avut dintr-o dată curiozitatea să-l caut și să-l cunosc nu pe cel mai recent cetățean devenit locuitor al Uricanilor, ci pe cel mai vechi, pe veteranul orașului tînăr. Mi s-a spus că acesta e pensionar acum și că se numește Dobai Mihai. Cunoștința cu el a debutat oarecum în genul acelor farse directe și simple care au constituit atracția primelor comedii cinematografice. L-am căutat acasă și nu l-am găsit. Soția lui mi-a spus: „Precis e la club, fiindcă toată ziua joacă șah". M-am dus la club. Nu era acolo. M-am întors acasă și soția lui, contrariată de această matinală dispariție, mi-a spus să-l caut la bufet. M-am îndreptat spre bufet. Un bilet pe ușă anunța că localul se află în inventar.

Petru VINTILĂ
Fotografii: Nicu VASILE

(Continuare în pag. a 2-a)

expediție

Cu de mult, în Dobrogea, oamenii de știință romîni au făcut o interesantă descoperire: existența unui mediu de viață intermediar între cel de la suprafața pămîntului și cel subteran. Mai precis este vorba de fauna din așa numitul domeniu lithoclasic — faună ce trăiește în crăpăturile cele mai înguste ale stîncilor.

Cu prilejul vizitei sale în Franța, prof. univ. Traian Orghidan, directorul Institutului de speologie, a vorbit

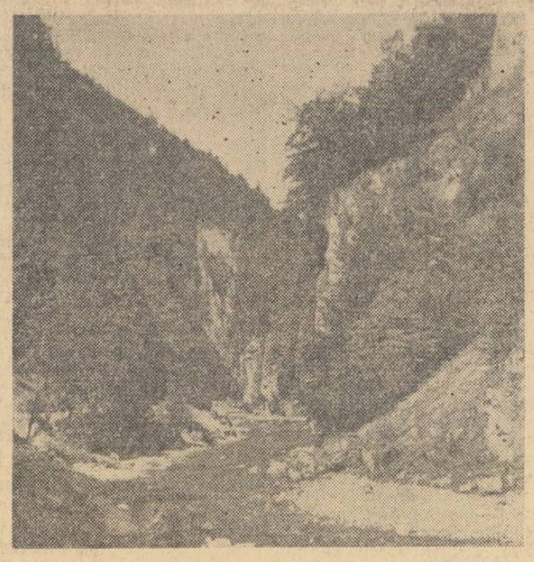

Fotografia: Grigoraș CONSTANTIN

științifică

la Congresul de speologie de la Valence despre fauna lithoclasică și despre cercetările biospeologilor romîni, stîrnind un interes deosebit printre participanți.

Aflînd despre importantele rezultate obținute și mai ales de faptul că cercetătorii sînt pe punctul de a continua sondajele în alte masive muntoase din țară — de astă dată în Munții Bucegi — am obținut permisiunea de a însoți această expediție științifică.

Simion SĂVEANU

(Continuare în pag. a 2-a)

în bucegi

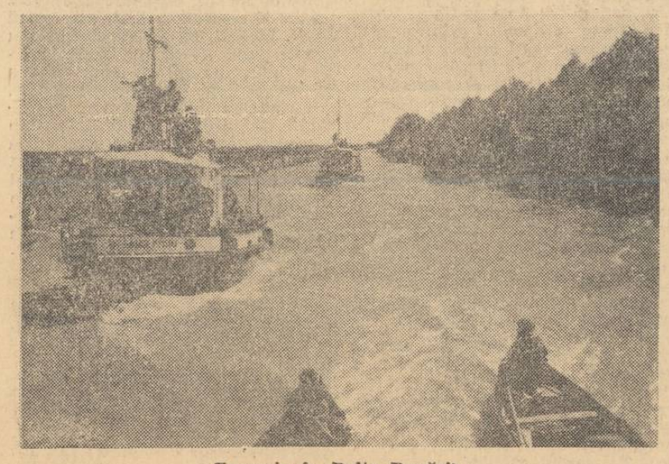

Excursie în Delta Dunării

La stația meteorologică Ghimbav-Brașov, tov. N. Topor dă explicații d-lui Davies, secretarul general al Organizației Meteorologice Mondiale

In pagina a 5-a:

REZULTATELE CONCURSULUI NOSTRU SPORTIV CU PREMII

Reportaj într-o livadă

• Un brigadier sentimental • De la „pămîntul împușcatului" la livada gospodăriei colective • Se ivesc niște greutăți dar ele sînt biruite • Alte dealuri își așteaptă rîndul să fie plantate.

Brigadierul Vasile Stoian, ca orice moldovean, este — ne-am dat seama de la primele lui cuvinte — un sentimental. Pe măsură ce urcăm dealul Stîncii, care domină cu înălțimea sa satul lui de baștină — Șerbești, din părțile Neamțului — ochii i se aprind, iar în gesturi îi surprindem o nerăbdare febrilă. Cînd ajungem sus, pe muche, fața i se luminează deodată: „Uite livada", exclamă descriind cu o mișcare largă a mîinii un semicerc orientat spre nord. Face să-l auzi! Glasul îi vibrează de parcă s-ar fi pregătit să rostească o declarație de dragoste. Ne îndreptăm privirea înspre partea indicată de el. Înaintea noastră se desfășoară o vastă panoramă. Dealuri mici, dispuse unul lîngă altul, se înșiră pînă la dunga orizontului. Dîmburile acestea ce par un soi de căruță cu coviltir abandonate de-o șatră își au, fiecare,

Ion PAVELESCU

(Continuare în pag. a 2-a)

Meteorologia are cuvîntul

- Prognoza vremii și istoricul ei • „Profesorii de meteorologie" ai omului primitiv • Regulile astrologilor asiro-chaldeeni, indieni, chinezi, egipteni • Ce erau „calendarele", „almanahurile", „gromovnicele" • Contribuții aduse de Toricelli, Otto von Guericke, Daniel de Foe, Robert Hooke, P. Cotte • Meteorologia sinoptică împlinește 110 ani • Uragane, taifunuri, ploi de sînge, pești, broaște sau praf și alte fenomene excepționale din decursul secolelor

Cum va fi vremea? Va ploua sau va fi timp frumos? Putem pleca în haină sau trebuie să luăm umbrela? Iată întrebările pe care ni le punem zilnic, uneori chiar de două ori pe zi. Nu mai vorbim de cei care pleacă în excursie sau în concediu și care doresc o prognoză pe o perioadă ceva mai lungă...

Ne vorbește NICOLAE TOPOR

Așadar, buletinul meteorologic și-a cîștigat — în cadrul preocupărilor noastre cotidiene — un loc bine stabilit. Pentru mai buna informare a cititorilor noștri asupra noutăților existente în domeniul meteorologiei, asupra perspectivelor de dezvoltare a acestei activități, ne-am adresat unui vechi și experimentat meteorolog: *NICOLAE TOPOR*, director adjunct al direcției hidrometeorologice din Comitetul de Stat al Apelor. Îl găsim în biroul său de lucru de pe Bd. Magheru, înconjurat de hărți, planșe, buletine meteorologice; un om

Mircea SCRIPCĂ

(Continuare în pag. a 2-a)

TIMP FRUMOS SAU PLOAIE?

PE MALUL MĂRII CÎND RĂSARE LUNA...

Pe faleză, la Mangalia, o voce de copil, însoțind un deget întins spre larg: „Dacă o iau pe aici, ajung în Lună, nu?

„Pe aici" e de fapt calea vălurită, brodată cu argint de raza Lunei, pe mătăsoasa și nestatornica întindere a apelor și care, multora care o privesc pentru prima oară, și nu numai copiilor, le dă iluzia drumului spre palatul de cleștar al palidului astru.

★

De undeva, dintr-un ungher al plajei, liniștită acum, de la Eforie, s-a avîntat pe calea Lunei un „astronaut" sui-generis, pornit să cucerească cerul înot. Pe fîșia luminată, cei de pe faleză îi urmăresc mișcările sigure și elegante ale brațelor, luptînd cu valurile întru atingerea Lunei.

Din altă parte a plajei, ce se întinde neîntrerupt de la Mamaia la Mangalia, pe altă cale brodată cu argint — și aceasta este una din perfidiile Lunei — multele-i căi însemnate pe valuri, duc fiecare în altă parte și niciuna nicăieri — o barcă a pornit și ea în sunetele unui tranzistor.

Cîndva, și nu e mult de atunci, bărcile porneau spre Lună în acorduri de chitară și melodioase voci omenești. Demult de tot, în vremea în care Fortuna, zeița protectoare a Tomisului își avea încă sălașul în templu și nu în muzeu, grecii vechi își imaginau că stranii făpturi, jumătate femei, jumătate pești, însoțeau cu cîntecele lor, nopțile cu Lună ale corăbierilor. Dar ce era chitara pe lîngă jucăria mecanică de mărimea unei cutii de chibrituri sau a unei poșete cu lungi antene de insectă antedeluviană emițătoare de sunete? Și ce erau languroasele cîntece ale sirenelor lui Ulisse pe lîngă acordurile belicoase ale twistului, decis să cucerească Luna, după ce a cucerit litoralul? Căci tranzistorul, agățat de gît sau purtat în mînă, așezat pe o bancă sau pe treptele digului, e bucuria, blestemul și obsesia litoralului. Prezent întotdeauna și peste tot, pe plajă ca și pe faleză, pe

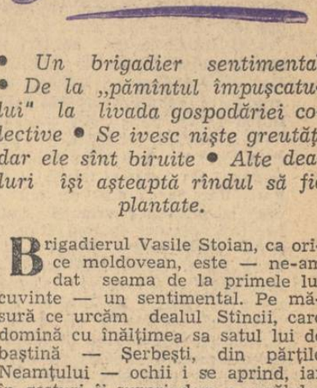

stradă ca și în autobuz, în nopți cu Lună și fără, tranzistorul e o sirenă, pe care, vrei sau nu, trebuie s-o asculți. Căci primitivii cîlți cu care Ulisse și-a astupat urechile pentru a le feri de cîntecul nociv al sirenelor, lipsesc din magazinele de pe malul mării.

★

La orizont, pe calea Lunei, un vapor se îndreaptă spre port. Experimentat și deci neîncrezător în înșelătoarea ei lumină dătătoare de iluzii, drept ghid îi folosesc farurile instalate de oameni, pe promontorii și diguri. Scurte sclipiri în noapte, de la Constanța, de la Mangalia, de la Tuzla, lungi și sigure căi desenate în arabescuri de lumină de mii de wați putere și vasul din larg își află dru-

Mariana PÎRVULESCU
Desene de Beca RIND

(Continuare în pag. a 4-a)

TIMP FRUMOS

(Urmare din pag. 1)

îndrăgostit — am putea spune — de meseria lui.

— *Mi s-a spus că ați lucrat circa 4 000 de nopți la analiza unor situații atmosferice, în vederea elaborării de prognoze de lungă durată.*

— Studiul problemelor meteorologice solicită eforturi și timp îndelungat. Informația dv. corespunde realității: în numărul de nopți arătat am reușit să analizez atent multiplele situații atmosferice de pe întreaga Emisferă de Nord din peste 23.000 de zile. Am sistematizat o documentație de hărți sinoptice. Cu această pregătire la bază, am avut curajul să încerc elaborări de prognoze pe lungă durată, totuși, în această direcție dificultățile sînt încă mari.

— *Prevederea timpului are, desigur, și un trecut al ei.*

— Firește. Nu este de loc exagerat dacă am să afirm că prevederea timpului este anterioară apariției omului. Animale grupate în clasele batracienelor, reptilelor și păsărilor și situate filogenetic anterior apariției omului, au făcut — și fac — instinctiv prognoze de timp destul de sigure.

Migrația păsărilor, de exemplu, este legată de schimbările vremii: sosirea rîndunelelor coincide cu începutul primăverii, după cum plecarea timpurie a berzelor înseamnă iarnă prematură. Strîngerea unor mari depozite alimentare de către șobolanii de cîmp, îngrășarea exagerată a iepurilor toamna, îndesirea penajului la păsările de pădure, pregătirea cuibușului pentru somnul hibernal la șopîrle, lilieci sau urși, sînt acte fiziologice și biologice legate de prevederea timpului *pe lungă durată*. Tot astfel, cîntatul cocoșului înainte de ploaie, adunarea grabnică a albinelor la stup, fuga căprioarelor în pădure, strîngerea pe litoral a pescărușilor, ieșirea furnicilor din cuib, închiderea florilor sau strîngerea frunzelor la mimoză, sînt previziuni de timp *pe scurtă durată*, care anunță înrăutățirea vremii.

Omul a elaborat prognoze de timp, orientîndu-se după animale și plante; acestea au fost „profesorii de meteorologie" ai omului primitiv, care l-au învățat să se ferească de fenomenele atmosferice dăunătoare. După mii și mii de ani, omul a învățat nu numai regulile de timp indicate de animale și plante, dar a constatat singur că vîntul dinspre mare și dinspre munte aduce răceală și ploaie, iar cel dinspre miazăzi îi aduce căldură. După alte mii și mii de ani, tot contemplînd soarele, luna și stelele, generații după generații de oameni au stabilit reguli pe care astrologii asiro-chaldeeni, indieni, chinezi, egipteni, le-au transmis civilizației antice greco-romane, care le notează de acum în scris. Din cele cîteva sute de reguli pe care le-am extras și cu din anticii Aristotel, Teophrast, Aratus, Varron, Virgiliu, Pliniu, Lucrețiu sau Cicero, am să citez — sub titlu de curiozitate — numai trei și anume: *Dacă în a patra zi coarnele lunii sînt foarte subțiri, atunci cerul va fi senin toată luna; dacă soarele strălucește la răsăritul său, însă nu este arzător, atunci el anunță o zi senină, iar dacă e palid cînd răsare, anunță vreme furtunoasă; cînd Sirius, din constelația Cîinele Mic, se ridică deasupra orizontului, începe epoca marilor călduri.*

— *Dar în Evul Mediu?*

— În Evul Mediu apar „calendarele" și „almanahurile", cu pronosticuri de timp bazate pe un amestec de reguli astrologice, observații și superstiții. Din acest punct de vedere au rămas celebre almanahurile scoase de Mathieu Laensberg, Nostradamus, Galbury, Partridge, Francis Moore, Robin și British Almanach. Și la noi în țară au circulat astfel de „calendare", „gromovnice", „păscălii" etc, care cuprindeau 7 tipuri de pronosticuri de timp după cele 7 planete cunoscute în secolele trecute și care influențau fiecare vremea într-un anumit fel, în tot cursul unui an.

În secolul al XVIII-lea, o dată cu descoperirea instrumentelor fizice (termometrul, higrometrul, barometrul), la care se mai adaugă și vechea busolă, prevederea timpului începe să capete o amprentă științifică, bazîndu-se pe variațiile presiunii, temperaturii, umezelii și ale vîntului. Toricelli, inventatorul barometrului, a fost primul care a constatat că vremea se strică atunci cînd mercurul din tubul barometrului coboară. Otto von Guericke este primul care, în 1760, prevede producerea unei furtuni bazîndu-se pe observarea barometrului. Daniel de Foë, autorul lui Robinson Crusoe, descrie faimoasa furtună din 1703 în corelare cu variațiile barometrului. La rîndul său, englezul

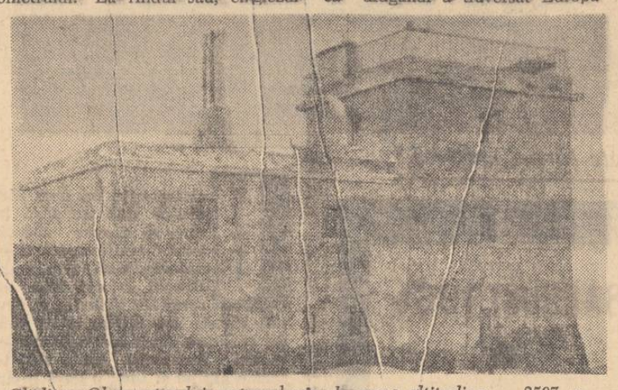

Clădirea Observatorului meteorologic de mare altitudine — 2507 m — de pe vîrful Omul

Robert Hook (1635—1703) este cel care notează pe cadranul barometrelor aneroide termenii: variabil, frumos, uscat, ploios, tempestă etc., care se păstrează și azi.

Apar primele cărți de meteorologie cu reguli de timp bazate pe observarea instrumentelor și norilor, sub autoritatea lui P. Cotte, a amiralului Fitz-Roy și a lui Kaemtz. Cu toate tabelele și zecile de reguli stabilite în decursul a 200 de ani, rezultatele rămîn nesatisfăcătoare, deoarece vremea nu ține cont nici de stele, nici de instrumente și nici de reguli stabilite.

— *Cum s-au pus bazele meteorologiei sinoptice?*

— În 1854 — *ne răspunde tov. Topor* — se produce o catastrofă. În acel an, la 14 noiembrie, un uragan violent distruge flota anglo-franceză, care se afla în portul Balaklava din Crimeea. Vasul amiral „Henric IV" a fost scufundat. Poporul francez începuse să murmure la adresa guvernului, acuzîndu-l de neglijență. Împăratul Napoleon al III-lea ordonă ancheta, iar mareșalul Vaillant, ministrul de război, însărcină pe celebrul astronom Le Verrier cu studiul condițiilor care au dus la producerea fenomenului atmosferic. Ancheta făcută de Le Verrier a stabilit că uraganul a traversat Europa din Nord-Vest către Sud-Est, iar dacă ar fi existat puncte de observare și un fir telegrafic între Viena și Crimeea, deplasarea vijeliei ar fi putut fi prevăzută și catastrofa deci evitată.

Studiul astronomului francez a avut ca rezultat crearea unui serviciu meteorologic internațional de prevedere a timpului, aprobat în memorabila seară de 19 februarie/ 1855 de către Academia de Științe a Franței. Se împlinesc, așadar, în curînd 110 ani de cînd s-au pus bazele meteorologice sinoptice, sau a prevederii timpului prin cooperare internațională. Actualmente, aproape tot globul terestru este presărat cu stații meteorologice, încadrate cu personal de specialitate.

— *În decursul timpului, ce fenomene meteorologice excepționale s-au semnalat?*

— Meteorologia — ca oricare din științele naturii — este uneori surprinsă de producerea unor fenomene excepționale, care nu pot fi prevăzute ca atare.

Un viscol și o cantitate de zăpadă — ca cea cumulată în 1954 în Cîmpia Dunării — au fost fenomene excepționale. O ploaie ca cea care a căzut în ziua de 7 iulie 1889 la Curtea de Argeș, cînd în 20 de minute s-au totalizat 205 litri de apă pe m.p., e tot un fenomen excepțional; ploaia, care a căzut la 29—30 august 1924 la Letea, în Delta Dunării, cînd s-au totalizat 690 litri de apă pe mp, reprezintă, de asemenea, un fenomen extraordinar. Vijelia de praf care a bîntuit în ziua de 26 aprilie 1964 în Cîmpia Dunării — reducînd vizibilitatea pînă la 200 de metri — nu a fost un fenomen obișnuit.

Cu prilejul unei grindine căzute în anul 409 la Constantinopole, boabele de gheață cîntăreau peste 4 kg fiecare; în altă grindină căzută în iunie 1104, un sfert dintr-un grelon căzut nu a putut fi ridicat de patru oameni. Iarna anilor 763—764, cînd — la 1 octombrie — toate fluviile Europei și Marea Neagră erau complet înghețate, iar zăpada era mai groasă de 10 metri, a fost în adevăr cu totul excepțională. Fenomene rare sînt și așa numitele „ploi de sînge", „ploi cu broaște", „ploi cu pești".

Uragane ca „Flora", taifunuri ca cel de acum cîțiva ani — care a măturat pur și simplu insula Hokaido — sînt tot fenomene excepționale. Acestea însă nu pot depăși apocalipticul fenomen al glaciațiunii din era cvaternară, cînd toată Europa de Nord — pînă la Maramureș — a fost acoperită cu enorme pături de gheață și zăpadă, care au persistat zeci de ani. Asemenea catastrofe meteorologice aparțin epocilor geologice și nu sînt posibile în actualele condiții climatice ale pămîntului.

Mircea SCRIPCĂ

SAU PLOAIE?

(Urmare din pag. 1)

Un trecător mi-a spus: „Mai este un bufet. Poate să fie acelo". Nu era nici la celălalt bufet. M-am întors la club. Cineva mi-a spus: „Adineauri a fost aici, dar a plecat repede. Căuta mi se pare pe cineva". M-am dus iar acasă la el. Soția lui mi-a spus: „A fost să-și la țigări de la debit și l-am trimis după dumneavoastră". Întors la club, am aflat că fusese din nou aici, dar că plecase în căutarea mea la... librărie. După o oră și jumătate de căutări reciproce ne-am găsit, în sfîrșit, acasă la el. În bucătăria apartamentului lui Dobai mirosea a pastă de măceș, a mere și a pîine proaspătă, de aluat crescut cu drojdie și cartofi. Numai Dobai Mihai părea din cale afară de necăjit:

— Tovarășe dragă, după treizeci și cinci de ani în care timp am lucrat numai în subteran, acum sînt pensionar. Am pensie mare, o mie două sute de lei pe lună, dar parcă sînt un om beteag. N-am liniște și caut să-mi omor vremea jucînd șah. Ceasuri întregi joc șah, ceasuri întregi stau cu timpele în mîini și-i spun partenerului meu: „atenție la tură", și vremea trece încet. N-am altă treabă decît să joc șah, să citesc cărți și ziare, să ascult programul la radio, să merg la club și la film, să ies în oraș după cumpărături și să mestec la pastă de măceș, la magiunul de prune, la marmelada de gutui, oh, asta nu-i ocupație pentru un om sănătos ca mine!...

Pînă la urmă, am rămas definitiv convins că pensionarul acesta se alinta, fiindcă în realitate era destul de mulțumit de propria lui viață.

În 1947 s-a deschis prima galerie a exploatării miniere din Uricani. Atunci Dobai Mihai încă mai lucra la Lupeni, dar după cîtva timp a fost transferat la Uricani. Aici nu era încă nimic, nici o construcție. Jiul curgea singuratic și în apele sale se oglindeau fagii și brazii. Dar să-l lăsăm pe bătrînul miner să povestească:

— Șase luni de zile am locuit în barăci de lemn acoperite cu carton gudronat. Dar știam că din barăci ne vom muta într-o casă adevărată și aceea va avea să fie prima noastră locuință omenească. În vremea aceea, zidarii și betoniștii construiau de zor primele case. Ne-am mutat în cel dintîi bloc dat în folosință. Primul apartament gata construit a fost al nostru. N-am să uit niciodată ziua aceea fericită cînd am primit cheia apartamentului, cînd am deschis ferestrele și cînd, de bucurie, am dansat cu soția mea în odăile goale, care miroseau atît de frumos a vopsea proaspătă, a var și a rășină de brad!

După aceea, am avut norocul să cunosc pe doi dintre cei mai tineri locuitori ai orașului. I-am cunoscut datorită unei întîmplări plăcute și surprinzătoare.

În fața unei clădiri din Uricani, am zărit un autoturism nou, cu numărul 5225 HD. Am aflat de la tînărul miner, care mă însoțea ca un ghid atotștiutor, că autoturismul era proprietatea personală a minerului Constantin Sorescu și că, dacă doresc să-l cunosc pe Constantin Sorescu și pe fratele său, amîndoi mineri la „înaintare", putem să-i vedem după amiază, cînd ies amîndoi din șut. Bineînțeles că am primit cu plăcere această idee. După amiază, la orele cinci, am sunat la ușa apartamentului celor doi frați Sorescu. Am găsit doi tineri bine făcuți, îndesați, surizători și ospitalieri. La suprafața pămîntului, în lumina soarelui, cei doi frați mineri par să fie niște funcționari care lucrează în condiții de mare acuratețe. Ajunși acasă, își aranjează camera, o fac „lună", se așează la masă, mănîncă zdravăn, ardelenește și beau cîte un pahar cu vin „din cel mai bun", Murfatlar sau Cotnari, sau Pietroasele, din sticle de trei litri, cu etichete frumoase și cu dopuri învelite în foiță de staniol.

Orașe fără arhive

Uricani

În cele cîteva ceasuri cît am stat de vorbă, din tot aerul oficios de la început n-a mai rămas nimic în veselia prietenească și apropiată, provocată de licoarea dulce a vinului dobrogean. „Ne respectăm ca oamenii" — a spus la un moment dat Constantin Sorescu și eu eram fericit ca și cînd erau frații mei pe care nu-i văzusem de multă vreme, eram fericit și că îi vedeam bine îmbrăcați, grași, sănătoși și veseli și că în casa lor, supravegheată de mîna gospodară a mamei, toate amănuntele arătau un belșug cinstit, cîștigat prin hărnicie și muncă. „Ne respectăm ca oamenii" — și era evident că de la această demnitate care n-avea nimic senzațional în ea, veneau și cele peste cinci sute de cărți ale bibliotecii personale și abonamentele la ziare și reviste pe care ei le primesc regulat. Aceeași adîncă demnitate va fi provocat și ideea cumpărării unui autoturism. În luna august 1963, amîndoi frații au făcut cu propria lor mașină o excursie lungă prin țară, vizitînd Bicazul, Bacăul, Oneștii, Constanța, Predealul, Sinaia. Amîndoi frații au permis de conducere și mașina cu numărul 5225 HD a putut fi văzută în luna august 1963 de-a lungul a mii de kilometri pe șoselele țării.

În curtea exploatării miniere din Uricani este un panou de onoare unde stau fotografiile celor mai buni mineri. Unele fotografii au fost puse acolo și apoi luate, schimbate cu altele, după cum, în ritmul întrecerii apăreau și se impuneau prin realizările lor unii sau alții dintre mineri. Dar de opt ani de zile o fotografie stă acolo, decolorată de soare. E fotografia lui Constantin Sorescu, șeful celei mai bune brigăzi de la „înaintare". De opt ani de zile, brigada condusă de Constantin e mereu fruntașă, ca n-a lipsit nici măcar o singură zi de pe panoul de onoare.

Acuma stau acasă la el și Sorescu îmi arată, la rugămintea mea repetată pînă la exteneare, ziarele și revistele în care s-a scris despre brigada lui sau în cele în care el însuși a scris cîte ceva despre munca și bogata experiență a brigăzii.

M-am apropiat de fereastră. Prin țesătura străvezie a draperiei, zăresc mașina lor trasă lîngă bordura trotuarului, în fața casei. În fața multor blocuri văd grămezi de cărbuni. Aici focul se face, ca aproape peste tot în Valea Jiului, cu cărbuni. Din pricina asta, acoperișurile și fațadele caselor au căpătat acea patină specifică, de vechime și fum. Orice ai face, un oraș de mineri care lucrează în cărbune, este un oraș negru. Dar și negrul are tonurile, vibrațiile și nuanțele sale care nu sînt totdeauna tragice, întunecate și triste. Pe lîngă vechea colonie „Cox", orașul Uricani este o localitate pitorească. Aerul e sănătos și tare, casele sînt mari, masive și frumoase. De dimineață, văzusem în cîteva locuri echipe de zugravi cu scări și pompe, spoind în culori dulci, pastelate, fațadele blocurilor. Culoarea ține cîteva luni pînă se întunecă, dar zugravii apar din nou, reluînd de la capăt lupta lor pentru frumusețe.

Seara, frații Sorescu urmau să plece cu mașina la Petroșeni. Aveau bilete la teatru. N-aveam nici o treabă la Petroșeni, dar i-am rugat să mă ia și pe mine. M-am așezat în fața lîngă șofer. La volan era Constantin. A dat drumul aparatului de radio. Asfaltul autostrăzii lucea ca oglinda.

Prin parbriz, vedeam, ca pe un mic ecran de televizor, ca într-un film rulat cu repeziciune, imaginile noi ale Văii Jiului: cartiere întregi cu blocuri, șantiere industriale. Și încă o dată mi-am dat seama că preocuparea partidului de a face din Valea Jiului o vale a bucuriei a devenit realitate. „Ne respectăm ca oamenii", demnitatea pe care o văzusem la cei doi tineri frați mineri își avea un izvor puternic în luptele minerilor anului 1929, a acelor care nu s-au înclinat în fața prefecților și jandarmilor, în brațele minerilor anului 1944, cînd lozinca „Totul pentru front — totul pentru victorie" i-a însuflețit în lupta pentru refacerea țării, în istoria anilor noștri, de muncă pentru construcția socialistă sub steagul atotbiruitor al comuniștilor.

Petru VINTILĂ

Expediție științifică în Bucegi

(Urmare din pag. 1)

— *Ce căutați, frățiloi, acolo? Ați găsit fragi?* Întrebările ne-au fost puse de un turist pe două roate, care trecea pe șosea. Nici nu-i putea trece prin minte altceva văzînd un grup de oameni uitîndu-se atent la malul povîrnit al muntelui ce străjuia drumul. Curios este însă că majoritatea localnicilor, învățați pe semne cu ciudățeniile oamenilor de știință, nu se mirau de loc. O poveste auzită în copilărie pomenea de uriașul care sfărîma pietrele cu ușurința celor ce frămîntau... aluatul. Ne-am reamintit de el observîndu-i la lucru pe profesorii universitari Traian Orghidan și Margareta Dumitrescu care se transformaseră *ad-hoc* în veritabili sfarmă-piatră. Cu o ușurință inimaginabilă pînă atunci, aceștia sfărîmau stîncile cu ajutorul... unui mic șpaclu. Și deși s-ar părea că le-ar fi fost necesar un efort deosebit, lucrurile nu stăteau chiar așa. Ca la un adevărat semn magic, imediat ce oamenii de știință se apropiau de stîncă, aceasta își etala privitorilor galantarele-i interioare, unde un ochi neexperimentat n-ar avea ce vedea. Dar cu ajutorul ochelarilor stereoscopici, profesorul Orghidan zărea minusculele ființe ce alergau precipitat pe piatra netedă scoasă la lumină. Erau tocmai ființele căutate cu atîta sîrg de cercetători.

În împărăția aurului verde

Pe coasta înfloritâ a muntelui, inspirăm cu deosebită plăcere aerul încărcat cu ozonul înălțimilor adus de adierile parfumate ce veneau dinspre codrii de brazi. Mașina coti brusc pe drumul lăturalnic Fundăția, care cobora în serpentine repezi. Pe o arie destul de întinsă, galbena panglică șerpuitoare se strecura la vale printre barele de lemn ce delimitau porțiunea potecii carosabile. Clădirile prezentau aici o arhitectonică adecvată regiunii: totul era din lemn. Chiar și acoperișurile și pereții erau lucrați migălos din materia primă aflată acolo din belșug.

După o jumătate de oră, ne oprim într-un luminiș. La stînga, case răzlețe înconjurate de pajiști; la dreapta, un perete de stîncă care indica noul loc de lucru pentru expediția științifică, iar în depărtare — o pădure de brazi. Din loc în loc, terenul era brăzdat de blocuri de piatră, de forme care mai de care mai ciudate. Deodată tresărim. Aveam impresia că un Moș Martin se ivise în raza noastră vizuală. Observînd însă că nu face nici o mișcare, am prins curaj și încet-încet ne apropiem. După cîteva minute, ne-am dat seama de năstrușnica păcăleală ce ne-o pregătise natura! Ursul nu era decît o mare stană de piatră colorată...

Și în timp ce nu ne mai săturam privind măreția peisajului, auzim un fragment din conversația celor doi profesori care erau bucuroși că descoperiseră încă una din tainele naturii.

— Tovarășă Dumitrescu, veniți repede! Am găsit un adevărat furnicar în piatră!

Ne apropiem și observăm o întreagă colonie formată din mii de indivizi care se pregăteau.... de mutare. Fiecare furnică pleca spre noul adăpost, încărcată cu o larvă sau cu un ou. Prof. Margareta Dumitrescu ne atrase atenția că s-au descoperit în acest mod 14 specii de furnici care trăiesc în piatră.

— Cine și-ar fi putut închipui pînă acum că aceste minuscule ființe își creează adăpost în inima stîncilor — adăugă prof. Orghidan, punînd în funcțiune aparatul cu teleobiectiv de macrofotografiere.

Pseudoscorpionul

Ieșind din Fundăția, mașina gonește spre Rucăr. Peisajul este atît de fermecător încît pînă și oamenii de știință uită pentru o clipă de misiunea lor și opresc automobilul spre a privi la uriașa panoramă de la picioarele drumului. Nu departe, expediția și-a găsit din nou de lucru. Alte și alte vietuitoare iau acum drumul spre tuburile din sticlă, pline cu spirt, ale cercetătorilor.

Furat de frumusețea neasemuită a locului, privirile ni se opresc deodată spre niște bobițe roșii, ascunse sub frunze. Făcusem deci și noi o descoperire, de data aceasta mai apetisantă: în iarba crescută de-a lungul șoselei erau multe fragi parfumate și gustoase. Și nevrînd să părem egoiști, am oferit o mică gustare cercetătorilor, reîmplndu-i astfel o clipă din munca lor.

Într-un alt punct, la doi kilometri înainte de satul Stoenești, expediția și-a continuat munca în timp ce noi admiram apele limpezi ale bătrînei noastre Dîmboviță, care aici, spre izvoare, nu seamănă de loc cu ceea ce știu bucureștenii despre ea. Străjuit de falnice ziduri de piatră, rîul, după ce a dat o aprigă bătălie cu roca, formează vestitele chei, apa croindu-și brazde adînci. Lată de aproape 20 de metri, după ce a scăpat din strînsoarea stîncilor, undele-i cristaline te îmbie să sorbi din nectarul-i răcoros.

Atunci prof. Orghidan ne-a trezit din reverie, chemîndu-ne:

— Iată animalul mult căutat, deși asemenea exemplare am mai găsit pînă acum în două locuri din țară. Eram curioși să știm dacă pseudoscorpionul trăiește și în crăpăturile rocilor cristaline din această regiune. Ia uitați-vă cu atenție la el. Îi vedeți cele două cleștuțe? În tubul meu de sticlă puteți observa că nu e singurul individ capturat — ne vorbi cercetătorul, cu bucurie în glas. Munca sa migăloasă de scormonire în straturile de piatră dăduse deci roade. Căpătase încă o dovadă concretă despre bogata viață existentă în noul mediu descoperit de oamenii de știință romîni.

Interviu fulger

Voind să aflăm date mai multe despre rezultatele expediției din Bucegi, am scos repede carnetul de notițe și l-am rugat pe prof. Orghidan să ne dea cîteva relații cu privire la importanța științifică a cercetărilor efectuate. D-sa nu s-a lăsat mult rugat, declarîndu-ne urtoarele:

— În ultimul timp, au fost descoperite zeci de specii de păianjeni, mediul lor de viață nefiind bine cunoscut, unele din aceste specii fiind noi pentru știință. De asemenea, nenumărate insecte și miriapode din toate ordinele, printre care minusculi acarieni (mici de un milimetru — animale înrudite cu păianjenii). Conform presupunerilor noastre, scorpionul carpatin este tot un animal lithoclasic, o expediție recentă pe Valea Oltului și la Porțile de Fier permițîndu-ne certificarea acestui lucru. Cu acel prilej, au fost găsite lithoclase cu numeroși scorpioni aflați în toate fazele de dezvoltare. Datorită expediției făcute acum în Bucegi, am ajuns să obținem date prețioase din 60 de puncte diferite din țară. La acestea se adaugă punctele din Pirinei pe care le-am cercetat cu ocazia deplasării mele în Franța. În felul acesta, s-a dovedit că peste tot acolo unde roca are fisuri, aceasta este locuită de o faună caracteristică, cu specii a căror biologie era ignorată pînă azi, tocmai pentru că nu se cunoștea adevăratul lor mediu de trai. Tot faptul că pînă acum crăpăturile stîncilor n-au fost cercetate, explică și apariția unor specii necunoscute (pseudoscorpioni, păianjeni, insecte) din acest mediu.

La foarte multe specii care-și duc viața în lithoclase se observă, ca adaptare la mediu, o turtire evidentă a corpului. Pînă acum nu se putea explica de ce un mare număr de ființe cavernicole au această formă turtită a corpului, fiind logic să ne închipuim că mai înainte de a fi fost peșterile colonizate, s-a produs întîi o adaptare la viața din aceste crăpături. Lithoclasele pot constitui și puncte de observație permanentă, în care se poate urmări, în cursul unui an, ciclul biologic al unui animal sau al altuia. Într-o regiune dată (în Dobrogea), se fac în felul acesta sondaje în fiecare lună, urmărindu-se dezvoltarea organismelor lithoclasice și variația populațiilor. Datorită structurii acestui mediu se pot face observații foarte prețioase și asupra unor organisme care trăiesc în comun și care prezintă relații interspecifice, vag cunoscute pînă astăzi, ca, de pildă, acele relații dintre furnici și unele specii de crustacei, insecte și păianjeni. Lithoclasele formează din punct de vedere al condițiilor de mediu, un domeniu înrudit cu cel al peșterilor. Astfel, în cursul verii, în Dobrogea, temperatura nu crește peste 18—20 de grade în lithoclasele mai adînci, chiar după o zi întreagă de insolare a stîncilor, păstrîndu-se în același timp o umiditate destul de pronunțată, în timp ce iarna temperatura se menține la zero grade și organismele — după cum au arătat cercetările de anul trecut din Dobrogea — se găsesc în semihibernare, ele executînd mișcări lente atunci cînd sînt scoase la lumină o dată cu plăcile de piatră.

★

I-am mulțumit prof. univ. Traian Orghidan pentru explicațiile date, urîndu-i mult succes în cercetările viitoare.

Așa s-a terminat această expediție științifică, care ne-a dezvăluit un aspect din activitatea neobosită a cercetătorilor noștri științifici. Este într-adevăr o muncă frumoasă și interesantă în același timp.

Simion SĂVEANU

REPORTAJ

într-o livadă

(Urmare din pag. 1)

numele lor, scurte și exacte în semnificații, ca niște definiții: Huci, Ait, Dubărca, Pădurea din sus, Pădurea din jos. Își au și o istorie proprie pe care, brigadierul nu întîrzie să ne-o spună. Huciul era un loc hleios, mîncat de ape, pe care creșteau măceși și rugi de mure. Aitul îi semăna... leit, deosebindu-se doar prin faptul că avea în vreo cîteva locuri mici petece de iarbă pe care, odinioară, primăvara, cînd se termina nutrețul, veneau flăcăii noaptea și dădeau drumul cailor să pască. Dubărca era singurul teren pe care se mai punea din cînd în cînd culturi. Cît despre cele două „păduri" ele nu reprezentau altceva decît vestigii ale unor codri străvechi, retrași cu vremea spre nord, în albii mai sigure.

Cînd veneau aici, înainte, oamenii spuneau că merg la „Pămîntul împușcatului". Bun de povești și vădind înclinații spre fabulos — din nou regăsim o trăsătură proprie ținutașilor din Moldova — Vasile Stoian ne spune o întîmplare care ar justifica sinistra denumire. Mai de mult — se zice — ar fi trăit în Șerbești un băietan al unuia Ion Munteanu. El avea ceva pămînt prin aceste părți și cum era harnic și întreprinzător s-a gîndit să-i dea o întrebuințare mai bună întemeind o livadă. Dar tocmai cînd, făcînd sacrificii mari, își cumpărase puieți și se pregătea să sădească, a venit poruncă de la stăpînire să-l ia la oaste. S-a rugat pe la toate ușile să-l mai amîne măcar o săptămînă însă a fost zadarnic. În cele din urmă, dacă a văzut că nu poate scăpa și i-i munca degeaba, s-a prezentat la cazarmă, dar în prima permisie pe care a căpătat-o s-a dus la locul unde visa să pună pomi și s-a împușcat. Un dram de adevăr se pare că totuși e în această istorie, deși sîntem înclinați să credem că brigadierul a mai adăugat puțin și de la dînsul. În orice caz, din această povestire, ca și din altele aflate în sat trebuie reținută mai ales intenția alegorică. E un fapt că aceste locuri sărace în vegetație și pline de ripi, care însemnau cîteva sute de hectare, erau o pacoste pentru șerbeșteni și că ei își bat de mult capul să găsească o soluție pentru a le da o utilizare cît de cît fructuoasă. Și-au dat seama că, plantîndu-le, le vor reface și le vor obliga să rodească, dar atîta vreme cît au lucrat de unul singur, n-au avut putere să-și pună ideea în aplicare. După ce s-au unit în gospodăria colectivă, lucrurile s-au schimbat. Acum aveau și bani și mijloace de muncă pentru a porni o asemenea acțiune.

Brigadierul ne invită să coborîm pe drumeagul lin acoperit de pulbere albicioasă de calcar. După zececincisprezece pași ne aflăm în plantația al cărei perimetru închide încă de pe-acum, ca într-un țarc imaginar, cîteva zeci de hectare. Pomii, tineri de numai trei-patru ani, au tulpinile văruite încă de astă-primăvară, încît îți fac impresia c-au încălțat cizmulițe albe. În pătrate mari se rînduiesc felurite specii. Dealul acesta este rezervat nucilor. În coroanele mici, rotate, frunzele se mișcă alene, mîngîiate de vînt. Dincolo, ne așteaptă merii. Mai harnici și mai grăbiți au și atîrnat la urechea crenguțelor cercei de culoarea rubinului. Vasile Stoian a devenit liric. Atinge ionatanele duios, parcă ar alinta o fată. Coasta cu peri și cu pruni seamănă cu o rotondă uriașă în care se află soldați aliniați pentru paradă. Ramurile, țișnind drept în sus, aduc a pușți, iar cîte o frunză galbenă, picurată ici, colo, închipuie galoanele pe niște umeri nevăzuți. Rîndurile urcă și coboară dînd iluzia infinitului.

Ne oprim într-un loc unde umbra e mai deasă. Brigadierul își trage tasca de la șold, scoate un caiet și-și notează ceva. El n-a venit aici numai să se plimbe, ci se află, ca să spunem așa, în exercițiul funcțiunii. Îi urmărim fața concentrată de-asupra foii pe care se ivesc, umplînd apoi rapid, cîmpul alb, furnicile slovelor. Are obrazul fraged, acoperit de puf de piersică. Dacă n-am ști că a făcut armata și că s-a însurat încă de-acum un an l-am crede un adolescent. Și așa însă este izbitoare asemănarea lui cu pomii printre care-și face veacul. Aceeași tinerețe la dînsul ca și la ei, aceeași ținută demnă, aceeași hotărîre. La sediul gospodăriei colective, discutînd cu inginerul Radu Vișan, aflasem cîte ceva despre începuturile muncii sale. A venit la consiliul de conducere cu o rugăminte acum un an și mai bine pe cînd plantările erau în toi. Îndrăgostit încă din școala elementară de pomicultură, jinduia să ia parte la desfundatul terenului și la răsădit. S-a interesat dacă nu cumva exista vreun proiect să fie trimis cineva la școala de brigadieri pomicoli, arătînd că i-ar place lui această ocupație. La început cei cu care a discutat l-au primit cu oarecare neîncredere. Aflîndu-se însă că de mult îl pasionau asemenea preocupări, a fost — cum s-ar zice — luat în evidență. Școala a făcut-o la o stațiune experimentală. Cînd s-a întors în sat, după cîteva luni, a aflat că la livadă se iviseră serioase dificultăți. O parte din pomii puși primăvara trecută aveau frunza pălită. Dăduseră niște gîngănii. A intrat deci în muncă din mers, fără obișnuita perioadă de acomodare. Împreună cu inginerul a controlat, pom cu pom, toată plantația. A însemnat pe cei care prezentau semne de îmbolnăvire și a pus oamenii să-i scoată. La ceilalți a rînduit echipe pentru stropiri. Lucra încordat, punînd diagnosticul sigur, ca un pomicultor încercat. În cîteva săptămîni molima a fost oprită. Pomii care nu fuseseră atinși prea tare și-au revenit. Atunci și-a cîștigat el încrederea deplină a oamenilor. În cursul toamnei, ceea ce se pierduse s-a pus la loc. Livada s-a întins mai departe cuprinzînd și alte terenuri în pantă socotite pînă de curînd netrebnice.

Brigadierul a terminat de notat ce avusese a nota. Ne ridicăm și o pornim înapoi spre sat. Ajunși la drumeag, el se oprește o clipă și arată spre răsărit cîteva coaste golașe în care torenții au săpat hogașuri adînci, ca niște tranșee. Sînt Gropile, Prisaca, Pîriul lui Mîță. „Aici — spune Vasile Stoian — în doi-trei ani vor fi numai livezi. Am și pregătit materialul de care avem nevoie". Vocea i-i, ca și mai înainte, plină de emoție. Probabil că vede aevea șiragurile de pomi încheind locul. Pentru a doua oară trebuie să constatăm că brigadierul, ciceronele nostru, este un sentimental și încă unul incurabil. Ca mai toți moldovenii.

Ion PAVELESCU